

ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ
ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ, ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ 1974

- Βιβλιογραφική Μελέτη -

Σπουδάστριες :

Κωσταρή Γρηγορία

Νικολάου Θέκλα

Σταύρου Άντρη

Υπεύθυνος Εκπαιδευτικός :

Κος. Καραμητσόπουλος

Καθηγητής του Τμήματος

Κοινωνικής Εργασίας των

Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας

Πτυχιακή Εργασία για τη λήψη Πτυχίου στην Κοινωνική Εργασία από το
Τμήμα της Κοινωνικής Εργασίας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας του
Ανωτέρου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Τ.Ε.Ι) Πάτρας

Πάτρα 2007

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Από πολύ παλιά, οι σχέσεις Ελλάδας – Τουρκίας δεν ήταν ιδιαίτερα καλές. Σε τακτά χρονικά διαστήματα διαδραματιζόνταν γεγονότα τα οποία όχι μόνο δεν βελτίωναν τις σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών αλλά αντίθετα γίνονταν όλο και χειρότερες. Πάντοτε υπήρχε ανταγωνισμός και οξύνσεις μεταξύ των δύο μεγάλων χωρών.

Στην Κύπρο από πολύ παλιά ζούσαν αρμονικά Τουρκοκύπριοι και Ελληνοκύπριοι χωρίς να αντιμετωπίζουν κανένα πρόβλημα. Ζούσαν μαζί αρμονικά, συνεργάζονταν για να αντεπεξέλθουν μέσα από τις δυσκολίες της καθημερινής ζωής χωρίς να παρουσιάζονται προστριβές και διαμάχες. Μεταξύ τους υπήρχε κλίμα συνεργασίας και αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

Η αιτία της καταστροφής των καλών σχέσεων μεταξύ των δύο κοινοτήτων ήταν οι Μεγάλες δυνάμεις. Σιγά σιγά, προσπαθώντας με κάθε τρόπο να εξυπηρετήσουν τα δικά τους συμφέροντα αγνοούσαν τις ανάγκες του νησιού και του Κυπριακού λαού. Η συνεχής ανάμιξη τους μέσα στη πολιτική του νησιού, ήταν το βασικό αίτιο που οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι έφτασαν σε σημείο να νιώθουν εχθροί μεταξύ τους σε αντίθεση με την αδελφική σχέση που παλαιότερα είχαν.

Η Τουρκική εισβολή του 1974 ήταν το γεγονός που σημάδεψε οριστικά το νησί και την πορεία του. Οι συνέπειες της εισβολής καταστρεπτικές. Παντού υπήρχαν νεκροί, αγνοούμενοι, τραυματίες, μάνες και παιδιά να κλαίνε. Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι να θρηγούν για το ξεριζωμό και την προσφυγιά τους, χωρίς να έχουν τη δύναμη και τις ικανότητες να ανατρέψουν όλα αυτά τα γεγονότα που καλούνταν να αντιμετωπίσουν. Τραγικό τέλος το μισό νησί να βρίσκεται σήμερα υπό την Τουρκική κατοχή.

Τα χρόνια κυλούσαν χωρίς να δοθεί λύση για το Κυπριακό πρόβλημα. Μέσα στα 30 χρόνια στασιμότητας δεν γίνονταν οποιεσδήποτε θετικές ενέργειες για να βοηθηθεί το μικρό μας νησί. Το μίσος και η διχόνοια που επικρατούσε μέσα στο νησί προκάλεσε το καλοκαίρι του 1996 τη σύγκρουση μεταξύ του Τουρκικού καθεστώτος και των Ελληνοκυπρίων. Αποτέλεσμα, δύο τραγικές απώλειες. Ο Ισαάκ και Σολωμού, θυσιάστηκαν για τις αξίες της ελευθερίας.

Αρκετό καιρό αργότερα, οι ισχυροί της γης μας, προσπάθησαν να βρουν λύση για το Κυπριακό πρόβλημα. Ο Κόφυ Αναν, ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών, προσπαθούσε δημιουργώντας διαφόρων ειδών σχέδια, να ικανοποιήσει και τις δύο πλευρές του νησιού, (Βόρεια και Νότια), προκειμένου να δοθεί λύση στο μεγάλο πρόβλημα του νησιού.

Το 5^ο σχέδιο που δημιούργησε, ήταν αυτό που κλήθηκαν οι δύο κοινότητες είτε να το δεχτούν είτε όχι, με τη βοήθεια δημοψηφίσματος. Τα αποτελέσματα και πάλι ήταν αρνητικά. Οι δύο κοινότητες δεν συμφώνησαν, συνεπώς για ακόμη μια φορά δεν είχαμε λύση για το Κυπριακό Πρόβλημα.

Μετά από λίγο καιρό, ο κ. Νεκτάς επέτρεψε την Ελεύθερη διακίνηση στο νησί. Άνοιξαν τα οδοφράγματα και επιτράπηκε σε όλο τον Κυπριακό λαό να διακινείται ελεύθερα σε όλες τις περιοχές, ελεύθερες και καταχωμένες. Οι Τουρκοκύπριοι είχαν την ευκαιρία να επισκεφτούν την Ελεύθερη Κύπρο αλλά και οι Ελληνοκύπριοι μπορούσαν να επισκεφτούν τα κατεχόμενα μας εδάφη. Οι πρόσφυγές, οι ξεριζωμένοι από τον τόπο τους, ακόμα και οι νέοι, που ποτέ δεν είχαν την ευκαιρία να δουν τα σπίτια των προγόνων τους, τώρα μπορούσαν.

Μέσα από την καθημερινή ελεύθερη διακίνηση και συναναστροφή, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι σταδιακά άρχισαν να βελτιώνουν τις σχέσεις τους.

Ένας μεγάλος αριθμός από Ελληνοκύπριους αλλά και Τουρκοκύπριους, παραμερίσαν κάθε διαφορά και παλιά γεγονότα τα οποία σημάδεψαν αρνητικά τη ζωή τους και προσπαθούν τώρα να βελτιώσουν τις σχέσεις τους για την καλύτερη ευημερία του νησιού.

Μέσα από την έρευνά μας, και τις προσπάθειες μας να ενημερωθούμε όσο πιο αντικειμενικά για το Κυπριακό μας Πρόβλημα, καταλήξαμε σε κάποιες προσωπικές ιδέες, προτάσεις οι οποίες πιστεύουμε ότι η επίτευξη τους θα μπορέσει να επιφέρει κάποια θετικά αποτελέσματα στο νησί μας.

Αρχικά θα πρέπει το Κυπριακό καθεστώς να απαγορεύσει με κάθε μέσο το οποίο διαθέτει, ξένες αναμείξεις από τις Μεγάλες Δυνάμεις. Συνεπώς το Κυπριακό κράτος να λειτουργεί με βάση τα συμφέροντα των Κυπρίων πολιτών και συνεπώς να προάγεται η ευημερία του νησιού μας.

Τόσο οι Ελληνοκύπριοι, όσο και οι Τουρκοκύπριοι θα πρέπει να παραμερίσουν κάθε κομματικές συγκρούσεις και διαμάχες. Πρωταρχικό ρόλο στις σκέψεις τους θα πρέπει να είναι η ειρηνική συμβίωση και όχι ο ανταγωνισμός. Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι θα πρέπει να αντιληφθούν την σπουδαιότητα να δημιουργήσουν μεταξύ τους μια συμμαχία. Μια συμμαχία η οποία θα τους δίνει την δυνατότητα να αποφασίζουν οι ίδιοι για το καλό της Κύπρου τους και όχι οι μεγάλες δυνάμεις.

Επίσης θα πρέπει να ξεκαθαριστεί ότι οι Τουρκοκύπριοι μπορεί να είναι μειονότητα στο νησί, αυτό όμως δε σημαίνει ότι δεν αναγνωρίζονται σαν πολίτες του νησιού, όπως και οι Ελληνοκύπριοι, με δικαιώματα και υποχρεώσεις απέναντι στο κράτος.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Περίληψη Μελέτης	II – IV
------------------------	---------

Κεφάλαιο 1^ο - Εισαγωγή

- Το πρόβλημα 1 – 3
- Σκοπός της μελέτης 4 – 5
- Ορισμοί όρων 6

Κεφάλαιο 2^ο – Ιστορική Αναδρομή, Η Κύπρος του Χθες και του Σήμερα

- Γεωγραφική Θέση 7 – 8
- Απογραφή Πληθυσμού (Χρ. Περ. 1960, Χρ. Περ. 2005) 7 – 8
- Ανάπτυξη της Πολιτικής Ιστορίας από το 1500 μ.Χ – Σήμερα 8 – 22

Κεφάλαιο 3^ο – Ανασκόπηση σε προηγούμενες έρευνες που έχουν γίνει

- “ Οι Κύπριοι μιλάνε για τον Εαυτό τους ”.
Πτυχιακή Εργασία της Θεανώς Σκεμπέτση
(στην Ελληνική και στην Αγγλική)..... 23 – 37
- Σύντομη Έκθεση του Γερμανο – Κυπριακού Φόρουμ στη Κύπρο
(και στις δύο πλευρές) 38 – 42
- Έρευνες Κολλεγίου Τουρισμού (2003, 2004)
Των Δρ. Χριστόφορος Χριστοφόρου & Dr. Craing Webster 43 – 46
- Πύλα
Κοινωνική Μελέτη Θέκλας Πέτρου 47 – 50
- Δημοσκόπηση Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου για την
πιθανότερη κατάληξη του Κυπριακού51 - 52

Κεφάλαιο 4^ο - Πολιτικές Σχέσεις Ελλήνων και Τούρκων

- Πρόβλημα Συμβίωσης Ελλάδας – Τουρκίας53 - 55
- Σχόλια στις Σχέσεις Ελληνοκυπρίων - Τουρκοκυπρίων56 - 57
- Το Παρελθόν και η Πορεία της Τουρκοκυπριακή Κοινότητας 58 - 68
 - Τουρκοκύπριοι από το 1960 – 197469 - 72
 - Τουρκοκύπριοι μετά το 197473 - 81
- Σταδιακή Αλλαγή στις σχέσεις τους με τους Ελληνοκύπριους
 - Γενικά82 - 84
 - Αντιδράσεις Τουρκοκυπρίων 85 - 87
 - Η Τουρκία και το Κυπριακό 88 - 91
 - Στάση της Τουρκίας από το 1974 92 - 97
- Σε Αναζήτηση Οριστικής Λύσης98 - 100
- Ελληνικές αντιλήψεις για τους Τούρκους 101 - 104
- Η Λύση του Κυπριακού και το Μέλλον 105 - 110

Κεφάλαιο 5^ο – Ανθρωπιστικές Σχέσεις Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων

- Συμβίωση Ελληνοκυπρίων Τουρκοκυπρίων111 – 114

Πριν το 1974 – Αρμονική Συμβίωση :

- Μικτοί Γάμοι 115 – 116
- Ο Σεισμός στην Πάφο το 1953 117
- Κοινοί Εργατικοί Αγώνες Ελληνοκυπρίων Τουρκοκυπρίων118
- Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι Γιορτάζουν μαζί την Πρωτομαγιά119
- Η Απεργία στο λιμάνια το 1952 120
- Η Συμβολή των Τουρκοκυπρίων στον Αγώνα για Κοινωνικές Ασφαλίσεις.....121 - 122
- Έχυσαν μαζί το αίμα τους και ρίφθηκαν μαζί στη φυλακή 123
- Χριστουγεννιάτικη Ανθρωποθυσία124 - 125

Κατά το 1974 – Αρνητικά Βιώματα :

- Πώς καταγράφει στο ημερολόγιο της μια Κύπρια τις κρίσιμες εκείνες μέρες, που πέρασε στην εισβολή.
Το ημερολόγιο της Αντρούλλας Μπάτσαλλου126 - 130
- Όταν η Λευκωσία έγινε Σαράγεβο131 - 132
- Βαρβαρότητες πολέμου
 - Αφήγηση Ελληνοκύπριου Στρατιώτη 133 - 136
 - Η συγκλονιστική μαρτυρία ενός Τούρκου αξιωματικού για την εισβολή του Αττίλα τον Αύγουστο του 1974 στο μαρτυρικό νησί137 - 143

Μετά το 1974 – Συνέπειες :

- Πρόσφυγες - “Απώλεια και Αλλαγή” 144 - 145
- Αγνοούμενοι – Διερευνητική Επιτροπή Αγνοουμένων 146 - 152
- Εγκλωβισμένοι
 - Η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης
Επικρίσεις Διεθνών Οργανισμών ενάντια στην Τουρκία και το
Τουρκοκυπριακού καθεστώτος 153 - 159
- Εποικισμός – Ανησυχητικός ο αριθμός των Εποίκων160 - 161
 - Διεθνής καταδίκη της πολιτικής του εποικισμού 162
- Η Κύπρος στην ζωή μου(προσωπική αφήγηση).....163 - 173
- Τα στρείδια που έχασαν το μαργαριτάρι τους 174 - 177
- Πράσινη Γραμμή 178
- Μπορείς να φανταστείς αυτό στις Η.Π.Α.179

Σήμερα – Οι Συνέπειες συνεχίζονται :

- Ελένη Φωκά – Εκπαιδευτικός που έχει αφιερώσει τη Ζωή της..... 180 - 181
- Τιτίνα Λοϊζίδου – Καταδίκη της Τουρκίας
στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο 182 - 183
- Κύπρος και Γκρίζοι Λύκοι 184 - 185
- Οι Πρώτοι Νεκροί 186
- Πορεία Μοτοσικλετιστών –
Χουλγκανς από το Βερολίνο στην Κερύνεια187 – 192
- Ισαάκ και Σολωμού - Δύο Ήρωες της Νεοελληνικής Ιστορίας..... 193 – 195

Κεφάλαιο 6^ο – Ένα όραμα που ίσως να είναι η Λύση του Κυπριακού

- Ολική Κύπρος
- Το όραμα του Τουρκοκύπριου Διανοομένου
Nizilyurek Kizilyurek 196 - 198
- Οι Τουρκοκύπριοι Διανοομένοι και τα προβλήματα
που αντιμετωπίζουν στο Βορρά 199 – 203
- Επαναπροσέγγιση και Ιστορική Αντίληψη 204 - 206

Κεφάλαιο 7^ο – Επαναπροσέγγιση και Προσπάθειες για Εξεύρεση Βιώσιμης Λύσης

Χρόνια Στασιμότητας :

- 29 Χρόνια Στασιμότητας και Αντί-πολιτικής 207 – 208
- Τούρκικη Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου209 - 214

Κοινές Λαϊκές Προσπάθειες :

- Ο ρόλος των Τουρκοκυπρίων στη λύση του κυπριακού προβλήματος 215 - 218
- Η αποστολή των ομάδων Ελληνοτουρκικής προσέγγισης 219 - 221
- Κοινές συναντήσεις Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων στο Λήδρα Πάλλας 222 - 228
- «Να χτίσουμε το κοινό μας σπίτι» , Αλή Κουλε, Πρόεδρος της Τουρκοκυπριακής Συνομοσπονδίας Εργατών 229 - 232

Προσπάθειες Πολιτικών :

- Τι κάνουν οι ισχυροί για την βελτίωση των Ελληνοτουρκικών σχέσεων 233 – 235
- Σχέδιο Αναν236 - 238
 - Κύπρος: Με το βλέμμα στραμμένο στην 24^η Απριλίου (Δημοψήφισμα)239 – 240
 - Η Στάση της άλλης πλευράς 240 – 242
 - Προσπάθειες Νεκρανάστασης ή Πώς το ΟΧΙ στον Ανάν θα γίνει ΝΑΙ 243 - 249
- Άνοιγμα Οδοφραγμάτων 250 - 252
- Μέτρα για τη διευκόλυνση της διακίνησης αγαθών και την ανάπτυξη επαφών και οικονομικών σχέσεων μεταξύ Ελληνοκυπρίων-Τουρκοκυπρίων, 30 Ιουλίου 2004 Διάφορες Κυβερνητικές Προτάσεις253 - 258
- Κυβερνητική Πολιτική για την παροχή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας στον Πληθυσμό 259 – 260
- Προσπάθειες / Εισηγήσεις 261 – 264

Αξιολόγηση – Προσωπικές Απόψεις 265 - 266

Παραρτήματα

- Φόρουμ: Κύπρος – Η δική σας λύση
- Ο Τουρκικός επεκτατισμός – Ελληνικός Εθνικισμός

Βιβλιογραφία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Εισαγωγή

Το Πρόβλημα :

Ανέκαθεν οι σχέσεις Ελλάδας – Τουρκίας, δεν ήταν ιδιαίτερα αρμονικές. Από το 1830 μέχρι και σήμερα, διαφαίνεται ο καθημερινός ανταγωνισμός και οι κακές σχέσεις των δύο μεγάλων χωρών.

Πριν από το 1960, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, ζούσαν αρμονικά στο νησί χωρίς να παρουσιάζονται συγκρούσεις και διαμάχες. Αντιθέτως, συνεργάζονταν για την καλύτερη ευημερία του νησιού, ανεξαρτήτως από τα διαφορετικά τους ήθη, έθιμα, παραδόσεις και γλώσσα.

Το Κυπριακό πρόβλημα ήταν το θέμα που απασχολούσε τον καιρό εκείνο, όλες τις μεγάλες δυνάμεις. Σταδιακά Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, επηρεαζόμενοι από τις υπερδυνάμεις χώρες, δημιούργησαν τη διχόνοια στη θέση της καλής συμβίωσης που παλαιότερα είχαν.

Η συνεχής αυτή διαμάχη κορυφώνεται κυρίως το 1960 με την Ανακήρυξη της Κυπριακής Ανεξαρτησίας και τις συνεχείς προσπάθειες που γίνονταν στο νησί για την πολυπόθητη ένωση με τη μητέρα πατρίδα, την Ελλάδα.

Στις 8 Οκτωβρίου 1948, σε συλλαλητήριο που πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία από τους Τουρκοκύπριους, στάλθηκε ψήφισμα στον πρόεδρο της Τουρκίας και στον Πρωθυπουργό με σκοπό να εκφράσουν την άρνηση τους για την ένωση, υποστηρίζοντας πως τέτοια ενέργεια θα είχε σαν συνέπεια της τον αφανισμό της Τουρκοκυπριακής μειονότητας.

Οι μεγάλες δυνάμεις, υποστήριζαν πως κάτι τέτοια δεν θα άφηναν να συμβεί. Η Κύπρος, υποστήριζαν, είτε θα έμενε κάτω από την Αγγλική κυριαρχία, είτε την κηδεμονία της θα αποδεχόταν η Τουρκία.

Στη συνέχεια η μεγαλόνησος πλήχτηκε από το Πραξικόπημα στις 15 Ιουλίου 1974, στις 20 Ιουλίου η Πρώτη Εισβολή και στις 15 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε η Δεύτερη Εισβολή. Μέσα στο κλίμα του πολέμου, της δυστυχίας και των κακουχιών, Έλληνοκύπριοι αλλά και Τουρκοκύπριοι είχαν σοβαρές υλικές αλλά και κυρίως ψυχικές απώλειες. Κάθε οικογένεια είχε τραυματίες, νεκρούς, ενώ οι ληστές ήταν πρόσφυγες.

Ένας μεγάλος αριθμός των κατοίκων στη Κύπρο ξεριζώθηκε από τα σπίτια τους, έχασαν τις περιουσίες τους, τους κόπους μιας ζωής. Τα άφησαν όλα και έφυγαν προσπαθώντας να επιβιώσουν μέσα από τις σφαίρες που έπεφταν βροχή από παντού.

Οι δύο λαοί, γνωρίζουν ότι τα σφάλματα έγιναν από τις μεγάλες δυνάμεις, τους πολικούς. Παρόλα αυτά, ξεριζώθηκαν από το τόπο τους, τα σπίτια τους, τον τόπο που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν. Τον τόπο των προγόνων τους.

Οι καταστάσεις αυτές υποσυνείδητα έσπειραν μεγαλύτερη διχόνοια μεταξύ των Έλληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων. Οι δυσκολίες που κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν ήταν απεριόριστες. Αρχικά έπρεπε να σταθεροποιηθεί η κατάσταση πολιτικά, να επουλωθούν έστω λίγο οι πληγές από τις απώλειες και στη συνέχεια με κάποια βοήθεια από τα κράτη να καταφέρει σιγά – σιγά ο πληθυσμός της Κύπρου να αποκατασταθεί και υλικά.

Μέσα από το εύρος και την ποικιλία των προβλημάτων τα οποία κλήθηκε ο λαός της Κύπρου να αντιμετωπίσει, επιδιώκουμε σήμερα, το 2006/7, να μελετήσουμε τα στάδια που πέρασε ο λαός της Κύπρου μέσα από το Κυπριακό πρόβλημα. Η έρευνα μας εστιάζεται κυρίως στις σχέσεις των δύο κοινοτήτων. Ποιες ήταν οι σχέσεις μεταξύ Έλληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων πριν από την εισβολή, κατά τη διάρκεια και σήμερα, 33 χρόνια μετά. Τι γεγονότα έχουν προηγηθεί για να φτάσουμε στο σημερινό σημείο. Μέσα από προσωπικές μαρτυρίες και αφηγήσεις φανερώνονται όλες οι δύσκολες και εξαντλητικές σωματικά αλλά και ψυχικά συνθήκες που πέρασαν αλλά και περνούν οι δύο κοινότητες.

Η έρευνα γίνεται με σκοπό να μελετηθεί η δυνατότητα να μπορούν και πάλι οι δύο κοινότητες να συμβιώσουν αρμονικά διανύοντας και έχοντας εμπειρίες ζωής τις κακουχίες του πολέμου. Σαν μελλοντικοί πολίτες του νησιού το θεωρούμε αναγκαίο να ενδιαφερθούμε προσωπικά για το Κυπριακό μας πρόβλημα και να αιτιαστούμε στις ενέργειες και στη καλή θέληση που υπάρχει γύρω μας, τόσο από τους πολιτικούς όσο και από τους ίδιους πολίτες για τη λύση του.

Σκοπός της μελέτης :

Από τη παιδική μας ηλικία, καθημερινά, μέσα από το περιβάλλον μας, τους γονείς μας, τους φίλους μας και στη συνέχεια μέσα από το σχολείο, ακούγαμε συχνά τη φράση "Δεν Ξεχνώ και Αγωνίζομαι". Καθώς τα χρόνια κυλούσαν, μαθαίναμε όλο και περισσότερα πράγματα για τον ιστορικό της πονεμένης Κύπρου μας, πάντοτε όπως μα τα αφηγηθούν κάποιος μεγαλύτερο Ελληνοκύπριος.

Το σχολείο, καθώς και διάφορες μαρτυρίες που ακούσαμε Στίκα με την εισβολή, την προσφυγιά, τους αγνοούμενους και γενικά τις δύσκολες συνθήκες που έζησαν οι γονείς μας, ήταν τα γεγονότα που μας ευαισθητοποίησαν και μας παρότρυναν για την έρευνα αυτή.

Κυρίως από το 1974 η Κύπρος περνάει μια δύσκολη περίοδο. Ακόμη και πρόσφατα γεγονότα από αντί-κατοχικές πορείες καταλήγουν να έχουν τραγικό τέλος, σηματοδομένο από κάποια απώλεια.

Όλα τα προαναφερθέντα είναι γεγονότα που άλλα ακούσαμε πολλές φορές για αυτά και άλλα βιώσαμε εμείς οι ίδιες. Μέσα από αυτά μας γεννιέται το ερώτημα το οποίο θα θέλαμε να το εξετάσουμε σε βάθος. Ποιες πραγματικά ήταν αλλά και είναι σήμερα, οι σχέσεις μεταξύ των Ελληνοκύπριων και των Τουρκοκυπρίων. Είναι δυνατό να καταφέρουν ξανά οι δύο κοινότητες να συμβιώσουν και πάλι αρμονικά.

Αυτά είναι τα γεγονότα και οι απορίες που θα θέλαμε να δώσουμε απαντήσεις προσπαθώντας να είμαστε όσο πιο αντικειμενικές είναι δυνατό.

Γίνεται ιδιαίτερη αναφορά σε συγκεκριμένα γεγονότα τα οποία σημάδεψαν το νησί. Η κατοχή, η προσφυγιά, το ξεριζωμός, οι νεκροί και οι αγνοούμενοι μας. Ιδιαίτερη σημασία στη μελέτη αυτή θα δοθεί στην καλή σχέση που υπήρχε μεταξύ των δύο κοινοτήτων πριν από το 1974 και στις πιθανότητες που θα μπορούσε να αναδημιουργηθεί η σχέση αυτή της αγάπης και της εμπιστοσύνης.

Πέρα από τα διάφορα αρνητικά γεγονότα που χώρισαν τους Ελληνοκυπρίους και τους Τουρκοκύπριους, ας μη ξεχνάμε πως παλαιότερα ζούσαν όλοι μαζί μονοιασμένα. Σε αυτά τα θετικά στοιχεία και στις παλιές καλές αναμνήσεις, εμπειρίες οι νέοι θα πρέπει να στηριχθούμε, να αποκτήσουμε ελπίδες για αυτή την συμβίωση και να προσπαθήσουμε όσο το δυνατό περισσότερο για να φτιάξουμε και πάλι μια Κύπρο ενωμένη. Αν ζητάμε ένα καλύτερο αύριο για το νησί μας, τότε θα πρέπει να αγωνιστούμε για αυτό.

Ορισμοί Όρων :

Εισβολή: Κάθε παραβίαση της εδαφικής ακεραιότητας ανεξάρτητου κράτους από εχθρικό στρατό, με κατακτητικούς, ληστρικούς σκοπούς.

(Γ. Μπαμπινιώτης, Τεγόπουλος-Φυτράκης, Λεξ. Ομ. Ελ. Φιλολόγων)

Ομοσπονδία: Η ένωση περισσότερων του ενός ανεξάρτητων και αυτόνομων κρατών, ώστε να αποτελέσουν μία και μοναδική κρατική υπόσταση, διεθνή προσωπικότητα και να διαθέτουν κοινό σύνταγμα και εσωτερικό δίκαιο. Δηλαδή ένωση η οποία εμφανίζεται ως ενιαίο κράτος, συμπολιτεία.

(Γ. Μπαμπινιώτης, Τεγόπουλος-Φυτράκης)

Πραξικόπημα: Η αιφνιδιαστική και δυναμική πολιτική ενέργεια που στοχεύει στην παράνομη ανατροπή κυβερνήσεως ή πολιτεύματος (συνήθως με χρήση στρατιωτικών μέσων και την εγκαθίδρυση αντιλαϊκών και απολυταρχικών καθεστώτων)

(Γ. Μπαμπινιώτη)

Πρόβλημα: Κάθε δυσάρεστο ζήτημα που μας απασχολεί και που τίθεται προς επίλυση, λόγω του δυσάρεστου ή πιεστικού χαρακτήρα.

(Γ. Μπαμπινιώτη, Λεξ. Ομ. Ελ. Φιλολόγων)

Προκατάληψη: Η γνώμη που διαμορφώνεται εκ των προτέρων, χωρίς επισταμένη μελέτη και εξέταση των πραγμάτων, οπότε είναι συνήθως εσφαλμένη και μεροληπτική.

(Γ. Μπαμπινιώτη)

Πρόσφυγας: Το πρόσωπο που εξαναγκάζεται σε φυγή από το μόνιμο τόπο διανομής του ή την πατρίδα του και να καταφύγει αλλού, κυρίως για να αποφύγει διωγμούς από την επίσημη εξουσία.

(Γ Μπαμπινιώτης, Τεγόπουλος-Φυτράκης)

Σχέση: Οι δεσμοί συνάφειας, ομοιότητας ή και αναλογίας, η ύπαρξη κοινών σημείων, αναφοράς ή αλληλεξάρτησης που υπάρχει ανάμεσα σε δύο ή περισσότερα άτομα.

(Γ. Μπαμπινιώτης, Τεγόπουλος-Φυτράκης)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ιστορική Αναδρομή – Η Κύπρος του Χθες και του Σήμερα

Γεωγραφική Θέση

Απογραφή Πληθυσμού (Χρ. Περ. 1960, Χρ. Περ. 2005)

Ανάπτυξη της Πολιτικής Ιστορίας από το 1500 μ.Χ – Σήμερα

Η Κύπρος είναι το τρίτο σε μέγεθος νησί της Μεσογείου με έκταση 9.251 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Βρίσκεται στο βορειοανατολικό άκρο της ανατολικής λεκάνης της Μεσογείου, μεταξύ τριών ηπείρων της Ευρώπης, της Ασίας και της Αφρικής, γεγονός το οποίο επέδρασε σημαντικά στην ανάπτυξη και σημασία του νησιού.

Ο πληθυσμός της Κύπρου σύμφωνα με βάση την τελευταία απογραφή της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου που έγινε στο τέλος του 2005 έχουμε τα παρακάτω αποτελέσματα:

Ελληνοκυπριακή κοινότητα (σύνολο) 656200 χιλ. Εκ των οποίων

Αρμένιοι 2.600

Μοραΐτες 4.800

Λατίνοι 900

Τουρκοκυπριακή κοινότητα 87.900 χιλ.

Έποικοι 150.000 – 160.000 χιλ.

Ξένοι υπήκοοι 110.200 χιλ.

Σύμφωνα με την απογραφή της 1^{ης} Απριλίου του 1978 ο πληθυσμός της Ελληνοκυπριακής κοινότητας ανερχόταν στις 631.778 χιλ., και της τουρκοκυπριακής κοινότητας στις 116.000 χιλ. Σε σύγκριση με την απογραφή του 2005 αυτό που διαπιστώνουμε είναι η μείωση του πληθυσμού των Τουρκοκυπρίων. Ενώ το 1978 οι Τουρκοκύπριοι έφταναν τις 110.000 χιλ. Μέχρι το 2005 έχουν μειωθεί στις 87.900 χιλ. Αυτό επιβεβαιώνει το γεγονός ότι αρκετοί Τουρκοκύπριοι λόγω των δυσμενών συνθηκών που επικρατούσαν στις κατεχόμενες περιοχές απεβίωσαν ή αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν το νησί.

Το 1960 έγινε απογραφή με βάση όμως αυτή τη φορά την θρησκεία. Από την απογραφή αυτή τα αποτελέσματα που πήραμε είναι τα ακόλουθα:

Ορθόδοξοι 441.656 χιλ.

Μουσουλμάνοι 104.942 χιλ.

Αρμένιοι 3.378 χιλ.

Καθολικοί 4.505 χιλ.

Άλλες θρησκείες 16.333 χιλ.

Η γεωγραφική θέση της Κύπρου την έκανε να έχει από τα αρχαία χρόνια μία πολυτάραχη ιστορία. Την πρώτη της εμφάνιση στην ιστορία του πολιτισμού την έκανε κατά την νεολιθική περίοδο, την έβδομη χιλιετηρίδα.

Το 1500 π έρχονται για πρώτη φορά στην Κύπρο οι Έλληνες Μυκηναίοι ως έμποροι και μετανάστες. Το 13^ο αιώνα που φτάνουν και εγκαθίστανται οι Έλληνες Αχαιοί. Η ελληνική γλώσσα και ο ελληνικός πολιτισμός διαδίδονται στο νησί.

Κατά τη διάρκεια του 1^{ου} αιώνα π.χ. το νησί έγινε επαρχία της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας μέχρι και το τέλος του 4^{ου} αιώνα π.χ. όπου γίνεται τμήμα της αυτοκρατορίας του Μ. Αλεξάνδρου. Το 12^ο αιώνα π.χ. κατακτάτε από το βασιλιά Ριχάρδο το Λεοντόκαρδο. Σύντομα όμως, περιήλθε στην εξουσία του Γκυ ντε Λουζινιαν που κράτησε μέχρι τον 15^ο αιώνα. Το 1489 η Κύπρος γίνεται τμήμα της Δημοκρατίας της Βρετανίας και το 1571 κατακτάτε από τους Οθωμανούς. Η Κύπρος παρέμεινε κάτω από την Οθωμανική κατοχή μέχρι το 1878. Το 1925 κηρύσσεται επίσημα αποικία του Βρετανικού Στέμματος.

Από το 1878 όταν η Κύπρος μεταβιβάστηκε στη Βρετανία μέχρι το 1955, όταν άρχισε ο απελευθερωτικός αγώνας των Ελληνοκυπρίων κατά της βρετανικής κυριαρχίας, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριους ζούσαν μαζί ειρηνικά, στις ίδιες πόλεις και χωριά κάτω από συνθήκες θρησκευτικής και πολιτιστικής συνύπαρξης, με στενές σχέσεις προσωπικής φιλίας, οικονομικής συνεργασίας και αλληλοσεβασμού.

Το 1955 ο λαός της Κύπρου κατέφυγε στα όπλα για να αποκτήσει την ελευθερία του εφόσον δεν τα κατάφερε με τα ειρηνικά μέσα.

Η βρετανική κυβέρνηση κατέφυγε στην τουρκική κυβέρνηση για βοήθεια έτσι ώστε να εμποδίσει και να καταστείλει τις διεκδικήσεις του κυπριακού λαού για αυτοδιάθεση και ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα.

Με τη λήξη της διάσκεψης της Ζυρίχης στις 11 Φεβρουαρίου 1959, επήλθε μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας συμφωνία για λύση του Κυπριακού. Στις 19 Φεβρουαρίου, μετά από διάσκεψη στο Λονδίνο, στην οποία πήραν μέρος αντιπρόσωποι της Ελλάδας, Τουρκίας, Βρετανίας και των δύο κοινοτήτων της Κύπρου, υπογράφηκε συμφωνία για τελική διευθέτηση της Κυπριακής διένεξης. Με βάση τις συμφωνίες Ζυρίχης – Λονδίνου, οι οποίες επιβληθήκανε στον κυπριακό λαό, ετοιμάστηκε Σύνταγμα.

Το Δεκέμβριο του 1963 υπήρξε μία πιο ανησυχητική αντίδραση από την τουρκική κυβέρνηση. Η Τουρκία απειλούσε απροκάλυπτα ότι θα αναλάβει επιθετικές ενέργειες στην Κύπρο και θα επιχειρήσει εισβολή. Την απειλή αυτή την πραγματοποίησε τον Ιούλιο του 1974 όταν τους δόθηκε η ευκαιρία με το πραξικόπημα εναντίον του Μακάριου και την παρουσία του Ν. Σαμψών ως νέου ‘προέδρου’ της Κύπρου. Μαζί με την δεύτερη εισβολή η Τουρκία καταλαμβάνει το 38% του νησιού, το οποίο κρατεί μέχρι και σήμερα.

Μετά την εισβολή και κατοχή της Κύπρου από τα τουρκικά στρατεύματα μέχρι και σήμερα έγιναν πολλές προσπάθειες έτσι ώστε να βρεθεί μια βιώσιμη και δίκαιη λύση για το κυπριακό πρόβλημα. Κανένα νομοσχέδιο και κανένα ψήφισμα δεν οδήγησαν σε κάποια θετική εξέλιξη και συμβιβασμό των δυο κοινοτήτων με αποτέλεσμα να ακολουθήσουν 32 χρόνια στασιμότητας στην πορεία της Κύπρου.

Η Κύπρος κατακτήθηκε από τους Οθωμανούς στα 1571. Στη συνέχεια για τακτικούς πολιτικούς λόγους εκείνης της εποχής και προσπαθώντας να εξασφαλίσει κάποιους οικονομικούς πόρους προκειμένου να πληρώσει δάνεια της η Οθωμανική αυτοκρατορία εκμίσθωσε την Κύπρο στην Αγγλία το 1878.

Το 1955 υπό την ηγεσία της οργάνωσης ΕΟΚΑ, ξεκίνησε ένοπλος αγώνας κατά της Βρετανική κατοχής του νησιού, από τους Ελληνοκυπρίους κατοίκους. Στόχος του ένοπλου αγώνα ήταν η ενσωμάτωση της Κύπρου στο ελληνικό κράτος.

Η Βρετανική πολιτική θέλοντας να αποτρέψει την προσπάθειες των Ελληνοκυπρίων για ένωση και να διατηρήσει την παρουσία της στην Κύπρο τόσο για στρατηγικούς λόγους, όσο και για να ικανοποιήσει την άκρα δεξιά του Συντηρητικού κόμματος εκμεταλλευτική την μειονότητα των Τουρκοκύπριων και ζήτησε από την Τουρκία να βοηθήσει και να 'υποστηρίξει' τους Τουρκοκύπριους.

Με τις συμφωνίες Ζυρίχη – Λονδίνου ιδρύθηκε το ανεξάρτητο κράτος της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 16 Αυγούστου 1960. Η επίσημη ανακήρυξη της ανεξαρτησίας της Κύπρου, που για τους περισσότερους θεωρήθηκε σαν ένα μεταβατικό στάδιο προς την πλήρη ένωση με την Ελλάδα. Με την εφαρμογή του Συντάγματος και την εγκαθίδρυση της δημοκρατίας άρχισαν να ισχύουν και οι εξής διεθνείς συνθήκες.

α). Η συνθήκη εγκαθίδρυσης, β) Η συνθήκη Εγγύησης, και γ) Η συνθήκη Συμμαχίας.

Στις 11 Σεπτεμβρίου του 1960 η Κυπριακή Δημοκρατία γίνεται μέλος του Ο.Η.Ε. Μετά από ένα χρόνο περίπου στις 25 Μαΐου 1961 η Κυπριακή Δημοκρατία γίνεται μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και στις 15 Φεβρουαρίου 1961 γίνεται μέλος της Βρετανικής Κοινοπολιτείας.

Στα τέλη του 1962 και συγκεκριμένα τον Δεκέμβριο, οι Τουρκοκύπριοι προσπαθούν να περάσουν μέσω της τουρκικής κοινοτικής συνέλευσης δικό τους νόμο που θα ρύθμιζε τις τουρκικές δημοτικές υποθέσεις. Οι Ελληνοκύπριοι αντιδρούν μέσω του Υπουργικού Συμβουλίου, επανεισάγοντας έναν παλιό νόμο, που προνοούσε τη δημιουργία περιοχών βελτιώσεων μία πράξη που στόχευε στην ενοποίηση των τουρκικών και ελληνικών δημοτικών αρχών. Οι ενέργειες των Δυο κρίθηκαν αντισυνταγματικές από το Συνταγματικό Δικαστήριο και έτσι η Κύπρος έμεινε χωρίς νομοθεσία για την τοπική της αυτοδιοίκηση.

Το Σύνταγμα που συμφωνήθηκε στη Ζυρίχη και στο Λονδίνο αποδείχτηκε ανεφάρμοστο. Ανάμεσα στην ελληνοκυπριακή κοινότητα αναπτύχθηκε αντίθεση ως προς τις συμφωνίες αυτές, Ζυρίχης –Λονδίνου. Οδήγησε στον σχηματισμό δυο πολιτικών ομάδων.

Η πρώτη ομάδα αποτελείτο από παλαιούς αγωνιστές της ΕΟΚΑ, με αρχηγό τους τον στρατηγό Γρίβα και η οποία κατηγορούσε τον Μακάριο ότι πρόδωσε την ένωση. Η δεύτερη ομάδα ήταν η κομμουνιστική αριστερά η οποία κατηγορούσε τις συμφωνίες Ζυρίχης –Λονδίνου λέγοντας ότι εξυπηρετούσε τα συμφέροντα του ΝΑΤΟ και όχι τα συμφέροντα του Κυπριακού λαού.

Το συνταγματικό αδιέξοδο οδήγησε τον πρόεδρο Μακάριο στις 30 Νοεμβρίου 1963 να υποβάλει προτάσεις προς τον Τούρκο αντιπρόεδρο Φ. Καουτσούκ για την αναθεώρηση μερικών άρθρων του συντάγματος. Η τουρκική πλευρά όμως αρνείται και κατηγορεί τον Μακάριο ότι προσπαθούσε να ανατρέψει μονομερώς τη συνταγματική τάξη του 1960. Έτσι στις 16 Δεκεμβρίου 1963 η Τουρκία απορρίπτει κατηγορηματικά τις προτάσεις Μακαρίου.

Η άρνηση της τουρκικής πλευράς και η κατηγορία απέναντι στον Μακάριο οδήγησαν στην επιδείνωση της πολιτικής ατμόσφαιρας και στην έξαψη των διακοινοτικών αρχών. Οργανώνονται παραστρατιωτικές δυνάμεις με πρώτη αφορμή μία βόμβα που εξερράγη στο άγαλμα του Μάρκου Δράκου (αγωνιστή του απελευθερωτικού αγώνα 1955-59 και μέλος της ΕΟΚΑ). Αρχίζει τώρα μία νέα φάση με τον διαχωρισμό των δυο κοινοτήτων.

Στις 25 Δεκεμβρίου 1963 ακούγονται φήμες ότι έχει εμφανιστεί στις βόρειες ακτές της Κύπρου τουρκικός στόλος και ότι επίκειται τουρκική εισβολή. Την επόμενη μέρα ακριβώς η μεικτή δύναμη των τριών εγγυητριών δυνάμεων αναλαμβάνουν ερευνητικό έργο μαζί με την κυπριακή κυβέρνηση για την αποκατάσταση της τάξης στο νησί. Μια μέρα αργότερα, στις 27 Δεκεμβρίου 1963, το συμβούλιο ασφαλείας συνήλθε και ο Μακάριος κάνει έκκληση έτσι ώστε να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για να διατηρηθεί η ανακωχή και να αναχαιτισθεί το ενδεχόμενο μίας τουρκικής εισβολής.

Μετά τη διακοπή των συνεδριάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας η βρετανική κυβέρνηση ανέλαβε μια νέα πρωτοβουλία, στις 28 Δεκεμβρίου 1963. Ο Βρετανός υπουργός Κοινοπολιτειακών Σχέσεων Ντάνκαν Σαντς επισκέφθηκε τη Λευκωσία και ύστερα από διαβουλεύσεις με την κυπριακή κυβέρνηση πέτυχε να αποσπάσει τη συγκατάθεση της για τη δημιουργία μιας διαχωριστικής γραμμής (Πράσινη Γραμμή) στη Λευκωσία που θα χώριζε τους Τούρκους από τους Έλληνες. Το σχέδιο αυτό το έβλεπε ο Μακάριος ως μία προσωρινή λύση για την διατήρηση της ανακωχής.

Η γραμμή αυτή όμως παρέμβαινε έκτοτε σα μόνιμη διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στους Έλληνες και τους Τούρκους της Κύπρου.

Στις 15 Ιανουαρίου 1964 πραγματοποιείται διάσκεψη των τριών Εγγυητριών Δυνάμεων και των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων με σκοπό τη σφαιρική εξέταση του όλου ζητήματος. Οι συγκρούσεις και η βία των ημερών εκείνων οδήγησαν στον ουσιαστικό διαχωρισμό των δύο κοινοτήτων. Η επικοινωνία μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων περιορίστηκε και η ελεύθερη διακίνηση απαγορεύτηκε. Η όλη κατάσταση αυτή αποτέλεσε ένα σημαντικό βήμα προς τη διχοτόμηση του νησιού.

Κατά πόσο η κρίση θα μπορούσε να αποφευχθεί Ποια ήταν η αιτία και η αφορμή της Ποια ήταν η συγκεκριμένη αντίδραση και συμπεριφορά, είναι ερωτήματα που τίθενται σε σχέση με τη διακοινοτική κρίση. Η βασική αιτία όμως ήταν η συνεχιζόμενη πολιτική αλλοτρίωση ανάμεσα στις δυο κοινότητες η οποία είχε αρχίσει αλλοτρίωση ανάμεσα στις δυο κοινότητες η οποία είχε αρχίσει πολύ νωρίτερα και η οποία έβρισκε τη διατύπωση της στις διαφορετικές πολιτικές απόψεις των δυο εθνότητων. Οι προτάσεις του προέδρου Μακαρίου και η άρνηση των Τούρκων να διαπραγματευθούν απλώς επιτάχυναν το ξέσπασμα της βίας και των εχθροπραξιών ανάμεσα στην Ελληνική και Τουρκική κοινότητα της Κύπρου.

Σε μια επιστολή του ο Μακάριος προς τον Έλληνα πρωθυπουργό Γεώργιο Παπανδρέου, την 1^η Μαρτίου 1964, περιγράφει πως αποφάσισε να προτείνει την τροποποίηση του Συντάγματος. Η επιστολή του αυτή αποτελεί και την πρώτη επίσημη μαρτυρία για τα γεγονότα που οδήγησαν την ελληνοκυπριακή πλευρά στην απόφαση της.

Αργότερα στις συνομιλίες της Γενεύης, όπου την Ελλάδα αντιπροσώπευε αρχικά ο πρέσβης Ι. Σωσσιδής και την Τουρκία ο καθηγητής Ν. Ερκιν, υποβλήθηκαν προτάσεις, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Τουρκία, οι οποίες αποτελούνταν από δύο σχέδια. Τα δύο αυτά σχέδια υποβλήθηκαν για να αποτελέσουν κοινή βάση συζητήσεων μεταξύ των κυβερνήσεων Ελλάδας και Τουρκίας, με την προϋπόθεση ότι θα μπορούσαν να τροποποιηθούν στην πορεία των διαπραγματεύσεων.

Στις 20 Αυγούστου 1964 ο Ντην Άντερσον στέλνει γράμμα στον Έλληνα πρωθυπουργό και τον πιέζει να δεχθεί το δεύτερο σχέδιο. Το σχέδιο Άντερσον όμως διασφάλιζε πλήρως τα αμερικανικά συμφέροντα στην περιοχή. Ο Μακάριος θεωρούσε αδύνατα να δεχθεί ένα τέτοιο σχέδιο, σύμφωνα με το οποίο μία σημαντική περιοχή της Κύπρου θα περιερχόταν υπό τουρκική κυριαρχία ακόμα και αν το υπόλοιπο νησί θα ενωνόταν τελικά με την Ελλάδα. Έτσι ο πρόεδρος Μακάριος συναντά τον πρωθυπουργό Γ. Παπανδρέου και τον πείθει να απορρίψει το σχέδιο.

Μετά τις εκλογές του Φεβρουαρίου 1964 στην Ελλάδα, ο Παπανδρέου γίνεται και πάλι πρωθυπουργός. Στις 25 Φεβρουαρίου 1964 στέλνει επιστολή προς τον Μακάριο στην οποία και γράφει πόσο σημαντική είναι η Κύπρος για την Ελλάδα. Η Ελλάδα στέλνει στο νησί ισχυρή στρατιωτική βοήθεια και στρατιωτικό προσωπικό για να ενισχύσει την κυπριακή εθνοφρουρά στην άμυνα της Κύπρου σε περίπτωση ξένης επίθεσης. Η στρατιωτική βοήθεια η οποία ονομάστηκε ΕΛΔΥΚ.

Οι καλές σχέσεις όμως των δύο χωρών δεν κράτησαν για πολύ και τον Ιούνιο 1963 άρχισαν να εμφανίζονται τα πρώτα σύννεφα. Η αιτία ήταν η συμφωνία του Γ. Παπανδρέου να πάει στην Ουάσιγκτον για να διαπραγματευτεί το κυπριακό. Την κυπριακή κυβέρνηση δεν την έβρισκε σύμφωνη η κίνηση αυτή και συμβούλεψε τον πρωθυπουργό να αποφύγει το ταξίδι. Στο νησί ξεσπούν πάλι βιαιότητες μεταξύ εθνικής φρουράς και Τουρκοκυπρίων. Οι σχέσεις Ελλάδας και Κύπρου μετά την κρίση του Αυγούστου και την γενικότερη ανάμειξη των ξένων δυνάμεων στο Κυπριακό, οξύνθηκαν ακόμα περισσότερο.

Στις 29 Αυγούστου ο Γ. Παπανδρέου γράφει επιστολή στον πρόεδρο Μακάριο και του εξηγεί πως τα γεγονότα του Αυγούστου του 1964 είχαν γίνει εν αγνοία της ελληνικής κυβέρνησης. Λίγους μήνες αργότερα (στις 21 Φεβρουαρίου 1965) ο πρόεδρος Μακάριος απαντά στον πρωθυπουργό Γ. Παπανδρέου και του δηλώνει πως δεν έχει αντίρρηση να παίρνει η Αθήνα πρωτοβουλίες. Εάν όμως η πρωτοβουλία που θα έπαιρνε συνεπαγόταν συμβιβασμούς, απαράδεκτους για τους Κύπριους, τότε επιφύλασσε το δικαίωμα του να διαφωνήσει.

Το κυπριακό πρόβλημα γίνεται ένα φλέγον διεθνές ζήτημα. Η Σοβιετική Ένωση αρχίζει να εκδηλώνει το ενδιαφέρον της και ειδικότερα στους διεθνούς οργανισμούς. Έτσι στις 7 Φεβρουαρίου 1962, ο σοβιετικός πρωθυπουργός Ν. Κρούτσεφ έστειλε διακοίνωση στις κυβερνήσεις των ΗΠΑ, της Βρετανίας, της Γαλλίας, της Τουρκίας και της Ελλάδας, με αντίγραφο προς το Μακάριο με την οποία κατηγορούσε τις δυτικές χώρες ότι στόχευαν στην καταπάτηση της κυριαρχίας, της ελευθερίας και της ουδετερότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας, και προειδοποιούσε ότι η Σοβιετική Ένωση δε θα παρέμενε αδιάφορη στις προσπάθειες αυτές.

Ο Κύπριος υπουργός Εμπορίου επισκέπτεται τη Μόσχα στις 9 Σεπτεμβρίου 1964, μετά από πρόσκληση της σοβιετικής ένωσης και αργότερα την 1^η Οκτωβρίου ταξίδεψε στην Ε.Σ.Σ.Δ για συνομιλίες με την σοβιετική Ένωση. Στις συνομιλίες αυτές ζητήθηκε το ενδεχόμενο πρακτικής βοήθειας προς την Κύπρο.

Πολιτική στοργή προς την Άγκυρα σημειώνει η Μόσχα στις 5 Νοεμβρίου του 1964 και οι σχέσεις Τουρκίας και Σοβιετικής Ένωσης συσφίγγονται. Υποστηρίζει για πρώτη φορά (8 Δεκεμβρίου 1964) η Μόσχα την ύπαρξη δύο εθνικών κοινοτήτων στην Κύπρο. Τις τουρκικές απόψεις υποστήριξε και ο πρόεδρος της Σ.Ε Ποντγκορνν ο οποίος μίλησε για δύο κοινότητες κυριαρχίες, με νόμιμα δικαιώματα.

Στις εκλογές του Φεβρουαρίου του 1964 επανεκλέγεται πρόεδρος της κυπριακής Δημοκρατίας ο Μακάριος. Στις βουλευτικές εκλογές όμως του 1965, εξαιτίας της διακοινοτικής κρίσης, αναβλήθηκαν με πράξη της βουλής μέχρι το 1970.

Αποκορύφωμα της κρίσης που επικρατούσε στη νήσο ήταν ο θάνατος του Γρίβα τον Ιανουάριο του 1974. τον Ιούνιο του 1974 η κατάσταση χειροτερεύει όταν ο Μακάριος αντιδρά αποφασιστικά και εξουδετερώνει την ηγεσία της ΕΟΚΑ Β', ενώ στις 2 Ιουλίου 1974 στέλνει επιστολή στον Φ. Γκιζίκη και ζητά να αποσυρθούν όλοι οι Έλληνες αξιωματικοί της εθνοφρουράς και κατηγόρησε τη χούντα ότι προβαίνει σε ανατρεπτικές ενέργειες στην Κύπρο.

Ως απάντηση της επιστολής του Μακαρίου (15 Ιουλίου 1974) η ελληνική κυβέρνηση διέταξε την ΕΛΔΥΚ και τους Έλληνες αξιωματικούς της εθνοφρουράς να καταλάβουν την εξουσία στην Κύπρο και να δολοφονήσουν το Μακάριο. Το πραξικόπημα τότε επιβλήθηκε και διορίστηκε πρόεδρος της Δημοκρατίας ο Νίκος Σαμψών.

Το πραξικόπημα εναντίον του Μακαρίου και η παρουσία του Σαμψών ως νέου 'πρόεδρου' της Κύπρου έδωσε στους Τούρκους την ευκαιρία, που για χρόνια περίμεναν, να εισβάλουν στο νησί.

Ο Τούρκος πρωθυπουργός Μπ. Ετσεβιτ, υποστήριζε ότι η Ελληνική ενέργεια αποτελούσε παραβίαση της συνθήκης Εγγύησης και ότι η τουρκοκυπριακή κοινότητα διέτρεχε κίνδυνο και απείλησε ότι θα εισέβαλε στην Κύπρο κάνοντας χρήση του δικαιώματος που παρείχε το άρθρο 4 της συνθήκης Εγγύησης.

Βάσει του άρθρου αυτού απευθύνθηκε στην βρετανική κυβέρνηση και την κάλεσε να αναλάβουν από κοινού την επέμβαση. Η βρετανική όμως κυβέρνηση αρνήθηκε να προβεί σ' οποιαδήποτε ενέργεια. Η Τουρκία τότε, ενεργώντας μονομερώς, αποβίβασε στις 20 Ιουλίου στρατό και άρματα μάχης στη βόρεια ακτή της Κύπρου.

Η ελληνοκυπριακή αντιπροσωπεία εισηγείται κάποιες προτάσεις προς τους Τούρκους οι οποίες δεν έγιναν δεκτές και επέμεναν στην αποδοχή των δικών τους σχεδίων. Οι Κύπριοι βλέποντας την κρισιμότητα της κατάστασης δεν απέρριψαν τις προτάσεις των Τούρκων απλά ζήτησαν μόνο μια 48ωρη προθεσμία για να τις σκεφτούν. Η τουρκική κυβέρνηση όμως αρνείται και στις 14 Αυγούστου 1974 διέταξε την προέλαση των στρατευμάτων της στην Κύπρο.

Στις 7 Δεκεμβρίου 1974 απαραίτητε ο Σαμψών και τον διαδέχεται ο Γλ. Κληρίδης μέχρι τις 7/12/74, οπότε επιστέφει στο νησί ο Μακάριος και αναλαμβάνει τα καθήκοντα του. Η τουρκική παρουσία στο νησί (22 Ιουλίου 1974) έχει καθιερώσει αμετάκλητα και αποτελεί μόνιμη βάση ισχύος για τον τουρκικό λαό του νησιού. Προκειμένου να συζητηθεί ένα τελειωτικό διακανονισμό του Κυπριακού πραγματοποιείται , στις 8 Αυγούστου 1974, διάσκεψη μεταξύ Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Ελλάδας, Τουρκίας και Μ. Βρετανίας.

Το Νοέμβριο του 1974 κατά τη διάρκεια της 29^{ης} Συνόδου, η Γενική Συνέλευση των Η.Ε υιοθέτησε ομόφωνα το ψήφισμα 3212, το οποίο παρείχε το πλαίσιο για μια λύση στο κυπριακό πρόβλημα. Βασισμένα στα ψηφίσματα του Η.Ε η ελληνοκυπριακή πλευρά υπέβαλε προτάσεις στην τουρκοκυπριακή πλευρά για διευθέτηση του κυπριακού. Η απάντηση της Τουρκίας στις προτάσεις αυτές δόθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 1974 με την ανακοίνωση της εγκαθίδρυσης του 'Τουρκικού Ομόσπονδου Κράτους της Κύπρου '. Με την κίνηση τής αυτή, η Τουρκία για ακόμα μία φορά αγνόησε το ψήφισμα (365) και τις δικές της επίσημες δεσμεύσεις, αποδεικνύοντας την εμμονή της Άγκυρας στον προκαθορισμένο στόχο της διχοτόμησης και σε επόμενο στάδιο προσάρτηση της Κύπρου στην Τουρκία.

Στις 8 Ιούνιο 1975 γίνεται προώθηση διαμελιστικών σχεδίων από την Τουρκία και διοργάνωση 'δημοψηφίσματος' σε συνεργασία με την τουρκοκυπριακή υπηρεσία στο κατεχόμενο μέρος της Κύπρου.

Προς τα τέλη του ίδιου μήνα γίνονται παράνομες και απάνθρωπες εκδιώξεις των αυτοχθόνων Ελληνοκυπρίων που είχαν εγκλωβιστεί στις κατεχόμενες περιοχές. Χιλιάδες Ελληνοκύπριοι κάτοικοι ξεριζωθήκαν και εκδιώχθηκαν με τη βία από τα σπίτια και τις περιουσίες τους κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου.

Απόρριψη σε 'προτάσεις' της τουρκοκυπριακής πλευράς δίνει τώρα η ελληνοκυπριακή πλευρά και οι οποίες είχαν γίνει τον Απρίλιο του 1978. Ο πρόεδρος Κυπριανού στην Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε, στις 24 Μαΐου 1978 εισηγήθηκε την πλήρη αποστρατικοποίηση της Κύπρου. Η Τουρκοκυπριακή πλευρά όμως απειλούσε με διακήρυξη προθέσεως για μονομερή 'ανακήρυξη ανεξαρτησίας'.

Στο διάστημα αυτό η Ελληνοκυπριακή πλευρά απέρριψε ένα αξιόλογο σχέδιο λύσεως του κυπριακού, που είχε ετοιμαστεί από Αγγλοαμερικανούς και Καναδούς και έτσι το όλο πρόβλημα οδηγήθηκε σε αδιέξοδο.

Στις 18-19 Μαΐου 1979 πραγματοποιούνται οι Συνομιλίες Κορυφής. Μία Συμφωνία από 10 σημεία, γνωστή σαν Συμφωνία Κορυφής 1979. Κύριο σημείο της Συμφωνίας ήταν η βάση για τις συνομιλίες που θα ακολουθούσαν θα αποτελούσε η Συμφωνία Κορυφής του 1977. Στις 20 Αυγούστου 1979 το ψήφισμα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Το κείμενο του ψηφίσματος είναι σημαντικό γιατί αναγνωρίζεται, έστω και αόριστα, η παραβίαση της Ευρωπαϊκής Συνθήκης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Ένα από τα πιο ισχυρά ψηφίσματα που ενέκρινε η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με το κυπριακό πρόβλημα ήταν αυτό που απόρριπτε τα τετελεσμένα γεγονότα και απαιτούσε την άμεση αποχώρηση όλων των κατοχικών στρατευμάτων από το νησί. Η έγκριση του ψηφίσματος αυτού έγινε στις 13 Μαΐου 1983 ('Αλήθεια' 1991). Ακόμα ένα δυνατό ψήφισμα για την Κύπρο ήταν καυτό που πήρε από το Συμβούλιο Ασφαλείας στις 18 Νοεμβρίου 1983.

Η 'Νομοθετική Συνέλευση' του τουρκικού Ομόσπονδου κράτους της Κύπρου' στις 17 Ιουνίου 1983 υιοθέτησε 'ψήφισμα' υπέρ τις διεξαγωγής 'δημοψηφίσματος' για ανακήρυξη χωριστού κράτους στο τουρκοκρατούμενο βόρειο τμήμα του νησιού. Στις 8 Αυγούστου 1983 γίνονται βολιδοσκοπήσεις από τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών προς τις δυο πλευρές.

Η απάντηση στις βολιδοσκοπήσεις ήρθε στις 30 Σεπτεμβρίου 1983 και σε αντίθεση με την Τουρκία η Κύπρος απάντησε θετικά. Συνεχίζοντας την αναφορά μας σχετικά με τα γεγονότα και τις εξελίξεις του κυπριακού προβλήματος προχωρούμε στην Σύνοδο Κορυφής στη Νέα Δελχί, 1983. Δεν γίνεται όμως καμία άμεση αναφορά στην Τουρκία και μόνο έμμεσα ζητείται η αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων και των εποίκων. Στις 15 Νοεμβρίου του ίδιου έτους γίνεται η μονομερής ανακήρυξη ανεξαρτησίας. Ο Ντεκτάς ανακήρυξε χωριστό 'κράτος' το βόρειο μέρος της νήσου και το οποίο ονόμασε 'Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου'.

Ένα τολμηρό βήμα προς την ειρήνη χαρακτηρίστηκε η πρόταση του προέδρου Κυπριανού στις 11 Ιανουαρίου 1984. ο πρόεδρος Κυπριανού μέσω του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών παρουσίασε 'πλαίσιο συνολικής λύσης του κυπριακού προβλήματος. Αν και η πρόταση θεωρήθηκε ένα καλά βήμα προς την εύρεση μιας βιώσιμης λύσης η Τουρκία απέρριψε αμέσως.

Η κατάσταση στην Κύπρο συνέχισε να επιδεινώνεται. Η κυπριακή κυβέρνηση αποφάσισε να προσφύγει στο Συμβούλιο Ασφαλείας (10 Απριλίου 1984). Ο Νεκτάς όμως αντιδρά και απειλεί να εποικίσει τον ελληνικό τομέα της πόλης της Αμμοχώστου.

Το Σεπτέμβρη και Νοέμβριο του 1984 πραγματοποιούνται οι 'εκ του σύνεγγυς συνομιλίες' της Νέας Υόρκης. Πραγματοποιείται επίσης στις 17-20 Ιανουαρίου 1985 η συνάντηση κορυφής της Ν. Υόρκης μεταξύ του προέδρου Κυπριανού και του Τουρκοκύπριου ηγέτη Ντεκτάς. Στόχος, ήταν να προχωρήσουν από το πλαίσιο που επεξεργάστηκαν κατά τη διάρκεια των έκτου σύνεγγυς συνομιλιών σε κατάληξη συμφωνίας. Η επόμενη συνάντηση κορυφής θα πραγματοποιηθεί το 1988 μεταξύ του προέδρου Βασιλείου και του Ντεκτάς.

Νέο 'Προσχέδιο Περιγράμματος Συμφωνίας' υπέβαλε ο Γενικός Γραμματέας στις δυο πλευρές, στις 29 Μαρτίου το 1986. Το 1987 πραγματοποιήθηκε νέα Κοινοπολιτειακή Διάσκεψη στο Βανκούβερ του Καναδά.

Η επόμενη συνάντηση μεταξύ των δύο ηγετών και του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών πραγματοποιήθηκε στη Νέα Υόρκη στις 28-29 Ιουνίου 1989. Στη συνάντηση αυτή ο κ. Ντε Κουεγιαρ (Γ.Γ) υπέβαλε στις δύο πλευρές ένα προσχέδιο λύσεως 'σαν τροφή προς σκέψιν'.

Το προσχέδιο όμως δεν είχε καμία κατάληξη. Την ευθύνη για την έλλειψη προόδου φέρει για ακόμα μία φορά η Τουρκική και Τουρκοκυπριακή πλευρά, δημιουργώντας πάλι αδιέξοδο.

Το φθινόπωρο του 1989 πραγματοποιείται η Κοινοπολιτειακή Διάσκεψη στην Κουάλα Λουμπουρ. Προσπάθειες για διεθνή διάσκεψη γίνονται και στις 27 Μαρτίου – 8 Ιουνίου 1991 όπου πραγματοποιείται ευρωπαϊκό κοινοβούλιο και εθνικό Συμβούλιο με συμμετοχή των μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας. Ακόμα μία προσπάθεια χωρίς να υπάρξει οποιαδήποτε εξέλιξη στο Κυπριακό πρόβλημα.

Λίγες μέρες αργότερα (13 Ιουνίου 1991) γίνεται συμφωνία μεταξύ Τουρκίας και καθεστώσ Ντεκτάς για την κατάργηση διαβατηρίων μεταξύ Τουρκίας και του καθεστώτος Ντεκτάς.

Στις 12 Σεπτεμβρίου 1991 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υιοθέτησε ψήφισμα με το οποίο καλούσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο Υπουργών να πάρουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι η ‘Ευρωπαϊκή Κοινότητα παίρνει μέρος στη διάσκεψη, η οποία ενέχει μεγάλη σημασία για το σύνολο της Ευρώπης’.

Η πρόταση του Ρ. Ντεκτάς για χωριστή κυριαρχία απορρίπτεται από τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών στις 8 Οκτωβρίου, αφού δεν προνοείτο στις συμφωνίες Κορυφής 77-79.

Κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους (1992) πραγματοποιήθηκαν 3 ψηφίσματα (10 Απριλίου, 26 Αυγούστου, 24 Νοεμβρίου) τα οποία αφορούσαν την ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα της Κύπρου.

Προεδρικές εκλογές στις 28 Φεβρουαρίου 1992 και τέταρτος πρόεδρος της Κύπρου ορκίζεται ο Γλαύκος Κληρίδης (24 Μαΐου 1993) τα οποία περιλαμβάνουν σειρά μέτρων Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης. Οι όροι όμως που έθεσαν με βάση τα μέτρα οι δυο πλευρές δεν τους βρήκαν σύμφωνους.

Στις 30 Ιουνίου 1993 η Κύπρος κάνει αίτηση για ένταξη στην Ευρωπαϊκή κοινότητα και η οποία εγκρίνεται με επανεξέταση τον Ιανουαρίου του 1995. Στις 6 Μαρτίου 1995 γίνεται η επανεξέταση της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η επαναβεβαίωση αυτής. Η μέρα αυτή θεωρείται ιστορική γιατί ανοίγει νέο κεφάλαιο στις σχέσεις Κύπρου και Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τον Αύγουστο του 1996 πραγματοποιούνται κάποιες διαδηλώσεις λόγω της επετείου της Τουρκικής εισβολής στην Κύπρο. Οι διαδηλώσεις αυτές είχαν αποτέλεσμα την αύξηση της έντασης με αιτία τη δολοφονία δυο Ελληνοκυπρίων στη νεκρή ζώνη.

Υπεύθυνη για ότι συμβαίνει στη βόρεια Κύπρο και ποιοι πραγματικά έχουν δίκαιο έγινε φανερό, για ακόμα μία φορά, στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Ε.Δ.Α.Δ). Στις 18 Δεκεμβρίου 1996 η Τιτίνα Λοιζίδου κατέφευγε στο Ε.Δ.Α.Δ. εναντίον της Τουρκίας. Το Ε.Δ.Α.Δ. αποφάσισε ότι η αιτήτρια είναι η νόμιμη ιδιοκτήτρια της περιουσίας της στις κατεχόμενες περιοχές. Από την απόφαση του Ε.Δ.Α.Δ. η Τουρκία είναι. 1. Υπεύθυνη για ότι συμβαίνει στην Βόρεια Κύπρο και δεν μπορεί να αποφύγει την ευθύνη αυτή. 2. Το ψευδοκράτος δεν υπάρχει νομικά και 3. Τα νομικά δικαιώματα υπάρχουν ανεξάρτητα από στρατιωτικές η πολιτικές εξελίξεις.

Μετά από ένα χρόνο περίπου, στις 11-15 Αυγούστου 1997, άρχισε ο δεύτερος γύρος Συνομιλιών. Στις 1 Σεπτεμβρίου 1997 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απέρριψε την 'κοινή δήλωση' της Τουρκίας και του παράνομου καθεστώτος (6 Αυγούστου 1997) στην οποία απειλείται η προσάρτηση του κατεχόμενου τμήματος της νήσου στην Τουρκία.

Επανεκλογή του Γλαύκου Κληρίδη ως πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, στις εκλογές που πραγματοποιηθήκαν στις 15 Φεβρουαρίου 1998.

Το διάστημα μεταξύ Ιανουαρίου 1997 – Ιανουαρίου 1999 ξεσπά μια δεύτερη κρίση ανάμεσα στις δύο χώρες (Κύπρου – Τουρκίας). Ο πρόεδρος Κληρίδης σε συνεννόηση με το ελληνικό υπουργείο Εθνικής Άμυνας προχώρησε στην υπογραφή σύμβασης για την προμήθεια ρωσικών πυραύλων S-300. Η ανάπτυξη του συστήματος στην Κύπρο ματαιώθηκε τον Ιανουάριο του 1999 και οι πύραυλοι τοποθετήθηκαν στην Κρήτη υπό τον έλεγχο των Ελληνικών ενόπλων δυνάμεων.

Η Ελλάδα και η Κύπρος (14 Μαΐου 1999) υπογράφουν μνημόνιο συνεργασίας σε ευρωπαϊκά θέματα και υπογραμμίζουν την κοινή στρατηγική τους, κυρίως για τη λύση του κυπριακού και την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στις 10 Ιουνίου 1999 γίνεται ανάμειξη των υπουργών των Εξωτερικών χωρών G8 (ομάδα των επτά πλουσιότερων βιομηχανικών χωρών, συν τη Ρωσία) στο Κυπριακό. Η κίνηση των G8 χαρακτηρίστηκε από τον πρόεδρο Κλίντον στις 11 Σεπτεμβρίου ως θετικό βήμα.

Επόμενο βήμα στην πορεία επίλυσης του Κυπριακού σημειώθηκε στις 18 Ιανουαρίου 2000. Τα Ηνωμένα Έθνη ανακοίνωσαν σχέδιο για ανασύλωση δυο θρησκευτικών μνημείων στην Κύπρο. Το ελληνορθόδοξο μοναστήρι του Απ. Ανδρέα στην Καρπασία και το μουσουλμανικό τέμενος Χαλα-Σουλτάν στην Λάρνακα.

Στις 8 Φεβρουαρίου 2000 τερματίζεται και ο δεύτερος γύρος των συνομιλιών ενώ στις 23 Μαΐου – 2 Ιουνίου 2000 αρχίζει και τελειώνει αντίστοιχα ο τρίτος γύρος των συνομιλιών. Στις 24 Ιουλίου – 4 Αυγούστου 2000 γίνεται επανάληψη της δεύτερης φάσης των συνομιλιών. Όπως φυσικά αναμενόταν δεν έγινε καμία διαπραγμάτευση. Ο τέταρτος γύρος των συνομιλιών άρχισε στις 15 Σεπτεμβρίου 2000 και διακόπτεται σι 26 Σεπτεμβρίου, ενώ προαναγγέλθηκε ο πέμπτος γύρος στη Γενεύη από τις 1 μέχρι τις 19 Νοεμβρίου 2000.

Ακολούθησαν τριάνταδύο χρόνια στασιμότητας (1974-2006). Μετά την κατάπαυση του πυρός, τον Αύγουστο του 1974, όπως αναφέραμε και πιο πάνω καταβλήθηκαν πολλές προσπάθειες για επανένωση του νησιού, οι οποίες όμως δεν στέφθηκαν από επιτυχία, λόγω κυρίως της αδιαλλαξίας της Τουρκίας και της Τουρκοκυπριακής ηγεσίας. Από το 1977 έχει επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ των δύο κοινοτήτων ότι η όποια λύση προκριθεί θα είναι ομοσπονδιακού και διζωνικού χαρακτήρα. Η διατύπωση όμως αυτή αφήνει πολλά περιθώρια για ερμηνείες.

Μια νέα δυναμική για επίλυση του κυπριακού προβλήματος με ενεργό ανάμιξη του διεθνή παράγοντα δημιουργήθηκε με την αίτηση εισδοχής της Κύπρου στην Ε.Ε. Αποκορύφωμα των προσπαθειών αυτών υπήρχε το σχέδιο που εκπόνησε ο ΟΗΕ, γνωστό ως Σχέδιο Ανάν.

Το Σχέδιο υποβλήθηκε τον Απρίλιο του 2004 σε δυο ξεχωριστά δημοψηφίσματα, εγκρίθηκε από την τουρκοκυπριακή κοινότητα, αλλά απορρίφθηκε από τη συντριπτική πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων η οποία συντάχθηκε με την δημόσια τοποθέτηση του Προέδρου Τάσου Παπαδόπουλου ότι το Σχέδιο θα κατέλυε την Κυπριακή Δημοκρατία και θα την υποκαθιστούσε με ένα αμφιβόλου βιωσιμότητας μόρφωμα.

Μετά από αυτήν την εξέλιξη το διεθνές ενδιαφέρον έχει εμφανώς ατονήσει καθώς όλες οι πλευρές φαίνεται πως έχουν αποδεχθεί το σημερινό status quo και δεν εμφανίζονται διατεθειμένες να αναλάβουν στο άμεσο μέλλον κάποια νέα ουσιαστική πρωτοβουλία. Ωστόσο το γεγονός ότι η Κυπριακή Δημοκρατία είναι πλέον πλήρες μέλος της Ε.Ε ενώ συγχρόνως η Τουρκία διεκδικεί κι αυτή τη συμμετοχή της στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα έχει καταστήσει το κυπριακό πρόβλημα εσωτερικό ζήτημα της Ε.Ε με απρόβλεπτες συνέπειες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Ανασκόπηση σε προηγούμενες έρευνες που έχουν γίνει

“ Οι Κύπριοι Μιλάνε για τον Εαυτό τους ” - Πτυχιακή Εργασία της Θεανώς Σκεμπετζή (στην Ελληνική και στην Αγγλική)

Μια πρόσφατη πτυχιακή εργασία της Θεανώς Σκεμπετζή σε πανεπιστήμιο της Αγγλίας μας έδωσε την ευκαιρία να μελετήσουμε ακόμη περισσότερο κάποιες απόψεις νέων Ελληνοκύπριων πέρα από τις δικές μας και των κοντινών μας ανθρώπων/νέων. «Οι Κύπριοι μιλάνε για τον εαυτό τους», αυτό είναι το θέμα της διπλωματικής, σχετιζόμενο πάντα με το Κυπριακό πρόβλημα και την εισβολή του 1974.

Μέσα από τις ερωτήσεις που της έγιναν από καθηγητή φαίνονται οι απόψεις μιας Κύπριας που έζησε την εισβολή. Όταν έγινε ο πόλεμος ήταν 14 χρονών και όταν αναφέρεται σε αυτόν πολλές αρνητικές αναμνήσεις γεμίζουν το μυαλό της. Βομβαρδισμοί, λεηλασίες, καταστροφές, θάνατοι, αγνοούμενοι, δάκρυα και πόνος.

Μιλάει για τις καλές στιγμές πριν από την Τούρκικη Εισβολή όπου οι δύο κοινότητες συμβίωναν χωρίς να υπάρχουν ουσιαστικά προβλήματα. Θυμάται επίσης και σχολιάζει τις καλές σχέσεις που είχαν οι γονείς της με τους Τουρκοκύπριους.

Η Κύπρια αυτή, πιστεύει πως έχουν περάσει αρκετά χρόνια και πως πλέον είναι καιρός να αρχίσουν οι δύο κοινότητες σιγά – σιγά να βελτιώνουν τις σχέσεις τους με απώτερο σκοπό να φτάσουν σε ένα καλό σημείο πως ήταν και παλαιότερα πριν την εισβολή.

Κλείνοντας υποστηρίζει πως οι Τουρκοκύπριοι δεν έχουν ευθύνες για όλη αυτή την κατάσταση. Οι ευθύνες απορρίπτεται από την ίδια στους Τούρκους και το Τούρκικο καθεστώς του Ντεκτάς.

Πιο κάτω αναγράφεται ο διάλογος που πραγματοποιήθηκε όπου δίνονται λεπτομερή στοιχεία και απόψεις της Κύπριας αλλά και πολλών άλλων Κύπριων που είτε έχουν ζήσει της εισβολή, είτε έχουν ακούσει από τους γονείς τους τις καταστάσεις που βίωσαν.

Εξεταστής:- Ας δούμε τα πράγματα από την αρχή. Τι έχει (vividly) έμεινε στο μυαλό σου σε σχέση με την Τούρκικη Εισβολή;

Εξεταζόμενος:- Ναι- Αναμνήσεις ως επί το πλείστον. Αναμνήσεις για τις οποίες κανένας δεν θέλει να θυμάται. Αναμνήσεις οι οποίες έρχονται στο νου μου τόσο συχνά. Κάποτε εκνευρίζομαι, τόσο ανήσυχη, είναι σαν να ζω ξανά και ξανά, βομβαρδισμοί, αεροπλάνα να βομβαρδίζουν φορτωμένα αυτοκίνητα με ανθρώπους οι οποίοι εγκατέλειπαν τα σπίτια τους τρομαγμένοι, στοιβαγμένοι ο ένας πάνω στον άλλο όπως τις σαρδέλες στα κουτιά.

Κάτι άλλο το οποίο έρχεται στη μνήμη μου είναι όταν αποφασίσαμε την ημέρα της εισβολής. Εμείς σαν οικογένεια ως επίσης και οι γείτονες μας αποφασίσαμε να εγκαταλείψουμε τα σπίτια μας. Μέχρι εκείνη την στιγμή δεν ξέραμε τι συνέβαινε εις την υπόλοιπη περιοχή της Αμμοχώστου. Και οι γυναίκες και τα παιδιά είχαν πει αντίο στους συζύγους, πατέρες, αδελφούς ούτως ώστε τα πάνε να υπερασπιστούν τα χωριά, τα σπίτια τους και να υπηρετήσουν στο στρατό. Θυμούμαι έντονα ότι 49 άτομα από εμάς μπήκαμε στο πίσω μέρος του φορτηγού για να μετακινηθούμε σε ασφαλές μέρος από εκεί που είμαστε. Πήγαμε στην Αχερίτου (θυμούμαι με τρόμο). Εκείνο που με εντυπωσίασε πιο πολύ ήταν η νεαρή γειτόνισσα μου. Ποτέ δεν οδήγησε, δεν ήξερε καν πώς να οδηγήσει ένα αυτοκίνητο, εντούτοις επήρε το φορτηγό του συζύγου της και μας οδήγησε με ασφάλεια στην Αχερίτου όπως είπα ήδη. Το έκανε άσχετα με το ότι δεν ήξερε να οδηγήσει.

Θυμάμαι τον τρόμο, την αγωνία, τα δάκρυα. (pause for 10 seconds) κάθε μάνας το κλάμα. Θυμάμαι την μητέρα μου που μας έλεγε να φορούμε μακριά σκούρα χρωματιστά ρούχα γιατί φοβόταν μήπως μας δουν οι Τούρκοι και εάν αυτό συνέβαινε θα έρχονταν να μας βρουν, να μας απαγάγουν ή να μας βιάσουν. Αυτό είναι πολύ έντονο στο νου μου. (περίπου παύση για 7 δευτερόλεπτα). Μερικά πράγματα από όλα εκείνα που θυμούμαι είναι σίγουρα φωτογραφίες, αναμνήσεις το μυαλό μου. Βλέπεις ήμουν 14 χρονών. Θυμούμαι επίσης το ράδιο, να ηχεί στα αυτιά μου ανακοινώνοντας αυτά τα τρομερά που συνέβαιναν. Μετέφερε ειδήσεις για την κατάσταση για τους βομβαρδισμούς, την θέση των Τούρκων μέχρι εκείνη τη στιγμή. Και για το γεγονός ότι μας βρήκε ο πόλεμος ανέτοιμους στα σπίτια μας.

Εξεταστής:- Ποια είναι η γνώμη σου για την Τούρκικη Εισβολή;

Εξεταζόμενος:- Είναι σίγουρο ότι οι Τούρκοι ετοίμαζαν τα σχέδια τους από πολλά χρόνια πριν και εμείς απλά τους δώσαμε την αφορμή. Αυτές ήταν οι διαφορές μεταξύ των υποστηρικτών του Γρίβα και του Μακαρίου. Η αφορμή δόθηκε και το αποτέλεσμα ήταν αυτό που ακολούθησε. Πιστεύω ότι αυτοί που ευθύνονται για την παρούσα κακή κατάσταση στην Κύπρο πρέπει να λυπούνται. Εάν είναι ακόμα ζωντανοί και πιστεύω ότι μερικοί είναι ζωντανοί. Πιστεύω επίσης ή θέλω να πιστεύω όταν συνέβησαν όλα αυτά κανείς δεν ήξερε τι θα ακολουθούσε.

Εξεταστής:- Πηγες καθόλου στα κατεχόμενα τώρα που άνοιξαν τα οδοφράγματα;

Εξεταζόμενος:- Πρώτα επήγα εκεί, κατά τη διάρκεια της πρώτης εβδομάδας μετά που άνοιξαν τα οδοφράγματα σαν επαγγελματίας από την τηλεόραση αλλά δεν μπορώ να βρω τις σωστές λέξεις να το περιγράψω.

Η επιθυμία μου και τι αναμμένη φλόγα της επιθυμίας για επιστροφή ήταν τόσο μεγάλη που προσπέρασα τους δισταγμούς μου. Έτσι εκρύφτηκα πίσω από τα καθήκοντα μου για να ικανοποιήσω την μεγάλη μου επιθυμία ικανοποιήσω την μεγάλη μου επιθυμία να δω το σπίτι μου πάλι. Εντυπωσιάστηκα από το γεγονός παρόλο που ήμουν μόλις 14 χρονών όταν άρχισε ο πόλεμος και μας έδιωξαν από τα σπίτια μας από την Αμμόχωστο. Θυμάμαι πολύ λίγα πράγματα αλλά αυτά τα πράγματα ήταν αρκετά για να με οδηγήσουν στο σπίτι μου. Θυμάμαι το σχολείο που πήγαινα μικρό παιδί, θυμάμαι την εκκλησία της ενορίας μου, το σπίτι μου, τους φίλους μου, τα σπίτια των συγγενών μου.

Νομίζω ότι αν δεν μπορούσα να θυμηθώ όλα αυτά κάτι άλλο θα με έσπρωχνε στο ίδιο σημείο, στον ίδιο δρόμο εκεί που είναι το σπίτι μου. Επίσης πήγα στο κοιμητήριο για να ανάψω το μικρό καντήλι στο τάφο του πατέρα μου ο οποίος πέθανε λίγο καιρό πριν την εισβολή. Τι βρήκα εκεί ήταν απογοητευτικό γιατί ο τάφος του πατέρα μου ήταν κατεστραμμένος, ο σταυρός ήταν πεταμένος και αγριόχορτα στο ύψος του ανθρώπου παντού φυτρωμένα.

Εξεταστής:- Πως ήταν οι σχέσεις σου με τους Τουρκοκύπριους πριν την εισβολή και πως σήμερα μετά το άνοιγμα των οδοφραγμάτων όταν διασχίζεται τα οδοφράγματα;

Εξεταζόμενος:- Από τότε που είμαστε μικρά παιδιά μεγαλώσαμε με τους γονείς μας και τους παππούδες μας οι οποίοι μας έλεγαν ιστορίες που είχαν σχέσεις με τους Τούρκους την κακία (brutality) των ανθρώπων και σίγουρα δεν μπορώ να πω ότι τρέφω αισθήματα φιλίας, φοβόμουν να τους δω ή να τους αντιμετωπίσω. Η ιδέα να συναντηθώ με έναν Τούρκο με φόβιζε. Περαιτέρω, αυτά τα αισθήματα, και σωστά πιστεύω μετατράπηκαν σε τρόμο μετά την εισβολή, ξέροντας ότι οι Τούρκοι ήταν εκατόν της εκατόν εκείνοι που είχαν την ευθύνη για την λυπητερή κατάσταση των ανθρώπων μας το γεγονός ότι έχουμε 1619 αγνοούμενους και τόσα άλλα τρομερά. Έτσι σίγουρα μετά που έγινα πρόσφυγας αυτά τα αισθήματα έγιναν εντονότερα και πιστεύω ότι δεν έγινε χωρίς λόγο. Η εισβολή σίγουρα για να μεγαλώσει την εχθρότητα και το μίσος μεταξύ των δύο λαών. Όσον αφορά εμένα, εγώ προσωπικά νιώθω πολύ μίσος για τους Τούρκους οι οποίοι ήταν η αιτία για την καταστροφή της Κύπρου.

Εξεταστής:- Εννοείς ότι δεν έτρεφες ποτέ φιλικά αισθήματα για τους Τουρκοκύπριους; Ούτε και πριν την εισβολή; Είχες κάποιο Τουρκοκύπριο γείτονα;

Εξεταζόμενος:- Όσον αφορά την Αμμόχωστο οι Τουρκοκύπριοι κάθονταν εντός των τειχών και φυσικά δεν μας επέτρεπαν να μπούμε εκεί. Έτσι δεν μπαίναμε αλλά εκείνοι πηγαίναν όπου ήθελαν. Οι γονείς μας και κυρίως οι πιο ηλικιωμένοι που έζησαν εντός των τειχών στην παλιά Αμμόχωστο συνήθιζαν να έχουν άλλου είδους σχέση.

Συχνά άκουγα την μητέρα μου να μιλά για Τουρκοκύπριους φίλους της, για τους φίλους των γονιών μου να λένε ότι συχνά έβλεπαν Τουρκοκύπριους φίλους τους και ότι είχαν επαφή μαζί τους. Ο πατέρας μου που συνήθιζε να εργάζεται στο λιμάνι όπου υπήρχαν πολλοί Τουρκοκύπριοι συνήθιζαν να έχουν φιλικές σχέσεις, αλλά από την αρχή αρκετές φορές μιλούσαν σε εμάς για το σκοπό τους (προσπαθώ να βρω τη σωστή λέξη) μπορώ να πω την βαρβαρότητα αυτού του έθνους. Αυτά ήταν τα αισθήματα που είχα για τους Τουρκοκύπριους και γενικά τους Τούρκους.

Εξεταστής: Πόση διαφορά είδες; Πόση ήταν η διαφορά μεταξύ του νότιου και του βόρειου τμήματος της Κύπρου;

Εξεταζόμενος: Εντελώς διαφορετικά, εντελώς διαφορετική ζωή. Πρώτα οι άνθρωποι στον βορά ζουν είτε στη φτώχεια, στη μιζέρια ή στα πλούτη. Οι πιο πολλοί χώροι που εκείνοι που μας πήραν ακόμη μας θυμίζουν τον πόλεμο, μισογκρεμισμένα σπίτια μερικά από τα οποία εγκαταλείφθηκαν και σε άλλα να ζουν φτωχοί άνθρωποι που ήλθαν με την ελπίδα ενός καλύτερου μέλλοντος. Παιδιά να τρέχουν με γυμνά πόδια στους δρόμους και να ζητούν χρήματα, τα οποία φαίνονται να είναι καλά ντυμένα και πλούσια στα μάτια. Βλέπεις θεωρούν τους Ελληνοκύπριους να είναι πολύ πλούσιοι. Στο βόριο μέρος της Κύπρου ληηλάτησαν τις εκκλησίες μας και τις μετέτρεψαν σε κοτέτσια και στάβλους ενώ στο Νότο νοιαζόμαστε τόσο πολύ τα τζαμιά τους. Πιστεύω ότι ο σεβασμός των πολιτισμών και η καλλιέργεια των εθνών είναι μια μεγάλη διαφορά από μόνη της.

Εξεταστής:- Βλέπεις οποιαδήποτε διαφορά όσον αφορά τον τρόπο ζωής μεταξύ των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκύπριων που θα έκανε τα πράγματα διαφορετικά ή ακόμα και να τους εμποδίσουν να ζήσουν μια ομαλή ζωή στην ίδια χώρα;

Εξεταζόμενος:- Ναι πιστεύω ότι υπάρχουν διαφορές οι οποίες οφείλονται στον τρόπο ζωής και την συμπεριφορά τους. Μπορούμε να δούμε αυτό το πράγμα στις ελεύθερες περιοχές γιατί ζω στη Λεμεσό όπου έχουμε τώρα ένα μεγάλο αριθμό Τουρκοκύπριων οι οποίοι μένουν κυρίως στο παλιό Τουρκοκυπριακό μέρος της Λεμεσού. Λόγω αυτής της συμπεριφοράς των όπως και ο τρόπος ζωής των σε θέματα υγιεινής και καθαριότητας όπως επίσης και σε θέματα συμπεριφοράς δημιουργούνται προβλήματα. Αυτά τα προβλήματα έχουν να κάμουν με την ομαλή συμβίωση των Ελληνοκύπριων και Τουρκοκύπριων.

Είναι γνωστό ότι διάφορα γεγονότα τα οποία μετακινήθηκαν οι Τουρκοκύπριοι από τη Λεμεσό. Όσον αφορά τον εαυτό μου εγώ προσωπικά λέω ότι 30 χρόνια είναι αρκετά, εννοώ 30 χρόνια είναι πολύς καιρός να preserve hatred. Θέλω να πιστεύω ότι θα βρούμε ένα τρόπο επαφής και ένα τρόπο να ζήσουμε μαζί. Αυτά συμβαίνουν σε πολλές χώρες, γιατί όχι και στην Κύπρο. Αναγνωρίζουμε το σωστό, αναγνωρίζουμε τα δικαιώματα τους να ζήσουν στον τόπο που γεννήθηκαν.

Αυτό μπορεί να γίνει με τους Τουρκοκύπριους και όχι με αυτούς που παράνομα ήρθαν στην Κύπρο. Για να είμαι ειλικρινής δεν μπορώ να είμαι βέβαιος ότι θα μπορούμε να ζήσουμε ομαλά. Όλα τα προηγούμενα γεγονότα απέδειξαν το αντίθετο. Πάντα δημιουργούσαν προβλήματα και θέλω να πιστεύω ότι όταν και εάν υπάρξει κάποια λύση θα μπορέσουμε να ζήσουμε μαζί και εάν η λύση βασίζεται στο να ζήσουμε μαζί τότε θέλω να πιστεύω ότι θα βρεθεί το σημείο της επαφής.

Εξεταστής: Ποια είναι η γνώμη σου για την ελεύθερη διακίνηση;

Εξεταζόμενος: Πιστεύω ότι αυτό ήταν ένα τέχνασμα των Τουρκοκύπριων για να αποδείξουν στους δυνατούς της γης και στους διαπραγματευτές του κυπριακού προβλήματος ειδικά στο να τους πουν «Βλέπετε υπάρχει ένας τρόπος λύσης υπάρχει ένας τρόπος να ζήσουμε μαζί. Για να δείξει ότι αυτός είναι εκείνος που ενδιαφέρεται. Εγώ πιστεύω ότι η Κυβέρνηση μας ευρέθη προ εκπλήξεως, δεν ήρθε να ενημερώσει τους ανθρώπους της τι να κάμουν ή πώς να αντιδράσει σε αυτή την περίπτωση. Οι άνθρωποι αφέθηκαν να αποφασίσουν μόνοι τους εάν θα πηγαίνουν ή όχι. Έτσι πιστεύω ότι το γεγονός του ανοίγματος του οδοφράγματος ήταν ένα κόλπο ούτως ώστε να δείξει στους δυνατούς ότι έκαναν το πρώτο βήμα. Και εναπόκειται στους άλλους να κάμουν το επόμενο βήμα.

Εξεταστής: Νομίζεις ότι οι Τουρκοκύπριοι και οι Ελληνοκύπριοι του σήμερα μπορούν να συνυπάρξουν;

Εξεταζόμενος: Χμ.... (αυτή γελά) Πιστεύω ότι 30 χρόνια μίσους είναι αρκετά αν εξαιρέσεις το γεγονός ότι έχουμε λόγους για να νιώθουμε έτσι. Πρέπει να παραμερίσουμε τις έχθρες και να δούμε μπροστά.

Εξεταστής: Ποια είναι η γνώμη σου για τον Ραούφ Ντεκτάς. Μερικοί άνθρωποι τον θεωρούν υπεύθυνο για διάφορα αρνητικά σημεία της ιστορίας όπως και για το παρόν, μερικοί άλλοι τον βλέπουν σαν τον προστάτη των Τουρκοκύπριων. Τι γνώμη έχεις εσύ για αυτό;

Εξεταζόμενος: Η γνώμη μου είναι ότι είναι ένας οδηγός που μετακινεί τους ανθρώπους του που ψάχνουν για ειρήνη και ελευθερία. Ας μην ξεχνάμε ότι αυτοί οι άνθρωποι νιώθουν σκλάβοι, σκλάβοι όχι με την πραγματική έννοια της λέξης, αλλά με το γεγονός ότι δεν μπορούν να ταξιδέψουν σε πολλές χώρες. Θέλω να πιστεύω ότι εκφράζω τη γνώμη των Τουρκοκυπρίων ή τουλάχιστον ότι νιώθει η πλειοψηφία από αυτούς, επειδή η συμπεριφορά τους αυτό δείχνει. Εάν οι διαπραγματεύσεις φτάσουν σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο αυτό είναι ένα άλλο γεγονός. Παρόλο που εάν ότι λέγεται από καιρού εις καιρό ότι ο πρόεδρος της Τουρκίας τραβάει το αντί του και του επισύρει την προσοχή του να μην βγουν έξω από τον δρόμο του εννοώντας την γραμμή που λέγεται ως ορθή, αυτή είναι μια άλλη εκδοχή και θα το δούμε στην πορεία.

Εξεταστής: Ποια είναι η γνώμη σου για τις πρόσφατες εκλογές στη Βόρεια Κύπρο; Πιστεύεις ότι το αποτέλεσμα αυτών των εκλογών θα φέρει κάποια αλλαγή;

Εξεταζόμενος: Όσον αφορά τον Ντεκτάς θα ήθελα να ήταν ωραία αν σταματούσε από μόνος του, στην πραγματικότητα είναι η πλειοψηφία των Τουρκοκυπρίων που το επιθυμεί. Πρέπει να παραιτηθεί. Η επόμενη ερώτηση για τις αλλαγές μετά τις εκλογές. Εν μέρει έχω απαντήσει στην προηγούμενη ερώτηση αναφορικά με τον πρόεδρο της Τουρκίας ο οποίος «χαράζει την γραμμή» που ήθελε να ακολουθήσουν. Δεν ξέρω τι θα γίνει θα το δούμε στην πορεία. Νομίζω δεν μπορώ να αποφασίσω πάνω σε αυτό.

Εξεταστής: Είσαι ικανοποιημένη με την κατάσταση όπως είναι σήμερα στην Κύπρο;

Εξεταζόμενος: Φυσικά όχι, η κατάσταση που είμαστε τώρα είναι ένα χάος. Όποιος θέλει μπαίνει και βγαίνει, ναρκωτικά μεταφέρονται στις ελεύθερες περιοχές, υπάρχει σύγχυση και πανικός. Φυσικά δεν είμαι ικανοποιημένη.

Εξεταστής: Ποια είναι η ιδανική λύση για σένα, λαμβάνοντας υπόψη τα σημερινά γεγονότα;

Εξεταζόμενος: Πηγαίνοντας πίσω, αλλά όχι κάτω από την Τουρκοκυπριακή διοίκηση, όχι αυτό. Νομίζω αυτό έχει προτεραιότητα, όλα τα άλλα μπορούν να παραμεριστούν. Όλα τα άλλα μπορούν να λυθούν αν υπάρχει καλή θέληση. Το τελευταίο πράγμα που πρέπει να έχουμε στο νου μας τώρα είναι η συμμετοχή τους στην διακυβέρνηση ποια θα είναι και πως θα διαμοιραστεί η περιουσία. Εάν οι πρόσφυγες θα πάνε στα σπίτια τους και όχι υπό Τουρκική κατοχή.

Εξεταστή : Είναι κάτι που θα ήθελες να προσθέσεις ;

Εξεταζόμενος : Εμμ, αναφορικά με τον Νεκτάς όπως σας ανέφερα είναι ένας γέρος άνθρωπος και πιστεύω πως θα ήταν πολύ καλύτερα αν τη θέση του έπαιρνε κάποιος νεότερος.

Ευχαριστώ για την συνομιλία

Appendix 3 Full transcript of the interview with the female Greek Cypriot 2

Interviewer: Let's see things from the beginning: What was vividly remained on your mind about the Turkish intervention in 1974;

GC2: Intervention; You mean invasion;

Interviewer: Yes

GC2: Images mostly, images that nobody wants to remember. Images that come to my mind so often Some times I get stressed, so worried it's like I'm going through it again, bombardments, aero planes bombing, loaded cars... with people who were leaving their homes terrified, lying on one another in the lorries like sardines in a tin (Sigh). Something else that is engraved in my memory is when (pause) on the day of the invasion we, as a family as well as neighbors, decided to leave our homes. Up to that moment we didn't know what was going on in the rest area of Ammochostos and the women and children had said goodbye to our husbands, fathers and brothers in order to go to serve in the army. I vividly remember that 49 person of us got into the back part of a lorry in order to be transferred to a safer place than the place we had been. We were taken to Aheritou (seems a flashback in sorrow). What impressed me more, though, was my young female neighbor courage. She had never driven before, she didn't even know how to drive a car, but she took her husband's lorry and drove us safely to Aheritou as I have already said. She did this, despite the fact that she didn't know how to drive. I remember the terror, the agony, the tears (pause for 10 seconds) every mother's crying. I remember my mother who was telling us in tears, to wear long and dark-colored clothes from fear that we could be seen by the Turks and if that happened they would come to find us, abuse us or Rape us. This is every intense on my mind. There are..... (pause for 7 seconds) a few things from all those I remember, they're surely photographs, images in my memory. You see, I was at the age of 14 then. I also remember the radio, sounding in my ears, reporting those terrifying news. It transmitted news about the situation of that time, the bombardments, the position of the Turks up to that moment and about the fact that we, all the people were caught, in inverted commas or not, unprepared in our houses.

Interviewer: What is your opinion about this Turkish intervention?

GC2: Do you mean Turkish invasion;

Interviewer: Yes I do.

GC2: It's certain that the Turks had had these plans for expansion for a long time before, and we simply gave them the grounds because of a conflict that arose between Griva's supporters and Makarios' supporters in Cyprus. The chance was given and the result was what followed. I believe that those who are responsible for the resent bad situation in Cyprus must have regretted it, if they are still alive and I believe that some of them are alive. I also believe or at least I want to believe that when that conflict appeared nobody knew what would follow.

Interviewer: Have you been to the North part of Cyprus now that the roadblocks are open;

GC2: I firstly went there, during the first week after the opening of the roadblocks as a journalist to report for the T.V. which I cannot find the right words to describe. My desire and the burning flame of returning were so big that I overcome my hesitation. So, hiding behind my duties and my mission as journalist, well I being only 14 years old when the war burst out and we were uprooted from our houses, from Ammochostos. I remember very few things, but these things were enough to lead me to my house. I could remember my school, which I found (being as excited as a little child).

I remember the church of my area, my house, my friend's house, my relative's house and ... (pause for 12 seconds). I think that even if I couldn't remember all these something else would eventually lead me to the same place, the same street, there, where my house is. I also went to the cemetery to light the small drive oil light on my father's tomb that had died some time before the invasion. What I found there, was disheartening as my father's grave was destroyed, the cross was put off... and tall wild greens, as tall as a man, were hiding everything.

Interviewer: How was your relationship with the Turkish Cypriots before the invasion and how is it now 29 years after when you cross or they cross the roadblocks?

GC2: Since we were little children, we have grown up with our parents and grandparents' stories, which were often related to Turks, the brutality of the people and I surely can't say that I had feelings of friendship or liking or. ... (Thoughtful), on the contrary I was afraid to see or face them. The idea of meeting a Turk scared me. Furthermore, these feelings rightly, I believe, turned into hatred after the invasion, knowing that the Turks were by one hundred percent to blame for the sorry state of our people, the fact that so many thousands of people became refugees, the fact that women became widows, that mothers (pause, gazing and moaning) that mothers lost their children, that children became orphans, the fact that we have 1619 missing persons and so much disaster. So, definitely after being a refugee, these feelings became hatred and I strongly believe that this happened not without justification. The invasion surely contributed to enlarge the enmity and hatred between the two populations. As far as I'm concerned, I personally have great hatred for the Turks who were the cause for this exact destruction in Cyprus.

Interviewer: Do you mean you had never had friendly relations with the Turkish Cypriots, not even before the invasion; didn't you have any Turkish Cypriot neighbors?

GC2: As concerns Ammochostos, the Turkish Cypriots were settled within the walls course, we were not allowed to enter. So, we didn't enter, but they went whenever they wanted in their area. Our parents and mainly older people who had the time to live within the Walls, in the old Ammochostos area, used to have another kind of relationship, of course. I often heard my mother talking about Turkish Cypriot friends of hers, about my parents' friends saying that they frequently saw each other and had contact... err... my father who used to work in the port where there were a lot of Turkish Cypriots, used to have friendly bonds but, on the other hand, not a few times did they talk to us about (trying to find the right word). I wouldn't say roughness, barbarity of this people, as a nation. That's where the feelings they created toward the Turkish Cypriots and generally the Turks came from.

Interviewer: How much different do you see; like to be between the South and North parts of Cyprus today?

GC2: Completely different, an absolutely different way of life. Firstly, people in the North live either deeply in poverty or in riches. Most places from those they took from us still remind us of war; half-demolished houses, some of which are evacuated whereas others host poor people who have come with the hope of a better future (long pause). Children were running barefoot in the streets asking for money from us who seemed well dressed and rich in their eyes; you see they consider us Greek Cypriots to be very rich. In the North part of Cyprus, they converted our churches into chicken-coops and stables whereas in the South part we take so much care of their mosques. I believe that, the lack of respect towards the civilization and culture of nation is an important difference, itself.

Interviewer: Do you see any differences regarding the lifestyles between Greek Cypriots and Turkish Cypriots, which would make things difficult or even prevent a smooth living together under one state?

GC2: Yes, I believe that there are differences, which are focused on the way of living and their behavior as a whole. We can see this in the free part of Cyprus now, because I live in Limassol where there is a large number of Turkish Cypriots who stay mostly in the ex-Turkish Cypriot quarter of Limassol. Because of this exact behavior of theirs, as well as their way of life on matters of hygiene and cleanliness as well as matters of behavior, problems are created. These problems have to do with the smooth living together of the two sides, Turkish Cypriots and Greek Cypriots. It's known that protests and other events took place in Limassol, having as unique request the removal of the Turkish Cypriots from Limassol. However, as concerns myself, I personally would say that 30 years are enough; I mean 30 years is a long period of time to preserve hatred.... err.... I want to believe that we will find the point of contact and we'll find a way to live together. Moreover, this happens in a lot of other countries, why not in Cyprus too? We recognize the right; we recognize their own right to live in the place they were born. However, this can only be carried into effect with the Turkish Cypriots and not with those who illegally came here. To be honest, thought, I can't be sure whether this living together will be smooth. However, all similar events we have had so far prove the opposite.

Well, they create problems.. .err... and I want to believe that if and when a solution makes us live together, or if this solution is based on our living together, then I want to believe that the point of contact will be found.

Interviewer: What is your opinion as far as freedom of movement is concerned?

GC2: I believe that this has been a Turkish Cypriot leader's trick, to prove to the powerful of the world and to the negotiators of the Cyprus problem especially that...err... "Look there is a way to sort things out, there is a way to live together, err... in order to show that he is the one who is conciliatory and that he is the one who is generous, too; both adjectives in inverted commas, of course. However, I believe that there was tolerance by the government. My personal point of view is that the government was caught by surprise, as it didn't warn; it didn't come to inform its people on what to do, or on how to react in this case. On the contrary, the people were left to decide by themselves whether to go or not, if they should go or not. So, I believe that the fact that the roadblocks were open was a trick in order to show too powerful that they had made the first step and it was the others' turn to do something.

Interviewer: Do you believe that Greek Cypriots and Turkish Cypriots of today can co-exist?

GC2: Hm.... (She laughs nodding) I believe that 30 years of hatred are enough despite the fact that we have had reasons for feeling that way. We must put enmities aside and go ahead.

Interviewer: What is your opinion about Rauf Denktaş? Some people consider him to be responsible for various negative points in history as well as at present, whereas some others see him as the Turkish Cypriots protector. What do you say about this?

GC2: My opinion is that he is a leader who carries his people away; his own people who desperately seek peace and freedom. Let's not forget that those people feel more "enslaved", enslaved not with the real meaning of the word, but by the fact that they cannot travel to many countries. I want to believe that I express the Turkish Cypriots' point of view, or at least what the majority of them believe, because his behavior, all this attitude, shows that he keeps and preserves this uncompromising attitude because of the leadership and because of an old man's obstinacy. Well, if the negotiations go on and come to desirable levels, this is another issue. Moreover, if what is said from time to time that the president of Turkey pulled his ear and drew his attention not to go off the way, meaning the line that had been set is true, this is another issue as well, and we'll see it on the way, too.

Interviewer: What is your opinion about the recent elections in North Cyprus? Do you believe that the results of these elections will bring some kind of change?

GC2: As concerns Denktash, I'd like to add that it would be fine if he gave up by himself; actually it is the majority of the Turkish Cypriots' request. He should have resigned. Next question, about any changes after the elections. Well, I have partly answered in the previous question, referring to the president of Turkey who set the line to be followed. I don't know what will happen, we'll see on the way. I think I cannot decide on that, as they had been completely unforeseen so far; they surprise us all the time.

Interviewer: Would you be satisfied by the situation as it is now, as a solution to the Cyprus problem?

GC2: Of course not, the situation we have now is chaos. Whoever wants to come, he comes, whoever wants to leave, and he leaves. Drugs are transferred to the free parts of Cyprus ...err... there is confusion, panic. So, of course I'm not satisfied.

Interviewer: What would be the ideal solution for you, taking into account today's data?

GC2: Going back; but not under Turkish Cypriot regime, certainly not that. I think this is the priority; everything else can be put right. All the other things can be achieved if both sides have good will. The last thing that should be on our minds now is,err.... what their participation in the parliament will be like, or how the properties will be divided and shared. What puzzles the refugees most is whether they can go to live in their houses, not being obliged to live under Turkish Cypriot administration.

Interviewer: Do you mean one nation?

GC2: Yes, I do; one nation.

Interviewer: Not bisection?

GC2: Not bisection, ohm (smiles somehow ironically). I believe that talking about living under Turkish Cypriot administration is like talking about bisection.

Interviewer: Is there anything you would like to add?

GC2: Err, regarding Denktash, I have already told you that he is now an old man who,..err... I believe that if he weren't in the political scene and was replaced by younger people, things would be much better.

Thank you for your co-operation.

Σύντομη Έκθεση του Γερμανό-Κυπριακού Φόρουμ στην Κύπρο (και στις δύο πλευρές)

« Ο πατέρας μου λέει, ότι ο κάθε άνθρωπος πρέπει να αγαπάει την χώρα του.

Η χώρα ου είναι χωρισμένη σε δύο μέρη. Ποιο μέρος από τα δύο οφείλω να αγαπώ;»

Projects of the DZF.

Σύντομη έκθεση

“ Fact-finding-mission ” του Γερμανό-Κυπριακού Φόρουμ στη Κύπρο (και στις δύο πλευρές) από τις 17 έως τις 24 Οκτωβρίου 1999.

Μια αντιπροσωπεία του Γερμανό-Κυπριακού Φόρουμ (ΓΚΦ) επισκέφθηκε την Κύπρο από τις 17 μέχρι τις 24 Οκτωβρίου 1999 και είχε συναντήσεις και στις δύο πλευρές. Τα θέματα που συζητήθηκαν ήταν το μέλλον της νήσου, οι σχέσεις μεταξύ των δύο κοινοτήτων και η υποστήριξη που μπορεί να προσφέρει η Κεντρική Ευρώπη στην προσέγγιση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Το Γερμανικό ίδρυμα, υποστήριξε την επίσκεψη, την οποία διοργάνωσαν συνεργάτες στην Κύπρο. Το ΓΚΦ είχε επαφές με αντιπροσώπους διαφόρων κομμάτων, με συντεχνίες, εμπορικά επιμελητήρια, πολιτικούς δήμων και κοινοτήτων, δικοινοτικές ομάδες, εκπαιδευτικούς και καλλιτέχνες.

Ελπιδοφόρες οι νέες πολιτικές εξελίξεις Οι νέες πολιτικές εξελίξεις, όπως η διπλωματία των σεισμών, οι συνομιλίες μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, οι τελευταίες πρωτοβουλίες Κλίντον και η πιθανή αποδοχή της Τουρκίας σαν υποψήφιας χώρας της ΕΕ στην επικείμενη συνάντηση κορυφής στο Ελσίνκι, και οι επιπτώσεις τους για πρόοδο στο Κυπριακό αξιολογούνται με διάφορους τρόπους. Επικρατεί η άποψη πως οι νέες πολιτικές εξελίξεις είναι ελπιδοφόρες γιατί θα προσφέρουν νέες προοπτικές για λύση του κυπριακού προβλήματος. Εκφράστηκε όμως και επιφυλακτικότητα, προπάντων όσον αφορά την αξιοπιστία των υποσχέσεων της Τουρκίας και την επιθυμία της Άγκυρας για προοπτική στην ΕΕ. Αναφορικά με την τακτική που πρέπει να ακολουθηθεί στις διαπραγματεύσεις με την Τουρκία, οι συμβουλές κυμαίνονταν μεταξύ ενθάρρυνσης ("περήφανος λαός") και την άσκηση πίεσεως. Και στις δύο πλευρές θεωρείται θετική μια εξέλιξη, αποτέλεσμα της οποίας θα είναι η Τουρκία να είναι μέρος της ΕΕ.

Το Γερμανό-Κυπριακό Φόρουμ υποστηρίζει ότι η γερμανική πολιτική πρέπει να εκμεταλλευτεί αυτές τις θετικές εξελίξεις για να προωθήσει, μέσω διπλωματικών δραστηριοτήτων και στα πλαίσια της ΕΕ, μια λύση του Κυπριακού. Συγχρόνως, η γερμανική πολιτική μπορεί και θα έπρεπε, εκμεταλλευόμενη την πείρα που διαθέτει σαν διαμελισμένη χώρα, να συμβάλει στη διαδικασία προσέγγισης των δύο κοινοτήτων.

Η διαδικασία ένταξης στην ΕΕ καταλύτης για τη λύση του Κυπριακού;

Στο Νότο (Κυπριακή Δημοκρατία), η διαδικασία ένταξης στην ΕΕ έχει συμβάλει σε άνοιγμα της κοινωνίας. Η Κύπρος ανακαλύπτει τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες και το πολυπολιτισμικό μοντέλο της Ευρώπης, το οποίο μπορεί και πρέπει να εφαρμοστεί και στην Κύπρο σε μικρογραφία. Η υποδειγματική οικονομική κατάσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας ενισχύει την αυτοπεποίθηση: Τονίζεται ότι η Κύπρος θα ανήκει στις χώρες που θα συνεισφέρουν οικονομικά στην ΕΕ και ότι η ΕΕ θα έχει όφελος από την ένταξη της Κύπρου. Οι περισσότεροι συνομιλητές στην Κυπριακή Δημοκρατία είναι πεπεισμένοι ότι η ένταξη στην ΕΕ θα γίνει σύντομα και δε θα εξαρτηθεί από την επίλυση του Κυπριακού. Παρόλο που όλες οι πλευρές τονίζουν ότι η ιδανική περίπτωση θα ήταν αν η λύση του Κυπριακού να προηγηθεί της ένταξης στην ΕΕ, δεν επιθυμούν, το πολιτικό πρόβλημα της Κύπρου να σταθεί εμπόδιο σ' αυτή τη διαδικασία.

Στο Βορρά, η συναίνεση για την ένταξη στην ΕΕ παραμένει μεγάλη, αλλά το ενδιαφέρον για την Ευρώπη μειώνεται, λόγω έλλειψης δυνατοτήτων της τουρκοκυπριακής κοινότητας να εκπροσωπηθεί και να έχει επιρροή στις διαπραγματεύσεις στις Βρυξέλες. Εξάλλου, υπάρχει μια μερική απομόνωση όσον αφορά την ευρωπαϊκή πληροφοριοδότηση (τουρκικό μονοπώλιο γνώμης κλπ.), έτσι ώστε οι πολίτες να μην πληροφορούνται ικανοποιητικά για τους όρους και τις ευκαιρίες της διαδικασίας ένταξης. Οι Τουρκοκύπριοι, συμπεριλαμβανομένου και μέρους της αντιπολίτευσης, αισθάνονται αποκλεισμένοι από τη διαδικασία ενσωμάτωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και απαιτούν συμμετοχή στις διαπραγματεύσεις. Η απαίτηση για συμμετοχή κατανοείται με διαφορετικούς τρόπους στην τουρκοκυπριακή κοινότητα. Το φάσμα κυμαίνεται μεταξύ ίσης συμμετοχής μέσω εκπροσώπων των δύο κοινοτήτων και τερματισμού της διαδικασίας ένταξης και υποβολής νέας αίτησης μετά τη δημιουργία συνομοσπονδίας.

Αυξημένο ενδιαφέρον για το διακοινοτικό διάλογο. Και στις δύο πλευρές παρατηρείται ένα αυξημένο ενδιαφέρον για την επανέναρξη του διακοινοτικού διαλόγου, ο οποίος έχει διακοπεί πριν δύο χρόνια. Επίσης, αυξάνεται η ετοιμότητα κάθε κοινότητας να κάνει βήματα που θα συμβάλουν στη λύση του Κυπριακού. Στην Κυπριακή Δημοκρατία αυτό είναι αναμφίβολα ένα αποτέλεσμα της διαδικασίας ένταξης στην ΕΕ, ενώ στη Βόρεια Κύπρο πηγάζει από την ανησυχία πολλών Κυπρίων ότι διαφορετικά θα γίνουν μια επαρχία της Τουρκίας. Οι δικοινοτικές ομάδες συναντιούνται ως επί το πλείστον στο μεικτό χωριό Πύλα, το οποίο βρίσκεται στο χώρο μιας βρετανικής βάσης και στο οποίο υπάρχει σημείο διάβασης για τους Τουρκοκυπρίους. Εκτός Πύλας, συναντήσεις μεταξύ συντεχνιών, επιχειρηματιών, καλλιτεχνών και κομμάτων γίνονται επίσης στο εξωτερικό.

Οι συντεχνίες είναι ένας πολύ σημαντικός παράγοντας για την επαναπροσέγγιση αφού έχουν καταφέρει να διατηρήσουν επαφή για πάνω από 25 χρόνια. Από το 1995, κάθε 2 χρόνια γίνεται ένα "Φόρουμ", το οποίο λαμβάνει ομόφωνες αποφάσεις, που υποστηρίζουν την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ και απαιτεί την ελευθερία διακίνησης για ιθύνοντες συνδικαλιστές και προπάντων για μέλη της μόνιμης επιτροπής και των ομάδων εργασίας του Φόρουμ. Μετά την τελευταία συνάντηση που έγινε το Μάιο στο ξενοδοχείο Λήδρα Πάλας, ο κύριος Ντεκτας δεν έχει επιτρέψει άλλες συναντήσεις.

Πρέπει εξάλλου να αναφερθεί, ότι το κυβερνών κόμμα ΔΗ.ΣΥ. (Δημοκρατικός Συναγερμός) έχει δημιουργήσει μια γραμματεία, η οποία ασχολείται με την επαναπροσέγγιση των δύο κοινοτήτων, ανεξάρτητα από πολιτικές θέσεις. Πρόεδρος αυτής της γραμματείας είναι η βουλευτής και κόρη του προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Καίτη Κληρίδου, η οποία θέλει με αυτό τον τρόπο να δώσει το μήνυμα στην κοινωνία, και ιδιαίτερα στους Τουρκοκύπριους, ότι η επαναπροσέγγιση των δύο κοινοτήτων μπορεί να συνεισβάλει σημαντικά στη λύση του Κυπριακού. Στα πλαίσια αυτής της γραμματείας συναντήθηκαν στις 3/11/99 στην Πύλα περίπου 60 Τουρκοκύπριοι και Ελληνοκύπριοι από όλες τις δικοινοτικές ομάδες και αποφάσισαν να τη δημιουργία μιας κεντρικής οργάνωσης, μέρος της οποίας είναι και το Γερμανό-Κυπριακό Φόρουμ.

Πρωτοβουλίες στη Γερμανία

Το Γερμανό-Κυπριακό Φόρουμ υποστηρίζει ότι η Γερμανία πρέπει να λάβει πρωτοβουλία (Ευρωπαϊκή Ένωση, Υπουργείο Εξωτερικών, ΜΚΟ) στα ακόλουθα σημεία:

Ινστιτούτο Goethe: Έχει αποφασισθεί το κλείσιμο του Ινστιτούτου στη Λευκωσία. Μια νέα δομή των εργασιών του ινστιτούτου Goethe σε αυτό το κτίριο, το οποίο είναι ιδανικό για δικοινοτικές συναντήσεις, φαίνεται δυνατή. Ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποταθούν στο Γερμανό-Κυπριακό Φόρουμ για να λάβουν το σχέδιο για μια νέα δομή.

Ελληνοτουρκική επιτροπή για τα σχολικά βιβλία στην Κύπρο: Οι προεργασίες έχουν ήδη γίνει από το Ινστιτούτο Georg-Eckert στο Braunschweig της Γερμανίας. Αυτή η εργασία πρέπει να προωθηθεί με ευρωπαϊκή υποστήριξη. Το Γερμανό-Κυπριακό Φόρουμ μπορεί να βοηθήσει για την εξεύρεση πολλαπλασιαστών στην Κύπρο.

Έκδοση πολύγλωσσου περιοδικού: Υποστήριξη από την ΕΕ μιας πρωτοβουλίας που υπάρχει ήδη, ίσως και με γερμανικά κείμενα. Στόχος: Υποστήριξη της διαδικασίας προσέγγισης και εξασφάλιση της ροής πληροφοριών στην Κύπρο και στην Ευρώπη. Ενδεχομένως νέο ξεκίνημα με βοήθεια του ΓΚΦ.

Δίκτυο προσέγγισης: Σύσταση ενός διεθνούς δικτύου πληροφοριών και επικοινωνίας Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων με την υποστήριξη τοπικών οργανώσεων και ατόμων.

Συναντήσεις στη Γερμανία: Ανεξάρτητα από την κατάσταση στην πράσινη γραμμή, πρέπει να προωθηθούν οι συναντήσεις Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων και στη Γερμανία. Αυτό θα έχει θετική επίδραση στην επαναπροσέγγιση και θα ενισχύσει την προώθηση των ευρωπαϊκών αξιών. Εξάλλου, θα διευκολύνει τις προϋποθέσεις για εργασία για την αντιπολίτευση στη Βόρεια Κύπρο.

Σχεδιασμός πυρηνικού σταθμού ηλεκτροπαραγωγής: Ο πυρηνικός σταθμός ηλεκτροπαραγωγής που προγραμματίζεται να γίνει στη νότια ακτή της Τουρκίας (ακριβώς απέναντι από την Κύπρο) βρίσκεται μόλις 20-25 χιλιόμετρα από μια σεισμογενή ζώνη και αποτελεί έτσι άμεσο κίνδυνο. Η εταιρεία έχει κάνει προσφορές για το χτίσιμο του σταθμού. Πιστεύουμε ότι είναι αναγκαία μια κριτική βουλευτική διερεύνηση.

Τουρκικός στρατός: Στη Κυπριακή Δημοκρατία αντιμετωπίζεται με σκεπτικισμό η ενίσχυση του τουρκικού στρατού (π.χ. μέσω παράδοσης τανκ). Επικρατεί η άποψη ότι προϋπόθεση για βελτίωση των σχέσεων με το μέλος του NATO Τουρκία είναι μεταξύ άλλων και ο τερματισμός της κατοχής της Κύπρου, η οποία είναι αντίθετη με το διεθνές δίκαιο.

www.dzforum.co

Έρευνες Κολλεγίου Τουρισμού (2003, 2004) των Δρ. Χριστόφορου Χριστόφορου και Dr. Craig Webster

Το κολέγιο Τουρισμού και Διεύθυνσης Ξενοδοχείων είχε την πρωτοβουλία και ανέθεσε στους Δρ. Χριστόφορο Χριστόφορου και Dr. Craig Webster δυο έρευνες. Η πρώτη ήταν το 2003 αποβλέποντας να διερευνήσει θέματα σχετικά με τις επισκέψεις και τις δραστηριότητες των Ελληνοκυπρίων στα κατεχόμενα. Η δεύτερη το 2004, η επόμενη του Δημοψηφίσματος, όπου επιδίωξαν να διερευνήσουν το είδος των προσωπικών και άλλων σχέσεων που οι ελληνοκύπριοι επιθυμούσαν να έχουν με την άλλη πλευρά καθώς επίσης και τις απόψεις αναφορικά με τις προοπτικές για το μέλλον της Κύπρου και την επιθυμητή λύση.

Από τις πιο πάνω έρευνες χρησιμοποιήσαμε στοιχεία και αποτελέσματα στη δική μας πτυχιακή εργασία τα οποία θα μας βοηθήσουν να την συμπληρώσουμε αλλά και να αποκτήσουμε μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα γύρω από τις σχέσεις ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων.

Με το άνοιγμα των οδοφραγμάτων, όπως αναφέρουν οι Δρ. Χριστόφορο Χριστοφόρου και Dr. Craig Webster, στις 23 Απριλίου 2003, μια νέα κατάσταση δημιουργήθηκε στην Κύπρο, επιτρέποντας επαφές και καθημερινές σχέσεις μεταξύ ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων. Για πρώτη φορά από το 1974, οι επαφές μεταξύ των δυο κοινοτήτων έγιναν δυνατές σε ποικίλα επίπεδα και ένταση. Παρόλα αυτά, μια σημαντική μερίδα του ελληνοκυπριακού πληθυσμού ανήθικε να έχει συγκεκριμένες δραστηριότητες ή να έρθει σε οποιαδήποτε επαφή με την άλλη πλευρά. Αυτό διαφάνηκε από τις δυο έρευνες του κολεγίου Τουρισμού και Διεύθυνσης Ξενοδοχείων το 2003.

Μετά το δημοψήφισμα του Απριλίου 2004 το κυριότερο αποτέλεσμα στο οποίο κατέληξε η συγκεκριμένη έρευνα είναι ότι ενώ κάποιοι απορρίπτουν οποιαδήποτε επαφή ή την προοπτική για οποιαδήποτε σχέση με την άλλη πλευρά, ή προτιμούν την διαίρεση του νησιού, η πλειοψηφία δείχνει πρόθυμη για εξομάλυνση της κατάστασης και λύση με την οποία θα μπορούν να ζουν και να συναλλάσσονται με την τουρκοκυπριακή κοινότητα.

Ένα μήνα μετά το δημοψήφισμα πραγματοποιήθηκε η έρευνα και κάποια ποσοστά που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε και να αναφέρουμε στην πτυχιακή μας εργασία είναι τα ακόλουθα: η πλειοψηφία (55,2%) παρουσιάστηκε αισιόδοξη για τις προοπτικές επανένωσης, ενώ ‘η επανένωση’ φάνηκε να είναι και η πιο επιθυμητή λύση από την πλειοψηφία (51,4%).

Εκείνο όμως που εκπλήσσει είναι το γεγονός ότι το 28,2%, σχεδόν ένας στους τρεις ελληνοκυπρίους προτιμούν τη διαίρεση του νησιού, υπό τη μορφή είτε συνέχισης της παρούσας κατάστασης, είτε ύπαρξης δυο ξεχωριστών κρατών. Η ιδέα αυτή της μόνιμης διαίρεσης εκφράστηκε από το 41% των νέων (ηλικίας 18-24). Η στάση προσφύγων και μη (27,7% και 28,5% αντίστοιχα) δεν δείχνει διαφοροποίηση επί του θέματος.

Στην ερώτηση τους ‘ Ποια θα ήταν η σχέση σας με την άλλη πλευρά σε περίπτωση λύσης;’ οι απαντήσεις που πήραν παρουσίαζαν κάποια αισιοδοξία αλλά και κάποια αρνητικότητα, δηλαδή περισσότεροι από ένας στους δέκα (11,3%) θα εγκαθίσταντο εκεί μόνιμως, ενώ 9,1% θα είχαν δεύτερη/εξοχική κατοικία εκεί. Οι αντίστοιχοι αριθμοί για τους πρόσφυγες ήταν 25,8% και 15,2%, που σημαίνει ότι 41% των προσφύγων θα επέλεγαν να ζήσουν στην άλλη πλευρά σε περίπτωση λύσης.

Εκτός των κύριων πολιτικών θεμάτων άμεσα συνδεδεμένων με την επανεγκατάσταση και το σχέδιο Ανάν, η έρευνα έδειξε ότι υπάρχει κάποια αισιοδοξία για επιτυχείς και ειρηνικές σχέσεις και συναναστροφές μεταξύ ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων. Η πλειοψηφία των ελληνοκυπρίων (35%) ανέφερε ότι θα χρειαζόταν μόνο ένας χρόνος ή λιγότερος για επιτυχή συνεργασία μεταξύ ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων. Περίπου το ένα τέταρτο ανέφερε το ίδιο αναφορικά με το να ζουν ως γείτονες, να έχουν κοινωνικές σχέσεις και συναναστροφή και να συνεργάζονται σε οικονομικές επιχειρήσεις.

Παρά τις σχετικά αισιόδοξες απόψεις περί συναναστροφής με τους Τουρκοκύπριους, η πλειοψηφία (52%) ανέφερε ότι γάμοι μεταξύ ατόμων από τις δυο κοινότητες δεν θα αποτελέσει ποτέ σύνηθες φαινόμενο. Οι κάτοικοι Λευκωσίας είναι γενικότερα πιο αισιόδοξοι όσον αφορά στις επιτυχείς συναναστροφές με τους τουρκοκύπριους παρά με

κατοίκους άλλων περιοχών. Οι πρόσφυγες και οι άντρες είναι οι ομάδες που είναι γενικότερα πιο αισιόδοξες για επιτυχείς σχέσεις και συναναστροφές ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων.

Ένα χρόνο μετά το άνοιγμα των οδοφραγμάτων, γράφουν οι Δρ. Χριστόφορο Χριστοφόρου και Dr. Craig Webster, το δημοψήφισμα του Απριλίου 2004 αποτελεί ακόμα ένα σταθμό στην πορεία του νησιού. Η κατάσταση που δημιούργησε η απόρριψη του σχεδίου ώθησε τους δυο καθηγητές να εξετάσουν αριθμό ερωτημάτων που είχαν κάποια σχέση με τις έρευνες που έκαναν το 2003. επέκτειναν το θεματολόγιο τους εστιάζοντας την προσοχή τους στις απόψεις των ελληνοκυπρίων για την παρούσα κατάσταση και για άλλα θέματα όπως τις απόψεις τους για το μέλλον του νησιού, τις σχέσεις με τους τουρκοκύπριους (αυτό που μας ενδιαφέρει περισσότερο εμάς) και την άλλη πλευρά γενικά.

Ένα μήνα μετά το δημοψήφισμα, η πλειοψηφία (42,4%) δηλώνει ικανοποιημένη με την κατάσταση ενώ ένας στους τρεις (34%) δεν είναι ούτε ευχαριστημένοι ούτε δυσαρεστημένοι. Ποσοστό 20,7% δηλώνουν δυσαρεστημένοι ή πολύ δυσαρεστημένοι.

Η πλειοψηφία (55,2%) εμφανίζονται αισιόδοξοι για τις προοπτικές επανένωσης μετά το δημοψήφισμα, ενώ απαισιοδοξία εκφράζει το 35,9%. Τα θέματα της επιθυμητής λύσης και του μέλλοντος της Κύπρου παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω και του δημόσιου διαλόγου την επόμενη των δημοψηφισμάτων. Επανειλημμένα λέχθηκε ότι η απόρριψη του σχεδίου Ανάν δεν σημαίνει απόρριψη της λύσης. Από τις απαντήσεις φαίνεται ότι η επανένωση είναι η λύση που προτιμά η πλειοψηφία με 51,4%. Φαίνεται ότι η αμφισημία της λέξης επανένωση βολεύει μεγάλο αριθμό αυτών που υποστηρίζουν ενιαίο κράτος, αυτούς που προτιμούν την ομοσπονδία ή τη χαλαρή ομοσπονδία ή και μία ισχυρή κεντρική κυβέρνηση.

Στο ερώτημα τους: 'Τι σχέση θα έχετε με την άλλη πλευρά μετά από μια λύση ;' Οι απαντήσεις δίνουν μια αισιόδοξη και μια αρνητική πτυχή. Περισσότεροι από ένας στους δέκα (11,3%) δηλώνουν ότι θα κατοικήσουν μόνιμα στην άλλη πλευρά ενώ άλλο (9,1%) σκοπεύουν να έχουν δεύτερη κατοικία εκεί.

Τα αντίστοιχα στοιχεία για τους πρόσφυγες είναι 25,8% και 15,2%, που σημαίνει ότι 41% των προσφύγων θα κατοικήσουν θα κατοικούν με κάποιο τρόπο στην άλλη πλευρά, σε περίπτωση λύσης. Μεγάλος αριθμός δηλώνουν ότι έχουν πρόθεση να επισκέπτονται τακτικά την άλλη πλευρά (31,8%) ενώ 37,3% θα την επισκέπτονται κάποτε ή σπάνια.

Πέρα από τις μεγάλες πολιτικές επιλογές για τη λύση και το σχέδιο Ανάν, η έρευνα αυτή έδειξε ότι υπάρχει αισιοδοξία για επιτυχείς σχέσεις σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο μεταξύ ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων. Περίπου το ένα τέταρτο δήλωσαν ότι τον ίδιο χρόνο χρειάζονται για να ζουν επιτυχώς σαν γείτονες, να κάνουν επιχειρήσεις μαζί και να έχουν κοινή κοινωνική ζωή. Παρά τις αισιόδοξες θέσεις για τις σχέσεις μεταξύ των μελών των δυο κοινοτήτων η πλειοψηφία 52,2% φρονεί ότι μικτοί γάμοι δεν θα υπάρξουν ποτέ. Οι κάτοικοι της επαρχίας Λευκωσίας όπως επίσης οι πρόσφυγες και οι άντρες είναι γενικά πιο αισιόδοξοι για επιτυχείς σχέσεις μεταξύ των κοινοτήτων.

Μέσα σε γενικές γραμμές και συνοψίζοντας τα παρα πάνω αποτελέσματα σχετικά με τις επαφές και τις σχέσεις Ελληνοκύπριων και τουρκοκυπρίων αναφέρουν στην εργασία τους ότι: 1) οι άντρες είναι πιο αισιόδοξοι από τις γυναίκες για σχέσεις με Τουρκοκύπριους εκτός από τους μικτούς γάμους και τις κοινές γειτονιές όπου έχουν παρόμοια ποσοστά. 2) Οι κάτοικοι επαρχίας Λευκωσίας βλέπουν πιο αισιόδοξα τις σχέσεις με τουρκοκύπριους από τις άλλες περιοχές 3) Οι πρόσφυγες είναι πιο αισιόδοξοι από τους μη προσφυγές για σχέσεις με τουρκοκύπριους εκτός από τους μικτούς γάμους και τις κοινές γειτονιές όπου πάλι έχουν παρόμοια ποσοστά και 4) Όσο πιο πολλές επισκέψεις στα κατεχόμενα τόσο πιο θετικές οι εκτιμήσεις από τους υπόλοιπους.

Πύλα – Κοινωνική Μελέτη Θέκλας Πέτρου

Η μόνη κοινότητα σ'ολόκληρη την Κύπρο στην οποία ζουν μαζί μέχρι και σήμερα ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι είναι η κοινότητα της Πύλας. Θέλοντας να μελετήσουμε τις δικοινοτικές σχέσεις, την κατάσταση που επικρατεί, πόσο επηρεαστήκαν ή αν επηρεαστήκαν οι σχέσεις ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων με το κυπριακό πρόβλημα κ.λπ. διαβάσαμε και πήραμε στοιχεία από μία μελέτη φοιτήτριας του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας, του Α.Τ.Ε.Ι Κρήτης της Θέκλας Πέτρου, η οποία στα πλαίσια πρακτικής της άσκησης πραγματοποίησε Κοινωνική Μελέτη στη περιοχή της Πύλας.

Η Πύλα είναι μία παραθαλάσσια κοινότητα, η οποία βρίσκεται 12 Km βορειοανατολικά της πόλης της Λάρνακας. Το 13-15% των μόνιμων κατοίκων της κοινότητας είναι πρόσφυγες. Οι υπόλοιποι κάτοικοι είναι αυτόχθονες. Στο σύνολο του μόνιμου πληθυσμού της κοινότητας ο 44% είναι ελληνοκύπριοι, το 19% τουρκοκύπριοι, ενώ το υπόλοιπο 37% προέρχονται από χώρες του εξωτερικού κυρίως ευρωπαϊκών χωρών.

Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι ζουν μαζί στο ίδιο χωριό. Υπάρχουν δυο δημοτικά σχολεία (το ένα δέχεται παιδιά ελληνοκυπρίων και το Γάλλο τουρκοκυπρίων). Δύο νηπιαγωγεία (το ένα παιδιά ελληνοκυπρίων και το άλλο τουρκοκυπρίων). Ένα ιατρικό κέντρο όπου εξυπηρετεί ελληνοκυπρίους και τουρκοκύπριους. Τρία αθλητικά Σωματεία εκ των οποίων τα δυο ανήκουν στους ελληνοκύπριους και το άλλο στους τουρκοκύπριους. Τρία γήπεδα όπου τα δύο χρησιμοποιούνται από τους ελληνοκυπρίους κατοίκους και το άλλο από τους τουρκοκύπριους. Τέσσερα καφεενεία, τρία για ελληνοκυπρίους και ένα για τουρκοκύπριους. Τέσσερις υπεραγορές, 3 ελληνοκυπρίων και 2 τουρκοκυπρίων. Υπάρχουν επίσης 4 ψαροταβέρνες που ανήκουν σε ελληνοκύπριους και ακόμα 2 μικτού τύπου που ανήκουν σε τουρκοκύπριους.

Για τυχόν προβλήματα τα οποία δημιουργούνται μέσα από τη συμβίωση των δυο κοινοτήτων, ευθύνεται και αναλαμβάνει να τα επιλύσει το Κοινοτικό Συμβούλιο της Πύλας, το οποίο έχει τη δυνατότητα να 'ενοχλεί' το προϊστάμενο του Διπλωματικού Γραφείου του προέδρου της Δημοκρατίας.

Λόγω της ιδιαιτερότητας της κοινότητας η οποία θεωρείται και είναι δικοινοτική υπάρχουν δυο κοινοτάρχες. Έτσι στην Πύλα υπάρχει και το Κοινοτικό Συμβούλιο των τουρκοκυπρίων. Όπου ο κύριος ρόλος του είναι η διεκπεραίωση θεμάτων ή τυχόν προβλημάτων των τουρκοκυπρίων. Η διαδικασία λήψης αποφάσεων δεν έχει να κάνει με την Κυπριακή Δημοκρατία αλλά με την Άγκυρα.

Η μεταξύ τους σχέση (των δύο κοινοτικών συμβουλίων), μέχρι το 1990, θεωρείται από τους ίδιους αρνητική αφού δεν υπήρχε ουσιαστική συνεργασία. Οποιοδήποτε αναπτυξιακό έργο αναλάμβανε να υλοποιήσει το Κοινοτικό Συμβούλιο των ελληνοκυπρίων, δένοντας αρνητική αντιμετώπιση από την τουρκοκυπριακή μεριά, με αποτέλεσμα πολλά έργα να μην υλοποιηθούν . αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι τα Τουρκοκυπριακά στελέχη που είμαι κάτοικοι της Πύλας, για οτιδήποτε πρέπει να αποφασίσουν, είναι απαραίτητο να πάρουν την έγκριση της Άγκυρας, η οποία διακατέχεται από αρνητική στάση. Έτσι, λόγω του μη δημοκρατικού καθεστώτος της Άγκυρας οι τουρκοκύπριοι τις αποφάσεις της, αν και πολλές φορές διαφωνούν, φοβούμενοι όμως τις τυχόν κυρώσεις που θα ακολουθήσου αν δεν το αποδεχτούν.

Αυτό ισχύει ακόμα και σήμερα αν και οι σχέσεις άλλαξαν. Μπορούν να χαρακτηριστούν ομαλές και τυπικές. Οι τουρκοκύπριοι δεν έχουν ουσιαστική συμμετοχή στις αποφάσεις, αφού δεν αναγνωρίζονται από την Κυπριακή Κυβέρνηση, απλά ζητείται η γνώμη τους. Η οποιαδήποτε συνεργασία τους, πραγματοποιείται με την διαμεσολάβηση των Ηνωμένων Εθνών.

Πέραν των Αθλητικών Σωματείων των Ελληνοκυπρίων υπάρχει και το Αθλητικό Σωματείο των Τουρκοκυπρίων. Το αθλητικό σωματείο ιδρύθηκε το 1944. Συμμετέχει σήμερα στο Αγροτικό πρωτάθλημα, με την ποδοσφαιρική του ομάδα που το αντιπροσωπεύει. Το κτίριο που στεγάζεται το Σωματείο κτίστηκε με την οικονομική ενίσχυση της Άγκυρας το 1986, καθώς και το γήπεδο που πραγματοποιούνται η προετοιμασία των παικτών και οι αγώνες.

Τα έσοδα του σωματείου προέρχονται από την μηνιαία συνδρομή των μελών του, που ανέρχεται στις 5 λίρες, από εισφορές και από την Τουρκική Κυβέρνηση.

Εκτός από την συμμετοχή της ποδοσφαιρικής ομάδας στο Αγροτικό Πρωτάθλημα, το Σωματείο οργανώνει δυο φορές το χρόνο πολιτιστικές εκδηλώσεις (χορό, τραγούδι) όπου συμμετέχουν τουρκοκύπριοι κάτοικοι, χωρίς να αποκλείονται οι Ελληνοκύπριοι.

Ακόμη με πρωτοβουλία των Ηνωμένων Εθνών πραγματοποιήθηκε ποδοσφαιρική συνάντηση με το αντίστοιχο Αθλητικό Σωματείο των ελληνοκυπρίων, όπως έχει προαναφερθεί. Επίσης συμμετείχε στην δένδροφύτευση που πραγματοποιήθηκε από τις δυο κοινότητες.

Διάρθρωση και Διακοινοτικές Σχέσεις

Οι σχέσεις μεταξύ των κατοίκων είναι σε πολύ καλό επίπεδο και προασπίζονται πάντα το συμφέρον της κοινότητας τους. Φυσικά υπάρχουν οι διαφορετικές απόψεις που εκφράζονται κατά καιρούς από τους κατοίκους, αλλά μέσα από τη συζήτηση εξομαλύνεται το οποιοδήποτε πρόβλημα.

Όπως έχει προαναφερθεί, ο πληθυσμός της κοινότητας είναι ανομοιογενές. Οι σχέσεις μεταξύ των κατοίκων ελληνοκυπρίων, τουρκοκύπριων και ξένων είναι τυπικές. Ιδιαίτερα των ξένων με τους υπόλοιπους κατοίκους είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Παρουσιάζεται σχέση ουσιαστική σε μεμονωμένες περιπτώσεις.

Αυτό οφείλεται εκτός από την διαφορετικότητα στην κουλτούρα και στα ενδιαφέροντα τους και στο γεγονός ότι οι ξένοι κατοικούν στην τουριστική περιοχή της κοινότητας η οποία είναι αρκετά μακριά από το κέντρο στο οποίο βρίσκονται συμμαζεμένοι οι πιο πολλοί κάτοικοι της.

Οι σχέσεις μεταξύ ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων, θεωρούνται οριζόντιες και επικρατεί κυρίως κλίμα ανεκτικότητας και όχι σεβασμού της διαφορετικότητας. Η ανάπτυξη σχέσης μεταξύ τους περιορίζεται στα πλαίσια της γειτονιάς. Αυτό οφείλεται όχι μόνο από την ιστορία που χωρίζει για 10αδες χρόνια τους προαναφερόμενους αλλά και από τις εμφανείς διακρίσεις, προκαταλήψεις και στερεότυπα που ισχύουν στην κοινότητα.

Από την μεριά των ελληνοκυπρίων λόγω του ότι οι τουρκοκύπριοι δεν πληρώνουν τις υποχρεώσεις τους (ρεύμα, νερό, σκύβαλα κα), οι πρώτοι νιώθουν αδικημένοι αφού επιβαρύνονται αυτοί τα χρήματα αυτό. Ακόμη λόγω των στερεοτύπων προκαταλήψεων που επικρατεί στην κοινότητα ότι οι περισσότεροι τουρκοκύπριοι προβαίνουν σε 'μη νόμιμες δραστηριότητες οι ελληνοκύπριοι αποφεύγουν να αναπτύξουν έντονους δεσμούς μεταξύ τους. Από την άλλη μεριά (τουρκοκύπριοι) μέσα από την προσπάθεια τους να αναγνωριστούν σαν ξεχωριστή οντότητα δημιουργούν προβλήματα στην κοινότητα.

Οι σχέσεις των οργανωμένων συνόλων κυμαίνονται στο επίπεδο συνεργασίας για την καλύτερη δυνατή προώθηση των συμφερόντων της κοινότητας. Το κάθε ένα με το δικό του ρόλο που έχει στην κοινότητα, βοηθάει στην κάλυψη αναγκών της κοινότητας, για την διατήρηση της ομαλής λειτουργίας της.

Η ύπαρξη των φαινομένων διακρίσεων και προκαταλήψεων, μεταξύ των δυο κοινοτήτων (Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι) αποτελεί το κύριο πρόβλημα της κοινότητας. Για τον λόγο αυτό και προκειμένου να βελτιωθούν οι σχέσεις γίνονται προσπάθειες για πραγματοποίηση εκδηλώσεων, οι οποίες να προωθούν την ανταλλαγή πολιτισμικών στοιχείων, με στόχο τη αποδοχή των διαφορετικών εθνικοτήτων.

Δημοσκόπηση Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου για την πιθανότερη κατάληξη του Κυπριακού

Η δημοσκόπηση, που διεξήγαγε το ΡΙΚ (ραδιοφωνικό ίδρυμα Κύπρου) έλαβε χώρα στην ελεύθερη Κύπρο στο χρονικό διάστημα 15 Νοεμβρίου – 12 Δεκεμβρίου 2000 σε πληθυσμό άνω των 18 χρονών.

Στο ερώτημα ποια θα είναι η πιθανότερη κατάληξη του Κυπριακού, όχι ποια είναι η επιθυμητή, το μεγαλύτερο ποσοστό (36,6%) θεωρεί ότι η κατάσταση θα παραμείνει ως έχει (συνεχείς άκαρπες συνομιλίες και διαίωνιση του σημερινού status quo). Το 16.9% και το 15.9% πιστεύουν ότι η διχοτόμηση και η συνομοσπονδία αντίστοιχα θα είναι η κατάληξη του Κυπριακού. Ένα μικρότερο ποσοστό θεωρεί ότι η λύση της ομοσπονδίας είναι η πιο πιθανή (είναι και η λύση που θεωρεί ότι η λύση που θεωρεί ιδανική. η κυπριακή κυβέρνηση). Τέλος πολύ μικρότερα ποσοστά λαμβάνουν, 3,3% και 3,2% το ενδεχόμενο πολέμου και κατάληψης και της νοτίου Κύπρου. Υπάρχει και ένα μικρότερο ποσοστό της τάξεως του 1,4% που θεωρούν ότι θα γίνει διπλή ένωση (της νοτίου Κύπρου με την Ελλάδα και της βορείου με την Τουρκία).

Στο ερώτημα αν είναι δυνατή η συμβίωση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων το 65.3% των ερωτηθέντων θεωρούν ότι είναι δυνατή, ενώ το 28.8% τη θεωρεί αδύνατη.

Στο σημαντικό ερώτημα αν ισχύει στην πραγματικότητα (προσέξτε την λέξη πραγματικότητα που προϊδεάζει σε αρνητική απάντηση) το Δόγμα Ενιαίου Αμυντικού Χώρου παρά την ίδια την αρνητική διατυπωμένη ερώτηση και τα όσο έχουν γίνει τελευταία (ελληνοτουρκική φιλία', Στροβίλια, κτλ) το 56.2% πιστεύει ότι στην πραγματικότητα ισχύει το ΔΕΑΧ ενώ το 27.9% διαφωνεί.

Στο άλλο σημαντικό ερώτημα για τις σχέσεις Ελλάδος-Κύπρου και παρά τα όσα ακούγονται για αντιπάθεια των Ελλήνων της Κύπρου προς την Ελλάδα, το 80.8% θεωρεί ότι είναι από καλές έως πολύ καλές ενώ μόλις το 8.5% τις θεωρεί κακές.

Τέλος το 63.9% εμπιστεύεται την Ελληνική Κυβέρνηση (μεγαλύτερο σίγουρα από το ποσοστό των Ελλήνων που ψηφίζουν στην Ελλάδα.) ενώ το 33.4% δεν την εμπιστεύεται.

Από την πιο πάνω δημοσκόπηση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος της Κύπρου (ΡΙΚ) παρουσιάζεται ξεκάθαρα η εμπιστοσύνη των Ελληνοκύπριων προς την Ελλάδα. Τα όσα ακούγονται και γράφονται δεν τους επηρεάζουν.

Οι σχέσεις των δυο χωρών συνεχίζουν να είναι πολύ καλές. Αυτό που αποδεικνύεται για ακόμα μία φορά είναι ότι οι Ελληνοκύπριοι έχουν την καλή θέληση να συμβιώσουν και να κάνουν στην άκρη τις διαφορές που έχουν με τους Τουρκοκύπριους. Ο απλός λαός βλέπει την κατάσταση πιο ανθρώπινα, αυτοί όμως που μπερδεύουν την κατάσταση και δημιουργούν προβλήματα στις σχέσεις των δυο είναι αυτοί που θέλουν να καλύψουν τα δικά του συμφέροντα.

Η αδράνεια των τελευταίων 32 χρόνων και οι άκαρπες προσπάθειες μετά την εισβολή τόσο της κυπριακής Κυβέρνησης όσο της Ελλάδας και των Ηνωμένων Εθνών οδήγησαν την πλειοψηφία των πολιτών της Ελεύθερης Κύπρου να πιστεύει πως η κατάσταση θα παραμείνει ως έχει. Αυτό όμως δεν τους εμποδίζει να πιστεύουν και να θεωρούν δυνάστη την συμβίωση Ελληνοκύπριων και Τουρκοκύπριων μαζί όπως πριν από την έναρξη των συγκρούσεων και την εισβολή.

Μέσα από τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης δημοσκόπησης παρατηρούμε επίσης ότι οι Ελληνοκύπριοι δεν επιρρίπτουν κατηγορίες ούτε και ευθύνες, για την σημερινή κατάσταση στην οποία βρίσκεται η Κύπρος, στους Τουρκοκύπριους και στην Ελλάδα και αναγνωρίζουν τη δυσκολία εύρεσης βιώσιμής λύσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Σχέσεις Ελλήνων και Τούρκων

Πρόβλημα Συμβίωσης Ελλάδας – Τουρκίας

Τα προβλήματα των σχέσεων της Ελλάδας με την Τουρκία προβάλλονται στην εποχή μας δύσκολα αλλά και κρίσιμα για την εξωτερική μας πολιτική. Είναι επίσης πρόβλημα συμβίωσης αφού Ελλάδα – Τουρκία θα παραμείνουν γείτονες με θέματα εθνικού χαρακτήρα όπως το Κυπριακό, τα συμφέροντα, οι δραστηριότητες σε ζητήματα διακινήσεως και επικοινωνίας, οικονομικά, ασφαλείας και σε ζητήματα διακινήσεως & επικοινωνίας, οικονομικά, ασφαλείας και σε ζητήματα πλουτοπαραγωγικά όπως π.χ. η ανακάλυψη πετρελαίων στην Θάσο που έχουν επίκεντρο και διασταυρώνεται στην ίδια θάλασσα το Αιγαίο.

Το πρόβλημα δεν είναι καινούργιο. Τα σημερινά του δεδομένα εμφανίζονται από τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο και σήμερα έπειτα από την Τουρκική Εισβολή στην Κύπρο και την οξύτατη κρίση που σημειώθηκε στις απευθείας ελληνοτουρκικές σχέσεις το πρόβλημα παρουσιάζεται χαρακτηριστικά κρίσιμο και συνοψίζει το ερώτημα: Ελλάδα και Τουρκία μπορούν να συμβιώσουν ειρηνικά και μάλιστα να αναπτύξουν στο μέλλον μορφές ειρηνικής συνεργασίας μεταξύ τους.

Κάποτε υπήρξε η πρόβλεψη ότι η Ελλάδα και η Τουρκία θα γίνονταν κάποτε μέλη αυτής της οικονομικό-πολιτικής ένωσης, έτσι θα λυνόταν το πρόβλημα της ελεύθερης μετακίνησης και δραστηριότητας των πολιτών της καθεμιάς.

Σήμερα όλα αυτά φαίνονται πολύ μακρινά όνειρα και ασύλληπτα σαν ιδέες που μπορούσαν να υποστηρίζονται με την πραγματοποίηση της πρόβλεψης. Το γεγονός που παίζει σημαντικό ρόλο για την ανατροπή των καλοπροαίρετων προβλέψεων και που έθεσε το πρόβλημα για το αν είναι δυνατή η ειρηνική συμβίωση και συνεργασία Ελλάδας – Τουρκίας είναι βέβαια η εισβολή στην Κύπρο σ' εκτέλεση του Σχεδίου του Αττίλα στην οποία έδωσε αφορμή το εγκληματικό πραξικόπημα εναντίον του

Μακαρίου. Δεν είναι η πρώτη φορά εξάλλου που οι διαφορές Ελλάδας – Τουρκίας στο κυπριακό έφεραν τις 2 χώρες στα πρόθυρα πολέμου. Τέτοια περίπτωση παρουσιάστηκε το 1964 και 1967.

Το Κυπριακό διαμορφωμένο έντεχνα από τους βρετανούς ως διαφορά μεταξύ Ελλάδας – Τουρκίας ήταν μια από τις αιτίες που έφεραν τις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Όχι όμως η μόνη.

Κατά την διάρκεια του 2^{ου} παγκοσμίου πολέμου και στην εποχή που η Ελλάδα βασανιζόταν και αγωνιζόταν κάτω από το βαρύ πλέγμα της τριπλής κατοχής, η Τουρκία απολάμβανε τα αγαθά της ουδετερότητας και ήταν φανερό πως κάτι δεν πήγαινε καλά στην στάση της Τουρκίας απέναντι στην Ελλάδα. Το «βόρλικ» ο φόρος στην περιουσία (1943) που ήταν ιδιαίτερα βαρύς και βασανιστικός για την ελληνική ομογένεια της πόλης και οι αντιρρήσεις έπειτα της Τουρκίας για την απόδοση της Δωδεκανήσου στην Ελλάδα ήταν ενδείξεις ότι η Τούρκικη Πολιτική όχι μόνο δεν είχε καλές διαθέσεις απέναντι στο Ελληνικό στοιχείο της χώρας αλλά και ότι απέναντι στην Ελλάδα είχε αισθήματα ανταγωνιστή.

Έπειτα στην εποχή της ακμής των συμμαχικών δεσμών μέσα στα πλαίσια του ΝΑΤΟ η Τουρκία με την τακτική τους κωλυσιεργίας που μόνο η τουρκική διπλωματία ξέρει να ασκεί με μαεστρία ματαίωσε κάθε προσπάθεια για την προσπάθεια για τη ρύθμιση των διαφόρων ζητημάτων που ανέκυπταν στην περιοχή της θαλάσσιας ζώνης μεταξύ των δύο χωρών. Έπειτα ήρθε το Κυπριακό. Και αυτό έδωσε προσχήματα στην Τουρκία για την ουσιαστική εξόντωση της ομογένειας της πόλης (Σεπτέμβριος του 1955) και για την αποσηματιστική προσπάθεια εκτουρκισμού της Ίμβρου και Τενέδου, οδήγησε τελικά στις αλληπάλληλες ελληνοτουρκικές κρίσεις και στην κατάληξή τους, την εισβολή στην Κύπρο τον Ιούλιο του 1974.

Τον Νοέμβριο του 1973 οι ελληνοτουρκικές σχέσεις σημείωσαν επιδείνωση. Κύρια αιτία είναι η απόφαση που έλαβε τότε η τουρκική κυβέρνηση για να περιλάβει αυθαίρετα στην Τουρκική δικαιοδοσία περιοχές του Αιγαίου και της υφαλοκρηπίδας του, οι οποίες σύμφωνα με την σύμβαση της Γενεύης το 1958 ανήκουν στην Ελλάδα.

Η Τουρκική κυβέρνηση με πράξη που δημοσιεύθηκε στην επίσημη εφημερίδα της 1^{ης} Νοεμβρίου, παραχωρεί στην Τουρκική Εταιρεία Πετρελαίου να προβαίνει στις περιοχές αυτές για ανακάλυψη πετρελαίου. Με αυτό τον τρόπο δημιουργήθηκε η ελληνοτουρκική διένεξη για την υφαλοκρηπίδα του Αιγαίου και από τότε οι ελληνοτουρκικές σχέσεις σημειώνουν εκτροχίαση για να φτάσουν στο κορύφωμα της κρίσης από το εγκληματικό και πράγματι αντεθνικό πραξικόπημα εναντίον του Μακαρίου στην Κύπρο (15 Ιουλίου 1974).

(Αλέξης Ηρακλείδη, «Η Ελλάδα και ο Εξ. Ανατολών Κίνδυνος», Λάμπρου Ν. Παπαντωνίου, «Χάνουμε το Αιγαίο»)

Σγόλια στις Σχέσεις Ελληνοκυπρίων – Τουρκοκυπρίων

Μετά την κατάληξη στο συμπέρασμα (με όσα ελέχθησαν πιο πριν) ότι πολλοί – αν όχι περισσότεροι από τους Τούρκους της Κύπρου ήταν ελληνικής καταγωγής. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το ζήτημα των σχέσεων τους με τους Έλληνες της Κύπρου.

Από ξένους επισκέπτες, που είχαν περάσει από την Κύπρο κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας κι είχαν γράψει τις εντυπώσεις τους, αντλούμε και πάλι αρκετά ενδιαφέροντα στοιχεία.

Αναφέρθηκε ήδη πιο πάνω η μαρτυρία του Πόκοκ, που γνώρισε την Κύπρο το 1738, ότι *«πολλοί Μουσουλμάνοι συχνά νυμφεύονταν χριστιανές και τηρούσαν τις νηστείες μαζί με τις συζύγους τους»*. Τηρούσαν δηλαδή νηστείες που καθορίζει η Ορθόδοξη Χριστιανική Θρησκεία. Ο Πόκοκ προσθέτει ακόμη ότι *«πολλοί από αυτός τους Μουσουλμάνους δεν φαίνεται ν' αντιπαθούν τον χριστιανισμό. Τούτο είναι αρκετά ενδιαφέρον στοιχείο λαμβανόμενοι υπ' όψιν των τότε συνθηκών και του θρησκευτικού φανατισμού, ο οποίος μάλιστα εκφραζόταν κι επίσημα από τις οθωμανικές αρχές που, ως γνωστό, διαχώριζαν τους υπηκόους της αυτοκρατορίας σε πιστούς (Μουσουλμάνους) και σε άπιστους (μη Μουσουλμάνους, ραγιαδες)»*.

Μια άλλη ενδιαφέρουσα μαρτυρία μας δίνει ο περιηγητής Πιέτρο ντέλλα Βάλλε (Pietro della Valle) που επισκέφθηκε την Κύπρο το 1625. Στις 9 του Σεπτεμβρίου του χρόνου αυτού, γράφει ότι βρέθηκε στο μοναστήρι της Αγίας Νάπας, που το βρήκε πλήρες από κόσμο κι όπου γινόταν πανηγύρι. Στο πανηγύρι μετείχαν άντρες και γυναίκες, Έλληνες χριστιανοί αλλά και λίγοι Τούρκοι ανάμεσά τους, που έπαιζαν, τραγουδούσαν, χόρευαν, έπιναν και διασκεδάζαν (βλέπε Excerpta Cypria 1908 p.123).

Η παρουσία αυτών των Τούρκων στο πανηγύρι της Αγίας Νάπας δεν φαίνεται να ήταν ασυνήθιστο φαινόμενο. Αντίθετα, τακτικά τούρκοι μετείχαν σε μεγάλα αλλά και σε μικρότερα πανηγύρια μαζί με τους Έλληνες κι όλοι μαζί τραγουδούσαν, χόρευαν, έπιναν και διασκεδάζαν.

Και στον Κύκκο γινόταν αυτό, και στην Τροοδίτισσα και σε άλλα μοναστήρια, ιδίως δε στο μοναστήρι του Αποστόλου Ανδρέα στο ομώνυμο άκρο της Κύπρου (κατεχόμενο σήμερα από τα τουρκικά στρατεύματα εισβολής). Η σχέση των Τούρκων της Κύπρου ιδιαίτερα με το μοναστήρι του Αποστόλου Ανδρέα ήταν συνεχής και στενή. Αρκετοί Τούρκοι «τάσσονταν» σ' αυτό και εκπλήρωναν τα τάματά τους προς τον Άγιο.

Είναι ένα ζήτημα (η σχέση των Τούρκων της Κύπρου με το μοναστήρι αυτό) που θα άξιζε το κόπο αν κάποτε τύγχανε ειδική διερεύνηση. Είναι δε χαρακτηριστικό το γεγονός ότι και σήμερα ακόμα (μετά το βίαιο διαχωρισμό και τον υποδαυλισμένο φανατισμό τους) οι Τούρκοι παραδέχονται ότι το μοναστήρι του Αποστόλου Ανδρέα είναι ιερός χώρος τόσο για τους Τούρκους όσο και για τους Έλληνες.

Η θέση αυτή είναι κι «επίσημα» διατυπωμένη. Για παράδειγμα στο βιβλιάριο αγγλική με τίτλο *Historical and Archaeological places of Famagusta Area* εκδομένο τον Ιούλη του 1982 από το λεγόμενο Turkish Federated State of Kibris (Ministry of Education, Culture and Youth Department of Antiquities and Museums) στην αναφορά για το μοναστήρι του Αποστόλου Ανδρέα (σ.33) σημειώνεται και τούτο. *The Monastery of Apostolos Andreas is a holy place both for Turks and Greeks...*

Μια άλλη πολύ ενδιαφέρουσα πληροφορία είναι εκείνη του Niebuhr (Ιούλης 1766), που αναφέρει προσπάθεια επιβολής φορολογίας του είδους του χαρατσιού και επί των μωαμεθανών της Κύπρου, γράφοντας ότι μεταξύ αυτών (των μωαμεθανών) υπάρχουν πολλοί που ντύνονται όπως οι Κύπριοι, κι ενώ είναι μουσουλμάνοι, όταν βρίσκονται ενώπιον Τούρκων φοβούνται τόσο πολύ όσο και οι Έλληνες κι από την τουρκική και αραβική γλώσσα δεν καταλαβαίνουν περισσότερα απ' όσο οι Γερμανοί χωρικοί από τη λατινική αλλά αλλιώς από τους γεννημένους μουσουλμάνους, είναι άνθρωποι πεισματώδους αποφασιστικότητας και δεν θέλουν να τους συμπεριφέρονται.

Το Παρελθόν και η Πορεία της Τουρκοκυπριακής Κοινότητας

Σύμφωνα με τους πιο πάνω Τούρκους Συγγραφείς μέχρι το 1970 στην Κύπρο δεν υπήρχαν Τούρκοι εκτός από τους πειρατές που λυμαίνονταν τις ακτές κυρίως την περιοχή της Τυλληρίας και της Καρπασίας.

Σύμφωνα με την ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ που έγραψαν Τούρκοι ιστορικοί στις μέρες μας μετά την κατάληψη της Κύπρου από τους Οθωμανούς ο Λαλά Μουσταφά που κατέκτησε την Κύπρο το 1571 εγκατάστησε στην νήσο στρατιωτική δύναμη 10,000 άνδρες. Οι ιστορικές πηγές αναφέρουν σχετικά ότι η στρατιωτική παρουσία των Οθωμανών στην Κύπρο μειώθηκε σταδιακά στους 1,000 – 1,500 γενίτσαρους και σε 800-1000 σποχίδες.

Σύμφωνα με την ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ τα πρώτα χρόνια της Οθωμανικής κατοχής μεταφέρθηκε στην Κύπρο κατά στάδια. Πληθυσμός από 12 περιοχές της σημερινής Τουρκίας. Συγκεκριμένα αναφέρονται οι πόλεις Ικόνιο, Νίγδη, Καισάρεια, Αττάλεια, Ναναβγάς, Αλάλιο, Μερσίνα, Νταρέντε, η Κοιλάδα της Μποζόκ και η Καραμανία. Σε κατοπινό στάδιο κατά την ίδια ιστορία μεταφέρονται πληθυσμοί, από τα Άδανα και την πόλη Κοζάν της Ανατολίας.

Σημαντικό γεγονός ότι μετά την κατάληψη της Κύπρου από την Οθωμανική αυτοκρατορία εμφανίστηκε ο Τουρκικός πληθυσμός και η επιρροή στην Κύπρο πράγμα που έδωσε μια άλλη κατεύθυνση στις κατοπινές εξελίξεις στον τόπο μας και σφράγισε τις τύχες μας σήμερα όπως αναφέρει ο Κώστας Γραϊκός στο βιβλίο του Κυπριακή Ιστορία.

Γεγονός αναμφισβήτητο είναι ότι σήμερα υπάρχει στην νήσο μια Τουρκική κοινότητα και διάφορες αιχμές και τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγουν οι ερευνητές της Ελληνικής κοινότητας δεν συμβάλλουν θετικά, δημιουργούν αντιθέσεις και προβλήματα τα οποία στο τέλος θίγουν την αξιοπρέπεια της Τουρκικής κοινότητας και αυτά όλα ανεξάρτητα από τις απόψεις των κύκλων εκείνων της Τουρκοκυπριακής κοινότητας, που μεθυσμένοι από το όπιο του παντουρκισμού στην προσπάθεια τους να

προβάλλουν το διαχωρισμό δημιουργούν ταμπού στο θέμα της προέλευσης της Τουρκοκυπριακής κοινότητας.

Επομένως κυριαρχικό στοιχείο στους προσανατολισμούς μας για προσέγγιση πρέπει να είναι το γεγονός της ύπαρξης μας κοινότητας που διακρίνεται από τα ήθη και τα έθιμα, την κουλτούρα την γλώσσα καθώς και η επιθυμία της πλειοψηφίας των Τουρκοκυπρίων και των Ελληνοκυπρίων που τρέφουν φιλικά αισθήματα μεταξύ τους και έχουν σαν προσανατολισμό την ειρηνική συμβίωση παρά την τραγωδία που μας επιβλήθηκε.

Όταν οι Οθωμανοί κατέλαβαν την νήσο η γη που ανήκε στο Σουλτάνο κατανεμήθηκε στους στρατιωτικούς και διοικητικούς παράγοντες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας δηλαδή η γη μοιράστηκε στην στρατιωτικό-πολιτική ιεραρχία της Αυτοκρατορίας.

Η Οθωμανική Αυτοκρατορία είναι γνωστό ότι στηρίχθηκε στο στρατιωτικό σύστημα που ήταν δημιούργημα του πολέμου. Γι' αυτό έπρεπε να γίνονται συνεχώς κατακτητικοί πόλεμοι που ήταν η βασική πηγή πλουτισμού της κυρίαρχης τάξης. Η οθωμανική στρατιωτικό-πολιτική αριστοκρατία που άρπαζε τα ξένα εδάφη έπρεπε να ζήσει για να καλοπεράσει.

Γι' αυτό επιβάλλονταν ασταμάτητες φορολογίες. Εισπράττονταν φόροι στο όνομα του Σουλτάνου του Βεζίρη-Πρωθυπουργού, του Κάδη. Φόρους εισπράττουν επίσης οι φοροεισπράκτορες, οι στρατιωτικοί διοικητές κ.ά.

Η γη όπως αναφέραμε ήδη ανήκε στον Σουλτάνο και τους ευνοούμενούς του. Αλλά οι καλλιεργητές της γης ήταν ο ντόπιος πληθυσμός, οι ραγιάδες και ο φτωχόκοσμος που μεταφερόταν στις νέες κτήσεις για να επιβληθεί η Οθωμανική επιρροή.

Πέραν από καλλιεργητές ο απλός κόσμος έδινε τα παιδιά του στην τεράστια στρατιωτική δύναμη για την κατάκτηση νέων εδαφών. Στρατιώτες γίνονταν και οι ντόπιοι ραγιάδες με το παιδομάζωμα.

Η σύντομη αυτή ανάλυση των συνθηκών επιβολής της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στην Κύπρο μας δίνει το βασικό τουλάχιστον λόγο της συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής και της Τουρκικής λαϊκής μάζας.

Τότε οι Σουλτάνοι μετάφεραν στην Κύπρο δικό τους πληθυσμό από το εξωτερικό για να επιβάλλουν την κυριαρχία τους. Τώρα το 1974 ο πληθυσμός του νησιού εκτοπίστηκε από το λεγόμενο «Βορρά» στο «Νότο» και από το λεγόμενο «Νότο» στον «Βορρά» με στόχο το διαμελισμό και την κατάργηση του Κυπριακού κράτους. Και στις δύο περιπτώσεις η εκτόπιση και η μετακίνηση του πληθυσμού έγινε όχι για λογισμό δικό του αλλά προς εξυπηρέτηση των κρατούντων. Τότε ο Σουλτάνος, σήμερα είναι οι ξένες επιρροές που δυστυχώς ακόμα κυριαρχούν στον τόπο μας.

Τότε ο Λαλά Μουσταφά κατακτώντας την Κύπρο ήταν το εκτελεστικό όργανο του Σουλτάνου. Οι σημερινοί «Λαλά Μουσταφάδες» διχοτομώντας την Κύπρο είναι εκτελεστικά όργανα των ξένων επιρροών.

Δεν υπάρχει λοιπόν διαφορά στην μεταφορά πληθυσμού από την Ανατολία στην Κύπρο και τη σημερινή εκτόπιση του Τούρκου και Έλληνα της Κύπρου. Η ουσία της εκτόπισης είναι μια. Η μετακίνηση των πληθυσμών έγινε και στις 2 περιπτώσεις όχι για δικό τους όφελος αλλά για τα συμφέροντα εκείνων που σχεδίαζαν και εκτέλεσαν την μετακίνηση. Με άλλα λόγια οι απλοί άνθρωποι – Έλληνες και Τούρκοι γίνονται θύματα σκοπιμοτήτων και συμφερόντων και σε απλή ανάλυση θυσιάζονται για την καλοπέραση εκείνων που κατευθύνουν τις τύχες των απλών ανθρώπων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι και η διαπίστωση ότι ο φτωχόκοσμος που μετακινήθηκε στο λεγόμενο «Βορρά» με χίλιες και δυο υποσχέσεις βρίσκεται σήμερα σε τρομερή εξαθλίωση.

Οι Βρετανοί κληρονόμησαν τέτοια κατάσταση στην Κύπρο από την Οθωμανική Αυτοκρατορία και την αξιοποίησαν για να επιβάλλουν την δική τους κατοχή. Επομένως η Βρετανία χρειαζόταν την Κύπρο για την στρατηγική της θέση προς τον πλούσιο σε πετρέλαια Αραβικό χώρο, τα οποία ήταν απαραίτητα για την ανεπτυγμένη βιομηχανία της. Έτσι η Κύπρος πέρασε από την επιρροή της φθίνουσας φεουδαρχικής Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στην επιρροή μιας ανεπτυγμένης βιομηχανικής χώρας.

Η Οθωμανική Αυτοκρατορία χάνοντας συνεχώς εδάφη κατάντησε να γίνει «ασθενής άνθρωπος» όπως την αποκαλούσαν οι Ευρωπαίοι με αποτέλεσμα να ανοίξει φαρδιά πλατιά τις πόρτες τις σε ξένες οικονομικές επιρροές και τέλος να γίνει λεία στο ανεπτυγμένο Ευρωπαϊκό κεφάλαιο. Γι' αυτό το λόγο ο Ατατούρκ δημιούργησε με την επανάστασή του τη Νέα Τουρκία πάνω στα ερείπια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, απέκλεισε την ξένη οικονομική επιρροή και προσπάθησε να δημιουργήσει νέες οικονομικές σχέσεις στην χώρα του εισάγοντας τις Ευρωπαϊκές μεθόδους.

Οι αναχρονιστικές όμως εσωτερικές δυνάμεις κατάλοιπα της Οθωμανικής αυτοκρατορίας αποτέλεσαν ανασταλτικό παράγοντα με αποτέλεσμα η Τουρκία να μην ξεπεράσει την καθυστέρησή της και να παραμείνει βασισμένη στην εξαθλίωση που βρίσκεται σήμερα.

Σαν συνέπεια αυτής της ξένης υποτέλειας των κυβερνώντων της Τουρκίας ο Τούρκος εργάτης είναι σήμερα μια από τις πιο φθηνές εργατικές δυνάμεις που αφού δεν μπορεί να εξασφαλίσει την ζήση του στην χώρα του γιατί παρέμεινε υποανάπτυκτη, μεταναστεύει στο εξωτερικό για το ψωμί του.

Βέβαια το θέμα μας δεν είναι αυτό αλλά έχει άμεση σχέση με την Τουρκική κοινότητα της Κύπρου γιατί η πολιτική της υποτέλειας που ακολούθησαν οι κυβερνώντες στην Τουρκία οδήγησε στην δυστυχία τις Τουρκικές μειονότητες που παρέμειναν έξω από τα σύνορα του κράτους.

Οι κυβερνώντες στην Τουρκία υποταγμένοι στα ξένα οικονομικά συμφέροντα αναμείχθηκαν μέσω των μειονοτήτων με το πρόσχημα της υπεράσπισής τους στα εξωτερικά των γειτονικών χωρών, δημιουργώντας τεράστια προβλήματα όχι μόνο στις γειτονικές χώρες αλλά και στις ίδιες τις τουρκικές μειονότητες.

Οι Βρετανοί όταν ήρθαν στην Κύπρο δεν ήρθαν για να φύγουν γιατί, όπως τόνισαν Βρετανοί πολιτικοί, η Κύπρος ήταν μια από τις αποικίες που ουδέποτε θα έπαιρνε την ελευθερία της. Και αυτό γιατί ήταν και είναι το προγεφύρωμα προς τα πετρέλαια της Μέσης Ανατολής που είναι από τα κυριότερα πεδία διαμάχης σήμερα.

Έτσι το 1914 η Μ. Βρετανία εκμεταλλευόμενη της αδυναμίας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και με το πρόσχημα της συμμετοχής της στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο προσάρτησε την Κύπρο και μετά την συνθήκη της Λωζάνης το 1923 η Νέα Τουρκία του Αττατούρκ εγκατέλειψε όλα τα δικαιώματά της στην Κύπρο που μετατράπηκε σε Βρετανική αποικία.

Η δημιουργία του Νέου Τουρκικού κράτους βοήθησε να αναπτυχθεί στους Τουρκοκύπριους η εθνική συνείδηση και μετά τις συμφωνίες του 1923 πολλοί Τουρκοκύπριοι μετανάστευσαν ομαδικά στην Τουρκία. Το ρεύμα έφτασε στο αποκορύφωμά του το 1938 και ακολουθεί πτώση στα κατοπινά χρόνια. Η μετανάστευση σταμάτησε το 1943. Επίσης οι νέες οικονομικές σχέσεις που έφεραν οι Άγγλοι στην Κύπρο επηρέασαν τις εξελίξεις στο νησί.

Το υποταγμένο για αιώνες ελληνικό στοιχείο που ήταν πιο δυνατό εκμεταλλεύτηκε τις ευκαιρίες και ανέπτυξε δική του οικονομία κυρίως στον τομέα του εμπορίου και των μικροεπιχειρήσεων σε αντίθεση με το Τουρκικό στοιχείο που κλεισμένο όπως ήταν στις φεουδαρχικές συνθήκες ζωής περιορίστηκε στην διεκδίκηση θέσεων στον κυβερνητικό μηχανισμό, τάση που οφείλεται και σε ιστορικούς λόγους: ήταν κατάλοιπο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και τα ανώτερα στρώματά του ανήκαν στον κρατικό μηχανισμό. Επομένως δεν μπόρεσε να αποβάλει εύκολα την νοοτροπία αυτή.

Και ενώ βλέπουμε ότι στην Ελληνική κοινότητα δημιουργείται αστική τάξη που έχει τάσεις για απελευθέρωση καθορίζοντας σαν στόχο της την Ένωση με την Ελλάδα (στόχο που χαρακτηρίστηκε με τις επιρροές από την Ελλάδα) η ξεκομμένη πια από τον κόσμο της Τουρκίας τάξη των πασάδων αφεντάδων εγκολλώνεται με την Αγγλική διοίκηση για να αποτρέψει την Ένωση, όπως αναφέρει και ο Βρετανός μελετητής Μπάνκιγκχαμ. Έτσι καταλήγει όπως προσθέτει ο Τουρκοκύπριος μελετητής Φουάτ Φέγκαν, σε φυσικό σύμμαχο των Άγγλων και βραβεύεται γενναιόδωρα με γνωστούς αγγλικούς τίτλους “SIR”, “OBE” και διάφορα άλλα για την αφοσιωμένη εξυπηρέτησή.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της νοοτροπίας των πασάδων – αφεντάδων είναι το γεγονός ότι το 1914 όταν η Βρετανία προσάρτησε την Κύπρο οι Τούρκοι της Κύπρου υποκινούμενοι και καθοδηγούμενοι από τις τάξεις αυτές έκαναν διαδηλωτές εξέφρασαν επίσης υποστήριξη στην Μ. Βρετανία.

Αυτό το ρόλο των πασάδων – αφεντάδων αναφέρει στο βιβλίο του Κύπρος και Τούρκοι ο Τουρκοκύπριος ιστορικός Αλάσια που αναφέρει ότι κατά την αρχή της Αγγλοκρατίας στην Κύπρο οι Άγγλοι δημιούργησαν το 1882 το λεγόμενο Καβάννην Μετζλίση, Νομοθετικό Συμβούλιο από 18 μέλη.

Έξι από τα μέλη ήταν διορισμένοι Άγγλοι, εννιά ήταν εκλεγμένοι Έλληνες και 3 Τούρκοι. Ο Αλάσια τονίζει ότι τα 6 διορισμένα μέλη του Νομοθετικού Συμβουλίου μαζί με τους 3 Τούρκους παρουσίαζαν ισοζύγιο στο σώμα την νικούσα ψήφο είχε ο Άγγλος πρόεδρος του Συμβουλίου, στην ουσία δεν είχε καμιά πρακτική αξία αλλά αποτελούσε μέσο για να παίρνονται οι αποφάσεις σύμφωνα με τις επιθυμίες του Βρετανικού ύπατου αρμοστή.

Την αφοσίωση στην Βρετανική πολιτική ακολούθησε η τωρινή ηγεσία των Τουρκοκύπριων πράγμα που αποκαλύπτει με ένα πολύ χαρακτηριστικό τρόπο ο ίδιος ο Ραούφ Ντεκτάς στο σύγγραμμα του Δώδεκα παρά πέντε, Άγκυρα 1966.

«Εμείς ονομάσαμε τον αγώνα μας» λέει ο Ντεκτάς «συνέχισης του στάτους κβο χωρίς να θέλουμε να πιστέψουμε ότι οι Άγγλοι μια μέρα θα εγκαταλείψουν την Κύπρο. Χωρίς συναίσθηση των αλλαγών στον πολιτικό τομέα», «προσθέτει, ακολουθήσαμε τυφλά με τους Άγγλους».

Και ενώ η Τουρκοκυπριακή ηγεσία ποτέ δεν ασχολήθηκε με τα δίκαια της μειονότητας λέγει ο Μεχμέτ Γουκσελσε μια μελέτη του στο περιοδικό Ίλκε τον Νοέμβρη του 1974 στο θέμα της Αυτοδιάθεσης – Ένωσης συνεργάστηκε με τους Άγγλους κατά των Ελλήνων.

Με αυτό τον τρόπο προκαλείται η σύγκρουση μεταξύ Ελληνοκυπρίων που επιδίωκαν ένωση και του Τουρκοκυπριακού στοιχείου που αντιτίθεται στην Ένωση. Τα παραδείγματα για την κατάσταση αυτή τα παίρνουμε από το βιβλίο Ιστορία της Κύπρου.

Το 1881 οι Ελληνοκύπριοι ζητούν με τηλεγράφημά τους στο Γλάδστωνα την Ένωση με την Ελλάδα. Σε αντίθεση οι Τούρκοι ζητούν από την Αγγλία όπως η Εκπροσώπηση τους στο Νομοθετικό Συμβούλιο είναι ίση.

Όταν το 1913 οι Άγγλοι προτείνουν την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα αν η χώρα αυτή πάρει μέρος στο πόλεμο, η ηγεσία της τουρκοκυπριακής κοινότητας ζητά την παραχώρηση της Κύπρου στην Αίγυπτο.

Το 1921 όταν οι ελληνοκύπριοι γιόρτασαν τα 100 χρόνια της ελληνικής επανάστασης, οι Τούρκοι αξίωσαν την επιστροφή της Κύπρου στην Τουρκία ή την επιστροφή στο καθεστώς πριν από την προσάρτηση.

Πολλά είναι τα παραδείγματα για την κατάσταση αυτή. Βέβαια πρέπει να τονίσουμε ότι όταν γίνονταν όλα αυτά από τις ηγεσίες των Ελλήνων και Τούρκων στην Κύπρο οι άνθρωποι του μόχθου και από τις 2 κοινότητες συνέχιζαν την αρμονική συνεργασία τους στις πόλεις και τα χωριά όπου ο πληθυσμός ήταν ανάμικτος και πάντοτε τιμούσαν τις γιορτές ο ένας του άλλου, ανταλλάσσοντας τσουρέκια, φλαούνες και κουλούρια. Μαζί γλεντούσαν στους γάμους και περνούσαν τον ελεύθερο χρόνο τους στα καφενεία όπως κάνουν τώρα στο Δάλι και στην Πύλα που ζουν λίγοι Τουρκοκύπριοι.

Στην Ιστορία της Κύπρου δεν αναφέρονται συγκρούσεις μεταξύ της λαϊκής μάζας μεταξύ Ελληνοκυπρίων – Τουρκοκυπρίων. Ακόμα και στις περιόδους των Ελληνο-Τουρκικών πολέμων δεν διασαλεύτηκε η αρμονική ζωή των 2 κοινοτήτων. Και ενώ ο απλός κόσμος συνέχιζε την κοινή συμβίωση του, οι πασάδες και οι αφεντάδες που εγκολπώθηκαν την Αγγλοκρατία ζητούν την επιστροφή της Κύπρου στην Τουρκία και ενώ οι ενωτικοί συνεχίζουν τις προσπάθειές τους για την ένωση.

Αμέσως μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο λέγει ο Ισχάν Αλή στα Απομνημονεύματά του, μερικοί Τουρκοκύπριοι διανοούμενοι πραγματοποίησαν μια σύσκεψη και αποφάσισαν να στείλουν μια αποστολή στην Αγγλία για να ζητήσει την επιστροφή του νησιού στην Τουρκία. Η ενέργεια αυτή μπορεί να χαρακτηριστεί γελοία. Ούτε στον ύπνο του δεν μπορούσε κανείς τότε να σκεφθεί την επιστροφή της Κύπρου την στιγμή που η Τουρκία και οι σύμμαχοι της βγήκαν ηττημένοι από τον πόλεμο και από την συνθήκη των Σέρβων κινδύνευε η ίδια η Μικρά Ασία να διαμελιστεί σε διάφορα κράτη.

Το ίδιο άλλωστε λάθος λέγει ο Ισχάν Αλή, επαναλήφθηκε από τους Ελληνοκύπριους στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Ενώ η Ελλάδα ήταν υπό Γερμανική κατοχή οι Έλληνες της Κύπρου δεν σταματούσαν να ζητούν Ένωση. Και ακόμη μετά τον πόλεμο και με την τάση καταστροφή και ερήμωση που έφερε ο εμφύλιος σπαραγμός στην Ελλάδα, οι Ελληνοκύπριοι δεν ενδιαφέρονταν για τίποτε άλλο εκτός από την Ένωση. Και ο Ισχάν Αλή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι αν παραλληλιστούν οι ενέργειες των δύο κοινοτήτων, μπορούμε να πούμε πως εκείνες των Τούρκων μοιάζουν με σαπουνόφουσκα και εκείνες των Ελλήνων με «οπτασία».

Όταν πια οι Ελληνοκύπριοι έκαμαν το ενωτικό δημοψήφισμα συνεχίζει ο Ισχάν Αλή, οι Τουρκοκύπριοι οργάνωσαν στην Λευκωσία Παγκύπριο συλλαλητήριο εναντίον της ένωσης στο οποίο πήραν μέρος 15 χιλιάδες άτομα.

Το συμπέρασμα του Ισχάν Αλή στο θέμα τούτο είναι ότι «η ενέργεια εκείνη των Τουρκοκυπρίων έπρεπε να θεωρηθεί από τους Έλληνες σαν προειδοποίηση για να ακολουθήσουν μια πιο μετριοπαθή και λογική πολιτική. Δυστυχώς όμως αυτό δεν έγινε, προσθέτει και συνέχισαν τις δραστηριότητές τους για «ένωση».

Η ελληνική κυβέρνηση όμως με τον Υπουργό Εξωτερικών Γεώργιο Παπανδρέου απάντησε στους Ελληνοκύπριους ότι η Ελλάδα αναπνέει με 2 πνεύμονες, το έναν Αγγλικό και τον άλλο Αμερικάνικο και δεν θέλει να πάθει ασφυξία για χάρη της Κύπρου.

Την πρόταση για ένωση απέρριψε κατηγορηματικά και ο Έλληνας πρωθυπουργός Σοφοκλής Βενιζέλος. Παρά τις προειδοποιητικές αυτές εξελίξεις το 1955 οργανώθηκε το κίνημα της ΕΟΚΑ και από τότε για πρώτη φορά στην ιστορία άρχισαν οι σοβαρές διακοινοτικές διενέξεις. Όταν ξεκίνησε ο ένοπλος αγώνας οι Άγγλοι είχαν στη διάθεσή τους χιλιάδες άνδρες και μπορούσαν να φέρουν ακόμα περισσότερους για να καταστείλουν τον αγώνα της ΕΟΚΑ. Δεν το έκαναν και δημιούργησαν το γνωστό σώμα των επικουρικών.

Οι απλοί Τουρκοκύπριοι που δεν συνειδητοποίησαν ότι τους έσπρωχναν τότε οι Βρετανοί έτρεξαν και ενίσχυσαν τα διάφορα σώματα των επίκουρων έχοντας υπόψη τους μόνο την εξασφάλιση του μεροκάματου.

Έτσι οι ελληνοκύπριοι που όμως νόμιζαν διεξήγαν ιερό αγώνα κατά των Άγγλων, βρέθηκαν αντιμέτωποι με τους Τουρκοκύπριους. Με τον τρόπο αυτό οι Άγγλοι άρχισαν να υποβάλουν στην τουρκική κοινότητα τα σχέδιά τους για διχοτόμηση και βλέπουμε ότι η Τουρκοκυπριακή ηγεσία μετά το 1956 αλλάζει τακτική για διατήρηση του στάτους κβο, γραμμή που υποστήριζε και η τουρκοκυπριακή ηγεσία και η κυβέρνηση Μέντορες. Για να ξεσηκώσει η τουρκική γνώμη κατά των Ελλήνων και να προετοιμάσει το έδαφος για την πολιτική του ταξίμ της διχοτόμησης – οργανώθηκαν δυναμικές διαδηλώσεις που οδήγησαν στα αιματηρά γεγονότα της 6-7 Σεπτεμβρίου 1955 στην Κωνσταντινούπολη.

Στην Κύπρο για την εφαρμογή της διχοτόμησης ρίχνεται το σύνθημα «από Τούρκο σε Τούρκο» δηλ. διακοπή κάθε σχέσης με τους ελληνοκυπρίους. Επίσης ρίχτηκαν τα συνθήματα «ya taksim ya olum» «διχοτόμηση ή θάνατος» «Έλληνες και Τούρκοι δεν μπορούν να συμβιώσουν» «Όλοι οι Έλληνες είναι ενωτικοί» «Όλοι οι Έλληνες είναι εχθροί» και άλλα πολλά. Όποιος Τουρκοκύπριος είχε συναλλαγές με ελληνοκύπριους τιμωρείτο αυστηρά και απαγορευόταν και η χρήση της ελληνικής γλώσσας.

Βέβαια όλα αυτά αφορούσαν μόνο τους απλούς ανθρώπους γιατί το κονιάκ «Χατζηπαύλου» και τόσα άλλα κυπριακά προϊόντα ποτέ δεν έλειψαν από την τουρκική κοινότητα, αφού οι ιθύνοντες τα χρησιμοποιούσαν στην μαύρη αγορά για πλουτισμό.

Ακόμα και σήμερα η μαύρη αγορά σε όλα τα είδη προϊόντων μεταξύ βόρειας και νότιας Κύπρου που επεκτείνεται από τον τούρκικο τομέα μέχρι την Τουρκία οργιάζει για τον πλουτισμό των ιθυνόντων, που ενώ αντίθετα ο εργάτης της Δεκέλειας τιμωρείται αυστηρά αν μεταφέρει ένα αυγό για τη διατροφή του παιδιού του. Με δύο λόγια ενώ η τουρκοκυπριακή ηγεσία εφαρμόζει την πολιτική «από Τούρκο σε Τούρκο» για να επιβάλλει την αγγλική πολιτική του «διαίρει και βασίλευε» ώστε να μην ξεφύγει η Κύπρος από την επιρροή των Άγγλων και από την άλλη πλευρά εκμεταλλεύεται αυτή την πολιτική για δικός της όφελος.

Η πιο αποφασιστική αντίσταση στη διχοτομική πολιτική της τουρκοκυπριακής ηγεσίας προήλθε από το αριστερό κίνημα των Τουρκοκυπρίων και γι' αυτό η Ι.Μ.Ι προσπάθησε να τους κλείσει το στόμα με τη βία. Είναι γνωστές οι δολοφονίες των συναδέλφων Φαζίλ Οντέρ, Ντερβής Καβάζογλου, των δημοσιογράφων της Τζουμχουριέτ Χικτετ και Γκούρκαν κ.ά. Η Ζαφέρ εβδομαδιαίο εκφραστικό όργανο της Ι.Μ.Ι και της παράταξης του Ντεκτάς χαρακτηρίζει σε άρθρο της, στις 15/10/1965 τις δολοφονίες αυτές σαν «κίνημα εκκαθάρισης των αριστερών Τουρκοκυπρίων» προς επιβολή του διαχωρισμού. Επίσης παραδέχεται έμμεσα ότι οι δολοφονίες διαπράχθηκαν από τους ίδιους. Και όταν η ΕΟΚΑ κηρυσσόταν παραμονή και τα μέλη της που οπλοφορούσαν απαγχονίζονταν, η ΙΜΙ ουδέποτε τέθηκε εκτός νόμου, γεγονός που καταμαρτυρεί ότι ήταν ευνοούμενη κατάσταση των αποικιστών.

Ο Ατταλίστης στο βιβλίο του Κύπρος – Εθνικισμός και Διεθνής Πολιτική γράφει ότι ο Γρίβας θεωρούσε τους Τούρκους σαν τρίτο εχθρό του μετά τους Άγγλους και τους κομμουνιστές. Επίσης αναφέρει ότι η ΙΜΙ ήταν ανθελληνική, αντικομμουνιστική αλλά όχι αντιβρετανική. Αυτό φαίνεται από τον όρκο της ΙΜΙ που καθορίζει σαν στόχο τους Έλληνες και παρενθετικά αναφέρει ότι αν χρειαστεί θα στραφεί κατά των κομμουνιστών και των Βρετανών. Είναι γνωστό ότι η ΙΜΙ χτύπησε τους Ελληνοκύπριους και τους Κουμμουνιστές αλλά ποτέ τους Βρετανούς.

Βασικός στόχος λοιπόν της ΙΜΙ ήταν ο αγώνας κατά των Ελλήνων για τη διχοτόμηση και γι' αυτό χρησιμοποίησε φασιστικές μεθόδους εναντίον των Τουρκοκυπρίων που υποστήριζαν την συμβίωση.

Ενδιαφέρον είναι ότι ακόμα και ο Μεντερέζ αποκάλυψε την Τουρκοκυπριακή Εθνική Οργάνωση Νεολαίας της ΙΜΙ φασιστική οργάνωση. Τούτο το αποκαλύπτει ο Ντεκτάς σε άρθρο του στην εφημερίδα Μιλλιέτ στις 23/12/1966. Το ότι ο βασικός στόχος της ΙΜΙ ήταν οι Ελληνοκύπριοι φαίνεται και από το φυλλάδιο της που κυκλοφόρησε στις 14 του Ιούλη 1958 με το οποίο κήρυττε τον πόλεμο εναντίον των Ελλήνων.

Την ίδια όμως τακτική ακολούθησε και η ΕΟΚΑ γιατί αφού οι Τουρκοκύπριοι σπρώχτηκαν ενάντια στον «ιερό» της αγώνα αποτέλεσαν στόχο της όπως και η αριστερά παρά το γεγονός ότι η αριστερά ακολούθησε την πολιτική και έδωσε επιχειρήματα στους οπαδούς της διχοτόμησης να προβάλλουν το σύνθημα ότι όλοι οι Ελληνοκύπριοι είναι ενωτικοί. (Kıbrıs Türk Toplumunun Gegumisi Tarihsel Gelismeler, «Το Παρελθόν και η Πορεία της Τουρκοκυπριακής Κοινότητας»)

Τουρκοκύπριοι από το 1960 μέχρι το 1974

Μέχρι το 1960 οπότε η Κύπρος ανακηρύχθηκε ανεξάρτητο κράτος με βάση τις συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου του 1959, είχε «ξεκαθαριστεί» πλήρως το ζήτημα των λινοβαμβάκων, που θεωρήθηκαν και πολιτογραφήθηκαν ως Τούρκοι Κύπριοι (όσοι απ' αυτούς δεν ξανάγιναν χριστιανοί αμέσως μετά την αγγλική κατάληψη της Κύπρου το 1878). Από το 1960 και εξής οι κοινότητες της Κύπρου είχαν πλέον σαφή διαχωρισμό μεταξύ τους. Ήταν Έλληνες, Τούρκοι, Μαρωνίτες, Αρμένιοι, Λατίνοι. Πιο πριν ο διαχωρισμός δεν ήταν τόσο ισχυρός αφού όλοι, ανεξάρτητα από θρησκεία ήταν Άγγλοι υπήκοοι. Ωστόσο και μετά το 1960 πολλοί τουρκοκύπριοι εξακολουθούσαν να μιλούν την ελληνική, να τηρούν ελληνικά έθιμα, να αγνοούν την τουρκική και να συνεργάζονται στενά με τους Ελληνοκύπριους. Είχαν δηλαδή ουσιαστικά διατηρήσει ακόμη τον λινοβάμβακο χαρακτήρα τους, αν και αρκετά πιο πριν οι λινοβάμβακοι αυτοί είχαν καταταγεί από τους βρετανούς στην τουρκική μειονότητα της Κύπρου.

Μετά το 1960, ιδίως δε μετά το 1963, η εξτρεμιστική ηγεσία των Τουρκοκυπρίων (υπό τον Ραούφ Ντεκτάς) είχε καταβάλει πάρα πολλές προσπάθειες και είχε ασκήσει τρομοκρατικές μεθόδους, προκειμένου ν' αναγκάσει πολλούς Τουρκοκύπριους να αισθάνονται και να σκέπτονται και να ενεργούν ως Τούρκοι. Με ξυλοδαρμούς, εκβιασμούς, τρομοκρατία (ιδίως στα χωριά) ακόμη και δολοφονίες, οι εξτρεμιστές άνθρωποι του Ραούφ Ντεκτάς αποθάρρυναν την συνεργασία των Τουρκοκυπρίων με τους Ελληνοκύπριους, ανάγκασαν τους Τουρκοκύπριους να μη μιλούν την ελληνική αλλά την τουρκική, απαγόρευαν την τέλεση ακόμα κι απλών εθίμων που ήταν κοινά με τα έθιμα των Ελληνοκυπρίων, γενικά δε κατέβαλαν κάθε προσπάθεια να εκτουρκίσουν πλήρως τα μέλη της κοινότητάς τους. Σημαντική στην προσπάθεια αυτή στάθηκε κι η βοήθεια από την Τουρκία, σε διάφορους τομείς (και κυρίως στον τομέα της εκπαίδευσης).

Με τις συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου είναι γνωστό ότι οι Τουρκοκύπριοι απέκτησαν προνόμια πολύ περισσότερα απ' όσα φυσιολογικά εδικαιούτο μια μειονότητα του 18%. Εντούτοις, ως απλά εκτελεστικά όργανα της Άγκυρας πλέον, ελεγχόμενα μάλιστα αυστηρότατα από την τοπική ηγεσία τους, δεν συνεργάστηκαν ειλικρινά για την οικοδόμηση του νεοϊδρυθέντος Κυπριακού κράτους.

Αντίθετα, άσκησαν τα υπερδικαιματά τους προς την κατεύθυνση της υπόσκαψης του νέου κράτους και της εξυπηρέτησης του επόμενου στόχου της Τουρκίας, που ήταν η διχοτόμηση της Κύπρου. Το σύνθημα της διχοτόμησης είχε προβληθεί από την Τουρκοκυπριακή ηγεσία από το 1956-57 ως απάντηση στο σύνθημα της ενώσεως με την Ελλάδα των Ελληνοκυπρίων.

Η ένοπλη ανταρσία των Τουρκοκυπρίων, τον Δεκέμβρη του 1963 και εξής, αποτελούσε δυναμική έκφραση αυτής της πορείας για διχοτόμηση του νησιού. Οι Ελληνοκύπριοι αντιμετώπισαν δυναμικά την ανταρσία με αποτέλεσμα (το 1963 κι αργότερα) περισσότερο αίμα να χυθεί μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Μάλιστα οι ένοπλες συγκρούσεις στην Κύπρο, δύο τουλάχιστον φορές (1964 και 1967) προκάλεσαν κρίση που έφερε στο χείλος του πολέμου την Ελλάδα και την Τουρκία.

Μετά την εκδήλωση της ανταρσίας η Τουρκοκυπριακή ηγεσία (εκτελώντας πάντοτε τις οδηγίες της Άγκυρας) προχώρησε ένα ακόμη βήμα προς την κατεύθυνση της διχοτόμησης: απέσυρε από την Κυβέρνηση κι ολόκληρη την κρατική μηχανή όλους τους Τουρκοκύπριους (που εδικαιούντο, βάσει των συμφωνιών μια συμμετοχή σε κάθε τομέα η υπηρεσία σε ποσοστό 30%) ταυτόχρονα αρνήθηκε οποιαδήποτε συνεργασία με τους Ελληνοκύπριους και συσπείρωσε με τις τουρκοκυπριακές μάζες μετακινώντας ακόμη και πληθυσμούς.

Συγκεκριμένα από χωριά τουρκοκυπριακά που ήταν μικρά ή και απομονωμένα ή κοντά σε ελληνοκυπριακά καθώς και από χωριά μεικτά όπου υπερτερούσε σημαντικά το ελληνικό στοιχείο οι Τουρκοκύπριοι εξαναγκάστηκαν από την ηγεσία τους να φύγουν.

Μεταφέρθηκαν σε μεγαλύτερα του κυπριακά χωριά και στις τουρκικές συνοικίες των πόλεων όπου και έζησαν τα επόμενα λίγα χρόνια εκ δυστυχία και στερήσεις. Η πράξη αυτή της τουρκοκυπριακής ηγεσίας απέβλεπε:

- (α) στην δημιουργία ισχυρών τουρκοκυπριακών φυλακών
- (β) στο καλύτερο έλεγχο επί των ίδιων των Τουρκοκυπρίων
- (γ) στην απομάκρυνσή τους από την ελληνοκυπριακή επιρροή

Για τους Ελληνοκύπριους ήταν απαγορευμένη και επικίνδυνη η είσοδος στις περιοχές που ελέγχονταν από τουρκοκύπριους εξτρεμιστές. Ωστόσο ένας αριθμός τουρκοκύπριων χωρικών είχε αρνηθεί να εγκαταλείψει τα χωριά και τις περιουσίες του, ενώ αρκετοί άλλοι συνέχισαν να εργάζονται μαζί με ελληνοκύπριους σε διάφορους τομείς (οικοδομική βιομηχανία, εργοστάσια κ.τ.λ.).

Αυτή την εποχή δημιουργήθηκε και σοβαρή κρίση στην ίδια Τουρκοκυπριακή κοινότητα όταν αρκετά μέλη της διαφώνησαν ανοικτά με την εξτρεμιστική ηγεσία και τάχθηκαν υπέρ της συνεργασίας με τους ελληνοκύπριους. Ωστόσο με τρομοκρατικές ενέργειες που περιλάμβαναν και δολοφονίες δημοσιογράφων, συνδικαλιστών και άλλων η εξτρεμιστική ηγεσία επέβαλε και πάλι πλήρως τη θέλησή της.

Μετά την κρίση του τέλους του 1967 άρχισε το 1968 διακοινοτικός διάλογος με εκπροσώπους της μεν ελληνικής πλευράς τον Γλαύκο Κληρίδη της δε τουρκικής τον Ραούλ Ντεκτάς. Ο διάλογος αυτός πέρασε από διάφορα στάδια χωρίς να προλάβει να ολοκληρώσει. Γιατί στο μεταξύ η όλη κατάσταση είχε αρχίσει και πάλι να διαφοροποιείται, αυτή τη φορά με τις επεμβάσεις και αυθαιρεσίες της ελληνικής στρατιωτικής χούντας στην Κύπρο. Η εμφύλια διαμάχη των Ελληνοκυπρίων που άρχισε από το 1970 ευνοούσε τα περί Κύπρου σχέδια της Τουρκίας η οποία παράμενε συνεχώς σε στάση αναμονής.

Το πραξικόπημα κατά του Κύπριου προέδρου αρχιεπισκόπου Μακαρίου (15 του Ιούλη του 1974) που προκάλεσε η ελληνική στρατιωτική χούντα, ήταν για την Τουρκία η «χρυσή ευκαιρία». Μια «ευκαιρία» που άλλαξε ριζικά τα πράγματα για όλους τους Κύπριους.

Κατά την περίοδο μετά την ανταρσία των Τουρκοκυπρίων (τέλη του 1963) η τουρκική προπαγάνδα οργίαζε, προσπαθώντας συνεχώς να υποβάλει ότι οι Τούρκοι της Κύπρου κινδύνευαν, διώκονταν, υπέφεραν από οικονομικές και άλλες καταπιέσεις εκ μέρους των Ελληνοκύπριων.

Ωστόσο την προσφερόμενη βοήθεια την απέρριπτε η ίδια η ηγεσία τους που τους απαγόρευε και οποιαδήποτε συνεργασία με τους Έλληνες. Ακόμη και αν τους παραχωρείτο τσιμέντο για να κτίσουν τα σπίτια τους το χρησιμοποιούσαν για να κτίσουν οχυρά και πολυβολεία. Ο ίδιος ο Πρόεδρος Μακάριος είχε πει για τους τουρκοκύπριους *«μ' όλον που αποτελούν μειονότητα, έχουν πολλά προνόμια και συμπεριφέρονται σαν να αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία. Δεν τους φερθήκαμε εμείς άδικα αλλά οι Τούρκοι αρχηγοί τους, τους εκβιάζουν και τους εμποδίζουν να συνεργαστούν μαζί μας, ακόμη και στον οικονομικό τομέα εμποδίζοντας έτσι την πρόοδό τους. Δεν τους επιτρέψανε να έχουν συναλλαγές μαζί μας ή να μας βοηθήσουν να αναπτύξουμε τουρισμό δεν ήταν δικά μας θύματα αλλά δικά τους. Κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί ότι στην Κύπρο υπάρχει δημοκρατία και μάλιστα καλή δημοκρατία. Οι τούρκοι στις εφημερίδες τους μπορούσαν μεν να βρίζουν και να με προσβάλλουν όσο ήθελαν. Μπορούσαν να με επισκέπτονται στο αρχιεπισκοπικό μέγαρο όποτε ήθελαν. Το κακό είναι ότι αναγκάζονταν να το κάνουν κρυφά χωρίς να το ξέρουν οι αρχηγοί τους. Δεν τους στέρησα τίποτε. Απλώς παραπονέθηκα γι' αυτά τα προνόμια γιατί τα χρησιμοποιούσαν μόνο για να εμποδίζουν την λειτουργία του κράτους»*. (Οριάννα Φυλλάτσι, Συζήτηση με την Ιστορία, Αθήνα 1976).

Πάντως η ηγεσία των Τουρκοκυπρίων και η ίδια η Τουρκία κατόρθωσαν έστω και με ανορθόδοξες μεθόδους να τους κρατήσουν υπάκουους και συσπειρωμένους καθ' όλη τη δεκαετία μέχρι το 1974 οπότε τα πράγματα άλλαζαν εντελώς.

Οι Τουρκοκύπριοι μετά το 1974

Το πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου 1974 ακολούθησε η στρατιωτική εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο, που άρχισε στις 20 του ίδιου μήνα. Με τις προσελεύσεις του σε 2 φάσεις (τον Ιούλη και τον Αύγουστο του 1974) ο τουρκικός στρατός κατέλαβε ολόκληρο το βόρειο τμήμα της Κύπρου που αντιπροσωπεύει περίπου το 37% του συνόλου της έκτασης του νησιού.

Εξαιτίας της τουρκικής εισβολής και κατοχής μεγάλος αριθμός Ελληνοκυπρίων προσφυγοποιήθηκε ενώ πολλοί άλλοι παρέμειναν εγκλωβισμένοι ή συνελήφθησαν αιχμάλωτοι. Εκ των Τουρκοκυπρίων ένας ικανός αριθμός (περίπου 40,000) κατοικούσαν στις περιοχές της Κύπρου που δεν είχαν καταληφθεί. Μετά την εισβολή της Κύπρου η Τουρκία απαίτησε και πέτυχε την μεταφορά όλων των Τουρκοκυπρίων της Λάρνακας, της Λεμεσού και της Πάφου καθώς και των τουρκοκυπριακών ή μεικτών χωριών των αντίστοιχων επαρχιών και μερικών χωριών της επαρχίας Λευκωσίας εξαναγκάστηκαν από την ηγεσία τους και από την άγκυρα να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και τις περιουσίες τους.

Ατέλειωτες φάλαγγες λεωφορείων και φορτηγών αυτοκινήτων μετέφεραν τους ανθρώπους αυτούς (άντρες, γυναίκες, γέρους, παιδιά) και όσα από τα υπάρχοντά τους μπορούσαν να μεταφερθούν από τις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου στις κατεχόμενες. Ταυτόχρονα οι Τούρκοι ανάγκασαν με εκβιασμούς και απειλές τους περισσότερους από τους Ελληνοκύπριους εγκλωβισμένους να προσφυγοποιηθούν κι αυτοί στις ελεύθερες περιοχές. Μέχρι το τέλος του 1975 μόνο ένας μικρός αριθμός Ελληνοκυπρίων παρέμεινε μόνο στην Καρπασία.

Οι Τουρκοκύπριοι που μεταφέρθηκαν στις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου εγκαταστάθηκαν στα σπίτια των Ελληνοκυπρίων στις πόλεις και τα χωριά και έκτοτε εκμεταλλεύονται κι όλες τις ελληνοκυπριακές περιουσίες (ξενοδοχεία, καταστήματα, εργοστάσια, εργαστήρια, περιβόλια, φυτείες κλπ).

Μόνο στη νέα πόλη της Αμμοχώστου δεν εγκαταστάθηκαν κάτοικοι κι η πόλη αυτή παραμένει έκτοτε άδεια, έρημη και μισοερειπωμένη. Εξάλλου σε πολλά εγκαταλειμμένα τουρκοκυπριακά σπίτια των ελευθέρων περιοχών και ιδίως στις πόλεις Λάρνακα, Λεμεσό και Πάφο και στα μεγαλύτερα χωριά εγκαταστάθηκαν Ελληνοκύπριοι πρόσφυγες. Αλλά τουρκοκυπριακά χωριά παραμένουν άδεια κι εγκαταλελειμμένα κι ερειπώθηκαν.

Ουσιαστικά επρόκειτο για βίαιη μετακίνηση και ανταλλαγή πληθυσμών. Κι αυτή η πράξη αποτελεί μια από τις πιο συγκλονιστικές αλλά και καθοριστικές πτυχές του Κυπριακού ζητήματος. Για πρώτη φορά το 1571 οι Έλληνες της Κύπρου βρίσκονταν εντελώς αποκομμένοι από τους Τούρκους (κι από αυτούς που θεωρήθηκαν ως Τούρκοι) χωρίς καμία επαφή μεταξύ τους. Και τούτο εξακολούθησε να ισχύει μέχρι το 1990. Τα προβλήματα της συμβίωσης αλλά και οι στενές σχέσεις, οι συνεργασίες, οι φιλίες και οι αλληλεπιδράσεις σταμάτησαν εντελώς. Κι αυτό ήταν κάτι σημαντικό για τα μακροπρόθεσμα σχέδια της Άγκυρας.

Η Τουρκία φοβόταν πάντοτε πως αν τα πράγματα αφήνονταν μόνα τους στην Κύπρο, αργά ή γρήγορα η ελληνική πλειοψηφία του νησιού θα αφομοίωνε την τουρκική μειοψηφία. Υπήρχαν προς τούτο οι προϋποθέσεις (όπως ελληνική καταγωγή πολλών Τουρκοκυπρίων, η οικονομική και η εμπορική έμφυτη ικανότητα των Ελληνοκυπρίων, η πολύ δυσμενής για τους Τούρκους αναλογία του 80% προς 18% κλπ). Γι' αυτό το λόγο κυρίως οι Τουρκοκύπριοι υπέφεραν για χρόνια εξαναγκασμένοι και απομονωμένοι και να αρνούνται τη συνεργασία με τους Ελληνοκύπριους. Και γι' αυτό κυρίως το λόγο η 'λύση' την οποία μπόρεσε να υλοποιήσει τελικά με την χρήση των όπλων η Τουρκία, ήταν ο πλήρης διαχωρισμός του Τουρκικού στοιχείου της Κύπρου από το ελληνικό.

Υπό τις νέες συνθήκες όμως πολλοί Τουρκοκύπριοι δεν ήταν καθόλου ικανοποιημένοι και αρκετοί απ' αυτούς εγκατέλειψαν την Κύπρο μεταναστεύοντας στην Αγγλία, στις ΗΠΑ, στην Γερμανία, Αυστραλία και αλλού. Ακόμη και μετά το 1975 δηλαδή ακόμη και μετά τον βίαιο διαχωρισμό η Τουρκία εξακολουθούσε να μην εμπιστεύεται τους Τουρκοκύπριους ιδίως στις σχέσεις τους με τους Ελληνοκύπριους.

Έτσι προχώρησε με μια σειρά μέτρων που σκοπό είχαν την πλήρη τουρκοποίηση όλων των Τουρκοκυπρίων και ταυτόχρονα ολοκλήρου του κατεχόμενου τμήματος της Κύπρου. Σαν τέτοια μέτρα που εξακολούθησαν μέχρι το 1990 αναφέρουμε.

- α. απαγόρευση ακόμη και των απλών κοινωνικών επαφών των Τουρκοκυπρίων με τους Ελληνοκύπριους και αυστηρή εφαρμογή του πλήρους διαχωρισμού.
- β. Εντατική καλλιέργεια του μίσους προς τους Έλληνες.
- γ. Εντατική προπαγάνδα και υπερτονισμός της τουρκικής φυλετικής ιδιότητας.
- δ. Αφαίρεση όλων των ελληνικών χαρακτηριστικών και όλων των ελληνικών επιδράσεων από την Τουρκοκυπριακή κοινότητα.
- ε. Μεταφορά και εγκατάσταση χιλιάδων εποίκων από την Τουρκία στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου και η ανάμειξη τους με τους Τουρκοκύπριους.

Τα πιο πάνω μέτρα εκφράζονται στην πράξη με πολλούς τρόπους, μετατροπή όλων ανεξαιρέτα των ελληνικών ονομασιών και τοπωνυμίων σε τουρκικά, καταστροφή και λεηλασία της ελληνικής και χριστιανικής πολιτιστικής κληρονομιάς αυστηρά κλειστά «σύνορα» και το «προνόμιο» να είναι κανένας Τούρκος λειτουργία (στη Λευκωσία) «Μουσείου βαρβαροτήτων» και προβολή και με άλλους τρόπους των «εγκλημάτων» που διέπραξε η «ελληνική βαρβαρότητα» κατά των Τουρκοκυπρίων και βέβαια καλλιέργεια του τουρκικού φανατισμού και του μίσους στα σχολεία κλπ. Εξάλλου η εγκατάσταση στις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου πολλών εποίκων από την Τουρκία (αριθμός που ξεπέρασε τις 65.000 το 1989) είναι πολύ σοβαρή ενέργεια που δημιούργησε αξεπέραστα προβλήματα και στους ίδιους τους Τουρκοκύπριους και δειλά καταγγέλλεται κι από προοδευτικούς Τουρκοκύπριους ηγέτες.

Ασφαλώς θα υπάρξουν συνεχείς και σημαντικοί επηρεασμοί της τουρκοκυπριακής μάζας και με την πάροδο του χρόνου θα πληθαίνουν οι μερικές οικογένειες που θα δημιουργούνται μέχρι ντόπιοι Τουρκοκύπριοι θα εκτουρκισθούν πλήρως. Εξάλλου οι οποιοδήποτε έξωθεν επηρεασμοί των Τουρκοκυπρίων προέρχονται από ή μέσω της ίδιας της Τουρκίας από την οποία τώρα εξαρτώνται απόλυτα.

Ένα άλλο σημείο στο οποίο πέτυχε σε αρκετά μεγάλο βαθμό η Τουρκική προπαγάνδα ήταν το σχετικό προς το Τουρκοκυπριακό κράτος που ιδρύθηκε στα κατεχόμενα κυπριακά εδάφη. Ο συγγραφέας του παρόντος άρθρου εισήλθε στις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου το Νοέμβριο του 1989 και μεταξύ άλλων συνομίλησε με πολλούς Τουρκοκύπριους (ιδίως περισσότερο ηλικιωμένους, στην ελληνική γλώσσα). Εντύπωση του ήταν ότι πολλοί Τουρκοκύπριοι αισθάνονται τώρα ασφάλεια αλλά κυρίως περηφάνια διότι μετά από αγώνες και θυσίες πολλών χρόνων κατόρθωσαν να ιδρύσουν το δικό τους κράτος. Η ασφάλεια και η υπερηφάνεια για τη δικαίωση των αγώνων τους είναι ασφαλώς επιτυχίες της τουρκικής προπαγάνδας που συνεχίζεται εντατικά για πολλά χρόνια.

Με ανακήρυξη των κατεχόμενων εδαφών της Κύπρου σε «ανεξάρτητο τουρκοκυπριακό κράτος» ήταν άλλη μια τουρκική ενέργεια προς την κατεύθυνση του πλήρους όσο και του μόνιμου διαχωρισμούς δηλαδή της διχοτόμησης της Κύπρου. Το «κράτος» αυτό αναγνώρισε βέβαια μόνο η Τουρκία και καμία άλλη χώρα επίσημα. Ωστόσο λειτουργεί με τους δικούς του «νόμους» με την δική του «κυβέρνησης» και βουλή με τα δικά του δικαστήρια και γενικά όλες τις στοιχειώδεις και κρατικές υπηρεσίες.

Οι Τούρκοι και Εμείς οι Έλληνες

(Κωνσταντίνου Ε. Νούσκα, Εκδόσεις Ορ. Χρυσ. Αδελφότητα «Λύδια»)

Η Πολιτική του Ν.Α.Τ.Ο και της Ε.Ο.Κ.

Η πολιτική του ΝΑΤΟ και της ΕΟΚ στο κυπριακό πρόβλημα στοχεύει στην εξεύρεση κάποιας δίκαιης λύσεως που κοινοποιεί όλους τους ενδιαφερομένους. Επιθυμούν επίσης την εξομάλυνση των διαφορών Ελλάδας-Τουρκίας και την ειρηνική συνεργασία των δύο χωρών.

Η Πολιτική των Τουρκοκυπρίων – Ελληνοκυπρίων

Από τότε που δημιουργήθηκε το Κυπριακό οι Τουρκοκύπριοι ακολουθούν πιστά τις εντολές της Άγκυρας παρά την ύπαρξη και ορισμένων αντιρρήσεων από μικρή μερίδα Τουρκοκυπρίων.

Ο εκπρόσωπος των Τουρκοκυπρίων Ντεκτάς χειρίζεται τα ζητήματα της τουρκοκυπριακής μειονότητας από θέση ισχύος αφού υπάρχουν σήμερα στην Κύπρο 24.000 άνδρες του τουρκικού στρατού σύμφωνα με την επιθυμία της Άγκυρας.

Από την άλλη πλευρά οι υπεύθυνοι του κυπριακού ελληνισμού επιθυμούν μια δίκαιη λύση του κυπριακού, μέσα στα πλαίσια του Ο.Η.Ε. με βάση το ενιαίο ανεξάρτητο, αδέσμευτο και αποστρατικοποιημένο κυπριακό κράτος.

Οι εκάστοτε κυπριακές κυβερνήσεις τήρησαν στο κυπριακό μετριοπαθή πολιτική ενίοτε ιδιόρρυθμη και πολλές φορές ασυντόνιστη με την γραμμή των Αθηνών. Αρκετοί οπαδοί κομμάτων επηρεάζονται σημαντικά από το κόμμα τους χωρίς να έχουν προσωπική βούληση. Αυτοί είναι οι σπουδαιότεροι σταθεροί παράγοντες που επηρεάζουν την εξέλιξη των ελληνοτουρκικών σχέσεων και ιδιαίτερα το Κυπριακό και που ορισμένοι απ' αυτούς μπορεί να διαφοροποιήσουν από διεθνή γεγονότα και συγκυρίες.

Είναι γεγονός ότι όλοι οι ενδιαφερόμενοι συμπεριλαμβανομένων των Τούρκων και των Τουρκοκυπρίων έστω επιφανειακά, επιθυμούν να υπάρξει μια δίκαιη λύση στο Κυπριακό που αποτελεί ένα από τα σοβαρότερα διεθνή προβλήματα.

Πιθανές εξελίξεις

Ενιαία – Ανεξάρτητη Κυπριακή Δημοκρατία

Αυτός ο τρόπος διακυβέρνησης της Κύπρου είχε σαν βάση την συμφωνία Κυπριανού-Ντεκτάς που έγινε πριν από το 1980 στην οποία περιλαμβάνεται η συμφωνία Μακαρίου-Ντεκτάς καθώς και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών.

Σύμφωνα με το περιεχόμενο των συμφωνηθέντων θα εξασφαλιζόταν στην Κύπρο η πραγματική ελευθερία, η εδαφική ακεραιότητα, το αδέσμευτο του κυπριακού κράτους, και ο απόλυτος σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών όλων των πολιτών. Βασική προϋπόθεση του τρόπου αυτού διακυβέρνησης ήταν η αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων από την Κύπρο και ο επαναπατρισμός των προσφύγων.

Οι Τούρκοι όμως αντέδρασαν στην αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων, ισχυριζόμενοι ότι ο τουρκικός στρατός παρέχει ασφάλεια στους Τουρκοκύπριους από τους «εξτρεμιστές» της Ε.Ο.Κ.Α. Γ' που ήταν δυνατό να εξαφανισθούν με την συμφωνία. Το είδος αυτό της συμφωνίας διακυβέρνησης είχε πολλά πλεονεκτήματα για τις δύο κοινότητες και υποστηρίχθηκε σχεδόν από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη πλην των Τούρκων. Βασικές δυσκολίες στην εφαρμογή του τύπου της ενιαίας αδέσμευτης, ανεξάρτητης και αποστρατικοποιημένης Κύπρου είναι:

- ◆ Η παρουσία στην Βόρεια Κύπρο 24.000 ανδρών του τουρκικού στρατού.
- ◆ Η παρουσία άλλων ξένων στρατιωτικών δυνάμεων.
- ◆ Ο επαναπατρισμός 200.000 Ελληνοκυπρίων προσφύγων.
- ◆ Η συγκέντρωση όλων των Τουρκοκυπρίων στην Βόρεια Κύπρο.
- ◆ Η άφιξη στην Κύπρο νέων κατοίκων από την Τουρκία.
- ◆ Η ανακήρυξη από τον Ντεκτάς του ψευδοκράτους των Τουρκοκυπρίων.
- ◆ Η υιοθέτηση της Μορφής αυτής διακυβέρνησης της Κύπρου πρέπει να θεωρηθεί απίθανη.
- ◆ Ομόσπονδη Κυπριακή Δημοκρατία

Ο τρόπος αυτός διακυβέρνησης της Κύπρου προτάθηκε από το 1984 από τον τότε Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Κυπριανού στο Γενικό Γραμματέα του Ο.Η.Ε. Ξαβιέ ντε Γκουεγιάρ με την συνεργασία του οποίου πήρε την τελική του μορφή.

Οι προτάσεις αυτές διαβιβάστηκαν από το Γενικό Γραμματέα του Ο.Η.Ε. στους Τουρκοκύπριους οι οποίοι όμως το απέρριψαν. Τον Ιανουάριο του 1985 αναλαμβάνεται νέα πρωτοβουλία για να δοθεί κάποια λύση μέσα στα πλαίσια της Ομοσπονδιακής Κυπριακής Δημοκρατίας αλλά σε λίγο αυτή ανατρέπεται από την αδιαλλαξία των Τούρκων.

Τον Μάρτιο του 1986 ο Γενικός Γραμματέας του Ο.Η.Ε. Ξαβιέ ντε Γκουεγιάρ συνέταξε νέο σχέδιο για την επίλυση του Κυπριακού με πολλά αρνητικά σημεία σε βάρος των Ελληνοκυπρίων. Το σχέδιο αυτό προέβλεπε σε γενικές γραμμές τα ακόλουθα:

- Πολίτευμα: Ομόσπονδη Δημοκρατία με τις ιδιότητες της Διεθνούς προσωπικότητας που θα ασκούνται από ομόσπονδη κυβέρνηση.
- Επίσημες γλώσσες η ελληνική, η τουρκική και όταν χρειάζεται η αγγλική.
- Η Δημοκρατία θα έχει ουδέτερη σημαία και ουδέτερο ύμνο.
- Διακυβέρνηση: Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση θα διατηρήσει τις εξωτερικές υποθέσεις την οικονομία, τις νομισματικές και τις τραπεζικές υποθέσεις, ταχυδρομεία και τηλεπικοινωνίες, διεθνείς μεταφορές, φυσικούς πόρους, υγεία, δικαιοσύνη και διορισμό ομοσπονδιακών αξιωματούχων. Οι υπόλοιπες εξουσίες θα ανήκουν στις επαρχίες ή ομόσπονδες πολιτείες.
- Νομοθετική Εξουσία: Θα αποτελείται από δύο σώματα. Την κάτω βουλή με αντιπροσώπευση των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων και την Άνω Βουλή με αντιπροσώπευση 50 ελληνοκυπρίων και 50 Τουρκοκυπρίων.
- Σύστημα: Θα έχει προεδρικό σύστημα με Ελληνοκύπριο πρόεδρο και Τουρκοκύπριο που θα έχουν από κοινού ή χωριστά το δικαίωμα του «βέτο» σε οποιαδήποτε απόφαση ή νόμο του νομοθετικού Σώματος ή του Υπουργικού Συμβουλίου.

- Το Υπουργικό Συμβούλιο θα αποτελείται 7 προς 3 αλλά «τα μέρη συμφωνούν να συζητήσουν ότι ο Υπουργός των εξωτερικών θα είναι Τουρκοκύπριος», ακόμη:
Το Υπουργικό Συμβούλιο θα παίρνει αποφάσεις σε απλή πλειοψηφία, αυτή περιλαμβάνεται και ένας Τουρκοκύπριος Υπουργός.
- Εδαφική Κτήση: Η τουρκοκυπριακή πλευρά θα κρατήσει το 29% του Κυπριακού εδάφους. Όσο για την περιοχή της Αμμοχώστου και 6 ακόμη πρόσθετων περιοχών όπως έχουν οριοθετήσει στον Τουρκοκυπριακό χάρτη της 5^{ης} Αυγούστου 1981 αυτές θα τεθούν υπό μεταβατική διοίκηση των Ηνωμένων Εθνών για μελλοντική επανεγκατάσταση που θα καθορισθεί στο μέλλον.
- Ξένα στρατεύματα: Σ' αυτό το κεφάλαιο που περιγράφεται με τον γενικό αυτό όρο και περιλαμβάνονται τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής προβλέπεται να συμφωνήσει χρονοδιάγραμμα 'για την αποχώρηση των μη κυπριακών στρατευμάτων και στοιχείων καθώς και κατάλληλες συνθήκες θα επιδιωχθούν και από τις δύο πλευρές για την άρση της στρατιωτικής αντιπαράθεσης». Ακόμη και οι δύο πλευρές κατά το σχέδιο θα αναλάβουν να συζητήσουν τα θέματα αυτά με καλή πίστη και να μελετήσουν τις ανησυχίες και της μιας και της άλλης πλευράς πάνω σ' αυτά.
- Ομόσπονδη Διζωνική Κυπριακή Δημοκρατία

Ο τρόπος αυτός διακυβέρνησης της Κύπρου είχε περιληφθεί σε παλαιότερες προτάσεις των Τουρκοκυπρίων για συμφωνία και είναι μέσα στις βασικές επιδιώξεις της τουρκικής πολιτικής. Σύμφωνα με την Διζωνική μορφή του κυπριακού κράτους, θα υπάρχουν δύο ζώνες μέσα στο Κυπριακό κράτος, που στην μια θα κατοικούν οι Τουρκοκύπριοι και στην άλλη Ελληνοκύπριοι.

Η ανακήρυξη στις 15 Νοεμβρίου 1983 από τον Ντεκτάς του ψευδοκράτους των Τουρκοκυπρίων ενισχύουν την άποψη μας ότι η Τουρκία θα επιδιώξει την λύση αυτή. Η λύση αυτή βέβαια είναι αντίθετη με τις αποφάσεις του ΟΗΕ και με τις θέσεις όλων των ενδιαφερομένων μερών.

Με την λύση αυτή δεν επισημοποιείται μόνο η διχοτόμηση αλλά εξασφαλίζεται για την Τουρκία στην μια ζώνη κυριαρχία και στην άλλη συγκυριαρχία που θα έχει σαν συνέπεια την συνέχιση των προστριβών μεταξύ των δύο κοινοτήτων και την συρρίκνωση του ελληνισμού της Κύπρου.

Η υιοθέτηση της μορφής αυτής διακυβέρνησης της Κύπρου μπορεί να γίνει κάτω από την πίεση τετελεσμένων γεγονότων.

(Τούρκοι και Εμείς οι Έλληνες, Κωνσταντίνου Νούσκα)

(Τούρκικος Εκσυγχρονισμός, Σία Αναγνωστοπούλου Α έκδοση Μάρτιος 2004)

Σταδιακή αλλαγή στις σχέσεις τους με τους Ελληνοκύπριους

Γενικά

Την περίοδο όπου υπήρχε ένταση στη μεγαλόνησο, λόγω του απελευθερωτικού αγώνα, παράλληλα παρουσιάστηκε ακόμη ένα σημαντικό πρόβλημα. Κάθοδος των Τουρκοκυπρίων. Η Κάθοδος αυτή δημιούργησε μεγάλα προβλήματα στους Ελληνοκυπρίους αφού οι Τουρκοκύπριοι με την κάθοδο τους ενεργούσαν σαν εχθρική δύναμη προς την Ένωση και την απελευθέρωση της Κύπρου.

Οι Τουρκοκύπριοι σταθερά κυμαίνονταν κοντά στο 1/5 του πληθυσμού του νησιού. Παραλή τη σύνθεση του νησιού, δεν υπήρχαν μέχρι στιγμής διαφωνίες. Ο κάθε Κύπριος πολίτης μπορούσε να ανήκει στην εθνικότητα που αυτός ήθελε. Οι Τουρκοκύπριοι αποτελούσαν μια ξεχωριστή κοινότητα από τους Ελληνοκύπριους. Είχαν τις ιδιαιτερότητες τους σαν κοινότητα αναφορικά με τη θρησκεία τους, τη γλώσσα τους και την εθνικότητα τους. Την αντίθεση τους για την ένωση την εκδήλωναν από πολύ παλαιά, αλλά μέχρι και τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο η άρνηση τους ήταν χλιαρή και πλατωνική.

Αναφορικά με την οργάνωση τους, πάντοτε υστερούσαν σε σχέση με την οργάνωση την Ελληνοκυπριακής Κοινότητας. Η κατάσταση αυτή άλλαξε ιδιαίτερα μετά το Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο πριν ακόμη οι Ελληνοκύπριοι ζητούσαν την ένωση με την Ελλάδα αφού άλλωστε και η Ελλάδα βρισκόταν σε εμφύλιο πόλεμο.

Αρχικά η Τουρκοκυπριακή κοινότητα δημιούργησαν την ΚΑΤΑΚ, σύνδεσμος τουρκικής μειοψηφίας της νήσου Κύπρου, ενώ στη συνέχεια μετονομάστηκε σε ΚΜΤΜΡ, λαϊκό κόμμα Τουρκοκυπρίων. Κατόπιν ιδρύθηκε η οργάνωση με ονομασία “ Η Κύπρος είναι Τουρκική ”, όπου η έδρα της βρισκόταν στη Άγκυρα.

Στο διάστημα όπου οργανώνονταν οι Τουρκοκύπριοι, οι οργανώσεις αυτές αποκτούσαν όλο και περισσότερη ισχύ και παράλληλα οι Τουρκοκύπριοι γίνονταν όλο και πιο φανατικοί. Για την στροφή των Τουρκοκυπρίων από την απάθεια και την αποδιοργάνωση στην πλήρη οργάνωση και στον πολιτικό φανατισμό, υπεύθυνη ήταν αποκλειστικά η Τουρκία που στράφηκε με την εξωτερική της πολιτική προς την Κύπρο.

Η Τουρκία που άλλοτε αδιαφορούσε πλήρως για τους Τουρκοκύπριους, τώρα προσπαθεί να τους υποβάλει έλεγχο για να επιτελέσει τον συγκεκριμένο της σκοπό. Προσπαθούσε να καλλιεργήσει στη Τουρκία αλλά και στην Κύπρο, την επεκτατική της πολιτική, την Μεγάλη Ιδέα, με όργανα τους Τουρκοκύπριους.

Στις 3 Οκτωβρίου το 1948, οι Κύπριοι πραγματοποιούσαν συλλαλητήριο για το νέα κύκλο του απελευθερωτικού αγώνα και για το λόγο αυτό στις 8 Νοεμβρίου οι Τουρκοκύπριοι, κατευθυνόμενοι από την Άγκυρα, πραγματοποίησαν αντί-συλλαλητήριο.

Οι Τουρκοκύπριοι υποστήριζαν ότι οι Ελληνοκύπριοι με τη ένωση την οποία επιζητούσαν με την Ελλάδα και την Ανεξαρτησία τους, θα είχαν σαν συνέπεια τον αφανισμό της τουρκικής μειονότητας. Τα παραπάνω στάλισαν σε ψήφισμα από τους Τούρκους της Κύπρου, στον πρωθυπουργό της Τουρκίας και όχι στην Αγγλία. Το γεγονός αυτό βοηθά να καταλάβουμε την επέμβαση της Τουρκίας στο νησί. Οι Τουρκοκύπριοι δημοσιογράφοι όπως ο Γυαλμάν της "Βαταν", ο Τουχάτ Μπαμπά της "Τσαβαρ", ο Εσμέρ της "Χαλκσί", είχαν αρχίσει σε άρθρα να γράφουν ότι η κηδεμονία της Κύπρου είτε θα μείνει στην Αγγλία είτε θα άποδοι στην Τουρκία. Οποσδήποτε δε θα πραγματοποιηθεί η ένωση με την Ελλάδα. Σταδιακά και γοργά, διαμόρφωσαν και την κοινή γνώμη με βάση το παραπάνω σύνθημα.

Παρόλα αυτά στις 15/1/1950, σε ψήφισμα από την Εθναρχία της Κύπρου, από τους 224.757 πολίτες που πήραν μέρος οι 215.108 πολίτες ψήφισαν ότι θέλουν ένωση με τη μητέρα πατρίδα, την Ελλάδα. Σε όλη αυτή την περίοδο οι Αγγλία και η Αμερική πίεζαν ιδιαίτερα την επίσημη Ελλάδα.

Στις 20 Αυγούστου το 1954, ο απόστρατός συνταγματάρχης κυπριακής καταγωγής Γ.Γρίβας, αναχώρησε κρυφά από την Ελλάδα για την Κύπρο με σκοπό να άρχισε την προπαρασκευή του ένοπλου αγώνα. Σε αυτή την ενέργεια η Τουρκία δεν έμεινε άπρακτη. Ο υπουργός εξωτερικών Γκιουννές, δικαιολόγησε την απόβαση, στις 15 Ιουλίου και 14 Αυγούστου, προφασιζόμενος να γίνει αποκατάσταση στις συνταγματικής νομιμότητας στο νησί . επίσης υποστήριξε πως σκοπός του Τουρκικού στρατού, ήταν η εξασφάλιση της ασφάλειας των Τουρκοκύπριων.

Οι σχέσεις μεταξύ των κατοίκων του νησιού, όλο και χειροτέρευαν. Η Τουρκία έστελνα συνεχώς όλο και περισσότερες δυνάμεις στη Κύπρο. Στις 13 Αυγούστου ο υπουργός εξωτερικών, Γκιουννές, διατύπωσε στο προσωρινό πρόεδρο κ. Γλαύκο Κληρίδη, τις νέες τουρκικές εδαφικές αξιώσεις. Λίγες ώρες αργότερα, στις 15 Αυγούστου, ο Τουρκικός στρατός,πραγματοποιούσε τη Δεύτερη Εισβολή με την ονομασία "ΑΤΤΙΛΑΣ 2", κατά την οποία τα Τουρκικά στρατεύματα κατέλαβαν το 40% του νησιού.

Μέσα σε όλα τα παραπάνω γεγονότα διαφαίνεται το πως και το γιατί μετατράπηκαν οι καλές σχέσεις συμβίωσης την Ελληνοκυπριακής και της Τουρκοκυπριακής κοινότητας, σε σχέσεις πολέμου. Η εξωτερική πολιτική της Τουρκίας έσπερε στις δύο κοινότητες τη διχόνοια με αποτέλεσμα να ακολουθήσουν αιματοχυσίες και απώλειες. Ο απλός κόσμος δε μπορούσε να φανταστεί το μέγεθος που θα μπορούσαν να πάρουν οι εχθροπραξίες και την καταστροφή , τον πόνο που θα ακολουθούσε για αυτό και εξαπατήθηκε από τους δυνατούς. («Ελλάδα – Τουρκία – Κύπρος» ,Σόλωνος Γρηγοριάδης 1830-1979)

Αντιδράσεις Τουρκοκυπρίων

Αφότου η Κύπρος περιήλθε στα χέρια των Βρεττανών μέχρι την Τουρκική εισβολή του 1974, οι Τουρκοκύπριοι αντιδρούσαν συχνά στις διάφορες ελληνοκυπριακές πρωτοβουλίες και ενέργειες για ένωση.

Μεταπολεμικά οι Τουρκοκύπριοι εκδήλωναν συστηματικά την αντίθεσή τους στο ενδεχόμενο της ένωσης, τόσο προς τη Βρετανική διοίκηση όσο και προς την Τουρκία (με διάφορες διαδηλώσεις Τουρκοκυπρίων φοιτητών, εκκλήσεις στο τουρκικό τύπο κ.ο.κ.). Υποστήριζαν την επιστροφή στην Τουρκία. Στα μέσα της δεκαετίας του 1950 έγινε αντιληπτό το ανέφικτο της προσάρτησης από την Τουρκία γι' αυτό με Βρετανική και Τουρκική υιοθετήθηκε προτροπή που εκδηλώθηκε με πάθος τόσο από τους Ελληνοκύπριους και τους Τουρκοκύπριους ως «τακσιμ και θάνατος».

Στην συνέχεια μετά το «σφετερισμό» κατ' αυτούς – του Κυπριακού κράτους από τους Ελληνοκύπριους το 1964 στις διακοινοτικές (1968-1974) φάνηκε ότι οι Τουρκοκύπριοι ήταν διατεθειμένοι να κάνουν υποχωρήσεις (σ' αυτό που τους προέτρεπε η Τουρκική τότε κυβέρνηση Ντεμιρέλ), ακόμη και να δεχθούν μείωση των δικαιωμάτων που είχαν αποκτήσει με το καθεστώς που ίσχυε το 1960-63.

Από το 1974 οι επιλογές που προσφέρονται στους Τουρκοκύπριους είναι κατά βάση τέσσερις:

- (α) ομοσπονδία χαλαρής μορφής
- (β) ομοσπονδία (επίσημη πρόταση Ντεκτάς το 1998
- (γ) ανεξαρτησία και
- (δ) ενσωμάτωση με την Τουρκία

Έχοντας πικρές μνήμες από την εποχή του 1963-74 (ασφυκτικό οικονομικό εμπάργκο, επιθέσεις από το Γρίβα και την ΕΛΔΥΚ, μάταιες ελπίδες για την σωτήρια τουρκική απόβαση που πραγματοποιήθηκε μέσα σε 10 χρόνια) οι Τουρκοκύπριοι έχουν γαντζώσει από την ανεξαρτησία τους και δεν θέλουν να την εγκαταλείψουν για χάρη του αβέβαιου.

Την επιστροφή στο STATUS QUO ANTE (Συμφωνίες Ζυρίχης – Λονδίνου) τη θεωρούν αδιανόητη αυτοκτονία όπως επίσης ένα καθεστώς το οποίο θα τους περιόριζε σε μειονοτικά μόνο δικαιώματα όπως αυτά των Μουσουλμάνων/ Τούρκων στην Δυτική Θράκη.

Γι' αυτό το λόγο ο Ντεκτάς και οι οπαδοί του θεωρούν ότι το ζήτημα έχει λυθεί στην ουσία προς όφελός τους. Άλλωστε αυτό που τους προτείνεται δεν είναι παρά ένα ελληνοκρατούμενο ομοσπονδιακό κράτος. Οι ίδιοι δεν έχουν να κερδίσουν από μια τέτοια λύση.

Εκτός από αυτό δεν πείθονται από την αποφασιστικότητα των Ελληνοκυπρίων μιας και δεν την θεωρούν γνήσια μεταστροφή από την στάση της περιόδου 1950-74 αλλά προϊόν της στρατιωτικής τους μειονεξίας.

Σε μια ομοσπονδιακή Κύπρο που θα υπήρχε πλήρης εφαρμογή των τριών ελευθεριών (διακίνησης, εγκατάστασης, παρουσίας) που θα ενισχυόταν και με την είσοδο ολόκληρης της Κύπρου ως κράτος της Ε.Ε. θα ήταν δύσκολο να μην καταντήσουν πολίτες 2^{ης} κατηγορίας στο έλεος των οικονομικά πολύ ισχυρότερων Ελληνοκυπρίων.

Εκείνο που αγνοούμε όμως πολλοί είναι ότι σε αντίθεση με τους Ελληνοκύπριους η πλειοψηφία των Γηγενών Τουρκοκυπρίων (αν εξαιρεθούν οι Τούρκοι έποικοι) υποστηρίζουν λύση χαλαρής ομοσπονδίας με την υπόλοιπη Κύπρο και πάντως όχι την ένωση με Τουρκία. Επιπλέον βλέπουν καχύποπτα τον τουρκικό στρατό κατοχής τον οποίο αντιμετωπίζουν σαν αναγκαίο κακό.

Η θέση είμαστε Τούρκοι που ζούμε στην Κύπρο (δηλ. όχι Τουρκοκύπριοι) υπερισχύει λόγω της παρουσίας των Τουρκικών στρατευμάτων και των εποίκων που ψηφίζουν τον Ντεκτάς και το Εθνικό Ενωτικό Κόμμα (UBP) του Eroglu (του διαδόχου του Ντεκτάς). Αντίθετα η αντιπολίτευση αντιτίθεται εδώ και δεκαετίες σ' αυτή την θέση και κατόρθωσε να πλήξει το μεγάλο κύρος του Ντεκτάς ως αδιαφιλονίκητου ηγέτη.

Τα κεντροαριστερά και αριστερά κόμματα δηλ το Κοινοτικό Φιλελεύθερο Κόμμα (του Μουσταφά Akinci με αρχηγό τον Ourduran) το Ρεπουμπλικανικό τουρκικό κόμμα (αντίστοιχο του Α.Κ.Ε.Λ με αρχηγό τον Talat) και το μικρό κόμμα της Νέας Κύπρου (του Durduran) ζητούν ομοσπονδικοποίηση και ένταξη μιας ενωμένης Κύπρου στην Ε.Ε.

Ο Πολιτικός Ηγέτης Akinci (που το 1998 έγινε αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης) το Κυπριακό εμπεριέχει φόβο και ανασφάλεια για τις 2 κοινότητες. Για τους Ελληνοκύπριους πρόκειται για στρατιωτική ανασφάλεια (λόγω της παρουσίας Τουρκικών στρατευμάτων) ενώ για τους Τουρκοκύπριους είναι «οικονομική και πολιτειακή» λόγω της οικονομικής τους υποανάπτυξης, του οικονομικού αποκλεισμού, της μη νομικής τους αναγνώρισης διεθνώς, της μη συμμετοχής σε διεθνή βήματα, της αυθαιρεσίας και της διαφθοράς του Ντεκτάς και ενός μικρού κύκλου οικονομικών παραγόντων, ευνοούμενων του. Από την εστία των Τουρκοκυπρίων το Κυπριακό είναι κατά τον Akinci κυρίως πρόβλημα συλλογικής ταυτότητας.

Η επιμονή της Ελληνοκυπριακής πλευράς να αγνοεί την ταυτότητα των Τουρκοκυπρίων και να τονίζει την ελληνικότητα της Κύπρου δεν βοηθάει στην επίλυση. Επομένως σύμφωνα με τον αρχηγό του Κοινοτικού Φιλελεύθερου κόμματος οι Τουρκοκύπριοι δεν έχουν άλλη λύση από την μητέρα-πατρίδα παρόλο που το ενδιαφέρον της είναι κυρίως ιδιοτελές (απορρέει από λόγους στρατιωτικούς). Οι ίδιοι οι τουρκοκύπριοι δεν θέλουν να γίνουν επαρχία της Τουρκίας αλλά οι Ελληνοκύπριοι τους καταδικάζουν σ' αυτή την λύση αφού δεν τους αφήνουν άλλη επιλογή. Το αποτέλεσμα όλων αυτών υποστηρίζει ο Akinci θα είναι η ελληνοκυπριακή πλευρά να έχει εν τέλει να αντιμετωπίσει μια τουρκική επαρχία κατοικούμενη από Τούρκους ή Τουρκοκύπριους που θεωρούν τον εαυτό τους Τούρκους. (Μανούσου Πλουμίδα)

Η Τουρκία και το Κυπριακό

Η Τουρκία κατέχει δεσπόζουσα θέση όσον αφορά την ελληνοκυπριακή αφήγηση του Κυπριακού ως υπαίτιος για την κατάσταση, στην αρχή με συμπαιγνία με τους Βρετανούς και στην συνέχεια με τις Η.Π.Α. το 1974 με όργανο και πιόνι το Ντεκτάς. Η κυρίαρχη αυτή τοποθέτηση βρίσκει την έκφρασή της στη θέση ότι το Κυπριακό είναι και στην ουσία πάντοτε ήταν θέμα «Εισβολής και κατοχής».

Με την τουρκική εισβολή και κατοχή του βόρειου τμήματος της Κύπρου που άλλαξε ριζικά τα δεδομένα του Κυπριακού η ανώτερη θέση φαίνεται πειστική, που όμως δεν αντιστοιχεί στην πραγματικότητα, όπως διαμορφώθηκε κατά την περίοδο του 1948-1973. Ας δούμε γιατί.

Το έντονο ενδιαφέρον της Τουρκίας για την Κύπρο άργησε να εκδηλώσει. Οι Τούρκοι ωστόσο επέμεναν να πιστεύουν ότι οι Βρετανοί δεν αποχωρούσαν από την Κύπρο και ότι σε κάθε περίπτωση θα υπήρχε στενή επαφή συνεργασίας Άγκυρας – Αθήνας αν δημιουργούνταν νέα δεδομένα στην Κύπρο. Το πρώτο σοκ για την Άγκυρα το οποίο άλλαξε την κατάσταση ήταν η ελληνική προσφυγή στο ΟΗΕ που έδειχνε ότι η Ελλάδα υιοθετούσε πλέον την ελληνοκυπριακή θέση της ένωσης και πίεζε την Βρετανία με την τακτική της διεθνοποίησης του προβλήματος.

Στη συνέχεια η Τουρκία επέμενε στην διατήρηση της Βρετανικής κυριαρχίας ειδάλλως ζητούσε «επιστροφή» στο προηγούμενο κάτοχο της νήσου (δηλ την Τουρκία) με το επιχείρημα ότι με την προσάρτηση της Κύπρου από την Ελλάδα θα βλάπτονταν άμεσα τα εθνικά της συμφέροντα. Ανησυχούσε για την τύχη των Τουρκοκυπρίων στα χέρια των Ελληνοκυπρίων εθνικιστών για την ανατροπή της Ελληνοτουρκικής ισορροπίας της Λωζάνης.

Από τη θέση της διατήρησης της βρετανικής κυριαρχίας, η Τουρκία πέρασε στην διχοτόμηση το 1957-1958 κυρίως ως αντίβαρο στην ένωση και όχι τόσο ως ρεαλιστική επιλογή, αφού οι πληθυσμοί στο νησί ήταν ανάμικτοι.

Λίγο μετά τα γεγονότα της δεκαετίας του 1960 η Τουρκία αντιδρούσε στις πρωτοβουλίες του Μακαρίου του Γρίβα και της Ελλάδας και δεν φαινόταν να έχει σταθερό σχέδιο Λύσης του Κυπριακού. Ήταν μάλλον ελαστική στις θέσεις της κινούμενη μεταξύ επιστροφής, διχοτόμησης και ανεξαρτησίας.

Κατά την περίοδο 1960-63 οι Τουρκοκύπριοι αντιτίθεντο υπό την ηγεσία του Ντεκτάς. Ενδεικτικό της Τουρκικής στάσης είναι ότι τα χρόνια 1959-1963 υπήρξαν εποχή άκρως φιλικών ελληνοτουρκικών σχέσεων και μεγάλης ευημερίας 80.000 Ελλήνων της Πόλης, γεγονός που επιτεύχθηκε παρά την ανατροπή του διδύμου Μεντέρες Ζαρλού, των αρχιτεκτόνων από τουρκικής πλευράς, της ελληνοτουρκικής προσέγγισης της Ζυρίχης – Λονδίνου. (Μανούσου Πλουμίδα, Δημήτριου Κ. Γάντζου, Ταξιάρχου Ε.Λ, Ελληνοτουρκική κρίση, Γιατί δε νικήσαμε 1974 Κύπρος)

Τον Ιανουάριο του 1964 τα πράγματα άλλαξαν ριζικά. Η Άγκυρα αντέδρασε στις επιθέσεις εναντίον των Τουρκοκυπρίων με εκφοβιστικές πτήσεις πάνω από την Κύπρο και αεροπορικούς βομβαρδισμούς μερικών ημερών τον Αύγουστο του 1967 και το Νοέμβριο του 1967.

Το απειλητικό επίθετο θέμα εισβολής έγινε επί της πρωθυπουργίας Ινονού την πρώτη φορά (το καλοκαίρι του 1967) και Ντεμιρέλ τη δεύτερη (Νοέμβριος του 1967) η οποία αποσοβήθηκε χάρη στην παρέμβαση του προέδρου Τζόνσον. Ωστόσο μια προσεκτική εξέταση δείχνει ότι τόσο ο Ινονού όσο και ο Ντεμιρέλ θεωρούσαν την εισβολή πολύ παρακινδυνεύμενη πράξη. Υπενθυμίζεται επίσης ότι ο Ινονού δέχθηκε το Σχέδιο Άτσεσον ως βάση για συζήτηση και είχε τοποθετήσει με σαφήνεια υπέρ μιας ομοσπονδιακής λύσης. Ο Ντεμιρέλ δεν επέμενε καν στην ομοσπονδιακή λύση αφού γνωστός για τον πραγματισμό του ήταν ακόμη πιο εφεκτικός ως πρωθυπουργός και συνιστούσε στους Τουρκοκύπριους μέχρι την ανατροπή του 1971 μετριοπάθεια στις διακοινοτικές συνομιλίες.

Κατά γενική ομολογία η επιστολή Τζόνσον προς Ινονού τον Ιούνιο του 1964 (με την οποία ο Αμερικάνος πρόεδρος προειδοποιούσε ότι αν οι Τούρκοι εισέβαλλαν στην Κύπρο οι ΗΠΑ δεν θα τους έσωζε από τη Σοβιετική Ένωση σε περίπτωση που αυτή επενέβαινε υπέρ του Μακαρίου κάτι που δεν ήταν απίθανο) καθώς και το Σχέδιο Άντερσον δημιούργησαν την εντύπωση στην Τουρκία και την Ελλάδα ότι η ΗΠΑ έκλιναν υπέρ της Αθήνας και της Ένωσης.

Άρχισε τότε να ριζώνει η άποψη ότι η Άγκυρα δεν στηρίζεται στην Ουάσιγκτον όταν θίγονται τα ζωτικά της συμφέροντα και ειδικά ότι αφορά το Κυπριακό και πάντως ότι η χώρα δεν θα ενέδιδε στις αμερικάνικες πιέσεις. Όταν απορρίφθηκε το σχέδιο Άντερσον από τον Μακάριο δεν ερμηνεύθηκε ως προσήλωση στην ανεξαρτησία αλλά ως προσήλωση στην αλώβητη ένωση (αυτός ήταν άλλωστε ο λόγος που απορρίφθηκε το Σχέδιο από τον Αρχιεπίσκοπο).

Οι Τούρκοι λοιπόν συνήγαγαν το συμπέρασμα ότι η ένωση παρέμεινε βασική καταδίωξη της Λευκωσίας και της Αθήνας. Και ομολογουμένως η στάση του Γ. Παπανδρέου καθώς και των κυβερνήσεων των αποστατών άφηνε λίγα περιθώρια για άλλες ερμηνείες. Εκτός αυτού οι Τούρκοι έβλεπαν και το μισητό γι' αυτούς Γρίβα να επιστρέφει κρυφά στην Κύπρο. Το ποτήρι ξεχείλιζε με την αποδοχή της συμβιβαστικής λύσης από τον Μακάριο στις διακοινοτικές συνομιλίες σε μια εποχή που υποτίθεται ότι είχε στραφεί προς την ανεξαρτησία και διαπραγματευτικά ήταν σε ισχυρή θέση και μπορούσε να δείξει κάποια γενναιοδωρία προς τους Τουρκοκύπριους.

Μετά το πραξικόπημα του 1971 ο Τουρκικός στρατός έγινε πάλι κυρίαρχος του παιχνιδιού. Πρωθυπουργός του 1973 έγινε ο Μπουλέτ Ετζεβίτ που επιδίωκε ανεξάρτητη τουρκική πολιτική χωρίς δεσμεύσεις από τις Η.Π.Α. ή το ΝΑΤΟ. Για τον Ετζεβίτ η μόνη δυνατή λύση ήταν η ομοσπονδιακή και τίποτα λιγότερο. Με τη χουντική επέμβαση – πραξικόπημα στην Κύπρο η Τουρκία θεώρησε ότι είχε εμφανισθεί η χρυσή ευκαιρία για τη ριζική «επίλυση» του Κυπριακού με τετελεσμένα δεδομένα ευκαιρία που θα ήταν πολύ απίθανο να παρουσιαστεί ξανά στο μέλλον.

Ο μόνος υποστηρικτής της Ελλάδας οι Η.Π.Α. με αρχιτέκτονα της εξωτερικής πολιτικής τους τον Κίσινγκερ, δεν φαινόταν διατεθειμένες να επέμβουν και να σταματήσουν την απόβαση όπως δεν σταμάτησαν και την Ελληνική (χουντική) στρατιωτική ανατροπή του Μακαρίου. Επιπλέον οι σχέσεις της Τουρκίας είχαν βελτιωθεί αισθητά με την Σοβιετική Ένωση κατόπιν των Τουρκικών Πρωτοβουλιών στις οποίες ανταποκρίθηκε ο Μπρέζνιεφ από το δεύτερο ήμισυ της δεκαετίας του 1960. Το Ελληνικό πραξικόπημα συνιστούσε επέμβαση και μάλιστα ένοπλη στα εξωτερικά της Κύπρου. Επιπλέον η Χούντα ήταν τόσο εγκληματικά ανεύθυνη ώστε διόρισε πρόεδρο της Κύπρου τον περίφημο για τις ωμότητες τους των Τουρκοκυπρίων Νίκο Σαμψών (τον γνωστό ως «Χασάπη της Ομορφιάς»).

Οι Τούρκοι κατάφεραν να εξασφαλίσουν αρχικά το 7% του εδάφους λόγω της απρόσμενα σθεναρής αντίστασης που αντιμετώπιζαν. Αξίζει εδώ να σημειωθεί ότι το πρώτο στάδιο της Τουρκικής στρατιωτικής επέμβασης – απόβασης (ο Αττίλα 1) δεν αντιμετωπίστηκε με διεθνή κατακραυγή όπως αντίθετα συνέβη με την ελληνική επέμβαση κατά του Μακαρίου. Με τον «Αττίλα 2» βέβαια η ζώνη κατοχής επεκτάθηκε πολύ περισσότερο απ' ότι θα μπορούσε να στοιχειοθετήσει ως απαραίτητο για την προστασία των Τουρκοκύπριων και της νομιμότητας στην Κύπρο μια και αυτή είχε αποκατασταθεί τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Κύπρο. Τότε είναι που στράφηκε το κλίμα σε βάρος της Τουρκίας.

Στην συνέχεια ο στρατός κατοχής παρέμεινε παρά τις επανειλημμένες σχετικά αποφάσεις του ΟΗΕ. Η Τουρκία αντιτείνει πάγια ότι ο στρατός της παρέμεινε στην Κύπρο επειδή οι Τουρκοκύπριοι κινδύνευαν από αντίποινα λόγω της εισβολής. (Δημήτριου Κ. Χάνου, Ταξίαρχου Ε.Λ, Γεώργιου Χάντζου)

Στάση της Τουρκίας από το 1974

Η στάση της Τουρκίας ειδικά από το 1974 και έπειτα δεν έχει βοηθήσει στην ανεύρεση βιώσιμης λύσης συγκατοίκησης μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Στην Τουρκία έχει επικρατήσει η άποψη ότι το ζήτημα έχει λήξει με το τετελεσμένο γεγονός του 1974. Η κατάσταση όπως διαμορφώθηκε μπορεί βέβαια να μην είναι απόλυτα ικανοποιητική για την Άγκυρα αφού δεν μπορεί να λύσει το πρόβλημα με την προσάρτηση ενώ η Βόρεια Κύπρος δεν αναγνωρίζεται διεθνώς ως κράτος. Υπάρχει επιπλέον και προφανές κόστος όπως η δυσμενής διεθνή εικόνα της χώρας ως «απροσάρμοστης» σε ένα ακόμη μεγάλο ζήτημα η κατάσταση συνεπάγεται τέλος μεγάλη οικονομική και στρατιωτική επιβάρυνση.

Κλειδί για την εξεύρεση λύσης στο Κυπριακό η οποία να ικανοποιεί και την Τουρκία που άλλως προβάλλει βέτο και μάλιστα είναι σε θέση να το κάνει – είναι ο εντοπισμός των κινήτρων της.

Η εμπλοκή της Τουρκίας στην Κύπρο οφείλεται σε 2 λόγους: Σε απτά ζωτικά συμφέροντα όπως είναι κυρίως η εθνική της ασφάλεια και οι στρατηγικοί λόγοι και σε εθνοτικά κίνητρα δηλ. την προστασία των Τουρκοκυπρίων. Το ένα συμπληρώνει και ενισχύει το άλλο. Ωστόσο ο λόγος αυτός με την βαρύνουσα σημασία είναι τα στρατηγικά συμφέροντα της ασφάλειας της καθώς και το γόητρο της ως μεγάλου κράτους της νοτιοανατολικής Μεσογείου.

Η Τουρκία ενδιαφέρεται και για τους Τουρκοκύπριους και τους θεωρεί «ομογενείς» καθώς και για το παιδάκι – πατρίδα όπως αποκαλεί την Κύπρο. Από το 1974 και έπειτα με τα νέα δεδομένα και την σωτηρία των Τουρκοκυπρίων για μια τουρκική κυβέρνηση θα ήταν αδύνατο να διατηρήσει εξουσία αν φαινόταν ότι τους εγκαταλείπει και τους πουλάει. Αυτό το γεγονός ενισχύει τον Ντεκτάς δίνοντάς του κύρος να συνδιαλέγεται με τους Τούρκους ηγέτες επί ίσοις όροις και να μπορεί ακόμη και να τους εκβιάζει, επισύροντας τη μορφή της ενδοτικότητας (όπως έκαναν ο Μακάριος και ο Γρίβας στην Ελλάδα κατά του 1950 έως το 1967).

Άλλωστε τι συμφέρον έχουν οι Τούρκοι να προβούν σε οποιαδήποτε ενέργεια που να ικανοποιεί τον αντίπαλο, τους Ελληνοκύπριους οι οποίοι πριν από την Τουρκική επέμβαση, όπως τονίζει η Άγκυρα, απειλούσα τους Τουρκοκύπριους και δεν δέχθηκαν ούτε τις υποχωρήσεις τους στις διακοινοτικές, αποδεικνύοντας έτσι έμπρακτα ότι δεν ήταν δυνατή η από κοινού αρμονική συγκατοίκηση μεταξύ των δύο κοινοτήτων.

Αν τα ανωτέρω πλησιάζουν την τουρκική αντίληψη της πραγματικότητας τότε με ορθολογικά κριτήρια, θα μπορούσαν να βρεθούν για την Τουρκία αποδεκτές συμβιβαστικές λύσεις. Αποδεκτές, στο μέτρο που θα κάλυπταν επαρκώς τα στρατηγικά της συμφέροντα και τους φόβους της ως προς την ασφάλειά της και ταυτόχρονα θα προστάτευαν με χαλύβδινες διεθνής εγγυήσεις τους Τουρκοκύπριους ως ισότιμη κοινότητα της νήσου. Αν εξασφαλίζονται αυτές οι προϋποθέσεις η Τουρκία ενδέχεται να μην έχει λόγο να επιμένει στην ανένδοτη στάση της να εμφανίζεται απειλητικά στην Κύπρο. Με μια τέτοια εξέλιξη θα της ήταν πολύ δύσκολο να δικαιολογήσει την συνεχή αδιαλλαξία της διεθνώς και ειδικά απέναντι στις ΗΠΑ και της Ε.Ε. (δηλ των ισχυρών που υπολογίζει). Σε κάθε περίπτωση βέβαια δεν θα ήταν εύκολη υπόθεση να πεισθεί ο Ντεκτάς.

Τα κύρια εμπόδια στην επίλυση

Όπως σε πολλές συγκρούσεις έτσι και στο Κυπριακό η έμφαση δίνεται στις απτές αντικειμενικές δυσκολίες που υπάρχουν και πολύ λιγότερο στις σημαντικές «υποκειμενικές» αιτίες του αδιεξόδου.

Το πλέον προφανές αντικειμενικό εμπόδιο είναι ότι οι επιδιώξεις και οι θέσεις των δύο κυρίως πρωταγωνιστών, των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων ήταν και θα είναι ασυμβίβαστες. Πρόκειται δηλαδή για κλασικό παράδειγμα σύγκρουσης «μηδενικού αθροίσματος» με κερδισμένο και χαμένο μόνο, και όχι με την δυνατότητα ανάδειξης μιας ικανοποιητικής μέσης λύσης ή ακόμη λύσης «Θετικού αθροίσματος» όπου και τα δύο μέρη θα έβγαιναν κερδισμένα.

Ας θυμηθούμε τις ασυμβίβαστες τοποθετήσεις των 2 μερών από την δεκαετία του 1950 μέχρι σήμερα:

- ◆ Ένωση – Τακσιμ (1955-1959)
- ◆ Κράτος ενιαίο και πλειοψηφικό με μειονότητα τους Τουρκοκύπριους Δύο κοινότητες – Δύο λαοί στην Κύπρο με τοπική αυτοδιοίκηση για τους Τουρκοκύπριους (1963-1974).
- ◆ Ομοσπονδία με ισχυρή κυβέρνηση – ιδιαίτερα χαλαρή ομοσπονδία (1974-1990)
- ◆ Ομοσπονδία με ισχυρή κεντρική κυβέρνηση – Συνομοσπονδία (1974 – μέχρι σήμερα)
- ◆ Ένταξη της επίσημης Κύπρου στην Ε.Ε. χωρίς απαραίτητα επίλυση του Κυπριακού – Ενσωμάτωση μερική ή ολική στην Τουρκία του βόρειου τμήματος ή ένταξη ολόκληρης της Κύπρου ταυτόχρονα με την Τουρκία στην Ε.Ε.

Από το 1974 μέχρι σήμερα τα δύσκολα σημεία στα οποία τελματώνουν σταθερά οι συνομιλίες μεταξύ των δύο πλευρών είναι κατά πρώτο λόγο η ισχύς και η δικαιοδοσία της κεντρικής κυβέρνησης δηλαδή αν το κράτος θα είναι ομοσπονδία με ισχυρή κεντρική κυβέρνηση (ελληνοκυπριακή θέση) η χαλαρή ομοσπονδία, σχεδόν συνομοσπονδία (τουρκοκυπριακή θέση).

Δεύτερον: Σε ποια έκταση θα ασκούνται 3 ελευθερίες (διακίνησης, εγκατάστασης, περιουσίας). Οι τουρκοκύπριοι επιμένουν σε δραστικό περιορισμό στην ενάσκηση των δικαιωμάτων αυτών.

Τρίτον: Η επέκταση της ελληνοκυπριακής ζώνης και ειδικά της ένταξης της Αμμοχώστου και της Μόρφου.

Τέταρτον: Η αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων δηλαδή του τουρκικού στρατού (σημειώνεται ότι και ο ελληνικός στρατός στο νησί δεν είναι διόλου ευκαταφρόνητος)

Τέλος ένα ακανθώδες πρόβλημα που μοιραία θα τεθεί αν τα 2 μέρη βρεθούν κοντά σε μια συμφωνία είναι το θέμα των εποίκων. Τα τελευταία 25 χρόνια φαίνεται ότι η υπάρχουσα κατάσταση θεωρείται προτιμότερη από οποιαδήποτε επίλυση με συμβιβαστική λύση παρά την εγγενή της ένταση και τους κινδύνους που εγκυμονεί.

Η θέση αυτή της «ακινήσιας» ήταν ιδιαίτερα έκδηλη στους Ελληνοκύπριους κατά την περίοδο 1963-74 με τους Τουρκοκύπριους να έχουν τεθεί – οικειοθελώς εν μέρει) εκτός του Κυπριακού Κράτους στους γνωστούς φύλακες που δεν ξεπερνούσαν στο σύνολο του 3% του εδάφους της νήσου. Σήμερα υποστηρίζεται από όσους Ελληνοκύπριους είναι με το μέρος τους ή από εκείνους που νομίζουν ότι οι ΗΠΑ και η Ε.Ε. θα τους σώσουν. Άλλοι Ε.Κ. παραμένουν βέβαιοι ανένδοτοι με το επιχείρημα της εισόδου στην Ε.Ε. της Ελληνικής (νότιας) Κύπρου χωρίς το οικονομικό μοίρασμα της «πίτας» με τους Τουρκοκύπριους. Η οικονομική πτυχή της διένεξης είναι ένα σημείο που δεν διευκολύνει την επίλυση και ενισχύει την τουρκοκυπριακή αίσθηση μειονεξίας και αδικία.

Οι Τουρκοκύπριοι παρά την οικονομική τουρκική βοήθεια που τους παρέχεται και την αυτονόμηση τους βρίσκονται σε πολύ πιο δυσμενέστερη οικονομική – κοινωνική κατάσταση σε σχέση με τους Ελληνοκύπριους από ότι το 1960.

Επίσης βασικό εμπόδιο αποτελεί ο Ραούφ Ντεκτάς ο οποίος μέχρι σήμερα έχει κατορθώσει σε πολλές περιπτώσεις να επηρεάσει την Τουρκία περισσότερο απ' ότι η Τουρκία αυτόν. Ο Τουρκοκύπριος πιστεύει ότι τόσο ο λαός του όσο και η ηγεσία του (και βέβαια ο ίδιος) δεν έχουν τίποτα να κερδίσουν από μια επίλυση αντιθέτως μάλιστα αντί για κίνητρα δηλ. έχει αντικίνητρα για οποιαδήποτε μορφή επίλυσης, πλην εκείνης των 2 κρατών. Υπάρχει βέβαια εδώ ένα μείον, που ίσως λειτουργήσει ως «παράθυρο» για την εξερεύνηση λύσης: η μη βιωσιμότητα ενός τουρκοκυπριακού κράτους η σχεδόν βέβαιη πλήρης ενσωμάτωση του ως απλής επαρχίας της Τουρκίας. Ίδου λοιπόν ένας εξίσου μεγάλος ή αν όχι μεγαλύτερος κίνδυνος απώλειας ρόλου για τον Ντεκτάς και τους συνεργάτες του. Ίσως γι' αυτό να πρότεινε το 1998 τη λύση της συνομοσπονδίας.

Μια λύση θα ήταν η ανάληψη της αντιπροεδρίας της Κύπρου από Τουρκοκύπριο με ουσιαστικές αρμοδιότητες σε συνδυασμό ίσως με εναλλαγή στην προεδρία.

Το Κυπριακό όμως έχει και μια άλλη πλευρά όπως η ευρύτερη ελληνοτουρκική διένεξη την εξίσου υποκειμενική διένεξη. Την αντιπαράθεση Ελληνοκυπρίων – Τουρκοκυπρίων (καθώς Ελλήνων και Τούρκων) υπάρχει έντονη αμοιβαία δαιμονοποίησης, φόβος, θυματοποίηση και παντελής έλλειψη εμπιστοσύνης για τον αντίπαλο.

Καίριο ρόλο παίζει εδώ η άρνηση της ταυτότητας του άλλου ειδικά από την πλευρά των Ελληνοκυπρίων προς τους Τουρκοκύπριους. Η ελληνοκυπριακή μη αναγνώριση έχει διάφορες εκφάνσεις. Μια προσπάθεια καταγραφής θα συμπεριλάμβανε:

- Τη μονοπώληση (σφετερισμό ή κατάληψη κατά τους Τουρκοκύπριους) του κυπριακού κράτους από τους ελληνοκύπριους (από το 1963 και έπειτα) και το χαρακτηρισμό της τουρκοκυπριακής διοίκησης ως «παράνομης» και ως «ψευδοκράτους»
- Τη μη αναγνώριση των Τουρκοκυπρίων ως ξεχωριστού λαού αλλά μόλις και μετά δυσκολίας ως «κοινότητας»
- Τη θέση ότι πρόκειται για «μειονότητα» και τίποτα περισσότερο ενώ τα περί «κοινότητας» έχουν επιβληθεί έξωθεν και αποτελούν μια από τις κύριες πηγές του αδιεξόδου
- Το ότι στην ουσία οι Τουρκοκύπριοι είναι πολιτικά ανύπαρκτοι, φερέφωνο της Τουρκία και το ότι δεν πρόκειται καν για Τουρκοκύπριους αλλά για Τούρκους (σε αυτό έχει συμβάλει και ο Ντεκτάς με την έμφαση που δίνει στην τουρκική ταυτότητα των Τουρκοκυπρίων). Χαρακτηριστικό επίσης είναι ότι ως «Κύπριοι» λογίζονται μόνο οι Ελληνοκύπριοι.

Οι λέξεις και οι έννοιες «Κύπριος», «Κύπρος», «Κυπριακά δίκαια» αντιστοιχούν αποκλειστικά στους Ελληνοκύπριους σαν οι Τουρκοκύπριοι να μην υπάρχουν πια ή να μην υπήρξαν ποτέ. Το τελικό αποτέλεσμα για τους Τουρκοκύπριους είναι μια έντονη αίσθηση ανασφάλειας ως προς την συλλογική τους ταυτότητα πράγμα που τους καθιστά ανένδοτους και ευερέθιστους στην παραμικρή νύξη ότι «δεν υπάρχουν» ως ξεχωριστός λαός ή κοινότητα.

Το πρακτικό αποτέλεσμα όλων αυτών είναι ότι ο πραγματικός συνομιλητής θεωρείται η Άγκυρα και όχι οι Τουρκοκύπριοι. Έκφραση αυτής της αντίληψης είναι η γνωστή θέση ότι το ζήτημα θα λυνόταν ως δια μαγείας αν αποχωρούσαν τα τουρκικά στρατεύματα στην Κύπρο. Το πρόβλημα έγκειται στο ότι η Τουρκία «πάντοτε ήθελε να καταλάβει όλη την Κύπρο» θέση η οποία μεταξύ άλλων «ξεπλένει» τους Γριβικούς και την ΕΟΚΑ Β΄ που συνετέλεσαν αποφασιστικά με το ρόλο τους, στο να γίνει εφικτή η τουρκική εισβολή.

Η έμφαση δε στην ελληνικότητα των Ελληνοκυπρίων αντί της κυπριακής τους ταυτότητας (που συμβολικά εμφανίζεται με την ανάρτηση της ελληνικής αντί της κυπριακής σημαίας και με τον ελληνικό εθνικό ύμνο) δεν συμβάλλει στην μείωση των τουρκοκυπριακών φόβων και την άμβλυνση του αισθήματος μειονεξίας που τους διακατέχει έναντι των Ελληνοκυπρίων. Σε ότι αφορά την αίσθηση ανασφάλειας των Ελληνοκυπρίων ο απόλυτος δικαιολογημένος φόβος τους οφείλεται βέβαια στο παράγοντα Τουρκία και κατά πρώτο λόγο στην τραυματική εμπειρία της καταστροφικής εισβολής και στα επακόλουθά της (χιλιάδες πρόσφυγες και άστεγοι, αγνοούμενοι κ.τ.λ.).

Έκτοτε έχουμε μια σειρά επιπλέον παράγοντες την παραμονή των τουρκικών στρατευμάτων κατοχής, τούρκικα στρατιωτικά γυμνάσια και ασκήσεις, τις δραστικές απειλές των Τούρκων (με αποκορύφωση την αντίδραση στην υπόθεση 5-300) και πάνω από όλα το γεγονός ότι η Τουρκία διαθέτει όντως τη στρατιωτική δυνατότητα να καταλάβει όλο το νησί, με περιορισμένες στρατιωτικές αντιδράσεις από την πλευρά της Λευκωσίας και της Αθήνας (ακόμη και το ενιαίο αμυντικό δόγμα).

Για τους Τουρκοκύπριους η στρατιωτική ανασφάλεια συνιστάται στο γεγονός ότι την ασφάλεια τους από το 1974 και έπειτα δεν την οφείλουν στις δικές τους δυνάμεις αλλά σ' έναν εξωγενή παράγοντα την τουρκική παρουσία και τα στρατεύματα «το αναγκαίο κακό» όπως τα χαρακτηρίζει η τουρκοκυπριακή αντιπολίτευση. Η κατάληξη πάντως είναι ότι προτιμούν την Τουρκία. (Μονώσου Πλουμίδα, Γεώργιου Γάντζου, Δημητρίου Κ. Γάντζου Ταξίαρχου Ε.Λ)

Σε Αναζήτηση Οριστικής Λύσης

Οι δύο προφανείς λύσεις είναι:

- (α) κάποια μορφή συμβίωσης των 2 κοινοτήτων που θα κινείται στο πλαίσιο μιας διατονικής διακοινοτικής χαλαρής ομοσπονδίας και
- (β) κάποια μορφή «βελούδινου» χωρισμού με συγκεκριμένους όρους και εχέγγυα προκειμένου τα διεθνή αυτά σύνορα να μην αποβούν τα πλέον εύφλεκτα της Μεσογείου. Όποια συμφωνία θα πρέπει απαραίτητα να αποτελεί προϊόν διαπραγμάτευσης μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, να καλύπτει επαρκώς την ασφάλεια των 2 κοινοτήτων και να συμβάλλει στην διεθνή ειρήνη και ασφάλεια στην ευαίσθητη αυτή περιοχή. Πρόκειται βέβαια για αυτονόητα πράγματα που όμως στην κυπριακή περίπτωση φαίνονται βουνό, μοιάζουν σαν υπέρμετρες απαιτήσεις.

Υπάρχει και η άποψη που υποστηρίζει ότι το Κυπριακό μπορεί να επιλυθεί μόνο αν επιτευχθεί ελληνοτουρκική προσέγγιση ενώ όσο συνεχίζεται η αντιπαλότητα Ελλάδας – Τουρκίας δεν θα υπάρξει φως σ' αυτά. Αν και αναμφισβήτητα μια ελληνοτουρκική προσέγγιση θα βοηθούσε δεν νομίζουμε ότι θα έλυνε αυτόματα το πρόβλημα, όπως φάνηκε και από την εμπειρία της περιόδου 1949-54 καθώς και με την αποτυχία των συνθηκών Ζυρίχης – Λονδίνου με υπαιτιότητα των Ελληνοκυπρίων σε 2 εποχές μάλιστα φιλικών ελληνοτουρκικών σχέσεων. Απαραίτητη είναι η ελεύθερη βούληση των 2 κοινοτήτων που θα κατέληγαν σε συμφωνία. Εξυπακούεται βέβαια η λύση που θα προέκριναν οι 2 κυπριακές κοινότητες θα πρέπει να υποστηρίζεται ειλικρινά και να μην υποσκάπτεται από Ελλάδα ή την Τουρκία.

Όσο αφορά τις λύσεις στα πλαίσια ενός κράτους θα πρέπει και πάλι να μην επιτρέπεται η ένωση ή η διχοτόμηση. Σε παρεμφερείς διενέξεις οι λύσεις στις οποίες κατέληξαν τα 2 μέρη κινήθηκαν από την αυτονομία ως τη χαλαρή ομοσπονδία. Στο πλαίσιο αυτό η πλέον χαλαρή λύση είναι μάλλον η χαλαρή ομοσπονδία και συγκεκριμένα η ασύμμετρη ομοσπονδία τύπου Καναδά.

Αυτό το είδος ομοσπονδίας λειτουργεί με όρους «Εθνοτικά συναινετικής δημοκρατίας» η ασθενέστερη αριθμητικά μειονότητα όχι μόνο προστατεύεται ικανοποιητικά αλλά

διαθέτει επίσης αυξημένη πολιτική αποτελεσματικότητα και συμμετοχή σαφώς περισσότερη απ' ό τι θα αντιστοιχούσε στην αριθμητική της δύναμη προκειμένου να μην αισθάνεται ξένο υπό απειλή σώμα, όποτε θα γινόταν κεντρόφυγη.

Με τέτοιους όρους και με αξιόπιστες διεθνείς εγγυήσεις θα μπορούσε ενδεχομένως να εξευρεθεί λύση η οποία θα ήταν δυνατό να υποστηριχθεί από την πλειοψηφία των Τουρκοκυπρίων με αποτέλεσμα να πεισθεί ο Ντεκτάς καθώς και η Τουρκία. (Μανούσου Πλουμίδα, Η Ελληνοτουρκική κρίση, Ελλάς Τουρκία, ένα πρόβλημα συμβίωσης.)

Μειονότητες

Οι μειονότητες, αναφέρει ο Μανούσος Πλουμίδης: Η ελληνοτουρκική κρίση, αποτελούν ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο και περίπλοκο ζήτημα για τα κράτη, ειδικά στις περιπτώσεις που θέτουν σε αμφισβήτηση την εδαφική ακεραιότητα μιας χώρας ή δεν σέβονται την κυρίαρχη πολιτισμική της ταυτότητα, το πολιτικό και κοινωνικό σύστημα, τον διεθνή της προσανατολισμό. Τα πράγματα γίνονται ακόμη πιο περίπλοκα και οι ανησυχίες είναι ακόμα πιο δικαιολογημένες αν υπάρχει αλυτρωτισμός (πραγματικός ή εικονιζόμενος) από γειτονικό κράτος που στοχεύει στην ενσωμάτωση – ένωση (νομικά δηλαδή της εν λόγω περιοχής στην οποία ζουν ομοεθνείς τους).

Τα ζητήματα των μειονοτήτων στην ελληνοτουρκική αντιπαράθεση αφορούν μειονότητες και μειονοτικά δικαιώματα υπό τη στενή έννοια και όχι μειονότητες ή εθνότητες, όπως θα συνέβαινε, ειδικά σε σχέση με την Τουρκία, αν δεν λάμβανε χώρο ο ελληνοτουρκικός πόλεμος του 1912-1922. Με άλλα λόγια, συνεχίζει ο Μ. Πλουμίδης, δεν έχουμε να κάνουμε με διακρατική διαφορά που χρήζει επίλυσης ή επιλύεται δύσκολα (μεταξύ Ελλάδας – Τουρκίας), αλλά για θέμα τριβής, που κατά καιρούς επιβαρύνει ακόμη περισσότερο το δυσμενές κλίμα μεταξύ των δύο χωρών. Ιστορικά όμως το θέμα της αντιμετώπισης των εκατέρωθεν μειονοτήτων ήταν το πρώτο που απασχόλησε διμερώς τα δύο κράτη μετά την Συνθήκη της Λωζάνης (1923), προϋπήρχε δηλαδή της ελληνοτουρκικής διαφοράς στο Κυπριακό και των διαφορών στο Αιγαίο.

Ένας ακόμη συναφής λόγος για την αντιπάθεια και εχθρότητα έναντι των εκατέρωθεν μειονοτήτων είναι η βαθιά ριζωμένη καχυποψία, καθώς θεωρούνται απειλητικές για την εδαφική ακεραιότητα της χώρας. Η μουσουλμανική (τουρκική) μειονότητα θεωρείται «δούρειος ίππος», «Πέμπτη φάλαγγα», «πράκτορας του εχθρού», εμπροσθοφυλακή και πρόφαση για τον «τουρκικό επεκτατισμό» και για μια στρατιωτική επέμβαση τύπου Κύπρου.

Ελληνικές αντιλήψεις για τους Τούρκους

Δε μπορούμε να πούμε ότι οι Ελληνοκύπριοι είχαν όλοι τις ίδιες απόψεις για τους Τουρκοκύπριους. Αυτό ίσχυε και πριν από την Τουρκική εισβολή αλλά ιδιαίτερα μετά την εισβολή διαμόρφωσαν κάποιες κοινές αντιλήψεις σε αυτό το ζήτημα αφού δέχονται επιρροές από διάφορα κόμματα και από άλλους παράγοντες.

Τα τελευταία χρόνια πριν να γίνει η εισβολή συνεχώς παρουσιάζεται στους Ελληνοκύπριους το πρόβλημα των Ελληνοτουρκικών σχέσεων. Οι Ελληνοκύπριοι αδυνατούσαν να μιλήσουν για κάποιο Τουρκοκύπριο χωρίς να παρουσιάσουν τις απόψεις τους για τις δύο εθνικότητες.

Μετά τον πόλεμο τα πράγματα άλλαξαν και πήραν χειρότερη τροπή. Οι πρόσφυγες αφοσιώθηκαν στις προσωπικές τους εμπειρίες, σε αυτές που άκουσε από γνωστούς και φίλους, από τα ραδιόφωνα και από διάφορες τηλεοπτικές εκπομπές.

Η Κυπριακή κυβέρνηση, προσπαθούσε σε διάφορες αναφορές να ξεχωρίζει τους Τουρκοκύπριους με τους οποίους υπήρχαν απλά κάποιες τοπικές διαφορές σε αντίθεση με την Τουρκία όπου πραγματοποίησε εισβολή στο νησί με στόχο την κατάκτηση εδαφών.

Όπως υποστηρίζουν οι Έλληνες, οι διάκριση αυτή ήταν ουσιώδες μέσα στο πλαίσιο της διπλωματικής εκστρατείας τους. Ο διαμελισμός του νησιού δεν ήταν δίκαιο αλλά ούτε και κάτι που θα μπορούσε να αποφευχθεί για την οποιαδήποτε λύση του Κυπριακού προβλήματος.

Σύμφωνα με αφηγήσεις από το βιβλίο του Peter Loizos, “ Το χρονικό της Κυπριακής Προσφυγιάς ”, θίγονται τα παρακάτω:

Μετά από την εισβολή, κάποιοι από τους πρόσφυγες επέστρεψαν πίσω στις κατεχόμενες περιοχές, να δουν τι απέγιναν τα σπίτια τους και αν θα μπορούσαν και πάλι να ζήσουν στα χωρία τους όπως παλαιά.

Μέσα από τις αναφορές του βιβλίου, τονίζεται η συμπόνια των Ελληνοκυπρίων απέναντι στους Τουρκοκυπρίους. Ένιωθαν λύπη και πόνο για το ξεριζωμό τους.

Εκφράζονται από τους κατοίκους της Κύπρου, Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους, τη δύσκολη κατάσταση που είχαν να αντιμετωπίσουν μετά την Τουρκική Εισβολή και το ξεριζωμό τους από τα σπίτια τους, τον τόπο που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν.

Συγκεκριμένα λέει κάποιος Ελληνοκύπριος πρόσφυγας ...

“ Την ημέρα που εφεύκασι οι Τούρκοι, που τους εσηκώσασι τζιε εφύαν τους , ήρταμεν εμείς να βρούμε κανένα σπίτι. Γιατί είμαστε τρις οικογένειες εις το Στρουμί, δκύο κάμαρεστρίς οικογένειες. Ε πόσο τζιερό να είσαι μέστα πόδκια των παιδικίων σου, τζιαμέ να χουσιν πέντε μωρά; Προτιμήσαμε τζιε μεις να φύουμε, να έρτουμε μέστα κατεχόμενα.

Αλλά υποφέραμε πολύ μαράζι τζιε πολύ κλάμα εκάμαμεν. Τωρά συνήθισα λίγο, αλλά έρκετε μου ώρα που κλαίω πολλά πολλά. Θυμούμαι τζιε λυπούμε τζιε τζήνους (Τουρκοκύπριους), που είχασι τα σπίθκια τους. Εφύαν τους τζιε τζίνους με το ζόρι. Τζιε τζήνοι εν κρίμα. Εν τζιε φταίουν οι Τουρκοκύπριοι. Οι άλλοι, οι ξένοι που πταίουν. Τζιε τζίνοι εκλαιάν τζιε μαραζώνασιν. Αρκούμουν μέσα σε τούτη τη τουρκογειτονία κάποτε . Έχουν μαγαζιά ποτζιή, να δώσουμε γυρό, τζιε λαλούσα ας οι Τουρκοκύπριοι, ότι εμαραζώναν τζιε τζήνοι πολλά, τζιε εν εθέλαν να φύουσιν. Αλλά λαλούσαν μας ήντα εν θέλουμε να φύουμεν που το τόπο μας, αλλά ήντα να κάμουμε. Τζιήνοι οι μιάλοι λαλούσαν μας, αν με φύουμεν, εν να μας παίξουν, οι μεγάλοι τους τζιήνους. Οι ξένοι της Τουρκίας εν ναρτούν να μας παίξουσιν. Έδωσαν τους έτσι διαταγή. Τζιε αναγκάστηκαν τζιε φύαν ούλοι που τον τόπο τους.

Την ημέρα που εφεύκασι οι Τουρκοκύπριες είπα μας, δαμέσα δα ελάλες, που ήταν μέσα, που είσιε χριστιανές που ήρταν πρωτύτερα στο τουρκομαχαλά, οι Τουρκοκύπριες έπιασαν χώμα που το τόπο τους τζιε επήραν το μαζί τους . Έχουσι ένα συνήθειο, ότι άμα πιάσεις χώμα που το τόπο σου, τζιε πάεις κάπου βοηθά σε τζιε στρέφεσαι πίσω. Εμείς (όταν φεύγαμε από το Αργάκι), εν εξέραμεν ότι εν εφεύκαμεν για θκυο – τρις μέρες τζιε εν επιάσαμεν.”

Μέσα από τα παραπάνω μπορούμε να καταλάβουμε τον πόνο του Κυπριακού λαού. Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι έγιναν θύματα των μεγάλων δυνάμεων. Οι πιο ισχυροί, Βρετανοί και Τούρκοι, εξανάγκασαν τους κατοίκους του νησιού να εγκαταλείψουν ότι είχαν και δεν είχαν και να γίνουν πρόσφυγες μέσα στον ίδιο τους το τόπο. Τόσοι οι Τουρκοκύπριοι όσο και οι Ελληνοκύπριοι δεν έριχναν ευθύνες μεταξύ τους, Από την πιο πάνω μαρτυρία μπορούμε να δούμε τη συμπόνια και την καλή σχέση που είχαν όλοι οι κάτοικοι μεταξύ τους.

Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι δεν ήθελαν να φύγουν από το χωριό τους και τα σπίτια τους. Για το λόγο αυτό φεύγοντας πήραν λίγο χώμα από το χωριό τους. Η παράδοση λέει πως η πράξη αυτή σε βοηθάει να ξανά-επιστρέψεις πίσω.

Η παρακάτω ιστορία μας παρουσιάζει μια άλλη στάση. Όπως προαναφέρθηκε Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι εξακολουθούσαν να συμπονούν ο ένας τον άλλο για το ξεριζωμό και την προσφυγιά τους αλλά το ίδιο σε συνέβαινε και με τους Τούρκους έποικους. Μια Τουρκοκύπρια αφηγήθηκε σε Ελληνοκύπρια μια ιστορία που αποδεικνύει το παραπάνω.

Στο χωριό Πολεμίδα (Λεμεσός), έμενε μια Τουρκάλλα η οποία μετά την εισβολή θα έφευγε από το χωριό για να εγκατασταθεί στο Βόρειο τμήμα του νησιού, αφού χωρίστηκε πλέον ο πληθυσμός της Κύπρου στο Βορρά και στο Νότο. Η Τουρκοκύπρια αυτή νοίκιαζε το σπίτι για 40 λίρες Κύπρου το μήνα σε μια Ελληνοκύπρια και την κόρη της. Όταν ο καιρός πέρασε πήγε να ζητήσει περισσότερο νοίκι και τότε η Ελληνοκύπρια της απάντησε : " Φύγετε και μεν ξαναστραφύτε! Ότι είναι δικό μου είναι τζιε δικό σου και ότι είναι δικό σου είναι πάλι δικό σου; Δεν γίνεται !" Η Τουρκάλλα τότε απάντησε στην Ελληνοκύπρια ότι δεν είχε πάρει κάτι δικό της. Η Ελληνοκύπρια της είπε ότι η δική της κόρη τώρα πλέον μένει μέσα στο δικό της σπίτι στο Αργάκι. Με τα λόγια αυτά η Ελληνοκύπρια δεν νοούσε στην κυριολεξία ότι η κόρη της μένει μέσα στο σπίτι της, αλλά νοούσε ότι κάποιος άλλος Τούρκος, πιθανό συγγενής της έχει εγκατασταθεί στο σπίτι της και αυτή τώρα είναι πρόσφυγας.

Μπορούμε από την προαναφερθέντα ιστορία να δούμε την αλλαγή των χαρακτήρων και των σχέσεων μεταξύ των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων. Ο πληθυσμός της Κύπρου έγινε σκληρός. Τα προβλήματα της προσφυγιάς δεν άφηναν περιθώρια στους πρόσφυγες για να θυμούνται πάντοτε ότι φταίνε μόνο οι ισχυροί και ότι ο απλός λαός ήταν θύματα των ισχυρών.

Κάποιες φορές άλλοι θυμούνταν τις καλές στιγμές της συμβίωσης και κάποιες άλλες την προσφυγιά, το ξεριζωμό τους από τα σπίτια τους, τις απώλειες τους και ο θυμός και η αγανάκτηση τους κάνει να σκέφτονται εγωιστικά και σκληρά. Τα αρνητικά αυτά συναισθήματα, διέγραψαν από τη μνήμη τους όχι μόνο τις καλές στιγμές που έζησαν οι δύο κοινότητες μανιασμένα, αλλά διέγραψε και το γεγονός ότι και οι δύο λαοί πρώτα ζούσαν γείτονες, πολίτες στο ίδιο νησί. («Χρονικό της Κυπριακής Προσφυγιάς, Peter Loizos»)

Η Λύση του Κυπριακού και το Μέλλον

Η Επόμενη του Δημοψηφίσματος

Έκθεση αποτελεσμάτων

Το άνοιγμα των οδοφραγμάτων τον Απρίλιο του 2003 δημιούργησε μια νέα κατάσταση στην Κύπρο και ένα διαφορετικό κλίμα κυριάρχησε στο δημόσια ζωή του νησιού. Για μερικούς άρχισε μια νέα εποχή με καταλυτικές συνέπειες στη ζωή μας και έναρξη εντατικών σχέσεων συναλλαγής μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Άλλοι, όμως, αντιμετώπισαν με πολύ σκεπτικισμό ή άρνηση τη νέα κατάσταση προβλέποντας ή φοβούμενοι αρνητικές επιπτώσεις σε ενδεχόμενη λύση. Όπως σε πολλές άλλες περιπτώσεις, η πραγματικότητα διαφέρει από απλές προσωπικές απόψεις ή αξιολογήσεις.

Για να κατανοήσουμε αυτό που συμβαίνει χρειάζεται να καταφύγουμε στην επιστημονική έρευνα και ανάλυση. Για το λόγο αυτό το Κολέγιο Τουρισμού και Διεύθυνσης Ξενοδοχείων είχε την πρωτοβουλία και ανέθεσε δυο έρευνες το 2003 αποβλέποντας να διερευνήσει θέματα σχετικά με τις επισκέψεις και τις δραστηριότητες των Ελληνοκυπρίων στα κατεχόμενα. Δυο σημαντικά συμπεράσματα προέκυψαν από αυτές και άλλες σχετικές έρευνες:

Σχεδόν ένας στους δυο Ελληνοκύπριους αρνήθηκε επίμονα να διαβεί τη γραμμή διαχωρισμού, ενώ ιδιαίτερα σημαντικό είναι το ότι μόνο ένα μικρό ποσοστό – μικρότερο από 15% συνεχίζει να μεταβαίνει στην άλλη πλευρά.

Ολόκληρος σχεδόν ο Ελληνοκυπριακός πληθυσμός αρνείται να προβεί σε δραστηριότητες που θεωρούνται ψυχαγωγία ή που συνεπάγονται δαπάνη χρημάτων κατά τις επισκέψεις. Εμφανείς είναι οι λόγοι: Είναι ο φόβος αναγνώρισης της διαίρεσης της χώρας και η άρνηση οικονομικής συνεισφοράς και ενίσχυσης της τουρκοκυπριακής ηγεσίας και του τουρκικού στρατού κατοχής.

Η άρνηση της μεγάλης πλειοψηφίας να επισκεφθεί ή να συνεχίσει επισκέψεις στην άλλη πλευρά ή να έχει συναλλαγές με τους Τουρκοκύπριους αποτελεί απόρριψη της παρούσας κατάστασης: Οι Ελληνοκύπριοι δύσκολα θα δεχτούν τη διαίρεση και τα τετελεσμένα της εισβολής σαν λύση του Κυπριακού. Από την άλλη, πολλοί δεν είναι έτοιμοι να δεχτούν λύση με δυο κράτη.

Ένα χρόνο μετά το άνοιγμα των οδοφραγμάτων, το δημοψήφισμα του Απριλίου 2004 αποτελεί ακόμα ένα σταθμό στην πορεία του νησιού. Η κατάσταση που δημιούργησε η απόρριψη του σχεδίου μας ώθησε να εξετάσουμε αριθμό ερωτημάτων που έχουν κάποια σχέση με τις έρευνες που κάναμε το 2003. Επεκτείναμε το θεματολόγιο εστιάζοντας την προσοχή στις απόψεις των Ελληνοκυπρίων για την παρούσα κατάσταση και για άλλα θέματα: Τις απόψεις τους για το μέλλον του νησιού, τις σχέσεις με τους Τουρκοκυπρίους, και την άλλη πλευρά γενικά.

Ένα μήνα μετά το δημοψήφισμα, η πλειοψηφία (42.4%) δηλώνει ικανοποιημένη με την κατάσταση ενώ ένας στους τρεις (34%) δεν είναι ούτε ευχαριστημένοι ούτε δυσαρεστημένοι. Ποσοστό 20.7% δηλώνουν δυσαρεστημένοι ή πολύ δυσαρεστημένοι. Είναι ενδιαφέρον ότι ένας στους 10 δηλώνουν πολύ δυσαρεστημένοι. Πολύ λιγότεροι νέοι (3,8%), γυναίκες (8.0%), άτομα με τριτοβάθμια εκπαίδευση (7.3%), και μη πρόσφυγες (8.3%), εμφανίζονται «πολύ δυσαρεστημένοι», ενώ δεν υπάρχουν καθόλου άτομα που δηλώνουν “πολύ δυσαρεστημένοι” ανάμεσα στους κατοίκους της επαρχίας Πάφου. Διαφαίνεται ότι ο βαθμός ικανοποίησης ή δυσαρέσκειας επηρεάζεται από την ηλικία, τη μόρφωση την απόσταση από τη διαχωριστική γραμμή, το φύλο και την ιδιότητα του πρόσφυγα.

Παρά το ότι οι αριθμοί που πήραμε για την πρόθεση ψήφου στις ευρωεκλογές πρέπει να χρησιμοποιηθούν με φειδώ και επιφύλαξη, αξίζει να πούμε ότι αυτοί που δηλώνουν ψήφο για το ΔΗΣΥ φαίνονται οι πλέον δυσαρεστημένοι (21%) με την κατάσταση, ενώ το μικρότερο σχετικό ποσοστό παρουσιάζουν υποστηρικτές του ΔΗΚΟ (0.6%).

Η πλειοψηφία (55.2%) εμφανίζονται αισιόδοξοι για τις προοπτικές επανένωσης μετά το δημοψήφισμα, ενώ απαισιοδοξία εκφράζει το 35.9%. Με κάποιες εξαιρέσεις παρόμοιοι είναι οι τύποι συμπεριφοράς σχετικά με το θέμα που εξετάζουμε και την προηγούμενη ερώτηση. Οι απαντήσεις με βάση την ηλικία δεν παρουσιάζουν σημαντικές αποκλίσεις ανάμεσα στις ηλικιακές ομάδες. Αυτοί που έχουν ψηλά εισοδήματα, έχουν τριτοβάθμια μόρφωση, ζουν στις επαρχίες Λεμεσού και Αμμοχώστου και σε αγροτικές περιοχές, όπως επίσης οι οπαδοί του ΔΗΣΥ είναι οι πλέον απαισιόδοξοι. Τα ποσοστά τους κινούνται κοντά στο 40% ενώ για τους οπαδούς του ΔΗΣΥ είναι 59%. Ουδεμία σημαντική διαφορά παρατηρείται σε πρόσφυγες και μη.

Τα θέματα της επιθυμητής λύσης και του μέλλοντος της Κύπρου παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω και του δημόσιου διαλόγου την επομένη των δημοψηφισμάτων: Επανελημμένα λέχθηκε ότι η απόρριψη του σχεδίου Ανάν δεν σημαίνει απόρριψη της λύσης. Από τις απαντήσεις φαίνεται ότι η επανένωση είναι η λύση που προτιμά η πλειοψηφία με 51.4%. Φαίνεται ότι η αμφισημία της λέξης επανένωση βολεύει μεγάλο αριθμό αυτών που υποστηρίζουν ενιαίο κράτος, αυτούς που προτιμούν την ομοσπονδία ή τη χαλαρή ομοσπονδία ή και μια ισχυρή κεντρική κυβέρνηση.

Επομένως δεν αποτελεί έκπληξη η επιλογή της επανένωσης από την πλειοψηφία, ενώ η ομοσπονδία επιλέγεται μόνο από το 14.6%. Σίγουρα φαίνεται άβολο το ότι 28.2%, σχεδόν ένας στους τρεις Ελληνοκύπριους επιλέγουν τη διαίρεση της Κύπρου, με τη μορφή είτε της διαιώνισης της παρούσας κατάστασης είτε με την ύπαρξη δύο κρατών. Ακόμα πιο μεγάλη έκπληξη προκαλεί το ότι μόνιμη διαίρεση επιλέγουν οι νεότεροι (18-24 και 25-34 ετών) με 41% και 35.4%, ενώ το χαμηλότερο ποσοστό υποστήριξης της διαίρεσης εκδηλώνουν οι μεγάλες ηλικίες των 55-65 (10.2%).

Μεγαλύτερο ποσοστό ατόμων με γυμνασιακή μόρφωση, κατοίκων της επαρχίας Λεμεσού (34,3%) και αγροτικών περιοχών (33,5%) επιλέγουν τη διαίρεση του νησιού. Δεν παρατηρείται διαφορά ανάμεσα σε πρόσφυγες και μη (27.7% & 28.5% αντίστοιχα). Η ομοσπονδία υποστηρίζεται από 7.5% μόνο των νέων ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό προτίμησης συγκεντρώνουν η ηλικία 45-54 με (20.9%) και άτομα με τριτοβάθμια εκπαίδευση (17.0%), ψηλά εισοδήματα (21%) και οι άντρες (17.6%). Για ακόμα μια φορά δεν υπάρχει διαφορά προσφύγων και μη.

Τα αποτελέσματα αναφορικά με τις επισκέψεις στο βόρειο τμήμα έδειξαν ότι συμπεριφορές που υιοθετήθηκαν μέχρι τον περασμένο Οκτώβρη, όταν έγινε η προηγούμενη έρευνα μας έχουν παγιωθεί. 46.9% των ενηλίκων αρνούνται να διαβούν τη γραμμή διαχωρισμού. Σε σύγκριση με τα στοιχεία του περασμένου Οκτώβρη 2003 (54%), φαίνεται ότι 7% ή περίπου 35,000 νέα άτομα πέρασαν το οδόφραγμα σε διάστημα οκτώ μηνών. Αξίζει να σημειωθεί ότι 32% πέρασαν τη γραμμή μόνο μια ή δυο φορές, κάτι που υποδεικνύει ότι μόνο μικρό ποσοστό συνεχίζει τις επισκέψεις.

Η απόλυτη πλειοψηφία των νέων (52.6%) ηλικίας 18 μέχρι 34, άτομα με ψηλά εισοδήματα (54.3%), με τριτοβάθμια μόρφωση (53.2%), κάτοικοι επαρχιών Λεμεσού και Πάφου και αγροτικών περιοχών, όπως επίσης οι μη πρόσφυγες (57.9%) δεν πέρασαν ποτέ τη γραμμή διαχωρισμού. Αυτό υποδηλώνει σαφή άρνηση να πάνε στα κατεχόμενα Πολλαπλές επισκέψεις, τέσσερις ή πιο πολλές φορές έκαναν άτομα 45-54 χρόνων (14.9%), άντρες (14.1%), άτομα με δημοτική εκπαίδευση, κάτοικοι επαρχιών Αμμοχώστου (21.4%), Λευκωσίας (17%) και Λάρνακας (16%), όπως επίσης αγροτικών περιοχών (14.8%). Ψηλό είναι το ποσοστό των προσφύγων που πήγαν πολλές φορές (20.7%).

Η άρνηση για επισκέψεις μας ώθησε να αναζητήσουμε απαντήσεις στο ερώτημα: Τι σχέση θα έχετε με την άλλη πλευρά μετά από μια λύση; Οι απαντήσεις δίνουν μια αισιόδοξη και μια αρνητική πτυχή. Περισσότεροι από ένας στους δέκα (11.3%) δηλώνουν ότι θα κατοικήσουν μόνιμα στην άλλη πλευρά ενώ άλλο 9.1% σκοπεύουν να έχουν δεύτερη κατοικία εκεί.

Τα αντίστοιχα στοιχεία για τους πρόσφυγες είναι 25.8% and 15.2%, που σημαίνει ότι 41% των προσφύγων θα κατοικούν με κάποιο τρόπο στην άλλη πλευρά, σε περίπτωση λύσης. Μεγάλος αριθμός δηλώνουν ότι έχουν πρόθεση να επισκέπτονται τακτικά την άλλη πλευρά (31.8%) ενώ 37.3% θα την επισκέπτονται κάποτε ή σπάνια. Ουδείς κάτοικος επαρχίας Πάφου ανέφερε πρόθεση να έχει δεύτερη κατοικία ή να εγκατασταθεί στην άλλη πλευρά μετά από τη λύση. Μεγαλύτερο ποσοστό πρόθεσης για μετακίνηση στην άλλη πλευρά εκδηλώνουν άτομα με μόρφωση δημοτικού, όπως επίσης οι μεγαλύτερης ηλικίας (55-65 χρόνων). Η ηλικία και η μόρφωση φαίνεται να έχουν ιδιαίτερο ρόλο στο θέμα αυτό.

Στην προηγούμενη ερώτηση δεν υπήρχε αναφορά σε περιεχόμενο λύσης. Για διευκρίνιση θεμάτων σχετικά με το σχέδιο Ανάν, σαν βάση για λύση επικεντρωθήκαμε σε συγκεκριμένη ερώτηση: Αφού διαφάνηκε ότι οι εγγυήσεις και η ασφάλεια αποτελούσαν τη βασική έγνοια των Ελληνοκυπρίων, ρωτήσαμε τι θέση θα έπαιρναν σε μια λύση που θα εγγυάτο την ασφαλή εφαρμογή μιας λύσης με βάση το σχέδιο Ανάν.

Η πλειοψηφία (61,9%) δηλώνει σαφώς ότι θα υπερψήφιζε το σχέδιο αν είχε εγγυήσεις για ασφαλή εφαρμογή των προνοιών του. Συγκεκριμένες ομάδες συμπεριφέρονται διαφορετικά, με τους κατοίκους της επαρχίας Πάφου κατά πλειοψηφία (50.1%) και άτομα που δήλωσαν πρόθεση ψήφου για την ΕΔΕΚ (56.2%) και το συνασπισμό Για την Ευρώπη (52.1%) να δηλώνουν πως θα αντιτίθεντο στο σχέδιο. Η υποστήριξη επηρεάζεται από την ηλικία (68,6% των ηλικίας 55-65), το φύλο (63.8% των αντρών), και την επαρχία κατοικίας (75,2% για την Αμμόχωστο, 67,6% για τη Λεμεσό και 65.4% για την επαρχία Λάρνακας).

Η ιδιότητα του πρόσφυγα και το μορφωτικό επίπεδο είναι αποφασιστικοί παράγοντες αφού οι πρόσφυγες θα ψήφιζαν υπέρ σε ποσοστό 66.1% ενώ άτομα με μόρφωση δημοτικού θα έδιναν το πιο ψηλό ποσοστό (70%). Οι αριθμοί για άτομα γυμνασιακής μόρφωσης είναι (61.4%) και τριτοβάθμιας μόρφωσης πιο χαμηλά (57%).

Η κομματική υποστήριξη φαίνεται ότι είναι αποφασιστικός παράγοντας, με ψηφοφόρους του ΔΗΣΥ (71.5%), του ΑΚΕΛ (67.4%) και του ΔΗΚΟ (58.7%) να δηλώνουν υποστήριξη της λύσης με βάση το σχέδιο Ανάν εφόσον υπάρχουν εγγυήσεις για ασφαλή εφαρμογή της.

Πέρα από τις μεγάλες πολιτικές επιλογές για τη λύση και το σχέδιο Ανάν, η έρευνα έδειξε ότι υπάρχει αισιοδοξία για επιτυχείς σχέσεις σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Η πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων (52.9%) ανέφεραν ότι θα χρειαστεί λιγότερο από ένα χρόνο για να εργάζονται μαζί οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι. Περίπου το ένα τέταρτο δήλωσαν ότι τον ίδιο χρόνο χρειάζεται για να ζουν επιτυχώς σαν γείτονες, να κάνουν επιχειρήσεις μαζί και να έχουν κοινή κοινωνική ζωή. Παρά τις αισιόδοξες θέσεις για τις σχέσεις μεταξύ των μελών των δυο κοινοτήτων η πλειοψηφία (52.2%) φρονεί ότι μικτοί γάμοι δεν θα υπάρξουν ποτέ. Οι κάτοικοι της επαρχίας Λευκωσίας όπως επίσης οι πρόσφυγες και οι άντρες είναι γενικά πιο αισιόδοξοι για επιτυχείς σχέσεις μεταξύ των κοινοτήτων.

www.cothm.ac.cy

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Ανθρωπιστικές Σχέσεις Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων

Συμβίωση Ελληνοκυπρίων – Τουρκοκυπρίων

Οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι είναι δεδομένο ότι αποτελούν τις δυο κύριες εθνικότητες στο νησί. Θέλοντας να ξαναέρθει και να μιλήσει για τις σχέσεις μεταξύ των δύο εθνικοτήτων, θα πρέπει να αναφερθεί στις σχέσεις μεταξύ των ατόμων δηλαδή, το πώς ένας Έλληνας θα συσχετιστεί με ένα Τούρκο στην καθημερινή του ζωή.

Προσπαθώντας να δώσουμε μια σωστή εκτίμηση των σχέσεων ανάμεσα στους Ελληνοκύπριους και του τουρκοκύπριους θα πρέπει να αφήσουμε πίσω σύμβολα όμως σημαίες, αντιλήψεις για την Ιστορία, οργανωτικά μέσα και ηγεσίες, τα οποία επηρεάζουν και οδηγούν τα άτομα σύμφωνα με τις δικές τους αποφάσεις και να επικεντρωθούμε στην εξέταση των προσωπικών τους σχέσεων που δεν ελέγχονται από άτομα.

Διαφορές μεταξύ ελληνοκύπριων και οι τουρκοκύπριων υπήρχαν όπως υπάρχουν και σήμερα. Αρχίζοντας από το πιο απλό που μπορεί να παρατηρήσει κανείς και να σημειώσει τη δεδομένη αντίθεση μεταξύ ανθρώπων που μιλούν ελληνικά και αυτών που μιλούν τούρκικα. Δημοσιογραφικά έχει εμφανιστεί σαν η ανικανότητα των Ελλήνων και των Τούρκων να συζητούν στο Νησί.

Ακαδημαϊκοί ψυχολόγοι βλέπουν τις πολιτιστικές διαφορές σαν το κύριο πρόβλημα και υποστηρίζουν ότι η συμβίωση των δυο κοινοτήτων θα οδηγούσε στην υποταγή του ενός από τους δυο και συγκεκριμένα των τουρκοκυπρίων εφόσον θεωρούνται μειονότητα. Στο νησί εκτός από την τουρκική μειονότητα υπάρχουν και μειονότητες Μαρονιτών, Αρμενίων και Λατίνων. Οι ομάδες αυτές διατηρούν θρησκευτικές, γλωσσικές και άλλες πολιτιστικές διαφορές. Αυτό όμως δεν οδήγησε ποτέ σε πολιτικά προβλήματα.

Έτσι το γεγονός αυτό υποστηρίζει ότι μπορούν να συνυπάρξουν διάφορες πολιτιστικές ομάδες χωρίς να σημειώνεται κατ'ανάγκη ούτε καταπίεση της μίας ομάδας από την άλλη, ούτε ανάμειξη των δυο πολιτιστικών παραδόσεων για να δημιουργηθεί μία Τρίτη κατάσταση.

Σε αντίθεση με το σήμερα που σε πολλά χωριά Ελληνοκύπριοι δεξιοί και αριστεροί χρησιμοποιούν διαφορετικά καφενεία και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις χρησιμοποιούν το καφενείο της πολιτικά αντίθετης πλευράς. Είναι θεσμοί οικονομικοί και κοινωνικοί που δείχνουν την παραδοσιακή συμβίωση ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων. Ακόμα και μέσα από μία σειρά οδυνηρών αγώνων και πολέμων μεταξύ του 1821 και του 1922 μόνο σε μεμονωμένες περιπτώσεις διαταράχθηκε η παραδοσιακή αγροτική συνύπαρξη.

Κανείς δεν λέει πως δεν υπήρξαν διαταραχές και συγκρούσεις στην παραδοσιακή συνύπαρξη. Αυτό που πρέπει να μελετηθεί είναι ποιοι παράγοντες οδήγησαν πραγματικά στο διαχωρισμό των δυο εθνικοτήτων. Οι βίαιες διακινήσεις πληθυσμών το 1974 και 1975 δεν είναι επακόλουθο των γλωσσικών και πολιτιστικών διαφορών.

Οι πρώρες αντιδράσεις μεταξύ των δυο εθνικοτήτων άρχισαν να γίνονται την περίοδο που αναπτύχθηκε ο ελληνικός εθνικισμός στην Κύπρο, δηλαδή το 1931. οι τουρκοκύπριοι ηγέτες αντέδρασαν με δηλώσεις στο Ελληνικό ζήτημα για ένωση νωρίς αλλά τίποτα περισσότερο.

Το 1953 το βρετανικό Υπουργείο Εξωτερικών αρχίζει να παροτρύνει την Άγκυρα να ενδιαφερθεί περισσότερο για την Κύπρο, και αυτό γιατί η Βρετανική Κυβέρνηση επιδίωκε να διατηρήσει την παρουσία της στην Κύπρο για στρατιωτικούς λόγους αλλά και για να ικανοποιήσει την άκρα δεξιά του Συντηρητικού κόμματος.

Έτσι την Άνοιξη του 1957 η ανάμειξη της Τουρκίας γίνεται πλέον πραγματικότητα. Άρχισαν συγκρούσεις, διαφωνίες, τουρκοκυπριακές διαδηλώσεις και οχλαγωγίες οι οποίες κατευθύνονταν εναντίον του ελληνοκυπριακού αιτήματος για ένωση.

Η ΕΟΚΑ εισαγάγει τον αγωνιστικό Ελληνικό Εθνικισμό. Η Βρετανική κυβέρνηση ενθαρρύνει την ανάμειξη της Τουρκίας και την αντιπαράταξη Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Οι σχέσεις ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων επηρεαστήκαν από πολλούς παράγοντες. Διεθνείς παράγοντες οι οποίοι είχαν μεγάλη βαρύτητα πάντοτε. Όπως ανέφερε σε μία έκθεση της, το 1976, η υποεπιτροπή της Αμερικανικής Γερουσίας όταν επισκέφθηκε το νησί. 'Οι Τούρκοι της Κύπρου στον βόρειο μέρος του νησιού φαίνεται να είναι μαζί με τους συμπατριώτες τους στον Νότο θύματα της Τούρκικης επιδρομής και κατοχής.

Μπορούν όμως πολιτιστικές διαφορές κάτω από ορισμένες συνθήκες να γίνουν βάση για πολιτική διαμάχη. Σαν πρώτη αναφέρουμε την εξέλιξη του εθνικισμού με βάση μια πολιτιστική παράδοση ή γλώσσα. Η ανάπτυξη και διάδοση του εθνικισμού γίνεται μέσα από το εκπαιδευτικό σύστημα.

Οι πολιτιστικές διαφορές μεταξύ ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων πάντα υπάρχουν. Το ζήτημα είναι να εξηγηθεί πώς και πότε κινητοποιήθηκαν για να δημιουργηθούν πολιτικές διαμάχες και συγκρούσεις. Ο τρόπος αυτός της αντιμετώπισης των σχέσεων μεταξύ των κοινοτήτων ίσως να βοηθά περισσότερο παρά η άποψη ότι η αιτία που δημιουργεί το πολιτικό πρόβλημα βρίσκεται στις πολιτιστικές παραδόσεις.

Πριν από τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο τα μόνα στοιχεία που διαφοροποιούσαν τους τουρκοκύπριους από τους ελληνοκύπριους ήταν η γλώσσα τους, η θρησκεία τους και η δομή της οικογενειακής τους ζωής. Κατά την Οθωμανική περίοδο γεγονότα αποκαλύπτουν ότι η τύχη των Ελλήνων και Τούρκων αγροτών ήταν κοινή. Επίσης την ίδια περίοδο σημειώθηκαν πολλές περιπτώσεις αλλαγής θρησκείας από τον Χριστιανισμό στον Ισλαμισμό.

Το πιο σημαντικό στοιχείο της παραδοσιακής συνύπαρξης μεταξύ των ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων αγροτών ήταν οι για αιώνες άρρηκτα αλληλοσυνδεόμενες οικονομικές και ιεροτελεστικές σχέσεις, που επιβίωσαν ως τον αναγκαστικό διαχωρισμό των πληθυσμών το 1974.

Στην παραδοσιακή κοινωνία η τελετή του γάμου και η χρήση των καφενείων στα χωριά υπήρξαν σημαντικοί κοινωνικοί δείκτες. Υπάρχουν παραδείγματα ως το 1974 όπου σε περίπτωση χριστιανικού γάμου υπήρχε ιεροτελεστική διαδικασία για την πρόσκληση των μουσουλμάνων του ιδίου ή γειτονικού χωριού. Σε πολυάριθμα μικτά χωριά Έλληνες και Τούρκοι χρησιμοποιούσαν το ίδιο καφενείο.

Πριν το 1974 – Αρμονική Συμβίωση :

Οι Μικτοί Γάμοι

Σε έναν ξένο που έρχεται για μία σύντομη επίσκεψη, η Κύπρος μπορεί να φαίνεται σαν ένας τόπος όπου υπάρχει μόνο μία «Τούρκο-ελληνική αναμέτρηση», η οποία κρύβει χιλιάδες χρόνων πολιτισμών και την επίδραση διαφορετικών κουλτούρων.

Στην προσπάθεια της η συγγραφέας να βρει τι κρύβεται σ' αυτό το μωσαϊκό πολιτισμό που ονομάζεται κυπριακός πολιτισμός η κυπριακή κουλτούρα αναζητά τους Αρμένιους Κύπριους, τους Μαρωνίτες Κύπριους, τους Λατίνους Κύπριους. Κουβεντιάζοντας με Βρετανούς Κύπριους για τις ανησυχίες και τα συναισθήματα τους. Κοιτάζοντας να μάθει για τους μικτούς γάμους ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων.

Οι μικτοί αυτοί γάμοι σε ποια κατηγορία όμως τοποθετούνται εφόσον δεν ταιριάζουν ποτέ πουθενά; Για να μπορέσουν να ζήσουν μαζί έπρεπε ν' αλλάξουν τη θρησκεία τους και τα ονόματα τους. Το να συζείς με τον 'εχθρό' ήταν πάντα ταμπού και από και όταν κάποιος παντρευόταν με κάποιο από την 'άλλη κοινότητα'. Θα έκρυβε την ταυτότητα και το όνομα του και θα συμπεριφερόταν σαν μέλος της κοινότητας του/της συζύγου. Άφηναν τα πάντα πίσω τους ή έτσι φαινόταν. Θα ερχόταν μία στιγμή που όλοι στην οικογένεια θα προτιμούσαν να 'ξεχάσουν' ότι είχαν κάποιον – μία γιαγιά, έναν παππού, μία θεία ή έναν θείο – από την 'άλλη κοινότητα'. Κι αν προέκυπτε το θέμα, θα αντιδρούσαν απότομα. Ήταν ένα μυστικό που έπρεπε να μείνει κρυμμένο.

Ψάχνοντας μικτούς γάμους ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων είναι τόσο καλά κρυμμένοι που είναι δύσκολο να τους εντοπίσει κανείς. Οι περισσότεροι και στις δύο πλευρές αρνούνται να μιλήσουν. Ένα ζευγάρι που είχε προβλήματα και στις δυο πλευρές τώρα διαμένουν στη Λεμεσό. Ο άντρας λέει: 'Αρκετά υποφέραμε. Αρκετά με τους δημοσιογράφους και τους περίεργους.

Προσπαθώ να σκέφτομαι ότι πρόκειται για κάτι φυσιολογικό, το να είμαι δηλαδή παντρεμένος με μίαν Ελληνοκύπρια. Δεν βλέπουμε ο ένας τον άλλο σαν Τουρκοκύπριο ή Ελληνοκύπριο.

Αρκετοί από αυτούς φοβούνται και γι'αυτό δεν θέλουμε να μιλήσουν. Μία Τουρκοκύπρια που είναι παντρεμένη με τον συγγενή ενός γνωστού Ελληνοκύπριου επιχειρηματία πανικοβάλλεται. 'Σας παρακαλώ μην γράψετε τίποτε. Μιλώντας η συγγραφέας με ένα γνωστό Τουρκοκύπριο εθνικιστή δημοσιογράφο του οποίου η μητέρα είναι Ελληνοκύπρια μας αναφέρει ένα κομμάτι από τη συζήτηση του. 'Δεν θέλω να μιλήσω', σε παρακαλώ μην γράψεις τίποτε της λέει. 'Αγαπώ τη μάνα μου. Είναι αλήθεια ότι είναι Ελληνοκύπρια, αλλά να σου πω γιατί δεν μπορούμε να ζήσουμε με τους Ελληνοκύπριους. Ζει με τη μάνα του όλη τη ζωή, αλλά προσπαθεί να βρει προσχήματα για να υποστηρίξει ότι δεν μπορούμε να ζούμε με τους Ελληνοκύπριους

(«Τα στρείδια που έχασαν το μαργαριτάρι τους»» Sevgul Uludag, 2005)

Ο Σεισμός στην Πάφο το 1953

Οι κοινοί αγώνες των ελληνοκυπρίων και τουρκοκύπριων εργαζομένων, δεν περιορίζονταν μόνο στα οικονομικά – επαγγελματικά τους προβλήματα, αλλά επεκτείνονταν και στα ευρύτερα κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα τους. Ανάμεσα στα πολλά πολλά παραδείγματα που μπορούν να αναφερθούν για τέτοιους κοινούς αγώνες είναι και η περίπτωση του σεισμού στην Πάφο που έγινε στις 10 του Σεπτεμβρίου 1953 και έπληξε το Κτήμα και δεκάδες χωριά σ' όλη την Επαρχία. Προκάλεσε το θάνατο σε 40 πρόσωπα άνδρες και γυναίκες, γέροντες και ανήλικα παιδιά και τραυμάτισε πάνω από εκατό. Από τους 40 σκοτωμένους οι 13 ήταν Τουρκοκύπριοι. Από τους πληγωμένους ένας μεγάλος αριθμός ήταν επίσης τουρκοκύπριοι.

Για την αντιμετώπιση των τεράστιων καταστροφών που έγιναν κινητοποιήθηκαν εκτός από την κυβέρνηση, τα κόμματα, οι οργανώσεις, η εκκλησία και διάφορα ιδρύματα, σχεδόν όλος ο λαός ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων. Στη Συνδιάσκεψη που οργανώθηκε στην Πάφο εκείνες τις μέρες για να μελετήσει τα προβλήματα των σεισμοπαθών, πήραν μέρος ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι, άνδρες και γυναίκες, Ιερείς και Ιμάμηδες.

Πολλές εκατοντάδες εργάτες απ' όλη την Κύπρο ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι ανταποκρινόμενοι στην έκκληση της ΠΕΟ και των άλλων οργανώσεων δούλεψαν εθελοντικά και πολύ σκληρά, για να ξεθάψουν από τα ερείπια τις περιουσίες των σεισμοπαθών, για την κατεδάφιση των ετοιμόρροπων σπιτιών και για το καθάρισμα των δρόμων.

Στο ταμείο που ιδρύθηκε για την ανακούφιση των σεισμοπαθών συνεισέφεραν χιλιάδες πρόσωπα ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι, ιδρύματα, επιχειρήσεις και Διεθνείς Οργανώσεις.

Κοινοί εργατικοί αγώνες Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Γεγονότα μέσα από την Ιστορία.

Στην προσπάθεια μας να βρούμε αρκετά σοβαρά και άγνωστα στοιχεία καθώς και γεγονότα που μαρτυρούνε τις βαθιές ρίζες της ειρηνικής ύπαρξης και συμβίωσης μεταξύ των ελληνοκυπρίων και των τουρκοκυπρίων που υπήρχε για χρόνια και αιώνες, ανακαλύψαμε αυτό το σημαντικό και χρήσιμο ντοκουμέντο του Παντελή Βαρνάβα.

Μία προσπάθεια του ιδίου να δώσει στον καθένα που ενδιαφέρεται, όπως λέει και ο ίδιος, γι' αυτό το σοβαρό για την Κύπρο θέμα, της ειρηνικής συνύπαρξης και συμβίωσης των δύο κοινοτήτων.

Κοινοί αγώνες ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων εργαζομένων οι οποίοι έφεραν μεγάλη αλλαγή και χάρις τους οποίους η εργατοϋπαλληλική τάξη της Κύπρου σήμερα και από πολλά χρόνια μέσα σε συνθήκες και κάτω από όρους ασύγκριτα πολύ καλύτερους από εκείνους που δούλευε πριν από το 1940 και από λαμβάνει ένα αρκετά καλό βιοτικό επίπεδο που της εξασφαλίζει μια ανθρωπινότερη και πιο αξιοπρεπή ζωή.

Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι γιορτάζουν μαζί την Πρωτομαγιά.

Καθώς πλησίαζε η Πρωτομαγιά του 1947 σ'όλη την Κύπρο άρχισαν οι προετοιμασίες για τον όσο το δυνατό πιο λαμπρό γιορτασμό της. Τα συμβούλια των συντεχνιών των μεταλλωρύχων, εκείνο της ΠΕΟ και εκείνο της Τ/Κ Συντεχνίας, σε κοινή συνεδρίαση τους αποφάσισαν όπως οι μεταλλωρύχοι γιορτάσουν μαζί την ημέρα της Πρωτομαγιάς με αποχή από τη δουλειά. Η απόφαση εγκρίθηκε ομόφωνα από τις κοινές συνελεύσεις των μεταλλωρύχων.

Έτσι την ημέρα της Πρωτομαγιάς ούτε ένας από τις δυο χιλιάδες μεταλλωρύχους δεν πήγε δουλειά κ'οι συγκεντρώσεις που οργανώθηκαν στα συντεχνιακά οικήματα και οι παρελάσεις που ακολούθησαν ήταν πρωτοφανείς και συγκινητικές. Σ'αυτές πήραν μέρος όλοι οι μεταλλωρύχοι Ε/Κ και Τ/Κ, οι γυναίκες τους και τα παιδιά τους. Η συμμετοχή των Τ/Κ στις εκδηλώσεις του Μαυροβουνίου-Λεύκας ήταν περισσότερο έντονη και μαζική γιατί στο μεταλλείο δούλευαν 700 περίπου τουρκοκύπριοι.

Οι συγκεντρώσεις και οι παρελάσεις που ακολούθησαν ήταν πρωτοφανείς γιατί για πρώτη και νομαδική φορά στην ιστορία του εργατικού και συνδικαλιστικού κινήματος της Κύπρου οργανώθηκε Πρωτομαγιάτικος γιορτασμός από τις συντεχνίες ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων, με τη συμμετοχή των γυναικών και των παιδιών τους και μέσα σε κλίμα τόσο σοβαρών απειλών από την εργοδοσία.

Το 1948 ακολούθησε ένα μεγάλο τετράμηνο απεργιακού αγώνα στον οποίο οι μεταλλωρύχοι (Ε/Λ και Τ/Κ) με την ενότητα, τον ηρωισμό, την πειθαρχία και την αυτοθυσία τους μαζί με τις οικογένειες τους, έγραψαν μία από τις πιο λαμπρές σελίδες της ιστορίας του εργατικού μας κινήματος.

Η Απεργία στα Λιμάνια 1952

Πριν το 1958 οι ελληνοκύπριοι και οι τουρκοκύπριοι λιμενεργάτες σ' όλες τα λιμάνια της Κύπρου δούλευαν μαζί. Πριν από το 1952, δούλευαν κάτω από απάνθρωπες συνθήκες που για τη βελτίωση το έγιναν πολλοί αγώνες. Σ' αυτούς τους αγώνες συναντούμε πολύ χτυπητά παραδείγματα ενότητας και συνεργασίας μεταξύ ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων λιμενεργατών.

Το 1939 ιδρύθηκε η Συντεχνία Λιμενεργατών Αμμοχώστου, όλοι οι λιμενεργάτες ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι έγιναν μέλη της. Όταν στις 8 του Οκτώβρη 1952 ξέσπασε η απεργία των 350 λιμενεργατών στο λιμάνι της Λεμεσού, σ' αυτήν πήραν μέρος και οι ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι. Για την καθοδήγηση της απεργίας που διήρκεσε 86 μέρες εκλέγηκε κοινή απεργιακή Επιτροπή από τις τρεις Συντεχνίες, οργανώνονταν κοινές συσκέψεις και συνελεύσεις, γίνονταν κοινοί έρανοι και ιδρύθηκε κοινό απεργιακό ταμείο.

Με την ενότητα και την αποφασιστικότητα των λιμενεργατών και την αλληλεγγύη Αμμοχώστου, Λάρνακας και των άλλων εργαζομένων της Κύπρου, η απεργία σημείωσε μεγάλη επιτυχία. Κερδήθηκαν αυξήσεις των μεροκάματων, περιφρούρηση των κεντημένων και των συνδικαλιστικών τους ελευθεριών. Και το πιο σημαντικό θεσπίστηκε ειδική νομοθεσία βάση της οποίας ρυθμίζονταν οι όροι εργασίας στα λιμάνια και έθετε τέρμα στο μεσαιωνικό καθεστώς του 'χαμάλπαση' που καταπίεζε και εξευτέλιζε τους λιμενεργάτες και τις οικογένειες τους.

Η Συμβολή των Τουρκοκύπριων στον Αγώνα για Κοινωνικές Ασφαλίσεις

Και στον αγώνα της Κυπριακής Εργατικής τάξης και του συνδικαλιστικού της κινήματος για κρατικές κοινωνικές Ασφαλίσεις οι τουρκοκύπριοι εργάτες έδωσαν το παρόν τους. Όταν ήταν οργανωμένοι στις ίδιες συντεχνίες με τους ελληνοκύπριους συναδέλφους τους έπαιρναν ενεργό μέρος στις απεργίες, στα συλλαλητήρια, στις συγκεντρώσεις, στις πινακιδοφορίες και στις άλλες κινητοποιήσεις που γίνονταν για τη θέσπιση νομοθεσίας κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ακόμα και όταν οι τουρκοκύπριοι ίδρυσαν χωριστά τις δικές τους συντεχνίες αυτοί πάλι διαδραμάτιζαν σημαντικό ρόλο στον αγώνα για κοινωνικές Ασφαλίσεις.

Αυτοί οι τόσο αρμονικές σχέσεις που για χρόνια και αιώνες υπήρχαν ανάμεσα στις δυο κοινότητες και αυτοί οι υπέροχοι κοινοί αγώνες που γίνονταν κυρίως μέσα στο εργατικό κίνημα, επηρεάστηκαν σε μεγάλο βαθμό σαν αποτέλεσμα της πολιτικής των ξένων και τις επεκτατική πολιτική της Τουρκίας, αλλά και του σοβινισμού που υπάρχει ανάμεσα και στις δύο κοινότητες. Τα τραγικά γεγονότα που βασικά άρχισαν από τα μέσα της δεκαετίας το '50 και συνεχίζονται μέχρι σήμερα, δεν είναι καθόλου άσχετα με τους πιο πάνω λόγους που αναφέρθηκαν.

Από πολλά χρόνια, οι τουρκοκύπριοι εργατοϋπάλληλοι με ελάχιστες εξαιρέσεις λόγω της γνωστής κατάστασης που δημιουργήθηκε δεν εργάζονται μαζί με τους ελληνοκύπριοι και δεν απολαμβάνουν τα οφέληματα που απολαμβάνουν οι ελληνοκύπριοι συναδέλφοι τους με αποτέλεσμα το βιοτικά τους επίπεδο να είναι πολύ πιο χαμηλό από εκείνο των ελληνοκυπρίων συναδέλφων τους. Είναι μια μεγάλη αδικία που γίνεται σε βάρος των τουρκοκύπριων. Εργαζομένων, η οποία είναι άμεσα συνδεδεμένη με το Κυπριακό πρόβλημα, που όπως όλοι επιζούμε ότι κάποτε θα λυθεί σύμφωνα με το ψηφίσματα και τις αποφάσεις του ΟΗΕ και τις Συμφωνίες Κορυφής.

Τα ιστορικά και τα τόσα ζωντανά γεγονότα που αναφέρθηκαν για τα κοινά προβλήματα, τους κοινούς αγώνες και οι κοινές θυσίες των ελληνοκύπριων και των τουρκοκύπριων εργαζομένων, δίνουν στην Κύπρο και στο λαό της μερικά σημαντικά και χρήσιμα μηνύματα.

Σύμφωνα πάντα με τον κο. Παντελή Βαρνάβα είναι:

Πρώτο, ότι τα κοινά προβλήματα ενώνουν τους εργαζομένους στους αγώνες τους, ανεξάρτητα από εθνικότητα, θρησκεία, φυλή ή ξύλο και ότι γι' αυτό τα προβλήματα οι εργαζόμενοι είναι υποχρεωμένοι να αγωνίζονται μαζί όσα εμπόδια και όσες δυσκολίες και αν συναντούν στο δρόμο τους, όσες θυσίες και αν χρειαστούν.

Δεύτερο, ότι οι ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι που ζουν στον ίδιο κυπριακό χώρο όπως στο παρελθόν έτσι και στο μέλλον, θα αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα που για τη λύση τους αναπόφευκτα θα οδηγούνται και πάλι σε κοινούς αγώνες.

Και τρίτον, ότι η ίδια η ζωή δεκάδων χρόνων και αιώνων, έδειξε στον κάθε καλόπιστό ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων που αγαπά, που πονεί και που ενδιαφέρεται πραγματικά γι' αυτόν τον τόπο, ότι το μέλλον της Κύπρου και του λαού της για νάνε πάντα σίγουρο, σταθερό, χαρούμενο και ειρηνικό, πέραν – και πρέπει να περνά – μέσα από τη συνύπαρξη, την ανάπτυξη αρμονικών σχέσεων και την συμβίωση την δυο κοινοτήτων. Της ελληνοκυπριακής και τουρκοκυπριακής κοινότητας («Κοινοί εργατικοί αγώνες Ε/Κ και Τ/Κ» Παντελή Βαρνάβα).

Έχυσαν μαζί το αίμα τους και ρίχτηκαν μαζί στη Φυλακή

Στον απεργιακό αγώνα των δύο χιλιάδων ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων μεταλλωρύχων της αμερικανικής μεταλλευτικής εταιρείας (Κ.Μ.Ε) το 1948, στις 3 του Μάρτη στο συνοικισμό του Μαυροβουνίου και στις 8 του Μάρτη κοντά την αποβάθρα του Ξερού, ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι υπερασπιζόμενοι τον αγώνα τους για το ψωμί τους και το ψωμί των παιδιών τους, έπεσαν αιμόφυρτοι από αστυνομικές σφαίρες.

Η απεργία κηρύχτηκε από κοινού από τις συντεχνίες των μεταλλωρύχων της ΠΕΟ και την Τ/Κ στις 13 του Γενάρη, έληξε στις 16 του Μάη 1948 και καθοδηγήθηκε και από τις δυο συντεχνίες. Κατά τη διάρκεια της έγιναν δεκάδες κοινές συγκεντρώσεις στις πόλεις και στα χωριά της μεταλλευτική περιοχής και σε πολλές από αυτές έπαιρναν μέρος εκτός από τους ελληνοκύπριων και τουρκοκύπριων απεργούς και οι γυναίκες τους και τα παιδιά τους.

Χριστουγεννιάτικη ανθρωποθυσία

Νεκροί, ξεσπιτωμένοι, αγνοούμενοι... Το ανθρώπινο κόστος των διακοινοτικών ταραχών του 1963 παρουσιάζει εκπληκτικές ομοιότητες με αυτό του 1974, μόνο που ο επιμερισμός του στις δυο κοινότητες είναι αντιστρόφως ανάλογος. Μπορεί η αντίσταση των Τουρκοκυπρίων να υπήρξε απείρως πιο αποτελεσματική απ' ότι φαντάζονταν οι επιτελείς του "σχεδίου Ακρίτας", ο συσχετισμός δυνάμεων όμως τους επέβαλε πολύ μεγαλύτερες απώλειες απ' ότι στην ελληνοκυπριακή πλειοψηφία: "Ως ανακοινώθη, κατά τους υπολογισμούς του υπουργού Αμύνης, κατά την τετραήμερο αναταραχή εις Κύπρον εφονεύθησαν 200 άτομα. Οι απώλεια των Τούρκων υπερβαίνουν κατά πολύ εκείνες των Ελληνοκυπρίων", μας πληροφορεί π.χ. το αθηναϊκό "Έθνος" στις 26 Δεκεμβρίου. Δεν είναι λοιπόν καθόλου συμπτωματικό που η ανάμνηση των γεγονότων (και όσων ακολούθησαν, χοντρικά ως το 1968) αποτελεί μέχρι σήμερα το βασικό επιχείρημα από το οποίο αντλεί την (όποια) εσωτερική νομιμοποίησή του το καθεστώς Ντεκτάς στην κατεχόμενη Βόρεια Κύπρο.

Τι όμως συνέβη ακριβώς τον Δεκέμβριο του 1963; Η τουρκική προπαγάνδα αξιοποιεί σε μεγάλο βαθμό δημοσιεύματα των ημερών, κυρίως ανταποκρίσεις ξένων δημοσιογράφων, που μιλάνε για συστηματικό κάψιμο και λεηλασία τουρκοκυπριακών σπιτιών από ένοπλους ελληνοκύπριους, μαζικές συλλήψεις αμάχων ομήρων, δολοφονίες ανυπεράσπιστων πολιτών και "μια μικρή αλλά κτηνώδη σφαγή" γυναικόπαιδων μετά την ανακατάληψη της Ομορφίτας από την πολιτοφυλακή του Σαμψών.

Οι καταγγελίες αυτές εικονογραφούνται από μια σειρά φωτογραφιών, με θύματα τουρκοκύπριους πολίτες, δολοφονημένους στα σπίτια τους κατά τη διάρκεια των ταραχών. Η πιο εντυπωσιακή, που έκανε το γύρο του κόσμου, απεικονίζει τη γυναίκα και τα τρία παιδάκια του στρατιωτικού γιατρού της ΤΟΥΡΔΥΚ, σφαγμένα μέσα σε μια μανιέρα (την αναπαράγουμε εδώ από το Time της 10.1.64). Σύμφωνα με μαρτυρίες περιοίκων, δολοφονήθηκαν από "μια ομάδα 40 ανδρών, πολλοί απ' τους οποίους φορούσαν στρατιωτικές μπότες και μανδύες" (The Guardian 31.12.63).

Η εξακρίβωση των γεγονότων με βάση ελληνικές πηγές είναι αρκετά δύσκολη, καθώς οι πρωταγωνιστές της εποχής είναι αρκετά φειδωλοί (και, κατά κανόνα, απολογητικοί) στις περιγραφές τους. "Μέσα στην αλλοφροσύνη των παθών, έγιναν από μέρους των άτακτων μας αντίποινα αξιοθρήνητα κατά των Τούρκων, χωρίς διάκριση φύλου και ηλικίας", παραδέχεται ο διπλωμάτης Χρηστίδης, αναφερόμενος στην κατάληψη της Ομορφίτας, ανήμερα των Χριστουγέννων (1967, σ. 442).

"Είναι αλήθεια ότι από μερικούς Ελληνοκυπρίους έγιναν πράξεις κτηνωδίας και αδιαφορίας για την ανθρώπινη ζωή", διαβάζουμε στα απομνημονεύματα του Κληρίδη, με τη διευκρίνιση ότι "πράξεις κτηνωδίας διεπράχθησαν από ενόπλους των παραστρατιωτικών οργανώσεων και από τις δυο πλευρές" (σ. 244). Στο ίδιο μήκος κύματος, ο πρεσβευτής τότε της Ελλάδας στον ΟΗΕ, Δημήτρης Μπίτσιος, κάνει λόγο για "αξιοθρήνητα πράγματα που βαρύνουν και τις δυο πλευρές" (1976, σ. 140), ενώ γλαφυρότερος είναι ο Πλουτής Σέρβας: "Για επτά μέρες άγριες μάχες διεξάγονται στις τούρκικες συνοικίες. Η αφροσύνη δεσπόζει παντού, σε πλήρη συνάρτηση με τις ωμότητες. Ο Σαμψών κατακρεουργεί γυναικόπαιδα και γέροντες στην Ομορφίτα. Και Τούρκοι βάρβαροι εξοντώνουν τους ελληνοκύπριους στην Τόχνη. Και επιστρέφουν ο καθένας θριαμβευτικά στις βάσεις του, ενώ τα φανατισμένα πλήθη, αμφοτέρων των παρατάξεων, ωρυόμενα στρώνουν δάφνες και μερσίνια για να περάσουν οι χασάπηδες ήρωες!" (τ. Β', σ. 337).

Η τραγικότερη ίσως συνέπεια των συγκρούσεων, όπως και το 1974, είναι η δημιουργία ενός μεγάλου αριθμού "αγνοουμένων", η ακριβής τύχη των οποίων παραμένει ανεξακρίβωτη ως σήμερα. "Αρκετά άτομα, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι", αναφέρει ο Κληρίδης (σ. 250), "που για κάποιο λόγο βρέθηκαν σε περιοχές ελεγχόμενες από δυνάμεις της άλλης κοινότητας, εκτελέστηκαν εν ψυχρώ. Τα θύματα απλώς ανεφέροντο ως αγνοούμενοι". Ο σχετικός πίνακας περιλαμβάνει συνολικά 38 Ελληνοκύπριους και 198 Τουρκοκύπριους.

(Γιώργος Τενεκίδης, Γιάννος Κρανιδιώτη, «Κύπρος, Ιστορία, Προβλήματα και αγώνες του λαού») (Δημήτρη Κ. Κώστα, «Για την Εξωτερική Πολιτική»)

Κατά το 1974 – Αρνητικά Βιώματα :

Πώς καταγράφει στο ημερολόγιο της μια Κύπρια τις κρίσιμες μέρες που πέρασε στην εισβολή.

Το ημερολόγιο της Αντρούλλας Μπάτσαλλου.

Πρώτη μέρα του πολέμου :

20 Ιουλίου, ημέρα Σάββατο.

Επίθεση των Τούρκων εναντίον Ελλήνων. Ημέρα φόβου και τρόμου. Σήμερα Σάββατο, ξύπνησα το πρωί ακούοντας τη μητέρα μου να λέει : “ Παναγιά μου άκου ήντα πόμπες ”. Σηκώθηκα τότε αμέσως και έτρεξα στο ράδιο. Τα πόδια μου λύγισαν όταν άκουσα να λέει ότι οι Τούρκοι εστράφισαν εναντίον των Ελλήνων άνευ προειδοποιήσεων. Από στιγμή σε στιγμή ο πόλεμος φούντωνε, και οι πόμπες και οι καπνοί πλήττανε τις καρδιές όλων μας. Το ράδιο όλον και καλούσε στρατό για να αποσπάσουν τον άσπλαχνο εχθρό. Σε λίγον ανακοινώσανε στο χωριό να βαφτίσουν όλα τα βρέφη, για αυτό τρέχανε όλοι όσοι είχαν να τα βαφτίσουνε. Βλέποντας τα όλα αυτά δεν είχα καθόλου όρεξη για αυτό έμεινα όλη μέρα στο καναπέ, ακούοντας το ραδιόφωνο. Το βράδυ ξάπλωσα στο κρεβάτι μου μαζί με τη μητέρα μου, ακούγοντας όλη νύχτα τις ανακοινώσεις του ραδίου.

Δεύτερη μέρα του πολέμου :

21 Ιουλίου, ημέρα Κυριακή.

Σήμερα Κυριακή τρομοκρατημένες ακούοντας τους θορύβους του πολέμου, σηκωθήκαμε το πρωί και αφού ντύθηκα πήγα με την Ρίτα στην εκκλησία. Όλος ο κόσμος ήταν λυπημένος και κλαμένος, και προσευχότανε. Μετά τη Θεία Λειτουργία προσκυνήσαμε και γυρίσαμε στα σπίτια μας. Κάθε λίγο ακούαμε τα αεροπλάνα που πενούσαν από ψηλά και η καρδιά μας κτυπούσε. Η ώρα εννιάμισι αρχίσανε να πετούνε χαμηλά, για αυτό ο φόβος μας μας έκανε να τα χάσουμε. Όταν πήγα να κλείσω την πόρτα είδα ένα αεροπλάνο πολύ χαμηλά, να στρίβει απότομα και να βγάζει κατάμαυρο καπνό. Έτρεξα τότε και κρύφτηκα κάτω από το κρεβάτι μαζί με την αδελφή μου Μαρούλαν. Από στιγμή σε στιγμή νόμιζα ότι θα μας εβομβαρδίσασιν.

Η καρδιά μου πήγε να σπάσει όταν άκουσα να βομβαρδίζουν εις το χωριόν. Μη ξέροντας τι να κάνω, ξεκρέμασα την εικόνα της Παναγίας και την κρατούσα στην αγκαλιά μου κάτω από το κρεβάτι. Όταν πέρασε αυτό σηκωθήκαμε και πήγαμε στο σπίτι της Ελένης του Ρωτού, ατέλειωτο σπίτι, διότι ήτανε με δύο ταρατσες και δεν είχε πολύ φόβο.

Μόλις πήγαμε εκεί ξεθαυρέσαμε λίγο διότι κουβεντιάζαμε και ξεχνούσαμε λίγο. Το απόγευμα ήλθεν εκεί και η Ερασμία με τον Άντρον και την Αγάθη, για αυτό μείναμε εκεί και την νύχτα. Στρώσαμε και ξαπλώσαμε χάμω και επειδή το σπίτι ήτανε ατέλειωτο, και είχαν Πετραία χάμω, πόνεσα όλον μου το σώμα. Σε άλληνη κάμαρη μέναμε αρκετοί στρατιώτες ξένοι που προσέχανε για αυτό δε φοβόμουν και πολύ. Την αυγήν ακούσαμεν πολλές κανονιές για αυτό τρέμαμε από το φόβο μας.

Τρίτη μέρα του πολέμου :

22 Ιουλίου, ημέρα Δευτέραν.

Σήμερα Δευτέραν την αυγή ακούσαμε αρκετές κανονιές και φοβηθήκαμε πολύ. Η ώρα πεντέμισι σηκωθήκαμε και δεν είχαμε καμιάν όρεξη κανένας μας. Κάθε λίγο ακούσαμεν αεροπλάνα να περνούν για αυτό τρέχαμε στο μπάνιο να κρυφτούμε. Όταν φεύγανε πάλι βγαίναμε και ούτω καθεξής. Σε λίγο ήλθε η Παναγιώτα του Σέρκου με τα μωρά, και έπειτα η Μαρούλα του Πολυτσιακλή, με τα μωρά, την αδελφή της και τα μωρά της αδελφής της. Ο Ρωτός που είχε το σπίτι άρχισε να φωνάζει ότι θα έφευκεν από κειμέσα διότι είχε φόβο που είμαστε πολλοί εκεί μέσα.

Η Παναγιώτα του Σέρκου πήρε τα μωρά της και έφυεν, εμείς όμως εμείναμεν, Καθίσαμε τότε και κουβεντιάζαμε με τους στρατιώτες που προσέχανε και η ώρα τέσσερις ανακοινώσανε, και η ώρα τέσσερις ανακοίνωσε το ράδιον ότι διέταξε η Εθνική Φρουρά να σταματήσει ο πόλεμος και έτσι ξεφοβηθήκαμεν ολίγον. Προηγουμένως είπε ότι βομβαρδίζανε στην Αμμόχωστο στο ξενοδοχείο και σκοτωθήκανε είκοσι τουρίστες και ένα παιδί που δεν ξέρανε την καταγωγή του. Η Μαρούλα του Ρωτού είχαν το μωρόν της τον Άντρο στην Αμμόχωστο και μόλις άκουσεν έτσι άρχισε τα κλάματα διότι νόμισεν πως ήταν το δικό της παιδί.

Μετά το ράδιον μετέδιδαν ότι οι Έλληνες ήταν νικητές ρίχνοντας τους Τούρκους δεκαεννιά αεροπλάνα και παίρνοντας τους αρκετά χωρία τούρκικα. Χαρήκαμε τότε και επειδή πέρασε ο κίνδυνος πήγαμε στο σπίτι μας, πρώτη ου δουλεία ήταν να κάμω μπάνιο και μετά να ξαπλώσω. Όταν όμως βράδιασεν ακουγόντανε κανονιές για αυτό φοβηθήκαμε. Πήγαμε και ξαπλώσαμε στην γειτόνισσα μας Παναγιώτα του Σέρκου, όλη νύχτα είχαμε το ραδιόφωνο ανοικτό μήπως μεταδώσει καμιάν ανακοίνωση, όλη νύχτα όμως μετέδιδαν τραγούδια.

Τέταρτη μέρα του πολέμου :

23 Ιουλίου, ημέρα Τρίτη.

Σήμερα Τρίτη σηκωθήκαμε το πρωί από το σπίτι της Παναγιώτας του Σέρκου, διότι είχαμε κοιμηθεί εκεί το βράδυ και πήγαμε στο σπίτι μας. Αρχισα τότε τες δουλείες του σπιτιού και όταν τις τέλειωσα έκανα μπάνιο κα κάθισα και κεντούσα.. το μεσημέρι μετά το φαγητό ξάπλωσα για λίγο στο κρεβάτι μου και το απόγευμα σηκώθηκα και πήγα για λίγο στην Ελένη του Ρωτού. Κάθισα και κεντούσα με συντροφιά στρατιώτες κουβεντιάζοντας για τα γεγονότα του πολέμου. Όταν βράδιασε τους σάσαμεν και φάγαμε και πήγαμε στο σπίτι μας. Εγώ και η Ελένη με συντροφιά το Δώρον, ΈΝΑΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗ ΑΠΟ ΤΟ ΒΡΩΣΗ, καθίσαμε και κουβεντιάζαμε και η ώρα οκτώ και τέταρτον φύγαμε παίρνοντας και πατανιές για να ξαπλώσουν οι στρατιώτες. Η ώρα εννιά και τέταρτον είδαμε ειδήσεις από την τηλεόραση και μετά πήγαμε για ύπνο.

Πέμπτη μέρα του πολέμου :

24 Ιουλίου, ημέρα Τετάρτη.

Σήμερα Τετάρτη, όταν σηκώθηκα το πρωί έκανα τες δουλείες του σπιτιού και μετά το μπάνιο ντύθηκα και πήγα και κάλεσα τους στρατιώτες να έλθουν να φάμε. Πήγα έπειτα στο σπίτι οπότε ετοίμασα φαγητό βοηθώντας με και η Ελένη του Ρωτού και η Μαρούλα. Η ώρα δωδεκάμισι πήγε η μητέρα μου και τους έφερε και για αυτό τους περιποιηθήκαμε όπως έπρεπε. Μετά το φαγητό κάτσαμε και κουβεντιάζαμε και μετά φύγαμε. Φύγαμε πηγαίνοντας στο καφενείο.

Ένας όμως αυτό είδα να πηγαίνει στο σπίτι του Ρωτού μόνος του. Για αυτό τον φώναξα και ήλθε εκεί να μείνει μαζί μας. Ήλθε τότε και κάθισε μαζί μας εμένα και την Ελένη και τους δικούς της, οπότε κουβεντιάζαμε. Μετά παίζαμεν αντρές, μετά τον έσασεν η μητέρα μου οπότε έκαμεν μπάνιο. Και μετά παίζαμε πάλι άντρες. Και ενώ είμαστε μαζί καταλαμβαίναμεν ο ένας τον άλλον. Όταν σχεδόν βράδιασε ήλθε η Μερόπη και μας έφερεν είκοσι λίρες διότι είχε να με τες δίδει. Τέλος το βράδυ μετά το φαγητό καθίσαμε και κουβεντιάζαμε και όταν βαρεθήκαμε πήγαμε για ύπνο

Έβδομη μέρα του πολέμου :

26 Ιουλίου, ημέρα Παρασκευή.

Σήμερα Παρασκευή, ξύπνησα το πρωί η ώρα τρεις και άκουσα να κτυπούν κανονιές. Φοβήθηκα τότε πολύ και άρχισα να τρέμω. Να τρέμω τόσο πολύ που χτυπούσαν τα σαγόνια μου. Τέλος αποκοιμήθηκα ακόμα λίγο και το πρωί σηκώθηκα ανόρεχτα αρχίζοντας τε δουλείες του σπιτιού. Όταν τις τέλειωσα ξάπλωσα στο κρεβάτι μου και έμεινα μέχρι τις τρεις το απόγευμα. Η μόνη μέρα που δεν είχα καθόλου όρεξη. Όταν σηκώθηκα από το κρεβάτι και αφού ντύθηκα κάθισα να κεντήσω λίγο. Ήρθε όμως η Χρυστάλλα για αυτό άφησα το κέντημα και κουβεντιάζαμε. Μετά πήγα περίπατο στην Ελένη του Ρωτού, για αυτό καθίσαμε και κουβεντιάζαμε. Φεύγοντας από εκεί πήγαμε στην Φανούλαν του Μπόρα για να πιάσει τη ρόπαν της η Ελένη και όταν της περιμέναμε στο δρόμο πέρασε ο Δώρος με έναν άλλον και μου είπανε ότι ήταν στα Μάμαρι. Μετά πήγαμε για λίγο στην Χρυστάλλα και μετά πήγα για λίγο σπίτι μου. Μου φώναξε η Λουίζα να πάω για λίγο εκεί μόλις όμως πήγα είδα το Δώρο να πηγαίνει σπίτι μου με έναν άλλον για αυτό πήγα σπίτι. Καθίσαμε και κουβεντιάζαμε λίγο, παίζοντας αντρές και μετά φύγανε. Και μετά τες ειδήσεις της τηλεόρασης πήγα για ύπνο.

Ένατη μέρα του πολέμου :

28 Ιουλίου, ημέρα Κυριακή.

Σήμερα Κυριακή σηκώθηκα οπότε άρχισα τες δουλειές του σπιτιού. Προσπαθώντας να μην κάνω θόρυβο διότι κοιμότανε ο Δώρος , με ένα άλλο στρατιώτη. Ήθελα να πάω στην εκκλησία επειδή όμως θα έσαζα τους στρατιώτες δεν πήγα. Όταν ξυπνήσανε τους έσωσα και φάγανε και μετά φύγανε. Τέλος σφουγγάρισα και ξάπλωσα στο κρεβάτι μου. Σε λίγο ήρθε η ανιψιά μου η Μαρούλα με τα μωρά οπότε τα άφησε διότι έθελαν να μείνουνε και αυτή έφυγεν. Το μεσημέρι μετά το φαγητό φάγαμε ραβιόλες, ξάπλωσα και κοιμήθηκα με την Βούλαν.

Όταν ξύπνησα άκουσα ότι πέθανεν ο γιος του Λαού, διότι ήταν πληγωμένος από τον πόλεμο, για αυτό λυπήθηκα πάρα πολύ. Το απόγευμα καθίσαμε στην βεράντα και η ώρα εφτά ανοίξαμε την τηλεόραση και κοιτάζαμεν. Η ώρα εννιάμισι πήγαμε για ύπνο, μαζί μας και τα μωρά. Προτού ξαπλώσουμε ήλθε η ανιψιά μου Μαρούλα και μου είπε αν ακούσουμε τίποτε να μην φύγουμε από το σπίτι για αυτό φοβήθηκα πολύ. («Το χρονικό της Κυπριακής Προσφυγιάς», Peter Loizos)

Το ημερολόγιο της Αντρούλλας μας δίνει να κατανοήσουμε πώς μια ανύπαντρη κοπέλα βίωνε τις πρώτες μέρες του πολέμου, θα μπορούσε φυσικά να δώσει κάποια πιο ιδιαίτερη περιγραφή των γεγονότων. Κυρίως η Αντρούλλα μίλαγε για τις καθημερινές τις αγωνίες, τους τρομοκρατικούς ήχους από τους βομβαρδισμούς και τα αεροπλάνα. Το δελτίο ειδήσεων και την φιλία και περιποίηση που πρόσφερε στους στρατιώτες. Προσοχή έδωσε στην ανακοίνωση για να βαφτιστούνε τα βρέφη του χωριού. Γενικά μέσα από το ημερολόγιο το κύριο συναίσθημα που εκφράζεται είναι η αγωνία και ο φόβος. Τα πράγματα άλλαξαν με το θάνατο ενός μικρού παιδιού από το χωρίο της το οποίο το γνώριζε από την γέννηση του. Αυτή τη φορά δεν έγραψε πόσο τρώμαζε απλά ανέφερε με δύο λόγια, “ λυπήθηκα πάρα πολύ”.

Όταν η Λευκωσία έγινε Σαράγεβο

Το σωστό σύνθημα επιμένει: "Δεν ξεχνώ". Πόσοι ωστόσο θυμούνται ότι η "Πράσινη Γραμμή" της Λευκωσίας χαράχθηκε δέκα ολόκληρα χρόνια πριν από τον Αττίλα, αμέσως μετά τα ματωμένα Χριστούγεννα του 1963; Όσο για τους "εθνικούς σχεδιασμούς" που οδήγησαν στη σύρραξη μεταξύ των δυο κοινοτήτων, αυτοί φαίνεται πως ουδέποτε εγγράφηκαν στη συλλογική μνήμη.

Όλα ξεκίνησαν μ' ένα περιστατικό αστυνομικής ρουτίνας, από αυτά που συνήθως κοσμούν τα "ψιλά" των εφημερίδων. Ήταν ξημερώματα της 21ης Δεκεμβρίου 1963, όταν μια περίπολος Ελληνοκύπριων αστυνομικών επιχείρησε να ελέγξει τις ταυτότητες δυο μεθυσμένων Τουρκοκύπριων που συνόδευαν (ή, κατ' άλλους, καταδίωκαν) μία - επίσης Τουρκοκύπριο- πόρνη στην κακόφημη συνοικία της Λευκωσίας. Αυτοί αντιστάθηκαν και το επεισόδιο εξελίχθηκε σε ανταλλαγή πυροβολισμών, με αποτέλεσμα το θάνατο της κοπέλας κι ενός από τους συνοδούς της. Ακολούθησε η συγκέντρωση εκατοντάδων εξαγριωμένων περιοίκων, που γρήγορα εξελίχθηκε σε κανονική εξέγερση, όταν αστυνομικές δυνάμεις στάλθηκαν να απεγκλωβίσουν τους συναδέλφους τους και να καταστείλουν την "οχλοκρατική εκδήλωση". Πολύ σύντομα, ολόκληρο το κέντρο της πόλης είχε μετατραπεί σε πραγματικό πεδίο μάχης, με συμμετοχή εκατοντάδων ενόπλων από κάθε πλευρά.

Η "τουρκοκυπριακή ανταρσία" ήταν γεγονός. Το ίδιο και ο θάνατος της ενιαίας Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως αυτή διαμορφώθηκε από τις συνθήκες της Ζυρίχης και του Λονδίνου που επισφράγισαν το τέλος του ανταρσιακού αγώνα. Μέχρι την τελική κάθαρση της τραγωδίας, το καλοκαίρι του 1974, η Κύπρος θα ζει σε ένα καθεστώς de facto διχοτόμησης, με τους Τουρκοκύπριους (18% του πληθυσμού) πολιορκημένους σε θύλακες που δεν ξεπερνάνε το 5% της έκτασης του νησιού, και περιοδικές εξάρσεις βίας.

Πώς φτάσαμε ως εκεί; Μετά την τουρκική εισβολή, τα γεγονότα του 1963 φαίνεται πως έχουν σβηστεί από τη συλλογική μνήμη, στην Ελλάδα τουλάχιστον. Για το γενεσιουργό υπόστρωμα αυτής της επιλεκτικής λήθης, εύγλωττη είναι άλλωστε η δημοφιλής ρήση των ημερών, σύμφωνα με την οποία "σκοτώθηκε μια πουτάνα και διαλύθηκε ένα κράτος".

Κι όμως, αντίθετα απ' ό,τι συμβαίνει με άλλες "λευκές σελίδες" της εθνικής μας ιστορίας, τα δημοσιευμένα σχετικά στοιχεία και ντοκουμέντα αφθονούν -και αποδεικνύουν ότι τα Δεκεμβριανά της Κύπρου υπήρξαν μια απολύτως προσχεδιασμένη επιλογή ορισμένων από τους δυναμικούς επιτελείς της "εθνικής πολιτικής" των ημερών, ο εθνικόφρων τυχοδιωκτισμός των οποίων ελάχιστα διέφερε στην πράξη από τη λογική των πραξικοπηματιών που, δέκα χρόνια αργότερα, επρόκειτο να ρίξουν την τελική αυλαία στο δράμα του νησιού. Ας δούμε, λοιπόν, πώς οι μαθητευόμενοι μάγοι του ελληνοκυπριακού και του ελλαδίτικου εθνικισμού έβαλαν μπροστά την αιματηρή διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, μετατρέποντας τη Λευκωσία σε Σεράγεβο.

Βαρβαρότητες Πολέμου

Αφήγηση Ελληνοκύπριου Στρατιώτη :

Παρακάτω ακολουθεί μια αφήγηση από στρατιώτη Ελληνοκύπριο όπου φαίνεται ο τρόπος που ενεργούσαν, το μίσος και η εκδίκηση που είχανε μέσα τους.

« Εταμπουρωθήκαμεν μεστά πρώτα σπίθκια, επαλέψαν κάτι βίκερ (έπαθαν εμπλοκή), εστίλαμεν πίσω, εσαστήκασιν, άμα τζιε ήρτασιν αρκέψαν, τάγκα τούγκου, τάγκα Τούρκου. Εν τω μεταξύ τα Καζιβερά, ρε κουμπάρε, κρύπτος, αφού ούλοι, ρε κουμπάρε, εν εισίεν πλάσμα μέσα, εν έση, μα κρυπτός, ρε κουμπάρε, εν έση ούτε ένα μέσα, μα κρύπτος ρε κουμπάρε, εκρύψαν (κρύφτηκαν). Έθελεν ο λοχαγός να τους δώκουμεν φώκια, λαλεί, εσύραμεν πεζίνα τζιαμέ μέσα σπίθκια τα πρώτα, τζιε άψαμεν τα τέσσερα πέντε σπίθκια, εδώκαμεν τους φωθκιάν, φώναζε μου ο μουκτάρης που μέσα “εντάξει θα παραδωθούμεν”. Εσταματήσαν τες σηπεθκιές τζιε παραδοθήκασιν. Την ώρα που παραδοθήκασιν ο ταγματάρχης μας, ο Φώτης εν φίλος μου, πολλά ήταν μέστην οργάνωση καιρό, τούτος εν Ασσιώτης.

Επήεν μέστο τηλέφωνον, να τηλεφωνήσει ότι επαοδοθήκασιν οι Καζιβέροτζιώτες. Την ώρα που έκαμνεν το τηλεφώνημα, έφκενεν που το τηλέφωνο, θωρεί εισίεν ένα μέστο σπίτι τζιε έδωκεν του μιαν με τη σφαίρα δαμέ πάστο μέτωπον, εν είπεν μανά . Αμάν τζιε παίξαν τον, ρε κουμπάρε, ελύσσιασα εγώ, έδωκα μέσα σε ένα σπίτι, εισίεν έξι εφτά νομάτους, όχι η ώρα τρεις νύχτα, τρεις τέσσερις, έτω ήταν ώρα γίνεται που γενίεται ο ήλιος, τέσσερις που χαράσσει το φώς, όσον τζιε χαράζεν εν έφτασεν χαράζει, νάρτουν τέσσερις. Εδώκαμεν τες φωθκιές η ώρα δκυόμισυ, νάτους τρεις τέσσερις, έφαν τη σιεπεθκιάν τζιε δεν είπε μανά.

Εξουσίαζα εγίωνη. Έδωκα μέσα στο σπίτι, εισίεν έξι εφτά νομάτους, ετράβισα το αυτόματο τζιε θέρισα τους, τζιε τους εφτά.

Τον χωριανό μου εμένα επαίξαν τον, τζιε το λοχαγό μου επαίξαν τον, να τους παίζω τζιε εγώ, τζιε μάλωσα με ένα χωραίτη λοχαγό δικόν μας, τζιε χαζίριν να παιχτούμε, γιατί να τους παίζω. Λαλώ του , γιατί να τους παίζω; Τζίηνος ήντα, αφού εν πόλεμος τωρά, πρέπει εν ψυχρώ να πούμεν, εκατάλαβες ; Τέλωσ πάντων, επίαμεν τα Καζιβερά, επαροδοθήκασιν, επαλέψαμεν την νεολαία μέσα στα κρατητήρια τσιαμέ στο Γύμνασε. Εξημέρωσεν, αρκέψαν τα αεροπλάνα. Τάγκα Τούγκου μέστα Καζιβερά, εβομβαρδίζαν το σχολείο τσιαμέ τσε εσκοτώθηκεν τζιε μια Τουρκάλα τζιαμέ ένενι, μια δκυο εσκοτωθήκαν τζιε κάτι άλλοι. Δικοί μας ετραυματιστήκαν που τες πόμπες που εσύρνασιν τούτοι. Που επήαν οι Τούρκοι τζιε βομβαρδίσαν τα Καζιβερά. Ναι μα καλά, πώς τζιε, καλά, ναι εξέρασιν ότι εμπήκεν στρατός μας, αλλά πως τζιε εβομβαρδίσαν το σχολείο, που ήταν οι γυναίκες. Τζιε ως γεγονός οι δικοί τους στρατιώτες ήταν ούλοι τζιαμέ ».

Η παραπάνω αφήγηση μας δίνει να καταλάβουμε το πόσο σκληρή έγινε η καρδιά των στρατιωτών, το χωρίο που μπήκαν οι Ελληνοκύπριοι πολύ πιθανό να ήταν τελείως εγκαταλειμμένο. Ο λοχαγός όμως ήθελε να βάλουν φωτιά μέσα σ όλα τα σπίτια. Όταν άρχισαν να ρίχνουν παντού βενζίνη, όσοι ήταν κρυμμένοι μέσα στο χωρίο, βγήκαν έξω και άρχισαν ένας ένας να παραδίνονται. Αφού παραδόθηκαν αρκετοί Τουρκοκύπριοι, ένας από αυτούς που διέφυγε από την αντίληψη του Ελληνοκυπριακού στρατού, σηκώθηκε ξαφνικά και πυροβόλησε ένα από τους Ελληνοκύπριους. Σαν αντίδραση αυτού του γεγονότος οι Ελληνοκύπριοι μπήκαν και πάλι σε ένα σπίτι του είχε 3-4 άτομα και τα σκότωσαν εν ψυχρό.

Όλες οι ενέργειες που γίνονταν είτε από τους Τουρκοκύπριους, είτε από τους Ελληνοκύπριους γίνονταν με σκοπό να μπορέσουν να επιβιώσουν. Γνώριζαν πως αν δε σκότωναν τον αντίπαλο που είχαν τη δεδομένη στιγμή απέναντι τους, πολύ πιθανόν να τους σκότωνε αυτός αργότερα, ή να σκότωνε κάποιο από τους φίλους και συγγενείς του.

Παρόμοια τέτοια γεγονότα ήταν κάτι το καθημερινό μέσα στη ζωή του πολέμου. Με τον ίδιο τρόπο που ο κάθε στρατιώτης έχανε αγαπημένα του πρόσωπα, έτσι ήθελε να σκοτώνει όσο περισσότερους εχθρούς για να εκδικηθεί για τους χαμούς και τις απώλειες.

Οι δολοφονίες εν ψυχρώ ήταν καθημερινές. Ένα γεγονός που ακούστηκε για τον Κατσή, κάποιο Ελληνοκύπριο στρατιώτη αποδεικνύει και πάλι τον παραπάνω. Όταν άκουσε ο Κατσής πως οι Τούρκοι στρατιώτες είχαν πάρει το Αργάκι (καταχωμένο χωριό), η αντίδραση του ήταν να κατέβει στο δρόμο για να πυροβολήσει τον πρώτο Τούρκο που θα έβρισκε μπροστά του. Δυστυχώς ήταν μια ηλικιωμένη γυναίκα.

Η πράξη του αυτή κατακρίθηκε από τους άλλους στρατιώτες που ήτανε εκεί αλλά ήταν πλέον αργά. Μάλιστα είπε κάποιος από εκεί « Ας μην ακούσω από κανένα λοιπόν πως οι ειρηνευτικές δυνάμεις του Ο.Η.Ε δεν κάνουν τίποτα στους πολέμους, γιατί παντού υπάρχουν τύποι σαν τον Κατσή που κυκλοφορούν σκοτώνοντας δεξιά και αριστερά».

Ο Κατσής και οι άθλιοι του ήταν ασυνήθιστα φαινόμενα, αλλά προφανώς Αρκούς ένας Κατσής σε κάθε χωριό για να διαλύσει τις σχέσεις μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, ιδιαίτερα όταν σε ένα χωριό υπήρχαν κάτοικοι και από τις δύο κοινότητες. Ένας τέτοιος άνθρωπος ήταν αρκετός για να χαθεί τελείως η ελάχιστη εμπιστοσύνη που είχε απομείνει μεταξύ των κατοίκων του χωριού.

Φυσικά υπήρχαν και άλλοι άνθρωποι οι οποίοι φέρονταν διαφορετικά και έστω και μέσα από τις κακουχίες του πολέμου, δεν ξέχασαν πως πάνω από όλα είναι άνθρωποι και παλιά είχαν πολύ καλές σχέσεις με τους Τουρκοκύπριους.

Αυτό υποστηρίζεται από το γεγονός ότι και οι δύο πλευρές έφερναν φαγητό στους στρατιώτες. Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, πολλές φορές φίλοι αδελφικοί, αντάλλαζαν φαγητό προσπαθώντας να μη γίνουν αντιληπτοί από τους αξιωματικούς τους, ιδιαίτερα στην περιοχή Καιμακλί. Κύπριοι έδιναν χρήματα σε Τουρκοκύπριους φίλους τους, προκειμένου να τους αγοράσουν τρόφιμα γιατί δεν είχαν τίποτα να φάνε, παρά ένα κουτί μαρμελάδα για 5 άτομα. επίσης οι Ελληνοκύπριοι τους έδιναν τσιγάρα

και κονιάκ (ποτό), γιατί οι αξιωματικοί του Τουρκικού στρατού απαγόρευαν στους Τουρκοκύπριους να αγοράζουν από τους Ελληνοκύπριους προϊόντα που τους έφερναν λίγα από την Τουρκία.

Γενικά ακόμα σε αυτή την δύσκολη κατάσταση κάποιοι έμειναν άνθρωποι που ενδιαφέρονταν για το συνάνθρωπο τους είτε αυτός ήταν Τουρκοκύπριος είτε Ελληνοκύπριος. Συγκεκριμένα στο βιβλίο αναφέρεται για το Χάμπο όπου ήταν 20 χρονών το 1974. Το 1958 όταν άρχισαν οι σκοτωμοί μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων ήταν μόλις 4 χρονών.

Στο σχολείο όπου πήγαιναν οι δάσκαλοι ήταν πλήρες Ελληνικοί Εθνικιστές καθώς επίσης καθημερινά έβλεπε στις εφημερίδες που έγραφαν πόσο κακοί είναι οι Τούρκοι. Με τέτοια ανατροφή ο άνθρωπος αυτός πολύ δύσκολα θα μπορούσε να συμβιώσει με Τουρκοκύπριους, Αντιθέτως όμως, ο πατέρας του ο οποίος δε δεχόταν την αντίληψη του εθνικισμού, και ότι οι Τούρκοι έφταιγαν για όλα, το βοηθούσε ώστε να μην αναπτύξει μια τέτοια αρνητική και προκατειλημμένη στάση. Αν δεν είχαν αναπτύξει μια τέτοια στάση οι περισσότεροι Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, πιθανόν να αποφεύγονταν πολλά από τα αρνητικά γεγονότα που σημειώθηκαν καθώς επίσης και ένας μεγάλος αριθμός αιματοχυσιών. («Χρονικό της Κυπριακής Προσφυγιάς», Peter Loizos)

Η Συγκλονιστική Μαρτυρία ενός Τούρκου Αξιωματικού για την Εισβολή του Αττίλα
τον Αύγουστο του 1974 στο Μαρτυρικό Νησί :

«Τις πιο πολλές δολοφονίες τις έκαναν οι Τουρκοκύπριοι»

«Τα χωράφια ήταν σπαρμένα με πτώματα»

Ένα ντοκουμέντο, που αφορά την εισβολή του τουρκικού στρατού στην Κύπρο το '74 και τις βαρβαρότητες τις οποίες διέπραξε.

Πρόκειται για τη συγκλονιστική μαρτυρία ενός Τούρκου οικονομολόγου, του δρα Κιουτσούκ, ο οποίος άλλοτε διώχθηκε κατ' επανάληψη από το τουρκικό καθεστώς και άλλοτε του εμπιστεύθηκαν σημαντικές θέσεις στη χώρα του, ακόμη και στο Τμήμα Εθνικής Ασφαλείας στο τουρκικό ΓΕΕΘΑ.

Ο Κιουτσούκ, ως έφεδρος αξιωματικός του τουρκικού στρατού εισβολής, συμμετείχε στις επιχειρήσεις του Αττίλα 2, τον Αύγουστο του '74, στη μαρτυρική Κύπρο.

Πρόκειται για πολύ σημαντικό ντοκουμέντο, που ούτως ή άλλως δεν επισκιάζεται από την άποψη του Κιουτσούκ χωρίς ιδιαίτερα μάλιστα επιχειρήματα ότι όλοι οι συλληφθέντες Ελληνοκύπριοι από τους Τούρκους στρατιώτες εκτελέστηκαν τότε, το '74.

ΟΙ ΣΚΗΝΕΣ φρίκης εις βάρος των Ελληνοκυπρίων κατά την εισβολή του τουρκικού στρατού το '74 στην Κύπρο και που περιγράφονται στο βιβλίο «Νταλγκά - Νταλγκά» είναι συγκλονιστικές.

Ο έφεδρος τότε αξιωματικός Κιουτσούκ περιγράφει τη δολοφονία μιας Ελληνοκύπριας, προσπαθώντας να δώσει το περίγραμμα του τρόμου που επέβαλε στο νησί ο Αττίλα, ο πρώτος και δεύτερος, με στόχο την κατοχή της μισής Κύπρου, αλλά και την εδραίωση του τουρκικού στρατού στο νησί με απώτερο σκοπό την κατάληψη όλων των εδαφών του.

«Θα σου πω για τη δολοφονία μιας γυναίκας, μια κτηνώδη πράξη που όσο ζω δε θα σβήσει απ' το μυαλό μου. Ήμασταν σε κάποιο χωριό, δε θυμάμαι πια τ' όνομά του, για εκκαθαριστική επιχείρηση υπό τις διαταγές του λοχαγού Αλκατσόγλου. Σ' ένα από αυτά τα χωριά της Κύπρου τα γεμάτα κυπαρίσσια κι ευκάλυπτους. Ανταλλάσσονταν λίγοι πυροβολισμοί κι εγώ χώθηκα σ' ένα κήπο γεμάτο άγουρα ακόμα σταφύλια, σε μια άκρη του οποίου υπήρχε μια μικρή στέρνα. Έκοψα ένα τσαμπί σταφύλι και όπως γευόμουν τις ξινές ρόγες του, δίσταζα ν' αποφασίσω αν έπρεπε να κάνω ένα μπάνιο όσο οι στρατιώτες θα λεηλατούσαν τα σπίτια.

»Ξαφνικά άκουσα κοντά μου πυροβολισμούς και είδα δύο στρατιώτες, τον Σεφίκ και τον Σουλεϊμάν, να φωνάζουν περήφανοι: "Oldurdum, oldurdum, komutanim", δηλαδή "σκότωσα, σκότωσα, αρχηγέ". Τους ήξερα. Ήταν χουλιγκάνοι. Πλησίασα προς τα εκεί που έδειχναν χειρονομώντας ενθουσιασμένοι. Μια νέα ευτραφής γυναίκα κειτόταν σφαδάζοντας στο χώμα. Είχε τα χέρια δεμένα πισθάγκωνα και ανοιχτά τα σκέλια απ' όπου έτρεχαν άσπρα πηχτά υγρά και αίμα. Είχαν αδειάσει τα πιστόλια τους μεσ' στον κόλπο της. Παρατηρούσα τα χέρια της και τα πόδια της. Μου φαίνονταν μικρότερα απ' το υπόλοιπο σώμα της. Καθώς την κοίταγα που ξεψύχαγε με χυμένο έξω το σταφύλι των σπλάχνων της, με κόμπους λίπους κολλημένους στο ανοιχτό πληγωμένο φύλο της, με κυρίεψε μια αναγούλα. Ένα προϊστορικό θηλαστικό πιασμένο στα δίχτυα ενός θανάτου.

»Την κοίταζα και ένιωθα να μεγαλώνει, να μεγαλώνει σαν φουσκωτή λαστιχένια κούκλα. Πέταξα πέρα τα σταφύλια. Έκανα μεταβολή κι ακριβώς απέναντι, παρατεταγμένοι στην ευθεία, διακόσιοι είκοσι πέντε στρατιώτες ετοιμάζονταν για την αναφορά, σαν να μην έτρεχε τίποτε. Ο ανθυπολοχαγός Τζεμάλ τους έδινε τις απαραίτητες εντολές παρουσίας. Ο λοχαγός τους έδινε συγχαρητήρια, επισημαίνοντας ότι η επιχείρηση είχε ολοκληρωθεί με απόλυτη επιτυχία. Στα τελευταία λόγια του λοχαγού, κάτι εξερράγη μέσα μου θρυμματίζοντας την απάθεια που το σοκ είχε δημιουργήσει, γυάλινο κλουβί γύρω μου. Δηλαδή θα 'φευγαν και θα τ' άφηναν όλα "καθαρά" στο χωριό. Μαζί και τη γυναίκα άταφη, βορά στα όρνια. Πήδηξα με τ' όπλο προτεταμένο προς το λοχαγό και ρώτησα κοφτά: "Τι θα γίνει μ' αυτή τη γυναίκα;". Θυμήθηκα τα πτώματα που κινούνταν παραμορφωμένα απ' τη ζέστη και τρελαινόμουν.

Με το δάχτυλο στη σκανδάλη απευθύνθηκα στον Αλκατσόγλου σε τόνο που δε σήκωνε αντίρρηση. "Διέταξέ τους να τη θάψουν, αλλιώς σε σκοτώνω". Είδα το φόβο να πλημμυρίζει το βλέμμα του. Έδωσε εντολή να σκάψουν έναν τάφο και να τη ρίξουν μέσα. Υπό την απειλή του όπλου, εκτός εαυτού, τους ανάγκασα να τη σκεπάσουν με τις ματωμένες κουβέρτες της και να βάλουν φωτιά. Εξιλαστήριο πυρ, φλόγες αντί λουλούδια, ήταν ό,τι μπορούσα να προσφέρω μέσα στην κόλαση του πολέμου σ' αυτή την άγνωστη. Καθώς ανέβαινα με τους άλλους στα καμιόνια να φύγω, με τράνταξε ένα υστερικό γέλιο. Μια σκέψη αταίριαστη στη σοβαρότητα της στιγμής σφήνωσε στο μυαλό μου. Τι μ' έπιασε και το 'παιξα Αντιγόνη με όπλο και μουστάκια ξαφνιάζοντας αυτούς τους σκληρούς κι ανυποψίαστους άνδρες;

Μήπως ήταν το πρώτο άταφο κουφάρι που αντίκριζα; Εκατοντάδες ήταν σπαρμένα στα χωράφια. Γιατί αντέδρασα έτσι ειδικά σ' αυτή τη γυναίκα; Ήταν γιατί δεν μπόρεσα να αποτρέψω τη δολοφονία της, που έγινε μπροστά στα μάτια μου; Ήταν γιατί η στάση του θανάτου της, της αφαιρούσε τη στοιχειώδη αξιοπρέπεια του φύλου της; Λες κι οι νεκροί νοιάζονται να 'ναι αξιοπρεπείς!

Ήταν γιατί ξεχείλισε το ποτήρι της αηδίας που ένιωθα μέσα μου για τις κτηνωδίες που αντίκριζα κάθε μέρα; Φαντάζομαι πως απάντηση δεν υπάρχει, όχι τουλάχιστον αρκετά λογική για ν' αντέχει στην κριτική τού μη-εμπόλεμου.

Έκανα χρόνια να ξαναφάω σταφύλι. Για εβδομάδες είχα στα μάτια μου εναλλασσόμενες, σαν οπτικό εφέ ταινίας τρόμου, τις εικόνες του σταφυλιού, των υγρών της νεκρής μήτρας, της νεκρής μήτρας, των σταφυλιών και πάλι απ' την αρχή.

Κι όμως εκείνο το ίδιο βράδυ του φόνου κοιμήθηκα βαθιά.

»Το πρωί μίσησα τον εαυτό μου για την αναισθησία μου. Πώς μπόρεσα; Θυμήθηκα τότε την παροιμία που λέει: "Να μη δώσει ο Θεός στον άνθρωπο όσα μπορεί ν' αντέξει" και για πρώτη φορά πίστεψα στην αλήθεια της. Την είχαν βιάσει πρώτα; Ναι, φαντάζομαι ότι έτσι είναι. Εκείνη η άλλη γυναίκα, που 'λεγε ο Νετζατίν πως τη βιάσανε μπροστά στη μάνα και το παιδί της, ήταν στο Τύμπου. Δεν ήμουν εκεί, δεν ήμουν αυτόπτης μάρτυρας. Ο Νετζατίν έκλαιγε καθώς μου το περιέγραφε. Υπηρετούσε είκοσι χρόνια στο στρατό μόνιμος υπαξιωματικός, είχε γυναίκα και παιδιά. Δεν το χωρούσε ο νους του πως το 'χαν κάνει. Ήτανε αξιωματικοί συνάδελφοί του. Πίναν καφέ μαζί και κάναν χοντροκομμένες πλάκες. Είχε κολλήσει το μυαλό του στο περιστατικό. Σαν χαλασμένος δίσκος γραμμοφώνου. Κάθε φορά που μ' έβρισκε έπιανε να μου το διηγείται ξανά και ξανά. Πρόσθετε νέες λεπτομέρειες σε κάθε αφήγηση, λες και φοβόταν μην του διαφύγει τίποτε.

Τη βιάζανε δύο, ο ένας από μπρος κι ο άλλος από πίσω. Κι εκείνη σφάδαζε. Από πόνο. Λες και μπορούσε να σφαδάζει απ' την ηδονή!

Μπροστά στη μάνα της και στο παιδί της. Ακούς! Τρεις γενιές κακοποιημένες».

ΟΙ ΔΟΛΟΦΟΝΙΕΣ που έκανε ο τουρκικός στρατός στη διάρκεια της δεύτερης Επίθεσης 2ος Αττίλα στην Κύπρο ήταν πάρα πολλές. Ο Κιουτσούκ δίνει μία εικόνα αυτής της σφαγής, όπως την έζησε, συμμετέχοντας στις επιχειρήσεις του τουρκικού στρατού, ενώ παράλληλα διατυπώνει την άποψη ότι «συναντώντας τόσους πολλούς νεκρούς Ελληνοκύπριους, θα πρέπει πλέον να ψάχνουν για τα οστά των αγνοουμένων, παρά για τους ίδιους».

«Για τις μαζικές εκτελέσεις, υπήρξα αυτόπτης μάρτυρας σε μια απ' αυτές. Φαντάσου έναν τοίχο. Έναν τοίχο φρεσκοασβεστωμένο, εκτυφλωτικά λευκό κάτω απ' το σκληρό φως του μεσημεριού, που καταπίνει κάθε σκιά. Κόντρα στον τοίχο αραδιασμένοι άνδρες, οι πιο πολλοί ώριμης ηλικίας, ηλιοκαμένοι, με σκούρα ρούχα, που από μακριά φάνταζαν τεράστιοι λεκέδες στην αψεγάδιαστη λευκότητα της πέτρας. Ήμουν στο τζιπ, περαστικός από εκεί. Σταμάτησα ένα λεπτό για να κοιτάξω καλύτερα, σαν να μην πίστευα σ' αυτό που έβλεπα, σ' αυτό που καταλάβαινα πως το απόσπασμα απέναντι ήταν έτοιμο να κάνει. Ανάμεσα στους άνδρες ξεχώρισα κάποια παιδιά αμούστακα ακόμα. Ύστερα, απροσδόκητα, το πρόσωπο ενός άνδρα παγίδεψε το βλέμμα μου.

Πρόσωπο ερημωμένο από ελπίδα, τοπίο σεληνιακό. Τα μάτια του δυο σχισμές και μέσα τους λεπίδι η γνώση. Το 'βλεπα ήξερε! Ήξερε πως πεθαίνει. Κρατούσε ίσιο το σώμα του. Ήταν ψηλός και μυώδης. Φορούσε μπλε πουκάμισο.

Τα μάτια του δεν τα 'δα καθαρά τι χρώμα είχαν. Είδα μόνο την απελπισία να φωσφορίζει στους βολβούς του που γύριζαν τρελά μέσα στις σάρκινες θήκες τους. Έμοιαζε κιόλας φευγάτος από κει. Δεν ξέρω αν έλπιζε ακόμα στον "από μηχανής Θεό". Έτσι δεν έλεγαν οι δικοί σας κλασικοί; Ένα μπλε πουκάμισο στημένο στον τοίχο, που ιδρώνει απ' τη ζέστη και το φόβο του θανάτου μπορεί, πού ξέρεις, να ελπίζει ως την ύστατη στιγμή. Έβαλα μπρος κι απομακρύνθηκα. Στα εκατόν πενήντα μέτρα περίπου, οι ριπές με πρόλαβαν.

Πριν προλάβω να το σκάσω απ' το χώρο. Επαναλαμβανόμενες σαν εφιάλτης. Δε γύρισα να κοιτάξω. Το πρόσωπο του άνδρα μ' ακολούθησε, σφηνωμένο στον αμφιβληστροειδή μου, ημέρες πολλές μέχρι που σβήστηκε από φρέσκια, πιότερο

νωπή φρίκη. Ήθελα να ελπίζω, μου 'γινε σχεδόν εμμονή, πως οι ριπές που άκουσα δεν είχαν σχέση με τον τοίχο, με τους ανθρώπους εκεί πέρα.

Ήθελα να μην έχω παραστεί στη σκηνή. Ήθελα να 'μουν αλλού. Ήταν πάρα πολλοί για να 'ναι ο θάνατός τους πραγματικότητα. "Πόσοι θάνατοι χρειάζονται μέχρι να καταλάβει κανείς πόσοι άνθρωποι έχουν σκοτωθεί; " ρωτούσε ο Ντύλαν το '70. Εγώ, πάντως, δεν ξέρω ν' απαντήσω...

... Με είχαν στείλει να περισυλλέξω ένα κανόνι που είχε πάθει βλάβη κι είχε μείνει σε κάποιο σημείο του δρόμου. Η διαδικασία αυτή λέγεται στη γλώσσα του στρατού περισυλλογή. Νομίζω ότι είχα πάει μαζί με τον αρχιλοχία τον Νετζατίν, το μάγο των αυτοκινούμενων οβιδοβόλων. Θυμάμαι ότι περάσαμε μέσα από ένα πολύ φτωχό χωριό. Υπήρχαν παντού πτώματα που βρίσκονταν ήδη σε αποσύνθεση και μύριζαν φρικτά. Τα μόνα ζωντανά όντα που συναντούσαμε ήταν οι μύγες. Κοπάδια ολόκληρα, σμήνη, πάνω στα πτώματα. Η ατμόσφαιρα ήταν αποπνικτική και το θέαμα μόνο, χωρίς τη βρώμα, θα έπρεπε να μας είχε τρέψει σε φυγή. Όμως πεινούσαμε. Έπρεπε να βρούμε επείγοντως κάτι να φάμε.

Η πείνα βλέπεις και το αίσθημα αυτό συντήρησης ήταν πιο δυνατό από τη φρίκη και την αηδία που νιώθαμε.

Ας γυρίσουμε, όμως, πάλι στο ανοικτό νεκροταφείο που σου 'λεγα πριν. Εγώ, μαζί μ' ένα λοχία, μπήκα σ' ένα σπίτι. Ανακαλύψαμε μερικά κομμάτια χαλούμι, κυπριακό τυρί. Τα πήραμε και βγήκαμε έξω. Σε δευτερόλεπτα οι μύγες άφησαν τα πτώματα και πέσαν στο τυρί μας. Κόβαμε με το χέρι ένα κομμάτι και ως να φτάσει στο στόμα μας άλλαζε χρώμα γινόταν μαύρο...»

«Ο ΤΟΥΡΚΙΚΟΣ στρατός επιβίωσε στο κυπριακό έδαφος από την πρώτη μέρα της εισβολής μέχρι το τέλος του Αυγούστου με τις λεηλασίες. Ο ανεφοδιασμός δε λειτούργησε ποτέ. Σιτιζόμασταν με τ' αποθέματα που είχαν εγκαταλείψει στα σπίτια τους οι Ελληνοκύπριοι και με όσα μας έδιναν οι Τουρκοκύπριοι.»

Ο ΔΡ ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ στην αφήγησή του στο βιβλίο «Νταλγκά Νταλγκά» υποστηρίζει πως τις ομαδικές εκτελέσεις έκανε ο τουρκικός στρατός και τις δολοφονίες ορισμένοι Τουρκοκύπριοι.

«Μίλησα για τους νεκρούς Ελληνοκύπριους που είδα στην πορεία μας μέσα απ' την κυπριακή ύπαιθρο. Δεν πιστεύω ότι υπάρχουν ζωντανοί αγνοούμενοι... Η παράδοση της διεξαγωγής του πολέμου στην Τουρκία είναι πολύ ισχυρή. Προσπαθούσα να πείσω τους στρατιώτες μου να μη σκοτώνουν αιχμαλώτους με το επιχείρημα ότι θα μπορούσαμε να τους ανταλλάξουμε με δικούς μας.

Είχαμε τόσους πολλούς Έλληνες αιχμαλώτους. Τους έβλεπα στοιβαγμένους κατά δεκάδες μέσα στα λεωφορεία. Άκουγα ότι τους πηγαίνουν στις φυλακές στα Άδανα και στο Ισκεντερούν. Ήξερα ότι αυτό δε συμβάδιζε με την τουρκική πρακτική. Εδώ ο Εβρέν το '80, όταν άρχισαν οι δολοφονίες των αριστερών, απευθυνόταν αφελέστατα στο λαό και ρωτούσε: "Τι θέλετε να τους κάνω; Να τους βάλω φυλακή για να τους ταΐζω;". Πόσο μάλλον τους αιχμαλώτους. Εγώ προσωπικά έσωσα πολλούς. Τους άφηνα ελεύθερους να φύγουν. Έρχεται στο νου μου ο Γιώργος. Ήταν μια άγρια τίγρης. Νόμιζα ότι θα μας σκοτώσει. Έφυγε, γλίτωσε. Ομαδικές εκτελέσεις έγιναν από τον τουρκικό στρατό.

Όμως, να ξέρεις, τις περισσότερες δολοφονίες τις διέπραξαν οι Τουρκοκύπριοι, οι γνωστοί mukavement mucahit (μουκαβεμέτ μουτζαχίντ). Όταν άρχισε ο πόλεμος, τους συμπεριέλαβαν σε κανονικές μονάδες. Ήταν όμως δειλοί και από τις πρώτες μέρες δραπέτευσαν. Οι μουτζαχίντ ανήκαν στην παραστρατιωτική δύναμη, που λειτουργούσε μέσα στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, τη γνωστή Οργάνωση Τουρκικής Αντίστασης (TMT). Διατηρούσαν στενές σχέσεις με τον αντίστοιχο μηχανισμό που είχε στήσει το NATO στην Τουρκία, αυτό που στη Δύση είναι γνωστός ως Gladio και στην Ελλάδα, αν δεν κάνω λάθος, ως Κόκκινη Προβιά. Αρχηγός τους ήταν ο σημερινός πρόεδρος της "Τουρκικής Δημοκρατίας Βορείου Κύπρου", ο Ντεκτάς. Αυτός υπήρξε, πράγματι, εγκληματίας πολέμου και όχι ο Κάρατζιτς»

(εφημερίδα :Τα Νέα 21-10-1998 , Γιάννης Ε. Διακογιάννης)

Μετά το 1974 – Συνέπειες :

Πρόσφυγες – “ Απώλεια και Αλλαγή ”

Με βάση τα λόγια του Peter Loizou, οι πρώτες αντιδράσεις των προσφύγων αναφορικά με τον εκτοπισμό από τα χωριά τους, θύμιζαν αντιδράσεις ανθρώπων όπου έπρεπε να αντιμετωπίσουν την απώλεια κάποιου αγαπημένου τους προσώπου. Οι κάτοικοι του νησιού, διανύαν μια δύσκολη κατάσταση όπου κύριο συναίσθημα ήταν το “ μαράζι ”, (υπερβολική θλίψη) .

Ο Peter Marris στο βιβλίο του “ Απώλεια και αλλαγή (1974) ”, περιγράφει το “μαράζι”, ως μια κατάσταση η οποία μπορεί να πάρει δύο μορφές, κανονική και μη κανονική. Η ένταση και η διάρκεια της κατάστασης αυτής δε μπορεί να καθοριστεί. Τα άτομα που αντιμετωπίζουν αυτή τη κατάσταση μπορεί να νιώθουν το αίσθημα ατονίας μήνες, να βιώνουν ασυνήθιστα έντονες αντιδράσεις και πιθανόν να πέφτουν σε κατάθλιψη για μήνες ή και για χρόνια ολόκληρα. Κράζεται επίσης με έντονο κλάμα, μανιακή προσκόλληση, παραισθήσεις, άυπνα, ανορεξία, βίαια ξεσπάσματα, υπερκινητικότητα.

Οι πρόσφυγες παρουσίαζαν τις πιο πάνω αντιδράσεις, γεγονός που μας αποδεικνύει ότι διακατέχονταν από το συναίσθημα αυτό. Συχνά, κυρίως οι γυναίκες, ξεσπούσαν σε κλάματα όταν μιλούσαν για το χωριό τους, για τα σπίτια τους, και για τον τόπο που ζούσαν προηγουμένως. Παρουσίαζαν επίσης το σύμπτωμα της μανιακής απαγγελίας και απαρίθμησης των πραγμάτων που άφησαν πίσω στα χωριά τους.

Κάποιες φορές ήταν αισιόδοξοι και κάποιες όχι για την επιστροφή στα χωριά τους. Ιδιαίτερα άτομα που χαρακτηρίζονταν από τη δογματική τους βεβαιότητα. Απροθυμία αντρών για οποιαδήποτε δραστηριότητα στο χωριό όπου εγκαταστάθηκαν. Δεν δέχονταν οικονομική βοήθεια για να ανορθωθούν οικονομικά. Προσπαθούσαν να μένουν όσο πιο κοντά στο χωριό τους, όσο επικίνδυνο και αν ήταν αυτό.

Γενικά αρνούσαν να πιστέψουν το γεγονός της προσφυγιάς και για το λόγο αυτό δεν δέχονταν ούτε τα επιδόματα και τη βοήθεια που η πρόνοια τους πρόσφερε για να βελτιωθεί ο τρόπος διαβίωσης τους. Χρειάστηκαν τουλάχιστον 12 μήνες για να μπορέσουν σταδιακά να συνειδητοποιήσουν τη κατάσταση την οποία βρίσκονταν. Ας μη ξεχνάμε ότι οι πλούσιοι έγιναν φτωχοί, οι μεγάλες οικογένειες γέμισαν με απώλειες, αγνοούμενους, θρήνους και δυστυχία. Στο διάστημα αυτό εκδηλώναν την ανήσυχη τους συμπεριφορά, την απάθεια, την αναποφασιστικότητα τους , ή ακόμα και την αίσθηση εξωπραγματικότητας που βίωναν

(Peter Marris· Απώλεια και αλλαγή, 1974)

Αγνοούμενοι – Διερευνητική Επιτροπή Αγνοουμένων

Η εισβολή των Τούρκων στο νησί το καλοκαίρι του 1974 είχε αφήσει μέσα στο πολλά και ένα μακρύ κατάλογο από αγνοούμενα πρόσωπα. Οι Ελληνοκύπριοι και Ελλαδίτες αγνοούμενοι έφταναν του 1619 ενώ για τους Τουρκοκύπριους δεν γνωρίζουμε οτιδήποτε εφόσον η Τουρκία δεν έδωσε καθόλου στοιχεία. Μετά από αρκετές έρευνες και ταυτοποίηση λειψάνων με την μέθοδο DNA οι Ελληνοκύπριοι αγνοούμενοι μειώθηκαν στους 1587.

Το ανθρωπιστικό πρόβλημα των αγνοουμένων εξακολουθεί μέχρι και σήμερα να αποτελεί μια από τις πιο τραγικές συνέπειες της τουρκικής εισβολής. Μετά από σχετικά ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών συστάθηκε το 1981 η Διερευνητική Επιτροπή Αγνοουμένων (ΔΕΑ). Η ΔΕΑ είναι τριμελής επιτροπή, ένα μέρος για κάθε πλευρά και το τρίτο Μέρος που διορίζεται από το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Η επιτροπή λειτουργεί υπό την αιγίδα και τη συμμετοχή των Ηνωμένων Εθνών. Οι όροι εντολής της (ΔΕΑ) είναι η διερεύνηση και διακρίβωση της τύχης όλων των αγνοουμένων της Κύπρου.

Παρά την μακρόχρονη λειτουργία της, η ΔΕΑ δεν κατόρθωσε να βρει ούτε ένα αγνοούμενο άτομο. Η αδυναμία της επιτροπής οφείλεται στο γεγονός ότι τις πληροφορίες για την αναζήτηση και διεκπεραίωση του ρόλου της βρίσκονται στην κατοχή αυτών που δεν συνεργάζονται μαζί της.

Στις 31 Ιουλίου 1997 επιτεύχθηκε συμφωνία μεταξύ Κληρίδη-Ντεκτάς για να διευθετήσουν την ανταλλαγή πληροφοριών για τόπους ταφής όσων αποδειχθούν ότι έχουν πεθάνει και την επιστροφή των λειψάνων τους. Έτσι η ανταλλαγή πληροφοριών για τους χώρους όπου είναι θαμμένοι Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι αγνοούμενοι έγινε το τέλος Ιανουαρίου 1998.

Παρ'όλες τις συμφωνίες και την απόφαση της Τουρκοκυπριακής πλευράς να συνεργαστεί με την Ελληνοκυπριακή αρνείται και απορρίπτει τις προτάσεις λίγο αργότερα. Δεν αρνείται όμως να συνεργαστεί με την Αμερικανική Κυβέρνηση για μία μόνο περίπτωση αγνοούμενο Αμερικανικής υπηκοότητας, αλλά Ελληνοκυπριακής καταγωγής.

Η Κυπριακή Κυβέρνηση θέλοντας και επιθυμώντας επίτευξη προόδου στο θέμα της λύσης του τραγικού προβλήματος των αγνοουμένων και στην προσπάθεια της να δώσει έστω και σε ένα μικρό αριθμό οικογενειών μερικές συγκεκριμένες απαντήσεις για την τύχη των αγαπημένων τους προσώπων, πήρε ανθρωπιστικά μέτρα. Άρχισε μια σειρά από προσπάθειες, εισηγήσεις, με επιστολές προς τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών προκειμένου να γίνει ότι ήταν δυνατό.

Η ΔΕΑ έκανε αποδεκτή εισήγηση της καθηγήτριας Μάρκαρετ Κοξ, Εκτελεστικής Διευθύντριας της INFORCE, να συμμετάσχει σε έρευνα στις περιοχές εκταφής και στις δυο πλευρές. Έτσι για πρώτη φορά στις 17 και 18 Μαΐου 2005 μία κοινή ομάδα από ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων συμμετείχαν σε έρευνα σε όλο το έδαφος της νήσου.

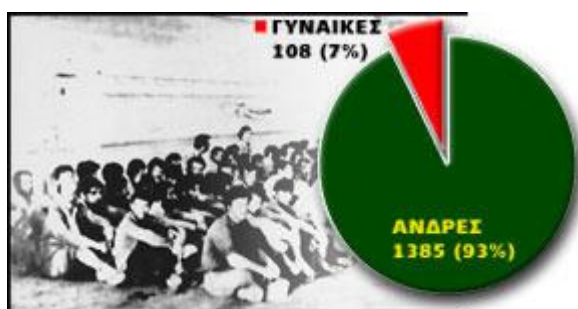
Η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας διέθεσε στις 3 Ιουλίου 2006 το ποσό των 200.000 ΛΚ. (περίπου 350.000 ευρώ) στο UNDP. Σκοπός αυτής της συνεισφοράς είναι να διευκολυνθεί η εφαρμογή του Γενικού Προγράμματος της Διευρενητικής Επιτροπής για τους αγνοούμενους για εκταφές και ταυτοποίηση λειψάνων.

Το έργο της ΔΕΑ για τις εκταφές, την ταυτοποίηση και την επιστροφή των λειψάνων αρχίζει ουσιαστικά στις 24 Αυγούστου 2006 μετά από συνάντηση την ίδια μέρα της ΔΕΑ με ομάδα Αργεντινών Ιατροδικαστών Ανθρωπολόγων. Το πρόγραμμα εκταφών που καλύπτει ολόκληρο το νησί θα διεξαχθεί από ομάδα τουρκοκυπρίων και ελληνοκυπρίων αρχαιολόγων και ανθρωπολόγων υπό την καθοδήγηση των Αργεντινών εμπειρογνομόνων, αναφέρεται σε ανακοίνωση της ΔΕΑ. 24.8.2006.

Τα λείψανα θα μεταφερθούν στο Ανθρωπολογικό Εργαστήριο που έχει δημιουργήσει η Επιτροπή στην υπό την προστασία των Ηνωμένων Εθνών περιοχή (παλαιό αεροδρόμιο Λευκωσίας). Ομάδα ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων ανθρωπολόγων θα εργαστούν στο εργαστήριο υπό την καθοδήγηση των Αργεντινών εμπειρογνομόνων. Το έργο θα διεξαχθεί αρχικά για περίοδο δυο μηνών. Εάν το επιτρέπει η επιχορήγηση θα συνεχίσει μέχρι όλα τα γνωστά σημεία ταφής να έχουν εξερευνηθεί.

Στατιστικά για τους Αγνοούμενους

Η σελίδα περιλαμβάνει μερικά στατιστικά για τους αγνοούμενους. Αυτά αφορούν το φύλο, την στρατιωτική τους βαθμίδα καθώς επίσης και τον τόπο καταγωγής τους κ.λπ.

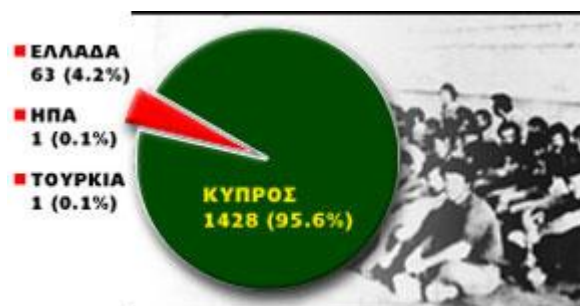

Κατανομή κατά «ΦΥΛΟ»

ΑΝΔΡΕΣ	1385
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	108

Κατανομή κατά «ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ»

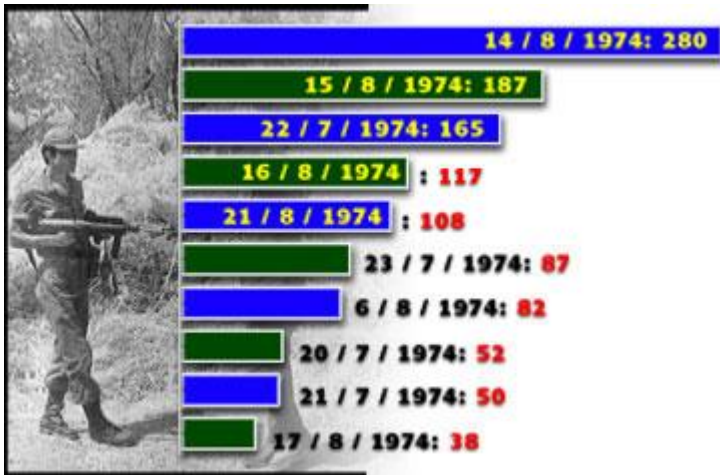
ΚΥΠΡΟΣ	1428
ΕΛΛΑΔΑ	63
ΗΠΑ	1
ΤΟΥΡΚΙΑ (ΑΡΜΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ)	1

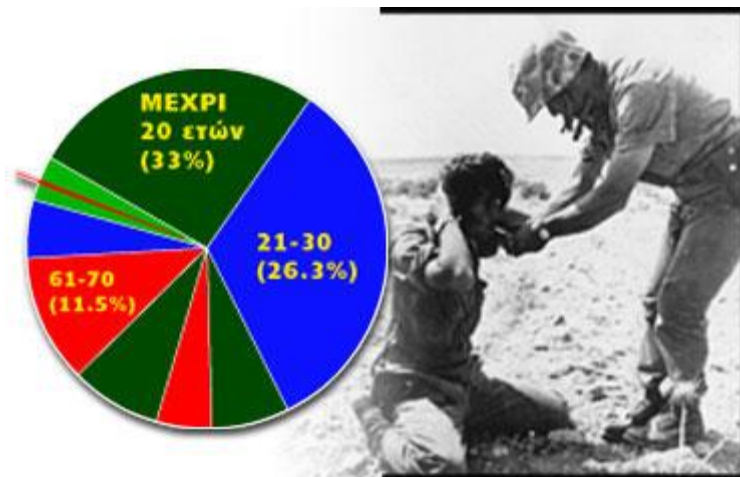
Κατανομή κατά «ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ» (πρώτες. 10)

ΛΕΥΚΩΣΙΑ	103
ΑΣΣΙΑ	77
ΕΛΛΑΔΑ	71
ΚΥΘΡΕΑ	42
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	30
ΝΕΟ ΧΩΡΙΟ ΚΥΘΡΕΑΣ	29
ΛΕΜΕΣΟΣ	26
ΚΕΡΥΝΕΙΑ	22
ΛΑΠΗΘΟΣ	17
ΚΑΤΩ ΔΙΚΩΜΟ	10

Κατανομή «ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΦΞΑΦΑΝΙΣΗΣ» (πρώτες 10)	κατά
14/08/1974	280
15/08/1974	187
22/07/1974	165
16/08/1974	117
21/08/1974	108
23/07/1974	87
06/08/1974	82
20/07/1974	52
21/07/1974	50
17/08/1974	38

Κατανομή κατά «ΗΛΙΚΙΑ» (κατά την ημερομηνία εξαφάνισης)	
Μέχρι 20 ετών	393
Από 21 μέχρι 30 ετών	492
Από 31 μέχρι 40 ετών	104
Από 41 μέχρι 50 ετών	74
Από 51 μέχρι 60 ετών	121
Από 61 μέχρι 70 ετών	171
Από 71 μέχρι 80 ετών	78
Από 81 μέχρι 90 ετών	22
Πάνω από 90 ετών	5
Απροσδιορίστου ηλικίας	33

Εγκλωβισμένοι

Η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης

Επικρίσεις Διεθνών Οργανισμών ενάντια στην Τουρκία και του Τουρκοκυπριακού καθεστώτος.

Όταν τερματίστηκε η προέλαση των τουρκικών στρατευμάτων παρέμειναν στο κατεχόμενο τμήμα περίπου 20,000 Ελληνοκύπριοι ενώ μέχρι το τέλος του 1974 είχαν ήδη μειωθεί σε 15.000.

Αυτοί οι άνθρωποι γνωστοί ως εγκλωβισμένοι παρέμειναν στα σπίτια τους με την ελπίδα ότι μετά την εκχειρία θα επανεύρισκαν το κανονικό ρυθμό ζωής τους. Πολύ σύντομα όμως διαψεύστηκαν οι ελπίδες τους. Το κατοχικό καθεστώς εφάρμοσε μια συστηματική πολιτική πίεσης, ταλαιπωρίας και παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθώς και παρενόχλησης των εγκλωβισμένων ώστε να τους εξαναγκάσει να εγκαταλείψουν τις κατεχόμενες περιοχές.

Τον Αύγουστο του 1975 υπογράφηκε στην Βιέννη σχετική συμφωνία γνωστή της Τρίτης Βιέννης, όπου προέβλεπε μεταξύ άλλων ότι οι ελληνοκύπριοι που βρίσκονται στο κατεχόμενο τμήμα του νησιού θα ήταν ελεύθεροι να παραμείνουν εκεί και θα τους δινόταν κάθε βοήθεια για να έχουν μια καθώς πρέπει ομαλή ζωή περιλαμβανομένων θρησκευτικών και εκπαιδευτικών διευκολύνσεων, ιατρικής φροντίδας από δικούς τους γιατρούς καθώς και ελεύθερης διακίνησης στις ελεύθερες περιοχές.

Το παράνομο κατοχικό καθεστώς όμως δεν εφάρμοσε ποτέ τα πιο πάνω μέτρα. Αντιθέτως εξακολούθησε να εφαρμόζει ρατσιστική πολιτική εναντίον των εγκλωβισμένων καθώς και να αρνείται να τους παρέχει όσα αποφασίστηκαν. Επιπλέον οι εγκλωβισμένοι υπόκεινται σε συνεχείς παρενοχλήσεις και πολλοί έπεσαν θύματα βίαιων πράξεων. Το αποτέλεσμα αυτών των συνεχών ενοχλήσεων ήταν η ανησυχητική μείωση του αριθμού των εγκλωβισμένων. Σήμερα έχουν απομείνει μόνο 523 άτομα στις κατεχόμενες περιοχές.

Το ΕΔΑΔ (Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων) καταδικάζει την Τουρκία. Στην απόφαση της 10^{ης} Μαΐου 2001 για την τέταρτη διακρατική προσφυγή της Κύπρου εναντίον της Τουρκίας αποφάσισε με 16 ψήφους υπέρ και μία κατά, αυτή της Τουρκίας, ότι η Τουρκία διέπραξε 14 συνολικά παραβιάσεις της Ευρωπαϊκής Συνθήκης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Επτά από τις παραβιάσεις αυτές αφορούν τις συνθήκες διαβίωσης των εγκλωβισμένων. Πιο συγκεκριμένα το δικαστήριο έκρινε ότι η Τουρκία έχει διαπράξει:

Παραβίαση του άρθρου 9 περί ελευθερίας της σκέψης, συνείδησης και θρησκείας σχετικά με τους Ελληνοκύπριους που ζουν στην βόρεια Κύπρο και σε ότι αφορά τις συνέπειες από τους περιορισμούς στην ελευθερία διακίνησης, που περιόρισαν την πρόσβαση σε χώρους λατρείας και τη συμμετοχή σε άλλες πτυχές της θρησκευτικής τους ζωής.

Παραβίαση του άρθρου 10 περί ελευθερίας της έκφρασης, εν σχέση με τους Ελληνοκύπριους που ζουν στη βόρεια Κύπρο, εφόσον τα βιβλία προορίζονται για χρήση στα δημοτικά σχολεία υπόκεινται σε υπέρμετρη λογοκρισία.

Συνεχή παραβίαση του άρθρου 1 του Πρωτόκολλου 1 σχετικά με τους ελληνοκύπριους που ζουν στην βόρεια Κύπρο, λόγω του ότι το δικαίωμα για ειρηνική απόλαυση της περιουσίας τους δεν είναι κατοχυρωμένο σε περίπτωση μόνιμης αναχώρησης τους από την περιοχή και επίσης επειδή σε περίπτωση θανάτου Ελληνοκύπριου που ζει στη βόρεια Κύπρο τα κληρονομικά δικαιώματα των συγγενών του που ζουν στην νότια Κύπρο δεν αναγνωρίζονται.

Παραβίαση του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου αρ. 1 για το δικαίωμα εκπαίδευσης εφόσον δεν παρέχονται οι κατάλληλες διευκολύνσεις για δευτεροβάθμια εκπαίδευση στους Ελληνοκύπριους που ζουν στην βόρεια Κύπρο.

Παραβίαση του άρθρου 3 διότι οι Ελληνοκύπριοι που ζουν στην περιοχή της Καρπασίας στη βόρεια Κύπρο υπόκεινται σε διακρίσεις που ισοδυναμούν με εξευτελιστική συμπεριφορά.

Παραβίαση του άρθρου 8 αναφορικά με το δικαίωμα των ελληνοκυπρίων που ζουν στην βόρεια Κύπρο για σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής τους ζωής και για το σεβασμό της κατοικίας τους.

Παραβίαση του άρθρου 13 λόγω του ότι δεν υπάρχει, ως θέμα πρακτικής θεραπείας για τις επεμβάσεις από τις αρχές στα δικαιώματα των Ελληνοκυπρίων που ζουν στην βόρεια Κύπρο, σύμφωνα με τα άρθρα 3, 8, 9 και 10 της συνθήκης και τα άρθρα 1 και 2 του πρώτου πρωτοκόλλου αρ. 1.

Στις 24 Ιουνίου 2003 η Ολομέλεια της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) καταπέλτη ψήφισμα για την Τουρκία και το Τουρκοκυπριακό παράνομο καθεστώς των κατεχόμενων.

Το ψήφισμα υιοθετήθηκε 1333 (2003) με συντριπτική πλειοψηφία μετά την υποβολή και τη συζήτηση στην ολομέλεια της ΚΣΣΕ της έκθεσης του εισηγητή για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες των Ελληνοκυπρίων και των Μαρωνιτών που ζουν στο βόρειο μέρος της Κύπρου, Ελβετού Βουλευτή κ. Dick Marty.

Εκφράζεται μέσα από το ψήφισμα για τους εγκλωβισμένους η σοβαρή ανησυχία της ΚΣΣΕ για τη διαίρεση της Κύπρου, η πλήρης ταύτιση της Συνέλευσης με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που αναφέραμε ήδη.

Στο ψήφισμα εκφράζεται επίσης η σοβαρότατη ανησυχία της ΚΣΣΕ για τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των εγκλωβισμένων και ο συγκλονισμός του Συμβουλίου της Ευρώπης για το διαχωρισμό των οικογενειών που επιβλήθηκε, την απαγόρευση των νέων να επιστρέψουν στις πατρογονικές τους εστίες, τις παράνομες κατασχέσεις περιουσιών από το κατοχικό καθεστώς και για το κλίμα αβεβαιότητας και φόβου στο οποίο υποβάλλονται σκόπιμα οι εγκλωβισμένοι.

Το ψήφισμα αναφέρει επίσης ότι η τουρκοκυπριακή «διοίκηση» στα κατεχόμενα καθώς και η Τουρκία, η οποία κρίθηκε ντε φάκτο υπεύθυνη για την κατάσταση στο κατεχόμενο μέρος του νησιού, οφείλουν να τερματίσουν τον εξευτελισμό τον οποίο υποβάλλονται οι Ελληνοκύπριοι και οι Μαρωνίτες εγκλωβισμένοι και να θέσουν τέρμα στο κλίμα εκφοβισμού που επικρατεί στις περιοχές που ζουν.

Η ΚΣΣΕ καλεί την Τουρκία και το τουρκικό καθεστώς να τερματίσουν την κατάσχεση των περιουσιών των εγκλωβισμένων και να διασφαλίσουν την ελευθερία στην εκπαίδευση, στην εξάσκηση των θρησκευτικών τους καθηκόντων και στην διακίνησή τους

Κοινωνική Ζωή

Η κοινωνική όμως ζωή για τους εγκλωβισμένους είναι ανύπαρκτη. Πολλοί στις ελεύθερες περιοχές διερωτώνται: 'Μα τι κάνουν και παραμένουν εκεί και δεν έρχονται στις ελεύθερες περιοχές να ζήσουν σαν άνθρωποι'; μα την απλή αυτή απάντηση που έδωσε ένας ηλικιωμένος εγκλωβισμένος: *'Μόνο αν με κάνουν κομμάτια, με βάλουν μέσα σ'ένα σακούλι και με πάνε απέναντι, θα εγκαταλείψω για πάντα το σπίτι μου. Δεν είναι εύκολο για μένα, να μπω μια μέρα μέσα στο αυτοκίνητο, να ξεκινήσω για τις ελεύθερες περιοχές, να γυρίσω πίσω το κεφάλι μου, να δω το σπίτι μου και μετά να ξέρω γυρίζοντας μπροστά μου ότι είναι η τελευταία φορά που το βλέπω. Ε... όχι, χίλιες φορές όχι'*.

Παιδεία

Στις κατεχόμενες περιοχές υπολειτουργούσαν δυο δημοτικά σχολεία. Το ένα στο Ριζοκάρπασο, με τρεις δασκάλους και με 35 παιδιά σήμερα. Το άλλο στην Αγία Τριάδα Γιαλούσας μετά την εκδίωξη της δασκάλας, Ελένης Φωκά, έπαψε να λειτουργεί με αποτέλεσμα τα παιδιά εκεί να μένουν χωρίς δάσκαλο. Οι ελλείψεις που αντιμετωπίζουν κ'οι δυσκολίες είναι πολλές. Βιβλία τα οποία αποστέλλονται από το κυπριακό κράτος, κατακρατούνται για πολύ καιρό από τους Τούρκους ή χάνονται μυστηριωδώς. Οι δάσκαλοι καταπιέζονται και δεν τους επιτρέπεται να διδάσκουν την ελληνική ιστορία κ'να επισκέπτονται οπότε είναι ανάγκη τις ελεύθερες περιοχές.

Όσοι γονείς, τα παιδιά τους τελειώσουν αυτά τα κρυφά σχολεία, αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τα χωριά τους για να μπορέσουν τα παιδιά τους να έχουν γυμνασιακή μόρφωση. Μερικοί, ίσως πιο τολμηροί, στέλνουν μόνο τους τα παιδιά τους στις ελεύθερες περιοχές και παραμένουν εκεί για να φιλάνε τις Θερμοπύλες. Πολλοί πάλι, εγκατέλειψαν τα σπίτια τους γιατί χρειάζονταν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, κάτι που στις κατεχόμενες περιοχές είναι είδος πολυτελείας.

Επαναλειτούργει το Γυμνάσιο στο Ριζοκάρπασο

Στις 13 Σεπτεμβρίου 2004 ξανακτύπησε το κουδούνι στο κατεχόμενο Γυμνάσιο Ριζοκαρπάσου. Οι πολύμηνες διαβουλεύσεις της Κυπριακής Κυβέρνησης μέσω των Ηνωμένων Εθνών απέδωσαν τελικά καρπούς.

Από πλευράς των Μ.Ε., ο εκπρόσωπος του Γενικού Γραμματέα κ. Φρεντ Εκχαρντ δήλωσε ότι *«η αποστολή των Μ.Ε. στη Κύπρο επεδίωξε συνεργασία με Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους αξιωματούχους ώστε να καταστεί αυτό το έργο πραγματικότητα»*.

Την επαναλειτουργία του Γυμνασίου Ριζοκαρπάσου χαιρέτισε ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης κ. Terry Davis στις 17/09/2004 ο οποίος την χαρακτήρισε *«ως ένα πολύ θετικό βήμα εκ μέρους των ηγετών της Τ/Κ κοινότητας που θα εμπνεύσει περισσότερη εμπιστοσύνη μεταξύ Ε/Κ και Τ/Κ κοινότητας στο νησί»*.

Στο Γυμνάσιο Ριζοκαρπάσου σήμερα φοιτούν 10 μαθητές οι οποίοι έχουν κατανεμηθεί σε 3 τάξεις. Ωστόσο παραμένουν χωρίς καθηγητές Φυσικής και Θρησκευτικών, καθώς και νηπιαγωγοί για το μοναδικό παιδάκι στο τμήμα προδημοτικής. Και αυτό γιατί το κατοχικό καθεστώς αρνήθηκε ευθύς εξαρχής να δώσει άδεια στους εν λόγω καθηγητές και νηπιαγωγό να μεταβούν στα κατεχόμενα.

Η Κυβέρνηση έχει προβεί σε συνεχή διαμαρτυρίες μέσω των Μ.Ε. και εξέφρασε τη ελπίδα η μεταβίβαση των καθηγητών να γίνει σύντομα.

Η Τουρκική Εισβολή και κατοχή οδήγησε στην διαίρεση της διεθνούς αναγνωρισμένης Κυπριακής Δημοκρατίας, ενός κυρίαρχου και ανεξάρτητου κράτους.

Η διαχωριστική γραμμή που διαιρεί το νησί έχει δημιουργήσει ένα φυσικό ηθικό και κοινωνικό εμπόδιο μεταξύ ελληνοκυπριακής και τουρκοκυπριακής κοινότητας.

Προηγουμένως οι δύο κοινότητες έζησαν μεταξύ τους αρμονικά για περισσότερο από 300 χρόνια. Λόγω μιας πολιτικής εθνικού ξεκαθαρίσματος τα στρατεύματα εισβολής ανάγκασαν τους Τουρκοκύπριους να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους μετατρέποντας το 28% του ελληνοκυπριακού πληθυσμού σε πρόσφυγες. Ο τουρκικός στρατός εμποδίζει ακόμα και σήμερα την επιστροφή αυτών των ανθρώπων στα σπίτια τους.

Τα σπίτια αυτά έχουν κατοικηθεί από τουρκοκύπριους και Τούρκους έποικους που έχουν μεταφερθεί παράνομα από την Τουρκία.

Με την πάροδο του χρόνου το καθεστώς που εγκαθιδρύθηκε στις κατεχόμενες περιοχές έχει εξαλείψει σταδιακά κάθε στοιχείο του χριστιανικού και ελληνικού πολιτισμού. Τα ελληνικά έχουν αντικατασταθεί με τούρκικα, εκκλησίες έχουν λεηλατηθεί ή μετατραπεί σε μουσουλμανικά τεμένη και στάβλους, αρχαία μνημεία αφέθηκαν απροστάτευτα και τεχνουργήματα έχουν παράνομα αφαιρεθεί και πωληθεί στην μαύρη αγορά τέχνης ανά το παγκόσμιο. Σήμερα οι κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου θυμίζουν τούρκικη επαρχία.

Όσον αφορά τους Τουρκοκύπριους αποτελούν πια τη μειοψηφία του πληθυσμού στα κατεχόμενα. Η ανεργία και οι αφόρητες συνθήκες διαβίωσης έχουν αναγκάσει πολλούς Τουρκοκύπριους να εγκαταλείψουν το νησί. Εκτιμάται ότι από το 1974 55.000 τουρκοκύπριοι έχουν μεταναστεύσει. Με τη μεταφορά περισσότερων από 115.000 εποίκων από την Τουρκία και επιπρόσθετα με 35.000 τουρκικό στρατό, οι Τουρκοκύπριοι αποτελούν μειοψηφία. Η μονομερής ανακήρυξη ανεξαρτησίας των κατεχόμενων περιοχών της Κύπρου αποτελεί μέρος της πολύχρονης τουρκικής επεκτατικής πολιτικής στο νησί με στόχο τη δημιουργία ενός ξεχωριστού τουρκικού κράτους στη Κύπρο υπό τον πλήρη έλεγχο της Τουρκίας.

Η ελληνοκυπριακή και τουρκοκυπριακή κοινότητα στην Κύπρο έχουν αποδείξει ότι μπορούν να ζήσουν μαζί ειρηνικά όπως το έχουν άλλοτε πράξει στο παρελθόν για εκατονταετίες. Η διαχωριστική γραμμή μεταξύ των δύο κοινοτήτων είναι τεχνητή και έχει επιβληθεί δια της βίας με την παρουσία του τουρκικού κατοχικού στρατού. Άμεσα και ουσιαστικά μέτρα θα πρέπει να ληφθούν, έτσι ώστε να τεθεί ένα τέλος στην αναχρονιστική διαίρεση και κατοχή της Κύπρου.

Εποικισμός – Ανησυχητικός ο Αριθμός των Εποίκων

Μετά από την Τουρκική Εισβολή, το 32,6% του Εδάφους της Κυριακής Δημοκρατίας, έπεσαν στα χέρια των Τούρκων, η Τουρκία σαν κύριο της στόχο, έχει να προσαρτήσειI στο κατεχόμενο μέρος της Κύπρου στην Τουρκία. Για το λόγο αυτό εφαρμόζει την πολιτική εισαγωγής και εγκατάστασης χιλιάδων εποίκων από την Τουρκία στις κατεχόμενες περιοχές, αλλοιώνοντας τη δημογραφική δομή του νησιού. Μέσα στην επεκτατική πολιτική της χώρας ήταν και ο ξεριζωμός του αυτόχθονα ελληνοκυπριακού πληθυσμού καθώς και η βίαιη μετακίνηση των Τουρκοκυπρίων στα καταχωμένα εδάφη μας.

Έχουν ήδη αλλοιωθεί τα δημογραφικά δεδομένα της Κύπρου σε τέτοιο βαθμό ώστε οι παρανόμι έποικοι να υπερβαίνουν κατά πολύ του αριθμού των Τουρκοκυπρίων. Άλλωστε αυτή είναι και η πολιτική της Τουρκίας. Η αναλογία είναι περίπου 2 προς 1. Σήμερα ο αριθμός των εποίκων υπολογίζεται γύρω στις 162.000 ενώ οι Τουρκοκύπριοι υπολογίζονται στους 88100. Από το 2004 υπολογίζεται ότι είχαν έλθει στη Κύπρο περισσότεροι από 40.000 έποικοι.

Οι στόχοι που εκπληρώνονται μέσω της πολιτικής του συστηματικού εποικισμού στα κατεχόμενα είναι :

A) Να αλλοιωθεί η δημογραφική δομή της Κύπρου προκειμένου οι Τουρκόφωνοι να ξεπερνάνε τους Ελληνόφωνους.

B) Άσκηση ελέγχου στην πολιτική ζωή στο κατεχόμενο τμήμα. Συνεπώς δόθηκαν δικαιώματα στους εποίκους όπως "υπηκοότητα", δικαίωμα ψήφου, ελληνοκυπριακές περιουσίες, άδειες εργασίας και χαμηλοί μισθοί προκειμένου να δημιουργήσουν ανεργία στους Τουρκοκύπριους και να συνεχιστεί η μετανάστευσή τους.

Γ) Εισαγωγή φτηνού εργατικού δυναμικού προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στην οικοδομική βιομηχανία. («Χρονικό της Κυπριακής Προσφυγιάς», Peter Loizos)

Οι Τουρκοκύπριοι καθίστανται μειονότητα

Οι στατιστικές μελέτες και οι δημογραφικές αναλύσεις αποδεικνύουν ένα μεγάλο κύμα μετανάστευσης Τουρκοκυπρίων. Σε αντικατάσταση των Τουρκοκυπρίων που μεταναστεύουν, γίνεται μια συστηματική εισαγωγή όλο και περισσότερων εποίκων από την Τουρκία. Μέσα από δημοσιεύματα Τουρκοκυπριακών εφημερίδων και δηλώσεις Τουρκοκυπρίων πολιτικών, οι Τουρκοκύπριοι εξαναγκάζονται να φύγουν από τη Κύπρο λόγω της ανεργίας, της οικονομικής, κοινωνικής και ηθικής εξαθλίωσης που επικρατούν στα κατεχόμενα. Επίσης το καθεστώς Νεκτάς δίνει προνόμια στους Τούρκους εποίκους σε αντίθεση με τους Τουρκοκύπριους του νησιού. Από το 1974 έχουν μεταναστεύσει περίπου 57.000 Τουρκοκύπριοι από τους 116.000 που ήταν. Οι Τουρκοκύπριοι έγιναν μειονότητα στα κατεχόμενα, θύματα τις Τουρκικής πολιτικής του επεκτατισμού. Όλο και περισσότεροι έποικοι Τούρκοι μεταφέρονται παράνομα στο νησί προκειμένου σταδιακά η Τουρκία να επιτευχθεί τη δημογραφική αλλαγή στις κατεχόμενες περιοχές και γενικότερα στην Κύπρο.

(www.moi.gov.cy/pio)

Διεθνής Καταδίκη της πολιτικής του Εποικισμού.

Γενικά η Τουρκική πολιτική που εφαρμόζεται από την Τουρκία στην Κύπρο, είναι αντίθετη με τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας και το Πρωτόκολλο της Συνθήκης της Γενεύης του 1977, που θεωρεί παρόμοια παραβίαση της Συνθήκης «έγκλημα πολέμου». Αυτός είναι και ο λόγος που η Τουρκοκυπριακή ηγεσία δεν παραδέχεται την ύπαρξη εποίκων και τον πληθυσμό αυτό τον παρουσιάζει σαν «εποχιακούς εργάτες» ή σαν μετανάστες Τουρκοκύπριους που έχουν επαναπατριστεί.

Η παρουσία των εποίκων αποτελεί κορύφωση παραβίασης της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η πολιτική αυτή έχει καταδικαστεί τόσο από τα Ηνωμένα Έθνη αλλά και από άλλους οργανισμούς. Το θέμα αυτό ανατέθηκε από την επιτροπή Μετανάστευσης Προσφύγων και Δημογραφίας της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, στον Ισπανό Γερουσιαστή Αλφόνς Κουκό (1991) προκειμένου να διερευνήσει το θέμα των εποίκων.

Ο Γερουσιαστή υποστηρίζει με βάση έρευνες ότι η σύνθεση της Κύπρου έχει αλλάξει ριζικά υποστηρίζει επίσης την άποψη των Τουρκοκυπρίων, ότι με τις μαζικές πολιτογραφήσεις που γίνονται στους Τούρκους έποικους, δικαιολογείται η ανησυχία τους ότι η κοινότητα τους χάνει την ταυτότητα της και μετατρέπεται σε μειοψηφία στην κατεχόμενη περιοχή.

Υποστηρίζεται επίσης από τον εισηγητή κ.Λάακσο, ότι η πολιτική της «πολιτογράφησης» των εποίκων, ενθαρρύνει νέες αφίξεις και ευνοεί τη διαδικασία ενός συγκαλυμμένου εποικισμού που επιφέρει την αλλοίωση της δημογραφικής σ'θνεσης ολόκληρου του νησιού. Προσθέτει επίσης, ότι οι έποικοι διαθέτουν πολύ λίγα επαγγελματικά προσόντα και έχουν παραδόσεις και συνήθειες πολύ διαφορετικές από αυτές της Κύπρου. Του έποικους οι Τουρκοκύπριοι τους αντιμετωπίζουν σαν ξένο σώμα. κατά την άποψη και πάλι του κ. Λάακσο, η παρουσία των εποίκων συνιστά ένα πρόσθετο σοβαρό εμπόδιο στην ειρηνική επίλυση του Κυπριακού προβλήματος μέσα από διαπραγματεύσεις.

« Η Κύπρος η Ζωή μου »

Προσωπικές ιστορίες και αφηγήσεις που έζησαν το διάστημα των μεγάλων αλλαγών στην Κύπρο είναι αυτές που μας πληροφορούν, μας φωτίζουν και μας εξηγούν τι ακριβώς γινόταν εκείνο τον καιρό. Μία τέτοια προσωπική μαρτυρία είναι και του Τουρκοκύπριου Ozntemir A. Ozkioyri, την οποία παρουσιάζει στο βιβλίο του και την οποία θα αναφέρουμε εμείς πιο κάτω.

Στο βιβλίο του ‘Η Κύπρος στη ζωή μου’ ο συγγραφέας Ozntemir A. Ozkioyri δεν έχει καμία πρόθεση να παρουσιάσει στον αναγνώστη μια πλήρη εξιστόρηση των δύσκολων χρόνων της Κύπρου τις τελευταίες δεκαετίες. Ούτε, παρά το γεγονός ότι είναι πολιτικός επιστήμονας και διπλωμάτης, να προβεί σε επιστημονική πολιτική ανάλυση του Κυπριακού και των ελλαδοτουρκικών σχέσεων. Το έργο του συγγραφέα είναι αυτοβιογραφικό, μια προσωπική μαρτυρία ενός θαρραλέου άνδρα που έχει ξεχωριστή θέση στα δεδομένα της παρτίδας του, της Κύπρου. Είναι ένας Τουρκοκύπριος, γεννημένος και θαμμένος στην Πόλη της Πάφου, που ανήθικε να ακολουθήσει τις αποφάσεις της Τουρκοκυπριακής ηγεσίας για το διαχωρισμό των δύο κοινοτήτων της Κύπρου και τον τελικό διαμελισμό της.... (Γιώργος Ιακώβου)

Με την αποφοίτηση του ο συγγραφέας από το Λύκειο το 1940 βρήκε δουλειά στο γραφείο του επαρχιακού διοικητή Πάφου. Όπως αναφέρει και ο ίδιος, στο γραφείο αυτό όλοι ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι είχαν πολύ καλές σχέσεις μεταξύ τους. Δούλευαν μαζί στα ίδια γραφεία, είχαν αναπτύξει φιλικές σχέσεις και αντάλλασσαν δώρα σε ορισμένες γιορτές. Σύντομα όμως ανέπτυξε φιλικές σχέσεις με νεαρούς ελληνοκύπριους της ηλικίας του, εκτός γραφείου και δουλειάς. Συναντιόντουσαν τα Σαββατόβραδα, έτρωγαν, έπιναν και τραγουδούσαν ελληνικά και τουρκικά τραγούδια. Μέσα από αυτές του τις σχέσεις ο συγγραφέας δηλώνει: ‘Δε μπορώ λοιπόν να πω ότι είναι αδύνατο για μένα να ζω και να δουλεύω με ελληνοκύπριους. Θα πρέπει να βρούμε άλλους τρόπους και μέσα να συμβιώσουμε, πέρα από την ένωση και τη διχοτόμηση’.

Στις αρχές της δεκαετίας το '90 μίλησε στη Λευκωσία σε μια εκπομπή στην τηλεόραση στην οποία και τον ρώτησαν για τον ελληνικό πολιτισμό σε σχέση με τον τούρκικο. Η απάντηση που έδωσε και για την οποία κάποιοι από τον Τουρκοκυπριακό τύπο του άσκησαν κριτική για την άποψη του είναι 'ότι οι δυο πολιτισμοί δεν μπορούν να συγκριθούν γιατί όταν ανθούσε η αρχαία ελληνική φιλοσοφία και για πολλούς αιώνες αργότερα, οι Τούρκοι ήταν ακόμη νομάδες, άρα δεν μπορούμε να κάνουμε συγκρίσεις.

Οι αρμονικές αυτές και φιλικές σχέσεις εντός και εκτός γραφείου διαταράχθηκαν από τα σύννεφα που σκίασαν τον ορίζοντα, εξαιτίας του αιτήματος των ελληνοκυπρίων για ένωση με την Ελλάδα. Οι ελληνοκύπριοι δεν ζήτησαν τη γνώμη των τουρκοκύπριων γι' αυτό, γιατί ήξεραν ότι οι Τούρκοι δε θα δέχονταν την ένωση.

Στα χρόνια πριν και μετά το ελληνοκυπριακό δημοψήφισμα του 1950 για την ένωση, ομάδες Τούρκων βουλευτών, πιλότοι της αεροπορίας, δάσκαλοι, μαθητές και άλλοι επισκέφθηκαν την Κύπρο και με εθνικιστικούς τόνους υποσχέθηκαν στους τουρκοκύπριους ότι θα ερχόντουσαν από την Τουρκία για να βοηθήσουν, αν χρειαζόταν, ακόμη και κολυμπώντας. Είναι λυπηρό γράφει ο Ozntemir A. Ozkioy, ότι οι ελληνοκύπριοι δεν έδωσαν σημασία σ' αυτές τις προειδοποιήσεις. Η ελληνοκυπριακή κινητοποίηση για την ένωση είχε αρχίσει πολύ πριν το 1950.

Γίνεται ξανά αναφορά στα γεγονότα της Κύπρου και σε αρκετά σημεία έχει είδη ξαναγίνει. Αυτό γίνεται για να ακουστούν διάφορες απόψεις κ' από τις δυο πλευρές και από ανθρώπους διαφόρων τάξεων. Έτσι ώστε να υπάρχει μια πιο σφαιρική περιγραφή.

Συνεχίζοντας την αφήγηση του ο συγγραφέας Ozntemir A. Ozkioy αναφέρεται στον αγώνα της ΕΟΚΑ το 1955 με τις εκρήξεις βομβών της 1^{ης} Απριλίου. Οι σχέσεις μεταξύ των δύο κοινοτήτων ήταν ακόμη καλές. Ο αγώνας ως γνωστό γινόταν εναντίον των Άγγλων, προκειμένου να επιτευχθεί αυτοδιάθεση και ένωση με την Ελλάδα. Ο αγώνας συνεχίστηκε μέχρι το 1959, με αρχηγό τον Γρίβα. Οι Άγγλοι στρατολόγησαν πολλούς τουρκοκύπριους στις τάξεις του επικουρικού σώματος της αστυνομίας, το οποίο χρησιμοποιούσαν για να καταστείλουν τον αγώνα για ένωση.

Μερικοί χωρικοί που έγιναν αστυνομικοί βοηθοί (επικουρικοί) είχαν βάλει ράδιο στα ποδήλατά τους. Φυσικά έτσι διαταράχθηκαν οι σχέσεις μεταξύ των δυο κοινοτήτων. Θυμάται ο συγγραφέας Ένα βράδυ, καθώς έβγαινα από το σινεμά «Τιτάνια» στην Πάφο, βρήκα στο δρόμο προκηρύξεις που έγραφαν ότι οι Τουρκοκύπριοι δεν έπρεπε να ανησυχούν γιατί ο ελληνοκυπριακός αγώνας ήταν εναντίον των Άγγλων κ' όχι εναντίον των Τούρκων. Ο Γρίβας λέγεται ότι έχει πει από την αρχή του αγώνα ότι οι Τούρκοι δεν έπρεπε να φοβούνται γιατί οι ελληνοκύπριοι σκόπευαν να ζήσουν αρμονικά με τον τουρκικό πληθυσμό, όπως εδώ και τόσα χρόνια.

Το πρόβλημα ήταν παρόλα αυτά, ότι ο απελευθερωτικός αγώνας είχε αποφασιστεί από τους ελληνοκυπρίους και είχε ως στόχο την ένωση με την Ελλάδα, γεγονός το οποίο δεν μπορούσαν να δεχθούν οι τουρκοκύπριοι, οι οποίοι δεν πίστευαν τις υποσχέσεις για αρμονική συμβίωση. Στην αρχή κάποιοι ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι δημόσιοι υπάλληλοι μπήκαν στο επικουρικό σώμα της αστυνομίας όπως έκανε και ο συγγραφέας.

Πολύ σημαντικό επίσης, το οποίο και αξίζει να αναφέρουμε, είναι το γεγονός σχετικά με την καταδίκη σε θάνατο του Ευαγόρα Παλληκαρίδη, μέλος της ΕΟΚΑ. Ένα νεαρό παιδί, το οποίο συνελήφθη και κατηγορήθηκε από τους Άγγλους για εγκληματικές ενέργειες. Ο θείος του Ozntemir A. Ozkioyru αναστατώθηκε από την απόφαση και δημοσίευσε ανοικτή επιστολή προς τον Άγγλο Κυβερνήτη, λέγοντας ότι ήταν απολίτιστο να εκτελέσει ένα νεαρό παιδί που έδρασε με βάση τα πολιτικά του πιστεύω και όχι ως εγκληματίας.

Μερικοί τουρκοκύπριοι θύμωσαν με αυτή την επιστολή, επειδή δεν μπορούσαν να καταλάβουν πώς ένας Τουρκοκύπριος υπερασπιζόταν ένα Ελληνοκύπριο που αγωνιζόταν να ενώσει την Κύπρο με την Ελλάδα, άσχετα με την ηλικία του νέου. Δεν μπορούσαν να καταλάβουν τον ανθρωπιστικό χαρακτήρα της παρέμβασης του θείου του. Το 1998 στις 14 Μαρτίου, σένα ντοκιμαντέρ που προβλήθηκε στο δεύτερο κανάλι του ΡΙΚ, ο συγγραφέας διαπίστωσε με λύπη του ότι δεν έγινε αναφορά σ' αυτό το γράμμα του θείου του, παρόλο που αναφέρθηκαν διαμαρτυρίες άλλων.

Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε τα συμπεράσματα και κάποιες σημαντικές απόψεις και κρίσεις του συγγραφέα. Στο τελευταίο κεφάλαιο του βιβλίου του, μας παρουσιάζει τα πιστεύω του και κάποιες πιθανές προτάσεις από τις οποίες θα μπορούσαμε να βοηθήσουμε αλλά και να δούμε κάποια πράγματα, που από τη δική μας θέση, δεν μπορούμε να τα δούμε τόσο καθαρά. Θεωρούμε πιο σωστό πως αυτές οι απόψεις και τα συμπεράσματα πρέπει να τα παρουσιάσουμε ακριβώς όπως τα έχει γράψει ο ίδιος ο συγγραφέας. Για το λόγο αυτό προσθέτουμε στην εργασία μας το τελευταίο κεφάλαιο του βιβλίου με τα συμπεράσματα του αυτούσιο.

“Εκτός από δυο τρεις φανατικούς ελληνοκυπρίους που έγραψαν εναντίον μου, όλοι οι άλλοι, τους οποίους συνάντησαν, υπήρξαν φιλικοί, ακόμη και πρόθυμοι να μάθουν περισσότερα για την Κύπρο από έναν Τουρκοκύπριο. Υπήρχαν γιατροί, οδοντίατροι και άλλοι που δε δέχονταν χρήματα από μένα για τις επαγγελματικές τους υπηρεσίες.

Πολλοί άνθρωποι με πλησίαζαν στο δρόμο, σε ξενοδοχεία, εστιατόρια και σούπερ μάρκετ για να μου πουν πως εκτιμούσαν τα άρθρα μου στον Τύπο όσα έλεγα σε τηλεοπτικές συνεντεύξεις. Μερικοί μάλιστα θαύμαζαν την ειλικρίνεια μου και το ηθικό θάρρος μου. Έχω πολλούς καλούς Ελληνοκύπριους φίλους.

Παρόμοια, σε δυο τουλάχιστον περιπτώσεις, στο πολιτιστικό φεστιβάλ του ΟΗΕ στο «Λήδρα Πάλας», μερικοί Τουρκοκύπριοι μου παρουσιάστηκαν λέγοντας πως είχαν ακούσει πολλά για μένα και πως ήταν ευχαριστημένοι που με συναντούσαν. Με άλλα λόγια, δεν είναι όλοι οι Τουρκοκύπριοι φανατικοί εθνικιστές που δε θα μπορούσαν να ζήσουν μαζί με τους Ελληνοκύπριους με πολιτισμένες συνθήκες. Οι περισσότεροι άπαυτους δε με θεωρούν προδότη απλώς επειδή έζησα κι εργάστηκα με Ελληνοκύπριους.

Θέλω επίσης να πω ότι πίστεψα στη βασική ορθότητα της πολιτικής του θείου μου για την Κύπρο και ότι ήμουν εναντίον όλων των εξτρεμιστικών ιδεών και δραστηριοτήτων, ανεξάρτητα από τις πηγές τους. Ήμουν υπέρ ενός ανεξάρτητου κυπριακού κράτους. Συνεπώς, ήμουν αντίθετος προς το χωριστό δικαίωμα αυτοδιάθεσης, τη χωριστή κυριαρχία, την πλήρη διχοτόμηση και την ένωση, που πιστεύω πως αποτελεί τη ρίζα του Κυπριακού προβλήματος.

Από τις επαφές μου με λίγους Τουρκοκύπριους βλέπω πως η θέση του θείου μου στο Κυπριακό πρόβλημα είναι τώρα καλύτερα κατανοητή και αποδεκτή από πολλούς Τουρκοκύπριους. Θα μπορούσα επίσης να πω ότι το ίδιο αληθεύει και για τους Ελληνοκύπριους.

Ταιριάζει εδώ να αναφέρω ένα άρθρο που γράφτηκε στον τοπικό Τύπο στις 8 Νοεμβρίου 1997 από ένα μέλος του συνδέσμου Νέας Κύπρου, με αφορμή τη 19^η επέτειο του θανάτου του θείου μου. Ο συγγραφέας του άρθρου αναφερόταν έναν Τουρκοκύπριο πενήντα δύο ετών που ζούσε στο χωριό Κιόνελλι, στον τουρκοκυπριακό τομέα, και που είπε στις αρχές Νοεμβρίου 1997 πως ως το 1974 θα ήθελε να βρει το δόκτορα Ιχσάν Αλή για να τον σκοτώσει, αλλά πως αργότερα έψαχνε να βρει τον τάφο του για να τον προσκυνήσει. Αυτή η φράση είναι πολύ σημαντική και πιστεύω πως δεν είναι ο μόνος Τουρκοκύπριος που έχει τέτοιες ιδέες.

Έχω μια ταπεινή συμβουλή να δώσω τόσο στους Τούρκους όσο και τους Έλληνες. Θα συμβούλευα τους Τούρκους να στηρίζονται περισσότερο στην ηθικότητα και λιγότερο στη δύναμη στις διεθνείς τους σχέσεις, ενώ θα συμβούλευα τους Έλληνες να έχουν πιο προσεκτικά τις διεθνείς φωνές και όχι μόνο τις δικές τους επανειλημμένες φωνές.

Οι τελευταίοι θα έκαναν καλά να γίνουν περισσότερο ρεαλιστές. Λόγου χάρη, δεν ήταν ανάγκη να επιδιώκουν την ένωση σε μια εποχή που ο ΟΗΕ ήταν απασχολημένος με τη διαδικασία της απο-αποικιοποίησης. Δε χρειαζόταν να επιμένουν με φανατισμό και πείσμα στον απόλυτο κανόνα της πλειονότητας, αγνοώντας όλες τις ιστορικές, γεωγραφικές, στρατηγικές και άλλες πλευρές.

Θα μπορούσαν να ασκούν την πολιτική τους λιγότερο ιδεαλιστικά. Υπάρχουν πολλά έργα γραμμένα με το ιδεαλιστικό στιλ της πολιτικής από Έλληνες, αλλά θα αρκούσε να διαβάσει κανείς το βιβλίο του Πλούτη Σέρβα που προαναφέραμε.

Ο θεός μου είχε υψηλή γνώμη για τον πρόεδρο Μακάριο, όπως συμπεραίνει κανείς από τις μνείες του Μακαρίου στις επιστολές του. Τόνιζε όμως πως ο Μακάριος είχε μεγάλο πείσμα από την άλλη μεριά, όπως μου είχε πει επανειλημμένα, είναι εξαιρετικά δύσκολο, αν όχι αδύνατο, για ένα θρησκευτικό ηγέτη να ασκεί τα καθήκοντα του αρχηγού κράτους. Παραπονιόταν συχνά για την πολύ ανεκτική στάση του Μακαρίου απέναντι σε κάποια πρόσωπα που κατέφευγαν σε αντικανονικές και παράνομες πράξεις, εμποδίζοντας την καλή λειτουργία του κυβερνητικού μηχανισμού.

Για το θέμα του ασυμβίβαστου των καθηκόντων ενός θρησκευτικού ηγέτη μ' εκείνα ενός αρχηγού κράτους συμφωνώ απόλυτα με το θείο μου. Ειδικά στην Κύπρο, που το Σύνταγμα της βασιζόταν στην ύπαρξη δύο σημαντικών κοινοτήτων, ήταν ασφαλώς σφάλμα ο θρησκευτικός ηγέτης μιας από τις δύο κοινότητες – ακόμη περισσότερο αφού ο Μακάριος ήταν ο υποκινητής της ένωσης, που αποτελεί ανάθεμα για τους Τούρκους. Ο Μακάριος ήταν ένας χαρισματικός ηγέτης, αλλά πρόεδρος ενός πολύ μικρού κράτους, με λιγότερο από ένα εκατομμύρια κατοίκους.

Είναι ίσως χρήσιμο ν' αναφέρω μερικές παρατηρήσεις για τον Μακάριο που έκανε στο βιβλίο του ένας τέως αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών: «Ο Πρόεδρος, Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, δεν ήταν ο τύπος του ηγέτη που μπορούσε ν' αποκτήσει την εμπιστοσύνη των Τουρκοκύπριων. Ο Μακάριος ήταν ένας βυζαντινός ιερωμένος, έξυπνος και πολυμήχανος, με μια τάση για αυτοσχεδιασμό που ήταν συχνά αυτοκαταστροφική».

Δυστυχώς, στην Κύπρο φτάσαμε πολύ μακριά από τις ημέρες της δεκαετίας του 1930 και του 1940. Ήμουν τότε πολύ νέος κι εργαζόμουν στην επαρχιακή διοίκηση Πάφου, το 1949 ή 1950, όταν μια μέρα μια ηλικιωμένη Ελληνοκύπριο γυναίκα, που ήταν σχεδόν τυφλή, εμφανίστηκε μπροστά στο γραφείο μου, μιλώντας σε δυο τρεις ανθρώπους. Ήθελε βοήθεια για να πάει στο ταχυδρομείο, που ήταν πολύ κοντά. Την πήρα από το μπράτσο και περπάτησα αργά μαζί της. Στο δρόμο με ρώτησε στα ελληνικά αν ήμουν Οθωμανός, εννοώντας αν ήμουν Τούρκος. Απάντησα καταφατικά. Εκείνη τότε είπε: «Σήμερα ένα τέτοιο σχόλιο θα έμοιαζε σαν όνειρο ή σαν προδοσία. Είχαμε τότε καλές διακοινοτικές σχέσεις. Τώρα έχουμε πολλούς φανατικούς και σοβινιστές και στις δύο κοινότητες.

Στα τρία χρόνια και τέσσερις μήνες που λειτούργησε το ενιαίο κράτος, δηλαδή από τις 16 Αυγούστου 1960 ως τις 21 Δεκεμβρίου 1963, ήταν κι οι δύο κοινότητες ευσυγκίνητες κι ανώριμες. Δεν υλοποίησαν τις προϋποθέσεις της πολιτικής κοινωνικοποίησης που απαιτούνται για μια εθνική οικοδόμηση. Τραβούσαν προς αντίθετες κατευθύνσεις, δηλαδή την ένωση ή τη διχοτόμηση. Οι χωριστικές διατάξεις του Συντάγματος δε βοήθησαν, αλλά δεν ήταν ή κύρια αιτία της πτώσης της δημοκρατίας. Εκείνο που χρειαζόταν πραγματικά σ'αυτά τα τρία χρόνια ανεξαρτησίας θα ήταν μια προσπάθεια αλληλοκατανόησης και αλληλοανοχής, μεγαλύτερη φιλικότητας και όχι αναστάτωσης με την παραμικρή αιτία και συνεπώς υπερβολικής χειροτέρευσης κάθε δεδομένη κατάσταση. Η ελληνική επιμονή στην ένωση ή την κυριαρχία της πλειοψηφίας και η τουρκική αντίδραση του χωρισμού των κοινοτήτων ή της απόλυτης ισότητας στη μοιρασιά της εξουσίας υπήρχαν οι ρίζες του Κυπριακού προβλήματος.

Έχουμε τόσα κοινά πράγματα στην Κύπρο (φαγητό, μουσική, ονόματα, λέξεις κ.λπ.) κι όμως χρησιμοποιούμε την Ιστορία για να ενσταλάξουμε μίσος και να χωριστούμε οι μεν από τους δε, αντί να τη χρησιμοποιούμε για να ενωθούμε. Είναι καιρός ν'αφήσουμε πίσω μας τα άσχημα ιστορικά γεγονότα και να κοιτάξουμε μπροστά προς μια ειρηνική και φιλική ζωή για όλους τους Κύπριους, σαν ώριμος, πολιτισμένος και ανοιχτόμυαλος λαός, με αισθήματα αμοιβαίας κατανόησης και ανοχής.

Η Κύπρος θα μπορούσε να έχει γίνει ένας παράδεισος για όλους τους κατοίκους της. Θα ήμουν ευτυχής αν μπορούσα να δε στη ζωή μου τα πρώτα βήματα προς την πραγματοποίηση αυτού τους σκοπού.

Πρέπει πάντως να ομολογήσω πως δεν είμαι πολύ αισιόδοξος, γιατί οι πολιτικές δε βασίζονται συνήθως σε αρχές ή αλήθειες, αλλά σε πολιτική προχειρότητα ή μισές αλήθειες. Ένα παράδειγμα θα ήταν αρκετό. Η Τουρκία ζητάει το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης για τους Τουρκοκύπριους, αλλά δεν αναγνωρίζει το ίδιο δικαίωμα, ή τουλάχιστον το δικαίωμα της αυτονομίας, για τη δική της κουρδική μειοψηφία. Από την άλλη μεριά, οι Έλληνες υποστηρίζουν το κουρδικό κίνημα για αυτοδιάθεση, αλλά δεν αναγνωρίζουν το ίδιο δικαίωμα για τους Τουρκοκύπριους. Πού βρίσκεται η αντικειμενικότητα, η ειλικρίνεια και η αλήθεια που απαιτούνται για τη χρησιμοποίηση των ίδιων κριτηρίων στην ίδια ή σε παρόμοιες περιπτώσεις; Μερικοί «έξυπνοι» μπορεί να πουν πως οι δύο αυτές περιπτώσεις δεν είναι όμοιες, αλλά θα είχαν άδικο.

Δεν είμαι ο μόνος που δεν είναι πολύ αισιόδοξος για το Κυπριακό πρόβλημα. Πάντα απέβλεπα σε μια ενιαία, ή τουλάχιστον μια ενωμένη Κύπρο. Τώρα υπάρχουν ενδείξεις για το αντίθετο . λόγω χάρη, ο Χούγκο Γκόμπι, τέως ειδικός αντιπρόσωπος του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ στην Κύπρο, έχει εκφράσει τη γνώμη, σε επιστολή προς τον εκδότη του Cyprus Mail (Λευκωσία) της 26^{ης} Φεβρουαρίου 1998, πως η διαίρεση σε δύο κράτη μπορεί ν'αποτελεί τη μόνη λύση στην Κύπρο.

Σε μια άλλη επιστολή προς τον ίδιο εκδότη, με ημερομηνία 1Μαρτίου 1998, ένας Έλληνας, ο Νίκος Α.Πιττας, έγραψε πως το επιχείρημα του Γκόμπι δε θα πρέπει ν'αγνοηθεί. Υπάρχουν κι άλλοι άνθρωποι, ακόμη και Ελληνοκύπριοι, που σκέφτονται έτσι. Και ο Κύπριος υπουργός Εξωτερικών Κασουλίδης αναφέρθηκε από το Cyprus Mail της 23^{ης} Απριλίου ότι είπε: «Αυτοί (οι Ελληνοκύπριοι) που εκφοβίζουν διαρκώς τον κόσμο δε θέλουν μια λύση». Το Κυπριακό πρόβλημα είναι λοιπόν πολύ περίπλοκο.

Υπάρχουν τεράστιες διαφορές ανάμεσα στις θέσεις των δύο πλευρών σε ουσιαστικά θέματα, όπως η επιστροφή των εκτοπισμένων προσώπων στα σπίτια τους, το δικαίωμα της ιδιοκτησίας, οι εγγυήσεις για την ανεξαρτησία της Κύπρου και το θέμα της κυριαρχίας. Φαίνεται εξαιρετικά δύσκολο να γεφυρωθούν αυτές οι διαφορές, αλλά δεν είναι αδύνατο. Η κατάσταση χειροτέρευσε με την επιμονή των Τουρκοκύπριων στο δικαίωμα της χωριστής κυριαρχίας, που αποβλέπει σε μια συνομοσπονδιακή λύση και δε φαίνεται να συμβιβάζεται με τις συμφωνίες σε υψηλό επίπεδο του 1977 και 1979 για ομοσπονδιακή λύση. Σε οποιαδήποτε περίπτωση, οι Τουρκοκύπριοι, που αποτελούν μια κοινότητα στο Σύνταγμα, όπως οι Ελληνοκύπριοι, δε θα δέχονταν ποτέ να γίνουν επίσημα μια μειονότητα.

Πρόσφατα η τουρκική θέση στο Κυπριακό έγινε σκληρότερη. Από το Μάρτιο του 1998 οι Τουρκοκύπριοι επέμεναν να έχουν τα ίδια πολιτικά δικαιώματα με τους Ελληνοκύπριους ως προς τη συμμετοχή στις συνομιλίες για την εισδοχή της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Με άλλα λόγια, ήθελαν να θεωρούνται ίσοι προς την κυβέρνηση της Κύπρου, επεδίωκαν δηλαδή κάποιο είδος αναγνώρισης ως χωριστού κράτους.

Ο Τούρκος πρόεδρος Ντεμιρέλ και άλλοι ανώτεροι αξιωματούχοι της τούρκικης κυβέρνησης είπαν επίσης τελευταία πως η τουρκοκυπριακή διοίκηση θα έπρεπε να αναγνωριστεί ως κράτος, γιατί βασίζεται στον απαιτούμενο εδαφικό, λαϊκό και κυβερνητικό μηχανισμό. Εκτός από την απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Λουξεμβούργο το Δεκέμβριο του 1997 σχετικά με την Κύπρο και την Τουρκία, που αναστάτωσε πολύ τους Τούρκους, το δόγμα της ενιαίας άμυνας μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου, η απόφαση της κυπριακής κυβέρνησης να εισάγει τους ρωσικούς πυραύλους S-300, καθώς και η κατασκευή της στρατιωτικής αεροπορικής βάσης στην Πάφο για χρησιμοποίηση από την Ελλάδα υπήρξαν παράγοντες που αύξησαν την τουρκική οργή. Αυτές οι ενέργειες των Ελλήνων, καθώς και η αίτηση τους να ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση ερμηνεύτηκαν από τους Τουρκοκύπριους σαν ένα σχέδιο περιορισμού τους σε μειονοτική μονάδα.

Πρέπει να σημειωθεί πως την τουρκική αντίρρηση σ' αυτούς τους πυράλους συμμερίζονται οι ΗΠΑ, οι Άγγλοι και άλλοι. Μερικοί μάλιστα Τουρκοκύπριοι διατύπωσαν πρόσφατα στην τουρκοκυπριακή τηλεόραση τη γνώμη πως η νότια Κύπρος, που βρίσκεται υπό τον έλεγχο της κυπριακής κυβέρνησης, έχει ουσιαστικά προσαρτηθεί στην Ελλάδα. Έχω επίσης την εντύπωση πως η ρύθμιση των ελληνοτουρκικών διενέξεων για το Αιγαίο πέλαγος θα μπορούσε, σε ορισμένο βαθμό, να βοηθήσει στην επίλυση του Κυπριακού προβλήματος.

Θα ήμουν πολύ ευτυχής αν ζούσα για να δω τον κυπριακό λαό συμφιλιωμένο, να ζει και πάλι ειρηνικά και αρμονικά. Πιστεύω πως αυτό είναι δυνατόν, αν γίνει μικρή προσπάθεια κατανόησης, ανοχής και αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Οι Έλληνες πρέπει να ξεχάσουν την ένωση κι οι Τούρκοι τη διχοτόμηση, κι αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί με ισχυρές εγγυήσεις. Το πράγμα δε θα πρέπει να είναι δύσκολο, αφού η Κύπρος είναι πιθανό να γίνει μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας. Τη στιγμή που οι ευρωπαϊκές χώρες ενώνονται, αν δεν μπορούσαμε να βρούμε πολιτισμένους κανόνες με τους οποίους να ζούμε, να εργαζόμαστε και να κυβερνάμε μαζί, θα στιγματιστούμε σαν ένας απολίτιστος, καθυστερημένος λαός. Υπάρχουν ήδη συμφωνίες για μια ομοσπονδιακή λύση. Ας τη δοκιμάσουμε

Σε γενικές γραμμές, οι Τούρκοι πιστεύουν πως το γεγονός ότι η διεθνής κοινότητα έχει αναγνωρίσει την κυπριακή κυβέρνηση ως νόμιμη έχει ενθαρρύνει τους Ελληνοκύπριους

Α) Στο να αγνοούν την ύπαρξη των Τουρκοκύπριων στην Κύπρο

Β) Να μη λαμβάνουν υπόψη την ισορροπία που εγκαθιδρύθηκε μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδας με τις διεθνείς συνθήκες του 1960 για την Κύπρο.

Γ) Να παραβλέπουν τα τουρκικά δικαιώματα στην Κύπρο.

Δ) Να νομίζουν πως μπορούν να ενώσουν την Κύπρο με την Ελλάδα με κάποιον τρόπο μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην πραγματικότητα, όλοι οι Τουρκοκύπριοι αντιτάσσονται ισχυρά στην ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα, καθώς και στον επίσημο υποβιβασμό τους στην κατάσταση της μειονότητας. Η αλήθεια είναι ότι το κυπριακό Σύνταγμα τους δίνει την ιδιότητα της κοινότητας, όπως και στους Ελληνοκύπριους.

Θα πρέπει λοιπόν να είναι ικανοποιημένοι με μια λύση που εξασφαλίζει αυτές τις ιδιότητες και παρέχει αποτελεσματικές εγγυήσεις για τη ζωή και την ιδιοκτησία. Οι συμφωνίες σε ανώτατο επίπεδο του 1977 και 1979 για την Κύπρο, που προβλέπουν ένα διζωνικό και διακοινοτικό ομοσπονδιακό κράτος, καθώς και η αναμενόμενη είσοδος της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα έπρεπε να μειώσουν τους φόβους των Τουρκοκύπριων. Δεν έχουν λοιπόν ανάγκη να επιμένουν σε χωριστή κυριαρχία και αναγνώριση, που θα οδηγούσε λογικά τους Ελληνοκύπριους στο φόβο μιας επερχόμενης διχοτόμησης. Η λύση του Κυπριακού προβλήματος θα βοηθήσει επίσης τους Τουρκοκύπριους να βελτιώσουν την οικονομική τους κατάσταση, που είναι πολύ πίσω από εκείνη των Ελληνοκύπριων. Πιστεύω πως οι Ελληνοκύπριοι έχουν ήδη δεχτεί να βοηθήσουν τους Τουρκοκύπριους ν'ανεβάσουν το οικονομικό τους επίπεδο.

Είμαι σίγουρος πως οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι μπορούν να ζήσουν μαζί αρμονικά, κάτω από νέες, βελτιωμένες συνθήκες. Πιστεύω επίσης πως η ανάπτυξη μιας κυπριακής συνείδησης μεταξύ των Κύπριων θα βοηθήσει πολύ σ'ένα ειρηνικό και καλύτερο μέλλον, στα πλαίσια μιας ομοσπονδιακής Κύπρου. Πρέπει επίσης να σημειωθεί πως ο Σύνδεσμός Νέας Κύπρου στη νότια Κύπρο και το πολιτικό κόμμα «Νέα Κύπρος» στο βορρά, που και τα δύο αποσκοπούσαν σε μια τέτοια εξέλιξη, δε χαιρετίστηκαν ευνοϊκά από την πλειοψηφία.

Οι ελληνοκύπριοι φοβούνται μήπως στιγματιστούν ως ανθέλληνες κι οι Τουρκοκύπριοι ως αντί-Τούρκοι. Στην πραγματικότητα, το να έχει κανείς κυπριακή συνείδηση δε σημαίνει πως αρνείται την εθνική και πολιτιστική του καταγωγή. Η Ελβετία και άλλες χώρες αποτελούν καλά παραδείγματα. Πολλοί μη Κύπριοι εκπλήσσονται βλέποντας την έλλειψη κυπριακής συνείδηση. Ξαφνιάζονται όταν ακούν για Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους.” («Η Κύπρος στη Ζωή μου» Ozntemir A. Ozkiouy).

Τα Στρείδια που έχασαν το Μαργαριτάρι τους

SEVGUL ULUDAG

Οι ανθρώπινες τραγωδίες του νησιού μας είναι πολλές και μεγάλες. Τραγωδίες που ο πόνος και το δράμα τους συνεχίζεται μέχρι και σήμερα. Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι τα θύματα της τραγωδίας. Κάθε άνθρωπος και μία Ίστριο, κάθε ιστορία και πόνος. Κοινό στοιχείο όλων ο ξεριζωμός, ο θάνατος αγαπημένων προσώπων, η ανάγκη για επιβίωση, η φροντίδα μικρών παιδιών χωρίς γονείς και άλλα πολλά.

Μία ανθρώπινη τραγωδία είναι αυτή που αναφέρει η Sevgul Uludag στο βιβλίο της «Τα στρείδια που έχασαν το μαργαριτάρι τους (2005). Η ιστορία της Τουρκοκύπριος Σεβιλαι Μπερκ, της μεγαλύτερης από πέντε παιδιά στην οικογένεια της, η οποία αντικατοπτρίζει την τραγωδία αυτή που έχουν περάσει μερικοί από εμάς σ' αυτό το μικρό νησί, την Κύπρο.

Η οικογένεια της Σεβιλαι ζούσε στο χωριό Μπαχτσιελέρ (Περβόλια) κοντά στο Γέρι Ισκέλε (Τρίκωμο). Η μητέρα της Σεβιλαι, Σεφίκα Αλί, δούλευε στα περβόλια τους με εσπεριδοειδή και φρόντιζε τα ζώα τους, ενώ ο πατέρας της Χουσεϊν Αχμέτ Καμπέρ γνωστός σαν Σουτσιού (Γαλατάς), πουλούσε τα προϊόντα τους. Είχαν μια ήσυχη κι ευτυχισμένη ζωή, όπως πολλοί από εμάς, μέχρι που άρχιζαν οι λεγόμενες δικοινοτικές φασαρίες. Η Σεφίκα κι ο Χουσεϊν είχαν πέντε παιδιά. Η Σεβιλαι το μεγαλύτερο άπαυτα, βοηθούσε πάντα τη μάνα της στα περβόλια και με τα ζώα.

Στις 11 Μαΐου του 1964, ο πατέρας της Χουσεϊν πήγε στην Αμμόχωστο όπως συνήθιζε. Όμως εκείνη τη μέρα είχε πυροβοληθεί ο γιος κάποιου βουλευτή, ο Παντελής καθώς προσπαθούσε να μπει στην πόλη. Υπήρχε λοιπόν ένταση στην ατμόσφαιρα. Έχοντας πάρει στην πόλη τα προϊόντα του, ο Χουσεϊν επέστρεψε στο χωριό.

Θυμήθηκε όμως ότι είχε τάξει στη γειτόνισσα του να περάσει να την πάρει από το σπίτι της κόρης της στην Αμμόχωστο για να την πάει στο χωριό, κάτι που ξέχασε εντελώς φεύγοντας από την πόλη.

«Ξέχασα να πάρω τη Ζεκίγε!», είπε στη γυναίκα του που έτρεξε να κρύψει τα κλειδιά του αυτοκινήτου του. «Δεν πρέπει να ξαναπάς στην πόλη, του είπε αυτή. Μόλις τώρα μας είπες ότι οι δρόμοι είναι γεμάτοι Ελληνοκύπριους στρατιώτες. Αν πάθεις κάτι» όμως αυτός επέμενε. «Δεν γίνεται, της υποσχέθηκα, θα μας περιμένει. Πρέπει να πάω να τη φέρω στο χωριό από την Αμμόχωστο....»

Η γυναίκα του Σέφικα επέμενε, προσπάθησε μέχρι να του ξεφουσκώσει τα λάστιχα του αυτοκινήτου. Μέχρι που αυτός της πρότεινε. «Έλα, θα πάμε μαζί για να μην έχεις έγνοιες. Θα πάρουμε τη Ζεκίγε και θα επιστρέψουμε αμέσως. Αν συμβεί κάτι, θα είμαστε μαζί, θα έχουμε ο ένας τον άλλο».

Έτσι την έπεισε. Και ξεκίνησαν. Για να βρουν ένα χάος στην Αμμόχωστο. Οι Τουρκοκύπριοι στρατιώτες τους προειδοποίησαν. «Μην πάτε πίσω στο χωριό σα. Δεν θα φτάσετε ποτέ! Υπάρχει πολλή ένταση. Μπορεί να μην φτάσετε ποτέ στο Μπαχτσιλερ (Περβόλια)...».

Ήταν η Μέρα της μητέρας. Η Σεβιλιά και τ'αδέλφια της περίμεναν τους γονείς τους στο σπίτι. Δεν επέστρεψαν. Τη νύχτα είχε έναν εφιάλτη. Το σπίτι της καιγόταν, έχανε τα πάντα. Ήταν γύρω στα 15-16 τότε και κατάλαβε πως το όνειρο της προμήνυε κάποιο κακό....

«Δεν είπα τίποτε στ'αδέλφια μου. Περίμενα τους γονείς μας να έλθουν πίσω. Σύντομα ήλθε ο θείος μου και μας είπε πως δεν θα επέστεφαν. Τους είχαν πάρει οι Ελληνοκύπριοι και ίσως να τους είχαν σκοτώσει....Πολλοί Τουρκοκύπριοι αγνοούνται από 'κείνη τη μέρα».

Η Σεβιλιά ήταν απελπισμένη. Πώς θα κατάφερναν να επιβιώσουν εκείνη και τ'αδέλφια της; «Η ζωή συνεχιζόταν. Έπρεπε να φορτίσουμε τα περβόλια και τα ζώα μας».

Το μικρότερο από τ'αδέλφια της ήταν μόλις δύο χρόνων τότε. Έπρεπε να φροντίσουν ο ένας τον άλλο αλλά η ζωή στο Μπαχτσιλερ (Περβόλια) γινόταν πιο δύσκολη κάθε μέρα που περνούσε. Τρεις μήνες μετά την εξαφάνιση των γονιών τους, ένας εξάδελφος τους ήλθε να τους πάρει στο χωριό του, το Κουρτουλούς.

«Ζήσαμε εκεί για τρεις μήνες και αργότερα στην Αμμόχωστο, στο σπίτι της θείας μας. Αφήσαμε μια αδελφή μου πίσω στο Κουρτουλούς για να προσέχει τα ζώα. Ήθελα να συνεχίσω το σχολείο, παρά τις διαμαρτυρίες των συγγενών. Αυτό ήταν το μέλλον μας. Έγραψα τ' αδέρφια μου στο σχολείο. Με τη μικρή βοήθεια που μας έδινε το Γραφείο Ευημερίας νοικιάζαμε ένα μικρό δωμάτιο. Πούλησα και τις αγελάδες. Στο τέλος όλοι καταφέραμε να τελειώσουμε το σχολείο. Εγώ έπιασα δουλειά στο ραδιόφωνο, ο αδελφός μου αποφοίτησε από το πανεπιστήμιο στην Ισμυρ.

Η μικρότερη αδελφή μου σπούδασε σπιτικός στο Λονδίνο. Την είχαμε δώσει σε μια οικογένεια στην Πύλα, που τη μεγάλωσαν σαν παιδί τους και μας έβλεπαν όλους σαν οικογένειά τους... μετά από 10 χρόνια δουλειάς στο ραδιόφωνο, αποφάσισα να ανοίξω μια δική μου δουλειά στον ιδιωτικό τομέα. Η ζωή συνεχιζόταν... Για 39 ολόκληρα χρόνια δεν είχαμε κανένα νέο για τους γονείς μας. Ρωτούσαμε στην Τουρκοκυπριακή επιτροπή Αγνοουμένων και η απάντηση που παίρναμε ήταν. «Ξεχάστε τους...».

Αυτό άλλαξε στις 23 Απριλίου 2003, όταν άνοιξαν το 'σύνορα'. Η οικογένεια της Σεβιλιά άρχισε να ρωτά στο νότο για να δουν αν θα έβρισκαν οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με τους γονείς της. Μια μέρα συνάντησαν ένα Ελληνοκύπριο, τον Τάσο, που ήχε περάσει στο βορρά κι έψαχνε εστιατόριο για να φάει. Ο άντρας της Σεβιλιά, ο Μουσταφά, τον πηρέ σε ένα εστιατόριο που ήξερε. Ο Ελληνοκύπριος ρώτησε τη Σεβιλιά αν οι δικαιοδικές συγκρούσεις και ο πόλεμος είχαν αγγίξει τη δική της οικογένεια. «Έχασα και τους δυο γονείς μου, απάντησε εκείνη. Είναι και οι δύο αγνοούμενοι». Ο Τάσος υποσχέθηκε πως θα έψαχνε για λίγο, να δει αν μπορούσε να ανακαλύψει κάτι.

Σε λίγες μέρες είχε διευθετήσει ένα ραντεβού με την Ελληνοκυπριακή Επιτροπή Αγνοουμένων, όπου η Σεβιλιά ανακάλυψε ότι οι γονείς της είχαν θαφτεί σε ένα πηγάδι στη περιοχή του Μπογαζιού, μετά το Τρίκωμο. Έτρεξε μαζί με τον άντρα της να βρουν το πηγάδι. Στο βορρά τους είπαν ότι αφού αυτός ήταν μαζικός τάφος Τουρκοκυπρίων αγνοουμένων, δεν θα έπρεπε να τον αγγίξουν. Όμως μερικές μέρες αργότερα, μέσα στο Μάιο, κάποιος που έκτιζε εκεί εξοχικές κατοικίες, αποφάσισε να ανοίξει και το πηγάδι.

Είχε αντιληφθεί ότι ο λόγος που δεν μπορούσε να εξασφαλίσει άδεια οικοδομής, ήταν το πηγάδι. Έτσι, αν καταστρεφόταν το πηγάδι, αυτός θα έπαιρνε την άδειά του. Η Σεβιλιά και τ'αδέλφια της έτρεξαν εκεί μόλις το έμαθαν. Βρήκαν το πηγάδι ανοικτό. Περιμάζωσαν κάποια οστά, που όπως φάνηκε από τις εξετάσεις αργότερα, ανήκαν σε ανθρώπους. Ο ιδιοκτήτης της γης είχε δώσει τα υπόλοιπα στην αστυνομία. μέχρι σήμερα η Σεβιλιά προσπαθεί να πάρει πίσω τα οστά των γονιών της.

Η τραγωδία της Σεβιλιά είναι ένας αντικατοπτρισμός της τραγωδίας αυτού του νησιού. Δεν τρέφει αισθήματα μίσους εναντίον των Ελληνοκυπρίων. Μιλώντας για τη ζωή στο Μπαχτιελερ (Περβόλια) πριν από την τραγωδία λέει. «Πουλούμε τα προϊόντα μας σε ελληνοκύπριους στο Τρίκωμο. Είχαμε καλές σχέσεις. Παρόλα αυτά έχασα τους γονείς μου, δεν κρατώ κακία....»

Ο πόνος και η θλίψη που ένιωσε η Σεβιλιά και όλες οι δυσκολίες που αντιμετώπισε δεν κατάφεραν να διώξουν από την καρδιά της και την σκέψη της τις καλές στιγμές που πέρασε με τους γονείς της και τους Ελληνοκύπριους. Δεν κρατά κακία, η ανθρωπιά υπάρχει ακόμα. Τέτοιες ιστορίες όπως της Σεβιλιά υπάρχουν πολλές. Ο απλός λαός ήταν αυτός που πέρασε και έζησε πιο έντονα την τραγωδία και όλες τις δυσκολίες.

Όπως αναφέρει η Sevgul Uludag, τώρα που ο εθνικισμός αναβιώνει και απαιτεί μία ομοιογένεια, η ίδια η ζωή μας δείχνει πώς όποια γλώσσα και αν μιλάς, σ'όποια εθνικότητα και αν ανήκεις, η ανθρώπινη τραγωδία είναι η ίδια. Είτε στη Βοσνία, στο Ελ Σαλβαδόρ, στην Παλαιστίνη, στο Κόσοβο, είτε στην Κυθρέα ή τα Περβόλια, τα εγκλήματα που διαπράχθηκαν στο όνομα του εθνικισμού εναντίον απλών ανθρώπων, είναι παντού τα ίδια. Είτε μιλούν ισπανικά ή αραβικά, ελληνικά ή τουρκικά, οι απλοί άνθρωποι είναι τα θύματα των εγκλημάτων κατά την ανθρωπότητα.

Ο Ιούλιος και ο Αύγουστος είναι μήνες που μας τα θυμίζουν αυτά. Ίσως μπορέσουμε να ονειρευτούμε κοινότητες όπου μπορούμε να αντικαταστήσουμε τον εθνικισμό με το όραμα ανθρωπιάς, όπου δεν θα έχει σημασία το χρώμα του δέρματος ή των μαλλιών, ή ποια γλώσσα μιλάς, ή ποιον θεό πιστεύεις, κοινότητες στις οποίες δεν εξαφανίζεσαι γιατί είσαι αυτός που είσαι.

ΠΡΑΣΙΝΗ ΓΡΑΜΜΗ

Η Πράσινη Γραμμή είναι το όριο που δημιουργήθηκε μετά την [εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο το 1974](#). Η γραμμή αυτή χωρίζει το νότιο από το βόρειο μέρος του νησιού, στο οποίο έχει δημιουργηθεί ένα μη αναγνωρισμένο κράτος¹. Η Πράσινη Γραμμή ελέγχεται από τους άνδρες των [Ηνωμένων Εθνών](#) (Ο.Η.Ε.), οι οποίοι φροντίζουν για τη διατήρηση της ομαλότητας στην περιοχή. Ονομάζεται επίσης *Νεκρή ζώνη*, *Γραμμή κατάπαυσης του πυρός* και επίσημα «Παρεμβαλλόμενη γραμμή του Ο.Η.Ε. στην Κύπρο».

Η Πράσινη Γραμμή χωρίζει την [Λευκωσία](#) σε δύο μέρη, καθιστώντας την τη μόνη διαιρεμένη [πρωτεύουσα](#) στον κόσμο. Η γραμμή αυτή έχει μήκος περίπου 180 χιλιόμετρα και επεκτείνεται ανατολικά και δυτικά της Λευκωσίας, διασχίζοντας όλη την Κύπρο

Μπορείς να φανταστείς αυτό στις Ηνωμένες Πολιτείες

Αμερικής;;;

- 40% Πρόσφυγες = 120,000,000 πρόσφυγες
- Ένας στους τριακόσιους αγνοούμενος = 1,000,000,000 άνθρωποι αγνοούμενοι
- Ένας στους ογδόντατεσσερις σκοτωμένος = 3,600,000 άνθρωποι σκοτωμένοι
- 37% της γης κατεχόμενη
- Η πρωτεύουσα του κράτους μοιρασμένη στα 2

Έτσι νιώθουν οι Κύπριοι για 33 Χρόνια

- 40% Πρόσφυγες = 200,000 Πρόσφυγες
- Ένας στους τριακόσιους αγνοείται = 1619 αγνοούνται
- Ένας στους ογδοντατέσσερις σκοτώθηκε = 6,000 σκοτώθηκαν
- 37% της Κύπρου βρίσκεται υπό κατοχή για 29 χρόνια
- Η πρωτεύουσα της Κύπρου Λευκωσία είναι ημικατεχόμενη

Τρία σημαντικά ΑΚΡΩΣ-ΑΠΟΡΡΗΤΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟ-ΝΑΤΟΪΚΑ έγγραφα τα οποία δείχνουν ξεκάθαρα την άμεσο και ενεργή εμπλοκή Αμερικανών διπλωματών, και συγκεκριμένα του περιβόητου Χένρι Κίσιγκερ, στην προδοσία της Κύπρου το 1974.

(Από τα αρχεία του Αθανάσιου Στρίγγα)

Σήμερα – Οι Συνέπειες Συνεγίζονται :

Ελένη Φωκά, η εκπαιδευτικός που έχει αφιερώσει τη ζωή της...

(Δημοσιεύτηκε σε εφημερίδα την Πέμπτη, 6 Απριλίου 2006, 13.50.29)

Ελένη Φωκά, η εκπαιδευτικός που έχει αφιερώσει τη ζωή της στον αγώνα για την απελευθέρωση των κατεχόμενων και τα ανθρώπινα δικαιώματα της Κυπρίων. Μια ηρωίδα της Κύπρου βρίσκεται αυτές τις ημέρες στις Σέρρες πραγματοποιώντας σειρά Ομιλιών σε σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Πρόκειται για τη κυρία, Ελένη Φωκά, μια εκπαιδευτικό που έχει αφιερώσει τη ζωή της στον αγώνα για απελευθέρωση των κατεχόμενων και τα ανθρώπινα δικαιώματα των Κυπρίων που εκδιώχθηκαν με τον πιο βάρβαρο τρόπο.

Τριάντα δύο χρόνια μετά την εισβολή του Αττίλα, δεν έχει σταματήσει λεπτό να αγωνίζεται και εξακολουθεί να ελπίζει. «Έχω το καθήκον να αγωνιστώ για την ελευθερία και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αυτό που συμβαίνει στην πατρίδα μου εδώ και 32 χρόνια είναι απαράδεκτο. Είναι η μέγιστη μορφή και έκφραση της βάρβαρης εισβολής και κατοχής, η οποία έδιωξε διακόσιες χιλιάδες συμπατριώτες μου, έχει 1689 αγνοούμενους και από τις 22.000 σκλαβωμένους στην Καρπασία απέμειναν μόνο 350 άτομα, χωρίς ανθρώπινα δικαιώματα, χωρίς ελευθερία, χωρίς ζωή. Οφείλω, εφόσον έζησα αυτή την κατάσταση και να καταγγείλω και να διεκδικήσω τη βοήθεια και τη συμπαράσταση του ελληνισμού για δικαιοσύνη και ειρήνη στην Κύπρο μας».

Η κυρία Φωκά είναι μια γυναίκα που έζησε την εισβολή και τον ξεριζωμό. Ακόμη και σήμερα, 32 χρόνια μετά, δυσκολεύεται να περιγράψει εκείνα τα χρόνια, εκείνα τα γεγονότα που στιγμάτισαν την κυπριακή ιστορία και οδήγησαν στην άδικη διχοτόμηση του νησιού. «Μα δεν περιγράφονται ακόμη και σήμερα εκείνες οι στιγμές. Είναι θέματα ζωής, ελευθερίας, σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, τα οποία με τον πιο έντονο τρόπο εξέφρασαν οι Τούρκοι κατακτητές στον πληθυσμό της Καρπασίας για να το διώξουν. Με τη βοήθεια του κατοχικού στρατού και με τους εποίκους που μετέφεραν από τα βάθη της Ανατολής, το κατόρθωσαν».

Η ίδια ελπίζει και πιστεύει ότι η κατεχόμενη Κύπρος θα ελευθερωθεί και το νησί της Αφροδίτης θα παύσει να είναι χωρισμένο στα δύο. «Ελπίζω και προς αυτή την κατεύθυνση κινούμε και εργαζόμαστε για ελευθερία. Το οφείλουμε στον εαυτό μας, την πατρίδα μας, στον προγόνους μας που έδωσαν τη ζωή τους και θυσιάστηκαν για ελευθερία και ανθρώπινα δικαιώματα», κατέληξε η κυρία Φωκά.

(Δημοσιεύτηκε σε εφημερίδα την Πέμπτη, 6 Απριλίου 2006, 13.50.29)

Τιτίνα Λοϊζίδου – Καταδίκη της Τουρκίας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο

Η Τιτίνα Λοϊζίδου ανακηρύχθηκε «Πρόσωπο της Χρονιάς 1996» κατά τη διάρκεια της συγκινητικής εκδήλωσης κατά την οποία τιμήθηκαν και οι ηρωομάρτυρες Τάσος Ισαάκ και Σολωμός Σολωμού.

Συγκίνηση, εθνική περηφάνια για την επιτυχία της Τιτίνας Λοϊζίδου στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο που έβαλε στο εδώλιο την κατοχική Τουρκία αλλά και απέραντος σεβασμός και περηφάνια για τους ηρωομάρτυρες της Κυπριακής Ελευθερίας Τάσο Ισαάκ και Σολωμό Σολωμού που τιμήθηκαν επίσης για την θυσία τους.

Ο πρόεδρος της κριτικής επιτροπής του θεσμού Ανδρέας Πατσαλίδης σε σύντομη προσφώνηση είπε τα εξής:

«Η ανεξάρτητη Κριτική Επιτροπή κατόπιν ανταλλαγής απόψεων, αποφάσισε να τιμηθούν πέραν του προσώπου της χρονιάς οι 2 θανώντες, Τάσος Ισαάκ και Σολωμός Σολωμού οι οποίοι με την θυσία τους έφεραν στο προσκήνιο το κυπριακό πρόβλημα και ανατάραξαν τα νερά της διεθνούς κοινής γνώμης.

Συγκινητική ήταν η στιγμή όταν κλήθηκε στο βήμα η Τιτίνα Λοϊζίδου. Σε προσφώνησή της είπε τα εξής:

«Θεωρώ ότι η θετική απόφαση του Δικαστηρίου και η καταδίκη της Τουρκίας είναι σημαντική όχι μόνο για μένα αλλά για όλους τους Κύπριους πρόσφυγες που όπως εγώ από το 1974 δεν μπορούμε να επιστρέψουμε στα σπίτια μας και τις περιουσίες μας. Η απονομή της τιμητικής διάκρισης του προσώπου της χρονιάς σε μένα πιστεύω ότι είναι τιμητική διάκριση για όλους τους πρόσφυγες της Κύπρου.

Τόπος από τον οποίο κατάγεται κάποιος είναι πολύ περισσότερο από ένας χώρος στον οποίο έχει περιουσία και στον οποίο θέλει να επιστρέψει. Είναι ένα αναπόσπαστο μέρος του εαυτού του, βρίσκεται στο πυρήνα της ύπαρξής του. Για μένα είναι όλες εκείνες οι εμπειρίες μικρές και μεγάλες που συντέλεσαν στην ανάπτυξή μου ως ανθρώπου.

Εμπειρίες που δεν πρέπει κάποιος να στερήσει. Η Κερύνεια είναι για μένα ο χώρος στον οποίο μεγάλωσα και που κάθε πέτρα περικλείει αναμνήσεις πολύ σημαντικές για μένα.

Είναι όλες αυτές οι εμπειρίες και πολλές άλλες που έκαναν την αίτηση αυτή, πιστεύοντας ότι έκανα το καθήκον μου ως πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας».

Κύπρος και Γκρίζοι Λύκοι

Οι «Γκρίζοι Λύκοι» είναι οργάνωση νεολαίας που ανήκει στο κόμμα εθνικής δράσης MMP του Αλπαρσλαν Τουρκές (1917-1997). Το 1998 το κόμμα του Τουρκές πήρε τη δεύτερη φάση στο Τούρκικο Κοινοβούλιο με 129 βουλευτές και ποσοστό 18,2%. Διαθέτει ισχυρή επιρροή στην βόρεια Κύπρο, πατρίδα του Τουρκές που γεννήθηκε στην Λευκωσία το 1917.

Πολλοί ισχυρίστηκαν πως οι 2 φόντοι των Ελλήνων διαπράχθηκαν από ομάδες «Γκρίζων Λύκων».

Σύμφωνα με προϊστορικούς θρύλους από τα βάθη των αιώνων Τουρκικές φυλές προελάσανε προς την Δύση από τις Τουρανικές πεδιάδες της Κεντρικής Ασίας καθοδηγούμενες από ένα θρυλικό γκρίζο λύκο σε σχηματισμό μάχης. Κοινό όραμα ανθρώπων και ζώων ήταν η τριπλή ημισέληνος στο νυχτιάτικο ουρανό. Ο ασύλληπτος για τα δυτικά πρότυπα έποικος αυτός συμβολισμός της απόλυτης συμμαχίας ανθρώπου και ζώου, τυπώθηκε για πάντα στην ιστορική μνήμη των Τουρκικών Λαών. Πολλοί Τούρκοι διακρίνουν κάτι από το βλέμμα θρυλικού γκρίζου λύκου στην ατσάλινη ματιά του Κεμάλ Ατατούρκ.

(www.moi.gov.cy)

Ο ιδρυτής του κόμματος Εθνικής Δράσης MMP και θεωρητικός του παντουρανισμού συνταγματάρχης Αλπαρλσάν Τουρκές ήταν Κύπριος. Γεννήθηκε στην Λευκωσία το 1917 και πέρασε στην Κύπρο τα πρώτα 15 χρόνια της ζωής του βιώνοντας την Βρετανική κατοχή και την οργανωμένη σε βυζαντινά αρχέτυπα Ελληνοκυπριακή κοινότητα.

Ακολούθησε αρχικά στρατιωτική καριέρα και στην συνέχεια μπήκε στον πολιτικό στίβο. Το 1969 ίδρυσε το κόμμα Εθνικής Δράσης MMP (Millyetci Mareket Portisi). Η μακρόχρονη και πολιτική του σταδιοδρομία τερματίστηκε με τον θάνατό του 4 Απριλίου 19978 σε ηλικίας 80 ετών. Ελληνοκυπριακή κυβέρνηση τον διαβεβαίωσε ότι θα λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τον σεβασμό της ελεγχόμενης από τον ΟΗΕ ειρηνευτικής ζώνης".

Παρά τις Ελληνικές διαβεβαιώσεις στις 19 Μαρτίου 1989 οργανώθηκε στην Λευκωσία διαδήλωση 2.000 γυναικών που προσπάθησαν να διασπάσουν την φυλασόμενη από την UNFICYP ουδέτερη ζώνη και να εισέλθουν βίαια στο Τουρκοκυπριακό έδαφος. Μερικές κατάφεραν να υπερπηδήσουν το πέρασμα Λύμπια και να περάσουν απέναντι όπου αναχαιτίστηκαν από ομάδες Τουρκοκύπριων γυναικών χωρίς ευτυχώς να υπάρξουν θύματα. Ο Γ.Γ. του ΟΗΕ καταδίκασε και πάλι τα επεισόδια που έθεσαν σε άμεσο κίνδυνο την ειρήνη.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με την υπ' αριθ. 15318/1989 απόφασή του έκρινε πως οι διαδηλώσεις κατά μήκος της ειρηνευτικής ζώνης στην Κύπρο αποτελούν σοβαρό κίνδυνο για την ειρήνη. Η βρετανική εφημερίδα Guardian στο φύλλο της 18-11-1989 ανέφερε πως "Συγκροτημένες ομάδες Ελληνοκύπριων διαδηλωτών διέσπασαν φυλάκια του ΟΗΕ λιθοβολώντας και εκσφενδονίζοντας βόμβες Μολότοφ πάνω στους κυανόκρανους της ειρηνευτικής δύναμης που προσπαθούσαν να τους συγκρατήσουν. Σύμφωνα με πληροφορίες της Intelligence Service μέλη της Κυπριακής Εθνοφρουράς με πολιτική περιβολή καθοδηγούσαν τους διαδηλωτές"

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΝΕΚΡΟΙ

Στις 4 Φεβρουαρίου 1989 ένας Τούρκος στρατιώτης στην Τουρκοκυπριακή πλευρά της πράσινης γραμμής πέφτει νεκρός από πυρά Κύπριου εθνοφρουρού. Στις 2 Ιουνίου 1994 δύο Τουρκοκύπριοι ο Ερτογκράλ Ακμπούρν και ο Ιλκέρ Τουφανσού δολοφονούνται μπροστά στο σπίτι τους στο χωριό Σταυροκόμη της νότιας Κύπρου. Στις 7 Οκτωβρίου 1995 ο Τουρκοκύπριος αγρότης Ερκάν Εγκμέζ απάγεται από το χωράφι του

και υφίσταται βασανισμό από την Κυπριακή αστυνομία με αποτέλεσμα να νοσηλευθεί επί δέκα ημέρες στο νοσοκομείο της Λάρνακας όπου δέχεται επίθεση από Έλληνες κουκουλοφόρους.

Την 8η Νοεμβρίου 1995 εκατοντάδες μαθητές με επικεφαλής δάσκαλους, κατέλαβαν παρατηρητήριο της ειρηνευτικής δύναμης του ΟΗΕ στην πράσινη γραμμή και ανύψωσαν την Ελληνική σημαία στην νεκρή ζώνη. Στις 3 Ιουνίου 1996 ένας Κύπριος εθνοφρουρός έπεσε νεκρός καθώς παραβίαζε την νεκρή ζώνη και πλησίαζε Τουρκικό φυλάκιο. Η ένταση ανέβηκε κατακόρυφα εν όψει της εξαγγελθείσας παραβίασης της πράσινης γραμμής από Έλληνες μοτοσικλετιστές που σκόπευαν να τερματίσουν βίαια την πορεία τους από την Γερμανία στην πόλη Γκίρνε (Κερύνεια) της Τουρκικής Δημοκρατίας βορείου Κύπρου.

Η Πορεία Μοτοσικλετιστών – Χούλιγκανς από το Βερολίνο στην Κερύνεια

Η ιδέα πραγματοποίησης μίας βίαιης πορείας μέσα στο Τουρκοκυπριακό έδαφος ανήκει στην Κυπριακή Εκκλησία. Ο αρχιεπίσκοπος της Κύπρου Χρυσόστομος αποφάσισε στις αρχές του 1996 να χρηματοδοτήσει την προβοκατόρικη αυτή εκδήλωση με σκοπό να ταπεινώσει τις Τουρκικές Αρχές ελπίζοντας πως θα προσελκύσει το ενδιαφέρον της παγκόσμιας κοινής γνώμης. Φορέας πραγματοποίησης της πορείας επιλέχθηκε η εθνικιστικών τάσεων Κυπριακή Ομοσπονδία Μοτοσυκλέτας (Κ.Ο.Μ.) και ο πρόεδρος αυτής Γεώργιος Χατζηκώστας.

Ο προηγούμενος πρόεδρος της Κ.Ο.Μ. Θεόφιλος Γεωργιάδης δολοφονήθηκε στην Λευκωσία το 1994 από μέλη της Κουρδικής Μαφίας στα πλαίσια "ξεκαθαρίσματος λογαριασμών". Αν και ο φόνος αποδόθηκε στις Τουρκικές μυστικές Υπηρεσίες Μ.Ι.Τ.

όλοι γνώριζαν πως ο Θεόφιλος Γεωργιάδης, γνωστός ακροδεξιός εξτρεμιστής και φανατικός λάτρης του ΡΚΚ και του Αμπνταλλάχ Οτσαλάν, είχε εμπλακεί σε λαθρεμπόριο όπλων και ναρκωτικών με σκοπό την χρηματοδότηση Κουρδικών ανтитουρκικών οργανώσεων που δρούσαν στην Κύπρο.

Στις 2 Αυγούστου 1996 ξεκίνησε από το Βερολίνο πορεία 120 Κύπριων μοτοσικλετιστών. Μέσω Τσεχοσλοβακίας, Ουγγαρίας, και Βουλγαρίας φθάνουν στον Βόλο όπου τους περιμένουν άλλοι 80 μοτοσικλετιστές από την Ελλάδα.

Νεαροί οπαδοί του κόμματος Εθνικής δράσης ΜΗΡ στην Κύπρο σχηματίζουν με τα δάκτυλα το σήμα του γκρίζου λύκου. Συμμετείχαν στις αντιδιαδηλώσεις για την αναχαίτιση των Κυπρίων μοτοσικλετιστών. Η Κύπρος είναι πατρίδα του Αλπαρσλάν Τουρκές, ιδρυτή του κόμματος Εθνικής Δράσης ΜΗΡ. Η κομματική νεολαία του ΜΗΡ ονομάζεται "Γκρίζοι Λύκοι"

Στις 8 Αυγούστου η ομάδα των 200 μοτοσυκλετιστών φθάνει στον Πειραιά και ξεκινά για την Κύπρο με φέρι μπόουτ.

Στην Λευκωσία ο πρόεδρος Ραούφ Ντεκτάς εκφράζει τη δυσφορία του για την πορεία των μοτοσυκλετιστών που θα καταλήξει στην Κερύνεια στις 11 Αυγούστου, και προειδοποιεί ότι όποιος περάσει τα σύνορα του Τουρκοκυπριακού κράτους θα πρέπει να υπακούσει τις εντολές της αστυνομίας και να παραδοθεί.

Σχεδόν ταυτόχρονα ο πρόεδρος της νότιας Κύπρου Γλαύκος Κληρίδης απευθύνει έκκληση στους μοτοσυκλετιστές να αποφύγουν τις συγκρούσεις με τον ΟΗΕ και να μην επιχειρήσουν να εισέλθουν στη νεκρή ζώνη. Στην Ουάσιγκτον και στην έδρα του ΟΗΕ εκφράζονται έντονες ανησυχίες αναφορικά με την πορεία σκοπός της οποίας είναι να διασπάσει την πράσινη γραμμή και να εισχωρήσει στην βόρεια Κύπρο. Στην απέναντι πλευρά των Τουρκοκυπριακών συνόρων 45.000 Τούρκοι στρατιώτες τέθηκαν σε κατάσταση ύψιστου συναγερμού. Όλα κρεμόντουσαν από μία κλωστή.

Στις 11 Αυγούστου οι μοτοσυκλετιστές φθάνουν στο λιμάνι της Λεμεσού. Τους υποδέχεται κόσμος με επικεφαλής τον Έλληνα Ευρωβουλευτή Γιάννη Κρανιδιώτη που τους παροτρύνει να εισχωρήσουν στα "Κατεχόμενα". Ο πρωθυπουργός της βόρειας Κύπρου Ατούν και ο διοικητής της τουρκικής δύναμης Στρατηγός Κουντακτσί διατυπώνουν την αυστηρή προειδοποίηση ότι "όποιος τολμήσει να περάσει τα σύνορα θα πληρώσει την ενέργειά του".

Στις 10 το πρωί της 11ης Αυγούστου πραγματοποιείται έκτακτη σύσκεψη στο Προεδρικό Μέγαρο υπό την προεδρία του Κληρίδη και με συμμετοχή υπουργών, αξιωματούχων, της ηγεσίας της αστυνομίας και του προέδρου της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Μοτοσυκλετιστών Γ. Χατζηκώστα. Αποφασίζεται ξαφνικά η ματαίωση της πορείας. Στη λήψη της απόφασης βάρυνε η έκκληση που είχε απευθύνει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ ο οποίος είχε ζητήσει από την κυπριακή κυβέρνηση να σταματήσει την πορεία και να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να αποτραπούν δυσάρεστα επεισόδια.

Ο Χατζηκώστας ανακοινώνει στους μοτοσυκλετιστές την ματαίωση της πορείας και τους καλεί να επιστρέψουν στη Λευκωσία. Απογοητευμένοι εκείνοι φεύγουν από το στάδιο «Αρχιεπίσκοπος Μακάριος». Μία μεγάλη ομάδα εξτρεμιστών διασπάται και κατευθύνεται στη νεκρή ζώνη. Ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις προσπαθούν να τους

σταματήσουν. Στην απέναντι πλευρά των συνόρων έχουν παραταχθεί 5.000 Τουρκοκύπριοι διαδηλωτές έτοιμοι να προασπίσουν τα σύνορα του κράτους των.

Στις 12 το μεσημέρι μια ομάδα Κυπρίων ξεφεύγει από την αστυνομία και τη δύναμη του ΟΗΕ και κατευθύνεται στην πράσινη γραμμή. Μερικοί καταφέρνουν να περάσουν τα συρματοπλέγματα και διεισδύσουν στο έδαφος της βόρειας Κύπρου. Κραδαίνοντας μαχαίρια και λιθοβολώντας τους κυανόκranους του ΟΗΕ βάζουν φωτιά σε αγρούς που ανήκουν σε Τουρκοκύπριους πολίτες. Ανάμεσά τους ο Τάσος Ισαάκ.

Κατά μήκος της πράσινης γραμμής δημιουργούνται δυο μέτωπα συγκρούσεων των μοτοσυκλετιστών και των Τουρκοκύπριων διαδηλωτών. Το πρώτο στην περιοχή Άχνας Βρυσούλλων μεταξύ Δεκέλειας και Δερύνηας και το δεύτερο στη νεκρή ζώνη στην περιοχή Σοπάζ κοντά στην Λευκωσία.

Στις 4.30 το απόγευμα ο 24χρονος Τάσος Ισαάκ από το χωριό Παραλίμνι παραβιάζει την ειρηνευτική ζώνη του ΟΗΕ και εισβάλλει στη νεκρή ζώνη όπου ξυλοκοπείται από ομάδα οργισμένων Τουρκοκυπρίων. Σε λίγο ανασύρεται ημιθανής από δύο κυανόκranους. Οι τραυματίες από τα επεισόδια στη γραμμή της αντιπαράταξης φθάνουν τους 41. Ο αναπληρωτής ειδικός αντιπρόσωπος του Γ.Γ. του ΟΗΕ στην Κύπρο, Γκουστάβ Φεϋσέλ επιρρίπτει ευθύνες στην Κυπριακή αστυνομία επειδή δεν εμπόδισε τους διαδηλωτές να εισέλθουν στην νεκρή ζώνη.

Στις 13 Αυγούστου το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ απευθύνει έκκληση προς τις δυο πλευρές να αποφύγουν προκλητικές ενέργειες.

Στις 14 Αυγούστου μετά την κηδεία του Τάσσου Ισαάκ, μια ομάδα διαδηλωτών κατευθύνεται στα σύνορα στο σημείο όπου σκοτώθηκε ο Ισαάκ. Νέες συγκρούσεις ξεσπούν και οι Τούρκοι στρατιώτες πυροβολούν στον αέρα για να αναχαιτίσουν τους διαδηλωτές που διασπούν την νεκρή γραμμή. Ο εκπρόσωπος της ειρηνευτικής δύναμης Waldimar Rokoszewki, ανακοινώνει πως δύο Βρετανοί στρατιώτες του ΟΗΕ τραυματίζονται στην διάρκεια των επεισοδίων από σφαίρες.

Στις 2.25 το μεσημέρι σκοτώνεται από σφαίρα που προήλθε από την Τουρκοκυπριακή πλευρά ο 26χρονος Σολομών Σολωμού καθώς προσπαθεί να σκαρφαλώσει στον ιστό της τουρκικής σημαίας στο φυλάκιο του Τουρκικού στρατού της Δερύνειας και να την κατεβάσει. Δεκάδες τηλεοπτικά συνεργεία αποθανατίζουν το επεισόδιο. Τρία ακόμη άτομα τραυματίζονται και μεταφέρονται στο νοσοκομείο της Λευκωσίας. Ο πρόεδρος της βόρειας Κύπρου Ραούφ Ντεκτάς ανακοινώνει ότι ο Σολωμού σκοτώθηκε από εξοστρακισμό σφαίρας.

Στη Νέα Υόρκη έξω από το κτίριο του ΟΗΕ 1000 Έλληνες πραγματοποιούν πορεία διαμαρτυρίας.

Κατά των διαδηλωτών επιτίθεται η αμερικανική αστυνομία η οποία αφού τραυματίζει 7 άτομα συλλαμβάνει άλλα 4. Ο προεδρεύων του Συμβουλίου Ασφαλείας προειδοποιεί

όλες τις πλευρές να αποφύγουν περαιτέρω κλιμάκωση της βίας και κάνει έκκληση για σεβασμό της ουδέτερης ζώνης στην Κύπρο.

Στις 17 Αυγούστου συνέρχεται στην Κύπρο υπό την προεδρία του Γλαύκου Κληρίδη το Εθνικό Συμβούλιο της Κύπρου το οποίο εξετάζει την

κατάσταση στην Κύπρο υπό το φως των πρόσφατων εξελίξεων. Σε όλη την νότια Κύπρο δημοσιοποιούνται έντονες καταγγελίες για συμμετοχή στα επεισόδια 2.500 οπαδών της Τουρκικής οργάνωσης "Γκρίζοι Λύκοι" οι οποίοι δήθεν ευθύνονται για τους δύο φόνους. Ο Έλληνας πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης φθάνει στην επειγόντως στην Κύπρο και παραβρίσκεται στην κηδεία του Ισαάκ.

Στις 11 Αυγούστου 1996 ο 24χρονος Ελληνοκύπριος Τάσος Ισαάκ εισέρχεται βίβια στο Τουρκοκυπριακό έδαφος παραβιάζοντας τα συρματοπλέγματα στην φρουρούμενη από τον ΟΗΕ ουδέτερη (πράσινη) ζώνη. Αγανακτισμένοι Τουρκοκύπριοι τον ξυλοκοπούν μέχρι θανάτου παρά την προσπάθεια αστυνομικών να τον σώσουν. Το ερώτημα είναι πως θα αντιδρούσε η αντίπαλη πλευρά εάν ένας Τούρκος εισχωρούσε βίβια στην "Ελληνική" Κύπρο;

Τρεις ημέρες αργότερα, στις 14 Αυγούστου 1996, ο 26χρονος Κύπριος Σολωμός Σολωμού παραβιάζει την πράσινη γραμμή στο μεθοριακό οδόφραγμα του ΟΗΕ στην Δερύνεια. Κάτω από τα έκπληκτα βλέμματα των κυανοκράνων εισχωρεί στο Τουρκοκυπριακό έδαφος και σκαρφαλώνει στον ιστό με το τσιγάρο στο στόμα για να αποκαθλώσει την Τουρκική σημαία. Λίγα δευτερόλεπτα μετά πυροβολείται από Τουρκοκύπριους αξιωματικούς και πέφτει νεκρός. Το ερώτημα είναι πως θα αντιδρούσαν οι Ελληνοκύπριοι εάν κάποιος Τούρκος παραβίαζε την φρουρούμενη από τον ΟΗΕ πράσινη γραμμή και προσπαθούσε να ξηλώσει το ύψιστο εθνικό σύμβολο, την Ελληνική σημαία;"

(www.moi.gov.cy)

Ισαάκ Ισαάκ και Σολωμός Σολωμού – Δύο ήρωες της Νεοελληνικής Ιστορίας.

Ο 2^{ος} αγώνας έδωσε. Μαζί του πίστεψαν μερικοί ότι θα έδυν και τα ιδανικά. Έρχονται όμως στιγμές που και η ανθρωπότητα καταρρέει και οι αξίες χάνονται. Ένα τέτοιο γεγονός συνέβη τον Αύγουστο του 1996 ο Τάσος Ισαάκ και ο Σολωμός Σολωμού, ξεπετάγονται ολόρθα για να γράψουν για μια άλλη φορά Ελληνική Ιστορία.

Στις 11 του Αυγούστου 1996 ο 24χρονος Ελληνοκύπριος Τάσος Ισαάκ εισέρχεται βίαια στο Τουρκοκυπριακό έδαφος παραβιάζοντας συρματοπλέγματα στην φρουρούμενη από τον ΟΗΕ ουδέτερη (πράσινη) ζώνη. Αγανακτισμένοι Τουρκοκύπριοι τον ξυλοκόπησαν μέχρι θανάτου παρά την προσπάθεια αστυνομικών να τον σώσουν.

Τρεις μέρες αργότερα στις 14 Αυγούστου 1996 ο 26χρονος Κύπριος Σολωμός Σολωμού παραβιάζει την πράσινη γραμμή στο μεθοριακό οδόφραγμα του ΟΗΕ στην Δερύνεια. Κάτω από τα έκπληκτα βλέμματα των κυανοκράνων εισχωρεί στο Τουρκοκυπριακό έδαφος και σκαρφλώνει στον ιστό με το τσιγάρο στο στόμα για να αποκαθηλώσει την Τουρκική σημαία. Λίγα δευτερόλεπτα μετά πυροβολείται από Τουρκοκύπριους αξιωματικούς και πέφτει νεκρός. Το ερώτημα είναι πώς θα αντιδρούσαν οι Ελληνοκύπριοι εάν κάποιος Τούρκος παραβίαζε την φρουρούμενη από τον ΟΗΕ πράσινη γραμμή και προσπαθούσε να ξηλώσει το ύψιστο εθνικό σύμβολο την Ελληνική σημαία;

Πέντε χρόνια από τον ηρωικό θάνατο τους

Αύγουστος, καλοκαίρι, διακοπές... Όλος ο κόσμος βρίσκεται υπό ατμό στην προσπάθεια του να διοργανώσει όσο καλύτερα μπορεί τις διακοπές του για να περάσει λίγες μέρες ξεκούρασης και ξεγνοιασιάς. Για ακόμα μια χρονιά γινόμαστε έρμαιο, στις καταναλωτικές μας τάσεις, παρασυρόμενοι από τις λογής - λογής διαφημίσεις που μας στέλνουν για εξωτικούς προορισμούς, για πολυτελή ξενοδοχεία και θαλασσοφίλητες παραλίες... Μέσα στην... τρέλα των διακοπών μας, όμως, επιβάλλεται να θυμηθούμε ότι αυτές τις μέρες πριν από πέντε χρόνια, δύο νέοι άνθρωποι έφεψαν για την πατρίδα.

Ο Τάσος Ισαάκ και ο Σολωμός Σολωμού, γεμάτοι όνειρα για τη ζωή, έπεφταν για τα μεγάλα ιδανικά. Χάριζαν τα νιάτα τους στέλνοντας το μήνυμα ότι έφτασε πια ο καιρός για αγώνα.

Στη μνήμη μου έστω και αν έχουν περάσει πέντε χρόνια από τότε, έμειναν αποτυπωμένες οι τραγικές εικόνες του Αυγούστου του 1996 που εκτυλίχθηκαν στη Δερύνεια. Η θυσία τους αγνή. Ξεπερνούσε κάθε όριο και φραγμό. Στο μυαλό τους εκείνη τη στιγμή ήταν μόνο η πατρίδα. Ξέχασαν ότι είχαν οικογένεια και ότι μπορούσαν σήμερα να είναι μεταξύ μας και να απολαμβάνουν όλα τα αγαθά της εποχής. Τα αφήφισαν όλα.

Θυσιάστηκαν για να ποτίσουν με το δικό τους αίμα τ<i>ι δέντρο της λευτεριάς. Θυσιάστηκαν για να μπορέσει η οικογένεια τους και όλοι εμείς οι νεοκύπριοι να κινούμαστε ελεύθερα σε ολόκληρη την Κύπρο. Θυσιάστηκαν γιατί πίστεψαν ότι θα συνεχίζαμε τον αγώνα, ότι θα παίρναμε τη σκυτάλη από τα χέρια τους για να την παραδώσουμε και εμείς με τη σειρά μας σε άλλους. Και αντί αυτού μείναμε θεατές. Σταθήκαμε στις τηλεοράσεις. Θεατές και στη μνήμη τους μπας και χαλάσουμε τις διακοπές μας.

Ο Τάσος Ισαάκ και ο Σολωμός Σολωμού όμως, πέρασαν στην αιωνιότητα, πλάι στο Λεωνίδα, τον Κολοκοτρώνη, τον Αυξεντίου και τον κάθε Έλληνα που έδωσε ι ζωή του για τη μάνα πατρίδα. Και οι δύο άξιοι, απόγονοι των ηρώων Ελλήνων, δε λύγισαν, δε φοβήθηκαν, δε δίστασαν. Ήταν πραγματικοί ήρωες. Ήταν παλικάρια.

Ο Αύγουστος του 1996 έδειξε ότι με τέτοιους αγωνιστές η Κύπρος μας μια μέρα θα λευτερωθεί. Ο Τάσος Ισαάκ και ο Σολωμός Σολωμού άνοιξαν το δρόμο προς την Αμμόχωστο, την Κερύνεια, τη Μόρφου, την Καρπασία. Έδειξαν ότι ούτε συρματοπλέγματα τους σταματούν ούτε τα όπλα ούτε τα ρόπαλα των Τούρκων. Μονάχα η δύναμη της ψυχής τους είναι αρκετή για να πάρουν αυτό που θέλουν, έστω και με το βαρύ τίμημα της θυσίας.

Οι εικόνες της άγριας δολοφονίας των 8 νέων ταξίδεψαν σε όλο τον κόσμο. Η βαρβαρότητα και η κτηνωδία των Τούρκων μέσα στους δέκτες της τηλεόρασης αποτύπωνε ένα νέο έγκλημα.

Της Κατερίνας Εφημερίδα: Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ - 02 Αυγ.

Solomou

(CNN)

Μέρες μνήμης

Φέτος κλείνουν πέντε χρόνια από τη θυσία των ηρωομαρτύρων Τάσου Ισαάκ και Σολωμού Σολωμού. Οι μέρες αυτές είναι μέρες μνήμης και τιμής προς τους ήρωες της Δερύνειας. Ο Τάσος Ισαάκ και ο Σολωμός Σολωμού έμειναν πιστοί και θυσιάστηκαν για τα εθνικά ιδεώδη. Η σκέψη τρέχει στο οδόφραγμα της ντροπής. Εκεί δίπλα από την Αμμόχωστο, οι δύο νέοι άφησαν την τελευταία τους πνοή διεκδικώντας και διαδηλώνοντας την ελπίδα για δικαίωση και ελευθερία του νησιού μας. Ας ακολουθήσουμε τα βήματα τους και να ξεκινήσουμε από εκεί που έμειναν οι Τάσος Ισαάκ και Σολωμός Σολωμό και να πάμε τελικά στην Κερύνεια...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Ένα Όραμα που ίσως να είναι η Λύση του Κυπριακού

Ολική Κύπρος

Το όραμα του Τουρκοκύπριου Διανοούμενου Nizilyurek Kizilyurek

Ο συγγραφέας Nizilyurek Kizilyurek έχει γράψει το βιβλίο " Ολική Κύπρος ". Μέσα σε αυτό γίνεται μια προσέγγιση τόσο προς την Ελληνοκυπριακή κοινότητα όσο και προς την Τουρκοκυπριακή. Οι προσεγγίσεις του ξεκαθαρίζουν τις αρνητικές αλλά και τις θετικές ενέργειες που έκανε κάθε μια από τις δύο κοινότητες χωριστά. Τονίζει κατά τη διάρκεια όλου του βιβλίου, ότι αυτό που είναι καλό μόνο για τη μια κοινότητα δεν είναι καλό και ωφέλιμο για την Κύπρο μας. Μέσα από την ερμηνεία που δίνει στην " Ολική Κύπρο", επιρρίπτονται ευθύνες σε όλους τους Κύπριους πολίτες αναφορικά με την ευημερία του τόπου αυτού. Υποστηρίζεται η σημασία της δημιουργίας μιας συμμαχίας μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων χωρίς να δένονται ξένες παρεμβάσεις από οποιαδήποτε άλλη μεγάλη δύναμη. Όσο καλά συμβίωναν χρόνια πριν την εισβολή, ακόμη καλύτερα μπορούν να συμβιώσουν σήμερα.

Στο βιβλίο «Ολική Κύπρος » , συμπεριλαμβάνονται κάποιες ερωτήσεις όπου απαντήθηκαν από το συγγραφέα του βιβλίου. Δίνονται απαντήσεις μέσα από αυτές για της αντίληψη του συγγραφέα γύρο από την ιδεολογία την «Ολικής Κύπρου». Προσθέτει επίσης ο συγγραφέας πως για χρόνια ασχολήθηκε με τα κυπριακά προβλήματα που καλούνταν να αντιμετωπίσουν οι δύο κοινότητες. Έτσι είχε την ευκαιρία να γνωρίσει της δύο κοινότητες όταν βρίσκοντας στα καυτερά του, ζούσαν αρμονικά και όταν μεταξύ τους γίνονταν εχθροπραξίες και οι σχέσεις ήταν οξυμένες. Όλοι οι παραπάνω προβληματισμοί, ήταν αυτοί που τον οδήγησαν στην σπουδαία αυτή ιδεολογία όπου βασικό της συστατικό για να λειτουργήσει και να εφαρμοστεί σωστά, είναι η συμμαχία των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων της Κύπρου.

Ο συγγραφέας Nizilyurek Kizilyurek απαντά στα πιο κάτω ερωτηματικά :

- Τώρα γνωρίζει πλέον αρκετά τους Ελληνοκύπριους και γνωρίζεις βέβαια καλά τους Τουρκοκύπριους. Από πλευράς της συνείδησης του κόσμου, ποια στοιχεία διακρίνεις που ωθούν στην προσέγγιση και ποια το αντίθετο.

Αυτό που ονομάζεις συνείδηση του λαού δε μπορεί να είναι ανεξάρτητο από τη συνείδηση της εξουσίας. Αυτά που έζησαν οι Κύπριοι σαν άνθρωποι κι αυτά που θέλουν να προωθήσουν οι εξουσίες στις δύο πλευρές, δεν είναι τα ίδια. Υπήρχαν αυτοί που σκότωσαν τους γείτονες τους και αυτοί που τους υποστήριξαν, για παράδειγμα. Οι Κύπριοι, δηλαδή, ζήσανε και την εχθρότητα και τη φιλία, όμως οι εξουσίες μόνο την εχθρότητα. Οι εξουσίες, μ' άλλα λόγια, διάλεξαν και διαλέγουν εκλεκτικά, ανάλογα με το συμφέρον τους, κάποτε την εχθρότητα, κάποτε τη φιλία. Και αφού η «εξουσία», είναι πάνω στη συνείδηση του ανθρώπου, επιβάλλει τη δική της προσέγγιση εναντίον της εξουσίας. Ένα εθνικό πρόβλημα είναι πάντα ένα πρόβλημα μεταξύ δύο μερών. Μπορεί να γίνει δραματικό όταν ανταγωνίζονται δύο εξουσίες, μπορεί και να λυθεί όμως ειρηνικά με την αρμονία των συμφερόντων των δύο εξουσιών. Αν όμως ο ένας διαλέγει την εχθρότητα, το πρόβλημα συνεχίζεται. Είναι το δίλημμα : τι διαλέγει ο καθένας. Οι Κύπριοι είναι ανοιχτοί και στα δύο.

- Η ερώτηση μου αφορά κυρίως το πώς ο κόσμος βλέπει συγκεκριμένα την ιδέα της προσέγγισης ή το αντίθετο της. Γύρω από ποια σημεία αρθρώνεται το αίσθημα και η σκέψη του προς τη μια ή την άλλη κατεύθυνση ;

Υπάρχουν διάφορα πράγματα που καθορίζουν το ζήτημα : υπάρχει η ιστορική διάσταση και το παρόν. Ο κάθε άνθρωπος εσωτερικεύει το αντικειμενικό με το δικό του τρόπο. Αν ο πόλεμος σημαίνει για κάποιον οικονομικό κέρδος, η προσέγγιση του θα είναι ανάλογη . Όμως, μια μάνα που έχασε τα παιδιά της, θα δει τα πράγματα αλλιώς. Στην Κύπρο το εθνικό πρόβλημα είναι εναντίον των συμφερόντων των Κυπρίων γενικά. Ο κίνδυνος πολέμου συνεχίζει να υπάρχει και οι άνθρωποι κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο δεν νιώθουν ελεύθεροι. Η στρατικοποίηση του νησιού είναι εναντίον των Κυπρίων.

Σ' αυτούς λόγους στηρίζεται η αναγκαιότητα της φιλίας και της επαναπροσέγγισης. Η καθημερινή ζωή των Κύπριων δείχνει την ανάγκη της φιλίας κάθε μέρα. Όμως υπάρχει και η ιστορική διάσταση που δεν βοηθάει πάντα. Εδώ είναι οι δυσκολίες.

- Πώς έφτασες στην έννοια της «Ολικής Κύπρου» και τι σημαίνει ;

Ας αρχίσουμε αντίστροφα. Η έννοια «Ολική Κύπρος» έχει σαν αφετηρία μια ολική προσέγγιση προς την ιστορία της Κύπρου και τα συμφέροντα των Κύπριων. Μέσα στην προσέγγιση μου το «καλό» δεν είναι ούτε τουρκικό ούτε ελληνικό, αλλά κουβαλάει μέσα του το «καλό» και των δύο κοινοτήτων. Αυτό που είναι καλό μόνο για τη μια κοινότητα δεν είναι καλό για ολόκληρη την Κύπρο. Έτσι, στην έννοια «Ολική Κύπρος» οι ευθύνες καλύπτουν το σύνολο των Κύπριων. Αυτό συμπεριλαμβάνει τη κοινή χαρά και το κοινό μαράζι, τον κοινό ήρωα και τον κοινό φονιά.

Το πώς οδηγήθηκα εδώ δεν είναι μεγάλη ιστορία. Μοιάζει με το «εύρηκα – εύρηκα », μόνο που εγώ δεν έφτασα στην ανακάλυψη κάνοντας μπάνιο. Αρκετά χρόνια ασχολήθηκα με το κυπριακό πρόβλημα και είχα την τύχη ή την ατυχία, δεν ξέρω, να βρεθώ στη ζωή μου εμπειρικά σ' ένα σημείο τριβής, θετικής και αρνητικής, ανάμεσα στις δυο κοινότητες. Και τα αρνητικά και τα θετικά είχαν μεταξύ τους μια έντονη διαλεκτική διασύνδεση. Τόσο μάλιστα που ούτε τα αρνητικά ούτε τα θετικά δεν μπορούσαν να είχαν ξεχωριστή ύπαρξη. Οι εθνικιστές λειτουργούσαν τη διαλεκτική του σοβινισμού και εγώ την «Ολική Κύπρο».

(«Ολική Κύπρος» , Nizilyurek Kizilyurek)

Οι Τουρκοκύπριοι Διανοούμενοι και τα Προβλήματα που αντιμετωπίζουν στο Βορρά.

(Οι Τουρκοκύπριοι διανοούμενοι αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα. Ποια είναι αυτά τα προβλήματα; Προσπαθήσαμε να δώσουμε μια απάντηση στο θέμα αυτό σε μια συνομιλία μας με το Kizilyrel Nizilyrek που συμμετέχει σε διάφορες επιτροπές διανοουμένων στο εξωτερικό).

Δεν νομίζεις ότι δεν είναι και τόσο ευχάριστο ο να είσαι Τουρκοκύπριος διανοούμενος;

Ενδιαφέρουσα ερώτηση. Βέβαια το να είσαι διανοούμενος μιας συγκεκριμένης κοινωνίας δεν διαφέρει αυτό το να είσαι ένας διανοούμενος πιο γενικά. Τι είναι όμως ξεχωριστό στο να είσαι Τουρκοκύπριος διανοούμενος; Ένας Τούρκος διανοούμενος δεν είναι ξεκομμένος όπως ο Τουρκοκύπριος από το διεθνή πνευματικό χώρο. Η αιτία αυτής της κατάστασης είναι ότι εμείς οι Τουρκοκύπριοι διανοούμενοι δεν έχουμε μια προΐστορία, δεν δημιουργήθηκε στην κοινότητα μας ένα κίνημα διανοουμένων και ίσως για αυτό τον λόγο δεν μπορέσαμε να επωφεληθούμε από τα ρεύματα του διεθνούς πνευματικού κόσμου.

Το ξεκίνημα του Τουρκοκύπριου διανοούμενου είναι ένα ξεκίνημα δίχως ιστορία, δίχως εποικοδόμημα, δίχως πλατιά επαφή με τον υπόλοιπο πνευματικό κόσμο.

Για μένα, σήμερα θέτουμε τις βάσεις ενός κινήματος διανοουμένων. Πρώτη φορά γίνεται μία προσπάθεια να επωφεληθούμε από τα έργα της παγκόσμιας πνευματικής κληρονομιάς. Αυτά δεν τα λέω για να μειώσω τις προσπάθειες που γίνανε στο παρελθόν, αλλά για να θέσουμε τα πράγματα σε μία ιστορική οπτική. Μέσα σ αυτήν την ιστορική εξέλιξη ο Τουρκοκύπριος διανοούμενος είναι ένα βρέφος με ιδιόμορφα προβλήματα.

Λόγω των συνθηκών της χώρας, οι διανοούμενοι ασχολούνται με την πολιτική, κυρίως με το κυπριακό, και έτσι δεν μπορούν να ασχοληθούν με άλλα προβλήματα. Δεν νομίζεις ότι αυτό είναι ένα πρόβλημα;

- Αυτό θα μπορούσε να ήταν και υπέρ μας. Το Κυπριακό είναι ένα διεθνές πρόβλημα στη μελέτη του οποίου θα μπορούσαν να συμβάλουν διάφορες επιστήμες – ψυχολογία, κοινωνιολογία μέχρι και οικονομία. Ξεκινώντας απ’ αυτή τη θέση, θα μπορούσαμε να πούμε ότι το Κυπριακό δεν μας περιορίζει καθόλου, αλλά το αντίθετο. Το πρόβλημα είναι όμως ότι δεν αντιμετωπίζουμε το Κυπριακό στην πλατιά του διάσταση, και αυτοί που τόλμησαν να δουν τα πράγματα πιο ανοιχτά έγραψαν τα καλύτερα έργα και πλούτισαν την πνευματική ζωή της Κύπρου. Έθεσαν τα θεμέλια για ένα καινούργιο ξεκίνημα.

- Γιατί οι Τουρκοκύπριοι διανοούμενοι δεν θέλουν να ζήσουν στην Κύπρο. Π.χ. υπάρχουν πολλοί σαν και σε ένα που προτιμούν να ζουν στο εξωτερικό. Από που ξεκινάει αυτό το πρόβλημα;

- Πρώτον θα ήθελα να πω ότι κανένας δεν προτιμάει να ζει στο εξωτερικό. Και μάλιστα πολύ αμφιβάλλω εάν μας βοηθάει το να ζούμε στο εξωτερικό. Η αλήθεια είναι, όμως, ότι στην Κύπρο δεν υπάρχουν προϋποθέσεις για τον διανοούμενο π.χ. δεν έχουμε αρκετές βιβλιοθήκες, αρχεία κ.α. Αναγκαζόμαστε να φύγουμε στο εξωτερικό, διότι δεν έχουμε τα μέσα για ν’ αποκτήσουμε επιστημονική γνώση. Βέβαια η επιστημονική γνώση δεν είναι ο σκοπός για ένα διανοούμενο, αλλά το μέσο για την παραπέρα εξέλιξη και δημιουργία αυτής της γνώσης.

- Ένα ακόμη πρόβλημα είναι η έλλειψη των βασικών υλικών για επιστημονική εργασία. Δεν νομίζεις ότι θα έπρεπε να τα έχουμε στην Κύπρο; Εσύ κατά πόσο μπορείς να βρεις υλικό για την Κύπρο στο εξωτερικό;

- Το θέμα των υλικών για την Κύπρο πρέπει να λυθεί πρώτα εσωτερικά. Στο εξωτερικό υπάρχουν βέβαια τα υλικά της αποικιακής εποχής, αυτά πρέπει να τα φέρουμε στη χώρα μας. Το βασικό πρόβλημα δεν είναι όμως αυτό. Μόνο με τα βασικά υλικά δεν δημιουργείται επιστήμη και τέχνη.

Στη Κύπρο ζούμε μια πλάνη. Για παράδειγμα, με τη ανακάλυψη ενός ντοκουμέντου νομίζουμε ότι βρήκαμε την αλήθεια. Ψάχνουμε παθολογικά να βρούμε ντοκουμέντα, ενώ η επιστήμη και η τέχνη είναι μία αφαίρεση που χρειάζεται θεωρητικό υπόβαθρο, Εδώ είναι το πρόβλημα του Τουρκοκύπριου διανοούμενου που, όπως σας είπα προηγουμένως, δεν έχει προϊστορία, θεωρητικό υπόβαθρο.

- Νομίζεις ότι οι διανοούμενοι μπορούν να γίνουν μία ομάδα πίεσης πάνω στην άρχουσα τάξη;

- Βεβαίως ακόμα και με την σημερινή τους κατάσταση οι διανοούμενοι είναι ένας μοχλός πίεσης. Δεν πρέπει όμως να ξεχάσουμε ότι η Τουρκοκυπριακή άρχουσα τάξη είναι μία τάξη γενικά και πολιτιστικά καθυστερημένη και είναι επόμενο ότι οποιοσδήποτε άνθρωπος ασχολείται με τον πνευματικό κόσμο θα είχε πρόβλημα. Η αντιπαράθεση, λοιπόν, του διανοούμενου μ' αυτήν δεν είναι μέτρο της ποιότητας και ικανότητας του.

- Νομίζω ότι στην Κύπρο τον τελευταίο καιρό οι διανοούμενοι έχουν έντονα προβλήματα με τους πολιτικούς. Ξέρω ότι σε ενδιαφέρει η σχέση διανοούμενου και πολιτικού. Τι θα μπορούσες να μου πεις γι' αυτό;

- Πρώτα θέλω να σου ομολογήσω ότι νιώθω πολύ ικανοποιημένος που, επιτέλους, οι διανοούμενοι διαφωνούν με τους πολιτικούς. Αυτό με κάνει να χαίρομαι και να πιστεύω ότι είναι ένα παραπέρα βήμα. Η πολιτική, η τέχνη και η επιστήμη είναι διαφορετικοί χώροι. Ο διαχωρισμός αυτός δεν είναι μία προκατάληψη, αλλά υπάρχουν αντικειμενικοί λόγοι που τον επιβάλλουν.

Η πολιτική ξεκινάει από τον άνθρωπο, αλλά πολλές φορές ο άνθρωπος γίνεται μέσο. Όμως για την τέχνη και την επιστήμη ο άνθρωπος είναι ο σκοπός και μένει ο σκοπός. Πολλές φορές βλέπουμε ότι η πολιτική κυριαρχεί επί της επιστήμης, χρησιμοποιεί την τεχνολογία εναντίον της ανθρωπότητας, μανιπουλάρει τον άνθρωπο και την επέμβαση της στις κοινωνικές επιστήμες, ακόμα και στην τέχνη.

Ένα καλό παράδειγμα είναι η έννοια της τέχνης στο σταλινισμό. Αυτή είναι η αντικειμενική αντίφαση πολιτικής και πνεύματος, που είναι και η αιτία της αντιπαράθεσης του διανοούμενου με τον πολιτικό.

- Εάν εννοείς τους Τουρκοκύπριους πολιτικούς και διανοούμενους, να συζητήσουμε ανοικτά. Έτσι κι αλλιώς ζούμε μια εποχή αινιγμάτων. Τι θα έλεγες για την κατάσταση στην Κύπρο;

- Στην Τουρκοκυπριακή κοινότητα δεν έχει ακόμα συζητηθεί η σχέση του αριστερού διανοούμενου και του πολιτικού. Αυτό πηγάζει από την έλλειψη έντονης πολιτικής και πολιτιστικής ζωής. Είμαστε μια κοινότητα που ξεκινάει τώρα να κάνει πολιτική και τέχνη. Έτσι δεν έχει διαμορφωθεί ακόμη η έννοια του πολιτικού και του διανοούμενου. Υπάρχει μία σύγχυση των ρόλων. Οι ενότητες των δύο αυτών ομάδων είναι συγκεχυμένες. Για την αποκρυστάλλωση των ρόλων χρειάζεται μία έντονη προσπάθεια και από τις δύο μεριές στο χώρο που κινούνται. Οι διανοούμενοι πρέπει να ανεξαρτητοποιηθούν από τους πολιτικούς και οι πολιτικοί να μην μετράνε τον διανοούμενο με τις θυσίες του για το κόμμα. Δυστυχώς, για να μπορέσει ένας διανοούμενος να επιβιώσει, χρειάζεται ακόμα την υποστήριξη, τη συμπάθεια ενός Κόμματος.

Με άλλα λόγια, η αξία ενός διανοούμενου στην Τουρκοκυπριακή κοινότητα καθορίζεται από τα πολιτικά κόμματα. Βεβαίως ένας διανοούμενος θα συμμετέχει στο πολιτικό διάλογο, δεν είναι απαραίτητο όμως να ανήκει και στην Κεντρική Επιτροπή ενός κόμματος. Η πολιτική του συμμετοχή μπορεί να είναι μόνο η πνευματική του εργασία και αυτό να οδηγήσει σε μία ουσιαστική συνεργασία.

- Εγώ πιστεύω ότι στην Τουρκοκυπριακή κοινότητα λείπει η κατανόηση και η ανεκτικότητα. Τι σκέφτεσαι γι' αυτό;

- Για μένα το κύριο πρόβλημα της κοινότητας μας είναι η αδιαφορία, η αιτία αυτής της αδιαφορίας πηγάζει από την ιστορική της εξέλιξη.

Μια κοινωνία η οποία δεν έζησε δομικές αλλαγές, που μέσα στο ιστορικό προτσές έμεινε ένα παθητικό αντικείμενο και όχι ένα ενεργό μέλος, είναι επόμενο ότι δεν είχε την δυνατότητα να ανανεωθεί και να εξελιχθεί. Οι συντηρητικές ηθικές αξίες είναι ένα εμπόδιο στην εξέλιξη του ατόμου και του διανοούμενου.

- Σ' αυτό το θέμα ποια είναι η ευθύνη του διανοούμενου;

- Ο διανοούμενος πρέπει να πολεμάει τις αντιδραστικές, καταπιεστικές ηθικές αξίες. Κάνοντας αυτό δεν θα πρέπει να φοβάται την απόκλιση του από την κοινωνία. Ήδη, τα πιο προχωρημένα κομμάτια της κοινωνίας βρίσκονται σε μία αντίθεση με αυτές τις αξίες και είναι επόμενο ότι αντικειμενικά είναι δίπλα στον προοδευτικό διανοούμενο. Για παράδειγμα, ο νέος άνθρωπος που καταπιέζεται από την αντιδραστική ηθική της κοινωνίας είναι αλληλέγγυος με τον διανοούμενο.

(«Ολική Κύπρος», Kizilyrel Nizilyrek)

Επαναπροσέγγιση και Ιστορική Αντίληψη

(Η συζήτηση ξεκινά με τη διαπίστωση ότι ο ίδιος ο συνομιλητής , όπως και πολλοί άλλοι Τουρκοκύπριοι διανοούμενοι έχουν εγκαταλείψει το νησί και ζουν και εργάζονται στο εξωτερικό).

Αυτό έχει σχέση με το ότι οι συνθήκες που επικρατούν στο βορρά δεν επιτρέπουν την καλλιτεχνική έκφραση, την πνευματική δημιουργία γενικότερα.

- Οι Κύπριοι πάντα αναζητούσαν κάποια πατρίδα έξω από την Κύπρο. Ήταν υποχρεωμένοι να πάρουν τον δρόμο του ξενιτεμού. Ιδιαίτερα για τους πνευματικούς ανθρώπους, αυτό ήταν περισσότερο επιβεβλημένο, για τους εξής λόγους. Πρώτα και κύρια στην Κύπρο δεν υπάρχουν οι συνθήκες αλλά και η υποδομή ώστε να δίνεται η δυνατότητα σ' αυτούς του ανθρώπους να δημιουργήσουν. Λείπουν οι βιβλιοθήκες και οι πηγές για έρευνα είναι πολύ περιορισμένες. Μ' αυτό βέβαια δεν θέλω να μηδενίσω τα πάντα, η να πω πως τίποτα δεν λειτουργεί.

Όμως, οι μελετητές , οι πνευματικοί άνθρωποι, που έμειναν και εργάζονται στον τουρκικό τομέα, αντιμετωπίζουν πολύ μεγάλες δυσκολίες. Και το σπουδαιότερο, πρέπει να διαθέτουν μεγάλο θάρρος. Βέβαια, πνευματική ζωή και δημιουργία υπάρχουν παντού και πάντοτε, κάτω απ' οποιεσδήποτε συνθήκες. Μέσα σε συνθήκες πλήρους δημοκρατίας η πνευματική δημιουργία ευνοείται και αναπτύσσεται. Όμως και τα καταπιεστικά καθεστώτα δίνουν έναυσμα και έμπνευση στους πνευματικούς ανθρώπους να δημιουργήσουν .

Τούτη η έμπνευση. Το κέντρισμα, αντλείται κύρια από τον αγώνα του λαού ενάντια στην καταπίεση, με οποιονδήποτε μορφή κι αν διεξάγεται. Μ' αυτή την έννοια και στον τουρκικό τομέα υπάρχει πάντοτε μια πνευματική δραστηριότητα. Εδώ θα ήθελα να μου επιτρέψετε να κάμω μια γενίκευση και να μιλήσω σαν Κύπριος. Κι εδώ δεν θα μπορούσαμε να πούμε ότι λειτουργούν πλήρως οι δημοκρατικές διαδικασίες. Ωστόσο, υπάρχει μια ζωντανή πνευματική ζωή.

Αν μπορούσες να διευκρινίσεις αυτό το τελευταίο σημείο.

- Η Κύπρος είναι ένας τόπος, που έζησε πολέμους και προσφυγιά. Και σήμερα υπάρχει μια ρευστή, πολιτική κατάσταση. Οι πίκρες, οι πληγές που απορρέουν απ' αυτήν την κατάσταση είναι φανερό ότι ενθαρρύνουν το σοβινισμό. Δεν θα μπορούσαμε να πούμε λοιπόν πως υπάρχει δημοκρατική πληρότητα, κάτω από τέτοιες συνθήκες. Η πνευματική ζωή έχει αναπτυχθεί μέσα σ' αυτές τις δοσμένες συνθήκες. Η προοδευτική διάνοηση έχει σαν στόχο να επιδράσει και να αλλάξει αυτές τις συνθήκες. Μια τέτοια προοδευτική πνευματική τάση είναι φανερό πως δεν πρέπει να αναμένει υποστήριξη από την αστική τάξη.

Οι προοδευτικοί άνθρωποι του τόπου θεωρούν πως η επαναπροσέγγιση των δύο κοινοτήτων μπορεί και πρέπει να προωθηθεί. Ποια είναι η δική σου η άποψη πάνω στο θέμα και ποια πρακτικά βήματα θα μπορούσαν να γίνουν.

Για να μπορούμε να μιλάμε για επαναπροσέγγιση θα πρέπει, κατά τη δική μου γνώμη, να υπάρξει πρώτ' απ' όλα μια σωστή ιστορική αντίληψη. Όταν π.χ. σχολιάζουμε τις συγκρούσεις Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, πρέπει να γίνεται σωστή προσέγγιση του θέματος. Κι αυτό γιατί η λανθασμένη αντίληψη της ιστορίας φέρνει μαζί της μια λανθασμένη συνείδηση. Κι' ακριβώς η λανθασμένη αυτή συνείδηση είναι που θρέφει και υποθάλλει το σοβινισμό και δυσκολεύει την επαναπροσέγγιση.

Θα ήθελα να προσθέτω ότι η επαναπροσέγγιση στην ουσία επιβάλλει και μια αυτοκριτική. Βλέπουμε ότι η μεν Ε/Κ πλευρά αρχίζει την ιστορία της Κύπρου από το 1974, η δε Τ/Κ από το 1964. Αυτό σημαίνει υπεκφυγή από την αυτοκριτική και από τις δυο πλευρές. Μέχρι σήμερα δεν έγιναν ούτε γίνονται ουσιαστικά βήματα για την επαναπροσέγγιση, αφού δεν προωθούνται αυτά που πρέπει να γίνουν. Έτσι καταλήγω σ' αυτό που του είπα στην αρχή. Για την επαναπροσέγγιση χρειάζεται σωστή ερμηνεία της ιστορίας που να μας προστατεύει από το σοβινισμό και σωστή πολιτική αντίληψη.

- Πως οι πνευματικοί άνθρωποι, οι καλλιτέχνες, θα μπορούσαν να προωθήσουν με την τέχνη τους το θέμα της επαναπροσέγγισης;

Πιστεύω ότι η προοδευτική διάνοηση μπορεί να συμβάλει, και μάλιστα πιο αποτελεσματικά από τους πολιτικούς, στο θέμα της επαναπροσέγγισης. Κι αυτό γιατί οι πνευματικοί άνθρωποι είναι υποχρεωμένοι να είναι αντικειμενικοί. Αυτοί είναι απαλλαγμένοι από τις όποιες λανθασμένες αντιλήψεις για την ιστορία της Κύπρου, δεν τους διακατέχει ο σοβινισμός. Κι' αυτό δεν είναι λόγια. Έχει αποδειχτεί και στην πράξη. Αν δούμε και μελετήσουμε την τουρκοκυπριακή ποίηση, ιδιαίτερα το 1974, είναι βαθιά αντισοβινιστική, έχει μια σωστή κατανόηση για την ιστορία της Κύπρου και μάλιστα είναι και ουμανιστική.

Μέσα από τη ποίηση οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι μπορούν να βρουν τον εαυτό τους. Και αυτό είναι ακόμα πιο δυνατό και από την επαναπροσέγγιση, γιατί μ' αυτό τον τρόπο ταυτίζεται ο ένας με τον άλλο. Βέβαια, έχουμε πρόβλημα να διαβάζουμε ο ένας τον άλλο. Πιστεύω ότι σωστή πολιτική θα ήταν αντί να μεταφράζονται οι όποιες εμπρηστικές δηλώσεις που κάνουν οι ηγεσίες, θα έπρεπε να μεταφράζουν τον Ελληνοκύπριο ή τον Τουρκοκύπριο, που μέσα από τα ποιήματα του ή τα διηγήματα του εκφράζει την επαναπροσέγγιση. Και υπάρχουν τέτοιοι συγγραφείς, ποιητές.

(«Ολική Κύπρος», Kizilyrel Nizilyrek)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Επαναπροσέγγιση και Προσπάθειες για Εξεύρεση Βιώσιμης Λύσης

Χρόνια Στασιμότητας

Αντί – Πολιτική

Έχουν περάσει 29 χρόνια από τότε που οι δύο κυρίαρχες κοινότητες ζούνε ξεχωριστά, και ενεργούν σαν δύο διαφορετικές οντότητες, αναφορικά με την σκέψη και την προαγωγή τους. Κανένας δεν υποστηρίζει ότι ο διαχωρισμός αυτός έχει αφήσει οτιδήποτε θετικό πίσω του. Δεν ήταν κάτι που αποφάσισαν οι πολίτες των δύο κοινοτήτων, αντιθέτως έγινε κάτω από τις πιέσεις των μεγάλων , σε μια περίοδο όπου οι δύο κοινότητες δεν είχαν προοπτικές ή δεν τους άφηναν καλύτερα προοπτικές.

Από αυτούς που ζήτησαν βοήθεια οι Ελληνοκύπριοι για την ένωση και τη διχοτομική, αυτοί είναι που απαγόρευσαν την ένωση και τη διχοτόμηση. Ήταν αναγκασμένοι να τους το απαγορεύσουν. Σημαντικό θα ήταν οι ίδιοι να εφαρμόσουν την απαγόρευση αυτή. Η ανάμιξη των ξένων, οι οποίοι είχαν ταυτόχρονο δισταγμούς, και έτσι τα τανκς είχαν την ευκαιρία να κινηθούν την «κατάλληλη» στιγμή είτε για την ένωση είτε για τη διχοτομική, κάτι που έκαναν. Η αντίθεση ανάμεσα στους ενωτικούς και στους διχοτομιστές ήταν μια αντίθεση χωρίς σύνθεση. Όσο περισσότερο φούντωνε ο ανταγωνισμός μεταξύ των δύο, τόσο περισσότερο δυσκόλευε η πραγματοποίηση είτε της ένωσης είτε της διχοτόμησης.

Αφού διεξήγαγαν οι δύο τον ολοκληρωτικό τους πόλεμο που ήταν το διαλεκτικό αποτέλεσμα της αντίθεσης τους, η ένωση και η διχοτομική έπαψαν να υπάρχουν ως ιστορικοί στόχοι. Οι στόχοι δηλ. εξαντλήθηκαν ενώ συνεχίζουν να υπάρχουν ως μέσα. η αποτυχία του ανταγωνισμού του, σε επίπεδο στόχων, αντικαταστάθηκε από μια αρμονία στο επίπεδο μέσων.

Η ιστορική διαδικασία αποκρυσταλλώνει τα γεγονότα. Ο ανταγωνισμός για των ένωση καθώς επίσης και τη διχοτόμηση, εξαντλήθηκε με το χρόνο και εμφανίστηκαν νέες συνθήκες με καινούριες προοπτικές.

Υποστηρίζει ο συγγραφέας ότι η ένωση και η διχοτόμηση δε μπορούσαν να ολοκληρωθούν, μέσα όμως από τα πολιτικά γεγονότα ξεκίνησε μια διαδικασία, που μπορούσε να ολοκληρωθεί. Η Γέννηση της «Ολικής Κύπρου».

Η «Ολική Κύπρος», δεν είναι μια ιδεολογία. Είναι μια έννοια η οποία γεννήθηκε και διαλεκτικέ την αποτυχία της ιδεολογίας της ένωσης αλλά και της διχοτόμησης.

Πρωταρχικό παράγοντα στη δική μας εποχή, διαδραματίζει η μαζική συμμετοχή. Μπορεί να μη συμμετείχαμε για την επίτευξη των ιδεολογιών ένωσης και διχοτόμησης, αλλά μπορούμε να συμμετέχουμε στο να μην εφαρμοστούν οι δύο έννοιες αυτές , υποστηρίζει ο Nizilyurek Kizilyurek. Οι δύο κοινότητας θα έχουν τότε τη δύναμη να βρουν την αντικειμενική τους βάση την οποία έχουν χάσει. Βγήκαν εκτός λογικής, τόπου και χρόνου. Εξαντλήθηκαν σαν ιστορικοί στόχοι. Συνεπώς χρειάζεται η δημιουργία μιας αντί – πολιτικής η οποία θα εναντιώνεται στην πολιτική αυτή.

Οι ενωτικοί και οι διχοτομηστές, υποστηρίζει ο συγγραφέας, είναι στην ουσία ηττημένοι από το δικό τους αγώνα. Η αποστολή τους έχει τελειώσει. Δεν έχει τελειώσει όμως. Υπάρχει η μοιρασμένη μας Κύπρος, που όσο διαχωρίζονται οι «Τούρκοι» και οι «Έλληνες» θα υπάρχουν πάντα οι δύο αυτές ομάδες. Ο αγώνας για ένωση και διχοτόμηση θα πρέπει να αντικατασταθεί από το «αίσθημα του εμείς». Οι Κύπριοι θα πρέπει να αντιληφθούν πιο είναι το πραγματικό τους συμφέρον και να αγωνιστούν για τα κοινά αφήνοντας πίσω ηττημένους ενωτικούς και διχοτομηστές.

Ο Nizilyurek Kizilyurek κλείνει λέγοντας ότι «Αίσθημα Εμείς», δεν είναι μια νοσταλγία αλλά ούτε και μια επιθυμία των Ελλήνων – Τούρκων γειτόνων. Ούτε ακόμη η «φιλία» και η «αδελφосύνη» οι οποίες είναι τελειωτικές και μη πολιτικές. Αυτό το «Αίσθημα του Εμείς», αποτελεί την ιδεολογία του πολιτικού αγώνα των Τουρκοκυπρίων και των Ελληνοκύπριων. Εκφράζει τα κοινά συμφέροντα τους και δεν αποτελεί μόνο το μέσο αλλά και το στόχο.

(«Ολική Κύπρος», Kizilyrel Nizilyrek)

Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου

Από τη Βικιπαίδεια, την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια

Μετά την εισβολή στην Κύπρο, στις 20 Ιουλίου 19874, η Τουρκία κατείχε παράνομα το 37% περίπου του νησιού. Εκεί είχε εγκαταστήσει μια διοίκηση που της ήταν υποτελής. Στις 15 Νοεμβρίου 1983 η διοίκηση αυτή ανακήρυξε τα κατεχόμενα εδάφη της Κύπρου ανεξάρτητο κράτος.

Το ψευδό-κράτος αυτό δεν αναγνωρίστηκε από κανένα άλλο κράτος, εκτός από την κατοχική δύναμη, την Τουρκία.

Η αυθαίρετη αυτή ανακήρυξη ανεξαρτησίας, πάνω σε μια περιοχή που κατείχετο στρατιωτικά από μια άλλη χώρα, δεν έγινε δεκτή ούτε από τα Ηνωμένα Έθνη,τα οποία καταδίκασαν την ενεργεία αυτή με τα Ψηφίσματα 541 και 550 του Συμβουλίου Ασφαλείας, και την κήρυξαν νομικά άκυρη. Ζήτησαν επίσης την άμεση ανάκλησή της, και παράλληλα προέτρεψαν όλα τα κράτη να μην την αναγνωρίσουν. Όπως αναφέρθηκε, καμία χώρα του κόσμου, εκτός από τη Τουρκία, δεν αναγνώρισε το καθεστώς αυτό.

Εκτός από τα Ηνωμένα Έθνη, την ανακήρυξη ανεξαρτησίας δεν αναγνώρισε και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Με την απόφαση του στην υπόθεση της Τιτίνας Λοϊζίδου, το Ε.Δ.Α.Δ. αποφάνθηκε πως η διοίκηση στα κατεχόμενα από την Τουρκία εδάφη της Κύπρου είναι μια υποτελής στην Τουρκία διοίκηση.

Από τα γεγονότα αυτά της τουρκικής εισβολής και κατοχής και της αυθαίρετης ανακήρυξης ανεξαρτησίας των κατεχόμενων εδαφών, προέρχεται και η ψευδεπίγραφη ονομασία τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου. Πρόκειται δηλαδή για την ονομασία που δίνει η Τουρκία στα κατεχόμενα εδάφη της Κύπρου.

Σε μια πατρίδα μοιρασμένη ακόμα, μια πατρίδα που αγωνίζεται για δικαίωση και δικαίωμα στο μέλλον, ειδικά σε ανθρώπους που έχουν ταχθεί να υπηρετούν σε δημόσιο αξίωμα, δεν επιτρέπεται η απογοήτευση και απαισιοδοξία. Πως όμως μπορεί κανείς να νιώθει σε μια επέτειο άδικης και παράνομης πράξης, και πως μέσα από την καταδίκη της μονομερούς ανακήρυξης ενός παράνομου "κράτους" στη γη μας, μπορεί κάποιος να περάσει την ελπίδα για το μέλλον και την επιστροφή στη γη μας, που με τη βία κατακτήθηκε το 1974; Πως συνδυάζονται η λύπη και η αγανάκτηση, με αισιόδοξα μηνύματα; Κι όμως πρέπει, γιατί αλίμονο αν δεν βλέπουμε το μέλλον με θετικό τρόπο και διάθεση. Αλίμονο αν αφεθούμε στη μοίρα, που μέσα στα πλαίσια μιας απάνθρωπης "νέας τάξης πραγμάτων", κάποιοι άλλοι όρισαν για μας, εκμεταλλευόμενοι δυστυχώς τα μοιραία λάθη κάποιων από μας.

Έχουν περάσει 33 τόσα χρόνια, από τότε που η αλλοφροσύνη κάποιων, παρέδωσε τη μισή περίπου πατρίδα μας, μαζί της δε και την αγαπημένη μας πόλη την Αμμόχωστο, στον Τούρκικο στρατό. Έχουν περάσει 33 τόσα χρόνια, από τότε που υποχρεώθηκε ο μισός περίπου πληθυσμός της Κύπρου να "φιλοξενηθεί" σε άλλους τόπους, μακριά από τη γη που γεννήθηκε και έζησε. Η προσφυγιά έφερε μαζί της και το ξήλωμα δομών, που δεν αφορούν μόνο τον άνθρωπο από τις ρίζες του και το σπίτι του. Αφορούν και τις σχέσεις των ανθρώπων μεταξύ τους, αλλά και τη μορφή των πόλεων και χωριών της Κύπρου, που εκτροχιάστηκε από τη φυσική πορεία εξέλιξης που έπρεπε να έχει μέσα στο χρόνο.

Από τις πρώτες κιόλας ημέρες μετά τη συμφορά, άρχισε ο αγώνας για ανατροπή των τετελεσμένων της εισβολής και κατοχής. Ένας αγώνας για επανένωση του τόπου και του λαού μας, που δε θα σταματήσει μέχρι τη δικαίωση. Ένας αγώνας μακρόχρονος, με παλινδρομήσεις στην πορεία του, που ακόμα συνεχίζεται.

Μια από τις σοβαρές οπισθοδρομήσεις στον αγώνα αυτό, ήταν και το γεγονός της μονομερούς ανακήρυξης σε ανεξάρτητο "κράτος" του τουρκοκρατούμενου τμήματος της πατρίδας μας, στις 15 Νοεμβρίου 1983, από τον Τουρκοκύπριο ηγέτη Ραούφ Ντεκτάς.

Το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, με τα ψηφίσματα του 541 του 1983 και 550 του 1984, καταδίκασε ως νομικά άκυρη την ανακήρυξη αυτού του ψευδοκράτους και ζήτησε την ανεπιφύλακτη ανάκληση της.

Είκοσι δύο χρόνια μετά, καμιά χώρα στον κόσμο εκτός από την Τουρκία, δεν έχει αναγνωρίσει την παράνομη αυτή οντότητα. Εν τούτοις, η Τουρκία παραμένει ατιμώρητη για την αποσχιστική της αυτή και παράνομη ενέργεια, η οποία παραβιάζει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας του 1960, και τις Συνθήκες Εγκαθίδρυσης και Εγγυήσεων. Συνθήκες και Εγγυήσεις, που και η ίδια υπέγραψε.

Η προκλητική ανακήρυξη του ψευδοκράτους, σε συνάρτηση με την συνεχιζόμενη περιφρόνηση από πλευράς της Τουρκίας όλων των ψηφισμάτων της Γενικής Συνέλευσης και του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ όπως και άλλων διεθνών οργανισμών, αποτελεί το κυριότερο πρόβλημα στην κοινή συμβίωση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Η παράνομη, αλλά ατιμώρητη ύπαρξη αυτού του "κράτους" παραβιάζει κάθε αρχή του Διεθνούς Δικαίου και ναρκοθετεί την ασφάλεια στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Όπως όλοι γνωρίζουμε, το κατασκευάσμα αυτό, δε θα μπορούσε να υπάρξει χωρίς την παρουσία των τουρκικών στρατευμάτων κατοχής, την ενθάρρυνση και συντήρηση του από την τουρκική κυβέρνηση. Δε θα μπορούσε να υπάρξει, χωρίς τον εκδιωγμό μας από τις πατρογονικές εστίες, χωρίς τη λεηλασία, τη βεβήλωση και την εθνοκάθαρση, τακτικές που ακολούθησε το παράνομο κατοχικό καθεστώς στηριζόμενο στον τούρκικο στρατό, πριν αλλά και μετά την ανακήρυξη του ψευδοκράτους.

Εχθρός λοιπόν της Κύπρου είναι η διχοτομική πολιτική της Άγκυρας και των εγκάθετων της εδώ, και όχι οι απλοί Τουρκοκύπριοι, οι οποίοι είναι και αυτοί θύματα της τουρκικής κατοχής και αναγκάζονται να μεταναστεύουν μαζικά για να γλιτώσουν από την οικονομική και κοινωνική απομόνωση. Μιαν απομόνωση που η Κυπριακή Δημοκρατία αγωνίζεται να εξαλείψει, μέσα στα πλαίσια μιας σωστής λύσης.

Μια απομόνωση, η ύπαρξη της οποίας οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στην τουρκική κατοχή μέρους της Κύπρου.

Μεγάλης κλίμακας εκδηλώσεις διαμαρτυρίας των τουρκοκυπρίων κατά της διαίρεσης της Κύπρου, όπως και πιέσεις για εγκατάλειψη της αδιάλλακτης στάσης, υποχρέωσαν τον Ντεκτάς να προβεί σε μερική άρση των απαγορεύσεων στη διακίνηση από και προς τα κατεχόμενα στις 23 Απριλίου του 2003, επιτρέποντας σε χιλιάδες ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων να συναντηθούν και να ξαναζεστάνουν τις "φιλικές σχέσεις μεταξύ τους. Οι επαφές αυτές απέδειξαν περίτρανα, το ανυπόστατο του επιχειρήματος του Ντεκτάς, ότι τάχα οι δύο κοινότητες δεν μπορούν να συμβιώσουν ειρηνικά.

Η εκ μέρους της Τουρκίας επιθυμία για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και η λήψη ημερομηνίας για έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την Ευρωπαϊκή Ένωση, δημιούργησε για ακόμα μια φορά δυναμική, που αν χρησιμοποιηθεί σωστά, μπορεί να βοηθήσει σε θετικότερες εξελίξεις. Γιατί δεν πρέπει να ξεχνούμε, πως η μικρή μας Κύπρος είναι πια ισότιμο μέλος της Ευρωπαϊκής οικογένειας.

Χωρίς να μπαίνουμε σε λεπτομέρειες για τους λόγους και τα συμφέροντα που φαίνεται να υπαγορεύουν την ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε., θα πρέπει να πούμε πως αναπόφευκτα η διεθνής κοινότητα ειδικά στην Ευρώπη, θα πρέπει να τοποθετηθεί για το εάν θα προχωρήσει στη διαδικασία αυτή, χωρίς προηγούμενα να εξασφαλιστεί η σωστή δημοκρατική συμπεριφορά της Άγκυρας, κάτι που πρώτιστα φαίνεται στον τρόπο που ενεργεί σε σχέση με την ανάγκη επίλυσης του Κυπριακού Προβλήματος, και την εφαρμογή των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και εδώ.

Είμαστε υποχρεωμένοι συνεχώς να υποδεικνύουμε, ότι οι Ευρώπη δε μπορεί να ανέχεται την παρουσία ενός κατοχικού στρατού σε μέρος του Ευρωπαϊκού εδάφους. Για χάρη λοιπόν της προόδου της δικής της ενταξιακής πορείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και για χάρη του ίδιου του λαού της, η Τουρκία πρέπει να εντατικοποιήσει την δημοκρατικοποίηση, και να αρχίσει να σέβεται τις Ευρωπαϊκές αρχές, όπως και να εφαρμόζει τα Ανθρώπινα Δικαιώματα εντός, αλλά και εκτός της επικράτειας της.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια και περιβάλλον, έχει εμφανιστεί και η πρόταση της Κυπριακής Δημοκρατίας, για μια συνδυασμένη ενέργεια, που να αφορά την απόδοση αρχικά τουλάχιστον της περιφραγμένης περιοχής της Αμμοχώστου, σε συνδυασμό με την πλήρη λειτουργία του λιμανιού της πόλης. Μια πρόταση που τελευταία άρχισε να υποστηρίζεται ανοικτά, ακόμα και από Τουρκοκύπριους πολιτικούς.

Είναι για μας σαφές, πως η υλοποίηση της πρότασης αυτής, έχει να ωφελήσει όλους, και όχι μόνο τους Αμμοχωστιανούς. Θεωρούμε κατ' αρχή την εφαρμογή της πρότασης αυτής σαν ένα "Πιλοτικό" πρόγραμμα, το οποίο υλοποιούμενο θα αναδείξει μια πορεία, που μπορούν και οι υπόλοιπες περιοχές της Κύπρου να ακολουθήσουν. Προβλήματα που ίσως σήμερα να θεωρούνται αξεπέραστα, μπορεί στην πράξη να αποδειχθούν ανύπαρκτα, ενώ άλλα αφού επιλυθούν σε μια μικρή κλίμακα, μπορούν να παραδειγματίσουν για το τι πρέπει να γίνει σε ολική κλίμακα. Θα δοθεί έτσι η δυνατότητα απόδειξης στην πράξη, του τι μπορεί να πετύχουμε με τη λύση του Κυπριακού. Ταυτόχρονα, θα δοθεί δυνατότητα αποκατάστασης της πίστης των ανθρώπων στη λύση, την ευημερία και τη συμβίωση.

Το μεγαλύτερο όμως στοίχημα που πιστεύω πως σίγουρα θα κερδιθεί, είναι το ότι Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι μαζί, θα έχουμε την ευκαιρία απόδειξης στην πράξη της καλής μας θέλησης, συμβάλλοντας θετικά στη βελτίωση και του γενικότερου πολιτικού κλίματος. Η Τουρκία δε, μπορεί έτσι να δείξει κι αυτή στην πράξη, μια πραγματική και όχι εικονική καλή θέληση, κάτι που μπορεί να επενδύσει εποικοδομητικά, και στην πορεία της για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Οικογένεια.

Ζητούμε λοιπόν να μας δοθεί αυτή η ευκαιρία, όχι για να λύσουμε απλά ένα μέρος του προβλήματος της Αμμοχώστου, αλλά για να βοηθήσουμε με τον τρόπο αυτό στην επίλυση του γενικότερου προβλήματος της Κύπρου. Οι ανασφάλειες που υπάρχουν και στις δύο πλευρές, μπορούν να ξεπεραστούν, μόνο με ζωντανά παραδείγματα, όπως αυτό που προτείνεται.

Τριάντα ένα χρόνια, όπως και άλλοτε έχω αναφέρει, είναι περισσότερα κι από πολλά, ειδικά για κάποιους που δε θα προλάβουν την ώρα της επιστροφής. Είναι όμως συνάμα σταγόνα πολύ μικρή, που χάνεται στον ωκεανό της ιστορίας μας, και της πολιτιστικής παρακαταθήκης που μας εμπιστεύθηκαν οι χιλιάδες των χιλιάδων που πέρασαν πριν από εμάς, από τα ιερά χώματα των κατεχόμενων περιοχών της Κύπρου μας.

Η παράνομη ανακήρυξη "κράτους" στα κατεχόμενα ούτε στο παρελθόν μπορούσε, ούτε η επιδίωξη που γίνεται για ανάδειξη και αναβάθμιση της οντότητας του τώρα, μπορεί να βοηθήσει στην τελική επίλυση του Κυπριακού προβλήματος.

Έχουμε όμως τη βεβαιότητα πως όσες δυσκολίες και να υπάρξουν, σε συνεργασία και όχι αντιπαράθεση με τους σύνοικους Τουρκοκύπριους, θα σταθούμε ξανά στη γη που μας γέννησε, όπως λέει κι ο ποιητής. Θα ξαναγίνουμε λεύτεροι, και θα την κάνουμε ακόμα πιο όμορφη την Κύπρο μας. Θα προχωρήσουμε βασισμένοι στο πλούσιο παρελθόν μας, για να κτίσουμε τη σημερινή μας παρουσία, μα και να παραδώσουμε στα παιδιά μας, ότι καλύτερο μπορούμε. Το αξίζουμε όλοι εμείς. Ελληνοκύπριοι, Τουρκοκύπριοι, Αρμένιοι, Μαρωνίτες, Λατίνοι, και όσοι άλλοι έχουν για σπίτι τους αυτό τον τόπο. Το αξίζει πάνω απ' όλα η πατρίδα όλων μας, η Κύπρος.

Γιαννάκης Σκορδής, Δήμαρχος Αμμόχωστο.

Κοινές Λαϊκές Προσπάθειες

Ο Ρόλος των Τουρκοκυπρίων στη λύση του Κυπριακού Προβλήματος

Ο ρόλος των Τουρκοκυπρίων στην ιστορική εξέλιξη της Κύπρου ήταν αλλά και είναι ακόμη ουσιαστικός. Οι Τουρκοκύπριοι δεν διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο στα γεγονότα, αλλά αποτέλεσαν μια από τις αφορμές για τον καθορισμό τους. Οι Τουρκοκύπριοι από μόνοι τους δεν αποτέλεσαν άμεση καθοριστική δύναμη αλλά μέσα σε ένα πλέγμα συμμαχιών αποτέλεσαν ρόλο βοηθητικού εξαρτήματος προς τις δυνάμεις εκείνες οι οποίες καθόριζαν τα γεγονότα της Κυπριακής ιστορίας.

Οι Τουρκοκύπριοι είναι μέρος της διαδικασίας διαμόρφωσης των πολιτικών γεγονότων από το σύνταγμα του 1882 μέχρι και το σύνταγμα του 1960 και της κατάστασης του 1974. παρόλα αυτά, οι Τουρκοκύπριοι ήταν αυτοί που καθόριζαν τα γεγονότα αλλά λήφθηκε υπόψη η ύπαρξη τους, η οποία προβλήθηκε προκειμένου να πραγματοποιηθούν. Εφαρμόστηκε η αποικιακή πολιτική εκ μέρους της Τουρκίας στην Κύπρο αλλά στην εξωτερική επέμβαση χρησιμοποιήθηκε το όνομα των Τουρκοκυπρίων. Όταν διαμορφωνόταν η Κυπριακή ιστορία, προβλήθηκαν οι Τουρκοκύπριοι για να παρεμποδίσουν τους Ελληνοκύπριους να διαμορφώσουν τη δική τους ιστορία.

Το πολιτικό αυτό γεγονός, είναι μια από τις αιτίες που κάνει τους Ελληνοκύπριους να τρέφουν οργή προς τους Τουρκοκύπριους. Η οργή αυτή όμως δεν είναι δικαιολογημένη. Όταν οι Ελληνοκύπριοι άρχισαν να διαμορφώνουν τη δική τους ιστορία, με την ένωση που ζητούσαν με την Ελλάδα, άφησαν "έξω" τους Τουρκοκύπριους. Συνεπώς οι πολιτικοί είχαν την ευκαιρία να χρησιμοποιήσουν τους Ελληνοκύπριους σαν οδόφραγμα στο δρόμο των Ελληνοκυπρίων. Φανερόνεται το γεγονός ότι οι Ελληνοκύπριοι ήταν αδύναμοι για να διαμορφώσουν από μόνοι τους ιστορία.

Αποτέλεσμα, να γίνουν προσπάθειες για να διαδραματίσουν και οι Τουρκοκύπριοι κάποιο ρόλο αναφορικά με τη λύση του Κυπριακού προβλήματος. Δε μπορούμε να αγνοήσουμε τη συμβολή των Τουρκοκυπρίων στη διαδικασία του Κυπριακού, από τη γενικότερη συμβολή των Κυπρίων.

Η Τουρκοκυπριακή κοινότητα δε μπορεί από μόνη της να αποτελέσει μια καθοριστική δύναμη αλλά μπορεί να συμβάλει μέσα από μια συμμαχία. Ο τρόπος που θα ενεργήσουν οι Τουρκοκύπριοι είναι σύμφωνα με τον τρόπο που η συμμαχία θα ενεργήσει. Συνεπώς μπορούν οι Ελληνοκύπριοι να επιδιώξουν μια συμμαχία με τους Τουρκοκύπριους προκειμένου να επιτύχουν κοινούς στόχους.

Αρχικά οι Τουρκοκύπριοι συμμάχησαν το 1878 με τη Μ.Βρετανία, και αργότερα το 1948 με τη Μεγάλη Βρετανία και την Τουρκία. Παράλληλα οι Ελληνοκύπριοι ζητούσαν συμμαχία με την Ελλάδα. Αυτές οι τάσεις οδήγησαν στη λύση του 1960. Η εισαχθείσα αυτή λύση, στηριζόταν σε περιορισμένες δυνατότητες και πολυτεμαχισμένα συμφέροντα και αυτό χαρακτηρίζεται σαν μια μη- λύση, η οποία απείχε από τη μονιμοποίηση. Οι εξωτερικές συμμαχίες δημιούργησαν μια εξαρτώμενη κατατεμαχισμένη Κύπρο και ένα αλλοτριωμένο Κύπριο που δεν αναγνωρίζει την ταυτότητα του. Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι βρέθηκαν τότε σε μια σχέση θέσης – αντίθεσης.

Συνέπεια αυτού είναι να γίνεται μια « ελεύθερη διακίνηση », ξένων συμφερόντων ταυτόχρονα όταν οι ίδιοι οι Κύπριοι πολίτες δεν μπορούν να διακινηθούν ελεύθερα. Οι Κύπριοι όπως προαναφέρθηκε διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο μέσω συμμαχιών. Εάν γίνουν συμμαχίες με ξένες δυνάμεις, επακόλουθο θα είναι και η ύπαρξη της εξάρτησης, με όλες τις αρνητικές συνέπειες που θα ακολουθήσουν για τους Κύπριους πολίτες και για το νησί.

Η μόνιμη λύση που είναι δυνατή είναι η δημιουργία μια εσωτερικής συμμαχίας. Αυτό θα είναι η σύνθεση της πιο πάνω αντίθεσης, σύνθεση που αποκαλύπτεται από την «Ολική Κύπρο» του Nizilyurek Kizilyurek.

Η συμμαχία αυτή θα πρέπει να ενεργεί με βάση τα καθολικά συμφέροντα των Κυπρίων και αυτό δεν είναι μια ιδέα αλλά μια ιστορική αναγκαιότητα. Στη Έννοια «Ολική Κύπρος», δε χωρούν τα αντιφατικά συμφέροντα (των ξένων χωρών), αλλά μόνο τα Καθολικά συμφέροντα των Κυπρίων.

Με τα παραπάνω υποστηρίζεται η ειρήνη σε αντίθεση με το πόλεμο. Θα υπάρχει μια πατρίδα, μια ταυτότητα και μια χώρα, την οποία οι Κύπριοι θα αναγνωρίζουν ως δική τους. Συνεπώς τότε μόνο θα μπορούσε να υπάρχει συνοχή μεταξύ των δύο κοινοτήτων και η δυναμική αυτής της συνεκτικής διαδικασίας μπορεί να οδηγήσει στο όραμα της «Ολικής Κύπρου».

Η ιστορία της κοινωνίας δε μπορεί να είναι αυθόρμητη αφού δημιουργείται από τη συνειδητή δράση του ανθρώπου. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να προβάλουμε αυτή την πολιτική συνείδηση. Ο ένας στον άλλο μπορούμε να κάνουμε πολλές υποχωρήσει. Καμία υποχώρηση στους ξένους. Όχι άρνηση της Εθνικότητας. Ναι στη Κύπρο! Αυτό υποστηρίζει ο Nizilyurek Kizilyurek για το καλό της Κύπρου μας.

Προσθέτει επίσης πως βασικό στήριγμα είναι να συνειδητοποιήσουν οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι ότι είναι Κύπριοι της Κύπρου. Η συνειδητοποίηση αυτή θα αποτελέσει το στοιχείο που θα ενώσει κάθε εθνική ομάδα που ζούνε στην Κύπρο μέσα σε μια ενιαία πολιτική πλατφόρμα. Οι κάτοικοι του νησιού είχαν πολλά κοινά σημεία τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν θετικά στοιχεία και να τους κρατήσουν ενωμένους. Το Κυπριακό Έθνος δε θα δημιουργηθεί από την κοινή γλώσσα, τη θρησκεία και φυλή με την Τουρκία ή την Ελλάδα.

Πρώτη ουσιαστική προϋπόθεση για μια μόνιμη ειρήνη, αποτελεί η δυναμική διαπλοκή των δύο κοινοτήτων και αυτό μπορεί να γίνει όταν οι Ελληνοκύπριοι συμπεριλάβουν και τους Τουρκοκύπριους σαν μια αναπόσπαστη συνιστώσα τους. Όσο συγκρατημένα συμπεριφέρονται οι Ελληνοκύπριοι στους Τουρκοκύπριους μέσα στις διάφορες καταστάσεις που καλείται να αντιμετωπίσει το νησί, τόσο πιο περιορισμένη θα είναι η συμβολή των Τουρκοκυπρίων στη λύση.

Οι Τουρκοκύπριοι δεν ξεπερνούσαν το 18% και για το λόγο αυτό είναι πολύ πιθανό να θέσουν το πρόβλημα της πλειοψηφίας. Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι η Ελληνοκυπριακή αστική τάξη ισχυρίστηκε ότι είναι η πλειοψηφία, χωρίς να ανταποκριθεί στο ρόλο της, να δημιουργήσει ένα Κυπριακό κράτος.

Συμπληρώνει ότι. Όταν οι Ελληνοκύπριοι θέλησαν να ενωθούν με ένα άλλο κράτος, την Ελλάδα, και να μετατραπούν σε μειονότητα, δημιουργήθηκε μια κρίση κριτηρίων στην Τουρκοκυπριακή κοινότητα, η οποία μπορεί να συμπυκνωθεί στο ερώτημα, σε σχέση με το τι είναι μειονότητα.

Υποστηρίζεται επίσης από μερικούς Τουρκοκύπριους, ότι βρίσκονται στη σημερινή κατάσταση μέσα από εξωγενείς συμμαχίες, ίσως να μη μπορούν να συμβάλουν από μόνοι τους στις προσπάθειες που γίνονται για αναζήτηση λύσης. Ο αριθμός των Τουρκοκυπρίων όπου εκφέρουν την άποψη αυτή, υποστηρίζουν ότι ο συ συνομιλητή θα πρέπει να είναι η Τουρκία. Ας έχουμε υπόψη μας ότι οι Τουρκοκυπριακή κοινότητα μπορεί να χρειάζεται κάποια συμμαχία για να συμβάλουν 100% για τη λύση του Κυπριακού προβλήματος ενώ παράλληλα οι ίδιοι από μόνοι τους σαν Τουρκοκύπριοι μπορούν να συντελέσουν 100% στην κατάρρευση μιας λύσης.

Καταλήγοντας ο συγγραφέας τονίζει το γεγονός ότι οι Τουρκοκύπριοι μπορούν με κάποιο τρόπο να υποχρεωθούν από εξωγενείς παράγοντες για μια λύση. Εάν οι Ελληνοκύπριοι δεν προσπαθήσουν για μια συμμαχία με την Τουρκοκυπριακή κοινότητα, όπου να μπορεί να ελέγχονται στην αναζήτηση της λύσης και να ενεργούν ομαδικά για το κοινό συμφέρον, αργότερα ίσως να μη μπορούν να ελέγχονται (οι Τουρκοκύπριοι), όταν θελήσουν να καταστρέψουν αυτή τη λύση.

(«Ολική Κύπρος», Kizilyrel Nizilyrek)

Η Αποστολή των Ομάδων Ελληνοτουρκικής Προσέγγισης

Οι ελληνοτουρκικές σχέσεις διέπονται από αμοιβαία καχυποψία, η οποία συχνά μας εμποδίζει να εξετάσουμε καλοπροαίρετα τις διαθέσεις της άλλης πλευράς, πόσο μάλλον να διατυπώσουμε προτάσεις αποδεκτές από την άλλη πλευρά. Παρόλα αυτά το τελευταίο διάστημα έχουν πυκνώσει οι επαφές μεταξύ διαφόρων ομάδων προσέγγισης. Προσωπικά, είχα πρόσφατα την ευκαιρία να καλέσω στις Βρυξέλλες μίκτη ομάδα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων νέων. Η συνύπαρξη τους ασφαλώς είχε και τις δυσκολίες της, αλλά το πιο σημαντικό είναι ότι τα άτομα αυτά κάθονταν στο ίδιο τραπέζι και συζητούσαν. Παρευρέθηκα επίσης σε μια συνάντηση Ελλήνων και Τούρκων πολιτικών και δημοσιογράφων στη Σμύρνη. Ήταν μια συνάντηση με ιδιαίτερο ενδιαφέρον που έδειξε τα εμπόδια στις διμερείς μας σχέσεις. Έκανε σαφές, όμως, ότι και από τη μια και από την άλλη πλευρά του Αιγαίου ενισχύονται οι δυνάμεις που αντιτίθενται στην εξωτερική πολιτική για εσωτερική κατανάλωση.

Τα οχήματα μιας τέτοιας, άτυπης, προσέγγισης θα μπορούσαν να είναι μη κυβερνητικές οργανώσεις, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, επιμελητήρια, πολιτιστικοί σύλλογοι, κ.ά. Το κυριότερο πλεονέκτημα αυτών των φορέων είναι ότι έχουν μεγαλύτερη ευχέρεια κινήσεων, δεν είναι αναγκασμένοι να καλύπτουν όλο το φάσμα των διμερών σχέσεων και οι πρωτοβουλίες τους δεν δημιουργούν επίσημες δεσμεύσεις για τα δύο κράτη.

Βέβαια, δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής μας ότι ακόμη και αυτές οι ενέργειες συχνά συναντούν αντιδράσεις. Οι Τουρκοκύπριοι, αλλά και οι Ελληνοκύπριοι καλεσμένοι μου μού διηγήθηκαν τις απειλές που δέχονται και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν (π.χ. σπασμένα αυτοκίνητα) επειδή πιστεύουν στην προσέγγιση των δύο πλευρών. Σε αυτό το ηλεκτρισμένο κλίμα οι κυβερνήσεις πολύ πιο δύσκολα δείχνουν το απαιτούμενο πολιτικό θάρρος για μια εποικοδομητική προσέγγιση των δύο χωρών. Όλοι θα θυμόμαστε, λόγου χάρη, τις αντιρρήσεις του ΥΠ.ΕΞ, όταν πριν λίγα χρόνια ο δήμος Λάρισας ανακοίνωσε τις προθέσεις του να αδελφοποιηθεί με πόλη της Τουρκίας.

Οι ομάδες προσέγγισης δεν οδηγούν σε υπογραφή διακρατικών συμφωνιών -άλλωστε, δεν έχουν τέτοιες αρμοδιότητες-, αλλά έχουν τρεις πολύ σημαντικές αποστολές:

Να συμβάλλουν στην καλύτερη αλληλοκατανόηση των δύο πλευρών ώστε οι όποιες διαφορές να εξετάζονται σε ορθολογική βάση και να αντιμετωπίζονται με επιχειρήματα.

Να κάνουν πράξη τη συνεργασία στο επίπεδο των μη κυβερνητικών οργανώσεων.

Να συμβάλλουν στη δημιουργία εκείνου του κλίματος χαμηλών τόνων που θα επέτρεπε οι μειοψηφικές τώρα φωνές περί προσέγγισης να μετατραπούν σε πλειοψηφικό ρεύμα, και να ενθαρρύνουν τις κυβερνήσεις στη λήψη θαρραλέων αποφάσεων.

Όσον αφορά την πρώτη αποστολή, η κατανόηση των θέσεων του «άλλου» έχει ιδιαίτερη σημασία, χωρίς βέβαια αυτό να συνεπάγεται καμμία υποχώρηση από τις εθνικές θέσεις της μιας ή της άλλης πλευράς. Δεν υπάρχει τίποτε το μεμπτό στο να ακούμε προσεκτικά τις θέσεις της Τουρκίας και να έχουμε υπόψη μας τις ευαισθησίες του τουρκικού λαού, όπως ακριβώς ζητάμε να λαμβάνονται υπόψη και οι δικές μας ευαισθησίες. Ούτε είναι παράλογο να γνωρίσεις τον αντίπαλο σου, την επιχειρηματολογία του και, βεβαίως, τις αδυναμίες του.

Επιπλέον, οι ομάδες προσέγγισης έχουν μεγάλη ευχέρεια στο να προσδιορίσουν πιθανά πεδία διμερούς συνεργασίας, για παράδειγμα στον τομέα των εμπορικών συναλλαγών ή στην εκπαίδευση. Και για να το πω απλά, με ένα ίσως απλουστευτικό παράδειγμα: Αν δύο γειτονικές χώρες σαν τις δικές μας αναπτύξουν στενή οικονομική συνεργασία και εγκατασταθούν πολλές εταιρείες από τη μια χώρα στην άλλη, είναι βέβαιο ότι οι επιχειρήσεις αυτές θα είναι οι καλύτεροι δυνατοί «πρεσβευτές» ή, εν πάση περιπτώσει, παράγοντας σταθεροποιητικός.

Παρόμοιες πρωτοβουλίες θα μπορούσαν να αναληφθούν και από τα ΜΜΕ, τα οποία διαδραματίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης τόσο στην Τουρκία όσο και στην Ελλάδα.

Προς αυτή την κατεύθυνση αξίζει να αξιοποιηθεί η πρόταση του Γιάννη Τζαννετάκου "Χάρτα - Αιγαίο 21". Η ιδέα αυτή, η οποία διατυπώθηκε στην πρόσφατη ελληνοτουρκική συνάντηση στη Σμύρνη, δεν περιλαμβάνει τίποτα λιγότερο και τίποτα περισσότερο από για έναν «κώδικα δεοντολογίας» Ελλήνων και Τούρκων, για να αποφεύγονται οι ακρότητες που εξάπτουν τα εθνικά πάθη στις δύο χώρες.

Το ιδανικότερο ίσως παράδειγμα είναι ο «τηλεοπτικός πόλεμος» των τουρκικών ΜΜΕ με αφορμή τα Ίμια Σήμερα -και χωρίς να υποτιμά κανείς τις διεκδικητικές τάσεις της Τουρκίας- έχει γίνει αντιληπτό ότι η ένταση θα μπορούσε να είχε μειωθεί σημαντικά αν υπήρχε αυτοσυγκράτηση στο «δημοσιογραφικό μέτωπο».

Εκτός όμως από την «εκεχειρία» των μέσων ενημέρωσης, θα μπορούσε να σκεφτεί κανείς και άλλες, πιο ενεργητικές, δραστηριότητες κοινωνικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων. Είμαι βέβαιος ότι ομάδες γυναικών, νεολαιών, κ.λπ. μπορούν να βρουν κοινή γλώσσα σε μια σειρά από θέματα.

Η λειτουργία αυτών των ομάδων προσέγγισης σε καμιά περίπτωση δεν αντιβαίνει προς την άσκηση της επίσημης εξωτερικής πολιτικής. Αντιθέτως, οι πρωτοβουλίες αυτές έρχονται να υποβοηθήσουν την προσπάθεια μείωσης της έντασης στις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Διότι, χωρίς να απορρίπτουμε τις καλές υπηρεσίες των τρίτων δυνάμεων (λ.χ. ΗΠΑ, ΕΕ, κ.ά.), εναπόκειται κατά κύριο λόγο σε εμάς να αναπτύξουμε τις διμερείς μας σχέσεις. Και είναι προτιμότερο να το επιδιώξουμε μόνοι μας, καθώς έχουμε να χάσουμε πολλά σε περίπτωση επιδείνωσης των σχέσεων μας και, συγχρόνως, έχουμε να κερδίσουμε άμεσα αν πετύχουμε να βελτιώσουμε το κλίμα μεταξύ μας.

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

www.moi.gov.cy

Κοινές Συναντήσεις Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων στο Λήδρα Πάλλας

Τα τελευταία χρόνια μπορεί κανείς να διαπιστώσει ότι γίνονται αρκετές ενέργειες και διαμεσολαβήσεις προκειμένου να γίνουν οι απαραίτητες προσεγγίσεις μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Η συνύπαρξη Ελληνοκύπριων και τουρκοκυπρίων στον ίδιο χώρο μπορεί αν είναι δύσκολο αλλά εξαιρετική σημασία έχει το γεγονός ότι κάθονται ήρεμα στο τραπέζι και συνομιλούν.

Μέσα από συζητήσεις εκφράζονται παράπονα τόσο από ελληνοκυπρίους όσο και από Τουρκοκύπριους οι οποίοι πιστεύουν στην προσέγγιση των δύο πλευρών. Δέχονται πολλές επιθέσεις όπως σπασμένα αυτοκίνητα και διάφορες άλλες απειλές γιατί εκφράζουν την άποψη ότι οι δύο κοινότητες είναι δυνατό να συμβιώσουν ξανά.

Κάποιες από τις ενέργειες που γίνονται αναφορικά με τις προσεγγίσεις των δύο κοινοτήτων είναι οι παρακάτω.

www.mfu.goy.cy

Σχόλια για της Συναντήσεις του Λήδρα Πάλλας

Σε μια περίοδο που χαρακτηρίζεται από ένα αισιόδοξο κλίμα, η συνάντηση του Λήδρα Πάλλας (που εκτός των άλλων δεν είχε κανένα δεσμευτικό χαρακτήρα) παρουσιάστηκε σαν τεκμήριο απαισιοδοξίας και αδιαλλαξίας. Έτσι άρχισε να εκθέτει τις απόψεις του ο Νιαζί Κιζιλγιουρεκ για τη συνάντηση που οργάνωσε πρόσφατα στο Λήδρα Πάλλας το Ινστιτούτο Πολιτικών Ερευνών της Νορβηγίας.

Ο Ν.Κ τόνισε ότι η συνάντηση δεν είχε δεσμευτικό χαρακτήρα και ανέφερε τα πιο κάτω.

- Τι τράβηξε την προσοχή σου σ' αυτή την συνάντηση
- Σ' αυτή τη συνάντηση κατάλαβα ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη διάφορα πράγματα όταν γίνονται τέτοιες ενέργειες (συναντήσεις).

Για παράδειγμα πολύ σημαντικό στοιχείο είναι οι προθέσεις της κάθε πλευράς. Θα μπορούσε κανένας να πει ότι Τουρκοκύπριοι και Ελληνοκύπριοι ανταγωνίζονται να εξηγήσουν μπροστά στους Ευρωπαίους ποιος είχε περισσότερο δίκαιο. Κι αυτός ο ανταγωνισμός σίγουρα δεν έγινε με προσανατολισμό το μέλλον. Ο καθένας προσπάθησε να αποδείξει ποιος και πως έκανε τα περισσότερα κακά στο παρελθόν.

Αυτή η προσέγγιση κατά την άποψη μου, είναι λανθασμένη. Κι εγώ, σαν άτομο που φέρω μέσα μου τις ανησυχίες ενός επιστήμονα δεν είχα την άνεση να μιλήσω και δεν είπα τίποτε. Παρακολούθησα. Όμως είπα το εξής στους διοργανωτές. Δεν ήξερα ότι αυτή είναι μια συνάντηση πολιτικής πολεμικής.

Εγώ ήλθα για να εκφράσω απόψεις μου σε ένα επιστημονικό επίπεδο για το πώς λύεται το κυπριακό, τι δυνατότητες προσφέρει η επιστήμη για τη λύση του και είχα την εντύπωση ότι ντόπιοι και ξένοι επιστήμονες και άλλοι ενδιαφερόμενοι αυτό θα συζητούσαν.

Αρχίσαμε τη συζήτηση με το 1974. Το έφεραν στην ημερησία διάταξη οι Ελληνοκύπριοι. Μετά οι Τουρκοκύπριοι πήδησαν στο 1964. Και βρεθήκαμε ξαφνικά να συζητάμε για την μάχη του Μαλαζκιρτ του 1071.

Εντούτοις σκοπός της συνάντησης μας ήταν να εκφράσουμε απόψεις πάνω στην ομοσπονδία και να συζητήσουμε πάνω σε επιστημονικές βάσεις.

- Ποια ήταν η προσέγγιση του Σουζαλ;

Η προσέγγιση του Μ. Σουζαλ ήταν ενδιαφέρουσα. Ο ίδιος την χαρακτήρισε σαν μία κοινωνικο-ψυχολογική προσέγγιση. Είπε ότι θα εξηγούσε ορισμένα πράγματα, ξεκινώντας απ'αυτή την άποψη. Προσπάθησε να διαγνώσει την ψυχολογία των μαζών της Τουρκίας και Τουρκοκυπρίων.

Τόνισε ότι η τουρκική κοινή γνώμη έχει τύψεις συνείδησης για τους Τούρκους που έμειναν έξω (από τα σύνορα) το 1923, και ότι ζει με το αίσθημα ευθύνης να τους προστατέψει και συνεπώς κοιτάζει την Κύπρο «ζεστά».

Μ' όλα αυτά ο Μ. Σουζάλ ήθελε να καταλήξει στο εξής: μην προσπαθήσετε να πιέσετε τη κοινή γνώμη της Τουρκίας, αυτό δεν θα σας βγάλει πουθενά. Εξ' άλλου η κοινή γνώμη της Τουρκίας ζει κάτω από το αίσθημα ενός ιστορικού καθήκοντος ευθύνης και ενοχής.

Συνεπώς δεν πρόκειται να κάμει υποχωρήσεις σ' αυτό το θέμα. Ο Σουζάλ προχώρησε και πιο πέρα για να πει ότι η τουρκική διπλωματία είναι συνηθισμένη στις πιέσεις και ότι είναι αδύνατο ξένες δυνάμεις να την πιέσουν.

Αναφέρθηκε επίσης στο θέμα της αναγνώρισης της ΤΔΒΚ και είπε ότι η αναγνώριση της Τουρκίας και μόνο είναι αρκετή για να υπερπηδηθούν βασικά προβλήματα. Και μετά την απαρίθμηση όλων αυτών είπε ότι αν η Τουρκοκύπριοι θα προσπαθήσουν στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων θα το κάμουν εθελοντικά.

Συνοψίζοντας τις θέσεις του, απόφυγε να τις χαρακτηρίσει σαν επίσημες, είπε όμως ότι είναι οι τουρκικές θέσεις.

Κατά τον Σουζάλ, η ομοσπονδία που θα ιδρυθεί είναι μια Τρίτη μονάδα που θα αποτελείται από δύο άλλες ξεχωριστές μονάδες. Οι δύο ξεχωριστές μονάδες θα συνδέονται με μια αδύνατη κεντρική κυβέρνηση. Κατά τον Σουζάλ το μοντέλο αυτό εφαρμόζεται σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει εμπιστοσύνη μεταξύ των κοινοτήτων. Ολόκληρο το μοντέλο του Σουζάλ στηρίχθηκε στο αίσθημα ανασφάλειας.

Εγώ έχω να πω ένα δυο πράγματα για αυτό το σύστημα. Πρώτα – πρώτα το σημείο εκκίνησης του κ. Σουζάλ είναι η ανασφάλεια και αναπόφευκτα οδηγείται σ' ένα συμπέρασμα ανασφάλειας.

Αν το εξετάσουμε προσεχτικά θα δούμε ότι είναι ένα κλειστό μοντέλο, που δεν έχει περιθώρια μετεξέλιξης, διότι δεν αφήνει χώρο για τυχόν ενέργειες που θα θρέψουν την εμπιστοσύνη. Με άλλα λόγια, είναι προϋπόθεση για τσιμεντοποίηση της ανασφάλειας.

Ή, μ' άλλα λόγια, εισηγείται να φτιάξουμε ένα χώρο διαφύλαξης της ανασφάλειας. Εντούτοις, πρόβλημα είναι η ανασφάλεια. Στη λύση πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σ' αυτήν. Διότι μια λύση που αγνοεί την ανασφάλεια δεν θα είναι λύση.

Ο Μ. Σούζάλ αντίκρισε τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και ελευθερίες από αυτή την σκοπιά και, λόγω της ανασφάλειας, υποστήριξε ότι δεν είναι δυνατή η πλήρης εφαρμογή τους. Σ' αυτό το σημείο. Εκ των πραγμάτων τίθεται ένα άλλο ερώτημα: η λύση θα είναι δημοκρατική;

Ουσιαστικά ο κ. Σούζάλ μας παρουσιάζει την εικόνα ενός καθεστώτος ανελευθεριών, που υποθέτω ότι δεν θα έχει σχέση με τη δημοκρατία. Δεν πιστεύω ότι αυτό θα αποτελέσει λύση. Η λύση πρέπει να αποκλείει την ανασφάλεια και ταυτόχρονα να στηρίζει την δημοκρατία.

Όταν μιλούμε για λύση πρέπει να λύσουμε και το πρόβλημα της ανασφάλειας.

Για παράδειγμα, αν μου αντιπαραθέσουν τη λύση από τη μια και τις ελευθερίες από την άλλη, εγώ προτιμώ τις ελευθερίες μου, όχι τη λύση.

- Ποια ήταν τα κοινά σημεία των Ελληνοκυπρίων στη συνάντηση;

- Στη συνάντηση συμμετείχε κάποιος Βασιλείου. Δεν πρόκειται για τον Πρόεδρο της Ελληνοκυπριακής διοίκησης Γιώργο Βασιλείου. Ελπίζω να μην προκαλέσει σύγχυση η συνωνυμία.

Ο Νίκος Βασιλείου είναι οικονομολόγος και επιχειρηματίας. Παρόλο που δεν είχε καμμία αρμοδιότητα να μιλά εκ μέρους της ελληνοκυπριακής κοινότητας, απαρίθμησε τι οι Ελληνοκύπριοι γενικά αποδέχονται.

Αναφερόμενος ο Ν. Βασιλείου στις απόψεις του Μ. Σουζάλ είπε ότι ο τελευταίος εισηγήθηκε μια συγκολλημένη συνομοσπονδία. Και είπε ότι αυτές οι εισηγήσεις σκοπεύουν να νομιμοποιήσουν τη ντε φάκτο κατάσταση που δημιουργήθηκε με τη στρατιωτική επέμβαση.

Στη συνέχεια είπε ότι δεν μπορούν να γίνουν υποχωρήσεις στις τρεις ελευθερίες. Και συνέχισε λέγοντας ότι σε μια κοινή οικονομία η συμμετοχή των Τουρκοκυπρίων στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν θα είναι γύρω στο 8% ενώ θα συμμετέχουν σε αναλογία 50% στο κράτος που θα δημιουργηθεί και αυτό δεν θα είναι δημοκρατικό. Όπως είπα, αυτές είναι οι απόψεις του Ν.Βασιλείου. Εδώ σημειώνω ότι είναι οι Ελληνοκύπριοι συνομιλητές ερχόντουσαν με μια συγκεκριμένη ιστορική αντίληψη. Κάνανε μια υποκειμενική αξιολόγηση. Για παράδειγμα εμείς σαν Τουρκοκύπριοι είμαστε ευαίσθητοι πάνω σε ορισμένα πράγματα.

Πρέπει να τα κοιτάζουν από πιο κοντά και πιο προσεχτικά. Για παράδειγμα αντιπαραβάλλουν το 8% με το 50% και το θεωρούν αντιδημοκρατικό. Αυτό κατά την άποψη μου είναι εκτίμηση που δέχεται κριτική.

Διότι η Τουρκοκυπριακή κοινότητα έχει πρόβλημα ισότιμης συμμετοχής στην εξουσία. Δεν είδα αυτή την ευαισθησία. Βέβαια δεν αφορά όλους αλλά ορισμένους συνομιλητές. Όπως ανέφερα και πριν και οι Τουρκοκύπριοι και οι Ελληνοκύπριοι ομιλητές ξεκίνησαν από μια Όπως είπα αυτές είναι οι απόψεις του Ν. Βασιλείου. Εδώ σημειώνω ότι οι Ελληνοκύπριοι συγκεκριμένη ιστορική αντίληψη και υποκειμενικές εμπειρίες. Έχω την άποψη ότι εδώ βρίσκεται το λάθος και η έλλειψη.

- Πως κρίνεις τους Ελληνοκύπριους ομιλητές που σκέφτονται διαφορετικά;
- Η μεγαλύτερη αδυναμία στην προσέγγιση του κυρίου Ν. Βασιλείου βρίσκεται στην προσπάθεια του να καταλήξει σε μερικά πολιτικά συμπεράσματα, ξεκινώντας από μερικά στεγνα στοιχεία και μένοντας σ' αυτά.

Τέτοιες προσεγγίσεις δεν μπορούν ν'ανακαλύψουν τους τομείς ιδιαίτερης ευαισθησίας που κρύβουν μέσα τους οι κοινότητες.

Αυτό δεν είναι μια δημιουργική προσέγγιση. Η αντιπαραβολή του 8% με το 50% που έγινε προηγουμένως, για παράδειγμα, είναι πρώτα-πρώτα μηχανιστική προσέγγιση, η οποία είναι αδύνατο να στηριχτεί επιστημονικά, και δεύτερο, κατ'εμέ, δεν συμβάλλει στη λύση. Απεναντίας είναι η μέθοδος που συμβάλλει στη μη λύση. Εξάλλου ο Μ. Ατταλίδης, στην πολύ σύντομη ομιλία του και στη στάση που τήρησε, αναφέρθηκε στην ισότητα των πολιτών και των περιφερειών μέσα στην ομοσπονδιακή δημοκρατία. Είπε επίσης ότι οι ελευθερίες, δεν πρέπει να περιοριστούν και ότι η ομοσπονδία είναι ένα πολιτικό καθεστώς.

- Σε ποια θέματα είναι ευαίσθητοι οι Ελληνοκύπριοι;

- Χωρίς να εννοούν υποχρεωτικά ότι όλοι οι πρόσφυγες πρέπει να επιστρέψουν, ανέφεραν ότι αυτό το πρόβλημα, το οποίο πρέπει να συζητήσουμε. Έχω την άποψη ότι πρέπει να είμαστε προσεχτικοί σε τέτοια θέματα.

Πρέπει να προσεγγίζουμε με καλή διάθεση τα θέματα όπου υπάρχει ιδιαίτερη ευαισθησία από τους Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους και να πιέζουμε μέχρι τέλους τις δυνατότητες της τεχνικής της λύσης. Πολλοί παραγνωρίζουν το τι είναι εφικτό να γίνει και προβάλλουν στις πολιτικές πλατφόρμες ανέφικτα αιτήματα. Αυτή η προσέγγιση δεν βοηθά. Το θέμα των προσφύγων, εν πάση περιπτώσει, πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο ενός επιστημονικού σεμιναρίου.

Απ'αυτή την έννοια η συνάντηση του Λήδρα Πάλας ήταν ανεπιτυχής. Και ήταν διότι προσπάθησε να φέρει μαζί τους επιστήμονες και τους πολιτικούς. Οι δύο κατηγορίες δεν μπόρεσαν να ταυτίσουν και οι επιστήμονες δεν μπόρεσαν να έχουν επιρροή.

- Άλλα σημεία που είναι ευαίσθητοι οι Ελληνοκύπριοι;

- Είπαν ότι δεν θα μπορούσαν να κάνουν υποχωρήσεις στο θέμα των τριών ελευθεριών. Από την άλλη. Ο Μ. Σουζάλ είπε ότι υπήρχε διαφωνία στην κατανόηση των εννοιών. Και έχει δίκαιο, γιατί, εξ'άλλου οι έννοιες δεν συζητήθηκαν. Αυτό αφορά και τις δύο πλευρές. Απόδειξη αυτού είναι η προβολή της συνομοσπονδίας από τον Μ. Σουζάλ, ενώ συζητείτε η ομοσπονδία.

www.moi.gov.cy/pio

"Να χτίσουμε το κοινό μας σπίτι" – Αλή Κουλέ, Πρόεδρος της Τουρκοκυπριακής
Συνομοσπονδίας Εργατών

Πιστεύω πως είναι αναγκαίο να εκφράσω την απόφαση που υιοθετήθηκε στο 8ο Συνέδριο (που έγινε την Παρασκευή 29 /11) σε σχέση με τη θέση μας για το Κυπριακό πρόβλημα. Με αυτό θα έχουμε μια καλύτερη ευκαιρία να την κατανοήσουμε.

Το Συνέδριο υιοθέτησε τα ακόλουθα:

...Λαμβάνοντας υπόψη τις αντίξοες συνθήκες που αντιμετωπίζουμε (η Τ/Κ Κοινότητα), μια λύση στο Κυπριακό πρόβλημα είναι η προτεραιότητα η οποία συνίσταται στο να διασφαλιστεί αυτή καθαυτή η ύπαρξη της τουρκοκυπριακής Κοινότητας. Από την ίδρυση της, η Ομοσπονδία μας (ΟΕΝ/-Ι3 Επαναστατική Ομοσπονδία των Συνδικάτων) έχει αποφασιστικά υποστηρίξει την άποψη ότι η ελευθερία του Τουρκοκυπριακού εργαζόμενου πληθυσμού ειδικά και της Κοινότητας σαν σύνολο εναπόκειται σε μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού προβλήματος. Με βάση αυτή την ιδέα, η ΟΕΝ αντιλαμβάνεται μια διζωνική και δικοινοτική Ομοσπονδιακή λύση, βασισμένη στις ισχύουσες αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών και τις μεταξύ 1977-79 υψηλού Επιπέδου Συμφωνίες που επιτεύχθηκαν μεταξύ των ηγετών των Κοινοτήτων, ως την πιο υλοποιήσιμη λύση.

Είμαστε σε κρίσιμο στάδιο σε σχέση με την επίτευξη μιας λύσης του Κυπριακού. Κατά τη διάρκεια αυτών των ημερών, όπου λαμβάνει χώρα το Συνέδριο μας, το σχέδιο του Γ.Γ. των ΗΕ που προτάθηκε προς τις δύο πλευρές προκειμένου να βρεθεί μια λύση, εξακολουθεί να μονοπωλεί την τοπική και διεθνή ατζέντα θεμάτων. Έχοντας υπόψη την ασυμφωνία που προέκυψε στις απευθείας συνομιλίες μεταξύ των δύο ηγετών και την επερχόμενη Σύνοδο της Κοπεγχάγης στο άμεσο μέλλον (12 μέρες μετά το Συνέδριο) το προτεινόμενο σχέδιο πρέπει να εκληφθεί ως μια εξαιρετική ευκαιρία για την πραγματοποίηση της ειρήνης στην Κύπρο όσο και για την πραγματοποίηση του ιδανικού μας για να καταστεί η Κύπρος το "Κοινό μας Σπίτι" (σ.σ.: Πολιτικοκοινωνική οργάνωση, αντιπολίτευση στο καθεστώς του Ντεκτάς)

Η ειλικρινής μας απάντηση σε αυτή την ερώτηση για λόγους αρχής είναι όχι. Πιστεύουμε ειλικρινά και υποστηρίζουμε την άποψη ότι μια λύση θα έπρεπε να είναι αποτέλεσμα αμοιβαίας επικοινωνίας μεταξύ του λαού της Κύπρου δηλ. των 2 κοινοτήτων.

Παρόλα αυτά δυστυχώς, αν θέλουμε να είμαστε ρεαλιστές, αυτό δεν μπορεί να συμβεί. Η αιτία για αυτό είναι η διεθνοποίηση του Κυπριακού προβλήματος, Όπως όλοι γνωρίζουμε το Κυπριακό πρόβλημα είναι ένα προϊόν του ψυχρού πολέμου, όταν τα αγγλοαμερικανικά ιμπεριαλιστικά σενάρια υποκίνησαν τις εθνικιστικές εντάσεις, τριβές και διαμάχες, σπαραγμούς και διαιρέσεις κλπ. Υπήρχαν ανέκαθεν πολλά ενδιαφερόμενα μέρη. Εν ολίγοις, απ' τη μια μεριά έχουμε Τουρκία και Ελλάδα οι οποίες έχουν πάγια συμφέροντα στην Κύπρο καθώς και πολιτισμικούς δεσμούς με την ιδιαιτερότητα τους, που αποκαλούνται Κοινότητες της Κύπρου. Κατόπιν, έχουμε την Ευρωπαϊκή Ένωση, που, καθώς η επίσημη αίτηση της Κύπρου για να γίνει μέλος της έχει εγκριθεί, η Κύπρος γι'αυτή έχει γίνει σημαντική. Από την άλλη μεριά υπάρχουν τα συμφέροντα του ΝΑΤΟ που είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένα με εκείνα των ΗΠΑ στην περιοχή κλπ.

Η διεθνής διάσταση και οι διασυνοριακές επιδράσεις των εθνικών δεσμών πάνω στο Κυπριακό πρόβλημα είναι πολύ περίπλοκης και εκτεταμένης φύσης, τόσο που δεν μπορεί να αναλυθεί σε μία τέτοια συνέντευξη. Παρόλο που λαμβάνουμε υπόψη και τη διεθνή διάσταση και τα πάγια συμφέροντα στην Κύπρο, είναι δυστυχώς αληθές ότι θα έχουμε παρεμβάσεις σε ένα θέμα που φαίνεται να είναι αποκλειστικά και μόνο ένα θέμα δικό μας. Παρόλο που, καμιά φορά αυτά τα δεδομένα μπορούν να συνεισφέρουν θετικά. Για παράδειγμα, θα μπορούσε κανείς ποτέ να φανταστεί τον Ντεκτάς να "διαπραγματεύεται" ή να ενεργεί διαπραγματευτικά χωρίς την διεθνή πίεση ή την πίεση από την Τουρκία;

Υπάρχουν πολλές οικονομικές ανισότητες (χάσμα) μεταξύ της Ελληνικής και της Τουρκοκυπριακής Κοινότητας.

Αυτό το χάσμα έχει μεγαλώσει κυρίως μετά το 1974.

Εμείς πιστεύουμε ακράδαντα ότι μια λύση στο Κυπριακό πρόβλημα θα δημιουργούσε οπωσδήποτε συνθήκες που θα συνέβαλαν στην άμβλυνση αυτών των ανισοτήτων. Να δώσω μερικά σύντομα παραδείγματα: Μια λύση θα δώσει τέλος στα οικονομικά εμπόρα από τα οποία έχουμε όλοι επηρεασθεί κατά πολύ. Θα έδινε επίσης στην Τουρκοκυπριακή κοινότητα την ευκαιρία να αυξήσει το ρυθμό παραγωγής της, κάτι που θα μείωνε την επιμελής επιβεβλημένη εξάρτηση των Τουρκοκυπρίων από την Τουρκία.

Μια λύση επίσης θα έδινε τέλος στην απομόνωση μας και κατά συνέπεια και σε μας την ευκαιρία να αναπτύξουμε εμπόριο και τουρισμό. Θα δημιουργούσε επίσης τις δυνατότητες να επωφεληθούμε από τη διεθνή βοήθεια, ειδικά από εκείνη των Ευρωπαϊκών Οργανισμών. Αυτά είναι μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα.

Για να είμαι ειλικρινής μαζί σας δεν αντιλαμβανόμαστε ότι το σχέδιο Ανάν δεν επιτρέπει ή παραπέμπει στις καλένδες το κοινοτικό κεκτημένο μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Συνάγουμε από τον Πίνακα Ε του σχεδίου Ανάν ότι το νέο κράτος Κύπρου ζητά από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα να λάβει υπόψη της τις νέες συνθήκες στην Κύπρο που προβλέπονται από την "Ολοκληρωμένη συμφωνία" του κυπριακού προβλήματος.

Σε σχέση με αυτό το θέμα, η συνδικαλιστική μας οργάνωση υποστηρίζει σθεναρά τη θέση που υιοθετήθηκε από όλες τις κυπριακές συνδικαλιστικές οργανώσεις σε σχέση με τα θέματα που μας απασχολούν. Αυτές, εν συντομία, είναι ως εξής:

Ότι το μελλοντικό νέο κράτος της Κύπρου θα διασφαλίζει τα ακόλουθα :

- Ένα ενιαίο σύστημα απασχόλησης και εργασιακών σχέσεων
- Ένα ενιαίο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης
- Ενιαία στάνταρντ μισθών και αποδοχών
- Πλήρη διασφάλιση της ελευθερίας μετακίνησης, ελευθερίας του να συνεταιρίζεται κανείς και του να επιλέγει εργοδότη σε κάθε γωνιά της Κύπρου.
- Καμία διάκριση σε σχέση με την απασχόληση ή τα εισοδήματα που να προέρχεται από εθνικούς, θρησκευτικούς ή φυλετικούς λόγους ή διάκριση ανάμεσα στα δύο φύλλα

Η άμεση θεσμοποίηση αυτών των θεμελιωδών αρχών και δικαιωμάτων θα εξυπηρετούσε ιδιαίτερα για την υπέρβαση αυτών των διαφορών. Όπως αναφέρθηκε σε αυτή την ερώτηση, είναι ένα πολύ ευαίσθητο και σύνθετο πρόβλημα. Είναι επίσης ένα από τα βασικά ζητήματα του Κυπριακού Προβλήματος.

Σαν συνδικαλιστές, πιστεύουμε ότι όλοι έχουν το δικαίωμα να επιστρέψουν στις περιουσίες τους. Αυτό είναι θεμελιώδες δικαίωμα. Αυτό μπορεί να γίνει είτε με το δικαίωμα να επιστρέψουν ή με καταβολή αποζημίωσης. Από την άλλη μεριά, το θέμα των εποίκων είναι ακόμα πιο περίπλοκο. Αρκετά μεγάλο μέρος τους βρίσκονται στην Κύπρο εδώ και 25 χρόνια. Έχουν κάνει παιδιά στην Κύπρο. Αυτοί οι άνθρωποι θα έπρεπε να έχουν επίσης δικαιώματα. Μερικοί/κές παντρεύτηκαν Τουρκοκύπριους/ες. Κάποια από τα παιδιά τους έχουν γεννηθεί στην Κύπρο και φέρουν την Κυπριακή παράδοση. Βεβαίως, υπάρχουν και αρκετοί έποικοι χωρίς άδεια παραμονής που τους εκμεταλλεύονται ως φθηνό εργατικό δυναμικό.

Επίσης, υπάρχουν και μερικοί που έχουν έλθει στην Κύπρο τα τελευταία 10 χρόνια με διαφορετικές ελπίδες ο καθένας. Είναι εξαιρετικά δύσκολο να κατηγοριοποιήσεις όλους αυτούς σαν να ήταν ένα ίδιο πράγμα.

Πιστεύουμε ότι η μονόπλευρη ένταξη των Ελληνοκυπρίων σε συνθήκες διεθνούς αναγνώρισης της Δημοκρατίας της Κύπρου, θα προκαλούσε περαιτέρω περιπλοκή του προβλήματος. Θα οδηγούσε σε παγιοποίηση της διαίρεσης του νησιού.

Οι Τουρκοκύπριοι θα εγκατέλειπαν την Κύπρο. Θα μας οδηγούσε σε σοβαρή επιπλέον απειλή για την υπόσταση της Τουρκοκυπριακής Κοινότητας. Ο πιο ορθολογικός τρόπος για τη διασφάλιση των συμφερόντων των Κυπρίων σαν σύνολο είναι η εξεύρεση μιας λύσης στην Κύπρο και η επανενωμένη πια Κύπρος να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Προσπάθειες Πολιτικών

Τι κάνουν οι Ισχυροί για τη Βελτίωση των Ελληνοτουρκικών Σχέσεων

Οι σχέσεις μέσα στο νησί, μετά από την εισβολή, ήταν πάρα πολύ αρνητικές. Μετά από ένα πόλεμο είναι αυτονόητο ότι υπάρχουν πολύ μεγάλες υλικές αλλά και ψυχικές απώλειες. Ο αριθμός των προσφύγων μεγάλος, οι αγνοούμενοι πολλοί, οι νεκροί χιλιάδες. Είναι φυσικό λοιπόν πως για ένα πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα, οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι δεν είχαν απολύτως καμία επαφή.

Κάποιοι από τους Ελληνοκύπριους κατά τη διάρκεια της εισβολής αρνήθηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους. Επέλεξαν να ζήσουν στα κατεχόμενα εδάφη μας παρόλες τις δυσκολίες και τις απαγορεύσεις που καθημερινά το επέβαλλε δια της βίας το παράνομο Τουρκικό καθεστώς.

Πριν από το 1980 οι εγκλωβισμένοι μας, δε μπορούσαν να επισκεφτούν τις ελεύθερες περιοχές του νησιού. Από το 1980 άρχισα σιγά σιγά μα τους επιτρέπεται να επισκέπτομαι τα παιδιά τους στις ελεύθερες περιοχές καθώς επίσης και τα παιδιά των εγκλεισμένων μετά από 22 χρόνια τους δόθηκε η ευκαιρία να επισκεφτούν τους γονείς τους.

Μέσα από αυτά τα γεγονότα βλέπουμε ξεκάθαρα την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του Ελληνοκυπριακού λαού αλλά και του Τουρκοκυπριακού λαού της Κύπριου. Το παράνομο καθεστώς απαγόρευε κάθε είδους διακίνηση κα'τα μήκος της πράσινης γραμμής.

Οι «μεγάλοι» της γης φωνάζουν για τα ανθρώπινα δικαιώματα ενώ δεν κάνουν το παραμικρό για να εφαρμοστούν στην Κύπρο αυτά. Δυστυχώς δεν διευθετεί πετρέλαια. Συνεπώς παραμένουμε στο έλεος των «μεγάλων προστατών μας», περιμένοντας και γιατί όχι εκλιπαρώντας τους να αναλάβουν κάποια πρωτοβουλία για να δοθεί κάποια λύση στο Κυπριακό μας πρόβλημα. Συνέπεια αυτού οι 3.500 εγκλωβισμένοι του Ριζοκάρπασου να μείνουν 300.

Αν πραγματικά οι ισχυροί ήθελαν λύση, τότε από χρόνια πριν θα μπορούσαν να προσπαθήσουν να κάνουν μια επαναπροσέγγιση. Αυτό αρχικά θα μπορούσε να γίνει με τους εγκλωβισμένους. Είχαν τη δυνατότητα να επιτρέψουν από νωρίς στα παιδιά των εγκλωβισμένων μια ελεύθερη διακίνηση για να βλέπουν κυρίως τους γονείς τους αλλά και τα καταχωμένα χωρία τους.

Συνεπώς πολύ πιο γρήγορα από ότι έχει γίνει, θα έπρεπε να είχαν την ευκαιρία Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι να έρθουν ξανά σε επαφή, ας μη ξεχνάμε πως οι ανθρώπινες σχέσεις δημιουργούνται μόνο με την ανθρώπινη επαφή. Πόσο μάλλον στη Κύπρο όπου παλαιότερα υπήρχαν οι σχέσεις αυτές που χάθηκαν. Πριν από την εισβολή, τα παραδείγματα αδελφικής συμβίωσης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων είναι τσανά. Σε πολλά μεικτά χωρία γίνονταν γλέντια κοινά, είτε σε Ελληνοκυπριακούς γάμους είτε σε Τουρκοκυπριακούς. Καθημερινά βλέπαμε συνεργασία μεταξύ γεωργών, κτηνοτρόφων και εμπόρων. Βλέπαμε ολόκληρα χωρία ανάμεικτα με Τουρκοκύπριους και Ελληνοκύπριους κάτοικους να ζουν αρμονικά μέχρι την παρέμβαση των ισχυρών και την εφαρμογή του «Διαίρει και βασίλευε».

Όταν παλαιότερα οι μεγάλοι της γης μας πρότειναν μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης είπαν πως ήταν για να έρθουν κοντά οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι. Το θέμα εδώ είναι ότι δεν υπάρχουν μόνο Τουρκοκύπριοι στις κατεχόμενες μας περιοχές. Από τις 120.000 Τουρκοκύπριοι παρέμειναν μόνο 80.000. Αρκετοί δεν άντεξαν την καταπίεση του καθεστώτος, των ομόθρησκών εποίκων και τη μιζέρια μέσα στην οποία καλούνταν να ζήσουν και μετανάστευσαν. Οι υπόλοιποι από τους κατοίκους των καταχωμένων εδαφών μας είναι 80.000 έποικοι και 35.000 στρατεύματα κατοχής.

Σε πρόταση που έγινε και πάλι από τους ισχυρούς ήταν «Να δοθεί η Αμμόχωστος». Η πόλη φάντασμα όπως χαρακτηρίζεται αφού από την εισβολή και μετά δεν κατοικήθηκε, καθώς επίσης προτάθηκε να μοιραστούν οι περιουσίες με σκοπό τη δημιουργία εμπορικού κέντρου.

Από όλα τα παραπάνω αντιλαμβανόμαστε ότι οι ισχυροί δεν ενδιαφέρονται στο ελάχιστο για της ελληνοτουρκικές σχέσεις. Το μόνο που πραγματικά τους ενδιαφέρει είναι το συμφέρον τους. Δεν σκέφτονται το μεγάλο αριθμό προσφύγων του νησιού, τους νεκρούς, τους εγκλωβισμένους και γενικά τη δυστυχία που τόσα χρόνια σπείρουν στο νησί. Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, θύματα και πάλι των ισχυρών της γης μας.

(www.moi.gov.cy)

Σχέδιο ANAN

Το σχέδιο Ανάν ήταν σχέδιο που διαμορφώθηκε από τον γενικό γραμματέα του Οργανισμού Ήνωμένων Εθνών για την συνολική επίλυση του Κυπριακού προβλήματος. Η αρχική του μορφή (το αποκαλούμενο σήμερα σχέδιο Ανάν Ι) παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στις 11 Νοεμβρίου 2002. Στη συνέχεια ακολούθησαν στο Σχέδιο Ανάν ΙΙ στις 10 Δεκεμβρίου 2002, το Σχέδιο Ανάν ΙΙΙ στις 28 Φεβρουαρίου 2003. Το Σχέδιο Ανάν ΙV παρουσιάστηκε κατά την διάρκεια των συνομιλιών που έγιναν στο Burgenstock της Ελβετίας από τις 27 Μαρτίου 2004 μέχρι τις 31 Μαρτίου 2004. Έτσι το τελευταίο, Σχέδιο Ανάν V, παρουσιάστηκε στις 31 Μαρτίου 2004.

Είμαστε ακόμα ζωντανοί
Του Πανίκου Ελευθερίου

Άσσια – Κατεχόμενη Αμμόχωστος. Η 17η Δεκεμβρίου του 2004 θα μείνει στην ιστορία ως μια ακόμα αποφράδα μέρα για τον Ελληνισμό. Στη διάσκεψη των Βρυξελλών μετά από την άτακτη υποχώρηση της Ελληνικής πλευράς, απολέσθηκε το ισχυρό όπλο του βέτο. Ένας αλαζονικός Ερτογάν, είχε το θράσος να επιβάλει τους δικούς του όρους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στην οποία αιτείται να ενταχθεί η χώρα του. Η πλευρά μας, με τη στάση της είχε ‘καταφέρει’ και πάλι να δώσει ενδείξεις ότι θα υποχωρούσε, και δε θα έκανε χρήση του βέτο. Δείξαμε πάλι τα οπίσθιά μας, πάει... το σηκώσαμε το χούι, κι ο Τούρκος μας έδειξε πάλι τον ανδρισμό του. Η κατεχόμενη Κυπριακή Δημοκρατία έδωσε πράσινο φως στον κατακτητή της, τη στιγμή που αυτός δεν αναγνωρίζει την ύπαρξη της, ως κράτος, στον παγκόσμιο χάρτη. Αυτό έγραψε η ιστορία στις 17 του Δεκέμβρη. Έφυγαν θριαμβευτές οι Τούρκοι, κι εμείς εξευτελιστήκαμε... «αγοράζοντας ελπίδα».

Από αυτά τα αυτονόητα, και σημαντικότερα για την επιβίωση μας, που ζητούσαμε, καταντήσαμε να αρκεστούμε τελικά με την υπόσχεση της Τουρκίας για υπογραφή της τελωνειακής ένωσης της Τουρκίας με τα 25 μέλη της Ε.Ε. Αρκεστήκαμε με κάτι το οποίο ούτως ή άλλως θα συνέβαινε σε κάποιο στάδιο.

Πολλοί πανηγυρίζουν ότι αυτό αποτελεί έμμεση αναγνώριση, «εάν γίνει». Η μεγάλη πιθανότητα πάντως, είναι να μην γίνει. Είναι για αυτό που λέμε ότι στις Βρυξέλες «αγοράσαμε ελπίδα». Ας μη στρουθοκαμηλίζουμε. Για αυτό το ανύπαρκτο κέρδος, το όπλο για το οποίο είχαμε, κατά τις διακηρύξεις των ηγετών μας, αρχικά επιδιώξει να ενταχθούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει απολεσθεί.

Οφείλει ο κάθε πολίτης να διερωτηθεί για το τι προκάλεσε την τελική εγκατάλειψη του στόχου, που δεν ήταν άλλος από την Ευρωπαϊκή λύση του Κυπριακού (οι δηλώσεις για πήχες που δεν πρέπει να είναι ψηλά, αυτό οριστικοποιούσαν, αν και ήταν ήδη γνωστές οι βουλές των ταγών μας). Είναι εξοργιστικό! Δεν είχαμε θέσει υποψηφιότητα για ένταξη στην Ε.Ε. ακριβώς για να οπλιστούμε με το Ευρωπαϊκό κεκτημένο στην προσπάθεια για αναζήτηση σωστής Ευρωπαϊκή λύσης του Κυπριακού; Τι σόι Ευρωπαίοι θα είμαστε εάν για μας αντί για Ευρωπαϊκό κεκτημένο ισχύσει το Αφρικάνικο Απάρντχαιντ του σχεδίου Ανάν; Αν αυτοί που το υποστηρίζουν νομίζουν ότι έχουν δεσμευτεί και δεν μπορούν να ξεφύγουν η πιο ενδεδειγμένη λύση θα ήταν να πάνε σπίτι τους. Έχουμε πιο πολλές ελπίδες να επιβιώσουμε, χωρίς αυτούς και το σχέδιο-εφιάλη που μας έφεραν.

Τι συμβαίνει σε αυτό το πολύπαθο νησί; Οι πραγματικοί φίλοι της Κύπρου στην Ευρώπη εκπλήσσονται με τα όσα πράττει η ηγεσία μας. Μας λένε ότι δεν μπορούν να μας βοηθήσουν, αφού εμείς δεν βοηθούμε τους εαυτούς μας. Πώς όμως να μας βοηθήσουν αν οι ηγέτες μας επιμένουν να νεκραναστήσουν ένα σχέδιο που θα φέρει την καταστροφή μας (και αυτή της Ευρώπης); Δεν είναι σχιζοφρενικό να επιμένουν σε ένα σχέδιο που διαολοστείλαμε - ας μας συγχωρεθεί η έκφραση - με το συντριπτικό 76%;

Το σχέδιο Ανάν επανέρχεται λοιπόν δριμύτερο, μόνον με διακοσμητικές αλλαγές και μόνον αφελείς και άσχετους πείθουν οι βαρύγδουπες διακηρύξεις για τις αλλαγές που θα το κάνουν λειτουργικό και βιώσιμο. Δεν είναι δύσκολη η πρόβλεψη: Θα μας το ξαναφέρουν, με τις ευλογίες όλων, αυτό άλλωστε θέλουν δυστυχώς κι οι ηγέτες του Ελληνισμού. Και η Τουρκία, έχοντας υπόψη τις θέσεις αυτές των ηγετών μας και με αυτά που προηγήθηκαν στις Βρυξέλλες θα μπορεί άνετα να πει:

«Τι μου ζητάτε να αναγνωρίσω την Κ.Δ. στο μέσο των διαπραγματεύσεων για λύση του Κυπριακού, αφού το ζητούμενο σε αυτές, βάση όσων ζητούν οι ίδιοι οι ηγέτες των Ελλήνων, είναι η δημιουργία ενός νέου κράτους με βάση το σχέδιο Ανάν; Θα αναγνωρίσω το νέο κράτος όταν θα λυθεί το Κυπριακό.» Δεν νομίζουμε να είναι μια υπέρ-απλούστευση η άποψη αυτή, αφού οι Τούρκοι δεν κρύβουν τις προθέσεις τους.

Πάντα θα ελπίζουμε για κάτι καλό, και αναπόφευκτα θα υπάρχει και η κινητήριος δύναμη για αγώνα. Ειδικά μετά το σωτήριο "ΟΧΙ" της 24ης Απριλίου, πιστέψαμε και ελπίσαμε. Από τις Βρυξέλες όμως η Κυπριακή Δημοκρατία έφυγε βαριά τραυματισμένη και αιμορραγούσα... Και θα φτάσει στο τέλος της σύντομης ιστορίας της, αν ο Πρόεδρος Παπαδόπουλος δεν φροντίσει να διαφυλάξει το κράτος που παρέλαβε, προστατεύοντας κατά συνέπεια τον Κυπριακό Ελληνισμό. Υπάρχει περιθώριο για την εξιλέωση. Ο λαός, παρά την απογοήτευση, θυμάται τη νύκτα στο προεδρικό μετά το ιστορικό διάγγελμα και ελπίζει. Στις Βρυξέλες χάθηκε μόνον μια μάχη. Είμαστε όμως ακόμα ζωντανοί...

www.moi.gov.cy

ΚΥΠΡΟΣ: Με το βλέμμα στραμμένο στην 24η Απριλίου

Έξι ημέρες πριν από την ημερομηνία που έχει οριστεί για το δημοψήφισμα στις δύο κοινότητες της Κύπρου, όπως είναι φυσικό, έχει αρχίσει έντονη συζήτηση για το "μετά". Κατά τα φαινόμενα οδηγούμαστε στη δύσκολη κατάσταση όπου οι Τουρκοκύπριοι θα ψηφίσουν κατά πλειοψηφία "Ναι" ενώ οι Ελληνοκύπριοι κατά πλειοψηφία "Όχι". Ωστόσο, αυτό δεν έχει ακόμη κριθεί τελεσίδικα.

Βέβαια, οι Τουρκοκύπριοι μπορούν σήμερα να αποφασίσουν πιο ελεύθερα, διότι δεν αντιμετωπίζουν την καταπίεση του καθεστώτος Ντεκτάς, και επιπλέον έχουν την υποστήριξη της τουρκικής κυβέρνησης. Ακόμη, οι Τούρκοι έποικοι στη μεγάλη τους πλειονότητα δεν χρειάζεται να φοβούνται ότι θα εκδιωχθούν, κι έτσι δεν έχουν σοβαρούς λόγους να είναι απορριπτικοί, είδαν μάλιστα ότι το μεγαλύτερο κόμμα της τουρκοκυπριακής Αριστεράς πήρε πολύ σοβαρά τις ανησυχίες τους.

Στον τουρκοκυπριακό τομέα, λοιπόν, όλα, ακόμη και ο τουρκικός πατριωτισμός -έπειτα από τη μεταστροφή της κυβερνητικής στάσης στην μία "μητέρα-πατρίδα"- συγκλίνουν υπέρ μεγάλης πλειοψηφίας του "Ναι" και κάμψης της υποστήριξης προς τον Ντεκτάς. Όχι πως δεν θα επηρεάσει το αποτέλεσμα ο παλιός εθνικισμός, ή φόβοι όσων εποίκων που δεν έχει διασφαλιστεί η παραμονή τους, αλλά και πιθανές προκλήσεις φανατικών που, όπως γράφτηκε, κατέφθασαν στο νησί από την Τουρκία δεν φαίνεται, όμως, ότι όλα αυτά θα μπορέσουν να αλλάξουν σημαντικά τα πράγματα.

Η μεγάλη πλειοψηφία υπέρ του σχεδίου στον τουρκοκυπριακό τομέα θα είναι οπωσδήποτε υπέρ του τουρκικού εθνικισμού, όπως τον εξέφραζε ο Ντεκτάς και το κατοχικό καθεστώς αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι, όπως πίστευαν ή θέλησαν να παρουσιάσουν ορισμένοι, ότι οι Τουρκοκύπριοι είτε βρίσκονται σε ρήξη με την Τουρκία είτε δεν επιδιώκουν να διασφαλίσουν δικά τους συμφέροντα έναντι των Ελληνοκυπρίων. Με άλλα λόγια, αν οι Ελληνοκύπριοι αποδεχτούν και αυτοί το σχέδιο αυτό δεν σημαίνει ότι μετά οι σχέσεις των δύο κοινοτήτων δεν θα παρουσιάζουν εντάσεις.

Επίσης, αν οι Ελληνοκύπριοι το απορρίψουν, οι Τουρκοκύπριοι θα αναζητήσουν άλλες διεξόδους, ετούτη τη φορά σε μεγαλύτερη σύμπνοια με την πλειονότητα των εποίκων. Στους Ελληνοκύπριους τα πράγματα είναι διαφορετικά. Εκεί υπερισχύει η απόρριψη του σχεδίου Ανάν και μάλιστα με σημαντικό ποσοστό, αν και τελευταίες πληροφορίες λένε ότι το προβλεπόμενο από τις δημοσκοπήσεις ποσοστό της απόρριψης έχει μειωθεί..

(Θόδωρος Παρασκευόπουλος 2003 Κυπριακή Δημοκρατία, Υπουργείο Εσωτερικών, Γραφείο Τύπου Πληροφοριών)

Η Στάση της «ΑΛΛΗΣ ΠΛΕΥΡΑΣ»

Στα κατεχόμενα χιλιάδες Τουρκοκύπριοι - σε μεγάλο αριθμό δάσκαλοι και μαθητές - πραγματοποίησαν αμέσως μετά την λήξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κοπεγχάγης εντυπωσιακή διαδήλωση υπέρ της αποδοχής του σχεδίου Ανάν' και αποδοκιμασίας της στάσης του καθεστώτος Ντεκτάς - που διακήρυττε ότι κάθε διαπραγμάτευση παύει και ότι 'θα ακολουθήσουμε το δρόμο μας' - και των προστατών του στην Άγκυρα.

Τα 273 εκατομμύρια ευρώ που υποσχέθηκαν οι "15" στους Τουρκοκύπριους και το ευρωπαϊκό διαβατήριο που θα μπορούσαν να αποκτήσουν ως πολίτες του Κυπριακού κράτους ήταν ένα "καρότο" για την αδιάλλακτη ηγεσία τους. Από την άλλη, μαστίγιο αποτελούσε η σαφής αναφορά ότι, σε περίπτωση μη λύσης, το ευρωπαϊκό κεκτημένο στο βόρειο τμήμα του νησιού αναστέλλεται. Αν συμβεί αυτό, πολύ δύσκολα ο 'ισόβιος Τουρκοκύπριος ηγέτης κ. Ντεκτάς μπορεί να εξηγήσει στους Κύπριους ομοεθνείς του γιατί η "λύση" θα πρέπει να έλθει ταυτόχρονα με την ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε. - κάτι που μπορεί βασίμως να εκτιμηθεί ότι δεν θα γίνει πριν το 2010...Και η Άγκυρα, δεν θα μπορούσε να περάσει τις εξετάσεις της Επιτροπής για το αν πληροί τα κριτήρια της Κοπεγχάγης, φέροντας, εκτός των άλλων, και το βάρος του Κυπριακού.

Αυτοί ήταν οι παράγοντες που εξηγούσαν την εμφανή αλλαγή στάσης που σημειώθηκε τις μέρες πριν και μετά την σύνοδο της Κοπεγχάγης στα ΜΜΕ και τους διαμορφωτές γνώμης στην Τουρκία όσον αφορά στον Ραούφ Ντεκτάς. Εκτοξεύονταν απροκάλυπτα πολλά σχόλια, εκτιμήσεις, προειδοποιήσεις σχετικά με τον τελευταίο, ενώ ταυτόχρονα ενθαρρύνονταν συγκεντρώσεις στα κατεχόμενα υπέρ της προτεινόμενης στο σχέδιο Ανάν 'λύσης'...

Οι εξελίξεις αυτές συνιστούσαν ελιγμούς ή αποτελούσαν επικείμενη αλλαγή γραμμής της Αγκύρας; Ήταν δύσκολο να εκτιμηθεί με ασφαλή τρόπο. Χρειαζόταν να προστεθούν προς συνεκτίμηση οι εσωτερικές εξελίξεις στην Τουρκία σε συνδυασμό με την διεθνή ρευστότητα λόγω της προετοιμαζόμενης επέμβασης στο Ιράκ και την συνακόλουθη αναβάθμιση του ρόλου της Τουρκίας.

Η απόφαση της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης να κηρύξει, μετά από τροποποιήσεις των άρθρων 67 και 76 του Συντάγματος, επαναληπτική εκλογή σε μία μόνη περιφέρεια, στην οποία θα κατέβαινε υποψήφιος ο πρόεδρος του ΚΔΑ Ταγίπ Ρ. Ερντογάν, άνοιγε ουσιαστικά στον τελευταίο τον δρόμο προς το πρωθυπουργικό αξίωμα. Ακολούθησε ωστόσο, το βέτο του προέδρου Σεζέρ στις συνταγματικές αλλαγές, που, λειτουργώντας ως εκφραστής της στρατογραφειοκρατίας, έκλεισε αυτόν τον δρόμο.

Όσον αφορά στην εξωτερική πολιτική, τα πρώτα δείγματα των προθέσεων του κατεστημένου της Αγκύρας εκδηλώθηκαν ύστερα από σύσκεψη του πρωθυπουργού Αμπντουλλάχ Γκιούλ και του (ελληνομαθούς) υπουργού Εξωτερικών Γιασάρ Γιακίς με τον Πρόεδρο Αχμέτ Σεζέρ: έσπευσε να αμφισβητήσει την σχετική με την ένταξη της Κύπρου απόφαση της Κοπεγχάγης, εγκαλώντας την Ε.Ε. ότι “δεν έχει το δικαίωμα να παίρνει μονομερείς αποφάσεις και να δημιουργεί διεθνείς υποχρεώσεις παραβιάζοντας τις διεθνείς συμφωνίες!!! Με διπλωματική νότα διαμαρτυρήθηκε στην Ε.Ε. για την ένταξη της Κύπρου, χαρακτηρίζοντας την απόφαση της Κοπεγχάγης “απαράδεκτη από νομικής και πολιτικής απόψεως. Με τον τρόπο αυτό δεν αποδεχόταν το “τετελεσμένο”, χωρίς ωστόσο να αποσαφηνίζει τι σκόπευε να πράξει για αυτό.

www.moi.gov.cy

Προσπάθειες νεκρανάστασης ή Πως το ΟΧΙ στον Ανάν θα γίνει ΝΑΙ

Του Γιάννη Κάρκα

"Αν οι Ελληνοκύπριοι πουν ΟΧΙ θα τους βάζουμε ξανά και ξανά σε δημοψήφισμα μέχρι να πουν ΝΑΙ" - Lord David Hannay Αυτό το γνήσιες δημοκρατικότητας (και ευφυΐας) απόφθεγμα του εξοχότατου εκπροσώπου της Κυβέρνησης της Αυτής Μεγαλειότητας της πάλαι ποτέ Μεγάλης και νυν μικράς Βρετανίας, συμπυκνώνει σε λίγες λέξεις την στρατηγική του Αμερικανο-βρετανικού παράγοντα στο Κυπριακό.

Εξάντλησαν κάθε μέσο. Κίβδηλη επιχειρηματολογία, αποκάλυπτες απειλές, επιστράτευση γηγενών και εξωγενών παραγόντων, παροχή βερμπαλιστικών (άρα ανύπαρκτων) εγγυήσεων. Διέστρεψαν, απέκρυσαν, παρακάλεσαν, προκάλεσαν.

Μάταια! Εισέπραξαν άρνηση και απόρριψη από τον Ελληνοκυπριακό λαό, που κατέστησε νεκρό το Σχέδιο Ανάν. Μίλησαν για "Ενωμένη Κυπριακή Δημοκρατία". Ούτε "Ενωμένη" θα ήταν (αφού το Σχέδιο περιλάμβανε πλειάδα σκόπιμων απορρυθμίσεων που θα τροφοδοτούσαν συνεχείς ρήξεις μεταξύ των δύο κοινοτήτων). Ούτε "Δημοκρατία" αφού (όπως θα δούμε στην συνέχεια) φρόντισαν να αφαιρέσουν κάθε προοπτική να υπάρχουν δυνατότητες αποφασίζει για τις τύχες της.

Σειρά διατάξεων και "ρυθμίσεων" στόχευαν σε ένα :

Την μετατροπή της Κύπρου (ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ) σε ένα Αμερικανοβρετανικό Προτεκτοράτο, και την απίσχνανση οποιασδήποτε Ευρωπαϊκής επιρροής. Αρκεί να εξετάσουμε με φρίκη (μερικές μόνο) πρόνοιες του την γαία έχον ελαφράν Ανανικού (παρά)μορφώματος.

Στο Ανώτατο Δικαστήριο το οποίο θα αποφάσιζε για όλα τα ουσιαστικά θέματα της "Δημοκρατίας" θα υπήρχε ισομοιρία ανάμεσα σε Ελληνοκύπριους και Τουρκοκυπρίους (από ένα τρίτο ο καθένας) και το υπόλοιπο θα καλύπτετε από ξένους "αμερόληπτους δικαστές" (φθάνει να επιβλέπουν άγρυπνα την εφαρμογή του δηλ. την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των Αμερικανοβρετανών).

Έτσι, κατά παράβαση της αρχής της πλειοψηφίας, θα παγιωνόταν η επικυριαρχία των εντολοδόχων του κ. Ανάν (με τη σύμπραξη της Τουρκίας) σε ένα κράτος /μέλος της ΕΕ οι οποίοι σίγουρα θα προσπαθούσαν να δημιουργήσουν μέσω του νέου προτεκτοράτου τους πρόσθετες δυσκολίες στην ΕΕ.

Στο θέμα της παραμονής στρατιωτικών δυνάμεων στο νησί, απαγορεύεται η ανάπτυξη Ευρωπαϊκών δυνάμεων, ενώ επιτρέπεται τούτο σε αμερικανικές. (Οι Βρετανοί έχουν στρατιωτική παρουσία από την ημέρα ίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας).

Απαγορεύεται ρητά ο χωρισμός σε δύο ανεξάρτητα κράτη σε περίπτωση διαφωνίας των δύο κοινοτήτων. Ο καταναγκασμός της δια βίου συνύπαρξης (παρά την ενδεχόμενη θέλησή τους) των δύο κοινοτήτων αποκαλείται : "αποκλεισμός διχοτόμησης". Διασφαλίζεται έτσι, μέσω ενός μοιρολατρικού αυτοσφραγισμού της λαϊκής θέλησης ο απόλυτος έλεγχος του νησιού από τους Αμερικανοβρετανούς.

Η τραγικότερη διάταξη, την οποία λίγοι πρόσεξαν (και την οποία με την ψήφο τους οι Ελληνοκύπριοι μετέτρεψαν σε κωμική) ήταν εκείνη του Σχεδίου που απαιτούσε από τους Ελληνοκυπρίους να αυτοκαταργηθούν ψηφίζοντας τον θάνατο της Κυρίαρχης Κυπριακής Δημοκρατίας και βάζοντας στην θέση της αυτό το κράτος/ μόρφωμα της "Ενωμένης Κυπριακής Δημοκρατίας" του οποίου η γέννηση / ύπαρξη θα εξαρτάτο από την ψήφο της ...Μεγάλης Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης".

Και εάν η "Ενωμένη Κυπριακή Δημοκρατία" εισέρχεται μετά την 1η Μαΐου 2004 στην ΕΕ και η "Μεγάλη" κατ'εντολή άλλων Μεγάλων "ανέβαλε επ'αόριστο" την υπερψηφίση (εκβιάζοντας την ΕΕ για παραχώρηση ημερομηνίας ενταξιακών διαπραγματεύσεων) ποια θα ήταν η κρατική αλλά και η νομική υπόσταση της "Ενωμένης Κυπριακής Δημοκρατίας" μέσα στην ΕΕ ; Κράτος δεν θα ήταν.

Στην προτεραία νομική θέση (status quo ante) δεν θα είχε την δυνατότητα να επιστρέψει αφού θα την είχε με την ψήφο της καταργήσει. Θα ακολουθούσε φοβερό πανηγύρι εμπλοκών, διεθνών αντιπαραθέσεων, και είναι βέβαιο ότι οι κύριοι της φύσης του Sir David , υποκριτικότατα μέσω ψηφισμάτων κλπ. θα μας είχαν "συμπαρασταθεί για το άδικο" αλλά η Κύπρος θα ήταν μετέωρη και ανύπαρκτη.

Και φυσικά στην περίπτωση ούτε το διπλωματικό δαιμόνιο του κ.George Παπανδρέου θα βοηθούσε, πρώτον διότι θα ήτο εκτός εξουσίας και δεύτερον ... (ας μην επεκταθούμε τώρα)

Αλλά και αν όλα τα προηγούμενα να μην ήσαν ικανά να πείσουν για την δολιότητα των εμπνευστών του νομικού εκτρώματος, αρκεί μόνο τούτο:

Η λυσσαλέα προσπάθεια - ιδιαίτερα στις τελευταίες μέρες- να καταργηθεί η Κυπριακή Δημοκρατία ΠΡΙΝ την 1η Μαΐου, οπότε και θα αποτελούσε κυρίαρχο κράτος/μέλος της ΕΕ με ίδια οντότητα και ευχέρεια ελιγμών και αποφάσεων. Τι τους εμπόδιζε να γίνουν όλα τα δημοψηφίσματα META την είσοδο ;;

Τι να απαριθμήσει κανείς ;

Την έλλειψη κάθε εγγύησης για την έστω μετά 3 έτη (!!) επαναπόκτηση εδαφών ;
Μήπως τον θανάσιμο τραυματισμό δικαιωμάτων διακίνησης, μετεγκατάστασης, περιουσίας και τον βιασμό ανθρωπίνων δικαιωμάτων με την αυτόματη ακύρωση χιλιάδων προσφυγών στο Διεθνές Δικαστήριο ;

Βέβαια ο κ. "Κούφος" Ανάν (γνωστός συνοδοιπόρος ιμπεριαλιστικών στόχων ακόμη και στην ίδια του ήπειρο, την Αφρική), τα ονόμασε όλα αυτά "τελευταία ευκαιρία" αγνοώντας καταστατικές αρχές του ΟΗΕ του οποίου ήταν -υποτίθεται- εντολοδόχος. Ψευδόμενος έλεγε αλήθεια! Ήταν πράγματι η τελευταία ευκαιρία αλλά για τους αφέντες
του!

Θα μας αντιτείνουν : "Καλά, γιατί τα αναμασάτε αυτά ; Οι Κύπριοι είπαν ΟΧΙ!"

Απαντούμε :

Δεν θα μας απασχολούσε τόσο το παρελθόν εάν οι αμετανόητοι Κύριοι τύπου Sir David δεν είχαν την πρόθεση να επανέλθουν ακριβώς στο ίδιο μοτίβο : "Να μηχανευθούν τρόπους επαναβίωσης του απορριφθέντος νομικού εκτρώματος".

Δειλά δειλά τις πρώτες μέρες μετά την ψυχρολουσία του δημοψηφίσματος και αφού υποκριτικότερα εξέφρασαν "τον σεβασμό τους για την λαϊκή θέληση των Κυπρίων" αναζητούν όλο και εντονότερα τρόπους και μηχανεύσεις για τον παραμερισμό και την φαλκίδευση της. Θέλουν ανερυθρίαστα να τους τιμωρήσουν διότι αποφάσισαν ενάντια στις προσδοκίες τους... Σε μια περίεργη διεθνή στοίχιση (State Department, Πεντάγωνο, μερικοί Ευρωπαίοι με προεξάρχοντες τους Βρετανούς, κ.Pentegaist (ΟΗΕ), αποσκοπείτε η επαναφορά του Σχεδίου με ορισμένες (ουσιαστικά ασήμαντες) προσθήκες δήθεν εγγυήσεων με στόχο την εδραίωση τους στο νησί όπως προανεφέρθηκε.

Και εδώ εναλλάσσονται απειλές με υποσχέσεις.

Η κυριότερη απειλή : Διεθνής απομόνωση της Κύπρου.

Η Κύπρος όμως είναι πλέον κράτος/ μέλος της ΕΕ, συμμετέχει στα όργανά της, ψηφίζει, διαπραγματεύεται και έχει ήδη αρχίσει μια πολιτική προσέγγισης των Τουρκοκυπρίων. Είναι απομόνωση αυτό ;

Στη χώρα μας ανθεί ως γνωστόν το είδος της "Κασσάνδρας" η οποία όταν η "προφητεία" δεν της βγαίνει ψάχνει απεγνωσμένα (το πόσο κακό γίνεται στα Εθνικά συμφέροντα την αφήνει αδιάφορη) να ξαναβρεί άσχημους οιωνούς.

Έτσι και τώρα έχει εξαπολυθεί ένας φρικτός πόλεμος στον Παπαδόπουλο (του ζητούν ακόμη και την παραίτησή του την ... επαύριον μιας λαϊκής επιδοκιμασίας της πολιτικής του με 76% (!!)).

Ας μας απαντήσουν οι υστερικές Κασσάνδρες στα ακόλουθα :

A. Απομακρύνεται η de facto αναγνώριση. Η ΕΕ όχι μόνο δεν αναγνώρισε το κράτος /καρικατούρα του Ντεκτάς -πασά αλλά ταυτιζόμενη με τις πρόσφατες Κυπριακές προτάσεις απαιτεί για τα Βορειοκυπριακής προέλευσης προϊόντα ΒΕΒΑΙΩΣΗ της Κυρίαρχης Κυπριακής Δημοκρατίας.

B. Μετά την τελευταία επίσκεψη του Κυπρίου Προέδρου επαναπιστοποιήθηκε η σύμπλευση Ελλάδος και Κύπρου, παρά τις περί του αντιθέτου προσμονές.

Γ. Ο κ. Erdoghan δήλωσε την 1.5.04 "όταν οι ξένοι εταίροι της ΕΕ αναγνωρίζουν την Κυπριακή Δημοκρατία τι θα κερδίσω εάν κάνω το αντίθετο; " Η δήλωση αυτή σημαίνει έμμεση πλην σαφή αναγνώριση. Ας αφήσουμε στους διεθνολόγους και νομικούς να αναλύσουν την τεράστια σημασία αυτής της δήλωσης.

Δ. Η Κυπριακή Δημοκρατία με μια αστραπιαία κίνηση (και με την βοήθεια της Ελλάδος) επέτυχε την επιδοκίμασία της Επιτροπής των μονίμων αντιπροσώπων της ΕΕ στα μέτρα προσέγγισης των Τουρκοκυπρίων.

Αποσκοπείτε (κάτι που για τους κυρίους τύπου Lord Hanney είναι δυσνόητο) ή προσέγγιση των δύο εθνοτήτων "εκ των κάτω".

Το ερώτημα είναι (και είναι δύσκολη η απάντηση) εάν οι Τουρκοκύπριοι ηγέτες αποβάλλοντας τις αγκυλώσεις και ανεξαρτώμενοι από τις επιρροές των Αμερικανοβρετανών θελήσουν να εκμεταλλευτούν την ευκαιρία για μια βιώσιμη λειτουργική λύση στα πλαίσια της ΕΕ.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η Ατλαντική υπερδύναμη (ή καλύτερα η περί τον Bush junior ελεεινή παρέα) θα κάμει το παν να εμποδίσει παρόμοιες εξελίξεις.

Παραμένει όμως γεγονός : Η πρώτη προσπάθεια τους απέτυχε.

Η Κύπρος είναι μέλος πλέον της Ευρώπης.

Μέλος μιας Ένωσης 455 εκατομ. ανθρώπων οι οποίοι συνειδητοποιούν όλο και πιο έντονα ότι οι αξίες του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κοινωνικής δικαιοσύνης, σύμμετρης οικονομικής ανάπτυξης, απόρριψης στρατοκρατικών μεθόδων απέναντι σε τρίτες χώρες είναι ουσιαστικά συστατικά της καθημερινής τους διαβίωσης. Και αυτή η συνειδητοποίηση θα μεταβληθεί σε πλειοψηφικό ρεύμα, και το ρεύμα θα ζητά (όπως πάντα στην ιστορία) εκφραστές.

Το ερώτημα δεν είναι το αν, το ερώτημα είναι το πότε θα εκφραστεί από υπεύθυνους πολιτικούς ηγέτες αυτή η τάση. Κάτι διαφαίνεται στον ορίζοντα από Παρίσι και Βερολίνο... Ποιος θα απέκλειε τότε το να γίνει η Κύπρος (όπως και είναι αυτονόητο) εργαλείο εξάσκησης Ευρωπαϊκής πολιτικής στην Ανατολική Μεσόγειο με ευρύτερες δυνατότητες στην Μέση Ανατολή;

Αυτό θα αμφισβητηθεί και μάλιστα με αυτάρεσκη ειρωνεία από τις γηγενείς Κασσάνδρες.

Θα μιλήσουν πάλι για οράματα, αιθεροβάμονες κτλ.

Σε όλα αυτά απαντά η ίδια η ιστορία. Απαντά η ίδια η Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση των τελευταίων ετών.

Απαντά η αξιωματική διαπίστωση ότι "το ανέφικτο γίνεται εφικτό μόνο με αποφασιστικότητα και αγώνες.". Σίγουρα οι γηγενείς Κασσάνδρες θα είχαν την ίδια τοποθέτηση εάν πριν μόλις 30 χρόνια τους αναφέραμε έννοιες όπως ΟΝΕ, Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, Ευρωπαϊκό δίκαιο.

Και ποιος ξέρει ; Ίσως και η Ατλαντική υπερδύναμη αναγκαστεί από την φορά των πραγμάτων να επιστρέψει στις αξίες ενός Franklin Roosevelt. Ίσως...

Τις πρώτες ώρες του Μαΐου 2004 η σημαία της Κυπριακής Δημοκρατίας υψώθηκε δίπλα στην σημαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης κάτω από τους ήχους της Ενάτης του Beethoven.

Δεν ήταν δυνατόν να μην ριγήσουμε στην θέα. Ευτυχώς δεν υψώθηκε στην θέση της η πολύχρωμη γραμμωτή πατσαβούρα που σχεδιάζόταν σαν εθνικό σύμβολο της "Ενωμένης Κυπριακής Δημοκρατίας" που παρέπεμπε σε σημαία Αφρικανικού κράτους.

Όλοι όσοι έζησαν τις διάφορες περιπέτειες του μαρτυρικού νησιού, την τελευταία 50ετία, αυτοί που πεισματικά πιστεύουν στην νίκη της Ιστορίας πάνω στην Γεωγραφία, εκείνοι που ατενίζουν με πάθος στην Ευρώπη σαν την μόνη λύση για να αρχίσει η ανθρωπότητα να ξανά-πιστεύει στον εαυτό της, αυτοί στέκονται με κρατημένη την ανάσα μπροστά στον νέο δύσκολο ανηφορικό δρόμο της Κύπρου και προσεύχονται σιωπηλά το αγαπημένο νησί της "λεμονιάς της ελιάς" να καταστεί επιτέλους σύντομα επανενωμένο κυρίαρχο και ευτυχισμένο.

www.mfu.goy.cy

Άνοιγμα Οδοφραγμάτων

Χρόνια αργότερα, 23/4/03, παρουσιάζεται προς έκπληξη μας, μια μεγάλη αλλαγή στην όλη πορεία του Κυπριακού Προβλήματος . Ο Ράουφ Νεκτάς, μετά από 29 χρόνια και της αποδείξεις που του έγιναν από την Άγκυρα, αποφάσισε μερική άρση των περιορισμών στην διακίνηση των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων. Η Κυπριακή κυβέρνηση δεν θέλησε να σταθεί εμπόδιο στην ελεύθερη διακίνηση. Έκανε όμως έκκληση στους Ελληνοκύπριους να ενεργήσουν με την συνείδηση και την αξιοπρέπεια τους.

Φυσικό είναι πίσω από αυτό να κρύβεται κάποιο συμφέρον αφού 30 χρόνια τώρα δεν ενδιαφέρθηκε για τις σχέσεις των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων. Τώρα για πιο λόγο ξαφνικά και χωρίς πίεση ενδιαφέρθηκε ;

Πρώτο, υπήρχε ανάγκη για εκτόνωση του κλίματος λόγω των διαφόρων πιέσεων που αντιμετωπίζει το κατοχικό καθεστώς. Θα έπρεπε να πραγματοποιήσει μια σοβαρή κίνηση αφού οι Ελληνοκύπριοι ζητούσαν το σχέδιο ANAN, για τη λύση του Κυπριακού κάτι που επέρριψαν οι Ελληνοκύπριοι. Οι Τουρκοκύπριοι κατανοούν ότι ήταν η αδιαλλαξία του Ντεκτάς που επέτρεψε μια τέτοια λύση.

Δεύτερο, με την κίνηση αυτή θα υπήρχαν οικονομικά αλλά και πολιτικά οφέλη. Η μετακίνηση θα έφερνα εκατομμύρια στην Τουρκοκυπριακή οικονομία και θα αποτελέσει το οξυγόνο της. Από την πολιτική σκοπιά, η ελεύθερη διακίνηση συνεπάγεται με την αναγνώριση της ύπαρξης "ΤΔΒΚ" (διαβατήρια).

Τρίτο, η Άγκυρα έχει κατανοήσει ότι οι Ευρωτουρκικές σχέσεις περνούν μέσα από την Λευκωσία, επομένως σκοπεύει σε δημιουργία μιας καλής εντ' ύπωσης.

Τέταρτον, κατανοεί η Άγκυρα ότι το σχέδιο Anan ήταν το καλύτερο που θα μπορούσε να εξασφαλίσει η Τουρκική πλευρά.

Οι παραπάνω προσπάθειες γίνονται με σκοπό επαναφοράς του σχεδίου ANAN ως έχει και την εξεύρεση λύσης του Κυπριακού. Οι διανυκτερεύσεις Ελληνοκυπρίων στα κατεχόμενα ήταν και είναι μια από τις πρόνοιες του σχεδίου ANAN. Η Κυπριακή κυβέρνηση απαίτησε με τ α πιο πάνω να γίνει επιστροφή της Αμμόχωστο και την εφαρμογή των προνοιών της Συμφωνίας της Τρίτης Βιέννης για την ΚΑΡΠΑΣΙΑ. Μπορεί επίσης να απαιτήσει την απάλειψη της Τουρκικής σημαίας από τον Πενταδάκτυλο.

Πρέπει να ξεκαθαριστεί ότι η ελεύθερη διακίνηση δε θα γίνεται με την επίδειξη διαβατηρίου, ενέργειες που ταλαιπωρούν το κοινό και προκαλούν δυσπιστία μεταξύ των δύο κοινοτήτων.

Η λαχτάρα των προσφύγων αλλά και των μη προσφύγων, να δουν ύστερα από τρεις δεκαετίες τα σπίτια τους και τα κατεχόμενα μέρη τους, παραμέρισε κάθε σύσταση και κάθε δισταγμό. Χιλιάδες Ελληνοκύπριοι πέρασαν στα κατεχόμενα αλλά και χιλιάδες Τουρκοκύπριοι πέρασαν στις ελεύθερες περιοχές.

Μέχρι τον Σεπτέμβρη του 2003, πραγματοποιήθηκαν πάνω από ένα εκατομμύριο επισκέψεις από τις ελεύθερες περιοχές στα κατεχόμενα και αντίστροφα. Αρκετοί από του Ελληνοκύπριους πρόσφυγες επέστρεφαν από τις επισκέψεις τους άρρωστοι. Έβρισκαν τις εκκλησίες τους συλημένες, βεβηλωμένες και ετοιμόρροπες. Πολλοί έβρισκαν όχι μόνο τα σπίτια τους αλλά και ολόκληρες γειτονίες του χωρίου τους κατεδαφισμένες. Η Τουρκική απληστία, η περισσότερη ενοχή για τα δεινά που βρήκαν την Κύπρο, έχει γίνει αιτία να καταληφθούν εδάφη διπλάσια από όσα αναλογούσαν στον Τουρκοκυπριακό πληθυσμό.

Οι 45.000 Τουρκοκύπριοι που μετακινήθηκαν από το Νότο στο Βορρά, και οι κουβαλητοί έποικοι της Ανατολίας, δεν ήταν αρκετοί για να γεμίσουν τα σπίτια των 165.000 Ελληνοκυπρίων προσφύγων τα πρώτα χρόνια που ακολούθησαν την εισβολή. Όσα σπίτια έμειναν ακατοίκητα, πλινθόκτιστα τα πιο πολλά, κατέρρευσαν. Αρκετά κατεδαφιστικά από τους ίδιους του Τουρκοκύπριους, που δεν ήθελαν να κατοικίσουν έποικοι Τούρκοι δίπλα τους. Την ίδια απογοήτευση ένιωσαν φυσικά και πολλοί

Τουρκοκύπριοι που ερχόμενοι στις ελεύθερες περιοχές, βρήκαν τα σπίτια τους ακατοίκητα, ερειπωμένα και πολλές φυτείες τους καταστρεμμένες

Η προπαγάνδα η οποία επικρατούσε επί τρεις δεκαετίες, ότι οι δύο κοινότητες έπρεπε να κρατιούνται χωριστά, διότι ήταν αδύνατη η συμβίωση τους, κατέρρευσε. Ως εν τούτου και ο στόχος του Ντεκτάς και της Άγκυρας για λύση που να βασίζεται στην ύπαρξη δύο ξεχωριστών και κυρίαρχων κρατών υπέστη ισχυρό πλήγμα.

Μέσα από τις εμπειρίες του τελευταίου καιρού, τείνουν να στηρίζουν τη θέση ότι η συμβίωση των δύο κοινοτήτων σε μια ενοποιημένη Κύπρο είναι εφικτή. Τα μέτρα που εξήγγειλε και εφάρμοσε η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, έγιναν ευμενώς δεκτά από τους Τουρκοκύπριους.

Εκείνο που πρέπει ιδιαίτερα να προσέχει, και να αξιοποιηθεί καταλλήλως, είναι η ετοιμότητα από μέρους των Τουρκοκυπρίων επανένταξης στην Κυπριακή Δημοκρατία, όπως εκδηλώνεται με τις απαιτήσεις τους για διαβατήρια και άλλα κρατικά έγγραφα. Επίσης πρέπει να γίνει η αποδοχή της Κυπριακής λίρας.

Παρουσιάζονται επίσης πολλά κρούσματα παρενόχλησης την Ελληνοκυπρίων από το καθεστώς του Ντεκτάς, τα οποία δεν είναι και τυχαία. Προσπαθεί με κάθε τρόπο να υπενθυμίζει πια είναι η "αρχή" στα κατεχόμενα εδάφη.

Όλοι οι χειρισμοί θα πρέπει να γίνουν πολύ προσεκτικά. Η Κύπρος θα πρέπει να είναι προσεκτική στις προκλήσεις της Ε.Ε. οι οποίες δεν έχουν σχέση με το Κυπριακό.

www.moi.gov.cy

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Μέτρα για τη διευκόλυνση της διακίνησης αγαθών και την ανάπτυξη επαφών και οικονομικών σχέσεων μεταξύ Ε/Κ - Τ/Κ, 30 Ιουλίου 2004 –

Διάφορες Κυβερνητικές Προτάσεις

Ο Κανονισμός 866/2004 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 29.4.2004 (Κανονισμός που αφορά τη διέλευση προσώπων, αγαθών και υπηρεσιών μέσω της διαχωριστικής γραμμής) αποσκοπεί στη διευκόλυνση του εμπορίου και την ανάπτυξη επαφών και οικονομικών σχέσεων μεταξύ Κυπρίων που ζουν στις περιοχές που βρίσκονται υπό τον έλεγχο της Κυβέρνησης και εκείνων που βρίσκονται στις κατεχόμενες περιοχές, με τη θέσπιση ειδικών κανόνων.

Η Κυβέρνηση έχει προβεί σε συγκεκριμένες Προτάσεις προς την Ευρωπαϊκή Ένωση για να προωθηθούν περαιτέρω μέτρα με σκοπό τη θέσπιση εκείνων των κανόνων και διαδικασιών που θα καθιστούν πρακτικά εφικτές και θα διευκολύνουν τις εμπορικές συναλλαγές δια μέσου της γραμμής και θα έχουν ως αποτέλεσμα την περαιτέρω ανάπτυξη των συναλλαγών και άλλων οικονομικών σχέσεων ανάμεσα στους Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα μέτρα αφορούν μόνο προϊόντα και εμπορεύματα τα οποία παράγονται στις μη ελεγχόμενες περιοχές και προϊόντα τα οποία έχουν μεταποιηθεί ή έχουν τύχει επεξεργασία στις περιοχές αυτές, όπως προβλέπεται στα σχετικά άρθρα του Τελωνειακού Κώδικα (Άρθρο 23 και 24), δηλαδή η πρώτη ύλη από την οποία αποτελούνται έχει υποστεί ουσιώδη μεταποίηση, π.χ. ξυλεία που μετατρέπεται σε έπιπλα. Δεν θεωρούνται ότι έχουν μεταποιηθεί ή έχουν τύχει επεξεργασίας προϊόντα που απλά έχουν συναρμολογηθεί ή έχουν υποστεί εργασίες για συντήρηση ή διατήρηση τους. Επιπρόσθετα, το τέταρτο μέτρο αφορά προϊόντα και εμπορεύματα, ανεξάρτητα από πού προέρχονται, εφόσον τα προϊόντα και τα εμπορεύματα προορίζονται για τις μη ελεγχόμενες περιοχές και παράγονται στις ελεγχόμενες περιοχές ή εισήχθησαν νόμιμα σε αυτές.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει εισηγηθεί την εφαρμογή των πιο κάτω :

Εξαίρεση από την υποχρέωση για εγγραφή στο Μητρώο Φ.Π.Α. Σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο το οποίο εφαρμόζεται στις περιοχές που βρίσκονται υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της Κυβέρνησης, πρόσωπα τα οποία ανήκουν στις περιοχές που δεν ελέγχονται από την Κυβέρνηση, έχουν υποχρέωση να εγγραφούν στο Μητρώο Φ.Π.Α. όταν πωλούν αγαθά ή παρέχουν υπηρεσίες σε πρόσωπα τα οποία βρίσκονται στις περιοχές που ελέγχονται από την Κυβέρνηση, των οποίων η αξία υπερβαίνει τις £9000.

Η εγγραφή των προσώπων αυτών θα συνεπάγεται πολλαπλές υποχρεώσεις, όπως τήρηση βιβλίων και αρχείων, υποβολή τριμηνιαίων φορολογικών δηλώσεων και απόδοση του Φ.Π.Α., όπως και προβλήματα φορολογικού ελέγχου, τα οποία θα δυσχέραιναν την ανάπτυξη των συναλλαγών μεταξύ των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

www.moi.gov.cy

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Πρόταση της Κυβέρνησης προς την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η υιοθέτηση απλοποιημένου μέτρου, με το οποίο το πρόσωπο που είναι εγκατεστημένο στις περιοχές που δεν ελέγχονται από την Κυβέρνηση να μην εγγράφεται στο Μητρώο Φ.Π.Α., αλλά να έχει υποχρέωση για την απόδοση του φόρου ο εγγεγραμμένος στο Μητρώο Φ.Π.Α. αγοραστής των αγαθών ή λήπτης των υπηρεσιών ο οποίος βρίσκεται στις ελεγχόμενες περιοχές.

Με αυτό το μέτρο θα δοθεί η δυνατότητα στους Τουρκοκύπριους να πωλούν τα εμπορεύματα τους στις ελεγχόμενες περιοχές χωρίς να χρειάζεται να εγγραφούν στο Μητρώο Φ.Π.Α. και να τηρούν τις άλλες φορολογικές διαδικασίες.

Το μέτρο αυτό αφορά πωλήσεις όπου ο αγοραστής είναι πρόσωπο εγγεγραμμένο στο Μητρώο Φ.Π.Α.

Σχέδιο πώλησης αγαθών απευθείας σε καταναλωτές

Απλοποιημένα μέτρα. Άρθρο 24 της Οδηγίας 77/388/ΕΟΚ για εμπορευόμενους που πωλούν απευθείας στους καταναλωτές.

Το μέτρο αυτό αφορά πωλήσεις σε καταναλωτές που βρίσκονται στις ελεγχόμενες περιοχές από πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα στις μη ελεγχόμενες περιοχές και τα οποία διέρχονται τη γραμμή μαζί με τα εμπορεύματα τους.

Και σε αυτή την περίπτωση, με βάση το κοινοτικό κεκτημένο (έκτη κοινοτική οδηγία για το Φ.Π.Α.) οι εν λόγω εμπορευόμενοι που πωλούν αγαθά σε καταναλωτές στις ελεγχόμενες περιοχές, έχουν την υποχρέωση για εγγραφή στο Μητρώο ΦΠΑ. Τα προβλήματα τέτοιας εγγραφής αναφέρθηκαν προηγουμένως.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Για αποφυγή, όλων αυτών των προβλημάτων, η Κυβέρνηση και σε αυτή την περίπτωση έχει προτείνει ειδικό σχέδιο, με βάση το οποίο οι πιο πάνω εμπορευόμενοι δεν θα εγγράφονται στο Μητρώο Φ.Π.Α. Όμως, όταν θα διέρχονται από τη γραμμή προς τις περιοχές που ελέγχονται από την Κυβέρνηση θα γίνεται καταγραφή των εμπορευμάτων τους ή δήλωση ως προς την ποσότητα τους. Ανάλογη καταγραφή (ή δήλωση ως προς την ποσότητα τους) θα γίνεται και όταν οι ίδιοι εμπορευόμενοι διέρχονται της γραμμής κατά την επιστροφή. Ο Φ.Π.Α. θα καταβάλλεται από τα πρόσωπα αυτά μόνο μετά που θα πωλήσουν τα εμπορεύματα τους απευθείας στους καταναλωτές και υπό την προϋπόθεση ότι η αξία των εμπορευμάτων που προτίθενται να πωλήσουν σε περίοδο ενός έτους θα υπερβαίνει τις £9.000.

Με αυτό το μέτρο θα δοθεί η δυνατότητα να πωλούνται εμπορεύματα που παράγονται εξ ολοκλήρου ή μεταποιούνται ή τυγχάνουν επεξεργασίας στις μη ελεγχόμενες περιοχές απευθείας στους καταναλωτές στις ελεγχόμενες περιοχές, χωρίς να χρειάζεται η εγγραφή στο Μητρώο Φ.Π.Α. και άλλες διαδικασίες που πιθανόν να δυσχεραίνουν τη διεξαγωγή του εμπορίου μεταξύ των δύο κοινοτήτων.

Διακίνηση αγαθών δια μέσου της νήσου χωρίς την επιβολή δασμών

Άρθρο 4 (2) του Κανονισμού (ΕΚ) 866/2004

Σύμφωνα με το Άρθρο 4 (2) του Κανονισμού, εμπορεύματα τα οποία παράγονται εξ ολοκλήρου ή μεταποιούνται στις περιοχές εκτός του αποτελεσματικού ελέγχου της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, όταν διακινούνται δια μέσου της γραμμής, υπόκεινται σε δασμούς, εάν τα εμπορεύματα αυτά δικαιούνται εξαγωγικής επιστροφής μέσα στα πλαίσια της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Ένας μεγάλος αριθμός αγροτικών προϊόντων, όπως τα εσπεριδοειδή, δικαιούνται εξαγωγικής επιστροφής, με αποτέλεσμα να υπόκεινται σε δασμούς και επιβαρύνσεις ισοδύναμου αποτελέσματος όταν διέρχονται της γραμμής.

Η διάταξη αυτή του Κανονισμού, βασικά, εμποδίζει την ελεύθερη και χωρίς επιβάρυνση είσοδο των αγαθών αυτών στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας δια μέσου της γραμμής. Τα αγαθά αυτά αποτελούν τα βασικά αγαθά τα οποία παράγονται στις περιοχές που δεν βρίσκονται υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της Κυβέρνησης και η διάταξη αυτή ουσιαστικά καθιστά αδύνατη την ανάπτυξη αυτού του είδους του εμπορίου δια μέσου της γραμμής.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Τροποποίηση του Άρθρου 4 12) του Κανονισμού (ΕΚ) 866/2004

Η Κυβέρνηση έχει εισηγηθεί την τροποποίηση του Κανονισμού σε αυτό το σημείο έτσι ώστε να επιτρέπει στα προϊόντα που δικαιούνται εξαγωγικής επιστροφής και αφορούν προϊόντα εξ ολοκλήρου παραγόμενα στις μη ελεγχόμενες περιοχές, να μην υπόκεινται σε δασμούς ή επιβαρύνσεις ισοδύναμου αποτελέσματος όταν διέρχονται της γραμμής και να θεωρούνται ως κοινοτικά. Με αυτό τον τρόπο θα υποβοηθηθεί η ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών αυτών και θα ενισχυθεί η βοήθεια προς τους Τουρκοκύπριους με το να δοθεί η δυνατότητα σε αυτούς να εμπορεύονται τα αγαθά αυτά σε όλο το έδαφος της Κοινότητας.

Επιβολή μηδενικού συντελεστή Φ.Π.Α. σε εμπορεύματα προς τις ελεγχόμενες περιοχές.
Άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΚ) 866/2004

Σύμφωνα με το Άρθρο 5 (3) του Κανονισμού, εμπορεύματα για τα οποία διέρχονται από τη γραμμή προς την περιοχή Β δεν απαλλάσσονται από το συντελεστή Φ.Π.Α. με βάση το Άρθρο 15 (1) και (2) της Οδηγίας 77/388/ΕΟΚ. Δηλαδή εμπορεύματα για τα οποία επιτρέπεται η διέλευση από τη γραμμή, τα οποία αποστέλλονται από περιοχές υπό τον έλεγχο της Κυβέρνησης στις κατεχόμενες περιοχές, δεν απαλλάσσονται από το Φ.Π.Α. Δηλαδή, τα προϊόντα αυτά δεν θεωρούνται ότι μεταφέρονται εκτός φορολογικού εδάφους της Κοινότητας, παρόλο ότι το κοινοτικό κεκτημένο αναστέλλεται στις περιοχές που δεν ελέγχονται από την Κυβέρνηση.

Στην πρακτική εφαρμογή της, η διάταξη αυτή καθιστά οικονομικά δυσχερή την απόκτηση των προϊόντων αυτών για εμπορικούς σκοπούς από πρόσωπα που βρίσκονται στις μη ελεγχόμενες περιοχές, εφόσον τα προϊόντα αυτά για να τα αποκτήσουν θα καταβάλουν και Φ.Π.Α. 15%. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό της προοπτικής για περαιτέρω ανάπτυξη των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων ανάμεσα στους Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Τροποποίηση του Άρθρου 5 του Κανονισμού (ΕΚ) 866/2004.

Η Κυβέρνηση έχει ζητήσει την τροποποίηση της διάταξης, ώστε αγαθά τα οποία εισέρχονται στην Κυπριακή Δημοκρατία μέσω των λιμανιών και αεροδρομίων των ελεγχόμενων περιοχών όπως, επίσης, και αγαθά τα οποία πωλούνται από εγγεγραμμένα στο Μητρώο ΦΠΑ πρόσωπα για εμπορικούς σκοπούς και τα οποία προορίζονται για τις μη ελεγχόμενες περιοχές, να φορολογούνται με το μηδενικό συντελεστή Φ.Π.Α., δηλαδή χωρίς καμιά επιβάρυνση στον αγοραστή για σκοπούς Φ.Π.Α.

Με τα μέτρα αυτά θα αναπτυχθούν οι οικονομικές και εμπορικές σχέσεις και επαφές μεταξύ των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων όπως ακριβώς είναι και ένας από τους στόχους της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Στις 24 Ιουνίου 2004, ο κ. Λάακσο, μαζί με εισήγηση καταδικάζει την πολιτική της «πολιτογράφησης», και καλούσε την Τουρκία να σταματήσει τη διαδικασία του εποικισμού.

Η εισήγηση του κ. Λάακσο αναφέρει τα ακόλουθα :

« Είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι η δημογραφική δομή του νησιού αλλοιώνεται συνεχώς μετά την ντε φάκτο διαίρεση του από το 1974, σαν αποτέλεσμα μιας προμελετημένης πολιτικής της Τουρκοκυπριακής διοίκηση και της Τουρκίας. Παρά την έλλειψη συμφωνίας ως προς τα ακριβή στοιχεία, όλα τα ενδιαφερόμενα μέλη δέχονται ότι οι Τούρκοι υπήκοοι καταφθάνουν συστηματικά στο βόρειο τμήμα του νησιού.

Προσθέτει επίσης ότι η Συνέλευση είναι πεισμένη ότι η παρουσία των εποίκων συναντά μια διαδικασία συγκαλυμμένου εποικισμού και ένα πρόσθετο και σημαντικό εμπόδιο σε μια ειρηνική επίλυση του Κυπριακού μέσα από διαπραγματεύσεις».

Έγινε επίσης εισήγηση από την Επιτροπή Υπουργών να καλέσει την Τουρκία καθώς και την υποτελή σε αυτή Τουρκοκυπριακή διοίκηση στο βόρειο τμήμα, να σταματήσουν τον εποικισμό από τους Τούρκους έποικους.

www.moi.gov.cy

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Κυβερνητική Πολιτική για την Παροχή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας στο Πληθυσμό

Εκτός από τις βασικές φιλοσοφικές προϋποθέσεις της κανονικής λειτουργίας του θεσμού της Κοιν. Ευημερίας, περίοδοι καταστροφής κρίσεων δημιουργούν ιδιαίτερες απαιτήσεις για τις Υπηρεσίες Κοιν. Ευημερίας.

Η Κυπριακή τραγωδία του 1974 επέβαλε στην Κοιν. Ευημερία να ενεργήσει σαν θεσμός έκτακτης αποκατάστασης της κοινωνικής ζωής και να αναλάβει στη συνέχεια αγωνιστική πρωτοπορία για την ψυχική ενδυνάμωση των ατόμων και την ανασυγκρότηση των κοινωνικών θεσμών και ομάδων με στόχο την ενίσχυση της προσπάθειας για οριστική αποκατάσταση και δικαίωση του κυπριακού λαού. Ο στόχος της κοινωνικής ανασυγκρότησης σαν προϋπόθεση του κυπριακού αγώνα διέπει όλα τα προγράμματα Κοιν. Ευημερίας μέχρις ότου επιτευχθεί και πάλι η ομαλή λειτουργία της Κυπριακής Κοινωνίας στο πραγματικό της σύνολο και πάνω σ'ολόκληρη την εδαφική επικράτεια της κυπριακής πολιτείας.

Το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας έχει την αρμοδιότητα για την εφαρμογή της νομοθεσίας και της κυβερνητικής πολιτικής που ταυτίζεται με την παροχή υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας στο πληθυσμό. Για να ανταποκριθεί το Τμήμα στις ευθύνες του αυτές, έχει σαν στόχο του την ανάπτυξη επαρκών μέσων για κάθε Κύπριο πολίτη στον αναγκαίο βαθμό ώστε να τον βοηθήσει να ενταχθεί στην κοινωνία στο μάξιμουμ των ικανοτήτων του. Στην κατεύθυνση αυτή το Τμήμα εργάζεται και πρέπει να εργάζεται με στόχο την ενθάρρυνση των τοπικών αρχών, των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και κυβερνητικών Υπηρεσιών και των διαφόρων κοινοτικών εθελοντικών οργανισμών και ατόμων – πολιτών για την παροχή των αναγκαίων πηγών και οικονομικών πόρων.

Για την πιο αποτελεσματική παροχή των υπηρεσιών το Τμήμα εφαρμόζει και λειτουργεί την Υπηρεσία Δημόσιων βοηθημάτων για την παροχή υπηρεσιών σε εγκλωβισμένους

(Τμήμα Υπηρεσίας Κοινωνικής Ευημερίας Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Λευκωσία, Κύπρος)

Προσπάθειες / Εισηγήσεις

Η καλύτερη λύση, καταφανώς προς το συμφέρον των πλευρών αλλά και των περιφερειακών του γειτόνων, θα ήταν οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι καταβάλουν περαιτέρω προσπάθειες για να επανενώσουν την Κύπρο μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο που διατυπώθηκε στο Σχέδιο Ανάν.

Με τις λεπτομέρειες και του συνολικές διατάξεις, τις στερεά σφυρηλατημένες συμβιβαστικές του διευθετήσεις και το απόσταγμα διαπραγματεύσεων τριών δεκαετιών, κάποια νέα παραλλαγή του Σχεδίου οικοδομημένη γύρω από την αντίληψη μιας διζωνικής και διακοινοτικής ομοσπονδίας όπως είχε αρχικά συμφωνηθεί από τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και τον Ράουφ Ντεκτας στη δεκαετία του '70, είναι η μόνη πρόταση που φαίνεται να διαθέτει την ικανότητα να γίνει εν τέλει κοινά αποδεκτή.

Το ουσιαστικότερο εμπόδιο για μια τέτοια συμφωνία είναι αυτή τη στιγμή η πολιτική και η στάση της Ελληνοκυπριακής ηγεσίας και ιδίως του Προέδρου Τάσσου Παπαδόπουλου. Η Ελληνοκυπριακή ηγεσία πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι η άρνηση της στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων θα οδηγήσει το νησί προς μια μόνιμη διχοτόμηση και την ανεξαρτησία του Βορρά, είτε με επίσημη αναγνώριση, είτε όχι. Η ιδέα ότι οι Τουρκοκύπριοι θα αποδεχθούν αντ' αυτού καθεστώς μειονότητας σε ένα συγκεντρωτικό Ελληνοκυπριακό κράτος αποτελεί ένα όνειρο.

Δεδομένου ότι δεν διαφαίνεται προς το παρόν οποιαδήποτε διευθέτηση κατόπιν διαπραγματεύσεων, ο μόνος δρόμος προς τα εμπρός φαίνεται να είναι μια σειρά μονομερών προσπαθειών από τους συναφείς εγχώριους και διεθνείς παράγοντες, με στόχο τη διατήρηση της κεκτημένης ταχύτητας στο Βορρά υπέρ της λύσης την παρακίνηση πολιτικής αλλαγής στο νότο και την προώθηση της διακοινοτικής συμφιλίωσης. Οι εξωτερικοί παράγοντες πρέπει, στο μέτρο των δυνατοτήτων τους, να επιδιώξουν να ασκήσουν πιέσεις στις πολιτικές ελίτ αμφοτέρων των κοινοτήτων για την άμεση επανέναρξη διαπραγματεύσεων και να κάνουν στο μεταξύ ό, τι είναι δυνατόν για να ελαττώσουν την απομόνωση του βορρά.

Μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης δεν μπορούν, στο παρόν περιβάλλον, να επιτευχθούν μέσω διαπραγματεύσεων. Οι πολιτικές ηγεσίες είναι πάντοτε απρόθυμες να προβούν σε παραχώρησης που δεν είναι άμεσα αμοιβαίες, μερικές φορές, όμως, αυτές μπορεί να εξυπηρετούν σε πολύ μεγάλο βαθμό το μακροπρόθεσμο εθνικό συμφέρον. Το επιχείρημα αυτής της έκθεσης είναι πως η καλύτερη ελπίδα για να αλλάξει η δυναμική του Κυπριακού ζητήματος, καθώς και για να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον, στο οποίο να μπορεί εκ νέου να διανοηθεί κανείς μια λύση με τη διαμεσολάβηση των Η.Ε. και να προαχθούν τα βέλτιστα συμφέροντα όλων των πλευρών, έγκειται στο να προβούν οι καίριοι διεθνείς και εγχώριοι παράγοντες στα εξής μέτρα και προσεγγίσεις :

Η Ε.Ε. και οι Η.Π.Α. έχουν σημαντικό ρόλο στη δημιουργία μιας ατμόσφαιρας, όπου θα είναι ενδεχομένως δυνατή η πρόοδος. Το 2003, ο Γενικός Γραμματέας των Η.Ε., το Συμβούλιο Υπουργών της Ε.Ε. και ο Υπουργός Εξωτερικών των Η.Π.Α. ζήτησαν όλοι τον τερματισμό της απομόνωσης του Βορρά. Πρέπει πλέον τα λόγια τους να τα ακολουθήσουν πράξεις. Η Ε.Ε., παρ' όλη τη δυσκολία να αναλάβει δράση εν όψει κυπριακών βέτο, έχει ιδιαίτερη υποχρέωση να συντηρήσει με κάθε διαθέσιμο μέσο την οικονομική ανάπτυξη και την ευρωπαϊκή ένταξη της βόρειας Κύπρου, όπως δεσμεύτηκε ότι θα κάνει τον Απρίλιο του 2004.

Η Επιτροπή, το Συμβούλιο, το Κοινοβούλιο και τα άλλα κράτη- μέλη πρέπει να θέσουν σε εφαρμογή το νέο μηχανισμό χρηματοδότησης για τη βόρεια Κύπρο και να συνεχίσουν να πιέζουν για τη σύσταση παραρτήματος της αντιπροσωπείας της Επιτροπής στο βορρά που να επιβλέπει την παράδοση της βοήθειας και τη συμπερίληψη της βόρειας Κύπρου στην τελωνειακή ένωση της Ε.Ε. με την Τουρκία. Οι Η.Π.Α. πρέπει παρομοίως να αναβαθμίσουν το υπάρχον γραφείο τους στο βορρά. Η άρση της απομόνωσης του βόρειου τμήματος του νησιού είναι καίρια για την προαγωγή μιας μακροπρόθεσμης και βιώσιμης λύσης με βάση την ισότητα.

Οι Ελληνοκύπριοι χρειάζεται να επανεστιάσουν όσον αφορά κεντρικά ζητήματα του Κυπριακού Προβλήματος. Να αναγνωρίσουν ότι ένα συγκεντρωτικό κράτος αποτελεί συνταγή για ατέρμονα νέα εσωτερική και περιφερειακή αστάθεια, να αποδεχτούν ότι οι ρίζες του Κυπριακού φωλιάζουν τόσο στο 1963 όσο και στο 1974, να αναγνωρίζουν ότι εν είναι οι μόνοι που ξεριζώθηκαν από τα σπίτια τους και θρηνούν τους αγνοούμενους τους και να εξετάσουν εν νέου τα πλεονεκτήματα της εφαρμογής στην πράξη των αρχών της διζωνικότητας και της δικοινοτικότητας, για τις οποίες συμφώνησαν πριν τρεις δεκαετίες. Δεδομένης της ασυμβίβαστης θέσης που λαμβάνει η παρούσα κυβέρνηση, ο κρίσιμος ρόλος εδώ για τη δημιουργία διαλόγου πρέπει να διαδραματισθεί από την ελληνοκυπριακή αντιπολίτευση, τους μετριοπαθείς όλων των πλευρών και την ηγεσία της κοινωνίας των πολιτών.

Η Ελλάδα, παρομοίως, πρέπει να επανεξετάσει την ιστορική της προσέγγιση. Η στάση διαδοχικών κυβερνήσεων ότι «η Κύπρος αποφασίζει και η Ελλάδα συμπαρίσταται» είναι αναχρονιστική και αλυσιτελής : η Ελλάδα πρέπει να ξεπεράσει την πολιτική της σιωπή, να ξεκαθαρίσει για μια ακόμη φορά στη διεθνή κοινότητα τη στάση της απέναντι στο Σχέδιο Ανάν ως βάση για την επανέναρξη διαπραγματεύσεων και την εξεύρεση λύσης και να είναι προετοιμασμένη να αναλάβει πρωταγωνιστικό ρόλο εντός τη Ε.Ε. για την επανεστίαση των προσπαθειών στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Ένωσης προς τους Τουρκοκύπριους πολίτες της.

Οι Τουρκοκύπριοι πρέπει μέσω της κυβέρνησης τους να τακτοποιήσουν τις εκκρεμείς υποθέσεις περιουσιών, να εναρμονίσουν νόμους και πρακτικές σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο της Ε.Ε., να επεκτείνουν ντε φάκτο στο βορρά την Τελωνειακή Ένωση Ε.Ε. – Τουρκίας και να ενθαρρύνουν την Τουρκία να ελαττώσει την στρατιωτική της παρουσία καθώς και τον αριθμό των Τούρκων εποίκων που έχουν μεταναστεύσει κατά τις τρεις τελευταίες δεκαετίες από την ενδοχώρα στο βόρειο τμήμα του νησιού.

Η Τουρκοκυπριακή πλευρά πρέπει να δείξει περισσότερη κατανόηση για τις Ελληνοκυπριακές απαιτήσεις όσον αφορά τα ζητήματα των αγνοούμενων και της αποκατάστασης κατεστραμμένων πολιτιστικών μνημείων, προκειμένου να επιδείξει ότι είναι αποφασισμένη να επιλύσει τις διενέξεις του παρελθόντος και ότι είναι πρόθυμη να ελαφρύνει τις δαπάνες της επανένωσης και τον πόνο όσων υπέφεραν από τα γεγονότα του 1974.

Η Τουρκία πρέπει να αναλάβει μονομερώς σειρά μέτρων οικοδόμηση εμπιστοσύνης για να επιβεβαιώσει τη δέσμευση της για διευθέτηση. Πρέπει να συνεχίσει την εκπλήρωση των υπάρχουσών δεσμεύσεων προς την Ε.Ε., περιλαμβανομένης της πλήρους εφαρμογής της Τελωνειακής Ένωσης με όλα τα 25 κράτη – μέλη. Η μερική απομάκρυνση μέρους των 35.000 στρατιωτών που σταθμεύουν στο βόρειο τμήμα του νησιού θα αποτελούσε σημαντικό βήμα για να μειωθούν οι φόβοι των Ελληνοκυπρίων, χωρίς να απειληθούν τα Τουρκικά συμφέροντα ασφαλείας. Πρέπει επίσης να δεσμευτεί στη σύνταξη ενός σχεδίου για τον επαναπατρισμό ενός αριθμού εποίκων από τη στιγμή που θα έχει διενεργηθεί η απογραφή πληθυσμού.

www.moi.gov.cy

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Αξιολόγηση – Προσωπικές Απόψεις

Τα προσωπικά μας βιώματα, ως Κύπριοι πολίτες, είναι ο πρωταρχικός λόγος που επιλέξαμε το συγκεκριμένο θέμα για την πτυχιακή μας εργασία. Από την παιδική μας ηλικία ακούγαμε από τους μεγαλύτερους μας για την διχόνοια που έσπειρε η Τουρκική Εισβολή και για τις καλές συνθήκες διαβίωσης που υπήρχαν στο νησί πριν από την Εισβολή, μεταξύ των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων.

Θέλοντας να αποκτήσουμε μια πιο ολοκληρωμένη και αντικειμενική εικόνα των γεγονότων που διαδραματίστηκαν στο νησί μας αποφασίσαμε να μελετήσουμε την πορεία και την εξέλιξη των δύο κοινοτήτων. Μέσα από τη βιβλιογραφική μας ανασκόπηση αποκτήσαμε μια πλήρη ενημέρωση σχετικά με τις σχέσεις των δύο κοινοτήτων από 1830 μέχρι και σήμερα. Μελετήθηκε ο τρόπος ζωής, οι συνθήκες διαβίωσης, τα έθιμα, οι παραδόσεις, οι δυσκολίες και οι συγκρούσεις που σταδιακά δημιουργούνταν στο νησί μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Μέσα από τις πηγές που χρησιμοποιήσαμε μας δόθηκε η ευκαιρία να πληροφορηθούμε τόσο από την Ελληνοκυπριακή πλευρά, όσο και από την Τουρκοκυπριακή για τις μεταξύ τους σχέσεις, γεγονός που μας βοήθησε να αποκτήσουμε μια προσωπική, σφαιρική και αντικειμενική άποψη για το θέμα.

Με την ολοκλήρωση της πτυχιακής μας εργασίας, έχουμε καταλήξει σε κάποιες προσωπικές προτάσεις οι οποίες πιθανόν η εφαρμογή τους να βοηθούσε στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στο νησί.

- ◆ Ο Κυπριακός λαός, και ιδιαίτερα οι νέοι, να αρχίσουν να δείχνουν ενδιαφέρον για τις πολιτικές εξελίξεις του Νησιού. Να ενημερωθούν για την πορεία των γεγονότων που διαδραματιστήκαν στο νησί και να αποκτήσουν προσωπική βούληση του θέματος. Κάθε νέος, είτε Ελληνοκύπριος είτε Τουρκοκύπριος να είναι σε θέση να εκφράσει και να υποστηρίξει τα πιστεύω του και να διεκδικεί τα δικαιώματά του.

- ◆ Οι πολίτες του κράτους να αποκτήσουν την ικανότητα να ακούνε τις απόψεις των πολιτικών χωρίς όμως αυτές να τους επηρεάζουν σε σημείο που να μην εκφράζουν την προσωπική τους άποψη.
- ◆ Οι πολιτικοί δε πρέπει να αφήνουν τις μεγάλες δυνάμεις, να επεμβαίνουν σε τέτοιο βαθμό που να εξυπηρετούν τα δικά τους συμφέροντα και να αγνοούν τελείως τα συμφέροντα και την ανάπτυξη της Κύπρου.
- ◆ Η Ελληνοκυπριακή και Τουρκοκυπριακή κοινότητα, καλό θα ήταν να αντιληφθούν την σπουδαιότητα της δημιουργία συμμαχίας μεταξύ τους. Έτσι θα είναι πιο ισχυροί για να μπορούν να ζητούν και να αγωνίζονται για τα κοινά τους συμφέροντα.
- ◆ Η Κυπριακή δημοκρατία, και οι Ελληνοκύπριοι πολίτες, να βοηθήσουν τους Τουρκοκύπριους να αντιληφθούν ότι μπορεί η κοινότητα τους να θεωρείται μειονότητα στο νησί, αυτό όμως δε σημαίνει ότι δεν είναι Κύπριοι πολίτες με δικαιώματα και υποχρεώσεις απέναντι στο κράτος.
- ◆ Εμείς, οι νέοι πολίτες, να σταματήσουμε να μεταδίδουμε στις νέες γενιές, την προκατάληψη που μας μετέφεραν οι μεγαλύτεροι μας. Έτσι θα είναι ελεύθερος ο κάθε νέος πολίτης, να σχηματίσει γνώμη και άποψη χωρίς να είναι επηρεασμένος από άτομα τα οποία πιθανόν να έζησαν αρνητικές εμπειρίες κατά τη διάρκεια των εχθροπραξιών.

Παρουσιάζοντας τις πιο πάνω προτάσεις, και έχοντας μια ολοκληρωμένη εικόνα του θέματος του οποίου εξετάσαμε έχουμε ολοκληρώσει το στόχο μας. Κατορθώσαμε να δώσουμε μια αντικειμενική εικόνα για να γεγονότα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Φόρουμ: Κύπρος - Η δική σας λύση

Το φόρουμ αυτό έχει κλείσει

Το σχέδιο Ανάν, τα δημοψηφίσματα και η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση κρατούν το Κυπριακό στα πρωτοσέλιδα του Τύπου, τον τελευταίο καιρό.

Αν ήταν στο χέρι σας να δώσετε λύση στο Κυπριακό πρόβλημα, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα δεδομένα και τις ανάγκες των δύο κοινοτήτων, ποιες θα ήταν οι προτεραιότητές σας;

Ποιος είναι για σας ο συμβολισμός της 1ης Μαΐου, ημερομηνία ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Πώς βλέπετε την Κύπρο σε δέκα χρόνια από τώρα;

Talking about a solution... The Zurich and London agreements cease to be considered as active and become non valid. No more guarantors. All Turkish troops depart within six weeks of the signature of an agreement; no guarantor troops from any country or "peace force" remains on the island. The National Guard remains in the form that it has been developed after the 1974 Turkish invasion. The British sovereign bases cease to exist since Cyprus is now EU territory; the bases are turned over to the Cypriot Government within six months of the signature of an agreement. It should also be considered the case to be turned over to the National Guard in order to host the under development "European Army" headquarters. All Turkish settlers, without exception, return to Turkey; offspring born on Cyprus after 1974 also go, unless married to an indigenous Turkish Cypriot. The Republic of Cyprus continues as is, with the Turkish Cypriots citizens of the republic with special quotas similar as those of the Muslim minority in Thrace (Greece). The regime of the entire country is subject to EU regulations; All those fears that the Turkish side has have no more real logical bases to exist; the Turkish Cypriots are no more in need of the Turkish invasion forces to "protect" them! EU regulations are in their service from now on. If they still have doubts they show off how big and lousy liars they are! Now that is a plan!

Nikolaos Batsikouras (Heraklion)

I think that at least they have tried.. Its been so long since the split, at least it was getting somewhere. Speaking to family, they would be glad to see a reunification of the island, however not with this plan. Maybe with another plan in the future, will there be a unification of the island, we'll see ;)

Matt (Ireland)

I am a Cypriot not a "Greek" Cypriot, nor a "Turkish" Cypriot. Perhaps the root of all the probs lies in the "nationalistic" fanaticism embedded in our education. I do come from the south, yet, having reflected on the attitudes of the two communities I have to say that perhaps old Denktash was/is right after all. If you ask a "Greek" Cypriot if they want to live with the "Turkish" Cypriots they say YES. But, privately or with more thought, they (would) fear such an idea. The change is too great and the comfort in the south too good for most. I go for 2 nations, without military forces, no embargoes on the north, etc, etc. Sorry to the "Greek" Cypriots, but you've just missed an opportunity (perhaps for the best).

Marios Markides (UK)

Το Σχέδιο Ανάν για να γίνει αποδεκτό απο την Ε/κ πρέπει να καταστεί ισοβαρές έναντι των δύο συνιστώντων κρατών και να είναι πλήρως εναρμονισμένο με τους θεμελιώδεις θεσμούς και αξίες του Ευρωπαϊκού Κεκτημένου.

Κωνσταντίνος Παπαγεωργίου (Ηράκλειο)

Turkish Cypriots must return land back to the Greek Cypriots according to their population (ie 28% Turkish Administered, 72% Greek Administered) Turkish Occupational Forces removed immediately. Then both side negotiate an agreement, if unable both sides should live separate and Turkish Cypriot start negotiate with the E.U. (if E.U. wants them). Turkey has no right to belong in the E.U. since it is not European country, in Culture, Arts, Civility, Democracy, etc.. Keep Turkey attached some hoe to the union without being a full voting member. Some people say the E.U. IS A CHRISTIAN CLUB, there is NOTHING WRONG with this statement. Turkey is the one who wants to join in, not E.U. and membership has its privileges.

Ioannis Kappodistriasis (Toronto, On., Canada)

Πιστευω οτι ενα ατομο το οποιο εχει μαγαλωση μερικη η σε καποια Ευρωπαϊκη χωρα διαφερη απο τον Ελληνα της Ελλαδος ιδικα αν προκειται για πχ Ελληνοαμερικανο 3ης γεννειας. (...) Ετσι και οι Τουρκοφωνοι Κυπριοι εχουν αφομοιωθη και νοιωθουν Κυπριοι. Οι δε λληνοφωνες Κυπριοι ηταν χιλιαδες χρονια Κυπριοι. Με αυτα θα ηθελα λοιπον να προτεινω. α. Την απομακρινση των εποικων. β. Την απομακρυνση ολων των στρατευματων και να αναλαβη η ΕΕ την διαφυλαξη της Κυπρου. (Εχει στρατο αραγε η Μαλτα?) γ. Επιστροφη περιουσιων σε ολους Ελληνοφωνους η Τουρκοφωνους. δ. Υποχρεωτικη διδασκαλια σε ολα τα σχολεια της νησου και των δυο γλωσσων. ε. Υποχρεωτικη διδασκαλια της ιστοριας και των δυο κοινοτητων. ζ. Δημιουργια Υπουργειου διανομης πορων ΕΕ ποσοστιαια στις δυο κοινοτητες. η. Καταργηση ορων οπως Ελληνοκυπριοι η Τουρκοκυπριοι. θ. Προεδρος της Νησου κοινος αποδεκτος (ελληνοφωνος η τουρκοφωνος Τασσοσ αρκει ναναι Τασσοσ) (...)

Κώστας (Αθήνα)

Έζησα τον πόλεμο του 1974 στα 16 μου χρόνια. Κατάγομαι από κατεχόμενο χωριό της Καρποσίας. Ως εθελοντής τότε, βοήθησα στην περίθαλψη ελλήνων και κυπρίων στρατιωτών. Κουβάλησα τρόφιμα και κουβέρτες για τους τουρκοκύπριους αιχμαλώτους που πήραμε και φρουρούσαμε σε ειδικούς χώρους. Ήμουν παρών σε κτηνωδίες που διέπραξαν ελληνοκύπριοι κάτοικοι όταν κατέλαβαν γειτονικά τουρκοκυπριακά χωριά. Είδα το μίσος και την λύσσα με την οποία κατέστρεφαν τα χωριά και της λεηλασίες που γίνονταν. Μέχρι σήμερα διερωτώμαι πως οι φιλήσυχοι ΧΧΧ συγχωριανοί μου συμπεριφερόταν με τέτοιο τρόπο. Γνωρίζω επίσης πάρα πολύ καλά κτηνωδίες και βαρβαρότητες που έκαναν οι Τουρκοκύπριοι και Τούρκοι. Γνωρίζω πάρα πολύ καλά τι έγινε το 1963/1964 και από τις δύο πλευρές. Έζησα τα γεγονότα πριν το 1974 όπου αδελφός μισούσε αδελφό. Μακαριακοί και Γριβικοί. Εμάς τους μαθητές να φωνάζουμε «Ελλάς Ελλήνων Χριστιανών κλπ» δίχως να κατανοούμε τι κάναμε. Από τις 17 / 8 / 1974 μέχρι τις 28 / 9 / 2004 συλλήφθηκα από τον τουρκικό στρατό και διετέλεσα αιχμάλωτος στο Σεράγι (κεντρικές φυλακές στα κατεχόμενα) και σε άλλους διαμορφωμένους χώρους για αιχμαλώτους.

Σπούδασα στη Αγγλία και εργάζομαι για 21 χρόνια τώρα στη Κύπρο. Γνώρισα αρκετούς τουρκοκύπριους φοιτητές που μέχρι σήμερα που και που επικοινωνούμε. Έχω ένα γιο που πρόκειται να πάει στρατιώτης σε 2 μήνες. Πήγα στο χωριό μου με την οικογένεια μου 5 φορές, δεν ξόδεψα ούτε ένα σεντ στα κατεχόμενα, δεν το μετανόησα ούτε στιγμή που πήγα. Έκανα μπάνιο στις παραλίες μου. Βλέπω , διαβάζω, ακούω τι γίνεται στην Κύπρο του 2004. -- Στρατηγική για το Κυπριακό --- μηδέν. Άρα πλήρης ασυμφωνία στο εθνικό θέμα. -- Στρατηγική για τα κόμματα ---- 100% (να μην χάσουν δύναμη, θέσεις, έδρες κλπ.) -- Στο δημοψήφισμα ο κόσμος δεν ήξερε τι ήθελε. Ο κάθε ένας το είδε καθαρά συμφεροντολογικά. -- Τρώμε καλά, πίνουμε καλά, το χρηματιστήριο ουδόλως μας πείραξε. Αποτέλεσμα. Στο γιο μου λέω. Σπούδασε, βρες εργασία σε μια ευρωπαϊκή χώρα, μείνε, παντρέψου και κάνε οικογένεια με όποια θέλεις και σε όποια χώρα θέλεις. Η ΚΥΠΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ ΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟ. Και όλα αυτά γιατί μετά από 44 χρόνια ακόμη δεν ξέρουμε τι θέλουμε.

Γιώργος (Καρπασία, Κύπρος)

Personally i think that both communities should sit down together and tell the turkish, greek, british, american governments to butt out and let them solve the issue by themselves with no external interference!

George Papadopoulos (USA)

Security is paramount to any political solution. The Anan plan as put to the people of Cyprus recently provided no security guarantee. How then could the people vote anything other than OXI in all good conscience? While the reunification of Cyprus is certainly a goal that should be aspired to, this revision of the Anan plan did not sufficiently meet that goal on many issues, especially that of security. This is not the last opportunity of finding a solution to the Cyprus problem, unlike what Anan and other political heavyweights have recently said. Other opportunities will exist and other prospective solutions will be explored. I commend the 75% of Greek Cypriots that voted against the Anan plan.

Nikos (Adelaide, Australia)

Σκέψεις για το Κυπριακό μετά το δημοψήφισμα. Πριν τις 24 Απριλίου, πριν τα δημοψηφίσματα στην Κύπρο, υπήρχαν δυο προτάσεις για το σχέδιο Ανάν η αποδοχή και η απόρριψη το ΝΑΙ ή το ΟΧΙ. Σήμερα έχουμε το αποτέλεσμα ΝΑΙ οι Τ/Κ και ΟΧΙ οι Ε/Κ. Ποιό είναι λοιπόν το τελικό αποτέλεσμα για την Κύπρο; Το σχέδιο Ανάν ισχύει ή όχι. Οι Ε/Κ το απέρριψαν άρα για αυτούς δεν ισχύει - δεν εφαρμόζεται - δεν υπάρχει πλέον. Οι Τ/Κ το υπερψήφισαν. Μήπως για αυτούς ισχύει μονομερώς; Αν οι Τ/Κ και οι Τούρκοι το θεωρούν ισχυρό και πιστεύουν ότι με μόνο το δικό τους ΝΑΙ παραμένει ισχυρό ας αρχίσουν και την εφαρμογή του μονομερώς. Ας αρχίσουν να εκκενώνουν τα εδάφη και να τα παραδίδουν σταδιακά στον ΟΗΕ, ας αρχίσουν την απόσυρση των στρατευμάτων κατοχής, τον περιορισμό των εποίκων και γενικά ας προχωρήσουν μονομερώς στην εφαρμογή του, αλλιώς αφού δεν το εφαρμόζουν προφανώς ούτε και για αυτούς ισχύει. Η πιθανή δικαιολογία ότι δεν μπορεί να εφαρμοστεί μονομερώς αποδεικνύει ότι το σχέδιο Ανάν είναι νεκρό.

(...)Η λύση του Κυπριακού θα αναζητηθεί εξ αρχής λαμβάνοντας υπ' όψη ότι το σχέδιο Ανάν υπήρξε μια καλή προσπάθεια μέσα από την οποία φάνηκαν και καταγράφηκαν τα κοινά σημεία των δυο κοινοτήτων αλλά ακόμα φάνηκε και καταγράφηκε η αδυναμία επιβολής λύσης χωρίς την απόδοχή και των δυο κοινοτήτων. Ακόμα φάνηκε και καταγράφηκε η αδυναμία δημιουργίας ενός "ανεξάρτητου και κυρίαρχου κράτους" μέλους της ΕΕ με περιορισμένη ανεξαρτησία και κυριαρχία.

Δημήτρης (Αθήνα)

Οι χειρισμοί του Κύπριου προέδρου, παρόλες τις πιέσεις που δέχθηκε, είναι άριστοι. Η Ευρώπη είναι αυτή που καλείται τώρα να δώσει τη λύση. Η Ευρώπη που πρέπει να δει τα δικά της συμφέροντα μακριά απ' τις επιδιώξεις των Η.Π.Α. και του Δούρειου Ίππου της, δηλαδή την Μ. Βρετανία. Η Μ. Βρετανία παίζει τον πιο άχαρο ρόλο σ' αυτή την υπόθεση. Δεν αντιλαμβάνομαι γιατί οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι δέχονται τον ρόλο του προδότη των Ευρωπαϊκών συμφερόντων, από τη Μ. Βρετανία,(πρέπει ή να την συντείσουν ή να την εκδιώξουν), ρόλο που ίσως να τον παίξει αργότερα και η Τουρκία (ίδια γεύση),αν δεν "λάβουν γνώση οι φύλακες".

Δηλώνω φανατικά Ευρωπαίος πολίτης και βλέπω εδώ και πολύ καιρό ότι η πλέον "εχθρική" δύναμη για την Ευρωπαϊκή Πολιτική Ενωποίηση και το μετασχηματισμό της Ευρώπης σε υπολογίσιμη παγκόσμια δύναμη είναι οι Η.Π.Α. Ειδικά για την Ευρωπαϊκή πλέον Κύπρο εφαρμόζουν "κατά γράμμα" το γνωστό αποικιοκρατικό δόγμα της Βρετανικής αυτοκρατορίας: "Διαίρει και βασίλευε!". Στην ουσία διαιρούν την ίδια την Ευρώπη και της δημιουργούν προβλήματα. Αυτόν ακριβώς το σκοπό εξυπηρέτησε πριν από λίγα χρόνια και συνεχίζει να τον εξυπηρετεί η κρίση στα Βαλκάνια, στην καρδιά της Ευρώπης. Εύγε και συνέχισε όρθιος Τάσο Παπαδόπουλε, Ευρωπαϊέ πολίτη!

Alexander Lefkon (Greece)

Όπως είναι τα πράγματα σήμερα μπορούμε να μιλάμε για ανακωχή και όχι για λύση. Το κυρίαρχο θέμα συζήτησης στην τηλεόραση πριν από το δημοψήφισμα για το σχέδιο Αννάν ήταν η τύχη των Ελλήνων αγνοουμένων του 1974 που δεν διευκρινίστηκε ποτέ. Άλλες πτυχές του προβλήματος συζητήθηκαν λιγότερο. Αν αποφασίσουν κυρίως οι Τούρκοι αλλά και οι Έλληνες να αποκαλύψουν και να τιμωρήσουν όσους έκαναν ακρότητες στο παρελθόν μόνο τότε μπορεί να επιτευχθεί ειρήνη. Μία τέτοια κίνηση αν γινόταν αποδεκτή δεν θα δημιουργούσε εντάσεις κατά τη γνώμη μου αλλά αντίθετα θα τις απεμάκρυνε. Δυστυχώς υπάρχουν και αυτοί που δεν θέλουν την ειρήνη. Λίγο πριν ξεκινήσουν οι συνομιλίες της Λουκέρνης, ο ανεκδιήγητος πρόεδρος του Πανεπιστημίου της Άγκυρας δήλωσε ότι "ο στρατός μας πρέπει να επιτεθεί στην Ελλάδα και να την καταλάβει ...".

Andreas Nikolaides (Lemesos, Cyprus)

Η Κυπριακή Κυβέρνηση να προσφέρει στους Τουρκοκυπρίους όλα τα ωφέλη που θα παίρνανε από την ΕΕ, και όπου γίνεται να δώσει παραπάνω από ότι τους έδωσε ο ΟΗΕ. Τον Οκτώβιο Δημοψήφισμα για σχέδιο που θα έχουν συμφωνήσει και οι δύο πλευρές.

Λουκάς Άννινος (Αίγινα)

Η αναγνώριση της κατεχομενης Κυπρου απο την Κυπριακη Δημοκρατια με ανταλλαγμα την επιστροφη εδαφων, οπως Αμμοχωστος, Μορφου κλπ θα ειναι μια μεγαλη αποφαση αλλα θα διαμορφωσει καλες εξελιξεις και στις δυο πλευρες. Να παραδεχουμε την ηττα μας (που ειναι πραγματικοτητα και την βλεπουμε) και μετα οπως εκανε και ο Ελευθεριος Βενιζελος χωρις να θεωρηθη προδοτης οταν "εδινε" Σμυρνη και Κωνσταντινουπολη στην Τουρκια, να προχωρησουμε στην συναψη καλων γειτονικων σχεσεων Βορειας Τουρκικης Κυπρου και Κυπριακης Δημοκρατιας. Αυτο θα ειναι οριστικη και με λιγοτερα μειονεκτηματα για μας και για τους Τουρκους και για ολους. Αν γινοταν αυτο ολα τα προβληματα θα ευρισκαν την λυση τους

Ευάγγελος Μαντάς (Bridgeport CT, USA)

ΠΡΕΠΕΙ ΑΜΕΣΑ ΚΑΙ ΓΡΗΓΟΡΑ ΝΑ ΚΑΤΑΡΓΗΘΕΙ Ο Ο.Η.Ε ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΙ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΝΕΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ ΜΕ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ. ΜΕΤΑ 10 ΧΡΟΝΙΑ ΕΛΠΙΖΩ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ ΒΑΙΒΑΙΑ ΜΕ ΒΗΘΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΝΑ ΑΝΕΒΑΣΟΥΝ ΤΟΝ ΒΙΟΤΙΚΟ ΤΟΥΣ ΕΠΙΠΛΑΙΔΟ.ΚΑΛΗ ΤΥΧΗ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΜΑΣ

Konstantinos Kachtsidis (Athens)

I hate the way with which polititians speak bad about Greek Cypriots at the moment. All of them express their Desapoitment about the " NO " and the most of them say " Turkcypriots very very GOOD BOYS OH Yes they told "YES". And i ask them if someone told them: "Hallo, DO YOU WANT TO GET A BIG PRESENT???" all of them they would say" OH YES YES" but if someone asks them " DO YOU WANT TO PAY A BIG PRESENT ++ the other costs " then they i think all of them they would sing in one ton "NOOOOOO" . If they didnt understand it they will. And if they think this is the way to find a solution they are wrong. (...)

Kypros Georgiou (Germany)

Τελικά μήπως υποτιμάμε την ελληνική διπλωματία; Στον απόηχο των εξελίξεων στο Κυπριακό και αφού είδαμε ότι ούτε ο ουρανός μας έπεσε στο κεφάλι, ούτε οι επτά πληγές του Φαραώ χτύπησαν του Ελληνοκύπριους, βάζω έναν προβληματισμό. Μήπως τελικά τα όσα "θεατρικά" διαδραματίστηκαν μεταξύ του ΟΧΙ και του ΝΑΙ τον τελευταίο καιρό ήταν εν πολλοίς κομμάτια ενός εννιαίου και προσχεδιασμένου διπλωματικού ελιγμού;

Για να δούμε: 1. Η Ελλάδα τάχθηκε σαφώς με το ΝΑΙ, το οποίο την εξυπηρετούσε για διάφορους λόγους, ως συνέπεια της σταθερής στήριξής της πρωτοβουλίας Ανάν στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων. (...) 2. Οι Κύπριοι, συνεννοημένοι όντες με την Ελλάδα, έπαιξαν το παιχνίδι του ΟΗΕ, έως ότου "κλειδώσουν" με την ΕΕ και συνέχιζαν να το παίζουν έως και την τελευταία στιγμή. Το σχέδιο Ανάν όμως ήταν προφανέστατα εις βάρος τους (και αυτό δεν το αμφισβητούν ούτε καν οι υπέρμαχοί του). Άρα το ΟΧΙ ήρθε κατόπιν εορτής και μάλιστα με τρόπο βροντερό, ώστε να δώσουν και το μήνυμα ότι "δε μαςάμε τα ψίχουλά σας κύριοι των ΗΠΑ και της Μεγ. Βρετανίας" (...)

3. Η θετική αντίδραση Ελλάδας και Κύπρου στο σχέδιο Ανάν, οδήγησε στον παραγκωνισμό του αιώνιου σκοπέλου για το Κυπριακό, του Ντενκτάς, ο οποίος μπορεί να κορδώνεται σα το γύφτικο σκεπάρνι, αλλά τα ψωμιά του πλέον είναι μετρημένα.(...) Τέλος, η Τουρκία έχει λουφάξει εντελώς, σε σημείο που και οι ίδιοι οι στρατηγοί έχουν μαζευτεί και αναδιπλώνονται στις απόψεις τους για το Κυπριακό. Αυτό δε σημαίνει ότι αύριο δεν αποκλείεται να προβούν πάλι σε λεονταρισμούς, αλλά μόνο -ως συνήθως- για τα μάτια του κόσμου. Ο δρόμος τους για την Ευρώπη, περνάει όχι μόνο από την Ελλάδα, αλλά και από την ελληνική Κύπρο. Ο χρόνος θα με επαληθεύσει ή θα με διαψεύσει. Πάντως θεωρώ ότι τα πράγματα γενικά... ΠΑΝΕ (και πήγαν) ΚΑΛΑ!

Νικόλαος Σιμώνης (Ηράκλειο)

Η ιδανικότερη λύση θα ήταν αν πρώτο: έφευγαν τελείως οι Βρετανοί απ'την Κύπρο και σταματούσαν επιτέλους να επεμβαίνουν στη ζωή των Κυπρίων και δεύτερο: αν ίσχυαν οι πραγματικές δημοκρατικές διαδικασίες που θέλουν το σύστημα "One man, one vote". Ένας άνθρωπος, μία ψήφος. Κι αυτό να ισχύει και για Τουρκοκύπριους και για Ελληνοκύπριους.

Βάλια Πυλαρινού (Λευκωσία, Κύπρος)

Με την εισβολή του 1974 το 55% των Τ/Κ εφυγε κυρίως για το Λονδίνο. Οι υπόλοιποι Τ/Κ είτε παγιδεύτηκαν στο βορρά είτε επέλεξαν το δρόμο που τους είχε χαράξει η εισβολέας Τουρκία. Αυτοί λοιπόν οι άνθρωποι θέλουν μετά από 30 χρόνια να ζήσουν ειρηνικά με του Ε/Κ? Επί τόσα χρόνια δεν επεδίωξαν ποτέ κάτι τέτοιο, δεν έκαναν διαμαρτυρίες, δεν δρεπέυσαν έστω στον ελεύθερο νότο, γιατί? Τώρα μάλλον ζητούν κάτι που ίσως δεν τους αξίζει. Η ελληνική καρδιά τους συγχωρεί και καλά κάνει, γιατί τελικά και αυτοί ήταν θύματα της Κατοχής από την Τουρκία. Αυτοί όμως που τους προτάθηκε να πάνε να ζήσουν σε ξένο τόπο και σε ξένα σπίτια το 1974, αυτοί πρέπει να αντιληφθούν κάποια μέρα τι εστί νέμεσις, πρέπει να πάνε πίσω στην Τουρκία. Ε/Κ και Τ/Κ θα τα βρουν και θα οικοδομήσουν την πιο ισχυρή οικονομία της περιοχής σε λιγότερο από 10 έτη με τη βοήθεια της ΕΕ. Επίσης αποστρτικοποίηση της νήσου είναι μια μάλλον αστοχη σκέψη. Το νησί πρέπει να έχει στρατό (μεικτό) και να μπορεί να! αμύνεται έναντι οιοδήποτε μελλοντικού αντιπάλου.

Φοίβος Μαρκουλίδης (Guildford, UK)

Κανείς κύπριος δεν πρέπει να περιμένει πως η Κύπρος θα επανέλθει στην προ 1963 εποχή. Πλέον η Κύπρος καλείται να αντιμετωπίσει ένα από τα μεγαλύτερα διλήμματα της ιστορίας της. Η Κύπρος από μόνη της και με τα δικά της λάθη έχει φθάσει μέχρι σήμερα να διεκδικεί την ίδια της την ύπαρξη προσπαθώντας να πείσει τους δικούς της «φίλους-εταίρους» ότι έχει λόγο ύπαρξης. Οι Συμφωνίες Ζυρίχης Λονδίνου είναι οι κύριες αιτίες για τα δεινά της Κύπρου που μερίδιο έχει κατά πρώτο λόγο το Ηνωμένο Βασίλειο.

(...) Η Κύπρος για να μπορέσει να ξαναζήσει ενωμένη με ασφάλεια και ατενίζοντας το μέλλον θα πρέπει να δεχθεί το «σχέδιο Αναν», αλλά με κάποιες μικρές σε αριθμό αλλά σημαντικές αλλαγές. 1. Η λύση να είναι βασισμένη σε μία διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία 2. Η ασφάλεια, να υπάρξει απαγκίστρωση των εγγυητριών δυνάμεων και των επεμβατικών τους δικαιωμάτων. (...) 3. Η τήρηση και εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για απόλαυση των περιουσιών Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Αυτό είναι πολύ σημαντικό σημείο αφού θα πάντων να υπάρχουν οι τριγμοί αλλά και η ζηλοφθονίες μεταξύ των δύο κοινοτήτων. 4. Η αποχώρηση των Βρετανικών Βάσεων από το νησί ή ο περιορισμός των βάσεων σε μία κλειστή στρατιωτική περιοχή χωρίς να προκαλούν προβλήματα στους κατοίκους της γύρο περιοχής.

Τέλος ο λαός θα πρέπει αν είναι ενωμένος μετά το δημοψήφισμά και όχι να υπάρχουν προσπάθειες για να αποδείξουμε το αντίθετο. Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΠΑΡΑ ΠΟΛΛΑ ΧΡΟΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΕΝΩΜΕΝΟΣ ΜΕ ΜΙΑ ΔΥΝΑΤΗ ΦΩΝΗ ΠΡΟΣ ΕΝΑ ΣΚΟΠΟ.

Eugene (London, UK)

ΕΙΝΑΙ ΑΔΙΑΝΟΗΤΟ ΝΑ ΜΕΤΑΤΕΘΕΙ Η ΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ, ΜΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΕΣΕ, ΣΤΟΥΣ ΩΜΟΥΣ ΤΩΝ ΧΑΡΟΚΑΜΕΝΩΝ ΜΑΝΑΔΩΝ ΤΩΝ ΑΓΝΟΥΜΕΝΩΝ. ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΤΑΚΟΥΣΤΟ ΤΟ ΘΥΜΑ ΝΑΠΛΗΡΩΝΕΙ ΓΙΑ ΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΘΥΤΗ.

Λίτσα Γιαννάκη

First of all i want to express my respect to the absolute demokratic decision of the Greek as well of the Turk Cypriots . The same time i kritisise all those who tried to press the Greek cypriots to vote "Yes". It was wrong and not helpful. (...) Everybody who knows Cyprus knows also that prosperity came in the region after 1974. But most of the People took this decision because they do not trust Turkie they dont feel safe and they know very well that in Turkie "Democracy" is a foreign ward. (...) As far as the Turkcypriots i know that they see a better life with the Greeks and they want also to go to their villages and live in freedom but i am realist and I think that a lot of them voted

Yes because they wanted to see Denktash leaving his chair but i want to hope this is the minority or one more reason to vote so. Many of Cypriots see cyprus safer after its entrance the Europeao Union. In 10 years i see or i wish to see Cyprus living in Freedom and prosperity. (...)

Kypros Georgiou (Stuttgart, Germany)

ΔΙΚΑΙΗ-ΒΙΩΣΙΜΗ-ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΛΥΣΗ. ΣΥΜΦΩΝΗ ΜΕ ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟ! ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ!

John Nicholas Fakaros (Oakland, CA, USA)

Οτι και να προτείνουμε, όσα δημοψηφίσματα και σχέδια να γίνουν ... τα πράγματα έχουν κυλήσει εδώ και καιρό! Το ότι καθυστερούμε το σχέδιο των "μεγάλων" είναι ένα ηρωϊκό μας κατόρθωμα! Μπράβο μας, ως Έλληνες!!!

Eddie (Ελλάδα)

I strongly believe that Greek Cypriots are unable and maybe unwilling to share life with Turkish Cypriots. If we were to ask every Greek Cypriot about the ideal solution to the cyprus problem I am with the impression that most people would agree to a civilised separation provided that the greeks would get some sizeable land back under greek control. I seriously doubt that the majority of greek cypriots wish or desire a partnership with the turkish cypriots. maybe its about time for the leadership to engage in a wide survey among the population of the south in ortder to establish the reality within people`s minds. It would be great if people were sincerely keen in one state with a share of responsibilities for the benefit of both communities, but I am afraid that this is not the case. After all maybe Denktash is been right all along.

Ανδρέας Γρηγορίου (Ολλανδία)

Πιστεύω ότι πρέπει να επαναληφθεί ένα δεύτερο δημοψήφισμα πριν το Δεκέμβριο που η Τουρκία θα ζητήσει ημερομηνία για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με προσθήκη πρόσθετων μέτρων ασφάλειας και εγγύα για την εφαρμογή της λύσης. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Τουρκοκύπριοι σφράγισαν το σχέδιο με το ναι τους, οτι το 70% των Ελληνοκυπρίων που ψήφισαν όχι ήταν για λόγους ασφάλειας και εγγυήσεων για

εφαρμογή της λύσης και ότι το ενδεχόμενο για διαπραγμάτευση εκ νέου στο υπάρχον ή σε νέο σχέδιο θα απαιτήσει πολλά χρόνια και θα γίνει υπό χειρότερες προϋποθέσεις, και με αυτό εννοώ την αύξηση του αριθμού των εποίκων, την αύξηση του βιοτικού επιπέδου των Τουρκοκυπρίων(θα πούνε να σ' ενα σχέδιο τότε?), πιστεύω οτι είναι το μόνο που μπορεί να γίνει στην πράξη, αν όντως εμείς οι Ελληνοκύπριοι θέλουμε διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία και όχι διχοτόμηση!

Αλέξης Φραγκουλίδης (Πάφος, Κύπρος)

I can't understand why all sides keep bullying the Greek Cypriots for their no vote. The referendum was supposed to be in place so that the people of Cyprus could exercise their democratic right to vote for their own future. Why can't anyone accept that this is what happened? They Greek Cypriots didn't say no to reunification, this was NOT the question put to them. The Greek Cypriots said no to an unjust constitution which went against the human rights of the Greeks. Any constitution should recognise the rights of the Greek Cypriots as a Majority in their country as well as secure the rights of the Turkish Cypriots as a minority. The Turks only make up the 17% of the total population of the island. Don't forget that 35% of them voted no. This means at least 65% of the island's population VOTED NO - Greeks and Turks. Let the international community see this and accept it. Let us accept DEMOCRACY!

Maria Daniel (Birmingham, United Kingdom)

ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΚΥΠΡΟΣ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΣΤΑΤΙΔΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ.ΝΑ ΦΥΓΟΥΝ ΟΛΑ ΤΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΚΑ. ΙΣΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΟΙΚΟΥΣ. ΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ.ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΠΛΥΘΗΣΜΩΝ ΣΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥΣ. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ. ΟΧΙ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΝ

Σταύρος Λοΐζος (Λεμεσός, Κύπρος)

Λύση θα υπάρξει μόνον όταν οι «Δυνατοί» σταματήσουν να «απεργάζονται τα φαύλα»

Nikos Gantadakis (Athens, Greece)

Όταν το περασμένο Σαββάτο είμουν πίσω από το παραβάν κρατώντας το ψηφοδέλτιο στα χέρια μου, μια βαθιά θλιψη με διαπέρασε αφού ένιωθα ότι, ότι και να ψήφιζα τη δεδομένη στιγμή ήταν λάθος. Απο τη μια το συγκεκριμένο σχέδιο με όλες τις αδυναμίες και προβλήματα και απο την άλλη η δαμόκλειος σπάθη των Αμερικανών και της ΕΕ που μέχρι τη στιγμή είχαμε όλοι παραθέσει τις ελπίδες μας. Τι ζητούμε, ένα κράτος στο οποίο όλοι οι κάτοικοι να ζουν υπό συνθήκες ασφάλειας και ευημερείας στα πλαίσια της μεγάλης Ευρωπαϊκής οικογένειας, χωρίς ξένες παρεμβάσεις από τις ούτο καλούμενες εγγυήτριες χώρες, Δικαιότερη κατανομή των περιουσιών των προσφύγων που θα επιστρέψουν υπό Τ/Κ διοίκηση και διασφάλιση της εφαρμογής της λύσης. Η 1η Μαιου σημαίνει ότι η Κύπρος πια εντάσσεται σε ένα νέο σύστημα μέσα στο οποίο θα πρέπει να ξεπεράσει την εσωστρέφεια, και να απαιτήσει τα διακαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ένταξη στην ΕΕ προς το συμφέρον των Ε/Κ και Τ/Κ νομίμων ! κατοίκων της.

Asimos (Cyprus)

Να φύγουν τα στρατεύματα κατοχής. Να ισχύσουν και στην Βόρεια Κύπρο τα ανθρώπινα δικαιώματα. Να εξακολουθήσει η Κύπρος να είναι ανεξάρτητο ενιαίο κράτος χωρίς διζωνική ομοσπονδία με δικό της στρατό και χωρίς ξένους προστάτες. Να είναι εγγυημένα τα δικαιώματα των Τουρκοκυπρίων ως μειονότητας σύμφωνα με τους διεθνείς νόμους. Να επιστρέψουν οι πρόσφυγες στα σπίτια τους και να διωχθούν οι εγκληματίες των σφαγών του 74 (Ντενκτάς). Η Κύπρος είναι πρόβλημα εισβολής με 21 καταδικαστικές αποφάσεις του ΟΗΕ εναντίον της Τουρκίας.

Λάμπρος (Ελλάς)

Η λύση πρέπει να σέβεται τα συμφέροντα του Κυπριακού λαού (Ελληνοκυπρίων & Τουρκοκυπρίων). - Άμεση αποστρατικοποίηση χωρίς επεμβατικά δικαιώματα σε τρίτους. - Δυνατές εγγυήσεις ότι η Τουρκία θα σεβαστεί την συμφωνία και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

(Γα τελευταία 80 χρόνια δεν σεβάστηκε καμία συμφωνία). -Να αναχωρήσουν όλοι οι έποικοι εκτός ελαχίστων. -Όλες οι περιουσίες που δεν θα επιστραφούν στους νόμιμους ιδιοκτήτες των να αποζημιωθούν σε μικρό χρονικό διάστημα και να παρασχεθούν διεθνείς εγγυήσεις μέχρι την πλήρη εξόφληση αυτών των αποζημιώσεων.

Χάρης (Αθήνα, Ελλάς)

This message comes after the fact of a negative vote on the Annan Plan. However, what amazed me during the run up to the referendum was the lack of any discussion or consideration as to the dire consequences of a No vote on the Greek-Cypriot side. Unfortunately a No vote is a de facto recognition of partition along the present lines. As a person of Greek descent, I have followed this tragedy since 1954. At every turn of events major strategic and tactical errors were committed by the Greek side.

Ανδρέας Χατζόγλου (Κάλγκαρι, Καναδάς)

Ένα νορμάλ κράτος (λειτουργικό), με δημοκρατία ενταγμένο στην Ε.Ε., χωρίς ρατσισμούς. Είναι δύσκολο αυτό να το δεχτεί η Αγγλία;

Νίκος (Τρίκαλα, Ελλάς)

Να δεχτούμε τη διχοτόμηση (δηλαδή την δημιουργία δύο πλήρως ανεξαρτήτων κρατών) με τα παρακάτω ανταλλάγματα: 1. Εδαφικό (επιστροφή εδαφών περισσότερων από αυτά που προβλέπει το σχέδιο Ανάν, έτσι ώστε το τελικό παραχωρούμενο έδαφος στο τ/κ κράτος να αντιστοιχεί σε όχι περισσότερο από το 20% του συνολικού εδάφους του νησιού) 2. Απεμπλοκή από τις συνθήκες της Ζυρίχης. (Με τη νέα λύση να καταργηθούν αυτοδικαίως οι συνθήκες της Ζυρίχης έτσι ώστε να απεμπλακεί η κυπριακή δημοκρατία από τις εγγυήσεις και να δημιουργηθεί μια νέα τάξη πραγμάτων στο νησί. Κατόπιν τούτου, το καθεστώς των βρετανικών βάσεων δύναται να επανακαθοριστεί με ελεύθερες διαπραγματεύσεις από μια νέα κυρίαρχη ελληνοκυπριακή κυβέρνηση. 3. Κατοχύρωση ελεύθερης επιλογής ιθαγένειας και εγκατάστασης των κατοίκων ανάμεσα στο ε/κ και τ/κ κρατίδιο, έτσι ώστε κάποιος να μπορεί να γυρίσει στο χωριό του έστω και κάτω από την αντίθετη διοίκηση.

Βασίλης Κρητικός (Αθήνα, Ελλάς)

ΔΥΣΤΥΧΩΣ ΕΔΩ ΠΟΥ ΕΦΤΑΣΑΝ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΜΟΝΟ ΜΙΑ ΔΥΧΟΤΟΜΗΣΗ ΠΙΣΤΕΥΩ ΠΩΣ ΕΙΝΑΙ Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΛΥΣΗ.ΤΟΣΕΣ ΘΥΣΙΕΣ ΕΚΑΝΑΝ ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ ΚΑΙ ΟΜΩΣ ΕΧΟΥΝ ΠΡΟΟΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ.ΑΣ ΔΕΧΤΟΥΜΕ ΟΛΟΙ ΟΤΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΗ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΟΤΙ ΘΕΛΟΥΝ ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΦΕΡΕΦΟΝΑ ΤΟΥΣ.Η ΚΥΠΡΟΣ ΘΑ ΜΠΕΙ ΣΑΝ ΙΣΟΤΙΜΟ ΜΕΛΟΣ ΣΤΗΝ ΕΕ ΚΑΙ Η ΠΡΟΟΔΟ ΤΗΣ ΘΑ ΣΥΝΕΧΙΣΤΕΙ ΚΑΙ ΘΑ ΦΑΝΕΙ!ΜΙΑ ΘΥΣΙΑ ΑΚΟΜΗ ΑΣ ΕΛΠΙΣΟΥΜΕ Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ,ΑΛΛΑ ΟΧΙ ΑΛΛΟΥΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥΣ.

Λεωνίδας (Ελλάς)

ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΝΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑΤΙ ΚΑΙ Η ΚΥΠΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΑΔΑ

Ζόι (Καναδάς)

1.Διζωνική ομοσπονδία 2. Η ένταξη στην ΕΕ είναι αποκλειστικά συμβολική. 3. Δέκα χρόνια μετά η Κύπρος θα έχει διχοτομηθεί με 2 κράτη, μέλη της ΕΕ

Παναγιώτης Κυριαζόπουλος (Αθήνα, Ελλάς)

Με ανησυχεί ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ψηφοφόρων με ποσοστό πλέον του 52%, δεν γνωρίζει ή δεν έχει διαβάσει, πρωτογενώς, το σχέδιο Ανάν. Συμπεραίνεται ότι το έμαθαν εμπιστευόμενοι τους πολιτικούς. Μα και εκείνοι έχουν από αντίστοιχες δημοσκοπήσεις χαμηλό ποσοστό που αγγίζει το 16% και προς τα κάτω σε αξιοπιστία-εμπιστοσύνη σε σχέση με άλλα θεσμικά υποκείμενα και εκ των οποίων ορισμένα αγγίζουν το 90%. Και αυτό δεν αφορά μόνον τους κυπρίους, αγγίζει εξ ίσου και τους ελλαδίτες. Δηλαδή κρίνουμε, συζητάμε, επικρίνουμε για ένα τόσο σοβαρό ζήτημα με δευτερογενή ή και με τριτογενή πληροφόρηση.

Γιώργος Παπακωνσταντίνου (Ελλάς)

Το μυστικό για την λύση του Κυπριακού είναι ένα και μοναδικό, Να φύγουν οι Βρετανικές βάσεις. –

Στρέκλας (Πάτρα, Ελλάς)

1.Πλήρης αποστρατικοποίηση των δύο κοινοτήτων. 2.Εγγυήσεις από Ο.Η.Ε. ΕΥΡΩΠ. ΕΝΩΣΗ για την πλήρη εφαρμογή του σχεδίου Ανάν. 3.Άμεση αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων κατοχής.

Γεώργιος Δανηλίδης (Σπάτα, Ελλάς)

Κατά την γνώμη μου η καλύτερη λύση θα ήταν η πλήρης αποδοχή του Ευρωπαϊκού Καικτημένου ταυτόχρονα με την πλήρη ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. για όλους τους Κυπρίους. Αυτό και μόνο καλύπτει κάθε νομικό θέμα μεταξύ των 2 κοινοτήτων αλλά και των μικρότερου μεγέθους κοινοτήτων (μαρονίτες , αρμένιους κτλ.) που ζούν εκεί από αιώνες. Ακόμη και το πρόβλημα των εποίκων λύνεται με την εφαρμογή τον κανόνων μετανάστευσης. Φυσικά είναι απαραίτητο να υπάρχει η εγγύηση της Ε.Ε. και του Ο.Η.Ε. ώστε η αποδοχή να είναι ανεπιφύλακτη από όλους και η εφαρμογή αντικειμενική . Μόνη προϋπόθεση η ειλικρινής στάση όλων των μερών. Απαιτούνται έργα και όχι λόγια και επιτέλους κάποια βήματα προς τη λύση από την Τουρκική Πλευρά. Δεν είναι έντιμη η στάση των Τουρκοκυπρίων να προσπαθούν τώρα ακόπως να ελθουν στη Ε.Ε. χωρίς να το αξίζουν , μέχρι τώρα δεν βοήθησαν στην ενταξιακή πορεία και δεν απαίτησαν Λύση από τους κυβερνήτες και τους πάτρωνες τους, τώρα φαίνονται σαν σφετεριστές του Ευρωπαϊκού Ονείρου.

Τάσος Πετρίδης (Κύπρος)

ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΟΜΑΙ ΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΑΙ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΧΙ. ΕΚΕΙΝΟ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΔΕΝ ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΩ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑΤΙ ΤΕΛΟΣ ΠΑΝΤΩΝ ΔΕΝ ΕΓΓΥΩΝΤΑΙ ΡΗΤΑ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΜΙΣΟΛΟΓΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟ-ΒΡΕΤΑΝΟΙ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ! ΠΙΣΤΕΥΩ ΚΑΙ ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΜΑΙ ΑΠΟΛΥΤΑ ΤΗΝ Ε.Ε. ΚΑΙ ΑΥΤΗ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΠΟΥ ΘΑ ΔΩΣΕΙ ΛΥΣΗ. ΚΑΙ ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΩΝ ? ΣΥΜΦΩΝΗΘΗΚΕ ΠΩΣ ΘΑ ΙΣΧΥΕΙ ΕΦ ΟΣΟΝ ΠΟΥΝ ΝΑΙ ΣΤΑ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ ΠΛΕΥΡΕΣ Η ΟΧΙ ? ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΔΥΣΚΟΛΟ ΓΙΑ ΚΑΠΟΙΟΝ ΚΑΛΟΠΙΣΤΟ ΣΥΝΟΜΙΛΗΤΗ ΝΑ ΕΓΓΥΗΘΕΙ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ? ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ ΝΑ ΜΗΝ ΠΑΡΕΧΕΙ ΚΑΠΟΙΟΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ? ΕΣΕΙΣ ΑΦΗΝΕΤΕ ΤΗΝ ΜΟΝΙΜΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΑΜΕΙΒΕΣΤΕ ΚΑΛΑ ΚΑΙ ΔΕΧΕΣΤΕ ΝΑ ΠΑΤΕ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΑΛΛΗ, ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΠΟΜΕΝΟ ΜΗΝΑ ΝΑ ΣΑΣ ΑΠΟΛΥΣΟΥΝ ?

Δημήτριος Αρζόγλου (Θεσσαλονίκη, Ελλάς)

ΛΥΣΗ ΥΠΑΡΧΕΙ.ΕΝΙΑΙΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΟΠΩΣ ΕΙΝΑΙ ΣΤΟΝ ΟΗΕ ΜΕΙΟΝΩΤΗΤΑ ΤΟΥΚΟΚΥΠΡΙΑΚΗ ΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΟΧΙ ΒΕΤΟ ΣΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΕΞΩ ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΟΧΙ ΒΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΟΥΤΕ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ ΞΕΝΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙ ΑΜΕΣΕΣ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ ΓΙΑ ΛΥΣΗ ΜΕ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΗΕ ΚΑΙ Ε.Ε. ΟΧΙ ΕΠΙΔΙΑΙΤΗΤΕΣ.

Δήμητρα (Ελλάδα)

ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΚΥΠΡΟΣ
ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΣΤΑΤΙΔΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ.ΝΑ ΦΥΓΟΥΝ ΟΛΑ ΤΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΚΑ. ΙΣΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΟΙΚΟΥΣ. ΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ.ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΠΛΥΘΗΣΜΩΝ ΣΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥΣ. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ. ΟΧΙ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΝ

Αλέξανδρος (Θεσσαλονίκη)

When Cyprus will be Free from Foreign Armies and Settlers and a truly demilitarised Area then we can have a permanent and fair solution. For the time we vote NO.

Savvas Patsalides (Kerynia, Cyprus)

ΔΙΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΖΩΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΧΩΡΙΣ ΕΓΓΥΗΤΡΙΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΤΟΠΟΝΥΜΙΩΝ ΟΠΩΣ ΠΡΙΝ ΤΟ 1974

P.P (Cyprus)

Η δική μου αντίληψη είναι πως τα βάσανα της Κύπρου ξεκινούν και την τελειώνουν από την "λάθος" γεωγραφική θέση που βρίσκεται, καθιστώντας την το μήλο της έριδος στα γαμψά νύχια και κοφτερά δόντια των μεγάλων και ισχυρών του πλανήτη μας. προς εξυπηρέτηση λοιπόν των γεωστρατηγικών τους συμφερόντων προχωρούν σε άδικη παράνομη και καταχρηστική ουσιαστικά μη-λύση που θα δυναμιτίσει το μέλλον του κυπριακού λαού ε/κ και τ/κ για μένα δεν υπάρχει κανένας συμβολισμός σχετικά με την 1η Μαΐου γιατί όχι μόνο δεν παρέχει καμία ασφάλεια στην Κύπρο η ένταξή της στην Ε.Ε αλλά δεν της ήταν απαραίτητη ούτε καν για οικονομικούς λόγους. Σχετικά τώρα με το μέλλον της Κύπρου μετά από δέκα χρόνια θα σας παρέπεμπα να ρωτήσετε την *pan-american* η οποία καθορίζει μέσα σε οβάλ γραφεία το μέλλον των λαών με την παραμικρή λεπτομέρεια δίχως τίποτε να αφήνει στην τύχη του.

Jacqueline Crickitt (Cyprus)

Η κύρια προτεραιότητά που θα έδινα σε μια λύση του Κυπριακού ήταν η ασφάλεια και για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο χρειάζεται αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων και των εποίκων. Η Κύπρος την 1η Μαΐου θα εισέλθει στην ΕΕ με το σπαθί της, αφού για 10 χρόνια τώρα ο λαός φτύνει κυριολεκτικά αίμα προκειμένου ολόκληρη η ζωή του να εναρμονιστεί και να συντονιστεί με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Ελπίζω ότι σε δέκα χρόνια η Κύπρος θα εξακολουθήσει να είναι ο παράδεισος που είναι σήμερα. Ωστόσο για να γίνει αυτό θα πρέπει φυσικά να λυθεί το Κυπριακό, κάτι που ελπίζω ότι θα γίνει και ο κόσμος της, ε/κ, τ/κ και άλλοι να ζουν μαζί και ειρηνικά.

Φανίτσα Ζαννέττου (Λάρνακα, Κύπρος)

Έπρεπε να περάσουν 30 χρόνια για να καταλάβουμε ότι δεν είναι εφικτή ούτε η "δίκαιη" ούτε η "βιώσιμη" λύση του κυπριακού στα πλαίσια ομοσπονδίας, και ότι οι εφικτές λύσεις σε αυτά τα πλαίσια νομιμοποιούν την εισβολή και δημιουργούν προϋποθέσεις για αστάθεια και συγκρούσεις στο μέλλον. Τελικά η μόνη λύση μπορεί να είναι η διχοτόμηση, με κύριο και βασικό όφελος την ασφάλεια και την ειρήνη της Κύπρου. Αυτή η ειρηνική και ασφαλής συνύπαρξη των δύο ξεχωριστών κοινοτήτων μπορεί να οδηγήσει και σε παραπέρα μελλοντική προσέγγιση τους.

Δημήτρης (Αθήνα)

The time has come to once and for all see the only divided capital (Nicosia Cyprus) reunited again and this neglected part of Europe to find itself, where it really belongs, among the best in the west not the best in the middle east. Lets unite Cyprus now!!!!

Michael Kinnis (New Jersey, USA)

Προτεραιότητες :

1. Να δεχτούν και οι δύο κοινότητες ότι η κάθε μία θα έχει δικαίωμα veto σε όλα τα σοβαρά θέματα.
2. Να δεχτούν Εγγλέζοι, ΗΠΑ και NATO χρονοδιάγραμμα, έστω και μακρινό, πλήρους αποστρατικοποίησης και αποχώρησης από το νησί.
3. Να δεχτούν οι "μητέρες πατρίδες" και η Μεγ.Βρετανία ότι μόνη εγγυήτρια δύναμη με δικαίωμα επέμβασης θα είναι ο ΟΗΕ.

Συμβολισμός 1ης Μάη: Για την Κύπρο η έννοια "Εθνική Ανεξαρτησία" απόκτά νέο νόημα και απαιτεί νέες πρακτικές και συμμαχίες χωρίς εσωστρέφεια. Για την Ευρώπη αφορμή να δει πιο σοβαρά τη σχέση της με τις ΗΠΑ μέσα από το μέλλον των σχέσεων της με την Τουρκία.

Η Κύπρος σε 10 χρόνια : Στη θέση που θα έχει κάθε μικρή χώρα στον κόσμο. Δηλαδή ανάλογη αυτής που θα της δίνει η σχέση υποταγής ή αντίστασης στις ΗΠΑ.

Κώστας Κασαπάκης (Ηράκλειο)

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΝΑ ΦΟΒΗΘΕΙ ΤΙΠΟΤΑ ΚΑΙ ΚΑΝΕΝΑΝ.ΟΠΩΣ ΚΑΤΑΦΕΡΕ ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ,ΕΤΣΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΘΕΙ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΝΕΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΑ ΜΟΡΦΩΘΟΥΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ.

ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΣΤΙΓΜΗ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΕΝΑ ΑΛΜΑ ΣΤΟ ΚΕΝΟ ΜΕ ΜΟΝΟ ΕΦΟΔΙΟ ΤΙΣ ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ. Η ΛΥΣΗ ΠΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΝ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥΣ ΚΑΙ ΒΡΕΤΑΝΟΥΣ "ΛΥΣΗ" ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΠΑΓΙΔΑ.

ΜΗΝ ΦΟΒΑΣΤΕ,ΜΗΝ ΥΠΟΚΕΙΨΕΤΕ ΣΤΙΣ ΑΠΕΙΛΕΣ ΨΗΦΙΣΤΕ ΟΧΙ. ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΠΙΣΤΕΥΩ ΟΤΙ ΟΙ ΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΨΕΥΔΟΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΝΤΕΚΤΑΣ ΘΑ ΣΥΝΑΝΤΗΘΟΥΝ ΜΕΣΩ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΠΟΥ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ.

Χρίστος (Κοζάνη)

(...) ΠΙΣΤΕΥΩ ΟΤΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟ .ΔΙΑΒΑΣΑ ΑΠΟ ΑΥΤΟ ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΙ ΕΒΓΑΛΑ ΣΑΝ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ !!!ΦΤΑΝΕΙ ΠΙΑ ΚΥΠΡΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΑΖΙ ΣΑΣ.

Μιχάλης (Ελλάδα)

(...) we are in this situation today because of [Greece's] decisions (15 July 2004). So, whatever we decide is up to us, considering only our own future as cypriots, no matter of the implications of our decision on the GREEK-TURKISH friendship.

Agathoclis Philippou (Paphos, Cyprus)

Σε περίπτωση που απορριφθεί το σχέδιο Ανάν (κατι που ουσιαστικά αποτελεί ακύρωση μιας εθνικής στρατηγικής 30 ετών, καλής ή κακής δεν έχει τoση σημασία), νομίζω ότι θα πρέπει να στραφουμε στη λύση, που πολλοί συζητούν κατ' ιδίαν και ελαχιστοί (οπως ο Στ. Μανος) δημοσία. Δημιουργία δυο εντελώς ανεξαρτητων κρατων, με εδαφικά ανταλλαγματα και προννοια για την επιστροφή καποιου αριθμου προσφυγων, αν και μαλλον κανεις δεν θα θελησει να επιστρεψει υπο τ/κ διοικηση. Το να επιμενουμε στην επανενωση μαλλον δεν είναι πλέον ρεαλιστικο, αφου στην ουσια οι πρωτοι που δεν τη θελουν είναι οι ελληνοκυπριοι, ενω οι τουρκοκυπριοι, που εως τωρα φαινονταν τελειως αρνητικοι, τωρα την επιζητουν με το δελεαρ της οικονομικης αναπτυξης εντος της ΕΕ.

Γιάννης (Αθήνα)

ΤΟΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΚΑΙΡΟ ΕΧΟΥΜΕ ΔΕΧΘΕΙ ΜΙΑ ΑΝΕΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΠΙΘΕΣΗ ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΙΣΘΟΥΜΕ ΟΤΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΝ ΕΙΝΑΙ Η ΜΙΑ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΛΥΣΗ ΓΙ ΑΥΤΟ ΤΟΝ ΤΟΠΟ. ΜΑΣ ΕΧΟΥΝ ΒΟΜΒΑΡΔΙΣΕΙ ΑΠ'ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ "ΑΓΑΘΕΣ" ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ "ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ" ΤΟΥΡΚΙΑΣ. ΜΙΑΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΠΟΥ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΛΙΓΑ ΧΡΟΝΙΑ ΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ ΤΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΖΟΝΤΑΝ ΜΕ ΤΑ ΚΟΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΙΑ ΤΩΝ ΚΟΥΡΔΩΝ ΑΝΤΑΡΤΩΝ ΣΤΗΝ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΤΟΥΡΚΙΑ.

(...) ΠΟΙΟΣ ΟΜΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΜΟΥ ΕΓΓΥΗΘΕΙ ΟΤΙ ΣΕ 3-5-10 ΧΡΟΝΙΑ ΤΑ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΤΟΤΕ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΔΕΝ ΘΑ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕΙ ΝΑ ΔΙΑΓΡΑΨΕΙ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΤΗ ΣΤΑΜΑΤΗΣΕΙ? Ο ΟΗΕ Η ΤΟ ΝΑΤΟ? ΒΛΕΠΟΥΜΕ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΚΟΣΟΒΟ (...)

"ΤΙ ΤΗΝ ΣΤΑΜΑΤΑΕΙ ΤΩΡΑ?" ΑΠΛΟ, ! Η "ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ" ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ ΣΤΟΥΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ.

ΜΗΝ ΠΟΥΛΑΤΕ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΣΑΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΕΞΟΧΙΚΟ ΣΤΑ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΑ ΠΟΥ "ΙΣΩΣ" ΘΑ ΠΑΡΕΤΕ Ή ΓΙΑ ΜΙΑ ΧΟΥΦΤΑ ΟΜΟΛΟΓΑ ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΘΑ ΤΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΤΕ ΕΝ ΕΥΘΕΤΩ ΧΡΟΝΟ Ως ΧΑΡΤΙ ΤΟΥΑΛΕΤΑΣ. "ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΟΥ ΠΕΡΙ ΧΡΗΜΜΑΤΩΝ ΠΟΙΟΥΜΕ..."

Νίκος (Κύπρος)

Δεν είμαι Κύπριος ο ίδιος και καταλαβαίνω ότι "έξω απ' το χορό πολλά τραγούδια λένε". Θα ψήφιζα όχι στο σχέδιο με τη σημερινή του μορφή. Η ιδανική λύση θα ήταν:

1. Αποχώρηση των στρατευμάτων και πάγωμα του εποικισμού.
2. Εγκαθίδρυση μίας μόνο Αρχής και όχι δύο αρχές, ελληνοκυπριακή και τουρκοκυπριακή.
3. Κανένας διαχωρισμός της Κυπριακής επικρατείας σε ελληνοκυπριακή και τουρκοκυπριακή.
4. Αποκατάσταση των προσφύγων από την Κυπριακή Δημοκρατία (με τη μορφή που θα έχει τότε).
5. Από εκεί και πέρα όλα είναι στα χέρια των Κυπρίων και της Κυπριακής Δημοκρατίας. (...)

Η 1η Μαΐου είναι μία μεγάλη ευκαιρία και πρόκληση για το σύνολο της ηπείρου. Για τα νέα μέλη, όπως η Κυπριακή Δημοκρατία είναι η ημέρα κατά την οποία θα αρχίσουν αποφασίζουν μαζί με τα παλαιότερα μέλη για θέματα τα οποία αφορούν όλες τις χώρες της Ευρώπης, μέλη και μη. Αυτό από μόνο του είναι μία μεγάλη κατάκτηση αλλά και μεγάλη ευθύνη. Σε 10 χρόνια η Κύπρος μπορεί και πρέπει να ζει στο 2014 και όχι στο 1960 ή ακόμα χειρότερα στο 1974.

Οδυσσεύς Γαλάνης (Θεσσαλονίκη)

(...) Strategically, the United States wants a Turkey into the EU to divide and dominate the European scene. Turkey's support of US interests in Iraq appears to have lead to a secret agreement between Bush and Erdogan, on Erdogan's last trip to the US, to impose a US solution on UN secretary general Annan and sell out Greek Cyprus for the second time since 1974! So much about UN neutrality and prestige.

(...) A "no solution" would act as a catalyst for a number of European countries, smart enough to recognize the dangers at hand, to block Turkey's European course.

Besides, there could be no peaceful coexistence between the Greek Cypriot and Turkish Cypriot communities under Annan's current plan. This may only be possible under a truly united, free, and democratic Cyprus but this unfortunately may never be allowed to happen. But even if this were possible, the advantages of reunification to both communities would dwarf the price to be paid by Europe and Hellenism in the European front. Current scare mongering by the US et al is just that. This is unacceptable interference into the internal affairs of a sovereign country.

Reality after May 1, 2004 would be totally different. A Turkey desperately wanting to join the EU would be ready to eventually level on Cyprus and reverse the "realities" of the 1974 Cyprus invasion sooner than people admit to in public.(...) The answer to Annan's plan is clearly OXI! George S. (Canada)

Xanthippi (Rancho Santa Fe, California, USA)

OXI στο δυσλειτουργικό, ανεδαφικό, ανεφάρμοστο και απαράδεκτο σχέδιο ANAN. Αυτό το σχέδιο έγινε για να διαιωνίσει τη διχόνοια μεταξύ των δύο λαών, των ε/κ και των τ/κ. Και για να επιβάλει στο μαρτυρικό νησί την παντοτινή επικυριαρχία των αποικιοκρατών, των Βρεττανών και των Αμερικανών. Αισθάνομαι ντροπή σαν άνθρωπος που πολέμησε σε τρεις πολέμους στο πλευρό των συμμάχων κατά των ναζί και των φασιστών, να βλέπω σήμερα τις τρομερές πιέσεις των άλλοτε συμμάχων μας στο λαό της Κύπρου υπέρ του "ναί", ένεκα των τρομερών συμφερόντων των, ενώ δεν έκαναν τίποτα για να φύγουν τα τουρκικά στρατεύματα από το νησί, παρά τις τόσες αποφάσεις του Ο.Η.Ε. ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ. Αν οι ισχυροί της γης θέλουν πράγματι σωστή ΛΥΣΗ στην Κύπρο, αφήστε το νησί να βρεί το δρόμο του ΜΟΝΟ ΤΟΥ. Διώξτε όλους τους ξένους, βρετανικές βάσεις, τουρκικά και ελληνικά στρατεύματα και να είστε βέβαιοι ότι η Κύπρος θα γίνει ο παράδεισος της Μεσογείου.

Γεώργιος Ενοριάτης (Αθήνα)

(...) ΚΑΙΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΠΟΥΜΕ ΚΑΙ ΜΙΑ ΦΟΡΑ "ΟΧΙ ΔΕΝ ΣΥΜΒΙΒΑΖΟΜΑΣΤΕ", ΕΣΤΩ ΚΑΙ ΜΕ ΜΙΣΗ ΠΑΤΡΙΔΑ. ΘΕΛΩ ΝΑ ΠΩ ΟΤΙ ΚΑΙ ΣΤΙΣ 25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ Η ΑΝΑΤΟΛΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΑΠΟ ΤΟ ΙΔΙΟ ΜΕΡΟΣ, ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ.ΙΣΩΣ ΑΛΛΑΞΕΙ ΚΑΤΙ ΑΛΛΑ ΤΙΠΟΤΕ ΤΟ ΣΠΟΥΔΑΙΟ. ΜΕ ΤΟ

ΟΧΙ ΔΕΝ ΕΝΙΣΧΥΕΤΑΙ Ο ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ ΑΛΛΑ ΑΥΤΗ Η ΤΣΑΛΑΚΩΜΕΝΗ ΥΠΕΡΗΦΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΜΑΣ.

Άρης Άρπας (Καναδάς)

ΝΑ δωθούν όλα τα εδάφη στην ελληνική κυπρο και να είναι όλα όπως πριν την βαρβαρη και αναιτια εισβολη...

Michael Serghiou (New Jersey, USA)

Το πρόβλημα μπορούμε να το προσεγγίσουμε "ρεαλιστικά" και υπερβατικά. Είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα. Στην "ρεαλιστική" προσέγγιση διαπιστώνουμε ότι προκρίνεται η "νομοτελειακή" επιβολή του δικαίου των ισχυροτέρων (αυτή την περίοδο...) συμφερόντων. Στην υπερβατική προσέγγιση διαπιστώνουμε ότι πληρώνουμε τα λάθη, τους εγωισμούς και τις ανεπάρκειές μας σε μια εποχή που οι δυνάμεις της προσχεδιασμένης σύγχυσης επιθυμούν την αποδιοργάνωση της προσωπικότητας και κάθε συγκροτημένης δομής για την εξυπηρέτηση των στόχων τους. Και ΛΟΓΙΚΑ και ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ και ΥΠΕΡΒΑΤΙΚΑ ΟΧΙ!

Γιώργος Γεωργιάδης (Καστοριά)

Ο κατοχικός στρατός πρέπει να φύγει. Οι αποφάσεις του ΣΑ του ΟΗΕ που απαιτούν την αποχώρησή του πρέπει να συμπληρωθούν με προθεσμία μετά την οποία θα εφαρμοστούν οι πρόνοιες του 7ου κεφαλαίου του ΚΧ του ΟΗΕ. Ο εποικισμός είναι έγκλημα πολέμου σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο. Οι τούρκοι και Τ/Κ πολιτικοί που τον οργάνωσαν να δικαστούν στη Χάγη. Οι έποικοι να εξεταστούν κατά περίπτωση. Αυτοί που παντρεύτηκαν Τ/Κ να μείνουν και να αποκτήσουν κυπριακή υπηκοότητα σύμφωνα με τη νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι ψευτοέποικοι 'έφεδροι του τουρκικού στρατού να φύγουν αμέσως. Τυχόν φτωχοί άνθρωποι απο την ανατολία να επιστρέψουν με χρηματοδότηση απο τους «δωρητές». Ολοι όσοι στερήθηκαν τις ιδιοκτησίες τους (ΕΚ και ΤΚ) να επιστρέψουν σε αυτές μετά απο μια μεταβατική περίοδο. Όσοι στερήθηκαν τη χρήση της ιδιοκτησίας του με βία ή απειλή βίας να αποζημιωθούν σύμφωνα με το παράδειγμα της υπόθεσης Λοϊζίδου. ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΙ. (...)

Γιάννης (Αθήνα)

The ANAN plan benefits the invader (TURKEY) and gives injustice to the Cypriot people both Greek and Turkish. This Anan plan is not uniting Cyprus but instead through its provisions is dividing the people of Cyprus to live side by side instead of in a United Cyprus. It promotes Apartheid where the 18% of its people have privileges and veto over the 82% in the decision making process. In the case of non consensus agreement between the two communities then foreign judges will give their final rulings!! Finally the human rights are not implemented with the ANAN plan since not all refugees can claim their property under the other constituent state because of the many limitations of this Plan and of many other factors.(...)

All foreign armies including the invading Turkish forces, Greek and especially UK forces should be removed including the demolition of the so called UK bases. The ideal solution should have been a real demilitarised island with no armies of any sort. The ANAN plan divides Cyprus into three parts that is Greek, Turkish & UK and gives to all the above territorial sea and air rights that is a real confuzio for a small island like Cyprus.

The 1st of May 2004 means a lot to all Cypriots because we believe that our human rights will be protected (which the Anan plan does not protect especially those of the Greek Cypriots). In ten years time we see a United Cyprus to prosper and all its people to enjoy all their human rights provided that a real delimitation takes place and without any rights to third countries to invade at their own will.

Pambos (Athens)

Η λύση στο Κυπριακό πρόβλημα μπορεί να έλθει με το σχέδιο Ανάν χωρίς όμως τις εγγυήσεις της Τουρκίας και της Ελλάδας, με θεματοφύλακα της λύσης μια δύναμη των Ηνωμένων Εθνών η οποία θα διασφαλίσει τη συμμόρφωση της Τουρκίας και επιπλέον, μια χρηματική βοήθεια τουλάχιστον Ευρώ 5 δισ.. Με αυτήν τη λύση, πιστεύω ότι το 70% του πλυθυσμού θα ταχθεί υπέρ του σχεδίου Ανάν. Όμως αυτό δεν θα συμβεί, αφού η Τουρκία δεν είναι λύση που επιζητεί, αλλά όμηρο για την πορεία της στην Ευρώπη, και έξοδο στην Ανατολική Μεσόγειο.

Άθως (Κύπρος)

(...) ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΧΩ ΚΟΥΡΑΣΤΕΙ ΝΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΑΙ ΔΗΘΕΝ ΛΥΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΜΕΡΙΚΗ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΑ ΕΠΕΙΔΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟ ΜΑΣ. ΕΙΝΑΙ "ΣΙΓΟΥΡΟ ΠΩΣ ΜΑΣ ΣΚΕΦΤΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΜΑΣ ΑΓΑΠΑΝΕ ΠΟΛΥ"! ΠΙΣΤΕΥΩ ΟΜΩΣ ΟΤΙ "ΗΡΘΕ Η ΣΤΙΓΜΗ ΝΑ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΟΥΜΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ ΜΑΣ". ΠΙΣΤΕΥΩ ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΟΥΜΕ ΕΝΑ ΔΥΝΑΤΟ ΟΧΙ ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΑΝ ΑΥΤΟ ΘΑ ΦΕΡΕΙ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ, ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ.

Αράντο (Γαλλία)

Why should we have a comprehensive and total solution and not small solutions where every time it's clear what the outcome would be. For example a starting solution could include a larger than Anan 5 return of land to G/C plus the exchange of properties between G/C and T/C. This will allow for compensation without the risk of a det for Anan proposed state of more than 200% of GNP from 70% now. Also it would make it easier for both people to believe that they will get a compensation, in their own state and not where they were thrown out.

A limit of intervention from mother countries to only their children states and a start of EU membership saga for Turkey after two years providing it has kept its word with regards to land return. In two years yet another small solution could be proposed towards a single state or two different ones, within EU, according to the wishes of both nations. Most of the times a big bang solution is not a solution but yet another problem. So one cannot blame G/C for a NO just because they don't want to leave in an Anan sort of state with huge economic problems and no security.

George (Athens)

Το σχέδιο Ανάν είναι κάτι σαν διασταύρωση κροκοδείλου με...στρουθοκάμηλο! Αν εφαρμοσθεί, θα προκύψει ένα τριχοτομημένο παραπληγικό προτεκτοράτο (ελληνοκύπριακό τμήμα, τουρκοκυπριακό, αγγλικές βάσεις) που δεν θα μπορέσει επ' ουδενί να λειτουργήσει και θα καταρρεύσει.

Στόχος του σχεδίου δεν είναι η λύση του Κυπριακού, αλλά το κλείσιμό του, για να εξυπηρετηθούν τα αγγλοαμερικανικά συμφέροντα και να πάρει ημερομηνία έναρξης ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την Ευρώπη η Τουρκία.

Η μόνη λογική, βιώσιμη και λειτουργική λύση είναι η διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία, όχι στη βάση του εθνικού διαχωρισμού, αλλά σ' εκείνη της συνεργασίας και επαφής ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων, χωρίς την παρουσία ξένων στρατευμάτων και βάσεων στο νησί. Γι' αυτό ΟΧΙ και πάλι ΟΧΙ στο σχέδιο Ανάν. (...)

Βαγγέλης (Βόλος)

Το ευχάριστο είναι ότι το Σχέδιο Ανάν βασίζεται στο πρότυπο της Ελβετίας. Όπως γνωρίζουμε όλοι ότι στην Ελβετία υπάρχουν Γερμανικές, Γαλλικές και Ιταλικές στρατιωτικές βάσεις. Πιος ξέρει, μπορεί κάποτε να τους επιτεθούν οι Αυστριακοί. Ποιός δουλεύει ποιόν, αυτό είναι άλλο θέμα.

Η λύση που προτίνω εγώ είναι: 1. Οι Έλληνες και οι Τούρκοι να ζητήσουν συγγνώμη στους Κύπριους. 2. Οι Τουρκοκύπριοι να κρατήσουν το 1/4 και όχι το 1/3 του εδάφους και να το κάνουν ότι θέλουν. 3. Να περιμένουμε ακόμα λίγο μέχρι να περάσει ο μεσαίωνας στη Ελλάδα και στην Τουρκία και μετά από τρεις δεκατίες θα λυθούν πολλά προβλήματα από μόνα τους. Σε αυτό το θέμα, η Ελλάδα είναι ένα βήμα πιο μπροστά από την Τουρκία.

Γεώργιος Παπαηλίου (Ελβετία)

- 1) Η Τουρκία και η Ελλάδα και η Αγγλία και οποιαδήποτε άλλη χώρα να μην έχουν λόγο στα εσωτερικά των κυπρίων (Τουρκοκυπρίους και ελληνοκυπρίους)
- 2) Να φύγουν τα στρατεύματα των Τούρκων και Ελλήνων και Άγγλων από το νησί.
- 3) Να δημιουργηθεί Κυπριακή αστυνομία και στρατεύματα από τους Τουρκοκύπριους και Ελληνοκύπριους υπό την αρχηγία των Ηνωμένων Εθνών.
- 4) Να ισχύει το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα δικαστήρια και στην Κύπρο.
- 5) Να ισχύουν τα Ανθρώπινα δικαιώματα για όλους τους Τουρκοκυπρίους και Ελληνοκυπρίους.

6)Να απομακρυνθούν οι Έποικοι Τούρκοι και Έλληνες από το νησί. 7)Οι Τουρκοκύπριοι και Ελληνοκύπριοι να μπορούν να κατοικούν και να εργάζονται και να επιχειρούν σε οποιοδήποτε μέρος του νησιού χωρίς περιορισμούς.

7)Για την εκλογή των βουλευτών μπορούν να συμμετέχουν ισότητα και Τουρκοκύπριοι και Ελληνοκύπριοι που θα είναι μόνιμοι κάτοικοι του νησιού

8)Τα κόμματα που θα κατεβαίνουν στις εκλογές θα προέρχονται από τους Τουρκοκύπριους και τους Ελληνοκύπριους μόνιμους κατοίκους του νησιού.

9)Θα υπάρχει δυνατότα ναδημιουργηθούν κόμματα που να διεκδικούν την εξουσία και να προέρχονται και από Τουρκοκύπριους και Ελληνοκύπριους ταυτοχρόνως. χωρών.

Γιώργος (Διόνυσος)

Είναι ρομαντικό και προβληματικό να συνεχίζουμε να ζούμε στην άρνηση της απώλειας. Μας δίνετε μια ιστορική ευκαιρία να ανατρέψουμε εχθρότητα 700 ετών και πρέπει να το δοκιμάσουμε. Ναι με πόνο στο σχέδιο Ανάν για το μέλλον των παιδιών μας.

Constantinos (Athens)

Η ομοσπονδία απέτυχε γιατί ο κύριος Αναν εξυπηρέτησε στη Λουγκέρη τις στρατηγικές επιδιώξεις της Τουρκίας. Η διχοτόμιση που επέβαλε ο Ντεκτάς και η Τουρκία με την γενοκτονία του 1974 κατάρρευσε. Οι ίδιοι οι Τουρκοκύπριοι ψάχνουν τρόπους να γλυτώσουν από το σφικταγκάλιασμα της Τουρκίας. Ας φύγουν λοιπόν τώρα τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής για να λειτουργήσει στην Κύπρο η απλή άδολη Δημοκρατία όπως γίνεται σε όλη την Ευρώπη.

Χρίστος Χαραλάμπους (Ελλαδα)

I would like to weigh in on this very important issue for Cyprus and all Hellenism. As important as this vote is for all Cypriots I trust the judgment of our Greek Cypriot brothers and sisters to come to the "right" conclusion. After all it is they who have suffered and will have to live with any future consequences . I think Greece's stance of backing any decision of the Greek Cypriots is commendable and proper.

Vasilis Katsaounis (USA)

(...) Cyprus is too small to have boundaries. The purpose of a solution should be the removal of the boundary that was illegally created by the '74 invasion. I say YES to a unified Cyprus. But the unification must not be just a word or a title. It must have substance. I say YES to the plan that will enable CYPRIOTS to live together in harmony. But this is NOT the Anan plan. Anan plan will only bring instability and uncertainty. That is why I say NO to Anan plan. Because it does not unify Cyprus, it permanently divides it.

Panayiotis (Nicosia, Cyprus)

Το σχέδιο είναι ένα πολύ προσεγμένο κατασκεύασμα με τους εξής στόχους. 1. Να εξασφαλίσει τη διαιώνιση των Βρετανικών βάσεων. (...) 2. Την "τακτοποίηση" ενός σοβαρού προβλήματος που εμποδίζει την είσοδο στην Ευρωπαϊκή Ένωση της Τουρκίας. (...) 3. Την αύξηση της επιρροής του διεθνούς παράγοντα (βλεπε ΗΠΑ) στα τεκταινόμενα στο νησί μέσω του περίπλοκου και αντιδημοκρατικού συστήματος διακυβέρνησης (ξένοι δικαστές κλπ) και τις αναπόφευκτες τριβές που αυτό θα δημιουργήσει.

(...) Είναι λυπηρό να βλέπει κανείς τόσους Έλληνες πολιτικούς και δημοσιογράφους να πέφτουν, για λόγους που δεν εξετάζω εδώ, στην παγίδα η να ενδίδουν σε απροκάλυπτους εκβιασμούς, ενώ ποτε πριν δεν είχαν τόσο ισχυρά όπλα στο Κυπριακό. θέλω να εκφράσω σαν Ελλαδίτης, το θαυμασμό, την περηφάνια, την ευγνωμοσύνη και την αλληλεγγύη μου στους Έλληνες της Κύπρου και ιδιαίτερα τους πρόσφυγες. Κρατάτε. Είμαστε μαζί σας. ΟΧΙ στον εξευτελισμό.

Παύλος (Λονδίνο, Βρετανία)

Let's ask the first critical question: Should the Greek Cypriots or the Greeks care if Turkey annexes the northern part of the island after Greek Cyprus (alone) joins the EU? Because that is what is most likely to happen in the long term if reunification does not go forward. In my opinion, the answer to this question should be "no", and reunification should be nixed. If the answer is "yes", however, then Cypriots of both nationalities should negotiate, in other words compromise. Let's now ask a second question: What is

a "yes" or a "no" to the above question today, how long will it be before it is reversed? Based on all history so far, the answer is "not very long". So, I would say, let's not get into a marriage before the two spouses reach maturity, including the turkish side finding a job, and the greek side learning to control its emotions, and the in-laws learn to stop interfering in the household. As far as the best-man (Mr. Annan) is concerned, he is just there for the pictures and the good words. If there is ever a divorce lawyer needed, this will likely be Mr. Bush (who wants that!?!...)

Manolis Lygounis (San Jose, CA, USA)

(...) Με αφορμή την επικαιρότητα των διαπραγματεύσεων στη Λουκέρνη για την επίλυση του Κυπριακού πρέπει να κατοχυρωνη την προστασία και εν ασφαλεία επιστροφή όλων των κυπρίων προσφύγων Τουρκοκυπριων και Ελληνοκυπριων που επιθυμούν στα εδάφη τους χωριά σπίτια και περιουσίες τους. Να μη επιτραπη να δημιουργηθεί ένα έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, μια τετελεσμένη πράξη ως προηγούμενο προς εφαρμογή για νομιμοποίηση της βιαιοπραγίας επί του Παλαιστινιακού λαού και ως ανώτερο στάδιο ανάδειξης των σχέσεων στη διεθνή πολιτική ανάλογη με την ομαδική ικανοποίηση σεξουαλικών ενστίκτων. Διαφορετικά δικαιώνονται όλοι οι απελπισμένοι που στο ακατανόητο της μετατροπής του άδικου σε επιβαλλόμενο δίκαιο επικαλούνται το αναφαίρετο δικαίωμα στο ατομικό τους ολοκαύτωμα, διαφορετικά εθελουφλώντας διαιωνίζετε η αντίληψη των εν δυνάμει αρρωστημένων εγκεφάλων και ρατσιστών στην αρχή του διαίρει και εκβιάζει να χλευάζουν και να ξευτελίζουν τα αγαθά της αξιοπρέπειας και του σεβασμού της νόησης του ανθρώπου. (...)

Κωνσταντίνος Αθανασιάδης

Στοκχόλμη, Σουηδία)

1ον Σεβασμός στις αποφάσεις του ΟΗΕ. 2ον Διζωνική ομοσπονδία, με ενιαία κυβέρνηση με δημοκρατικές διαδικασίες. Η αναλογία δεν μπορεί να είναι 50-50 όταν η αντιστοιχία των δύο κοινοτήτων είναι 80-20. 3ον Επιστροφή των προσφύγων Αμοχώστου, Μόρφου και τα Βαρώσια και να αποζημιωθούν για όσους είναι πρόσφυγες με περιουσίες από τις λοιπές περιοχές. 4ον Σεβασμός στις ιδιαιτερότητες των δύο κοινοτήτων, στην θρησκεία την γλώσσα τα ήθη και τα έθιμα τους. 5ον

Αποστρατικοποίηση της νήσου με απομάκρυνση ΟΛΩΝ των βάσεων. βον Να φύγουν τουλάχιστον οι μισοί έποικοι και αυτοί που θα μείνουν να μην θεωρούνται Κύπριοι υπήκοοι.

Την 1η Μαΐου η Κυπριακή Δημοκρατία θα είναι ισότιμο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άλλοι θα βιάζονται τότε να δουν το νησί ενωμένο και εννοώ τους Τουρκοκυπρίους. Κατόπιν τούτου εγώ από την Ελλάδα, συμπαραστέκομαι στους Κυπρίους αδελφούς μου και τους καλώ το ΟΧΙ τους να είναι όσο το δυνατόν πιο βροντερό, για να καταλάβουν οι πέραν του ατλαντικού ότι δεν τρώμε κουτόχουρτο.

Στέλιος Χαμόδρακας (Αθήνα)

ΚΑΛΗΤΕΡΑ ΝΑ ΑΦΗΣΟΥΜΕ ΤΗ ΚΥΠΡΟ ΩΠΟΣ ΕΙΝΑΙ ΤΩΡΑ. ΦΑΝΤΑΖΩΜΕ ΜΟΝΟ ΠΩΣ ΤΗΑ ΕΙΝΑΙ Η ΚΥΠΡΟ ΜΕ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΝ, ΚΑΙ ΜΕ ΠΙΑΝΕΙ 'ΑΝΑΤΡΙΧΙΛΑ'! ΕΦΙΑΛΤΙΚΟ ΓΙΑ ΚΥΠΡΙΟΥΣ, ΜΕΛΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ.

Vasilios (Sydney, Australia)

Ελάχιστοι θα διαφωνούσαν με το ότι η εισβολή του 1974 και προσφυγοποίηση δεκάδων χιλιάδων οικογενειών ήταν πράξεις βάρβαρες, παράνομες και απο κάθε άποψη καταδικαστέες. Δυστυχώς, όμως, πολλοί δεν αντιλαμβάνονται ότι το έγκλημα αυτό δεν διορθώνεται με την επιστροφή των προσφύγων ή των απογόνων τους στα κτίρια που άφησαν πίσω, και την παράλληλη εκ νέου προσφυγοποίηση χιλιάδων Τουρκοκυπρίων. Όπως λένε στα αγγλικά, «two wrongs don't make a right». Η λύση η δική μου είναι παρόμοια με αυτήν που προτίνει ο Ντενκτάς τόσα χρόνια: επιστροφή ορισμένων εδαφών, και δημιουργία 2 ανεξάρτητων κρατών. Με τον τρόπο αυτό, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι θα ζουν ειρηνικά πλάι πλάι, θα συνεργάζονται στο βαθμό που θέλουν και σε όσους τομείς θέλουν, και δεν θα χρειάζονται περίπλοκες διαδικασίες όπως αυτές που περιγράφονται στο σχέδιο Ανάν για να καταστεί η λύση αυτή λειτουργική. Η παραπάνω πρόταση συμφέρει ιδιαίτερα τους ελληνοκύπριους, οι οποίοι δεν θα κληθούν να χρηματοδοτήσουν την ανοικοδόμηση της Βορείου Κύπρου (όπως η Δυτική Γερμανία την Ανατολική, με αρνητικότερα, για την οικονομία αποτελέσματα). Επίσης, οι ελληνοκύπριοι θα διατηρήσουν την κοινωνία τους όπως τη θέλουν στη Νότια Κύπρο, και δεν θα επηρεάζονται ποσώς από τις δημογραφικές αλλαγές στο

Βορρά (αφού θα είναι άλλο κράτος). Όσο δε για τους πρόσφυγες, οι οποίοι αναγκάστηκαν να αφήσουν πίσω τους όχι μόνο περιουσία, αλλά κυρίως ολόκληρη τη ζωή τους όπως την είχαν κτίσει με τόσους κόπους μέχρι το 74, προτείνω όπως τους διανεμηθεί το τεράστιο ποσόν που θα δαπανείτο ούτως ή άλλως για τη χρηματοδότηση της λύσης.

Τάχυστη απομάκρυνση των Βρετανικών Βάσεων από την Κύπρο. Επιστροφή όλων των εκτοπισμένων και από τις δύο κοινότητες στα σπίτια τους. Εξαναγκασμός της Τουρκίας σε καταβολή αποζημιώσεων προς τα άτομα των δύο κοινοτήτων. Λήψη μέτρων ενθάρρυνσης της επιστροφής των Λινοβάμβακων Κυπρίων στην Ορθοδοξία. Σταδιακή απομάκρυνση των ξένων εργατών και κάλυψη των αναγκών σε εργατικό δυναμικό από το Τουρκόφωνο στοιχείο της Κύπρου. Η 1η Μαΐου θα σήμαινε πολλά αν πετυχαίναμε την απομάκρυνση των Βρετανικών βάσεων από την Κύπρο και την επανένωση της Πατρίδας μας στα πλαίσια του ανόθευτου Ευρωπαϊκού Κεκτημένου και του ανόθευτου διεθνούς Δικαίου μακριά από κάθε δυσλειτουργικό, και θνησιγενούς Αγγλοαμερικανικού σχεδίου που καλύπτεται υπό το μανδία του Αμερικανοκαθοδηγούμενου Ο.Η.Ε.

Πάνος Αντωνίου (Λευκωσία, Κύπρος)

Without any question the plan of the secretary general of the U.N Mr. Annan is not clear cut for the Greek Cypriots. Under these historic times we have to pass through our mind that if the people of Cyprus vote "NO" we will face: 1. The dark Greek-Turk relations. 2. The split of the island forever 3. All this work will go away, and Cyprus will not be united for many years and the people of this island have to wait some more but it will be very difficult for this opportunity to come back 4. The U.N peace keeping will leave Cyprus 5. The "NO" creates a border between two nations. 6. The Muslim countries will recognize the Turk-Cypriots as a nation.

Ioannis Schinas (Houston TX, USA)

θέλει αρετήν και τόλμη η ελευθερία! OXI!

Κώστας (Λεμεσός, Κύπρος)

1. Οποιος κάνει τον κόπο να αναζητήσει από την επίσημη ιστοσελίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας τα κείμενα των συμφωνιών Κορυφής του 1977, 1979, τα σημεία του Εθνικού Συμβουλίου του 1989, αλλά ακόμη και το σχέδιο Μπ.Μπ.Γκάλι, θα διαπιστώσει ότι πολλά από τα στοιχεία του "Ανάν-5" είχαν ζητηθεί από την Ελληνική/Ελληνοκυπριακή πλευρά, στο πλαίσιο ενός συμβιβασμού, που λάμβανε υπόψη του την κατάσταση που διαμόρφωσε η εισβολή του 1974.

Είναι άχαρο τούτην την ώρα να ανασκαλεύει κανείς την ιστορία αλλεπάλληλων λαθών της πλευράς μας στην Κύπρο, αλλά δεν φτάσαμε στη Λουκέρνη έτσι εν αιθρία. Το Μπουργκενστόκ είναι ο τελευταίος (;) σταθμός μιας πορείας που ξεκίνησε το 1963, όσο κι αν δεν μας αρέσει να το ομολογούμε. Με το Σύνταγμα του 1960, αλλά και τις Συνθήκες Εγγυήσεων, το μεν τουρκοκυπριακό στοιχείο αναδείχθηκε σε συνιδρυτικό της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο δε παρεμβατικός ρόλος της Τουρκίας-όπως και της Ελλάδας και Μ. Βρετανίας-επιβλήθηκε ως στοιχείο της ισορροπίας! Ελλήνων/Τούρκων στη νήσο. Η εμπειρία έδειξε ότι αυτό στάθηκε η βασική αιτία για τα δεινά των τελευταίων ετών. Μια αποτελεσματική λύση αυτό θα έπρεπε πρωτιστως να αντιμετωπίζει. Δηλαδή, μια Ενωμένη Κυπριακή Δημοκρατία στη βάση της διζωνικότητας-δικονομικότητας, αλλά χωρίς εγγυήσεις των "Μητέρων-πατρίδων"-αποδείχθηκαν κακές μητρίες-με επιτήρηση εφαρμογής της λύσης, για ορισμένο χρονικό διάστημα από το Σ.Α-ΟΗΕ και την Ε.Ενωση, έως ότου αποκατασταθεί κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ ε/κ και τ/κ.

2. Η 1η Μαΐου συμβολίζει το πέρασμα σε μίαν άλλη εποχή, που αφήνει πίσω της τις τραυματικές εμπειρίες της Ζυρίχης-Λονδίνου και εν μέρει αναθεωρεί τα τετελεσμένα του 1974.

3. Εάν η Κύπρος ενταχθεί εν συνόλω στη Ε.Ε το μέλλον της διαγράφεται λαμπρό, καθώς ο δυναμισμός των ε/κ θα συμπληρωθεί από την δίψα για μια καλύτερη ζωή των τ/κ. Αν ενταχθεί τελικώς μόνον η σημερινή Κυπριακή Δημοκρατία-ελεύθερος νότος, κατεχόμενος βορράς-η Κύπρος θα αντιμετωπίσει πολιτικά και οικονομικά προβλήματα και θα δει να μετατρέπεται η "πράσινη γραμμή" σε ευρωτουρκική συνοριακή γραμμή.

Τέλος, οι ε/κ θα πρέπει να εννοήσουν ότι οι αποφάσεις τους επηρεάζουν τον σύνολο Ελληνισμό, όπως πολύ καλά μπορούν να βεβαιώσουν οι Κωνσταντινουπολίτες, θύματα των τουρκικών διωγμών του 1955-56, 1963-64 και 1974.

Δημήτρης Χατζηδημητρίου (Ελλάδα)

Εμπρός βαθύ και πίσω ρέμα. Ο Χ Ι Ο Χ Ι

Δημήτριος (Γερμανία)

Η Β.Κυπρος είναι κατεχομένο εδαφός από δυνάμεις Ε Ι Σ Β Ο Λ Η Σ των Τούρκων. Αυτό οποιος το ξεχνα ή κάνει πως το ξεχνα είναι εθνικός μειοδότης και ασχέτος από αξίες και ιδανικά. Ο Άναν θα προτείνει κάτι αναλόγιο και για την πατρίδα του αραγε;

Δημοσθένης (Στοκχόλμη, Σουηδία)

I dream of new-born Republic of Cyprus, a state with a democratic government elected from all the inhabitants of the country after the principle of one man, one vote. A state where human rights, such as freedom of movement, are not restricted in any way. A state without boundaries dividing it. One constitution, one government, one flag. A free, independent state with no treaties of guarantee, no guarantee powers, no foreign armies, a completely demilitarized state. A true modern European state, and not a protectorate of any kind.

C.K. (Germany)

Η ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΕΙΝΑΙ Η ΕΞΗΣ ΝΑ ΦΥΓΟΥΝ ΤΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΝΗΣΙ ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΧΘΕΙ ΜΙΚΡΗ ΔΥΝΑΜΗ ΤΟΥ ΟΗΕ ΝΑ ΦΥΓΟΥΝ ΟΙ ΕΠΟΙΚΟΙ ΟΛΟΙ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΟΚΥΨΕΙ ΝΑ ΣΤΗΡΙΧΘΕΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Nikos

A) θα προσπαθούσα να "πείσω" με επιχειρήματα και τις 2 πλευρές πως είναι προς το συμφέρον τους να αποδεχθούν με απόλυτη πλειοψηφία το ΝΑΙ 'ετσι ώστε να λυθεί Οριστικά ένα "υπάρχον πρόβλημα - ένα αγκάθι που ταλανίζει την Κύπρο και τους ανθρώπους της τα τελευταία 30 χρόνια.Ομοίως όμως ταλανίζει και την Παγκόσμια Κοινότητα.

B) Η 1η Μαΐου θα σηματοδοτήσει μία ΝΕΑ αναπτυξιακή εποχή για την Κύπρο που θα την βρεί ενταγμένη πλέον στην Μεγάλη και Δυνατή Ευρώπη.

Γ) Η Κύπρος σε 10 χρόνια και άνω από την αναπτυξιακή της πορεία μέσα από την ΕΟΚ .."πιθανόν" να είναι η ΕΛΒΕΤΙΑ της Μεσογείου..

T.A.

Με δεδομένη την ιστορία και την πολιτική κατάσταση στο νησί οι προτεραιότητες θα πρέπει να είναι: - η αποκατάσταση μίας ενιαίας νομικής προσωπικότητας για το νησί - η επιστροφή ενός τμήματος τουλάχιστο των εδαφών στους διωγμένους ε/κ και η επιστροφή των περιουσιών, ή ενός σοβαρού μέρους τους, για τους ε/κ και τ/κ που διώχθηκαν λόγω της πολιτικής κατάστασης στο νησί από το 1963 - η διασφάλιση του αισθήματος ασφαλείας για τ/κ (κυρίως) και ε/κ. - η εγγύηση για την μακροχρόνια λειτουργία του νέου κράτους.

Νομίζω πως το σχέδιο Ανάν όλα αυτά τα εξασφαλίζει, ευνοώντας μάλιστα την ε/κ πλευρά. Δέκα χρόνια μετά, αν μεν ψηφισθεί το σχέδιο Ανάν, νομίζω πως η Κύπρος θα είναι ένα "ελληνικό" σε μεγάλο βαθμό, νησί, με τους τ/κ να έχουν περιορισθεί de facto στη θέση μίας ευημερούσας μειονότητας. -Αν δεν ψηφιστεί το σχέδιο Ανάν, φαντάζομαι πως θα προκύψει μία συνομοσπονδία της Δημοκρατίας της Κύπρου με την Τουρκική Δημοκρατία της Βορείου Κύπρου, με αλλιωμένο τον πληθυσμό του νησιού υπέρ των Τούρκων και με ισχυρή τ/κ μειονότητα στο νότιο τμήμα. Στην περίπτωση αυτή το βιοτικό επίπεδο στο νότο θα πάψει να βελτιώνεται, αντίθετα από το βορρά που θα επωφεληθεί κατά το μέγιστο τμήμα από την ένταξη στην ΕΕ

Νίκος Ράπτης (Αθήνα)

I would like Cyprus to be offered a solution which will be fair and viable. I would not approve of a plan which endangers human rights for the great majority of Cypriots: the Greek Cypriots. On this basis, ANY just solution, should take into account this fact. Greek Cypriots ARE a majority living on the land of their ancestors. People are afraid to state this fact in case they are seen as trying to undermine the rights of the minority. Those rights MUST be protected too, but for a VIABLE solution the majority must not be suppressed. After all, politicians should see that many of the problems in Cyprus stem from the non-viability of the Zurich agreement in 58, which suppressed the rights of the Greek majority. The Anan plan suppresses these even more by providing equal number of representatives from both ethnic communities; Where is the one man one vote concept of democracy? An even greater mistake is to keep the Turkish Army on the island. ! Cyprus needs to be an independent republic, not a protectorate.

Maria Daniel (Birmingham, UK)

ΝΑΙ ή ΟΧΙ Μετά από 30 χρόνια συνεχής προσπάθειας για επίλυση του Κυπριακού προβλήματος, βρισκόμαστε μπροστά σε ένα δίλημμα, βρισκόμαστε μπροστά σε ένα ΝΑΙ ή ΟΧΙ. Αν φυσικά ήταν ξεκάθαρο το σωστό από το λάθος ή το επικίνδυνο από το ασφαλές δεν θα ετίθετο θέμα διλήματος. Έχουμε μπροστά μας δύο επιλογές και στόχος μας είναι να αποφασίσουμε πια είναι η λιγότερο ζημιογόνα για την Κύπρο. (...)

Η Δικαιοδική Διζωνική Ομοσπονδία ήταν ένας από του σοβαρούς οδυνηρούς συμβιβασμούς που έχουμε αποδεχθεί το 1977 και συνεπώς όλα τα σχέδια που ακολούθησαν βασίζονταν σε αυτή την υποχώρηση. Σίγουρα θα ήταν παράληψη εάν δεν αναφερόμουν και στους δικούς μας κατά καιρό λανθασμένους χειρισμούς στο Κυπριακό, για να βρεθούμε σήμερα μπροστά στο Σχέδιο Αννάν 5. Με την κατάθεση του Σχεδίου Αννάν, βγήκε στην επιφάνεια η άγνοια που επικρατεί στο κοινό για το Κυπριακό πρόβλημα, η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην έλλειψη σωστής πληροφόρησης αλλά και στην απάθεια που διακατέχει την πλειοψηφία του λαού η οποία προήλθε ως επακόλουθο της ευμάρειας των τελευταίων χρόνων. Η άγνοια αυτή είχε ως αποτέλεσμα η πλειοψηφία του λαού να εκπλαγεί με πολλές από τις πρόνοιες του Σχεδίου οι οποίες είναι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη μιας Ομοσπονδίας.

Σαφέστατα, το κοινό δεν ενημερώθηκε ή δεν προετοιμάστηκε για το πόσο οδυνηρός θα είναι ένας οδυνηρός συμβιβασμός. Πολλοί κάνουν σύγκριση του Σχεδίου Αννάν, με ένα ιδανικό δίκαιο Σχέδιο λύσης, και επιζητούν συνθήκες που με τα σημερινά δεδομένα χαρακτηρίζονται εξωπραγματικές. Το κοινό δίνει έμφαση στο επιθυμητό και όχι στο εφικτό. Δυστυχώς, πολλές είναι και οι επιπόλαιες διχοτομικές τοποθετήσεις οι οποίες πηγάζουν από την απογοήτευση για το μη εφικτό, αλλά κυρίως πηγάζουν από τον ρατσισμό που επικρατεί έντονα στην κοινωνία μας.

Συγκεκριμένοι πολιτικοί κύκλοι έχουν εκμεταλλευθεί την άγνοια του λαού και έχουν προβεί εδώ και μήνες σε μια επικοινωνιακή εκστρατεία δεμονοποίησης του Σχεδίου Αννάν, προβάλλοντας και υπερτονίζοντας τα αρνητικά στοιχεία και εκμηδενίζοντας τις θετικές πλευρές του Σχεδίου.

Έχουν επωφεληθεί από τα δυνατά αισθήματα ανασφάλειας του λαού αναπτύσσοντας έμμεσα την θέση ότι το Όχι είναι η ασφαλής διέξοδος από αυτό το δίλημμα. Υποκειμενικές τοποθετήσεις εναντίον του σχεδίου είχαμε και από συγκεκριμένα Μ.Μ.Ε., τα οποία φρόντιζαν να εξάγεται ένα ετεροβαρές συμπέρασμα υπέρ του Όχι. Αναβίωσαν εθνικιστικά συνθήματα και αισθήματα, με έναν πρωτόγνωρο κεραυνοβόλο έρωτα για την Κυπριακή Δημοκρατία και τη σημαία της, ενώ στο πρόσφατο παρελθόν την περιφρονούσαν και την χλεύαζαν. Δυστυχώς, από αυτό το χορό του παραλόγου δεν έλειψε ούτε και η εκκλησία της Κύπρου, που αντί να καθησυχάζει το κοινό, το παρότρυνε σε κινητοποιήσεις ακόμη και πριν την ολοκλήρωση των διεργασιών στην Λουκέρνη. Η εκκλησία απέτυχε για ακόμη μια φορά να βοηθήσει τον λαό να παραμείνει ψύχραιμος και νηφάλιος.

Σίγουρα οι απόψεις δίστανται, αλλά κάποια γεγονότα και δεδομένα παραμένουν ως εξής: 1. Η Νέα Τάξης Πραγμάτων και τα Άγγλο-αμερικανικά συμφέροντα δημιουργούν συνεχή συνθήκες μη ευνοϊκές για την πλευρά μας. 2. Το Σχέδιο Αννάν δεν είναι η ιδανική λύση, έχοντας πολλά αρνητικά στοιχεία αλλά και θετικά. 3. Η Τουρκία θεωρεί το Σχέδιο Αννάν ως συμβιβασμό. 4. Η Ευρωπαϊκή Ένωση μας προτρέπει να το δεχτούμε, προειδοποιώντας μας για τις χρονικές συνέπειες. 5. Η Η.Π.Α. αλλά και ο Ο.Η.Ε. μας έχουν πολλάκις διατυπώσει την θέση ότι μπροστά μας έχουμε την λύση του

Σχεδίου Αννάν ή καμία λύση. 6. Η Ελληνική κυβέρνηση αλλά και η πλειοψηφία των Ελληνικών κομμάτων έχουν ταχθεί είτε ξεκάθαρα είτε έμμεσα υπέρ του Σχεδίου Αννάν. 7. Οι Τουρκοκύπριοι συμπατριώτες μας επιζητούν άμεσα λύση και διαφαίνεται ότι η πλειοψηφία θα ταχθεί υπέρ του Σχεδίου Αννάν. 8. Αναμφίβολα η Τουρκία θα κερδίσει από ένα ΝΑΙ των Τουρκοκυπρίων και ένα Όχι από εμάς. 9. Κανείς εκτός από εμάς δεν θα κατηγορήσει τα Ηνωμένα Έθνη ότι δεν μας έδωσαν το σωστό σχέδιο. 10. Η Τουρκία έχει ήδη διακηρύξει ότι θα επιδιώξει πολιτική αναγνώριση του ψευδοκράτους όπου είναι δυνατή αλλά συνάμα και εμπορική αναγνώριση εκμεταλλευόμενη την αναμενόμενη αναβαθμισμένη πολιτική της θέση. Είναι ξεκάθαρο ότι τα πιο πάνω γεγονότα δεν παρουσιάστηκαν στο κοινό στον βαθμό που παρουσιάστηκαν οι προσωπικές απόψεις διαφόρων. Είναι ξεκάθαρο ότι το κοινό δεν ενημερώθηκε αντικειμενικά για τις βασικές πτυχές του σχεδίου και δυστυχώς, δεν απομένει αρκετός χρόνος για να γίνει κάτι τέτοιο.

Η συναισθηματική ανασφάλεια αλλά και οι οικονομικές ευαισθησίες του κοινού έχουν επικρατήσει της λογικής και του ρεαλισμού, ιδιαίτερα και μετά το υποκειμενικό διάγγελμα του Προέδρου το οποίο διακατεχόταν φανερά με υπερβολική συναισθηματική φόρτιση. (...)

Συνεπώς, υπό τις περιστάσεις και εκτός απρόοπτου αναβολής, τα αποτελέσματα της 24ης Απριλίου μπορούν να προβλεφθούν εύκολα και ας ελπίσουμε ότι οι προβλέψεις για τις αρνητικές συνέπειες του Όχι δεν θα επαληθευθούν. Σίγουρα το μεγαλύτερο αδιαμφισβήτητο γεγονός είναι ότι ο χρόνος συνεχίζει να τρέχει εναντίον μας...ενώ με τις πρόνοιες του σχεδίου Αννάν θα μπορούσαμε να τον αντιστρέψουμε υπέρ μας. Κάποιοι που βλέπουν ευρω-όνειρα θα ξυπνήσουν άσχημα...

Μιχάλης Πούρος (Λευκωσία, Κύπρος)

I would go for a bizonal federation with strong decentralization, within the EU. I would let all the Turkish settlers willing to be Cypriots stay in Cyprus, in the hope that if they bolster the Turkish Cypriot numbers, individual rights can take the place of communal rights that ultimately infringe on individual rights. I would get rid of all guarantees from Greece, Turkey and UK. I would toss out the British Bases and have Cyprus join Nato

so that a joint Nato base where Turkish troops could operate. I would make Greek and Turkish compulsory in all schools. I would make the state completely secular. I would recognize the Turkish and Greek heritage of Cyprus by having the state promote and develop Turkish and Greek culture. I would NOT have communal rights that infringe individual rights. I would have a program in the form of the affirmative action programs in the US, for as long as this was required, in order to integrate society and give equal opportunity to Turkish Cypriots. I would form a truth and reconciliation commission to investigate the crimes of the past decades. This is very important because for too long the people who have committed crimes on both sides have stayed on the main stage and ran the show to a large extent.

Elena (Flynn, Australia)

YES to the Annan plan! Yes to redrawing the boundary to reflect Greek-Cypriots' demographic, yes to incremental repopulation of the north, yes to a bizonal federation, and yes to a Unified Cyprus Republic!

Mehmet Ad-Din (Dipkarpaz, North Cyprus)

Πιστεύω ότι ο ελληνισμός στην Κύπρο έχει τη διάθεση να ζήσει ειρηνικά με το τουρκικό στοιχείο. Όμως το σχέδιο Ανάν δεν είναι το επιθυμητό αποτέλεσμα. Το σχέδιο Ανάν αντί να ενώνει διαιρεί, αντί να φέρνει μαζί Έλληνες και Τούρκους της Κύπρου τους χωρίζει. Είμαι της άποψης ότι η Αμερική και η Αγγλία προσπαθούν να ικανοποιήσουν τόσο το νέοϊσλαμικό κράτος του Ερτογάν όσο και το βαθύ κεμαλικό κράτος δίνοντας από τη μια την προοπτική ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Κύπρο σαν βάση από την άλλη. Φαίνεται ότι, οι Κούρδοι θα ανακηρύξουν κράτος στο Ιράκ (με τις ευλόγιες της Αμερικής) οπότε και θα πρέπει να εξευμενιστεί η Τουρκία. Το εξιλαστήριο θύμα δεν είναι άλλο από την Κύπρο. Γι' αυτό και θα πρέπει να βρωντοφωνάξουμε ΟΧΙ στο σχέδιο Ανάν.

Πάνος Ανδρέου (Λευκωσία, Κύπρος)

Το δικαίωμα των Κύπριων Ελλήνων να ψηφίσουν "όχι" είναι αναφαίρετο αν νομίζουν ότι η de jure διχοτόμηση (με αναγνώριση από άλλες χώρες του ψευδοκράτους, ενδεχομένως και από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης) είναι προτιμότερη ως λύση. Ας μην θεωρούν όμως ότι μπορούν να κερδίσουν κάτι περισσότερο κυρίως την ώρα που το "όχι" θα κάνει Τουρκία και Τουρκοκύπριους να κερδίζουν τη συμπάθεια της διεθνούς κοινής γνώμης. Θέλουν ηρωικό "ζάλογο", είναι αναφαίρετο δικαίωμα τους. Μη περιμένουν όμως να βγουν άθικτοι από το σάλτο.

Άρης (Νόττινγχαμ, Βρετανία)

Ή με το ναι ή με το όχι το νησί θα παραμείνει διχοτομημένο. Με το ναι θα υπάρχει δυσλειτουργία στη λήψη αποφάσεων. Καλλίτερο λοιπόν το όχι.

Πέτρος Μουτεβέλης (Αθήνα)

Κατάρα σε όλους τους πολιτικάντηδες της Κύπρου (και της Ελλάδος), που ενώ μας γέμιζαν τα μυαλά τόσα χρόνια με συνθήματα και εξαγγελίες από βάρθρα "τα σύνορα μας είναι στην Κερύνεια", "την πατρίδα ουκ ελάττω παραδώσω", "όλοι οι πρόσφυγες στα σπίτια τους", "καμία λύση χωρίς την απομάκρυνση των εποίκων", την ίδια στιγμή προέβαιναν κάθε φορά σε νέες υποχωρήσεις και σε νέους συμβιβασμούς.

Δεχτήκαν τα πάντα, ναι τα πάντα, και την παραμονή των εποίκων, και την άφεση αμαρτιών της Τουρκίας και την εξίσωση του 85% των Ελλήνων με το 13% των Τουρκοκυπρίων. Στα διεθνή έδρανα έμοιαζαν με βωβούς, ακούγοντας όσα τους έλεγαν οι ξένοι και κουνώντας συγκατανεύοντας το κεφάλι. ΟΥΔΕΠΟΤΕ είπαν την αλήθεια στο λαό. Ουδέποτε γιατί η αλήθεια πονούσε. Αντ' αυτού μιλούσαν για τον αγώνα της Κύπρου (πιο αγώνα;). Η πολιτική του «καλού παιδιού» απέτυχε παταγωδώς... Και έρχονται τώρα οι ηλίθιοι να ζητούν από τον περήφανο Κυπριακό λαό να ψηφίσει ναι; Γιατί; Για να τους δώσει άφεση αμαρτιών! ; Για να κατευνάσει τις τύψεις τους; Ο Κυπριακός λαός θα ψηφίσει όχι και ταυτόχρονα θα στείλει σπίτια τους Κληρίδηδες, Αναστασιάδηδες, Βασιλείου, Χριστόφιες κλπ (ο κατάλογος είναι απεριόριστος). ΟΧΙ γιατί ο Λαός είναι υπεράνω από αυτούς. Θα πει ΟΧΙ γιατί ονειρεύεται τη μέρα που πραγματικά θα ζήσει μαζί με τους Τουρκοκύπριους, που δεν θα υπάρχουν σύνορα και

κρατίδια, που οι πραγματικοί φταίχτες θα πληρώσουν (και όχι ο απλός κοσμάκης), που οι ξένοι θα είναι ξένοι στην Κύπρο και όχι συνιδιοκτήτες. Ο Κυπριακός Λαός ονειρεύεται την μέρα που θα ψηφίζει τους αντιπροσώπους του όχι με βάση την εθνική ή θρησκευτική του ταυτότητα αλλά βάση την αξιοσύνη του καθενός. Γι' αυτό θα πει ΟΧΙ στο ρατσιστικό σχέδιο των ΗΠΑ και των σκυλιών της.

Κυριάκος (Λευκωσία, Κύπρος)

Θέλουμε μια Κύπρο ανόθευτη και λειτουργική και μονιασμένη. Το σχέδιο Ανάν δεν εξασφαλίζει αυτές τις προϋποθέσεις

Δημήτρης (Ορεστιάδα)

ΟΧΙ στη νομιμοποίηση της κατοχής και της διχοτόμησης ΟΧΙ στην δολοφονία της ελπίδας, για Κύπρο ενιαία, ανεξάρτητη Μια τριχοτομημένη Κύπρος, αβύθιστο αεροπλανοφόρο του ΝΑΤΟ, διεθνές προτεκτοράτο με μόνο «κυρίαρχο» κράτος εκείνο των αμερικανοβρετανικών κατασκοπευτικών βάσεων, με απαγορευμένα τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα ενός λαού στην κυριαρχία, την αυτοδιάθεση και την ανεξαρτησία, είναι θετικό γεγονός αποκλειστικά και μόνο για την εξυπηρέτηση των σχεδίων του ιμπεριαλισμού στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής και είναι απόλυτα αρνητικό όχι μόνο για τον Κυπριακό λαό (Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους) αλλά και για τους λαούς όλου του κόσμου.

Η νομιμοποίηση της εισβολής και κατοχής, η νομιμοποίηση των παράνομων εποικισμών, η αγνόηση των αγνοουμένων, η νομιμοποίηση του ρατσιστικού διαχωρισμού, η νομιμοποίηση των παρεμβάσεων και της επιβολής της θέλησης των ξένων, η κατάργηση της Κυπριακής Δημοκρατίας με προώθηση της ευρωδιχοτόμησης, στο ιδιότυπο μόρφωμα του αμερικανοβρετανικού σχεδίου Ανάν, συνιστά ευρύτερη νομιμοποίηση του «δικαίου» της νέας τάξης πραγμάτων στα Βαλκάνια, το Αιγαίο, το Ιράκ, την Παλαιστίνη κ.λ.π.

Το καθεστώς που προωθείται, δια μέσου «ελεγχόμενων κρίσεων», θα αναγάγει το «διεθνή παράγοντα» σε αποκλειστικό αφεντικό του νησιού. Η λειτουργική και δίκαιη λύση μπορεί να προκύψει αν αντιμετωπιστεί το Κυπριακό σαν πρόβλημα εισβολής και

κατοχής, αν αφεθούν οι πολίτες του νησιού να διευθετήσουν τις διαφορές τους χωρίς ξένες επεμβάσεις, εκβιασμούς και επιδιαιτησίες.

Μόνο μια Κύπρος ενιαία, κυρίαρχη, ανεξάρτητη, χωρίς ξένες βάσεις μπορεί να εγγυηθεί την ειρήνη και την πρόοδο για το λαό της. Η Ευρωπαϊκή Ένωση καμιά εγγύηση δεν παρέχει για ένα τέτοιο μέλλον. Θα συμπορεύεται με τις ΗΠΑ, με όποιες διαφοροποιήσεις που δεν θα εξυπηρετούν το συμφέρον του κυπριακού λαού αλλά τα συμφέροντα του ευρωπαϊκού κεφαλαίου. Ο κυπριακός λαός πρέπει να αντισταθεί στις πιέσεις και τους εκβιασμούς, να αντλήσει δύναμη από την ιστορική μνήμη και εμπειρία, να αποτρέψει εκείνα τα τεχνάσματα της αναβολής που στόχο έχουν να «καταπιεί» ο λαός το καθεστώς της διχοτόμησης, της εξάρτησης και της υποτέλειας, να καταδικάσει τον εθνικισμό και τον «κοσμοπολίτικο ευρωδιεθνολαγνισμό», λέγοντας ένα ισχυρό και συνειδητό «ΟΧΙ». Το μέλλον δεν ανήκει στους φοβισμένους και τους οσφυοκάμπτες, αλλά σε εκείνους που αναδεικνύονται νικητές στο επίπεδο των αξιών, της ηθικής, της αξιοπρέπειας και του οράματος για έναν κόσμο ειρήνης και δικαιοσύνης.

Διονύσης Γεωργόπουλος (Αργοστόλι)

Αν γίνει δεκτό το σχέδιο Αναν θα δημιουργηθεί ένα προτεκτοράτο όπου οι δύο λαοί δεν θα μπορέσουν συμβιώσουν αρμονικά. Θα δημιουργηθούν εντάσεις με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί κρίση στις σχέσεις Ελλάδας και Τουρκίας. Το νέο κράτος δεν θα μπορέσει να διοικηθεί με αποτέλεσμα να βρίσκεται υπό την συνεχή απειλή της για επέμβαση Τουρκίας. Σε 24 ώρες μπορούν να επαναφέρουν τα στρατεύματα που θα αποσύρουν. Ενώ θα έχει διαλυθεί η εθνοφρουρά? Ποιός θα αντιπαρατεθεί στρατιωτικά μαζί τους το ΝΑΤΟ ? Και ένα ερώτημα που περιμένω απάντηση Επί 30 χρόνια κανείς δεν ήθελε να ασχοληθεί με το Κυπριακό. Τι άλλαξε τώρα ποιά γεωπολιτικά συμφέροντα εξυπηρετούνται με την παρούσα λύση και εκβιάζεται το ΝΑΙ. Πως και γιατί έγινε ξαφνικά από τα πρώτα θέματα στην ατζέντα των Αμερικάνων?

Θωμάς Γατσέλος (Ελλάδα)

Διαπιστώνω με μεγάλη λύπη πόσο τα οράματα όλων μας έχουν καταπατηθεί και διακυβέβονται από ανθρώπους που έχασαν την πίστη τους στον Ελληνισμό. Οι παραδόπιστοι, οι Ιούδες και οι δειλοί έγιναν προύχοντες και εξουσιάζουν τα πάντα και περιπαίζουν τους πάντας. Γι'αυτούς δεν πρόκειται να πω πλέον λέξη διότι μου προκαλούν από καιρό τέραστια αηδία. Θα μιλήσω μόνο για τον Λαό μας και τις τύχες του.

Το κύριο μάθημα που μπορούμε να αντλήσουμε απο την σημερινή εποχή είναι ένα και μόνο. Οι μεν διεθνείς ταραξίες αμοίβονται οι δε σόφρωνες καταπατούνται. Με βάση αυτό το σκεπτικό πιστεύω ότι ήλθε ο καιρός να σηκώσουμε ξανά τα βάρη μας και να εφαρμόσουμε και πάλι την σκληρή τακτική της ανυπόταξης στην οποία μας αναγκάζουν οι ξένοι και εντόπιοι δοσίλογοι παράγοντες. Νομίζουν ότι έχουν το δικαίωμα να μας επιβάλλουν τις όποιες θελήσεις τους, προστρέχοντας σε απειλές, σε πιέσεις, σε αδιάντροπες οικονομικές προτάσεις εξαγοράς συνειδήσεως και ίσως αύριο και στην βία όπως έχουν πλέον συνηθήσει. Εδώ πρόκειται περί ελευθερίας, περί θυμάτων αλλά και περι μέλλοντος. Δεν είναι δυνατόν να υποκύπτουμε συνεχώς και αδιάλειπτα στην θέληση των άλλων, γιατί θα χάσουμε οριστικά ό,τι μας απόμεινε από αξιοπρέπεια και αυτοσεβασμό. Δεν ξεχνώ τον απαγχονισμό του φίλου μου και συμμαθητή Μιχάλη Καραολή. Δεν ξεχνώ τις χιλιάδες θύματα των κατα καιρούς έχθροπραξιών.

Δεν ξεχνώ τους προδότες της ιδιαίτερης πατρίδος μου που έγιναν η αιτία των δεινών που γνώρισε το 1974 και ίσως γνωρίσει ακόμα το νησί μας. Δεν ξεχνώ τους 1619 εξαφανισθέντες αδελφούς μου που προσπαθούν όλοι αυτοί οι ανίκανοι να τους καταθάψουν με μια κονδυλιά στο βάθος μιάς γενικής εγκληματικής αμνησίας. Οχι δεν πρόκειται ποτέ να ξεχάσω γιατί το ωφείλω στην συνείδησή μου, το ωφείλω στα θύματα και στα αδέρφια μου, γιατί το ωφείλω στον Θεό μου και στην πατρίδα μου.

Δεν προτείνω πόλεμο εναντίον οιοδήποτε γιατί θα αποβεί τελικά εις βάρος μας. Ζητώ να κυρηχθεί Πανελληνική αντίστασις σε κάθε γωνιά της γής εναντίον κάθε επιβολής από την οποία διακινδυνεύει η υπόστασις και η ελευθερία ολόκληρου του Κυπριακού

Λαού. Αντιστέκομαι γιατί έτσι πιστεύω ότι θα νικήσω την δικαίωση των αγώνων μας για να επιτευχθεί μια δίκαια συμβίωση με τους γείτονές μας Τούρκους. Εάν και αυτοί πιστεύουν πραγματικά σε μία τέτοια εξέλιξη προς την ευημερία όλων τότε υπάρχει ακόμα ελπίδα για μια αποκατάσταση της νομιμότητας στο νησί μας. Την λύση θα την βρουν μεταξύ τους οι Κύπριοι, όλοι οι Κύπριοι.

Οι υπόλοιποι να κυτάξουν τα δικά τους χάλια, τον δικό τους ξεπεσμό και να φύγουν όλοι από το νησί. Σήμερα δεν συστεινώ τίποτε άλλο εκτός από ένα ισχυρότατο ΟΧΙ στο εγκληματικό αυτό σχέδιο ANAN, οποιοδήποτε κι'αν είναι το πολιτικό κόστος. Ένας ελεύθερος Λαός μπρός σε τέτοιες εξευτελιστικές απειλές και πιέσεις, έχει και το κουράγιο να πετάξει τα 400 αργύρια και τις 9000 σελίδες του σχεδίου Ανάν στα μούτρα αυτών που τις συνέταξαν. Τότε ας δούμε όλους αυτούς τους διεθνείς απατεώνες τι θα κάνουν; Θα μας κυρήξουν πόλεμο; Θα μας πνίξουν στην φτώχεια; Θέλουν να μας εξευτελίσουν; Τότε θα δούν και αυτοί από τι ατσάλι μας γέννησαν οι μάννες μας.

Αλκιβιάδης Μανιάς (Γενεύη, Ελβετία)

We Greeks think we know history, but we don't. We forget that the Cyprus problem is our fault, we started attacking the Turkish minority, we tried a genocide, with the help of the Greek dictatorship, and when the Turkish government find occasion, came and occupied, all with great pleasure of the American powers. It is never only fault of one side, it is fault of both sides. So we Greeks have to stop get so excited like kids and talk about selling our language and tradition and blablabla. Greeks and Turkish are the same people, we have to calm down and help each other. Mostly we Greeks have to grow up. NAI.

Αποστόλης (Σουηδία)

Ποτέ δεν είναι αργά για να καταλάβουμε ποιο είναι το – με απόλυτη πλειοψηφία – ισχυρότερο διαπραγματευτικό χαρτί σε μία τέτοιου είδους αναμέτρηση διεθνών δυνάμεων. Μιλάω για την στρατιωτική ισχύ. Με αυτήν κατελήφθη το ένα τρίτο της νήσου. Με αυτήν διατηρείται η κατοχή του. Με αυτήν γίνεται διαπραγμάτευση για νομιμοποίηση και επέκτασή της. Με τις παρούσες συνθήκες, λύση στο Κυπριακό απλά δεν υπάρχει. Κι αυτό διότι δεν είναι δυνατόν να συμβιώσουν δύο λαοί με διαφορετική θρησκεία, διαφορετική γλώσσα, διαφορετικό πολιτισμό και διαφορετική καταγωγή.

Η προτεραιότητά μου θα ήταν η ενίσχυση της στρατιωτικής και οικονομικής ισχύος του νησιού, ούτως ώστε να διασφαλιστεί κατά το δυνατόν η υπάρχουσα κατάσταση. Η 1η Μαΐου σηματοδοτεί μία νέα εποχή για την ελεύθερη Κύπρο. Την απόδειξη της αξίας των Ελληνοκυπρίων. Η Κυπριακή Δημοκρατία ανήκει στα πιο προηγμένα και πολιτισμένα κράτη του κόσμου. Η Κύπρος σε δέκα χρόνια από τώρα θα έχει ελάχιστες διαφορές. Το βορειοκυπριακό μόρφωμα θα έχει αναγνωριστεί από λίγες κυβερνήσεις κρατών. Το ελεύθερο τμήμα της νήσου, η Κυπριακή Δημοκρατία θα βαδίζει συνεχώς μπροστά και ακόμη θα προσπαθεί να ανακτήσει τις χαμένες βόρειες πατρίδες.

Ιωάννης Ευφραιμίδης (Κηφισιά Αττικής)

Η κατάσταση στην νήσο της Κύπρου είναι απίστευτη. Το ελληνοκυπριακό κομμάτι μετά από αγώνες και προσωπικές θυσίες που έπρεπε να γίνουν μετά από την τραγική και αιματοβαμμένη ιστορία, κατάφερε να πετύχει την ικανοποίηση των κριτηρίων για την ΕΕ. Δίπλα, μια περιοχή που θέλει να λέγεται όχι μόνο κράτος αλλά και δημοκρατία κινείται στα όρια της ύπαρξης έχοντας ένα κατά κεφαλή εισόδημα απελπιστικά χαμηλό. Πώς μπορούν να δεχτούν οι "εταίροι" μας ένα κρατίδιο, το οποίο εκμεταλλεύεται ένα γειτονικό με σκοπό να εισέλθει στην ΕΕ, την στιγμή που μόνο του δεν θα έμπαινε τα επόμενα 100 χρόνια, και που μάλιστα βασίζει την ύπαρξή του σε στρατιωτική εισβολή; Πώς είναι δυνατόν όχι μόνο να εξεφτιλίζεται τόσο πολύ η διαφαινόμενη θέληση του κυπριακού λαού και να γίνονται εντονότερες παρασκηνακές διαβουλεύσεις να αναστραφεί τεχνητά;

Πώς είναι δυνατόν να επιτευχθεί υγιής συνομιλία και συμφωνία με την βοήθεια εκβιασμών (αναγνώρισης του βορείου τμήματος της Κύπρου σε περίπτωση "όχι"); Η κατάσταση φαίνεται πλέον ανησυχητική.

Alexandros Sklavos (Kaiserslautern, Germany)

The only solution for Cyprus is the withdrawal of all foreign forces from the island (Turkish occupation forces, British military bases, Greek military contingent), the abolition of the guarantor rights for Greece, Turkey and Britain (all three attacked and/or failed to protect the island's independence) and the establishment of a federal state in full compliance with the common law of the European Union. America must

stop meddling in the affairs of an EU newcomer (Cyprus) and the EU should acquire a spine to ensure this is the case.

Kostas Georgiou (Cyprus)

Το Κυπριακό πρόβλημα μπορεί να λυθεί μόνο αν τα εμπλεκόμενα μέρη ξεκαθαρίσουν τις θέσεις τους (με ειλικρίνεια) μεταξύ τους ή όταν η Διεθνής Κοινή Γνώμη αντιληφθεί τις θέσεις αυτές.

1. Οι Τούρκοι αδιαφορούν για τα συμφέροντα των Τ/Κ και το μόνο που θέλουν είναι να διευρύνουν την στρατιωτική κατοχή στο νησί με τελικό στόχο την πλήρη προσάρτηση της Κύπρου στην Τουρκία. Το 1960 άνοιξε ο δρόμος, το 1974 έγινε το πρώτο βήμα. Το σχέδιο Ανάν και η αδυναμία διακυβέρνησης της χώρας με τους όρους που βάζει ευνοεί τα ιμπεριαλιστικά σχέδια της Τουρκίας.
2. Οι Τ/Κ καταλαβαίνουν ότι γίνονται πιόνια των Τούρκων και εδώ και πολύ καιρό βλέπουν τα Τουρκικά στρατεύματα σαν στρατεύματα κατοχής αλλά τα ανέχονται όλα γιατί δεν έχουν εμπιστοσύνη και φοβούνται τους Ε/Κ.
3. Οι Ε/Κ δεν θέλουν καμιά επαφή με τους Τ/Κ και προτιμούν να χωριστεί η Κύπρος σε δυο ανεξάρτητα κράτη. Δεν θέλουν όμως ούτε και την ένωση με την Ελλάδα. Φοβούνται ότι μετά την διάσπαση το Βόρειο τμήμα θα προσαρτηθεί στην Τουρκία και ότι θα εξαναγκαστούν και αυτοί να ενωθούν με την Ελλάδα. Επιθυμούν και θα βολευτούν με μια διάσπαση που θα προκύψει με ευθύνη των Τ/Κ και της Τουρκίας και την οποία οι Ε/Κ θα καταγγέλουν αλλά θα τους οδηγήσει σε ένα ανεξάρτητο Ε/Κ κράτος με την ονομασία Κύπρος πάνω σε ένα διαιρεμένο νησί.
4. Οι Έλληνες γνωρίζουν όλα τα παραπάνω και προσπαθούν να βοηθήσουν τους Ε/Κ αλλά και να αποτρέψουν τα μακροπρόθεσμα σχέδια της Τουρκίας.

Δημήτρης Κρυσταλλίδης

Απαξιό να απαντήσω στο ερώτημα σας, διότι λέτε 'λαμβάνοντας υπ' όψιν τα δεδομένα', που είναι η πάγια θέση των τούρκων. Επειδή δηλαδή, με την δύναμη των όπλων επέβαλαν κάποια δεδομένα, πρέπει να τα δεχτούμε? Που πάει το διεθνές δίκαιο?

Mich Apost

The people on this Earth had fought for the right to be able to have the freedom to vote. It is apart of the human rights. Now Turkey waves the sword of force "If the Greek Cypriots vote No she is threatening to do what is already doing and USA has taken it upon itself to support what ever Turkey wishes to do. I and million of others wander what USA would do if Turkey was not in such a strategic place .During the cold war Turkey play the tune and America danced that is opened its coffers for years and years, now Little Cyprus has to vote the way Turkey wants and this is called free elections in the twenty first century and under the protection of USA is called Democracy. God help us

Sophia (UK)

I believe that only the two endogenous communities of Cyprus can find a viable solution. Anyone who is not either a Greek-Cypriot and/or a Turkish Cypriot should leave the negotiating table. Only those who have deep island roots, deserve to address solutions to communal problems.

Provided that all outside influence ceases immediately, I would provide for a two-step approach. First the Greek Cypriot part of the island will join the EU (since already underway), with the Turkish Cypriot part joining the EU two years later, in order to allow for the orderly withdrawal of foreign troops, bases e.t.c. The E.U. will become the guarantor of the Turkish Cypriots rights(arguably the minority), as well as the protector of all citizens' rights for the new united state of Cyprus. Responding to the question of where I see Cyprus in ten years, I hope to see it become a new robust democracy of the two united communities.

Dean Plassaras (USA)

Being refugee from Asia Minor and knowing what it means to live under, or with Turks, I would rather have a divided Cyprus provided there is a fairer distribution of land. The Anan plan legitimizes an illegal occupation and gives the Greeks a summer night's dreams of hopes. The Turks never obeyed the U.N for more then 30 years nor they'll be good Europeans. See what happened two the Greek inhabitants of the Islands of Imbros and Tenedos 12000 once 400-500 now or Constantinople and Smyrna from

360.000 only 6000 left. Their lives and well being guaranteed by the Lauzane Convention. The U.N and European Union have become tools of World Domination for the U.S and the Anglosaxons and they are pushing this murky plan in order to turn Cyprus to an attack base against Middle East countries, with whom Cypriots have no bone to pick. Let Greek and Turkish Cypriots live separate and in peace. Let the Americans the Anglosaxons and their coalition willing bring Democracy and Freedom in The Middle East like they did in Iraq. If that's what they want and not their oil.

Nicolas Ioannides (London, Canada)

ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΚΟΠΟΥΣ ΔΕΚΑ ΚΑΙ ΠΛΕΟΝ ΧΡΟΝΩΝ 5 ΗΜΕΡΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΜΕ ΤΟΣΟ ΚΟΠΟ ΚΑΙ ΠΟΛΕΣ ΘΥΣΙΕΣ ΚΑΤΑΦΕΡΑΜΕ ΘΑ ΤΑ ΠΕΤΑΞΟΥΜΕ ΟΛΑ ΣΤΟΝ ΚΑΛΛΑΘΟ ΓΙΑΤΙ? ΓΙΑ ΝΑ ΔΟΣΟΥΜΕ ΕΝΑ ΛΕΥΚΟ ΧΑΡΤΙ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ? ΚΑΙ ΝΑ ΤΗΝ ΑΠΑΛΛΑΞΟΜΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΑΝ ΚΑΤΟΧΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ.

ΑΣ ΦΕΡΘΟΥΜΕ ΚΑΙ ΕΜΕΙΣ ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΣΑΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΠΟΥ ΣΕΒΟΜΑΣΤΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΥΤΗ ΘΑ ΜΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣΤΟ ΜΕΛΩΝ. ΤΩΡΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΕΙΡΑ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ ΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΣΟΥΝ ΤΙ ΘΕΛΟΥΝ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ Η ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ?ΑΝ ΝΑΙ ΤΟΤΕ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΡΝΗΘΟΥΝ ΤΟ ΞΕΝΟΦΕΡΤΟ ΣΧΕΔΕΙΟ ΚΑΙ ΝΑ ΚΑΘΗΣΟΥΝ ΜΑΖΙ ΜΕ ΕΜΑΣ ΝΑ ΠΡΟΧΟΡΙΣΟΜΑΙ ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΜΠΡΟΣ.

Ζήσης Θειακός (Δερύνεια, Κύπρος)

Μίσος, αίμα, πόνος ανακατωμένα με την ιστορική μνήμη συνθέτουν ένα κυπριακό σκηνικό στο οποίο η έννοια της δικαιοσύνης στον πολιτικό στίβο έχει χαθεί από την εποχή της θουκυδίδειας διένεξης μεταξύ των Μηλίων και των Αθηναίων. Εθελουφλισμοί ιστορικού εθνικισμού εμφανίστηκαν και πρόσφατα όπως επί παραδείγματι στο Μακεδονικό. Θυμάμαι το παλμό της νεολαίας στην Πατησίων διατρανώνοντας τα δίκαια μας και τους δημοσιογραφικούς τίτλους αναπαραγωγής τους. Μικροπολιτική-οί, εθνικισμός και ΜΜΕ ήταν και τότε κουβάρι καλό πλεγμένο και

αξεδιάλυτο. 13 χρόνια μετά η ιστορία φαντάζει πιο απλή: να αφήναμε την ιστορία και να πιάναμε την οικονομία για να κατακτούσαμε γλωσσικά, πολιτιστικά τη Μακεδονία (τα Σκόπια για τους Ελλαδίτες). Κατά πώς ιστορεί ο ποιητικός Καβάφης ο ελληνισμός δεν βγήκε ποτέ ωφελημένος περιχαρακωμένος μέσα σε στενά κρατικά ή γεωγραφικά όρια. Γι' αυτό και ανέτρεχε με ηδονική νοσταλγία στην ελληνιστική εποχή, όπου φυλές υπαρκτές και ανύπαρκτες ήταν ανακατωμένες με την ελληνική όμως να προεξέχει.

Αν η κυρίως Ελλάδα είναι προς αποφυγή αυτό είναι που πρέπει να σκεφτούν οι Κύπριοι, ξεχνώντας τη στιγμή και βλέποντας πέρα από τον Πενταδάκτυλο. Να μη γίνει το Κυπριακό ένα άλλο Μακεδονικό. Αν ο ορίζοντας φαίνεται συννεφιασμένος είναι, γιατί στη μεγαλόνησο διακυβεύονται όχι μόνον τα ιδανικά της ανθρωπότητας, όπως έλεγε και ο Καζαντζάκης κοντά 50 χρόνια πριν, αλλά και της ευρωπαϊκότητας και του ελληνισμού. Τον ορίζοντα σκοτεινιάζουν οι απειλές, οι βιασύνες, οι ρητορικές μεγαλοστομίες, η ελλαδική παθογένεια του πολιτικού συστήματος, η μειωμένη δημοκρατικότητα του ναι και του όχι, μα πάνω από όλα το υπαρξιακό δράμα 50 ετών που δεν απαντιέται μέσα σε μια μέρα μόνον με μια ψήφο και μάλιστα για όλες τις πτυχές του βίου. Γι' αυτό και η στιγμή δεν θα σηκώσει το πολύχρονο βάρος, δεν θα αντέξει την ιστορία και θα λυγίσει.

Αχιλλέας Ντελλής (Γλασκώβη, Σκοτία)

I read with dismay what my fellow Greek Cypriots are writing here, which echoes what most of them are thinking back in Cyprus. There is a lot of pseudo-patriotic, fanatical, ignorant, arrogant rhetoric being uttered, by misguided, misinformed and blinded so called patriots. Turkey invaded Cyprus because some idiots staged a coup and wanted Enosis with Greece -let's not bury our heads in the sand.

This is the best chance we have of a solution and we are turning it down because "we are the sons of our ancestors" etc etc. It's this sort of non-sensical inflammatory attitude that has got us where we are now. A "no" vote means the Turks keep all the occupied parts for ever, their state is recognised internationally and we are left to lick our wounds. Don't be under any misconception that the international community will ever

again bother with us. Be aware that what you vote on the 24th is THE FINAL CHAPTER ON CYPRUS. GOD BLESS CYPRUS.

Mary (Surrey, UK)

Η λύση που προσφέρει το σχέδιο είναι άδικη και οδυνηρή για τους Ελληνοκύπριους. Οδυνηρή ήταν όμως και η συνθήκη της Λοζάννης. Αν όμως ο Βενιζέλος δεν υπέγραφε τότε, η Μακεδονία θα είχε σήμερα πάνω από μισό εκατομμύριο Μουσουλμάνους, κάνοντας δυσκολότερη την αποκατάσταση των προσφύγων. Αν το σχέδιο Annan ήταν βιώσιμο, σε βάθος χρόνου, τότε θα συμφωνούσα με την υπερψήφιση του. Μπορεί όμως να είναι βιώσιμο ένα σχέδιο το οποίο προβλέπει ότι όταν αδυνατεί το κυβερνητικό συμβούλιο να πάρει απόφαση, θα αποφασίζει το Ανώτατο Δικαστήριο; Είναι δυνατόν τις, αμιγώς πολιτικές, αποφάσεις της εκτελεστικής να τις παίρνει ένα διορισμένο δικαστικό σώμα, χωρίς καμία δημοκρατική νομιμοποίηση, του οποίου μάλιστα τρία μέλη δε θα είναι καν Κύπριοι;

Νίκος Β. (Αθήνα)

Είμαι Ε/Κ και μονιμος κατοικος Κυπρου. Η προσωπικη μου αποψη και η ταπεινη μου γνωμη ειναι οτι οποιο δηποτε σχεδιο λυσης θα πρεπει να το διαπραγματευθουν οι μονιμοι κατοικοι της Κυπρου που ειναι Οι Ε/Κ και Τ/Κ. Και το σπουδαιοτερο να μην υπαρχουν ξενες επεμβασεις ουτε απο τη Ελλαδα, και πολυ περισσοτερο ουτε απο τη Τουρκια. Η Βρετανια και οι Η.Π.Α. θα μπορουσα να παιξουν το ρολο του καθοδηγητη. Ο δε ρολος του Ο.Η.Ε. θα μπορουσε να καθοριστικος επιβαλλοντας διεθνεις ασφαλιστικες δικλυδες για εφαρμογη των συμφωνηθεντων.

Επισης για το διαμερισμα Καρπασιας λογω ειδικων ιδιοτερωτιτων θα μπορουσα να εισηγηθω να παραμεινη υπο ειδικο καθεστωσ τουλαχιστο δοκιμαστικα για μια πενταετια, και επι πλεον Ο Ο.Η.Ε. θα μπορουσε να εποπτευη τα λειτουργικα του καθηκοντα στη περιοχη. Με λιγα λογια η Κυπρος θα αντιμετωπιζοταν ως ενα ενιαιο ανεξαρτητο,και κυριαρχο Κρατος, με μια οντοτητα, και ΟΧΙ σαν ενα προτεκτορατο της Τουρκιας οπως παρουσιαζεται στο Σχεδιο ΑΝΑΝ. Η Κυπρος για να επιβιωση και Ευημεριση θα πρεπει να παραμεινη μακρυα απο ξενες επμβασεις, να

Αποστρατικοποιηθη και ολοι οι Κατοικοι της Ε/Κ Τ/Κ, Αρμενιοι, Μαρωνιτες και αλλες Μειονοτητες να ζουν ειρηνικα.

ΟΧΙ στο Σχεδιο Α Ν Α Ν ναι στη επιλυση του Κυπριακου προβληματος που για 30 τοσα χρονια βασανειζη και ταλανειζη τη τυχη του Κυπριακου Λαου

Στέλιος Γενεθλίου (Λεμεσός, Κύπρος)

Απο τη στιγμή που οπως φαινεται υπερισχυσει το οχι (πραγμα που εκ των πραγματων συνεπαγεται την ακυρωση μιας στρατηγικης 30 ετων), νομιζω οτι προτιμοτερο ειναι να στραφουμε στη λυση, που παρα πολλοι συζητουν κατ' ιδιαν και ελαχιστοι (οπως ο Στ. Μανος) δημοσια.

Οριστικη διχοτομηση, εναντι εδαφικων ανταλλαγμων και με προβλεψη για την επιστροφη ενος αριθμου προσφυγων, αν και μαλλον λιγοι γεροντες θα θελησουν να επιστρεψουν υπο τ/κ διοικηση. Μια λυση, που μας προτεινεται απο το 1960 και αδυνατω να καταλαβω για ποιο λογο την απορριπτουμε συνεχως. Ισως ειμαστε αυτοι που πρωτοι θα επρεπε να την προτεινουν, δεδομενης και της μεγαλης γεννητικοτητας του τουρκικου στοιχειου. Και αν μεχρι το 1974 υπηρχε η "ελπιδα" της οριστικης κυριαρχιας των ε/κ στο νησι, σημερα κατι τετοιο ειναι ανεφικτο. Στα πλαισια μιας ομοσπονδιας ακομη και το ποιο μικρο ομοσπονδο κρατος διατηρει σημαντικα δικαιωματα, κατι που φαινεται οτι αγνοουν ή θελουν να αγνοουν οι οπαδοι της "ενωμενη! ζ Κυπρου", που την ωρα της αληθειας κανουν πισω απο οτι φαινεται.

Την ιδεα της υπαρξης 2 εντελως ανεξαρτητων κρατων αποδεχεται και η πλειοψηφια των ε/κ, οπως αποκαλυπτεται απο κρυφες δημοσκοπησεις. Δεν ειναι παραλογο. Παραλογο ειναι να πιστευεις οτι οι αντιπαλοι που υπερισχυσαν στρατιωτικα θα σου παραδωσουν τα παντα, μονο και μονο χαριν οικονομικων ανταλλαγμων.

Γιάννης (Ελλάδα)

Μια από τις βασικές διαφορές του σύγχρονου κόσμου του 21ου αιώνα, από παλαιότερες εποχές, είναι ότι δεν χρειάζεται πλέον να ψάχνουμε και να αντιμετωπίζουμε εχθρούς και αντιπάλους αλλά πρέπει να ψάχνουμε και να

δημιουργούμε φίλους. Για μένα βασική λοιπόν πρωτεραιότητα είναι το πως θα καταφέρουμε να κάνουμε τους Τούρκους από εχθρούς, φίλους. Πιστεύω ότι το σχέδιο Ανάν μας προσφέρει αυτό το πλαίσιο, και γι'αυτό το υποστηρίζω. Η 1η του Μάη δεν είναι τίποτα άλλο από μια επιβεβαίωση ότι η Κύπρος μπαίνει στο κλαπ των χωρών που ηγούνται της νέας εποχής, και άρα έχει κάθε δυνατότητα να παίξει το παιχνίδι της νέας αυτής εποχής. Έχει τη δυνατότητα να ψάξει και να δημιουργήσει φίλους αντί να ψάχνει και να αντιμετωπίζει εχθρούς και αντιπάλους που πολλές φορές αποδεικνύονται απλά ανύπαρκτα φαντάσματα.

Παύλος Λιασιδης (Λευκωσία, Κύπρος)

Όλοι οι έποικοι να φύγουν. Η μόνη εγγυήτρια δύναμη να είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση. Στρατό να έχει μόνο η Ε.Ε.

Γιώργος Διβάρης (Ελλάδα)

Πάνω από 20 χρόνια, προσφέρουμε στην Τουρκία αμαχητί, πράγματα που στον υπόλοιπο κόσμο παίρνονται μόνον με πόλεμο. Πιστεύω ότι αυτή η κατάσταση θα συνεχιστεί με τον ένα ή τον άλλο τρόπο και στο Κυπριακό και σε 10 χρόνια θα συνεχίσει να είναι ένα πρόβλημα για τον ελληνισμό που μόνον απογοήτευση θα προσφέρει. Αν ήταν στο χέρι μου, θα επέστρεφα όλες τις περιουσίες των Ελλήνων και Τούρκων προσφύγων της Κύπρου και θα αποζημιώνα τους Τούρκους εποίκους για να επιστρέψουν εκεί από όπου ήλθαν. Στη συνέχεια θα ίδρυα ένα κράτος πραγματικά δίκαιο για όλους τους πολίτες του (πραγματικά ΜΠΟΡΕΙ να υπάρξει τέτοιο κράτος). Πραγματικά δίκαιη λύση θα μπορούσε να βρεθεί μόνον με απευθείας διαπραγματεύσεις Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Δυστυχώς όμως η πολιτική ηγεσία του ψευδοκράτους δεν εκφράζει τα συμφέροντα των Τουρκοκυπρίων, αλλά μάλλον των εποίκων και της Τουρκίας, άρα δίκαιη λύση δύσκολα μπορεί να προκύψει.

Η 1η Μαΐου σηματοδοτεί την ολοκλήρωση μιας επιτυχημένης κίνησης. Εάν όμως αυτή η κίνηση είναι σε αντίθεση με τα συμφέροντα Αμερικανών και άλλων ισχυρών, στην πράξη θα ακυρωθεί. Άκουσα πρόσφατα Κύπριο πολιτικό να δηλώνει ότι μόνος σύμμαχός μας είναι το δίκαιο. Κρίμα, για να είμαστε αποτελεσματικοί θα έπρεπε να

έχουμε σύμμαχο και κάποιον ισχυρό, τα συμφέροντα του οποίου θα ήταν συντονισμένα με τα δικά μας. Το δίκαιο στις μέρες μας δεν έχει και μεγάλη πέραση.

Νικόλας

Με θλίβουν τα όσα ακουω σχετικά με την εξέλιξη του Κυπριακού. Οι ιστορικά λανθασμένες πολιτικές επιλογές της Κύπρου ως προς στα συνεχώς εναλλασσόμενα δεδομένα, την έφεραν τελικά σε δυσμενή θέση. Η πρόταση της νέας συνθήκης από τον ΓΓ του ΟΗΕ, δεν είναι και η καλύτερη. Όμως, είναι ίσως η τελευταία ευκαιρία της, να μπει στο «νέο πολιτικό παιχνίδι» και να δει τα πράγματα με τα νέα δεδομένα. Και τα οποία δεν είναι κατ' ανάγκη και η καταστροφή της. Να μπει και να αφήσει την εξέλιξη να κάνει το νέο της σκηνικό.

Από το νέο αποτέλεσμα που θα προκύψει και με τα νέα δεδομένα, τα οποία είναι προβλέψιμα, τότε; ναι, να αντιδράσει. Τότε; για το αύριο ή το μεθαύριο; Μεσολαβεί μια νύχτα. Χάθηκαν τόσες και τόσες, τι έγινε να χαθούν και μερικές άλλες; Το σημείο ενδιαφέροντος είναι: να μην χάσει το «πλεονέκτημα». Να είναι δηλαδή «συμμετέχουσα» στο νέο σχέδιο. Επομένως, πρέπει να πει Ναι! στο σχέδιο Ανάν. (...)

Παπακωνσταντίνου Γεώργιος(Αθήνα)

Why the word Democracy is out of any message of politicians around the world for solutions about Cyprus. Future is always better with Democracy. People in Cyprus are wise in answering NO to Annan-USA plan.

Θωμάς Βαρμαξίζης (Αθήνα)

Αυτό που ήθελαν να πετύχουν οι Αμερικάνοι το πέτυχαν. Αφού η Αμερική ενδιαφέρετε τόσο πολυ για την στρατηγική θέση της Κύπρου και το ίδιο ενδιαφέρετε και η δύδημη αδερφή της η Αγγλία σχεδίασαν ένα σχεδιο ύπουλο και σατανικό πριν φθάσει ο καιρός να γίνει η σύσκεψη για το που θα δοθούν οι ολυμπιακοι αγώνες.Κ (...) Τώρα βλέπουμε καθαρά με το ζήτημα της Κύπρου. Ούτε πέντε μήνες πριν απο τους ολυμπιακούς και έχοντας κάνει τόσες δαπάνες αλλα πέρνοντας τοσα δάνεια τα οποία ο λαός θα κλιθει να πληρώσει έχουν αρχίσει, και τωρα κλημακώνονται οι πιέσεις για τους ολυμπιακούς η κυβέρνηση η Ελληνική δέν μπορεί να πάρει την θέση που πραγματικά θέλει γιατί με την

ολυμπιάδα της βάλανε τα δυο πόδια σε ένα παπούτσι, από την άλλη η Αγγλία επιρεάζοντας και άλλους εταίρους δεχθηκαν να μπει και η Κύπρος στην E.E ME THN ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΗ να λυθεί το Κυπριακό έτσι και οι Κύπριοι και ο Πρόεδρος Παπαδόπουλος είναι στην ίδια θέση με την Ελλάδα.

Έφτασε στο σημείο ο κ. Παπαδόπουλος να έχει την ίδια στάση απέναντι στο δημοψήφισμα με τον βιαστή της Κύπρου. Αν πεί πάλι ΝΑΙ θα είναι άδικο για τους Ελληνοκυπρίους θα πληρώσουν στους κατοχικούς αποζημίωση για την κατοχή που τους έγινε, και συγχρονως θα συμπράξουν και στα σχέδια των αμερικάνων και των Άγγλων. Πάντα πίστευα ότι το Κυπριακό σαν το Παλαιστινιακό δεν πρόκειται να λυθεί. Αυτή την στιγμή μου κάνει εντύπωση γιατί ο Αμερικανός πρόεδρος κόπτετε τόσο πολύ ότι θέλει την λύση του Κυπριακού ενώ σε λίγους μήνες όπως φέρεται από τις δημοσκοπήσεις ότι θα χάσει την Προεδρία ,αυτό αν πρέπει να μας κάνει να είμαστε περισσότερο υποψιασμένοι ότι από την δυαδική παγγόσμια δύναμη ίσως στο σατανικό μυαλό τους να υπάρχει ένα πιο σατανικό σχέδιο που τα μυαλά των νορμάλ ανθρώπων να μην μπορεί αυτή την στιγμή να το συλάβει για να προστατευθεί από μια μεγαλύτερη καταστροφή. Ψηχερμία και από εδώ και πέρα πιο προσεκτικοί σε ότι προτίνουν οι σε εισαγωγικά φίλοι μας.

Αλεξάνδρα Τσιρακίδου (Γερμανία)

Το μέλλον της Κύπρου διαγραφεται λαμπρο κατ'εμένα. Το ΟΧΙ πρέπει να δοθη δυνατό καθαρο προς όλους. Η Κύπρος πρέπει σαν κρατος δημοκρατικο ανεξαρτιτο να σευαστη τους αγωνες της και να σινεχιση τον αγωνα της η λυσις (νικη) θα ελθη με τον χρονο που πιεζει ασφυχτικα τους δυναστες της. Σε 10 χρονια βλεπω τιν Κυπρο με μεγαλειτερο πολιτικο λογο στα διεθνη θεματα απο τιν Τουρκια.

Νικόλαος Μπενέτης (New York, USA)

1. Turkey has to withdraw from Cyprus completely.
2. The Turkish Settlers go back to Turkey.
3. Turkey should pay for those people that will never get their homes back along with an apology.

4. The Turkish-Cypriots should accept the fact that they are a minority. The reason that the Greeks see them as a minority is because they are.

5. The Presidential Council should not have the "Veto" right. If the two sides have equal seats on the Senate and proportional representation in the lower house, things will be fair.

Doros Evangelides (New York, USA)

Αν αφήνανε τις δυο κοινότητες να αποφασίσουν για την τύχη τους και το μέλλον τους θα ήταν ότι πρέπει. Όσο οι "προστάτες" και "εγγυητές" ανακατεύονται αποτέλεσμα δεν θα έχουμε. Την 1η Μαΐου η Κύπρος μπαίνει στη θέση που της έπρεπε από χρόνια. Δεν υπάρχει συμβολισμός για αυτό. Με το σχέδιο που προσπαθούν να επιβάλουν βάζουν την Τουρκία ρυθμιστή εκεί που πρέπει να μην έχει δικαίωμα ούτε για τουρισμό να πηγαίνει. Η ιστορία των τελευταίων χρόνων έχει δείξει πως "μπέσα" δεν υπάρχει στην πολιτική αυτού του κράτους, τι μπορούμε να περιμένουμε ύστερα από δέκα χρόνια; όταν θα έχουν πληρωθεί τα σπασμένα από τα θύματα και δεν θα μπορούν να ανακαλέσουν τίποτα οι μεγάλοι του κόσμου αφού θα έχει επιβάλει τετελεσμένα γεγονότα η Τουρκία, όπως καλή ώρα την τελευταία τριακονταετία.

Έδωσε καμιά εξήγηση κανένας από τους μέντορες του σχεδίου για την αδιαφορία της Τουρκίας στα πολλαπλά και για το ίδιο πράγμα ψυφίσματα του ΟΗΕ; Πως να περιμένουμε τώρα να τηρήσει αυτά που θα υποσχεθεί χωρίς να υπογράψει; Ας δοκιμάσουμε την συγκατοίκηση κι ας τους αφήσουμε να βρουν το δρόμο τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση πιασμένοι χέρι χέρι. Αλλιώς για αυτό λένε ΝΑΙ οι Τουρκοκύπριοι, για να γλιτώσουν από τους μεγάλους αδελφούς τους που τους κρατούν στην εποχή που οι Ελληνοκύπριοι βλέπουν μόνο στις φωτογραφίες.

Γιώργης Φράγκος (Οινούσσες)

The Cyprus problem exists today due to the Turkish invasion. The international community (IC) looked the other way when the crime, of this invasion, was being committed. They looked the other way as ethnic cleansing, and murder was taking place. By the way, the western civilization, that we are part of, strongly condemns those types of crimes unless the perpetrator is Turkish or Jewish. How hypocritical! Today the IC

comes with a plan to reunite the people of Cyprus. Why now? The reason is the EU. The IC has something to gain, for their Turkish friends, and in the process some sort of incentive is given to the Cypriots.

The Anan plan, however, establishes a society based on ethnic division. It creates a country that gives its citizens different rights and roles. The division it establishes is a cancer that will grow and destroy the new country. Discrimination will flourish. A country, after all, is supposed to have unity, equality and common goals. Another point of concern is that a Greek living under TCy control will not have political rights, to run for office in the community they live. This is a very troubling provision, totally inconsistent with the EU principles! I congratulate Mr. Anan and DeSoto, they worked very hard and they put up with people that had different agendas. I question their motivation and final product. I think a NO vote will be damaging to the Greeks and GCy. I believe there will be a chance for yet another plan better balanced and with less division. If I had to vote, I would vote NO. One last point, if instead of being Cyprus it was Israel, isn't true that the plan would have allowed all the refugees to return on the date the plan was signed?

Anthony Mouzakis (Canton MI, USA)

(...) Συναισθηματικά φορτισμένος, όπως όλοι οι Έλληνες και ειδικά αυτοί, που έζησαν το Κυπριακό από το 1950 και μετά, δεν μπορώ να δεχθώ ένα σχέδιο, που θα μετατρέψει μέσα σε μία νύχτα δύο χωρισμένους λαούς με διαφορετικές γλώσσες, προέλευση, πολιτισμούς και θρησκείες σε ένα, καθυποτάσσοντας τους μόν στους δε, ή κατά περίπτωση τους μόν στους δε ή τους δε στους μόν και μάλιστα με ξένους διορισμένους δικαστές, που πολύ λίγο θα ενδιαφέρονται για την ουσία και πολύ για τα συμφέροντα.

Η προσπάθεια που έγινε με ενεργούμενο τον Ανάν, περισσότερο μοιάζει με βιασμό παρά με καλοπροαίρετη ενέργεια. Πράγμα βέβαια που δεν κρύβεται πλέον πίσω από τις πιέσεις που ασκούνται και ενισχύονται καθημερινά.

Είχα διαβάσει σε κάποιο άλλο φόρουμ ότι, οι λόγοι που φάνηκαν πιο έντονα στην Λουκέρνη ήταν (1) η άρον-άρον προετοιμασία ελεύθερου πεδίου για αμερικανικές

διελεύσεις, σταθμεύσεις κ.λ.π., δηλαδή βάσεις ανάλογες των αγγλικών στο νησί, (2) την δημιουργία κάποιας «πινακίδας» για την είσοδο της Τουρκίας στην Ε.Ε., που στους περισσότερους λαούς είναι ανεπιθύμητη, (3) το κυνήγι αυτού που θα «πληρώσει το μάρμαρο», δηλαδή την μείωση τη διαφοράς του κατά κεφαλήν εισοδήματος υπέρ των τουρκοκυπρίων και (4) την κάποια ρητή υποχρέωση των Αμερικανών έναντι των Κούρδων για την δημιουργία Κράτους στον χώρο της τουρκικής επικράτειας σε αντάλλαγμα της συμμετοχής τους στον πόλεμο εναντίον του Σαντάμ.

Δεν διάβασα στην θέση αυτή κάποιες αντιρρήσεις επειδή φαίνεται λογική. Έτσι, το να καταδικασθούν δύο διαφορετικοί λαοί σε παρα φύσιν συμβίωση μόνο και μόνο για να επιτευχθούν οι πιο πάνω στόχοι, στους οποίους μπορώ να προσθέσω και άλλους, όπως τις αμερικανικές εκλογές, που σε αντίθεση με την ζημιά στο Ιράκ, το «λυσιμο» του Κυπριακού μπορεί να ευνοήσει τον Μπούς, γιατί πρέπει να διαφέρει από την μέχρι σήμερα συμβίωση των δύο λαών με την διαχωριστική γραμμή μέσα από την Λευκωσία; Οι ευαισθησίες αυτές αφορούν ασφαλώς αυτούς που έχουν μπει στον χορό των μεγάλων αποφάσεων.

(...) Σήμερα και όχι μόνο από σήμερα, αλλά από τότε που άρχισε το Κυπριακό, δεν πληρώνει ο ελληνισμός μόνο για το 8% του κυπριακού εδάφους που κατέχει η Αγγλία αλλά και για όλα τα συμφέροντα, που δημιούργησε η κατοχή της Κύπρου υπο την προτροπή και το «βλέμμα του Βούδα».

Το φόρουμ θέλει να ξέρει για τον συμβολισμό της 1ης Μαΐου. Δεδομένων ακόμα των συνδυασμών (α) ΟΧΙ-ΟΧΙ, (β) ΝΑΙ-ΟΧΙ, (γ) ΟΧΙ-ΝΑΙ και γιατί όχι (δ) ΝΑΙ-ΝΑΙ [όλα παίζονται ακόμα] ο συμβολισμός, όποιος και αν είναι την στιγμή αυτή, είναι πάρα πολύ πρόωρος. (...)

Δημήτριος Θεοδοσιάδης (Θεσσαλονίκη)

"Τιμη σε κεινους που στην ζωη τους ορισαν να φυλανε Θερμοπυλες..." ΟΧΙ

Αντιγόνη Ρεθεμιώτισσα (Μυλοπόταμος)

The plan shows disregard for all the UN Resolutions. It is, therefore, very unfortunate that the UN Secretary has turned his back on all the Resolutions and has come up with a plan that rewards the invaders of a democratically elected country. Many might say that Turkey invaded after the Greeks attempted a coup. Let us bear in mind that those involved were tried and jailed, whereas the invaders are still treated as heroes in Turkey. The Plan will send a message round the world that if a state invades another and stays for some decades, despite worldwide condemnation, the UN will help them keep as many of the spoils as possible. (...)

Constantine Louis (London, UK)

The ‘Annan Plan’ is not a solution for Cyprus. It’s a way to get Turkey out of the awkward position of occupying part of an EU member come May 1st. The ‘Cyprus problem’ will be resolved only when all foreign powers (Greece, Turkey, UK, USA...) stop trying to impose their will on the people of Cyprus and let them make their own decisions. If they are to peacefully live together they cannot be forced into an agreement.

Stelios H. (Los Angeles, USA)

my solution will be a completely disarmed cyprus, no greek, turkish and of course no british army in the island...illussions... we forgot what is right or wrong long time ago. As a greek cyriot I would vote NO right now, we need more time although we know by now that American and British politics prefare to make the Turks happy!! suddenly we are the "bad" ones...and the UN resolutions about the turkish occupation????

Josephine (Cyprus)

There is only one solution. Let Cyprus be an independent state and prosper within the European Union fundamental laws and principles. The Annan plan has been nothing but an absurd and humiliating document offered to the Cypriot people (GK and TR) by UN “the so called human rights” shield. For the very first time in the history of man-kind the violator becomes a humanitarian for the sake of the super-powers interest. If the

plan goes through, in 10 years time, we would have only succeeded in allowing the Turkish government to become even more ruthless.

Saying NO does not indicate a vote against unification (and certainly not against peace). It only means that you vote for more just solution that will be the only security of long lasting peace and prosperity on the Island. It seems to me that once again we will say No just to prove that we are still the sons of our ancestors. Bowing our head will only mean that this is not over yet! Cyprus becoming part of Europe is simply imperative. The Cypriots have already offered too much to the world, their membership is only a sign of gratitude. Let's hope that the hypocrites of this world will not try to make a bargain out of it. (...)

Tasos Savva (Sydney, Australia)

Return to the pro summer 1973 conditions. No armed forces of any sort or country on the island. Maintain a police force to meet the needs for the country. UN, EU and NATO will guarantee the nations security.

Alexis Livadaros (Duluth, MN, USA)

Η μόνη λύση είναι η Κυπριακή Δημοκρατία πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Τουρκοκυπριακή μειονότητα να ζει και να προοδεύει με πλήρη δικαιώματα και ασφάλεια ως Ευρωπαίοι πολίτες. Όλα τα άλλα είναι παιχνίδια του ξενου παραγοντα που θέλει την νήσο ομήρο για τα δικά του συμφέροντα. Αυτό πρέπει να είναι ο στόχος των Κυπρίων γενικά καθώς και της Ελλάδας.

Γιάννης Σουβατζής (Αθήνα)

OXI OXI OXI. Η 1η μαιου συμβολίζει την δικαιοση των προσπαθειων της κυπρου για προσχωρηση σαν πληρες και ισοτιμο μελος της ΕΕ.Αυτο της δινει τιο δικαιομα πλεον για να χειριζεται απο θεση ισχυος την διαπραγματευση του προβληματος εισβολης και κατοχης εδαφους της απο χωρα η οποια επιθυμει την εναρξη διαπραγαμετευσεων για ενταξη στην ΕΕ. Τυχον εγκαταλειψη αυτου του διαπραγμαευτικου χαρτιου μας αποπλιζει σαν δημοκρατια.Σε δεκα χρονια θεωρω οτι η Τουρκια θα εχει πλεον αντιληφθη οτι δεν ισχυει το δια πυρος και σιδηρου αλλα οτι πρεπει να σεβεται ολες τις αρχες πανω στις οποιες είναι δομημενη η ΕΕ.

Λάκης Γαλιούρης (Θεσσαλονίκη)

YES to the plan. As simple as this.

Thanos Nakos (Greece)

I keep hearing the argument "With all the guarantees and the army which will stay in Cyprus, what would stop Turkey from invading again?" What we Greek Cypriots tend to forget is that Turkey did not invade Cyprus "just like that" but the invasion followed 11 years of inter-communal fighting and a coup initiated by the Greek junta. Does anyone REALLY think that we have learned nothing from the past and that we would attempt something similar? Or is there anyone that finds the term "enosis" still relevant when Cyprus is a member-state of the EU? I am not stupid enough to believe that the plan is fair. And I accept that it gives Turkey everything it wants. But it also gives Cypriots the chance to reunite their country, and it allows for some of the injustice going on for 41 years (from 1963) to be undone. The fact that Turkey's interests are secured through this plan, is an extra guarantee for me that Turkey will want to honour the agreement.

By saying no, we are not only alienating ourselves from the UN, the EU and all other international organisations, more importantly we are tragically giving the wrong message to the Turkish Cypriots. It is common knowledge that the certain outcome of the vote will be a no from the Greek Cypriots. And because democracy means respecting the view of the majority, I will accept that choice and live with it. I can't help but wonder however, if this would have been the attitude of some of the no-supporters if the outcome was yes...

Andreas (Lefkosia, Cyprus)

The decision of their future belongs only to Cyprus people, and only to them. Let them decide without trying to pressure them. Blackmail is not the best answer.

Nickolas Pekatos (Washington, USA)

The Anan plan is not based on democratic principles therefore it should be rejected.

George Komodikis (New Rochelle, New York, USA)

Το σχέδιο Annan εμπεριέχει κάποια θετικά στοιχεία τα οποία δεν πρέπει να περασουν απαρατηρητά. Είναι αυτονόητο να επικεντρωνόμαστε στα αρνητικά ώστε να αποφύγουμε δυσάρεστες συνέπειες, παρόλα αυτά το σχέδιο προβλέπει την επανένωση του νησιού και την κοινή της πορεία υπό την ομπρέλα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτό από μόνο του είναι κάτι το οποίο ευχόμασταν από τότε που άρχισαν οι πρωτοβουλίες για διάλογο.

Προσωπικά βλέπω δυο μεγάλα αγκυθια στο ολο σχέδιο, η παραμονή των τούρκικων στρατιωτικών δυνάμεων στο νησί καθώς και η παραμονή μεγάλου αριθμού τούρκων έποικων. Η αλήθεια όμως είναι πως δύσκολα θα ξανά βρεθεί τέτοια ευκαιρία για λύση, και θα πρέπει οι Κύπριοι να σκεφτούν με σύνεση τι θα ψηφίσουν. Το "ναι" θα πληγώσει ενδεχομένως την περηφάνια των ελλήνων αλλά είναι στο χέρι μας να τα καταφέρουμε, από την άλλη πάλι πιστεύω ότι η διχοτόμηση είναι σχεδόν αναπόφευκτη σε περίπτωση που ο λαός πει "όχι".

Ένα είναι σίγουρο ότι ο ελληνισμος δεν τελειώνει εδώ, είναι καιρος να διορθοσουμε τα τραγικά λάθη που κάναμε πριν 30 και πλέον χρόνια, επιβάλλεται στο εξής με κοινή πολιτική να μάθουμε από λάθη του παρελθόντος και να αναδείξουμε τον ελληνισμό και τις αξίες μας.

Ανδρέας Καβαλιέρος (Φινλανδία)

Τό θεωρώ αστείο, διαβάζοντας και τό σχέδιο Annan, να δώσω εγώ λύση, προσωπικά το βρίσκω ανεκτό(το σχέδιο). Θα ήθελα βέβαια να καθορίζει τα αρχικά βήματα της διαδρομής ποιό τετελεσμένα. Οσο περισσότερα αφήνονται στους πολιτικούς τόσο ποιό αβέβαια δρομολογούνται. Γιά μένα η 1η Μαΐου θα είναι η αρχή της de facto διχοτόμησης της Κύπρου.

Γιώργος Πλούμας (Σάμος)

The Cyprus issue has never been examined under the spectrum of the international real-politic theories. Therefore, it could never been functional, as far as the Cyprus-Turkish and Cyprus-Greek Community are concerned. During the last half of the 20th century,

the international community examined the Cyprus issue, based on strictly political and ethnic criteria. What Turkey had to say, how Greece is going to respond etc etc. The main consequence of this narrow-minded orientation has been the creation of a fait accompli in the political status quo of Cyprus. There is a large percentage who is convinced that whatever begins with war, ends with war. Lets just hope, that history will not be repeated this time.

We should not spend any more time. There are Cypriots who need to know what happened to the veterans of Attilas. As long as these veterans are considered to be "Missing in Action", the Phantom of Misstrust will be among Cyprus. On the other hand, the Greek-Cypriot Community will soon be a member-state of European Union. Greece and Cyprus should now join forces in order to create a real-politic strategic and diplomatic orientation, for the benefit of two nations with common history and heritage. The Common Defense Dogma can now take flesh and blood; not with the power of arms, but with the power of international law. Greeks have shown their greatness in battlefields for centuries now. Let us now show our skills and greatness in a different battlefield; this of international relations!

Thomas N. Vardalas (Athens)

Στο φόρουμ αυτό είναι αρκετά δύσκολο να γράψει κανείς. Η προσωπική μου άποψη πάντως είναι ότι θα έπρεπε το οποιοδήποτε σχέδιο λύσης να διαπραγματευτούν μεταξύ τους επιτροπές από τις δύο κοινότητες του νησιού, και να καταλήξουν σε κάποιο κοινά αποδεκτό αποτέλεσμα. Με άλλα λόγια, να μην υπάρχουν παρεμβάσεις ούτε από την Ελλάδα, πολύ περισσότερο όμως ούτε από την Τουρκία, τη Βρετανία και, κυρίως, τις ΗΠΑ. Ο ΟΗΕ θα μπορούσε απλώς να επιβλέπει τη διαδικασία. Οι συζητήσεις ίσως θα ήταν μακροχρόνιες, αλλά θα κατέληγαν κάπου. Αυτό σημαίνει ότι η Κύπρος θα αντιμετωπιζόταν ως ένα ανεξάρτητο, κυρίαρχο κράτος, κι όχι σαν προτεκτοράτο τύπου Βοσνίας ή Κοσόβου, ούτε σαν στρατιωτική βάση των μεγάλων δυνάμεων, χωρίς εξωτερική πολιτική, χωρίς άμυνα, χωρίς ενιαία οικονομία. Εν πάση περιτώσει, το νησί ανήκει στους Κυπρίους πολίτες: αυτοί ας αποφασίσουν τι ακριβώς λύση επιθυμούν.

Νικόλας Κόραβος (Θεσσαλονίκη, Ελλάς)

There is only one priority and that is to let Cyprus be an independent state. The Annan plan has been nothing but a ludicrous and hummiliating agreement offerred to the Greek-Cypriots. For the very first time in the history of man-kind the violator becomes a humanitarian for the sake of the super-powers interest. If the plan goes through, in 10 years time, we would have only succeeded in allowing the Turkish government to become even more ruthless. Saying no does not mean you vote against unification. It only means that you vote for justice. Once again we may have to say No just to prove that we are still the sons of our ancestors. Bowing our head will only mean that this is not over yet! Cyprus becoming part of Europe is simply imperative. The Cypriots have already offered too much to the world, their membership is only a sign of gratitude. Let's hope that the hypocrites of this world will not try to make a bargain out of it.

Νικόλας (Μάντσεστερ, Βρετανία)

Το έθνος μας διαθέτει πλούσια ιστορία,ίσως την πλουσιότερη στον κόσμο.Υπάρχουν άπειρα αποσπάσματα(Ισοκράτης,Δημοσθένης)που αναφέρονται στην επαίσχυντο Ανταλκίδειο ειρήνη, την οποίαν διεπραγματεύθη μετά των βαρβάρων ο Λάκων ναύαρχος Ανταλκίδας το 386 π.Χ. - Τα άρθρα της ειρήνης(δηλαδή του σχεδίου Αννάν της εποχής), ευνοούσαν τον Μέγα Βασιλέα της Περσίας(κάτι σαν τον πλανηταρχη Μπούς).Τα παράλια της Ιωνίας ΚΑΙ Η ΝΗΣΟΣ ΚΥΠΡΟΣ παρεδίδοντο στους βαρβάρους,ενώ επιδιαιτητής και των ελλαδικών πραγμάτων ανεγνωρίζετο ο βασιλεύς της Περσίας. Είναι τόσες πολλές οι ομοιότητες με το σήμερα, ώστε καμμία εντύπωση δεν προξενεί η αμερικανική θέλησις να εδραιωθεί(μέσω των συμμάχων της Τούρκων)στην νευραλγική περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου,εν όψει των εξελίξεων στην Μέση Ανατολή.Μέσω του σχεδίου Αννάν η Κύπρος αποπλίζεται και συν τω χρόνω καθίσταται προτεκτοράτο ελεγχόμενο από τις Η.Π.Α. και τους συμμάχους της εις την περιοχή.Ο Ελληνισμός δεν μπορεί να δεχτή λύση του Κυπριακού στην βάση ξένων συμφερόντων. Η είσοδος στην Ε.Ε. σηματοδοτεί μία νέα εποχή και θα δώσει ευκαιρίες για μία πιο ζυγισμένη λύση, που θα εξυπηρετεί τα συμφέροντα των Κυπρίων.Έχουμε κάθε λόγο να αισιοδοξούμε ότι σε 10 χρόνια από σήμερα θα υφίστανται οι συνθήκες για μία πιο δίκαια, βιώσιμη και λειτουργική λύση του Κυπριακού.

Τάσος Ευσταθίου (Πειραιάς, Ελλάς)

Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ,ΤΟ ΕΔΑΦΙΚΟ,Η ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ,Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Η ΕΝΤΑΞΗ ΘΑ ΠΡΟΩΘΗΣΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΑΦΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ ΑΝΑΖΗΤΟΥΝ ΤΑ ΘΕΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ. Η ΚΥΠΡΟΣ, ΑΝ Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΔΕΝ ΠΡΟΒΕΙ ΣΕ ΜΟΝΟΜΕΡΕΙΣ ΕΧΘΡΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΘΑ ΞΕΠΕΡΑΣΕΙ ΤΙΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΧΩΡΕΣ ΤΙΣ Ε.Ε.

Δημήτρης Γραμμένος (Θεσσαλονίκη, Ελλάς)

Η 1η μαιου συμβολίζει την δικαιοση των προσπαθειων της κυπρου για προσχωρηση σαν πληρες και ισοτιμο μελος της ΕΕ.Αυτο της δινει τιο δικαιομα πλεον για να χειριζεται απο θεση ισχυος την διαπραγματευση του προβληματος εισβολης και κατοχης εδαφους της απο χωρα η οποια επιθυμει την εναρξη διαπαραγαμετευσεων για ενταξη στην ΕΕ.

Τυχον εγκαταλειψη αυτου του διαπραγμαευτικου χαρτιου μας αφοπλιζει σαν δημοκρατια.Σε δεκα χρονια θεωρω οτι η Τουρκια θα εχει πλεον αντιληφθη οτι δεν ισχυει το δια πυρος και σιδηρου αλλα οτι πρεπει να σεβεται ολες τις αρχες πανω στις οποιες ειναι δομημενη η ΕΕ.

Έφη Δημητρίου (Κύπρος)

It is Understandable that Turkish and Cypriots once they used to co-exist in the same country without any problems. But now with Anan's final plan, we can see that Greek-Cypriots are treated by Turkey and Anan's final plan with no respect. Cyprus is obedient under Greece and it will never accept no Turkey government. What Turkey asks from us. To sale our self and our history to them? To forget who we are and what we have lived so far because they decided one day in 1974 to attack Cyprus? Cypriots will never accept any proposal that asks from as to sell our country and our self to Turkey. Turkish are the intruders not us. I know that it is not fair for us this final proposal. And I dare to say that is our turn now as United Cypriots to say NO. Greece first said No and now is our turn to do so. We are a great country with great history and courage. I request from all Cypriots to be patient. To say No and wait till 1st of May that we will enter the European Union to put our demands to the Turks. If they want to

enter as well in the European Union they need to follow our demands regarding our possessions and their properties. Wait and be patient.

Μιγάλης Μιτσίνγκας (Λεμεσός, Κύπρος)

As a Cypriot who has to vote in less than two weeks I can not see a clear future, whichever way I choose to go. I would like to see Cyprus as one country and maybe this plan can offer that in the long term; however I feel I have no guarantees that this will work. I would like to believe that the 1st of May and our official entrance in the EU will be some sort of guarantee that our basic human rights will be met and that this plan can work and will be safeguarded, but I am disappointed to say that the EU and all involved have shown me no indication of this....

Ανδρέας (Λεμεσός, Κύπρος)

Αν αφήνανε τις δυο κοινότητες να αποφασίσουν για την τύχη τους και το μέλλον τους θα ήταν ό,τι πρέπει. Όσο οι "προστάτες" και "εγγυητές" ανακατεύονται αποτέλεσμα δεν θα έχουμε. Την 1η Μαΐου η Κύπρος μπαίνει στη θέση που της έπρεπε από χρόνια. Δεν υπάρχει συμβολισμός γι αυτό. Με το σχέδιο που προσπαθούν να επιβάλουν βάζουν την Τουρκία ρυθμιστή εκεί που πρέπει να μην έχει δικαίωμα ούτε για τουρισμό να πηγαίνει. Η ιστορία των τελευταίων χρόνων έχει δείξει πως "μπέσα" δεν υπάρχει στην πολιτική αυτού του κράτους, τι μπορούμε να περιμένουμε ύστερα από δέκα χρόνια; όταν θα έχουν πληρωθεί τα σπασμένα από τα θύματα και δεν θα μπορούν να ανακαλέσουν τίποτα οι μεγάλοι του κόσμου αφού θα έχει επιβάλει τετελεσμένα γεγονότα η Τουρκία, όπως καλή ώρα την τελευταία τριακονταετία. Έδωσε καμιά εξήγηση κανένας από τους μέντορες του σχεδίου για την αδιαφορία της Τουρκίας στα πολλαπλά και για το ίδιο πράγμα ψηφίσματα του ΟΗΕ; Πως να περιμένουμε τώρα να τηρήσει αυτά που θα υποσχεθεί χωρίς να υπογράψει; Ας δοκιμάσουμε την συγκατοίκηση κι ας τους αφήσουμε να βρουν το δρόμο τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση πιασμένοι χέρι χέρι. Αλλιώς γι αυτό λένε ΝΑΙ οι Τουρκοκύπριοι, για να γλιτώσουν από τους μεγάλους αδελφούς τους που τους κρατούν στην εποχή που οι Ελληνοκύπριοι βλέπουν μόνο στις φωτογραφίες.

Γιώργης Φράγκος (Οινούσσεις, Ελλάς)

Η λύση που προσφέρει το σχέδιο είναι άδικη και οδυνηρή για τους Ελληνοκύπριους. Οδυνηρή ήταν όμως και η συνθήκη της Λοζάννης. Αν όμως ο Βενιζέλος δεν υπέγραφε τότε, η Μακεδονία θα είχε σήμερα πάνω από μισό εκατομμύριο Μουσουλμάνους. κάνοντας δυσκολότερη την αποκατάσταση των προσφύγων. Αν το σχέδιο Ανάν ήταν βιώσιμο, σε βάθος χρόνου, τότε θα συμφωνούσα με την υπερψήφιση του. Μπορεί όμως να είναι βιώσιμο ένα σχέδιο το οποίο προβλέπει ότι όταν αδυνατεί το κυβερνητικό συμβούλιο να πάρει απόφαση, θα αποφασίζει το Ανώτατο Δικαστήριο; Είναι δυνατόν τις, αμιγώς πολιτικές, αποφάσεις της εκτελεστικής να τις παίρνει ένα διορισμένο δικαστικό σώμα, χωρίς καμία δημοκρατική νομιμοποίηση, του οποίου μάλιστα τρία μέλη δε θα είναι καν Κύπριοι;

Νίκος (Καρέας, Ελλάς)

Είμαι Ε/Κ και μόνιμος κάτοικος Κύπρου. Η προσωπική μου άποψη και η ταπεινή μου γνώμη είναι ότι οποιοδήποτε σχέδιο λύσης θα πρέπει να το διαπραγματευθούν οι μόνιμοι κάτοικοι της Κύπρου που είναι Οι Ε/Κ και Τ/Κ. Και το σπουδαιότερο να μην υπάρχουν ξένες επεμβάσεις ούτε από τη Ελλάδα, και πολύ περισσότερο ούτε από τη Τουρκία. Η Βρετανία και οι Η.Π.Α. θα μπορούσαν να παίξουν το ρόλο του καθοδηγητή. Ο δε ρόλος του Ο.Η.Ε. Θα μπορούσε να καθοριστικός επιβάλλοντας διεθνείς ασφαλιστικές δικλίδες για εφαρμογή των συμφωνηθέντων. Επίσης για το διαμέρισμα Καρπασίας λόγω ειδικών ιδιαιτεροτήτων θα μπορούσα να εισηγηθώ να παραμείνει υπό ειδικό καθεστώς τουλάχιστον δοκιμαστικά για μια πενταετία, και επι πλέον Ο Ο.Η.Ε. θα μπορούσε να εποπτεύει τα λειτουργικά του καθήκοντα στη περιοχή. Με λίγα λόγια η Κύπρος θα αντιμετωπιζόταν ως ένα ενιαίο ανεξάρτητο και κυρίαρχο Κρατος, με μια οντότητα, και ΟΧΙ σαν ένα προτεκτοράτο της Τουρκίας όπως παρουσιάζεται στο Σχέδιο ΑΝΑΝ. Η Κύπρος για να επιβίωση και Ευημερήσει θα πρέπει να παραμείνει μακριά από ξένες επεμβάσεις, να Αποστρατικοποιηθη και ολοι οι Κατοικοι! της, Ε/Κ Τ/Κ, Αρμενιοι, Μαρωνιτες και αλλες Μειονότητες να ζουν ειρηνικά. Ο Χ Ι στο Σχέδιο Α Ν Α Ν ναι στη επίλυση του Κυπριακου προβλήματος που για 3ο τοσα χρονια βασανίζει και ταλανίζει τη τύχη του Κυπριακού Λαου

Στέλιος Γενηθλίου (Λεμεσός, Κύπρος)

Απο τη στιγμή που οπως φαινεται υπερισχυσει το οχι (πραγμα που εκ των πραγματων συνεπαγεται την ακυρωση μιας στρατηγικης 30 ετων), νομιζω οτι προτιμοτερο ειναι να στραφουμε στη λυση, που παρα πολλοι συζητουν κατ' ιδιαν και ελαχιστοι (οπως ο Στ. Μανος) δημοσια. Οριστικη διχοτομηση, εναντι εδαφικων ανταλλαγματων και με προβλεψη για την επιστροφη ενος αριθμου προσφυγων, αν και μαλλον λιγοι γεροντες θα θελησουν να επιστρεψουν υπο τ/κ διοικηση. Μια λυση, που μας προτεινεται απο το 1960 και αδυνατω να καταλαβω για ποιο λογο την απορριπτουμε συνεχως. Ισως ειμαστε αυτοι που πρωτοι θα επρεπε να την προτεινουν, δεδομενης και της μεγαλης γεννητικοτητας του τουρκικου στοιχειου. Και αν μεχρι το 1974 υπηρχε η "ελπιδα" της οριστικης κυριαρχιας των ε/κ στο νησι, σημερα κατι τετοιο ειναι ανεφικτο.

Στα πλαισια μιας ομοσπονδιας ακομη και το πιο μικρο ομοσπονδο κρατος διατηρει σημαντικα δικαιωματα, κατι που φαινεται οτι αγνοουν ή θελουν να αγνοουν οι οπαδοι της "ενωμενης Κυπρου", που την ωρα της αληθειας κανουν πισω απο οτι φαινεται. Την ιδεα της υπαρξης 2 εντελως ανεξαρτητων κρατων αποδεχεται και η πλειοψηφια των ε/κ, οπως αποκαλυπτεται απο κρυφες δημοσκοπησεις. Δεν ειναι παραλογο. Παραλογο ειναι να πιστευεις οτι οι αντιπαλοι που υπερισχυσαν στρατιωτικα θα σου παραδωσουν τα παντα, μονο και μονο χαριν οικονομικων ανταλλαγματων.

Γιάννης (Ελλάδα)

Το σχεδιο αναν δεν εξασφαλιζει πληρως-την μονομερη επεμβαση της Τουρκιας, έχει την ευχέρεια μεσω του σινιστωτος κρατηδιου-να επεμβη και να διαφυλάξη την ασφάλεια της ενωμένης ΚΥΠΡΟΥ. Η επιστοφή των προσφύγων θα είναι εξίσου με το ιδιο πράγμα σαν «πολιτικοι πρόσφυγες». Το ενδεχόμενο αποζημιώσεων δεν θεμελιώνεται, αλλα μεσω μόνο προσφυγών απο ειδικό δικαστήριο-του τουρκικού κρατιδίου -εφόσον εγκριθεί- με ποίου το δικαίωμα-αν εγω ζώ στο τουρκικό κρατίδιο-να μην μπορούν τα παιδιά μου να μάθουν ΕΛΛΗΝΙΚΑ.

Ανώνυμος (Κύπρος)

Μια από τις βασικές διαφορές του σύγχρονου κόσμου του 21ου αιώνα, από παλαιότερες εποχές, είναι ότι δεν χρειάζεται πλέον να ψάχνουμε και να αντιμετωπίζουμε εχθρούς και αντιπάλους αλλά πρέπει να ψάχνουμε και να δημιουργούμε φίλους. Για μένα βασική λοιπόν προτεραιότητα είναι το πως θα καταφέρουμε να κάνουμε τους Τούρκους από εχθρούς, φίλους. Πιστεύω ότι το σχέδιο Ανάν μας προσφέρει αυτό το πλαίσιο, και γι' αυτό το υποστηρίζω. Η 1η του Μάη δεν είναι τίποτα άλλο από μια επιβεβαίωση ότι η Κύπρος μπαίνει στο κλαμπ των χωρών που ηγούνται της νέας εποχής, και άρα έχει κάθε δυνατότητα να παίξει το παιχνίδι της νέας αυτής εποχής. Έχει τη δυνατότητα να ψάξει και να δημιουργήσει φίλους αντί να ψάχνει και να αντιμετωπίζει εχθρούς και αντιπάλους που πολλές φορές αποδεικνύονται απλά ανύπαρκτα φαντάσματα.

Παύλος Λιασίδης (Λευκωσία, Κύπρος)

Πάνω από 20 χρόνια, προσφέρουμε στην Τουρκία αμαχητί, πράγματα που στον υπόλοιπο κόσμο παίρνονται μόνον με πόλεμο. Πιστεύω ότι αυτή η κατάσταση θα συνεχιστεί με τον ένα ή τον άλλο τρόπο και στο Κυπριακό και σε 10 χρόνια θα συνεχίσει να είναι ένα πρόβλημα για τον ελληνισμό που μόνον απογοήτευση θα προσφέρει. Αν ήταν στο χέρι μου, θα επέστρεφα όλες τις περιουσίες των Ελλήνων και Τούρκων προσφύγων της Κύπρου και θα αποζημιώνα τους Τούρκους εποίκους για να επιστρέψουν εκεί από όπου ήλθαν. Στη συνέχεια θα ίδρυα ένα κράτος πραγματικά δίκαιο για όλους τους πολίτες του (πραγματικά ΜΠΟΡΕΙ να υπάρξει τέτοιο κράτος). Πραγματικά δίκαιη λύση θα μπορούσε να βρεθεί μόνον με απευθείας διαπραγματεύσεις Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Δυστυχώς όμως η πολιτική ηγεσία του ψευδοκράτους δεν εκφράζει τα συμφέροντα των Τουρκοκυπρίων, αλλά μάλλον των εποίκων και της Τουρκίας, άρα δίκαιη λύση δύσκολα μπορεί να προκύψει. Η 1η Μαΐου σηματοδοτεί την ολοκλήρωση μιας επιτυχημένης κίνησης. Εάν όμως αυτή η κίνηση είναι σε αντίθεση με τα συμφέροντα Αμερικανών και άλλων ισχυρών, στην πράξη θα ακυρωθεί. Άκουσα πρόσφατα Κύπριο πολιτικό να δηλώνει ότι μόνος σύμμαχός μας είναι το δίκαιο. Κρίμα, για να είμαστε αποτελεσματικοί θα έπρεπε να έχουμε σύμμαχο και κάποιον ισχυρό, τα συμφέροντα του οποίου θα ήταν συντονισμένα με τα δικά μας. Το δίκαιο στις μέρες μας δεν έχει και μεγάλη πέραση.

Νικόλας (Ελλάς)

Με θλίβουν τα όσα ακουω σχετικά με την εξέλιξη του Κυπριακού. Οι ιστορικά λανθασμένες πολιτικές επιλογές της Κύπρου ως προς στα συνεχώς εναλλασσόμενα δεδομένα, την έφεραν τελικά σε δυσμενή θέση. Η πρόταση της νέας συνθήκης από τον ΓΓ του ΟΗΕ, δεν είναι και η καλύτερη. Όμως, είναι ίσως η τελευταία ευκαιρία της, να μπει στο «νέο πολιτικό παιχνίδι» και να δει τα πράγματα με τα νέα δεδομένα. Και τα οποία δεν είναι κατ' ανάγκη και η καταστροφή της. Να μπει και να αφήσει την εξέλιξη να κάνει το νέο της σκηνικό. Από το νέο αποτέλεσμα που θα προκύψει και με τα νέα δεδομένα, τα οποία είναι προβλέψιμα, τότε; ναι, να αντιδράσει. Τότε; για το αύριο ή το μεθαύριο; Μεσολαβεί μια νύχτα. Χάθηκαν τόσες και τόσες, τι έγινε να χαθούν και μερικές άλλες; Το σημείο ενδιαφέροντος είναι: να μην χάσει το «πλεονέκτημα». Να είναι δηλαδή «συμμετέχουσα» στο νέο σχέδιο. Επομένως, πρέπει να πει Ναι! στο σχέδιο Ανάν. Και μπράβο στον Καραμανλή που μπήκε και έπαιξε ένα τόσο δύσκολο πολιτικό παιχνίδι. Τελικά αποδεικνύεται ότι είναι σπουδαίο παιδί.

Γεώργιος Παπακωνσταντίνου (Αθήνα, Ελλάς)

Why the word Democracy is out of any message of politicians around the world for solutions about Cyprus. Future is always better with Democracy. People in Cyprus are wise in answering NO to Annan-USA plan.

Θωμάς Βαρμαξίζης (Αθήνα, Ελλάς)

Βρήκα τη λύση στο Κυπριακό,δώστε στους Τούρκους και τ'άλλο το μισό.

Χάρης Αποστόλου (Αθήνα, Ελλάς)

Το μέλλον της Κυπρου διαγραφεται λαμπρο κατ'εμενα. Το ΟΧΙ πρεπει να δοθη δυνατο καθαρο προς ολους. Η Κυπρος πρεπει σαν κρατος δημοκρατικο ανεξαρτιτο να σεβαστη τους αγωνες της και να συνεχίσει τον αγωνα της η λυσις (νικη) θα ελθη με τον χρόνο που πιεζει ασφυχτικα τους δυναστες της. Σε 10 χρονια βλεπω την Κυπρο με μεγαλύτερο πολιτικο λογο στα διεθνη θεματα απο την Τουρκια.

Νικόλαος Μπενέτης (Νέα Υόρκη, ΗΠΑ)

1. Turkey has to withdraw from Cyprus completely. 2. The Turkish Settlers go back to Turkey. 3. Turkey should pay for those people that will never get their homes back along with an apology. 4. The Turkish-Cypriots should accept the fact that they are a minority. The reason that the Greeks see them as a minority is because they are. 5. The Presidential Council should have not have the "Veto" right. If the two sides have equal seats on the senate and proportional representation in the lower house, things will be fair.

Δώρος Ευαγγελίδης (Νέα Υόρκη, ΗΠΑ)

The Cyprus problem exists today due to the Turkish invasion. The international community (IC) looked the other way when the crime, of this invasion, was being committed. They looked the other way as ethnic cleansing, and murder was taking place. Today the IC comes with a plan to reunite the people of Cyprus. Why now? The reason is the EU. The IC has something to gain, for their Turkish friends, and in the process some sort of incentive is given to the Cypriots. The Anan plan, however, establishes a society based on ethnic division. It creates a country that gives its citizens different rights and roles. The division it establishes is a cancer that will grow and destroy the new country. Discrimination will flourish. A country, after all, is supposed to have unity, equality and common goals. Another point of concern is that a Greek living under TCy control will not have political rights, to run for office in the community they live. This is a very troubling provision, totally inconsistent with the EU principles! I congratulate Mr. Anan and DeSoto, they worked very hard and they put up with people that had different agendas. I question their motivation and final product. I believe there will be a chance for yet another plan better balanced and with less division. If I had to vote, I would vote NO. One last point, if instead of being Cyprus it was Israel, isn't true that the plan would have allowed all the refugees to return on the date the plan was signed?

Anthony Mouzakis (USA)

Θα ήθελα να πώ πολλά για την Κύπρο. Τόσα πολλά, που να μην χωρούν στο σημερινό φόρουμ. Θα τα έλεγα χωρίς καμία πρόβλεψη, επειδή δεν είμαι βέβαιος, αν κανείς κατάφερε να διαβάσει, να καταλάβει, να συνειδητοποιήσει και να κρίνει έστω και μόνο τα 180 προκαταρκτικά άρθρα του σχεδίου Ανάν. Οι γνώσεις ενός κοινού νού δεν φθάνουν για νομικές και πολύπλοκες ερμηνείες και ως εκ τούτου δεν φθάνουν για προβλέψεις, που θα έχουν σχέση με την λειτουργία ενός κράτους με βάση το σχέδιο. Πολύ λιγότερο με την λειτουργία του ύστερα από 10 χρόνια. Συναισθηματικά φορτισμένος, όπως όλοι οι Έλληνες και ειδικά αυτοί, που έζησαν το Κυπριακό από το 1950 και μετά, δεν μπορώ να δεχθώ ένα σχέδιο, που θα μετατρέψει μέσα σε μία νύχτα δύο χωρισμένους λαούς με διαφορετικές γλώσσες, προέλευση, πολιτισμούς και θρησκείες σε ένα, καθυποτάσσοντας τους μέν στους δε, ή κατά περίπτωσιν τους μέν στους δε ή τους δε στους μέν και μάλιστα με ξένους διορισμένους δικαστές, που πολύ λίγο θα ενδιαφέρονται για την ουσία και πολύ για τα συμφέροντα...

Εγώ, που ζώ στην Ελλάδα και βλέπω όχι μόνο τον Μπούς αλλά και τον Μπλέρ να σπεύδουν στις συμβουλές προς Κυπρίους, φέρνω στον νού μου παλιές στιγμές, που έζησα στο σπίτι μου, στο υπόγειο, στο οποίο οι γονείς μου έκρυβαν, όπως τόσοι και τόσοι Έλληνες εκείνη την εποχή, τρεις Βρετανούς αλεξιπτωτιστές για να σωθούν από την αιχμαλωσία από τους Γερμανούς. Σήμερα και όχι μόνο από σήμερα, αλλά από τότε που άρχισε το Κυπριακό, δεν πληρώνει ο ελληνισμός μόνο για το 8 % του κυπριακού εδάφους που κατέχει η Αγγλία αλλά και για όλα τα συμφέροντα, που δημιούργησε η κατοχή της Κύπρου υπο την προτροπή και το «βλέμμα του Βούδα».

Το φόρουμ θέλει να ξέρει για τον συμβολισμό της 1ης Μαΐου. Δεδομένων ακόμα των συνδυασμών (α) OXI-OXI, (β) NAI-OXI, (γ) OXI-NAI και γιατί όχι (δ) NAI-NAI [όλα παίζονται ακόμα] ο συμβολισμός, όποιος και αν είναι την στιγμή αυτή, είναι πάρα πολύ πρόωρος.

Δημήτριος Θεοδοσιάδης (Θεσσαλονίκη, Ελλάς)

"Τιμη σε κεινους που στην ζωη τους ορισαν να φυλανε Θερμοπυλες..." OXI

Αντιγόνη (Μυλοπόταμος Κρήτης, Ελλάς)

The plan shows disregard for all the UN Resolutions. It is, therefore, very unfortunate that the UN Secretary has turned his back on all the Resolutions and has come up with a plan that rewards the invaders of a democratically elected country. Many might say that Turkey invaded after the Greeks attempted a coup. Let us bear in mind that those involved were tried and jailed, whereas the invaders are still treated as heroes in Turkey. The Plan will send a message round the world that if a state invades another and stays for some decades, despite worldwide condemnation, the UN will help them keep as many of the spoils as possible.

Constantine Louis (London, UK)

The ‘Annan Plan’ is not a solution for Cyprus. It’s a way to get Turkey out of the awkward position of occupying part of an EU member come May 1st. The ‘Cyprus problem’ will be resolved only when all foreign powers (Greece, Turkey, UK, USA...) stop trying to impose their will on the people of Cyprus and let them make their own decisions. If they are to peacefully live together they cannot be forced into an agreement.

Στέλιος (Λος Άντζελες, ΗΠΑ)

Return to the pro summer 1973 conditions. No armed forces of any sort or country on the island. Maintain a police force to meet the needs for the country. UN, EU and NATO will guarantee the nations security.

Αλέξης Λιβαδάρος (ΗΠΑ)

Λέμε ΟΧΙ στο σχέδιο Αναν γιατί θέλουμε να βρεθεί δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού. Ψηφίζουμε ΟΧΙ γιατί προσδοκούμε στην μετατροπή της Κύπρου από πεδίο αντιπαράθεσης Τουρκίας Ελλάδας σε γέφυρα ειρήνης φιλίας συνεργασίας και αλληλοκατανόησης. Ας βοηθήσουμε το ΟΧΙ να είναι βροντερό για λειτουργήσει ως καταλύτης για την επίτευξη της ποθητής λύσης τόσο για τους Έλληνες όσο και για τους Τούρκους της Κύπρου.

Χρίστος Χαραλάμπους (Αθήνα, Ελλάς)

Anan plan does not even deserve discussions. It's unacceptable, and actually, it proposes a constitution that could not work even in the last century. Both sides should reject it without hesitation. For Turkey is sounds good, but for the citizens of Cyprus is a nightmare!

Κώστας Χαχολιάδης (Λεμεσός, Κύπρος)

Ευχαριστώ για το βήμα έκφρασης γνώμης. Διερωτώμαι εάν ο ΓΓ Αναν αποφάσισε παραμένοντας μέσα στο πλαίσιο που συμφωνήθηκε στη Νέα Υόρκη. Δηλαδή, έλαβε υπ' όψιν τις προηγούμενες αποφάσεις του ΟΗΕ που αναφέρονταν σε πλήρη απόσυρση των ξένων στρατευμάτων? Η Ελλάδα που "υποστηρίζει" την Κύπρο γιατί δέχεται το αναχρονιστικό σύστημα εγγυήσεων και δεν το καταγγέλλει. Σε περίπτωση τέτοιας καταγγελίας αυτόματα ο Αναν θα έπρεπε είτε να απορρίψει τις τουρκικές επεμβατικές απαιτήσεις εφ' όσον δεν θα είχαν σαν αντίβαρο τις αντίστοιχες ελληνικές, είτε θα έβαζε στο παιγνίδι την "προστασία" από τον ΟΗΕ ή τον Ευρωπαϊκό στρατό. Διότι ΠΟΙΟ ΑΛΛΟ Κυρίαρχο Κράτος έχει στο έδαφος του δυνάμεις τρίτων χωρών για να το προστατεύουν (από τί ??) Ας είναι καλά η Ελλάδα που πάντα ΣΩΖΕΙ την Κύπρο... Άραγε έστω και την ύστατη ώρα θα μπορούσε η Ελλάς στη Βουλή να ΜΗΝ επικυρώσει για αυτόν τον λόγο (για τις εγγυήσεις)? Εξ άλλου η Τουρκία ήδη από πολύ ενωρίς έχει κρατήσει για τον εαυτό της το δικαίωμα απόρριψης στη βουλή της άσχετα από το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος. Εδώ χρειαζόμαστε ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ. Εάν αυτές προέλθουν από την Ελλάδα θα περάσουν ευκολότερα στο διεθνές σύστημα.

Αρκετές είναι οι αποδείξεις που έχουμε για τις καλές σχέσεις μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων ή Ελλήνων και Τούρκων. Αποδείξεις όμως έχουμε και για την άλλη άποψη, των όχι και τόσο καλών σχέσεων μεταξύ των δύο λαών. Εφόσον μελετάμε τις σχέσεις και από τις δύο πλευρές θεωρούμε σωστό να αναφέρουμε και αυτό το κομμάτι όσο άσχημο και αν είναι. Παρακάτω θα παρουσιάσουμε ένα δημοσίευμα της Τουρκικής εφημερίδας στο οποίο φαίνεται ξεκάθαρα το μίσος των Τούρκων προς τους Έλληνες και στη συνέχεια κάποιες πληροφορίες για τις Τουρκικές αισχρότητες στα Αγγλικά καθώς και τον φανατισμό των Ελληνοκυπρίων.

Τρανή απόδειξη για το πώς πραγματικά νιώθουν οι Τούρκοι για μας τους Έλληνες της Κύπρου είναι αυτό το δημοσίευμα της Τουρκικής εφημερίδας Hurriet. Είναι αρχή μας όπως μην μένουμε εκτεθειμένοι μέσω φανατισμών και οι λασπολογίες για φασισμό, ρατσισμό και τα συναφή απορρίπτονται αυτόματα από το καταστατικό και τις πράξεις μας. Απλά επιθυμούμε αποχώρηση στρατευμάτων και εποίκων, επιστροφή όλων των προσφύγων και αυτοδιάθεση στον Κυπριακό λαό, που και τα τρία προνοούνται από τον καταστατικό χάρτη των Ηνωμένων Εθνών ως βασικές ανθρώπινες ελευθερίες τις οποίες καταπατά την στιγμή που μιλούμε η Τουρκία. Όσο για τους Τουρκοκύπριους, θεωρούμε πως έπραξαν τερατώδη λάθη (η ηγεσία τους κατά κόρο, η οποία μπορεί να χαρακτηριστεί και 'χασάπης' από τις δράσεις τον πόλεμο), αλλά δεν παύουν να είναι κάτοικοι ως μια μειονότητα στο νησί, σε καμιά περίπτωση ίση πολιτικά και πληθυσμιακά όμως με την εκ αρχαιοτάτων χρόνων Ελληνική Κυπριακή πληθυσμιακή μονάδα.

ΤΟ ΜΙΣΟΣ

Εφ' όσον υπάρχει στον κόσμο ο πρόστυχος ο Έλληνας,
μα τον Αλλάχ δε μου φεύγει αυτό το μίσος!
Όσο στέκομαι και τον βλέπω απέναντι μου το σκυλί,
μα τον Αλλάχ δε μου φεύγει αυτό το μίσος!
Χίλια κεφάλια από Έλληνες δε μπορούν να
ξεπλύνουν αυτό το μίσος!
Μοναδικός μου σκοπός είναι η εκδίκηση!
Όταν έλθει η σειρά μου να μεταβώ στο πεδίο της μάχης,
σε μια μέρα θα σφάξω χίλιους Έλληνες!
Χίλια κεφάλια από Έλληνες δε μπορούν να
ξεπλύνουν αυτό το μίσος!
Να έλιωνα με μια πέτρα τα κεφάλια
τριάντα χιλιάδων από αυτούς!
Να ξερίζωνα με τανάλια τα δόντια
δέκα χιλιάδων από αυτούς!
Να πετούσα εκατό χιλιάδες πτώματα των στο ποτάμι!
Χίλια κεφάλια από Έλληνες δε μπορούν
να ξεπλύνουν αυτό το μίσος!
Όλος ο κόσμος γνωρίζει τη διαφορά του Τούρκου
ο οποίος συντριβεί το κεφάλι του Έλληνα!
Να έκαγα τα κεφάλια πέντε-έξι χιλιάδων από αυτούς!
Χίλια κεφάλια από Έλληνες δε μπορούν να
ξεπλύνουν αυτό το μίσος!
Να τρυπούσα με τη λόγχη μου σαράντα χιλιάδες και
ογδόντα χιλιάδες απ' αυτούς να τους
έστελνα στο διάβολο
και να κρεμούσα εκατό χιλιάδες από αυτούς!
Χίλια κεφάλια από Έλληνες δε μπορούν να
ξεπλύνουν αυτό το μίσος!
Όσο η εκδίκηση γιομίζει τις φλέβες μου

όσο η καρδιά μου κτυπά για την Τουρκία
όσο η λέξη Έλληνας υπάρχει στα λεξικά
μα τον Αλλάχ, αυτό το μίσος δεν θα με αφήσει
και χίλια κεφάλια Ελλήνων
δεν θα ξεπλύνουν αυτό το μίσος!

Εφημερίδα Huriet 18/7/1974

Και στα Αγγλικά, οι πληροφορίες για τις Τουρκικές αισχρότητες είναι πολυπληθείς:

"Even if the Turkish Cypriot community did not exist, Turkey would not have left Cyprus to Greece..."

-- Raouf Denktash {Leader of TMT terrorist organization.}

Turkish expansionistic plans regarding Cyprus were openly expressed long before the 1963 event. Numerous statements by Turkish officials provide substantial evidence that Turkey considers Cyprus part of Turkish territory.

*Kemal Ataturk regarded Cyprus as being particularly important for Turkey. Professor Dervis Manizade in an article in the Istanbul daily "Milliyet" (20.7.78) quoted Ataturk as saying, while addressing military commanders:
"Pay attention to Cyprus, this island is important for us."*

*Ali Nesim reported in "Dogus" (20.9.84):
Ataturk, replying to a question on Cyprus after the annexation of Alexandretta said: "The turn of Cyprus has not yet come".*

In 1954, nine years before intercommunal conflict broke out in 1963, the then Foreign Minister of Turkey F. Koprulu, declared that Cyprus is an "extention of

continental Turkey" and that it should revert to Turkey "on the basis of geographical proximity".

At the Tripartite Conference on Cyprus in August-September 1955, the then Turkish Foreign Minister, Zorlu, stat"...The importance of Cyprus to Turkey does not arise from a single cause; it is a necessity which emanates from the exigencies of history, geography, economy and military strategy, from the right to existence and security, which is the most sacred of every state, in short, from the very nature of things".

The Turkish journalist and historian A. Gurkan, more recently, in "Kibris Postasi" (20.12.83) put it quite succinctly when he said:"Speaking from a purely strategic point of view we could say that for Turkey's security, a safe Cyprus is a Cyprus which would be, in its entirety, under Turkish control".

But what makes Turkish expansionism even more evident are the following statements:

(a) By Gunes (former Turkish Foreign Minister) which reads:

"Cyprus is as precious as the right arm of a country which cares for her defence or her expansionistic aims if she harbours any. If we don't keep this strategic importance of Cyprus we cannot understand the peace operation of 20 July or rather it is impossible to understand the entire Cyprus crisis... Many states, to a certain extent because it suits their interest, want to see the Cyprus problem merely as our desire to protect the Turkish community on the island. Whereas the actual problem is the security of 45 million Turks in the motherland together with the Turks in the island and the maintenance of the balance of the Middle East".

Hurriyet (20.7.80)

(b) By Ozal, former Prime Minister of Turkey who referring to the UDI of November 1983, said:

"Cyprus is an island which pierces the middle of Turkey like a dagger. It is extremely vital from the viewpoint of our security. This island should not be in enemy hands. The existence of Turks in northern Cyprus is a guarantee in this direction".

Milliyet (November 1983).

(c) By Raouf Denktash himself who stated:

"Naturally Turkey has strategic interests in Cyprus. It is fortunate for Turkey that the Turkish Cypriot community exists here. Even if the Turkish Cypriot community did not exist, Turkey would not have left Cyprus to Greece, Mr. Koruturk told me something which is very important. The honourable President had told me: 'If Cyprus passes to Greece and is militarized then Turkey ceases to be a maritime nation'. This is an extremely important factor".

The Turkish Cypriots originated as a Muslim population during the period when Cyprus was ruled by the Ottoman Empire between the 16th and the 19th centuries. Some are descended from the Greeks and Latins who changed their faith to ease the burden of oppression. Their interdependence with the rest of the population of Cyprus is indicated by the fact that until 1974 they lived intermingled in towns and villages all over Cyprus. The mass of Greek and Turkish Cypriots lived and cooperated peacefully in an atmosphere of religious and cultural tolerance. As Cyprus moved into the twentieth century, Greek and Turkish Cypriot workers engaged in common trade union struggles organized in the Pancyprian Federation of Labour.

During the years of colonial rule the Greek Cypriots agitated for freedom. The Turkish Cypriot minority was the object of continuous attempts at manipulation aimed at converting them into an instrument of colonial policy in countering the anti-colonial movement of the rest of the population of the island. The Colonial power involved Turkey in its dispute with the people of its colony: It was easier to continue ruling the colony if the dispute was not between the colonial masters and its subjects, but a more complicated one.

TMT was the outcome of Turkey's cooperation with the colonial power, and was the means of frustrating the wishes of the majority of the population of Cyprus, dividing Greek and Turkish Cypriot and beginning the long path towards partition.

The organization was set up by Mr Rauf Denktash. "I had set up the TMT with a few friends...Everybody thought that I was the leader, but I was not. I was political advisor. Immediately after forming it I handed it over... The leaders were former army officers from Turkey."
(The Times, 20.1.1978)

Dr Kuchuk takes up the story with an account of how Riza Vurushkan came to Cyprus from Turkey to lead TMT.

"Year 1957...in order to give daily reports to Ankara...and to secure aid from Turkey I used to go to Ankara very frequently. During one of these visits, the late Prime Minister of Turkey, Adnan Menderes, introduced Riza Vurushkan to me...Later I met him at the office of a Lieutenant General and talked with him there. During our meeting it was decided that Vurushkan should come to

Cyprus as "civilian adviser". He arrived in Cyprus under an assumed name and settled down here."

(Halkin Sesi, 16.2.1979)

TMT incited anti-Greek riots and tried to force Turkish Cypriot workers to establish separate trade unions.

Murder, arson and intimidation were the means that TMT used in order to prove that Greek and Turkish Cypriots could not live together. The victims were trade unionists, journalists and ordinary Turkish Cypriots who resisted TMT's call.

Despite TMT terrorism, the mass of Greek and Turkish Cypriots citizens entered hopefully into the period of independence. Some TMT attacks against Turkish Cypriots, May-July, 1958

22.5.58: Murder attempt against Ahmet Sadi, Director of the Turkish Office of the Pancyprian Workers Federation. In order to save his life, Sadi left Cyprus soon after and settled in England.

24.5.48: Murder of Fazil Onder, Chief Editor of the weekly newspaper "Inkilapci".

- 29.5.58: Murder of Ahmet Yahya, committee member of the progressive Turkish Cypriot Athletic-Cultural Centre.

- 5.6.58: Murder attempt against Hasan Ali, member of a Construction Workers Committee of the Pancyprian Labour Federation.

30.6.58: Murder of Ahmet Ibrahim, a barber from Limassol, because he had friendly relations with Greek-Cypriots and expressed himself in favour of Greek-Turkish cooperation

3.7.58: Murder attempt against Arif Hulusi Barudi. He was working in a business owned by a Greek Cypriot. Before the attempt he had received a threatening letter demanding that he leave his job.

"The Greek Cypriots and Turkish Cypriots alike were spread widely over the island- not according to any fixed geographical pattern but rather as a result of the usual factors behind the movement and settlement of people over many generations; for example, the search for farming land and for employment, and other such social and economic motives... Thus out of 619 villages at the time of the last census, 393 were wholly or predominantly Greek Cypriot, 120 were Turkish Cypriot and 106 were classified as mixed. But the villages themselves are not usually to be found in clusters where one community or the other predominates; the more general pattern in any given area is a mixture of Greek Cypriot, Turkish Cypriot and mixed villages. The capital, Nicosia, and the other main towns such as Famagusta, Limassol and Larnaca are also mixed in population... There is evidence of considerable intermingling of the two communities, more especially in employment and commerce but also to some degree at the social level."

**Gallo Plaza, United Nations Mediator,
"Report to the Secretary General", 1965.**

"Going ...back... to our schooldays... I don't think that the generation of that age, the boys of that age... had any cause for alarm for the future... were years when people who are now in our age group knew there was British "repression" on the island... We were just boys in the English School; Greek and Turkish boys living probably in the same street in opposite houses, playing together, fighting together... As a boy I remember going around with my father to Greek monasteries all over Cyprus, to Greek houses, and being entertained by Greeks on an equal footing as friends, good friends. They used to come to our house, too, and the reason, I now believe, looking back, is that we had no political quarrel, no political bone to pick".

Rauf Denktash at a Rotary Club Luncheon 1n 1972
in R. Denktash, "The Cyprus Problem", 1974.

"In 1954 I felt great anxiety about Cyprus.

Harold Macmillan was urging us to stir up the Turks in order to neutralise the Greek agitation. I wrote a minute in opposition to this tactic. I also asked the Prime Minister's private secretary if I could see Churchill on the subject, but he absolutely refused even to pass on the suggestion, which he clearly regarded as impertinence."

C.M. Woodhouse, "Something Ventured", 1982.

TMT Leaflet Circulated on 7 May 1958:

"Oh Turkish Youth! The day is near when you will be called upon to sacrifice your life and blood in the "PARTITION" struggle - the struggle for freedom... You are a brave Turk.

You are faithful to your country and nation and are entrusted with the task of demonstrating Turkish might. Be ready to break the chains of slavery with your

determination and willpower and with your love of freedom. All Turkdom, right and justice and God are with you. PARTITION OR DEATH."

quoted in Nancy Crawshaw "The Cyprus Revolt", 1978.

"Although the nucleus of the first Turkish Cypriot political party was organized in 1942, it was not until 1955 that the Turkish Cypriot community became politically active. Within the next three years, a community political structure was developed as a result not only of efforts of Turkish Cypriot leaders to oppose Enosis, but also of encouragement from the British and Turkish officials who were seeking to safeguard their countries' strategic interests."

Dr Fazil Kuchuk in interview to R.A.Patrick, Doctoral

Dissertation, London School of Economics and Political Science, 1972.

"The early stages of the Cyprus conflict, in the mid-1950's, were mainly a struggle between the Greek Cypriots and the British Colonial power, with the Turks at that time hardly interested in the island. There is strong evidence that the British Government of the day deliberately encouraged an indifferent Turkey to take more active interest, as a useful counterweight in the struggle against the Greeks. One of the most violent expressions of this artificially contrived Turkish indignation was on the night of 6th-7th September 1955, when a terrifying Turkish mob destroyed quantities of Greek property in Istanbul. It should be noted that at the Yassaida trials in 1960 evidence was given by the defence witnesses that the Turkish Government had been put up to staging a Cyprus demonstration by the then British Foreign Secretary Harold Macmillan, but that the demonstration, mis-managed by Menderes, had degenerated into a uncontrollable riot".

David Hotham, "The Turks", 1972.

Είμαστε περήφανοι που είμαστε Έλληνες γιατί:

Χωρίς την Ελληνική φυλή δεν θα υπήρχε ο σύγχρονος πολιτισμός,
Είχαμε και έχουμε συνεχή πολιτιστική ύπαρξη και ανάπτυξη για 4.000
περίπου έτη.

Αποτελέσαμε σωτήριο για τον κόσμο φράγμα εναντίον του ασιατισμού κατά
τον 5ον π.χ αιώνα.

Καλλιεργήσαμε πρώτοι την επιστημονική και την φιλοσοφική σκέψη.
Δημιουργήσαμε με την καλλιτεχνική ευαισθησία μας απaráμιλλα μνημεία
τέχνης. (π.χ Αγιά-Σοφιά, Παρθενώνας κ.α.)

Χαρίσαμε στην ανθρωπότητα αριστουργήματα του έντεχνου λόγου.
Πρώτοι συνελάβαμε τις έννοιες της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της
ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Προσφέραμε την γλώσσα μας, με την οποία διεδόθη ο χριστιανισμός.
Επιβιώσαμε δύο μεγάλων κατακτήσεων: της Ρωμαϊκής και της Οθωμανικής.
Υπήρξαμε πρωτοπόροι στην εθνική αφύπνιση των υποδουλωμένων λαών
με την επανάσταση του 1821.

Πολεμήσαμε ηρωικά στους δύο παγκόσμιους πολέμους ανατρέποντας
με αυτοθυσία το χρονοδιάγραμμα του δεύτερου .

Η εθνική εποποιία του 1955-59 όταν ο κυπριακός Ελληνισμός πολεμούσε
ενάντια σε μια αυτοκρατορία για την εκπλήρωση του προαιώνιου πόθου της
Ενώσεως με την μητέρα.

ΜΟΥΣΙΚΟ-
ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΟΔΟΠΟΡΙΚΟ
ΕΙΡΗΝΗΣ

MUSICAL-DANCE
TOUR FOR PEACE

*ΤΡΑΓΟΥΔΑΜΕ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ :* για την
Ειρηνική λύση του
Κυπριακού, για την
Επαναπροσέγγιση μεταξύ των
Κυπρίων, για την Ευρωπαϊκή
προοπτική της Κύπρου

*WE SING FOR
CYPRUS :* for the Peaceful
Solution to the Cyprus
Problem, for the
Rapprochement between the
Cypriots, for the European
course of Cyprus

Kıbrıs'ta Bilim Eğitim Sağlık
ve Dayanışma Derneği
(Kıbrıs'ta Bilim Eğitim Sağlık ve Dayanışma Derneği)
(Kıbrıs'ta Bilim Eğitim Sağlık ve Dayanışma Derneği)

Τα τραγούδια των συναυλιών

ΤΖΥΠΡΟΣ (απόσπασμα)

στίχοι του Ελληνο-Κύπριου Ανδρέα Παράσχου

Τζύπρος κομμάτιν τ' ουρανού
στη θάλασσαν τζοιμάται
Παράδεισος που ξώμεινεν
στη γην τζιαι θδιαλοάται.
Τζι' εφτής τζινήν τη σταλαμήν
το τζύμμαν εμοιράστειν
τζι η Αφροδίτη η θεά
πας' στους αφρούς επλάστη.

ΠΟΙΟ ΜΙΣΟ ;

της Τουρκο-Κύπριας ποιήτριας Nese Yasin

Λένε πως ο άνθρωπος πρέπει την πατρίδα να αγαπά.
Έτσι λέει κι ο πατέρας μου συχνά.
Η δική μου η πατρίδα έχει μοιρασθεί στα δυο,
ποιο από τα δυο κομμάτια πρέπει να αγαπώ ;

ΑΔΕΛΦΕ ΜΟΥ ΟΣΜΑΝ (απόσπασμα)

του Ελληνο-Κύπριου ποιητή Κώστα Κλεάνθους
Αδελφέ μου Οσμάν την καρδιά μου σου ανοίγω
που ανθίζ' η αγάπη κατάλευκο κρίνο
στο δικό σου το πόνο τον πόνο μου σμίγω
και το χέρι σου δίνω.
Πουθενά του αιμάτου δεν βγάζει ο δρόμος
και τα μίση είναι σπέρμα του ξένου δυνάστη
και του ιδίου δήμιου βαριά λαιμητόμος
πανωθέ μας κρεμάστη.
Χρόνια ζήσαμε φίλοι σε τούτη τη γη

π' απλόχερα καρπίζει για όλους κεφάτη
κι' αγκαλιάζει μας μάνα με αγάπη στοργή
πάντα μ' άγρυπνο μάτι.

Ο ΧΩΡΙΣΜΟΣ ΕΦΕΡΕ ΠΟΛΛΑ

του Τουρκο-Κύπριου ποιητή Μ.Κ. Azizoglou

Ο χωρισμός έφερε μια μαύρη αρχή
πιο θερμή από το καλοκαίρι του 1974 ...
Ο χωρισμός έφερε ένα μαύρο νόστο
σ' αυτούς που έφυγαν το καλοκαίρι του 1974 ...
Ο χωρισμός έφερε ένα μαύρο μάθημα
σ' αυτούς που γεννήθηκαν το καλοκαίρι του 1974 ...
Ο χωρισμός έφερε μια μαύρη ντροπή
Σ' αυτούς που απόμειναν από το καλοκαίρι του 1974 ...

ΤΑ ΠΡΩΤΙΝΑ ΤΑ ΓΡΟΝΙΑ

στίχοι του Ελληνο-Κύπριου Γιώργου Σοφοκλέους

Μέσα στους δύσκολους τζαιρούς, τα δίσεκτα τα γρόνια
αντιπαλεύκαν οι γενιές που πάππον ως αγγόνια
πα' στ' αγκωνάρκα εμπλάσκιουνταν, στ' αλώνια εγεννιούνταν
με σσιήλια τράντα βάσανα πάνω στην γην κραθκιούνταν
πικρόν ψουμίν, δκυο-τρεις ελιές... τζαι το νερόν φαρμάτζιν
πόννοι, καμοί τζαι βάσανα, το δρώμαν τους... αντάτζιν!
Ρεσπέρης σαν καματερόν, της γης οι δουλευτάες
με το κορμίν ούλλον πληγές, τζαι η ψυσσιή γιαρράες
Που το ξιφώτιν στον ζυόν, την νύχταν στο γομάριν
κατεβατός το δρώμαν τους, εγέμωννες πιθάριν

αναπαμόν εν είχασιν για να τα φκάλουν πέραν
σαν το μελίτσι πο πνάζει με νύχτα με ημέραν.
Ρεσπέρη που τους κόπους σου, ετρώαν οι γενιάες
αρκόντοι τζαι αφεντικά, της γης χαρραμοφάες.

Η ΜΠΑΛΑΝΤΑ ΤΗΣ ΦΙΛΙΑΣ

του Αδ. Κατσαντώνη - Ε/Κύπριου ποιητή

Ο ουρανός για μας κοινός

Μια είν' η μάνα γη μια και η πληγή

που μας τυραννεί.

Δως μου το χέρι αδερφέ πάν' τα νιάτα μας

Δες το αστέρι που φωτίζει τη στράτα μας.

Θες είν' το πεπρωμένο, η μοίρα,

δεν μπορούμε μοναχοί

Είναι απ' τους προφήτες γραμμένο

Του Χριστού κι Αλλάχ ευχή.

ΕΥΘΑΛΙΑ (EFTELYA)

του Τ/Κύπριου ποιητή Hakan Yesilyurt

Άτλωσ' μου το χέρι σου

πίσω από τα σύνορα

να μεγαλώσ' η αγάπη μας

στο χώμα της αδελφοσύνης

Δώσ' μου το χέρι δώσ' μου το, Ευθαλία

Ας απλωθεί το χέρι μας Ευθαλία

Η τρελλή καρδιά μου

Εσένα πεθυμά Ευθαλία

Απ' το ίδιο χώμα ήλθαμε

Μεταξύ μας μοιάζουμε

Με αγάπη μένοντας

Γιατί ν' αντιπαλεύουμε

Δώσ' μου το χέρι δώσ' μου το, Ευθαλία

Ας απλωθεί το χέρι μας, Ευθαλία

Η τρελή καρδιά μου

Εσένα πεθυμά Ευθαλία

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Στίχοι Paul Eluard, μουσική Zulfu Livaneli

Στα σχολικά τετράδια, στα θρανία και τα δέντρα, γράφω τ' όνομά σου

Στις Σελίδες που διαβάσαμε, σ' όλες τις λευκές σελίδες, γράφω τ' όνομά σου

Στις χρυσαφένιες εικόνες, στα όπλα του στρατιώτη

Στις βασιλικές κορώνες, στις υπεροχές νύκτες,

Στο άσπρο ψωμί της καθημερινής ζωής, γράφω τ' όνομα σου.

Στα χωράφια, στον ορίζοντα, στα φτερά των πουλιών

Στου ανεμόμυλου τη σκιά γράφω

Στα ξύπνια μονοπάτια, στους ανοικτούς δρόμους,

Στις πλατείες, το όνομά σου φωνάζω, Ω Ελευθερία

Πάνω στην πόρτα μου, στα υπάρχοντά μου και στη φωτιά που έχω μέσα μου,

Στα γυάλινα παιγνίδια, στα έτοιμα χείλη σου, γράφω τ' όνομα σου

Στα χαλασμένα σπίτια, στα σβησμένα φανάρια και πάνω στους τοίχους του
καημού μου,

Στην ανεπιθύμητη φτώχεια, στη γυμνή μοναξιά, γράφω τ' όνομα σου

Στην υγεία που ξαναποκτάς, στον κίνδυνο που πέρασε,

Γράφω εγώ τ' όνομα σου, το γράφω

Με τη δύναμη της λέξης, αποκτώ ξανά τη ζωή μου.

Για σένα γεννήθηκα, για να φωνάζω, Ω! Ελευθερία!

ΗΡΘΕ ΠΙΑ Η ΩΡΑ

του Τ/Κύπριου ποιητή Acar Akalin
Περήφανε άνθρωπε της δικής μας γης
Τόσα χρόνια βάσανα και πόνοι
Δάκρυα και αίμα έχυσες εδώ στην
προσφυγιά
Και για τόσο καιρό ο λόγος σου δεν
Πέρασε
Έρθε πια η ώρα
Μυρωδιές είναι παντού
Στο λαιμό βάλε ένα στεφάνι γιασεμί
Κι ας τρέξουμε μαζί
Η ελιά της ειρήνης είναι πεταμένη
Η ζωή μας άχρηστη και χαμένη
Οι μανάδες νοσταλγούν το δικά τους
παιδιά
Έθαψες τον έρωτα βαθιά μεσ' την καρδιά
σου
Έρθε πια η ώρα . . .

ΧΕΡΙΑ BAMMENA ME XENNA (ELLERI KINALI)

του Τ/Κύπριου ποιητή Arif Albayral
Τα ξανθά σου μαλλιά ανεμίζει ο αέρας
Οι αφροί της θάλασσας ρωτούν για το
τριανταφυλλένιο σου χαμόγελο.
Με τα ωραία σου μαλλιά που καίνε τη ψυχή
Πεθυμώ να με κοιτάξεις, έστω και αν το κοίταγμα
σου είναι άγριο.
Τα χέρια σου πάντα βαμμένα με χέννα, τα μάτια σου
Πάντα χολιασμένα
Τα χείλη σου να είναι πάντα φιλημένα, αγαπημένη.

Στο πράσινο χρώμα της ελιάς, στο μελαχρινό του σταριού
και στη ραγισμένη μου καρδιά βρίσκονται οι κόρες της
Κύπρου

Στους πρόποδες του βουνού υπάρχουν πράσινες
χαρουπιές

Στα μαλλιά το μαντήλι και στο μάγουλο την ελιά,
Η αγαπημένη μου έγινε κορώνα στο κεφάλι μου
Τα χέρια σου πάντα βαμμένα με χέννα

Ο ΚΟΣΜΟΣ (DUNYA)

του Τ/Κύπριου ποιητή Caner Igar

Να πως καταστρέφεται ο κόσμος

Ήταν κάποτε τόσο ωραίος

Ήταν σαν τα πράσινα μάτια της αγαπημένης μου.

Αφού νομίζεις ότι είσαι σύγχρονος άνθρωπος

Τότε έλα να ξανακάνουμε τον κόσμο πράσινο

Αφού νομίζεις ότι είσαι σύγχρονος άνθρωπος,

Έλα να δώσουμε την υγεία πίσω στα παιδιά

Ο κόσμος καταστράφηκε, το όζον, ο καρκίνος θερίζει

Κοίτα

Έχουν αρρωστήσει τα παιδιά του κόσμου

Αφού νομίζεις ότι είσαι σύγχρονος άνθρωπος...

ΚΑΙ ΝΑ ΑΔΕΛΦΕ ΜΟΥ

(Χρ. Λεοντής, Γ. Ρίτσος)

Και να αδελφέ μου!

Που μάθαμε να κουβεντιάζουμε ήσυχα

Ήσυχα-ήσυχα κι απλά

Καταλαβαινόμαστε τώρα

Δεν χρειάζονται περισσότερα

Και αύριο λέω θα γίνουμε πιο απλοί
θα βρούμε αυτά τα λόγια, που παίρνουν
το ίδιο βάρος σ' όλες τις καρδιές,
σ' όλα τα χείλη
Έτσι για να λέμε πια τα σύκα σύκα
και τη σκάφη σκάφη
Και έτσι που να χαμογελάνε οι άλλοι και να λένε
«τέτοια ποιήματα σου φτιάχνουμε εκατό την ώρα»
Αυτό θέλουμε κι εμείς.
Γιατί εμείς δεν τραγουδάμε για να ξεχωρίσουμε
αδελφέ μου απ' τον κόσμο.
Εμείς τραγουδάμε για να σμίξουμε τον κόσμο!

ΚΑΗΜΟΣ

(Μ. Θεοδωράκης, Δ. Χριστοδούλου)

Ποτάμι μέσα μου πικρό
το αίμα της πληγής σου
κι από το αίμα πιο πικρό
στο στόμα το φιλί σου
Είναι μεγάλος ο γιαλός
Είναι μακρύ το κύμα
Είναι μεγάλος ο καημός
Είναι πικρό το κρίμα
Ποτάμι μέσα μου πικρό...
Δεν ξέρεις τι 'ναι παγωνιά
Βραδιά χωρίς φεγγάρι
Να μη γνωρίζεις ποια στιγμή
Ο πόνος θα σε πάρει
Ποτάμι μέσα μου πικρό...

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Αναγνωστοπούλου Σία, «Τούρκικος Εκσυγχρονισμός», Α΄ Έκδοση Μάρτιος 2004.
- 2) Γεώργιου Χάντζου, Δημήτριου Χάντζου Ταξιάρχου, «Κύπρος '74»
- 3) Ηρακλείδης Αλέξης, «Η Ελλάδα και ο Εξ' Ανατολών Κίνδυνος»
- 4) Ιωάννου Ξ. Μίκη, «Το Κυπριακό και η Διεθνής Πτυχή 1974-1992», Λευκωσία 1993
- 5) Κρανιδιώτη Ν. Γιλαννος, «Το Κυπριακό Πρόβλημα», 1960-1974, Εκδ. Θεμέλιο
- 6) Κύρκος Λεωνίδας, Παπακωσταντίνου Μιχάλης, «Η Ελλάδα και ο Εξ' Ανατολών Κίνδυνος» Β΄ Έκδοση
- 7) Κώνστα Κ. Δημήτρη, «Για την Εξωτερική Πολιτική», Εκδόσεις Παπαζήση
- 8) Λάμπρου Ν. Παπαντωνίου, Δημοσιογράφου, «Χάνουμε το Αιγαίο»
- 9) Μιχαλόπουλος Δ., «Ελλάδα και Τουρκία, 1950-59 – Η ΧΑΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ», Εκδ. Ροες
- 10) Νούσια Ε. Κωνσταντίνου, «Οι Τούρκοι και Εμείς οι Έλληνες», Εκδ. Ορθόδοξη Χριστιανική Αδελφότητα «Λυδία»
- 11) Νούσια Ε. Κωνσταντίνου, Υποστράτηγου Ε.Α., «Ο Πραγματικός Φάκελος τος Κύπρου- Ιούλιος- Αύγουστος 1974», Εκδ. Ορθόδοξη Χριστιανική Αδελφότητας «Λυδία» , Εκδ. Θεσσαλονίκη 1992

- 12) Peter Loisos, «Χρονικό της Κυπριακής Προσφυγιάς», Εκδ. Αλεξάνδρεια
- 13) Πλουμίδα Μανούσου Δημοσιογράφου, «Η Ελληνοτουρκική κρίση, Ελλάς και Τουρκία, ένα πρόβλημα συμβιώσεως»
- 14) Ρίζας Σωτήρης, «Από την Κρίση στην Ύφεση. Κωσταντίνος Μιτσοτάκης και η πολιτική της προσέγγισης Ελλάδας – Τουρκίας», Εκδ. Παπαζήση
- 15) Σόλωνος Γρ., «Ελλάδα – Τουρκία- Κύπρος 1830 – 1979», Εκδ. Ρίζες
- 16) Τεκενίδης Γιώργος, Κρανιδιώτη Γιάννος «Κύπρος, Ιστορία, προβλήματα και Αγώνες του Λαού της», βιβλιοπωλείο της «Εστίας» Πολιτική και Ιστορία 19
- 17) Gecmisi Toplumunum Turk Kibris, Gelismeler Tarihsel, «Το παρελθόν και η πορεία της Τουρκοκυπριακής Κοινότητας»
- 18) Kizilyurel Nizilyrek, «Ολική Κύπρος»
- 19) Βικιπαίδεια Ελεύθερη Εγκυκλοπαίδεια, “Jump to navigation search”
- 20) Εγχειρίδιο Οργάνωσης και Λειτουργίας του τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Λευκωσία, Κύπρος

Προηγούμενες Έρευνες που έγιναν

- 1) Αποτέλεσμα Δημοσκόπηση του ΡΙΚ, Δεκεμβρίου 2000
- 2) Πέτρου Θέκλα, «Κοινωνική Μελέτη της Κοινότητας Πύλας», Σεπτεμβρίου 2006
- 3) Χριστοφόρου Χριστόφορος, Ph. D. Graig Webster Ph. D, Κολλέγιο Τουρισμού και Διευθύνσεως Ξενοδοχείων

Διαδίκτυο

- 1) Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
www.moi.gov.cy
- 2) Υπουργείο Εξωτερικών Κυπριακή
www.mfu.gov.cy
- 3) www.ifestas@panteion.gr
- 4) www.info@ifestos.edn.gr
- 5) www.filosofia.gr
- 6) www.org/efen/turkey/html-47K
- 7) www.cothm.ac.cy